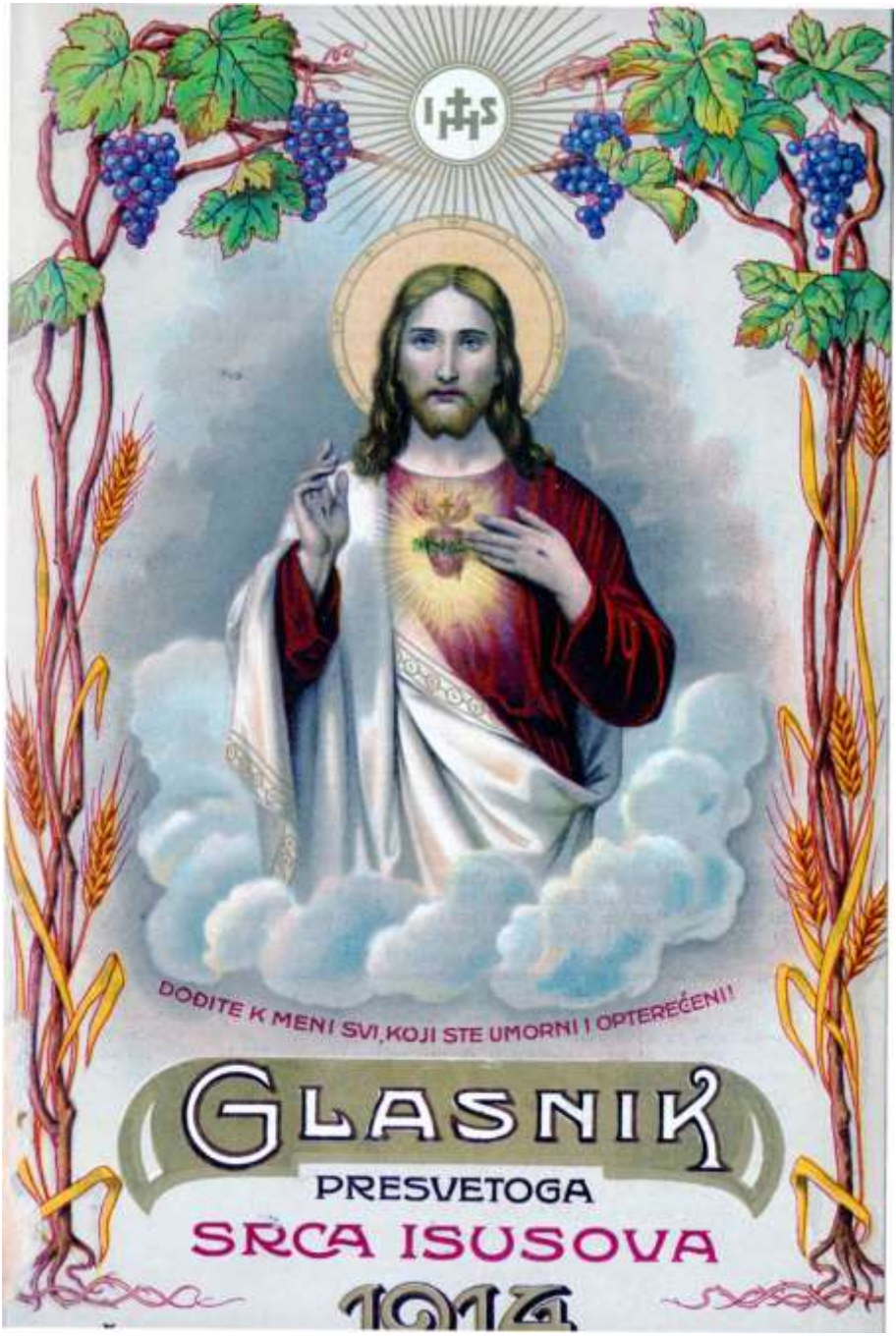
IHS
DOĐITE K MENI SVI, KOJI STE UMORNI I OPTEREĆENI!
GLASNIK
PRESVETOGA
SRCA ISUSOVA
1914

GLASNIK PRESVETOG SRCA ISUSOVA.

S DOPUŠTENJEM CRKVENIH I REDOVNIČKIH STARJEŠINA

IZDAJU

SVEĆENICI DRUŽBE ISUSOVE.

GODINA XXIII.

1914.

BIBLIOTHECA S. J. ZAGREB

ZAGREB.
TISKARA I LITOGRAFIJA C. ALBRECHT
1914.

Gdje je što?

Nakana molitava i dobrih djela.

U siječnju: Apostolstvo molitve u školama, uzgojnim zavodima i sjemeništima 1
U veljači: Povratak nesjedinjene braće naše katoličkom jedinstvu 33
U ožujku: Duhovne vježbe 65
U travnju: Katolička Francuska . . 97
U svibnju: Gospodari i služinčad . 129
U lipnju: Širenje pobožnosti k P. Srcu Isusovu 164
U srpnju: Euharist. kongresi i lige 193
U kolovozu: Indo-Kina 225
U rujnu: Svetkovanje nedjelje . . . 257
U listopadu: Katolička štampa . . . 293
U studenom: Umirući 321
U prosincu: Kršćanski nauk 353

Mjesečni zaštitnici.

U siječnju: Sv. Franjo Saleški . . . 27
U veljači: Bl. Ivan Britto 54
U ožujku: Bl. Ivan Sarkander . . . 89
U travnju: Bl. Petar Alojzije Mar. Šanel. 121
U svibnju: Sv. Franjo de Hieronymo 157
U lipnju: Sv. Alojzije 186
U srpnju: Sv. Ignacije Lojolski . . 216
U kolovozu: Sv. Ivan Franjo Regis. 248
U rujnu: Bl. Marko Krizin 285
U listopadu: Sv. Franjo Borgija . . 313
U studenom: Sv. Cecilija 346
U prosincu: Sv. Ivan apostol i evandelist 367

Pjesme.

Klanjam ti se 17
U srcu mi nastani se 45
Božja ljubav 67
Srce Isusovo ljekarija trpećemu . . 101
U maju 136
Ja sam dijete tvoje 153
Spasonosna Hostijo! 177
Četi jubilarici (u Travniku) 183
Ja ljubim Tebe 201
Divna sliko! 203
Prolog o 300-god. I. hrv. Mar. kongr. 215
Božje djelo 233
Kraljici kongregacijâ 245
Na Božić 357

Članci o Srcu Isusovu.

Zašto je pobožnost k P. S. I. tako mila puku? 3, 40
O. Leonardo Josip Marija Cros D I. 13, 42, 75
Č. Ivan Eudes 48
Život bl. Margarete Marije Alakok 81, 104, 140, 174, 204, 234, 272, 330, 333, 359
Ljutoj rani slatki melem 143
Mjesec lipanj posvećen Srcu Isusovu 170
Nasljedujmo Srce Isusovo! . . . 179
Na što rijetko mislimo 232
Družba Isusova i Srce Isusovo . . 261
Srce Isusovo daje zadovoljštinu . . 326
Dužnosti i povlastice mjesnog upravitelja Apostolstva molitve . . . 336

O presvetom oltarskom Sakramentu.

Jedino spasonosno sredstvo . . . 5
Cvijetak presv. Euharistije: Mali Perica 36, 70, 113, 134
Dajte i meni Isusa! 94
Savez djev. društava za naknad. prič. 94
Rana i česta pričest u nadb. zagrebačkoj 102
Ja sam kruh života 143
Društvo za sveudiljno klanjanje i potporu crkvi 156
Odakle tolika moć sv. pričesti? . . 171
Euharistijsko društvo za djecu . . 177
Rana pričest djece 202
Sv. misu bogoljubno slušaj 237
Ja ću ostati pri starom 269
Daj mi moga Boga! 324

Razno.

Zašto su djeca tako nepokorna . 9
Vjera puna tajna 35
Bog ne plaća svake subote 67
Crkvene poste marljivo posti . . . 72
Dobra lekcija 80
U svetu zemlju! 82, 116
Nije za te, već za pijanduru . 99, 138, 175, 205, 238, 306
Mladi naraštaj 101, 275
Pošten gostioničar, izvrstan župnikov pomoćnik 112
Djelovanje stare Družbe Isusove u Hrvatskoj 131, 167, 198
† Dr. Juraj Posilović, nadb. zagreb. 162
Najbolja baština djeci 195
Ljubav prema istini 196
Jubilej Družbe Isusove 227
Đavolski molitvenik 229
Kip M. B. kod Pregrade 236
Čudo 241, 265
Nema li pravo? 244
Zar se i ti stidiš? 268

Moć štampe 274
† Pijo X. 289
Benedikt XV. 291
Malo o kardinalima 291
Sarajevski mučenici . 301, 333, 336, 368
Savršeno pokajanje 307
Dobra opomena 308
Boli su milost Božja 311
Najkraća propovijed 312
Čistilište 324
To je vjera, to ljubav! 327
Što sve može dobra žena 344
Djelo milosrđa spasava od propasti 349
Gore srca! 355

O katoličkim misijama.

Katol. misije na Balkanu iza rata . 9
Pokret za sjedinjenje u Bugarskoj . 24
Novi pokret za sjedinjenje 107
Propast i podignuće Pokrovana 259, 298
Mučenici u drugom balkanskom ratu 338
Što je s pokretom za sjedinjenje u Bugarskoj? 363
Kako Rusi brane katolike u Perziji 372

Članci o Majci Božjoj i Marij. kongregacijama.

Marijine kongregacije i katolički pokret 19
Apostolska riječ o Marij. kongregacijama 51
Članovi sekcija za dobru štampu, na posao! 55
Marij. kongregacije i katoličke organizacije 85
Đaci, ovako se radi! 88
Žalosna Majka Božja u Svetištu Srca Isusova 102
300-godišnjica hrv. Marijinih kongregacija 119, 209
Pokornost (u kongregaciji) 120
Zbornik-dijamant 147
25-godišnjica Zbora „Bezgrj. Začeća" u Travniku 148, 183
Osnivajmo i gojimo kongregacije za mladež 181, 246
Kako često treba držati opće sastanke u kongregaciji? 190
Marijina kongregacija i značaj 279, 311
Krunica mi je dosadna 297
Osnivajmo sekcije u kongregaciji . 309
Kako da se oživi kongregacija? . 342
Kako da se ožive đačke kongregacije? 371

Uzor zbornici.

Zbornik-knez: Đuro Frankopan Tržački 22
Zbornik-redovnik: O. Ivan Jantolović D. I. 92
Zbornik-biskup: Petar Domitrović 123
Zbornik-ban: Ivan grof Drašković Trakošćanski 150
Zbornik-biskup: Martin Borković . 188
Zbornik-prepošt: Sigismund bar. Sinersperg 250
Zbornik-seminarac: Petar Barbarić 281
Zbornik-prelat: Andrija Jagatić . . 314
Zbornik-kanonik: Stjepan Kos . . 345
Zbornik-konviktorac: Josip Binder 373

Slike iz života Isusova.

Farizej i carinik. Ja sam pastir dobri 17
Samaritanka. Svadba u Kani Galilejskoj 45
Deset gubavaca. Uzeti kod ribnjaka Betsaide 74
Kći Jairova. Uskrsnuće Lazarevo . 110
Isus prijatelj malenih. Isus nahrani 5000 u pustinji 142
Dođite k meni svi! Obilan ribolov 172
Oluja na moru. Farizeji i židovci kušaju Isusa 230
Isus i Zakej. Isus u kući Marije i Marte 270
Svečani ulaz u Jeruzalem. Isus pere učenicima noge 303
Isus ustanovljuje presv. olt. Sakramenat. Na maslinskoj gori . . . 328
Juda izdaje Isusa. Koga tražite? . 366

Razne vijesti.

Društvo sv. Rafaela 8
Propovijedajmo u crkvi o dobroj štampi! 8
Glasnici Srca Isusova u g. 1913. . 16
Crkva Srca Isusova u Zametu . . 28
Vijesti iz pučkih misija 29, 90, 118, 154
Kalendar Srca Isusova i Marijina 30, 243, 269
Povjerenici i povjerenice 30
Broj pričesti u Svetištu Srca Isusova 91
Uskrsnuće Isusovo u Vrboskoj . . 109
Najobičniji naslovi i zaštitnici Mar. kongregacije 122
Pomladak Vojske S. I. u zagreb. orfanotrofiju 202
Savez Vojska S. I. proti psovki . 126, 153, 163, 351
80. rođeni dan sv. Oca Pija X. . . 161
Novi nadbis. zagreb. Dr. Antun Bauer 164
Euharistijsko društvo za djecu 203, 318
Svibanjska pobožnost u Zagrebu . 223
†† Franjo Ferdinand i Sofija Hohenberg 252
Proslava ovogodišnjeg blagdana Srca Isusova 255
Sitne vijesti 255, 278
Važne adrese za svećenike 288
Zavjetna procesija M. B. Remetskoj 317
O. Josip Celinšćak D. I. jubilarac . 317
† O. Franjo Ks. Wernz, general D. I. 317

Pomozimo svima, koji su u nevolji! 313
Narode, štedi! 342
Toties-quoties oprost na dušni dan 350
Otjelovljivi pojavi za vrijeme rata . 350
Što može dobra riječ i dobra knjiga 361
Što pišu kongreganisti i ratišta . 376

Vijesti iz raznih kongregacija.

Banjaluka 158
Fojnica 347
Krapina 248
Novigrad 94, 286
Osijek 248
Požega 158, 186
Sarajevo 57, 95, 220
Senj 287
Skadar 125
Split 125
Travnik 60, 126, 158, 220, 248, 316, 348, 378
Tuzla 248
Vareš 126
Varaždin 61
Vukovar 28, 222
Zagreb 28, 126, 158, 218, 286, 316, 348, 378
Zemun 251, 283
Županjac 126

Nove kongregacije.

Prijegled novih kongregac. u g. 1913. 90
Sušak, za gimnazijalce 157
Vareš, za djevojke 191
Zagreb, za učiteljske pripravnike . 191

Zahvalnice.

1. Duhovne potrebe i obraćenja.

Slušaj propovijed! 63
Primirio se i pomirio ljuti neprijatelj 127
Okorjela grješnica na umoru . . . 128
Prestala nesloga među braćom . . 128
Obratio se muž 159
Što sve može dobra sluškinja . . 159
U duševnoj stisci i nevolji 159
Ispunila joj se posljednja želja . . 160
Obratila se po sili Srca Isusova . 160
Obratio se pijanac i psovač 224
Ostavio se pića 256
Pomoć u zdvojnosti 319
Povraćen duševni mir 352
Prst Božji 380

2. Tjelesne i vremenite nevolje.

Ozdravila od reumatizma 62
Ozdravila od sušice . 62, 128, 256, 319
Ozdravile oči 62, 127
Zacijelile ljute rane 95
Ozdravila na najveće čudo liječnika 96
Ozdravilo teško bolesno dijete . . 160
Pogibeljna operacija 191
Ozdravili starci od upale pluća . . 192
Unesrećeni 192
Smrtonosno ozlijeđeni 224
Opet sposoban za službu 256
Uspjela pogibeljna operacija . . . 256
Minulo ih nevrijeme 287
Ozdravila teško bolesna noga . . 320
Ozdravio župnik po zagovoru sv. Ignacija 320
Težak porod 352
Vrelo milosti za župnika i stado . 379
Ozdravila služavka 379
Ozdravila od kravotoka 380

3. Obiteljske prilike.

Najbolji odvjetnik 32
U pogibelji dobar glas i imutak . . 95
Obiteljske neprilike 128, 288
Popustili se roditelji (udaja) . . . 128
Kupio željenu oranicu 159
Dobio baštinu 160
Uspostavljena bračna sloga 191
Spašena čast i služba 287
Zdravlje i mir u obitelji 288
Uspjelo poduzeće 319
U velikoj bolesti i kućnim neprilikama 320
Mir u obitelji 351
Zavađeni supruzi 351
Umekšao se muž 352
Daleko od svojih 380

4. Sirote.

Našao službu 31
Dobila ostavštinu svoga muža . . 95
Našla pravdu 96
Pomoć i utjeha sirota 127
Dobio službu 223
Velika pomoć u teškom času . . . 224
Ostala bez stana 379

5. Razne zahvalnice.

Nestalo pokladnih nepodopština . 31
Srce Isusovo uvijek pomaglo . . . 63
Zahvala učiteljice 191
Uslišene velike molbe 192
Srce Isusovo pomaže svećeniku . 223
Sin postao redovnik 224

GLASNIK
PRESVETOGA
SRCA ISUSOVA
BLAGOSLOVLJEN OD SV. OCA PAPE.

Broj 1. Siječanj 1914. Godina XXIII.

Nakana molitava i dobrih djela u siječnju.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Apostolstvo molitve u školama, uzgojnim zavodima i sjemeništima.

Baš ovih dana pripovijedao mi jedan tehničar i zastupnik velike bečke tvrtke za tehnička i električka poduzeća, koji običaje uvijek, i na putu, ako ikako može, svaki dan prisustvovati sv. misi i koji se svoje vjere nikad i nigdje ne stidi, kako mu je jednom netko rekao: „Vi ste tako odličan gospodin i pun iskustva, pa se ipak toliko molite! Ja to ne razumijem; to je inače bapski posao . . .“ Na to mu je ovaj gospodin odgovorio ovako:

„Ja naprotiv razumijem to sasvim dobro. Toliko imam hvala Bogu još u glavi, da uvidim, kako bi zlo radio, kad se ne bih molio. Evo gle: Bog je moj najbolji prijatelj. Ne bi li to bilo neobično, kad se prijatelji ne bi često sastajali, razgovarali i svjetovali? Bog je moj predobri Otac, od kog imam sve, više nego sam i očekivao. Ja sam bio nekoć siromah i ne bih nikad pomislio, da bih se popeo do ovako unosnog mjesta, na kakvom se sada nalazim. Je li dakle to neobično, da se ja često zahvaljujem svome Ocu, od koga sam primio ovo i sve ostalo? Bog je i moj najvrsniji kućni liječnik. On mi ponajprije daje snagu i volju za rad; kod posla dobijem tek; a ovaj čini, da me se i jelo prima. On znade sve tako udesiti, da sam navečer iza dnevnoga posla trudan i umoran, pa da noću izvrsno spavam. Zar je onda čudo, ako sam takvom liječniku od srca zahvalan? Meni dakle nije to nipošto nerazumljivo, ako idem svaki dan u crkvu na misu ili ako se i inače često molim i neprepustim taj posao samo babama“.

Izvrsno! Baš mu je dobro odgovorio! Mogao je kao pravi tehničar reći još i ovo: Da bi se Bogu dragom molili konji, magarci,

volovi, i druge životinje: to ja ne bih nikako razumio. Životinje naime nemaju razuma, pa ne mogu ni dokučiti, da veličanstveni ovaj stroj, što ga zovemo svijetom, mora imati i svoga mehaničara, majstora, koji ga je napravio i koji njime ravna, a koga mi zovemo Bogom. Čovjek to spoznaje svojim razumom jako dobro. On zna, da je Bog sama mudrost i dobrota, od koga dolazi sve i koji tako mudro upravlja cijelim svijetom. Pa zar je to kakvo čudo, ako ga hvali, ako mu se za njegove darove često preporučuje? Čudo bi bilo, doista pravo čudo, kad bi razuman čovjek radio kao nerazumno živinče: konj, vol, magarac ili koja druga životinja . . ."

Pa ipak takvo čudo nažalost nije nipošto rijetko u svijetu; a što je još najčudnije, to je, da poput nerazložne živine rade često puta ljudi, koji se smatraju i zovu „naobraženima"! Da se nađe koja luda ili koja bena, pa da rekne: „Nema Boga; ne treba mu se onda ni moliti!" to bi se još nekako dalo razumjeti; ali da tako govore ljudi, koji su puno učili, to je doista nerazumljivo.

Međutim nije baš tako teško riješiti ni tu zagonetku. Ta nije li Lucifer pametniji nego svi ti ljudi zajedno? Pa ipak ni on se nikad ne moli. Odveć je ohol i odveć pokvaren, da bi ruke sklopio i Bogu se pomolio i u molitvi uživao. Tako su i mnogi koji polaze ili su polazili škole, oholi, naduveni, često i tako pokvareni, da im molitva nikako ne ide u tek. Mnogi su uz to još i velike kukavice. Boje se, da će im se reći: „Vi ste tako inteligentni, pa se molite kao kakva baka!" A oni ne znadu, što bi na to odgovorili. Pa kad se još pridruži i neobuzdana želja za niskim, zemaljskim užicima: evo čovjeka brzo u kaljuži! Stoji naime pisano: „Vino i žene navadaju mudre na otpad i upropašćuju pametne. I tko se pridruži bludnicima, bit će nitkov; trulež i crvi izjest će ga, pa će služiti kao velik primjer i duša će se njegova izbrisati iz broja odabranih" (Eccli 19, 2. 3). Vrhunaravski život ne može opstati u takvoj duši.

Očito je dakle, da se u tom pogledu mora nešto učiniti. O školovanima to još najviše ovisi. Ta oni vladaju, oni pišu knjige i u novine; kakvi su oni, takav je i puk. Stoga treba osobito u školama njegovati molitvu, koja je temelj vjorskom životu. A izvrstno sredstvo za to jest upravo Apostolstvo molitva.

Učenik je obično zdrav i što treba dobiva redovito od kuće ili od drugud. On misli, da ima sve, pa ne zna, za što bi molio. Kako će mu dakle dobro doći „Glasnik Presv. Srca Isusova", koji ga kao glasilo Apostolstva molitve svaki mjesec podsjeća na koju veliku potrebu Crkve, a i svaki dan mu daje dobre nakane, na koje se može moliti. Krasna ona jutarnja molitvica, što je mole svi članovi Apostolstva molitve: „Božansko Srce Isusovo, ja ti prikazujem . . ." (vidi zadnju stranicu Glasnikova omota), sjeća ga danomice, da je član Crkve i po njoj udo tijela Kristova, pa da se mora združiti s Isusom u molitvi, e da se Crkvi pomogne u velikim potrebama njezinim.

Kako u svim školama, tako pogotovo u uzgojnim zavodima katoličkim, u velikim i malim sjemeništima treba promicati Apostolstvo molitve. Navlastito budući svećenici treba da se zarana nauče s crkvom osjećati i njene potrebe promicati. Na taj način moći će jednom i sami uspješno upravljati Apostolstvom u svojim župama.

Pijo IX. gledao je u Apostolstvu molitve vojsku molitelja, koji dižu ruke prama nebu i mole blagoslov za svu Crkvu. Što je više molitelja, to će biti veći plodovi njihovih molitava, to će i ljudi prije dobiti ono, što im treba. Naopako je načelo: „Što je više škola, to je manje takvih, koji se mole." Tako nažalost danas biva, a to zato, što često puta škole ne odgovaraju svojoj svrsi, ne uzgajaju mladež nego je još kvare. Pa ipak baš bi ovakovi školovani morali najviše moliti se, jer ispunjaju i najvažnija mjesta i jer su izvrgnuti najvećim pogibeljima.

Pučka škola treba već da privikne na molitvu. Zato bi trebalo uvesti u svaku pučku školu, nižu i višu, Apostolstvo molitve, ako već ne postoji u župi; a ako postoji, upisati djecu u nj, pa makar samo u prvi stepen. (Vidi Glasnik 1912. str. 66. i slijedeće), pak ih svakog mjeseca na to kratkom podukom podsjetiti i protumačiti im mjesečnu nakanu.

Kada ta mladež prijeđe u srednje škole, treba i tu, da nastavi ono, što je u djetinjim godinama počela: pače sada još i više, jer joj prijeti pogibelj najveća.

Točan naputak, kako se postupa kod osnutka Apostolstva molitve, naći će svatko u Glasniku 1912. str. 67. ili u molitveniku „Srce Isusovo spasenje naše", što se dobiva kod uprave Glasnika Srca Isusova. (Vidi stranu 3. Glasnikova omota.) *E. S. D. I.*

Zašto je pobožnost k Presv. Srcu Isusovu tako mila kršćanskome puku?

Jedva se ono preko bl. Margarete Marije Alakok doznalo, kako sâm Bož. Spasitelj vruće želi, da kršćanski puk svesrdno štuje Bož. Srce njegovo, ne može se izreći ni opisati, kojom se brzinom ova pobožnost širila i kako je brzo osvojila srca vjernika uza sve zapreke od strane protivnika. Pa i danas iza 250 godina nema pobožnosti, koja bi kršćanskom puku širom cijeloga svijeta bila milija od ove. Jedva se može danas naći i najzabitnija kapelica, da u njoj ne bi bila barem slika Srca Isusova, ako ne kip ili pače oltar. Samo Apostolstvo molitve broji 25 milijuna članova, a gdje su tolike bratovštine, počasne straže, noćne ure, anđeoske službe, zborovi i redovi osnovani u počast Srca Isusova?

Koliko je napose hrvatskom narodu omiljela pobožnost k Presv. Srcu Isusovu, svjedoči najbolje ono 376 središta apostolstva molitve, 158 bratovština Srca Isusova, 83 Vojske Srca Isusova, 112 djevojačkih društava, 65 kapela i crkava podignutih u čast Presv. Srca, a ponajpače ono 35 500 pretplatnika na Glasnik Srca Isusova. Nema hrvatske župe, gdje se ne bi štovalo Presv. Srce svakog prvog petka ili barem prve nedjelje, a tako i blagdan Srca Isusova. Milina je promatrati brojne vjernike, što u te dane pobožno primaju sv. sakramente i pjevaju oduševljeno nježne pjesme u čast Bož. Srca.

Odakle to, da je ova pobožnost tako omiljela svemu kršćanskome puku pa i hrvatskomu?

To dolazi od naravi same pobožnosti, od uzvišenog predmeta, što se štuje u ovoj pobožnosti, a to je

Neizmjerna ljubav Isusova.

Srce čovječje ništa na svijetu toliko ne privlači i ne osvaja, koliko ljubav. To razumiju i ona još nerazumna djeca. Zašto dijete tako voli svoje roditelje? Jer znade, da roditelji vole, ljube njega, da ga ljube iskreno, nesebično, djelotvorno, da su pripravni i žrtvovati se za njega. Ali što je i najnježnija ljubav i najboljih roditelja spram ljubavi Boga i Spasitelja našega? Tko će ocutjeti žar te ljubavi božanske, nestvorene, vječne; tko izmjeriti širinu i dubljinu njezinu? Neizmjerna je poput mora. I još više! Ta i more ima svoje obale — ljubav Božja nema nikakovih granica ni u vremenu ni u načinu.

Ljubav Božja, kako nam se očitovala osobito u veličanstvenom djelu otkupljenja, nema doista nikakvih granica u vremenu, jer Bog što čini u vremenu, naumio je od vijeka, budući da je vječan i nepromjenljiv, pa nas je zato i ljubio od vijeka, kako sâm kaže: „Ljubavlju vječnom ljubio sam te" (Jerem. 31, 3).

Sv. Ivan piše: „Bog je ljubav" (I. 4, 16). A Bog je neizmjeran; mora dakle da je i njegova ljubav neizmjerna. To se vidi najbolje po onome, što je sve učinio za nezahvalnog čovjeka. Bog ga je ukrasio kao nijedan drugi zemaljski stvor, a povrh toga uzvisio ga u vrhunaravski, božanski red, da ga zauvijek učini sretnim i blaženim kod sebe u nebu. A čovjek je sve to prezreo i nogama pogazio. Što bi bilo naravnije, nego da takvog nezahvalnika zauvijek odbaci od sebe. A što učini Bog? Što učini neizmjerna ljubav njegova? Ona pronađe divno sredstvo, da čovjeka opameti i obrati; pa kad čovjek ne mogaše radi grijeha u nebo, Bog siđe s neba k njemu na zemlju. I nije držao, da je ispod časti i dostojanstva njegova, da se radi onako nevrijednoga stvora tako duboko ponizi. te primi na se narav čovječju, a s njome i sve slaboće naravi osim grijeha. Sin Božji radi čovjeka posta čovjekom, da čovjeka otkupi i spasi. Tko tu još može posumnjati o ljubavi Božjoj? Tko ne vidi, kako je ljubav njegova doista neizmjerna, neograničena, božanska?

Ljubav je velikodušna i požrtvovna. Je li takva i ljubav Sina Božjega? Zar kršćanin može o tom dvojiti? Ta „on me je ljubio", mora svaki od nas da kaže sa sv. Pavlom, „on me je ljubio i sâm se žrtvovao za me" (Gal. 2, 20). On me je ljubio i on se žrtvovao za me, kad je postao čovjekom, kad se rodio u skrajnjem siromaštvu, kad je sprovodio sav svoj zemaljski vijek u najvećoj oskudici, kad se radi mene dao uhvatiti, svezati, biti, bičevati, trnjem okruniti, na križ razapeti; kad je za me i zadnju kaplju krvi prolio, dopustivši, da mu otvore bok i probodu ono Srce, koje me je toliko ljubilo.

(Svršit će se.)

Katolici! Podupirajte sve i samo ono, što je strogo katoličko! Tako n. pr. povratite odmah prvi broj nevaljalih novina i časopisa, a na dobre se listove pretplatite što prije!

Jedino spasonosno sredstvo.

Početkom ove školske godine napisao je sveučilišni profesor u Zagrebu. dr. Fran Barac u „Katoličkom Listu" 1913. (br. 38. str. 445.—448.) za svećenike veoma savremen članak pod naslovom „Zablude mladeži i sv. pričest djece." U tome je članku sva sila prekrasnih misli, što zaslužuju, da ih i drugi čuju i uvaže. Evo ih nekoliko u izvatku, koje će pokazati, kako Crkva pravom zove sv. pričest „jedinim i spasonosnim lijekom", navlastito za pustopašnu i raspuštenu mladež.

G. profesor piše: „Odrasli ne mare za vjeru i zakon; i muško i žensko psuje, kune, proklinje; ljudi rasiplju svoje, a tuđe kradu i otimaju; toliki piju, prekomjerno i nečisto griješe, toliki nenavide i zlobe jedan drugomu na svakom koraku. Kako da se tu očuva nevino ali nestašno i slabačko dijete, pogotovo kad se u njem strasti probude, kad ga zli primjeri potaknu, kad ga zlo društvo zavede? A „kakovu se putu nauči mladić, i kad ostari ne će odstupiti od njega" (Priče 22, 6).

Tjelesna je požuda izvor svega zla, počelo svih grijeha, uzročnik sve zloće dječije. Čim se ona u djetetu probudi, kuša ga svakojako, vuče i mami da sebi ugodi... Je li jadan prvom napasniku podlegao, osili požuda, budne strast, i sad više nema tužnomu djetetu mira i pokoja... rodi se kužna navika, volja oslabi, razum se smrači, sile za krepost smalakšu i mjesto vedrog i razumnog mladića eto nam izmoždene prilike, što bulji u zemlju, zakržljalo stabalce, koje će prvi povjetarac, poleći — pod ledinu. Ako ga zdrava i jaka priroda i uzdrži na životu, kobna njegova djetinjska zabluda mučit će ga u svim prigodama življenja. Ne jedan ili dva puta, već stotinu i tisuću puta trebat će uza sva vrhunaravska pomagala još i junačke borbe, da se održi čist, da ne klone, da ne ogrezne u mani, što ju stekao još u dobi, kad je možda jedva bio pravo sebe svijestan.

Teško je iscijeliti polomljene grane, teško je pridići na pô svaljeno stabalce, teško razgranati hrast, što ga u korijenu crv izjeda. A što je sve to prema teškoći dobro i plemenito uzgojiti mladića, koji se možda već godine krišom naslađivao tajnom nečistoćom, koji je izgubio stid i poštovanje samoga sebe, koji možda i ne zna, što je to nevinost! Takvo je dijete nepristupačno zdravomu uzgajanju, jer prosto nema smisla za išto više i plemenitije. Fizičko mu je zdravlje redovno podrovano, živčevlje teško poremećeno, pamćenje oslabljeno, razum smućen, a volja — nikakova. Tu ne može biti ni govora o napredovanju, jer je tijelo, a pogotovo duša u jezgri svojoj otrovana... Takva su djeca lažljiva i licemjerna i zato je gotovo nemoguće na njih djelovati običnim uzgojnim pomagalima Mladež nam pogiba u najzrelijim godinama, domovi su ostali pusti, sela su

Hrvatske. A jadna domovina? Svaki se dan obogaćuje — novim krčmama, punijim tamnicama, javnim kućama i zaraznim bolestima...

Jedva će biti teže ostaviti se koje mane od ove. A opet iz ove izviru s godinama sve ostale zloće do skrajnjih granica nevjerstva, očajavanja i same mržnje na Boga... Mnogi traže kojekuda uzroke vjerskom, da najblaže kažem, indiferentizmu, nacionalnoj apatiji (nehaju za narod), neshvaćanju ideala, ne rijetkoj beznačajnosti, izdajničkoj prodajnosti, pustoj surovosti, razuzdanoj besramnosti itd. a malo tko gleda na dno življenja naše djece i mladeži. Kad je srčika rastrovana, badava je zalijevati i umjetno hraniti bolesno stablo. Treba ga liječiti u korijenu...

Što dakle da činimo? Sve što tko može, sve što je do nas, jer se tu radi o biti i nebiti nas samih. Tu treba da se u jedno kolo uhvate roditelji i uzgajatelji, liječnici i svećenici, država i Crkva... Prvo, najveće i najuspješnije pomagalo treba da iznesem. To je: sveta pričest, čim ranija pričest djece, i zatim česta po mogućnosti svakidašnja pričest djece i mladeži..."

Sada spominje g. profesor, kako smo dojako prekasno djecu pripuštali k sv. pričesti. istom u 9., 10., 11., 12., dà, tek i u 14. godini. „Tako su djeca", piše dalje doslovce, „u najnježnijoj dobi ostala bez unutrašnje vrhunaravske hrane i u tolikim raznovrsnim zasjedama bez zaštite Onoga, koji je govorio: „Pustite malene, neka dolaze k meni i ne branite im, jer je takovih kraljevstvo Božje". Koje čudo onda, da je mnogi izgubio nevinost prije nego što je okusio svete tajne! Da su sv. pričest primili u nježnijoj dobi i da su nastavili s češćim pričešćivanjem, koliki bi sačuvali svoju nevinost do muževnog doba, koliki bi sjali svijetlim značajem kroz cijeli život, koliki bi se uspeli do vrhunca kršćanske savršenosti! Ta Krist je rekao: „Tko uzjede ovaj kruh živjet će navijek! Kao što ja živim po Ocu, tako živi, koji mene jede, po meni — Koji jede moje tijelo i pije moju krv, ostaje u meni i ja u njemu." I doista, prvo nam kršćansko doba svjedoči sjajnim ugledima vjere, značajnosti, požrtvovnosti i svih vrlina, kako su ove Kristove riječi živa istina: u prvo se doba već djeci davala sv. pričest, a djeca i odrasli bi se svaki dan pričešćivali kod nekrvne žrtve novoga Zavjeta, i jesu živjeli ne oni, već Krist u njima!"

Napokon spominje g. pisac važnije odluke sv. Oca pape Pija X. glede česte i svagdanje pričesti djece i odraslih pa poziva sve one, do kojih stoji, da djecu zarana šalju na sv. pričest i to na čestu i svagdanju sv. pričest, „ako hoćemo", veli, „da ne strada nevinost djeteta." I dobro opaža: Kad bi se ove naredbe sv. Oca, osobito o ranoj pričesti djece, po kojoj bi valjalo pripustiti k pričesti i onu djecu, koja još ni u školu nijesu upisana, samo ako su poučena: „kakav bi to bio ustuk opisanoj rak rani naše mladeži! Dijete bi prije upoznalo Gospodina Našega Isusa Krista i s njim se sjedinilo, nego što bi upoznalo onaj odurni grijeh. Dnevna ili barem češća sv. pričest sačuvala bi u djetetu nevinost i razvijala kreposno življenje. Milost Božja podržavala bi u njem smisao za plemenštinu, za dobrotu, za svetinju. Od zla bi se dijete odvraćalo nekim svetim nagonom. Napasnici, zli primjeri, zavodnici bili bi djetetu odurni kao pomisao na nečastivoga. Nježni pupoljak razvio bi se u mirisavi

Zašto su djeca danas tako nepokorna?

Zato, što ih roditelji nijesu naučili pokornosti.

Dijete na primjer malo slaže; otac mu se zaprijeti, da će ga išibati, ako se usudi opet slagati. Ali dijete zna, da se otac samo prijeti, pa slaže opet. A kad otac dohvati šibu, ono pobjegne i izdaleka se ocu u brk smije . . .

Dijete nanjuška kakve poslastice i ukrade ih. Majka se razljuti i zaprijeti kćeri, da će dobiti batina. Kći se oblizne i drugi put; mati se samo izviče, a dijete vreba i treću zgodu . . .

Tako se eto djeca često puta uzgajaju. I onda se još netko smije potužiti, da ga djeca ne će da slušaju!

Djeco, ugledajte se u mene!

Što valja dakle činiti?

Treba ponajprije dobro paziti, što se zapovijeda ili zabranjuje, da dijete može to lako ovršiti.

Ako se zaprijetiš kaznom, ovrši je, i to točno onako, kako si se zaprijetio... Drugim riječima: **Roditelji, budite si dosljedni! Ne protuslovite sami sebi! Što reknete, to i učinite!**

Ako se dijete jedamput opekne na toploj peći, jedva da će je i po drugi put pomilovati; po treći put sigurno ne će! A zašto? Jer topla peć — uvijek pali! Ona kao da djeci govori: Ne diraj u me, jer ću te opeći! I što jednom reče, to ne poreče: Neposlušno će dijete kazniti opeklinom svaki put, i to jačom opeklinom, što bi dijete neposlušnije bilo . . .

Oče, majko, ovako radite i vi sa svojom djecom! Što jednom reknete, kod toga i ostanite! Onda ćete imati djecu pokornu i poslušnu.

Katoličke misije na Balkanu iza rata.

„Kalendar Srca Isusova i Marijina" za prostu godinu 1914. donosi na str. 117.—129. s mnogo lijepih slika jasan prijegled katoličke Crkve u Bugarskoj prije prvog balkanskog rata. Katoličke misije bijahu tada u najljepšem cvijetu. Danas im nema više gotovo ni traga ni glasa. Glasnik je već prošle godine u listopadskom broju (str. 296. i 297.) donio kratku vijest, kako su katoličke misije iza drugog balkanskog rata sasvim uništene. Sada, kad nam stigoše pobliže vijesti o tim grozotama, popunjujemo ovim onaj članak.

Dok su Bugari ratovali s Grcima i sa Srbima, dotle Turci sramotno pogaziše londonski mir i oteše Bugarima u Traciji sve, što su ovi u prvom balkanskom ratu zauzeli. Sad su se Turci užasno osvećivali Bugarima bez razlike, bili sjedinjeni ili nesjedinjeni. Puk i misijonari većinom pobjegoše pred barbarskim Turcima, kojima pomagahu nevjerni Grci. Kako nam piše jedan misijonar iz Kara-Agača, u cijeloj Traciji, od Galipolja i Čataldže do stare bugarske granice nije ostalo ni jedno bugarsko selo i ni jedan bugarski žitelj. Turskim vojnicima bje naloženo, da posvuda robe, pale i ubijaju. Čudno je, da Turci more samo Bugare, a ne i Grke. Što više Grci huškaju još Turke i pomažu im harati i klati.

Na kratkotrajnoj bugarsko-turskoj međi Midija-Enos nalaze se dvije katoličke misije: Lisgar i Ela-Gene. Sredinom srpnja o. g. dođe turska vojska u **Lisgar**. Konjaničke predstraže rekoše stanovnicima, neka nikamo ne bježe; ali za konjanicima dođe pješadija, koja stade nemilo paliti i klati. Stanovnici su se razbježali, većinom u staru Bugarsku. Spasli su tek — gol život; imovina im je sva propala. Župnik misijonar Krištofor Kondov dobježe u Kara-Agač kraj Drinopolja.

Poslije Lisgara bilo oplijenjeno i spaljeno katoličko selo istočnog obreda **Ela-Gene.** Stanovnici su još za vremena naglo pobjegli. Misijonar Atanazije Mirtov bježao je dva dana i dvije noći pred progoniteljima i spasio se u Kara-Agaču. Poput drugih bjegunaca nije mogao spasiti ništa, ni misno odijelo, ni sv. posude iz crkve, ni išto iz svoga doma, osim onoga što je imao na sebi.

Doskora su došla na red katolička sela istočnog obreda oko Drinopolja. Prvi je stradao **Ak-Bunar**, gdje radi neumorni misijonar o. Ivan Bonev. Selo je sravnjeno sa zemljom, pretvoreno u tužno garište, puk pobjegao u staru Bugarsku. Koji su ostali, poklani su svi do jednoga od Turaka. O. Ivan Bonev okuplja sada svoje ljude, da ih iznovice negdje naseli.

Iza Ak-Bunara došao na red **Mostratli,** katolička misija, što ju je utemeljio pobožni bugarski monah o. Pantelejmon. Turski vojnici, pomagani od grčkih i turskih seljaka, oplijeniše selo i zapališe. Stanovnici su dva dana prije pobjegli u Bugarsku. Ostadoše tek jedan redovnik i dvije redovnice iz reda Asumpcionista, da pod zaštitom francuskog konzulata spase barem veliki muški samostan s crkvom i kuću redovnica. Ali uzalud. Turci su oplijenili samoštan i zapalili ga, a crkvu su strašno oskvrnuli pa onda i nju sažgali. Redovnici u dobar čas još bijegom spasiše život u katoličko selo Dervišku Mogilu, koja je na strani, pa se spasla.

Jednako je opustošeno i spaljeno katoličko selo **Kajadžik**, sa školom i crkvom. Misijonar Kosta Genčov pobjegao je nekamo iz Kajadžika sa svojom 75 godišnjom majkom. Dosada mu se još ne zna za trag. Lako da su ga Turci gdje na bijegu dostigli i ubili.

Strašno je poharano katoličko selo **Sudžak,** rodno mjesto o. Pantelejmona. U tom su selu Turci na najstrašniji način progonili ženski svijet. Misijonar Nikolaj Dimitrov morao se skrivati 6 dana u gorskim klancima. Kad se po odlasku turske vojske vratio u Sudžak, našao je sve opustošeno, crkvicu sasma razruženu, crkveno ruho i sv. posude uništeno.

U Drinopolju samom, što ga Turci na lak način zauzeše, nije bilo pljačkanja, jer taj grad htjedoše Turci spasti sebi U predgrađu drinopoljskom **Kara-Agaču** sabralo se oko misionskog katoličkog sjemeništa Asumpcijonista do 2000 bjegunaca, većinom žena i djece. Bjegunci su u najvećoj oskudici, jer su jedva spasili život. Misijonari su bjeguncima dali na raspolaganje sve školske sobe. Dakako i to je premalo, te mnogi moraju noćivati pod vedrim nebom u dvorištu i u vrtu. Za ove se bjegunce misijonari zauzeše kod turskog zapovjedništva, da se mogu povratiti svojim kućama — pustim i razvaljenim. Turci su misijonarima u Kara-Agaču zahvalni za velike usluge u prvom balkankanskom ratu, pa su ih pustili na miru.

Dok su Turci ovako harali u Traciji, dotle su pomagači njihovi Grci jednako harali u Macedoniji. Mogli bismo reći, da su Grci bili još i gori. Katolička solunska biskupija u Macedoniji skoro je posve uništena, katolička sela spaljena, katolici rastjerani i poubijani.

Hvalite ga svi anđeli njegovi.
Ps. 148, 2.

Središte katoličkog življa istočnog obreda bio je grad **Kukuš**, 50 kilometara sjeverno od Soluna na željeznici od Soluna u Carigrad. Dok su u prvom balkanskom ratu Kukuš i okolicu poharali Turci, to su u drugom ratu isti posao nastavili i dovršili Grci. Kod Kukuša bila glavna bitka između Bugara i Grka — Grci su mjesto osvojili, oplijenili i spalili. Sve stanovnike, koji nijesu pobjegli poubijaše. Spasiše se tek dvije kuće sestara milosrdnica osobitom zaštitom francuskog konzula. U okolici Kukuša popališe Grci 11 katoličkih sjedinjenih sela ostadoše tek 4 sela, što zajedno broje samo 200 katolika. U Kukušu i okolici kani Grčka naseliti raskolne Grke.

U **Janici-Vardaru** i okolici prisiliše Grci mnoge katoličke obitelji, da su se odrekle bugarske narodnosti i katoličke vjere. Tek u Janici ostade nešto katoličkih obitelji.

Zakleti neprijatelj Bugara i katolika, koji potiče Grke na progon, jest carigradski grčki patrijarh Germanos V. koji je ovisan o turskoj vladi. Germanos je — kako nam javljaju naši misijonari sa Balkana — obećao svakomu Grku oprost svih grijeha, ako bude što pripomogao, da se Bugari sasvim unište. Sâm je grčki kralj Konstantin, kažu, izdao zapovjed: „Svako se bugarsko selo mora sažgati, svako bugarsko biće maknuti s lica zemlje!"

U *Srpskom dijelu Macedonije* imade 6 manjih katoličkih sela, svega skupa od 100 kuća. Misijonari se jako boje za budućnost ovih katolika, jer Srbi ne trpe ni Bugara ni katolika. Nesjedinjene Bugare

t. zv. ekzarhiste, koji se ne pokoravaju carigradskom patrijarhu, već bugarskom ekzarhu (patrijarhu), milom i silom mame pod svoju vlast, a sjedinjenje crkava im je trn u oku. Pred neko dva mjeseca prešlo je u Bitolju (Monastiru) 200 nesjedinjenih bugarskih obitelji na katoličku vjeru. Srbi im odmah zatvoriše crkvu, a kuće im opkoliše vojnicima, da se ne mogoše slobodno kretati. Konzuli prosvjedovaše protiv tih nepravda, ali uzalud.

Tako vidimo na svoju veliku žalost, da su naše katoličke misije u osvojenim zemljama, što se danas nalaze pod Turskom, Grčkom i Srbijom, gotovo potpuno uništene. Propalo je u kratko vrijeme, što se tako dugo s tolikim trudom i troškom dizalo.

Katolički bjegunci iz Tracije i Macedonije, što iz gore spomenutih mjesta pobjegoše pred zulumom Turaka i Grka, nalaze se u staroj Bugarskoj, osobito u Plovdivu i Jamboliju. Nemaju odijela, nemaju kuće ni kućišta. Grad Plovdiv, Jamboli i druga mjesta u Bugarskoj uzdržavaju bjegunce. Dakako da to ne može biti sjajno.

Za bjegunce se zauzimaju naši misijonari, na čelu im poznati nam o. Pavao Hristov, o. Metodije Ustičkov i o. Ivan Bonev. Slike prve dvojice vidi u Kalendaru S. I. i M. 1914. na str. 119. i 123. Ubogi će se bjegunci povratit djelomice u svoja prijašnja sela, a djelomice ostat će na novom bugarskom zemljištu. O. Hristov dobio je od bugarske vlade dopuštenje, da smije svoje bjegunce tako razmjestiti, te katolici ostanu na okupu, bilo da se skupno vrate u svoja sela, bilo da se nasele u novoj bugarskoj zemlji.

Svakako će prvu godinu živjeti u najvećoj bijedi. Ili će se vratiti na pepeo i razvaline ili na praznu pustoš, koju treba tek obraditi. Ali čime? Misijonari će imati mnogo skrbi, da svu tu množinu spase od gladi, a onda će trebati graditi nove kuće, škole, crkve, trebat će nabaviti nova crkvena odijela, posuđe itd.

Misijonari nas mole i zaklinju, neka ih ne ostavimo sada, neka im pomognemo. Molimo povjerenike Apostolata sv. Ćirila i Metodija, molimo i sve druge pobožne i milosrdne Hrvate, neka skupljaju darove za balkanske misije. Prinosi neka se šalju na Upravu **Apostolata sv. Ćirila i Metodija. Zagreb, Kaptol 29.**

Pijevo društvo.

Ovom je društvu svrha promicati zdravo, katoličko štivo u hrvatskom narodu, podupirati dobre katoličke novine, časopise, knjige, a osobito središnju štampu u Zagrebu osnivajući katoličke pučke knjižnice, čitaonice, promicati katoličko književarstvo, potpomagati katoličke novine, urediti i rukovoditi katolički dopisni i oglasni ured. Koliko zadaća i kako sudbonosan posao po sav hrvatski katolički pokret, a kako malo shvaćanja za Pijevo društvo! Kolika se glavnica i tu hoće! Pojedinci tu ne mogu gotovo ništa; ali kad se složi sav narod, mogu se izvesti čudesa! A i moraju se izvesti! Danas štampa vlada u svijetu, i kakva je štampa, takav je i svijet. Hrvatski katolički narod mora imati hrvatsku i katoličku štampu!

Nemožemo stoga dovoljno staviti na srce svim vrlo cijenjenim štiocima Glasnika, da ovo društvo svojski podupru. Ponavljamo istu molbu kao prije kod „Društva sv. Rafaela". Neka se iz svakoga grada i sela svekolike Hrvatske, a i Amerike također prijave veleuč. gosp. **Stjepanu Markulinu** odvjetniku, tajniku Pijeva društva u Zagrebu I. Kurelčeva ulica, dobrovoljni povjerenici društva, koji će kupiti članovi i ubirati članarinu za Pijevo društvo.

O. Leonardo Josip Marija Cros D. I.

„Neumorni apostol svagdanje svete pričesti.

ivši još đakom puno sam se zanimao za francuski životopis sv. Ivana Berhmansa, što ga je napisao neki o. Leonardo Cros. Nijesam tada ni slutio, koliko je taj čovjek Božji već dotad perom i živom riječju radio za širenje svagdanje svete pričesti i kako ću jednoć i sâm s istim ocem kroz pune četiri godine (1908.—1912.) izmijeniti u živahnom dopisivanju do 50 listova euharističnog sadržaja i služiti se njegovim dragocjenim rukopisima, da i sâm još bolje naučim i raširim zdrava načela sv. Oca pape Pija X. o svagdanjoj svetoj pričesti.

O. Cros pravi je preteča euharistijskih odluka Pija X. Kroz 50 zadnjih godina dugog života svoga neumorno je na svakom polju i kraj svakojakih poteškoća radio oko uspostave i provedenja prakršćanskih i jedino istinitih načela o svagdanjoj pričesti vjernika i o ranoj pričesti djece. Bogu hvala, pod stare dane svoje doživio je prekrasno slavlje svoje životne zadaće te je mogao sa starcem Simeonom zapjevati pjesmu zahvalnicu: „Sad otpuštaš Gospodine, slugu svoga u miru."

Prije pak nije imao toga mira, jer se je u obrani spasonosne vježbe svakidanje pričesti morao boriti proti krivim nazorima i predrasudama premnogih učenjaka. Još je nedavno neki profesor na katoličkom sveučilištu u Tuluzi rekao: „Gledajte ovog velikog čudaka, o. Crosa: On je imao pravo protiv svijuh nas!"

Mladić Euharistijski.

Leonardo Cros rodio se kao sin općinskog bilježnika 31. listopada 1831. u mjestu Vabres, u južnoj Francuskoj, u pokrajini „Rouergue", nedaleko svjetskog prošteništa Gospe Lurdske. Sjajno je svršio srednje škole u zavodu Družbe Isusove te se onda posvetio učenju prava. Na sveučilištu jasno upozna zvanje svoje redovničko i u dobi od 23 godine stupi 1854. u novicijat tuluške provincije Družbe Isusove. Imao je i dva rođena brata u istom redu. Za svagdanju svetu pričest zanimao se je već kao mlad redovnik, a da ga nitko osim Boga nije na nju upućivao. G. 1856., odmah iza kako je svršio svoj novicijat, postade učiteljem i ujedno nadstojnikom u zavodu sv. Gabrijela u Rouergue, Kako tu sred silnih poslova svojih nije našao dovoljnog vremena za molitvu, poboja se za svoj duhovni život i zamoli o. duhovnika i o. ravnatelja, ne bi li smio svaki dan u $4^1/_2$ sata pod sv. misom primati svetu pričest kao „lijek protiv svagdanjih pogrješaka naših." Obadvojica privolješe na to radosno. Toj svagdanjoj sv. pričesti pripisivao je o. Cros kasnije, što se je u ono vrijeme održao u milosti Božjoj i na putu nebeskom. Sâm šaljivim načinom pripovijeda tu crticu iz svoga života u svom potonjem spisu francuskom: „Djeco, naprijed k stolu Gospodnjem!" (II. svezak, str. 201.—203).

Već u zavodu i kasnije za vrijeme svojih mudroslovnih i bogoslovnih nauka u Vals-u blizu Puy-a nastojao je, da osobito zapuštenu djecu privede k Isusu i k Mariji. U tu svrhu napisa već tada neke male spise o molitvi o. Zucchi-a Gospi za očuvanje čistoće, o uspješnoj molitvi sv. Josipu, o. sv. Stanislavu Kostki, djetetu Marijinu, i prijevod knjige Frassinetti-jeve: „Dijete Marijino". Ali jasno uvidi također, što je kasnije primivši u svibnju 1863. svećenički red još bolje upoznao, kako sva druga sredstva pobožnosti mnogim teško napastovanim mladićima nijesu dovoljna e da sačuvaju sv. čistoću, ako ne pridode *česta i po mogućosti svagdanja sveta pričest.*

Pustite malene k meni!

U svojim bilješkama ovako jadikuje: „Vidio sam mladež u ropstvu nečistoće. Nijesam bio mislio, da je to zlo tako rašireno i općenito. To me silno ožalostilo i snuždilo. Puno me je stajalo muke, dok sam napustio svoje utvare o idealnoj mladeži i sprijateljio se s onom Kristovom: Nijesam došao, da zovem pravednike nego grješnike! . . . Uvjerio sam se, kako sve pobožnosti i sve molitve nijesu dostatne."

Čujmo, kako dalje u svojim bilješkama iz onog vremena izjavljuje načela za svakog uzgojitelja mladeži preznamenita:

1. Dijete iz kojeg mu drago sloja pučanstva vazda obiluje raznim duševnim darovima naravi i milosti.

2. Malo ima mladića, koji su tako neporočni, kao što obično misle majke njihove; no grijeh u duši djeteta i mladića nije nikad tako užasan i neizlječiv, kako su to skloni pomisliti i mnogi svećenici.

3. Treba djeci usaditi u dušu živu i nježnu pobožnost i djetinjsko pouzdanje prema bl. Djevici i sv. Josipu. Gospa je posrednica naša, i ovo je posredovanje Gospino prema osnovi Božjoj tako nužno, da ne možemo k Bogu doći, ako ne ćemo po Mariji.

4. Kraj svega toga ne valja očekivati da će djeca po samim pobožnim vježbama očuvati svetu čistoću ili se izliječiti od svojih smrtonosnih rana. Marija k sebi zove grješnike: „*Ludima reče, Dođite!*" A zašto? Da im dadne kruh nebeski, hranu kreposti i lijek protiv manâ: „*Jedite kruh moj!*" (Priče 9, 4. 5).

5. Česta pa makar i svagdanja sveta ispovijed sama nije dovoljna, da očuvamo dijete od nečistoće, a kamo li mladića, kako bi trebalo, sve da bismo ga mogli sklonuti da trajno upotrebljava lijek ispovijedi, tako težak naravi čovječjoj. Iza pet ispovijedi duša, koja je u vrhunaravnom pogledu mrtva, ostaje izvrgnuta smrti, a smrt ne oživljuje nikoga.

6. Često i svagdanje odrješenje ne će dušu utvrditi u posjedu vrhunaravnog života, kad je Bog sâm u *Euharistiji* postavio vrelo ovog trajnog života.

7. Rijetka pričest ne će dušu djeteta osigurati protiv haranja smrti, a još manje održati je u potpunom životu, ako je dugo vremena bila plijen najpogubnije mane mladenačnog doba.

8. Svagdanja pričest neprevarljivo izbavlja i najslabiju dušu od zla i u svakom pogledu razvija u njoj obični život milosti te usađuje u nju klicu savršenog života.

Ja sam pastir dobri. (Iv. 10, 11.)

Prema tim načelima radio je mladi o Cros kao duhovnik zavoda sv. Josipa u Bordeaux-u i kao izvrstan voda duhovnih vježba u mnogobrojnim drugim zavodima. Uživao je upravo, kad je mogao pripravljati djecu za prvu svetu pričest ili okupiti kongreganiste oko oltara Gospina. Osobitim je darom umio privući djecu euharističkom Spasitelju i ganuti razmetne sinove pa ih skloniti na trajni povratak u dom predobrog Oca nebeskog. (Nastavit će se).

Glasnici Presv. Srca Isusova u g. 1913.

Tek. broj	Izlazi u jeziku	Izdaju	Pretplata	Izlazi u	broj pretplatnika	Osnovan godine
1.	Albanskom	isusovci	7 pijastera	Skadru	650	1891.
2.	bretonskom	svjetov.sveć.	1 fr. 50 c.	Quimper-u	6.900	1887.
3.	češkom	benediktinci	3·20 kruna	Rajhardu	4.000	1868.
4.	engleskom	isusovci	50 centa	New-Jorku	203.000	1865.
5.	„	„	1 šiling	Londonu	49.000	1868.
6.	„ (Austral.)	„	2 šil. 6 d.	Melbournu.	37.000	1887.
7.	„ (Irska)	„	1 „ 6 „	Dublinu	150.000	1887.
8.	„ (Kanada)	„	50 centa	Montréal-u	35.700	1891.
9.	„ (Indija)	„	1 rupij	Bombay-u	2.850	1909.
10.	flamanskom	„	2 franka	Alken-u	11.000	1869.
11.	francuskom (Belg.)	„	5 for. 75 c.	Tournai-u	10.000	1861.
12.	„ (Kanada)	„	50 cent.	Montrealu	23.500	1892.
13.	„ (Madagask.)	„	2 fr. 50	Tananarivu	1.000	1909.
14.	gaelskom (Irska).	„	—.—	Dublinu	2.200	1911.
15.	grčkom	„	2 drahma	Syri	350	1911.
16.	guzeratskom	„	½ rupija	Anand-u	300	1911.
17.	**hrvatskom**	„	1 K 20 f.	Zagrebu	**35.500**	1892.
18.	kineskom	„	200 sapejka	Zi-ka-Wei-u	5.100	1887.
19.	katalonsk. (Špan).	svjet. sveć.	2 pieceta	Barceloni	1.500	1893.
20.	kri-jskom (Kanada)	franjevci	50 centa	Albertu	600	1906.
21.	madžarskom	isusovci	3 krune	Kolođi	4.350	1906.
22.	malajskom (Ind.)	cisterciti	1 rupij	Verapoli-u	400	1867.
23	marath-skom „	isusovci	1 rupij	Pooini	225	1894.
24.	malgaš-kom	„	2 fr. 50 c.	Tananarivu	5.500	1903.
25.	malteškom	„	3 šilinga	Florijani	400	1912.
26.	nizozemskom	„	1 for. 25	Katwijk-u	800	1969.
27.	njemačkom (Tirol)	„	2 Kr. 24 f.	Innsbruck-u	53.000	1865.
28.	„ (Amer.)	franjevci	2 dolara	Cincinnati-u	13.000	1874.
29.	poljskom	isusovci	48 f.	Krakovu	170.000	1872.
30.	portugalskom	„	—.—	Alsembergu	3.500	1881.
31.	„	„	5.000 reisa	Itu	8.200	1896.
32.	rusinskom (Polj.)	benediktinci	1 K 20 f.	Lavovu	20.000	1911.
33.	slovačkom	isusovci	1 K 60 f.	Trnavi	19.000	1897.
34.	slovenskom	svjet. sveć.	1 K	Mariboru	12.000	1901.
35.	španjolskom	isusovci	5 i 50 pieceta	Bilba-u	17.000	1866.
36.	„	„	1 šiling	Bogoti	2.600	1868.
37.	„	„	2 dolara	Meksiku	8.500	1875.
38.	„ (Venezuelu)	dominikanci	5 bolivara	Caracasu	1.500	1887.
39.	„	svjet. sveć.	3 bolivara	Barquisimet	300	1904.
40.	talijanskom	barnabite	5 lira	Rimu	—.—	1864.
41.	„	svjet. sveć.	3·50 lira	Napulju	550	1884.
42.	„	isusovci	3 lire 50	„	1.150	1901.
43.	tamoulskom	„	17 ana	Tričinopolu	4.500	1887.

Kako se vidi iz ove skrižaljke, koja je sastavljena polovicom godine 1913. ima u svemu **43** Glasnika, u **20** jezika sa **926.775** pretplatnika.

Najstariji je Glasnik onaj francuski u Belgiji (br. 11). osnovan godiue 1861., a *najmladi* malteški, osnovan istom 1912. Po vanjskom obliku *najmanji* je poljski, a većeg od našeg hrvatskog nema nijednog. Opsegom *najdeblji* je španjolski iz Bilbao-a (br. 35.), koji broji 100 stranica u svakom broju, ali je zato oblikom manji od našega; *najtanji* i po vanjštini najčedniji je poljski, koji je manji nego prepolovljeni hrvatski.

Najskupji su njemačko-amerikanski i španjolsko-amerikanski (br. 28. i 37): 2 dolara, a to je u našem novcu malo ne 10 kruna godišnje; *najjeftiniji* je poljski: 48 filira. *Najljepši* po papiru, tisku, slikama, omotu, u opće tehničkoj opremi jest naš **hrvatski Glasnik.**

Napokon *najviše pretplatnika* imade englesko-amerikanski u Njujorku (203.000), a za njim dolazi poljski (170.000), onda englesko-irski (150.000), pa njemački (53.000), engleski u Londonu (49.000), englesko-australski (37.000), englesko-kanadski (35.700), a onda na osmom mjestu dolazi hrvatski sa 35.000 pretplatnika. *Najmanje* pretplatnika imade marathski (225).

31 Glasnik uređuju isusovci. Od preostalih 12 urednika 4 su svjetovna svećenika, 2 benediktinca, 2 franjevca, po 1 barnabit, dominikanac i cistercit (trapist).

U samoj Austrougarskoj monarhiji izlazi 8 Glasnika u 8 jezika: hrvatski, češki, madžarski, njemački, poljski, rusinski, slovački i slovenski.

Stj. Bubanović D. I.

Klanjam Ti se . . .

Klanjam Ti se u nizini
i u tmini,
o Isuse otajstveni
božanstveni;
klanjam Ti se na vrhuncu
i na suncu!

Klanjam Ti se u gorkosti
i slabosti,
o Isuse otajstveni,
božanstveni;
klanjam Ti se u slabosti
i jakosti!

Klanjam Ti se u samoći
i tihoći,
o Isuse otajstveni;
božonstveni;
klanjam Ti se i u javi
i u slavi!

Ivan Ev. Šarić.

Slike iz života Isusova.

Teško je velike istine priprostom čovjeku, tako prikazati, da je dobro shvati i vjerno upamti. Utjelovljena Mudrost Očeva, Bož. Spasitelj naš računajući s tom slabošću našom služio se rado prilikama i prispodobama, uzetim iz svagdanjeg života, što ih svatko lako razumije, da njima živo prikaže i najveličanstv nije istine Božanske.

Evo jedne takve priče slikovito prikazane na strani 7. Slika govori sama od sebe. Svatko u njoj i bez potpisa na prvi pogled prepoznaje oholog farizeja, kako je raširio ruke te naduto govori: „Bože, zahvaljujem ti, što nijesam kao drugi ljudi!“ Evo prve opačine, toli odurne Bogu: pred Bogom se hvali, kao da Bog ne zna, kakav je!... A kakvi su drugi ljudi? Čujte drugi po sebi teški grijeh: nepravedan sud i netemeljito sumnjičenje: „Razbojnici, nepravednici, preljubočinci.“ Pa da se mjera nebratske ljubavi do vrha napuni, pridoda: „ili kao ovaj carinik“, što tamo kod vrata prevraća očima! I da Bog dragi još bolje uvidi, kako je on krepostan, stade mu izbrajati svoja dobra djela, kao da Bog ne zna, kakva su: „Postim dva puta na tjedan, dajem desetinu od svega što imam.“ I to je sve, nesretniče, što si učinio?! Pa da si i to učinio s čistim srcem s pravom nakanom, da ugodiš Bogu i oplačeš opačine svoje! Ali da je tebi do slave Božje i do spasa duše tvoje, ti ne bi činio samo ono, što ljudi vide i samo zato, da te vide i da te hvale, nego bi se marljivo vježbao i u nutarnjim činima kreposti: vjere, ufanja, ljubavi, skrušenja, svladavanja samoga sebe itd. što vidi sam Bog.

Tko da se s odurnošću ne odvrati od ovakog čovjeka, koji bi eto i Boga prevario, da može! O kad ne bi takvih farizeja bilo i danas na svijetu, koji se pred ljudima čine sveti i pobožni, a pred Bogom su gori nego mnogi očiti grješnici! Daleko budi od nas ovakav obzir ljudski! Najstojmo, da u očima Božjim budemo kreposni i sveti!

Sasvim se drugačije ponaša onaj carinik, javni grješnik. On se ne usuđuje ni u crkvu uniči. On zasta kod vrata te se rasplake gorko i stade biti u prsa govoreći: „Bože, milostiv budi meni grješniku!“ Je li čudo onda, da je ovaj otišao kući opravdan, a onaj, farizej, da se s više grijeha povratio nego što je došao? Jer „Kažem vam“, uvjerava nas Bož. Učitelj o velikoj istini; „svaki, koji se podiže, ponizit će se, a koji se ponizuje, podignut će se“ (Luka 18, 9—14).

Druga naša slika na strani 15. prikazuje nam dobrog pastira. Zaokružilo ga veliko stado ovaca i sve se tiskaju oko njega. Jedno janje drži u ruci i milo ga gleda. U drugoj mu je pastirski štap. I ova je slika rječita. „Ja sam pastir dobri“ — govoraše jednom Spasitelj narodu. „Dobri pastir dušu svoju daje za ovce svoje. A najamnik i koji nije pastir, kojemu nijesu ovce svoje, vidi vuka gdje ide i ostavlja ovce i bježi; i vuk grabi i rastjerava ovce... Ja sam pastir dobri... i znam svoje i mene moje znaju... i dušu svoju polažem za ovce svoje“ (Ivan, 10, 11.—16).

Kako je mila ta prispodoba, kako je vjerno ocrtana ovim riječima ljubav i dobrota Srca Božanskoga! Da, Isus je dao život svoj za svoje ovce, on ih ne ostavlja nikad, ni za najveće nevolje ili najljuće napasti. I ni jedna ne može propasti, koja njegov nauk sluša i njeg v primjer slijedi. On je onaj, koji ostavlja na sigurnom mjestu 99 ovaca i ide za izgubljenom, dok je ne nađe. I našavši digne je na ramena svoja radujući se“ (Luka, 15, 4. 5), pa još i susjede zove, da se raduju s njime. Doista nema grješnika, koga ne bi na Srce svoje privinuo, samo ako se iskreno skruši i popravi. O da bi to razumjele sve zalutale ovce, svi grješnici! *Stjepan Babunović D. I.*

Marijine kongregacije i katolički pokret.

Dok vesela srca promatramo, kako se u hrvatskom narodu sve više budi katolička svijest, te se svojski nastoji, da se sav hrvatski katolički pokret učvrsti i razgrani, dolaze nam na um tolike naše Marijine kongregacije, u kojima se okupljaju izvrsne sile sadanjih i budućih bojovnika. I kao samo od sebe nameće nam se pitanje: Kakvo imadu značenje Marijine kongregacije za katolički pokret i kakvu imadu zadaću, napose kod nas? Odgovor je na ovo pitanje veoma važan za hrvatske kongregacije, jer će im označiti put u hrvatskom katoličkom pokretu. Prije nego na to pttanje odgovorimo, zavirimo malko u

Povijest katoličkog pokreta u 19. vijeku.

Savkoliki katolički pokret 19, vijeka bijaše kao glasan odgovor Crkve na onaj sveopći prevrat, koji je počeo s velikom francuskom revolucijom te hujao i harao čitavom Evropom. U ono bučno doba činilo se, da je Crkva za čas obnemogla usljed neprestanih trzavica. Sve do polovice 19. vijeka kao da Crkva nije mnogo utjecala na život naroda. Ali, kako se to već često puta dogodilo u povijesti Crkve katoličke, tako se i zbi tada: iza teških bojeva usta snažna i pomlađena. Iza burne i tmurne noći, u kojoj su pape junački ustrajali na braniku Crkve, osvanu krasan dan, novo doba, što bismo ga mogli nazvati dobom kršćanskog preporoda.

U katoličkim redovima struji sve bujniji život, ustaju veliki muževi, snažni na riječi, peru i djelu, koji s oduševljenjem brane sv. Crkvu i s divnim shvaćanjem novog položaja i novih prilika u svijetu sabiru oko sebe cijele čete neustrašivih i požrtvovnih borilaca te organizuju čitave vojske savremenih katoličkih udruga. Tako se preporodiše i široki slojevi sv. Crkve i katolički se puk osvijesti i ustade složno i odrješito proti svojim neprijateljimn.

Tako nastadoše pod vodstvom umnih vođa velike i široke katoličke organizacije, kao na primjer organizacija katoličke štampe, katoličke pučke prosvjete, karitativne organizacije, raznovrsne staleške organizacije, osobito radnika itd. Koliko su ove organizacije unijele života u katoličke redove, to će moći dovoljno ocijeniti istom kasnije povjesničari Crkve Kristove.

Neizmjerna bijaše blagodat za Crkva i čovječanstvo, što su u to vrijeme na Petrovoj stolici sjedela tri ponajvrsnija pepe, koji dobro shvatiše potrebe Crkve u novim prilikama te bodrahu i podupirahu vođe katoličkog pokreta, dajući im potrebite upute, a često ih i sami nukajući na velika djela. Što su više pape skučeni u svojoj osobnoj slobodi i vanjskoj djelatnosti, to više nastoje, da Crkvu iznutra preporode i usavrše prožimljući svećenstvo i puk pravim duhom Kristovim. Divno bijaše djelovanje Pija IX. i Leona XIII., ali nutarnji preporod Crkve kao da je dostigao vrhunac za Pija X., koji uze za geslo „Sve obnoviti u Kristu". Plodovi toga truda i nastojanja tako su obilni i očiti, te se može podvojiti, da li je Crkva ikad ovakovim nutarnjim životom živjela kao danas osim u prvo doba sv. mučenika.

Uporedo s razvitkom katoličkog pokreta i života teče i

Razvitak Marijinih kongregacija u prošlom stoljeću.

Sveopći onaj prevrat konnem 18. vijeka uništi gotovo sve vjerske crkvene udruge pa i Marijine kongregacije. Slavna im bijaše prošlost, blagoslovno njihovo djelovanje u 17. i 18. vijeku, navlastito u borbi s krivovjercima. Marijine kongregacije sačuvaše katoličku vjeru u mnogim evropskim kraljevinama i pokrajinama.

S Družbom Isusovom g. 1773. prestadoše malo ne i sve Marijine kongregacije. To je međutim samo kratko vrijeme trajalo. Kad je upravo pred 100 godina uspostavljena Družba Isusova, oživješe iznova i one. Kroz ovo vrijeme raširiše se i umnožiše kongregacije upravo nevjerojatnom brzinom — Zadnjih sto godina osnovano je u svemu **32.108** kongregacija! Kad bi svaka kongregacija brojila popriječno samo 30 članova, to bi bilo u svemu do 1 milijun kongreganista! To je vojska, pa još kakva vojska!

Treba li napose istaknuti, da su najznamenitije vođe katoličkog pokreta u prošlom vijeku bili kongreganisti? Uz kongreganista Ivana d' Austrija i kongreganista princa Eugena Savojskoga, koji se u starim kongregacijama istakoše u borbi kršćanstva s polumjesecom, stupaju u novije doba u borbi s neprijateljima katoličke Crkve kongreganisti ponajodličniji vođe katoličkog pokreta među svim narodima Europe.

Zanimivo je i to, da se je osobito u onim krajevima, u onim gradovima bujno razvio katolički život i katolički pokret, gdje su cvale brojne Marijine kongregacije. Nema sumnje, da su Marijine kongregacije puno doprinjele tomu preporodu. Nije ni čudo.

Kongregaciji je svrha kršćanski preporod.

Kongregacija preporađa svoje članove, a po njima i druge. Stoga i mora da bude najuža sveza između katoličkog pokreta i Marijinih kongregacija.

Istina, prva im je svrha: štovanje Majke Božje, kraljice neba i zemlje, ovog najdivnijeg stvora Božjega, uzvišenog nad sve anđele i svete, „Gospođe, Odvjetnice i Majke" kongreganista. Već je u tom izraženo veliko znamenovanje Marijinih kongregacija za katolički pokret. Kako je naime Marija rodila Krista, Spasitelja svijeta, tako ona na duhovni način rađa kršćane, duhovnu djecu svoju i na divni način utječe na život cijele Crkve, toga mističnoga (duhovnoga) tijela Kris-

tova. Znamenito ovo djelovanje Marijino očito je i u katoličkom preporodu 10. vijeka. Dosta je spomenuti samo Lurd, koji više od pô vijeka privlači i oduševljava sve sinove katoličke Crkve.

Ali premda je štovanje bl. Gospe prva i najbliža zadaća kongregacije, nije ipak zadnja. Po Mariji k Isusu! To je čitava zadaća Marijina u vrhunaravnom redu: da nam daje Isusa, da nas vodi k Isusu, da nam daje život Isusov. To je i svrha Marijine kongragacije: pravi kršćanski život, krepostan život, kakav dolikuje pravom katoliku, kako to ističu opća pravila: „One (M. k.) idu zatim, da u članovima svojim goje usrdnu pobožnost, štovanje i djetinju ljubav k bl. Dj. Mariji; a preko ove pobožnosti i uz pomoć tako dobre Majke imaju biti oni, koji su se okupili pod njezinim imenom, uzor-kršćani, koji će ozbiljno nastojati, da se svaki u svom staležu usavrši."

Na taj cilj smjeraju i sva sredstva, kojima se kongregacija služi: zajednički sastanci, svakidanje kongregacijske molitve, duhovno vodstvo po upravitelju, međusobno poticanje na krepost i rad, duhovne vježbe, a osobito često primanje sv. sakramenata.

Ovu težnju za višim podupire izvrsno ustrojstvo kongregacije. Ona je pravo društvo. U njoj je težnja članova za uzornim i savršenim kršćanskim životom regbi organizovana kao što je i ustrojstvo kongregacije prava organizacija: Za članove je propisana odulja kušnja, primaju se svečano i javno; poslije se sastaju na opće i posebne redovite i česte sastanke. Na čelu je ovog društva poglavarstvo kongregacije, a upravitelj ju oživljava kao duša tijelo. Svećenik-upravitelj treba da ima za to posebnu misiju od Crkve, a upravo je time kongregacija na osobiti način spojena s materom Crkvom. Po tom spoju osjeća se kongreganist kao odličan sin katol. Crkve, koji za nju živi, osjeća i radi. Odvajkada je u kongregacijama bilo sveto načelo sv. Ignacija: „Sentire cum Ecclesia", to znači: misliti s Crkvom, osjećati s Crkvom, potpuno se slagati s Crkvom.

Iz ovih općenitih poteza o svrsi i ustrojstvu Marijinih kongregacija jasno se vidi veliko značenje njezino za katolički pokret. Za čim ide ovaj pokret? Da obnovi pravi vjerski duh, život i rad u katolicima. A to baš hoće da postigne i Marijina kongregacija.

Nemojmo se varati: Uzaludan je sav vanjski rad, uzaludne manifestacije, svečanosti, sastanci, uzaludan sav pokret, *ako ga ne oživljava katolički duh i katolički život, ako pojedini radnici, a u prvom redu vođe toga pokreta, nijesu prožeti duhom Kristovim, ako se ne odlikuju kreposnim životom, ako nemaju one prave sinovske odanosti i vjernosti prema vrhovnoj glavi Crkve sv. Ocu i prema svojim biskupima.*

Kongregacije imadu zadaću, kongregacije imadu u svom ustrojstvu i u svojim sredstvima i moć, da Crkvi i narodu dadu ovakovih borilaca, da unesu u redove katoličkog pokreta pravi katolički duh. U tom je ono veliko značenje Marijinih kongregacija, u tom prva njezina zadaća napose u hrvatskom katoličkom pokretu.

Ali nije dosta, da je katolički pokret proniknut pravim duhom, nego treba da je i dobro organizovan i da marljivo radi. Može li Marijina kongregacija i u tom pogledu podupirati katolički pokret? — O tom u drugom broju. Lj. D. I.

Zbornik — knez.

Đuro Frankopan Tržački.

(* 1620. † 1661).

Piše: **Josip Predragović D. I.**

Stara naša hrvatska aristokracija bijaše prožeta dubokim kršćanskim katoličkim uvjerenjem. Dokazom je među inim i to, što su u 17. i u 18. stoljeću bili mnogi hrvatski velikaši i plemići odlični članovi Marijine kongregacije. Da je iz slavne porodice Frankopana bilo muževa, koji su se odlikovali na bojnom polju i kojih su imena zapisana zlatnim slovima u svjetskoj povjesti hrvatskoj, poznato je svakom Hrvatu i Hrvatici. Ali da je među Frankopanima bilo i zbornika Gospinih, slabo će se znati.

Kako je 25. ožujka o. g. ravno tri sto godina, što je osnovana prva hrvatska Marijina kongregacija i to u Zagrebu, neka otvori niz hrvatskih zbornika, kojih će životopisne crtice ukratko donositi ljetos „Glasnik“, Đuro Frankopan. Ta on je bio ne samo član te prve i najstarije hrvatske kongregacije, nego nadstojnik — u prijašnja vremena zvao se „rektor“ — prema tomu prvi i najugledniji član zagrebačke kongregacije „Naviještenja Marijina“.

Đuro Frankopan, grof tržački (vidi sliku na str. 23.) rodio se u Hrvatskoj oko godine 1620. Otac mu bio Vuk Krsto grof Frankopan, koji je više od četrdeset godina služio na hrvatskoj krajini kao kapetan ogulinski, veliki kapetan senjski, te se jedini između Hrvata popeo na čast „velikoga generala sve hrvatske i primorske Krajine“. Majka je bila plemenita i bogoljubna Ursula grofica Inkofer. Imao je Đuro dva brata: Gašpara i Franju Krsta, ter sestru Katarinu, koja se poslije udala za Petra Zrinjskoga.

Bio je Đuro već zarana blaga i pobožna duša, srca odvažna, radin, ustrajan, uman. Još kao mladić obljubi umjetnost, pa to u ono doba, kad je sve oko njega zvečalo od bojnih trubalja i smrtonosnog oružja, kadno je krv posvuda potokom tekla. Još je zanimije, da nije zavolio samo jednu vrstu, nego se uopće posvetio svemu, što je zasjecalo u predmet lijepih umjetnosti. Veliku je vještinu postigao u glazbi, u slikanju, u klesanju, u graditeljstvu i kozmografiji. Od svih ovih tvorevina nije se na žalost ništa sačuvalo te se tako ne može ni prosuditi njihova vrijednost. I da je Đuro zaista u svim tim gore spomenutim umijećima podobro napredovao, teško bi bilo ustvrditi, da ne svjedoči njegov savremenik povjesničar Đuro Ratkaj, koji kao nmni spisatelj i muž velikog duha i značaja zaslužuje naše najveće pouzdanje. Kasnije prisiliše Đuru prilike vremena, da se posveti i ratnome umijeću i da dlijeto i kist i glazbala zamijeni bojnim oružjem.

Nije Đuro Frankopan bio samo vrstan umjetnik nego i slavan junak. U tridesetgodišnjem ratu dično je vojevao uz svoga svaka,

Petra Zrinjskoga, u Češkoj i u Njemačkoj protiv protestanta. Mnogo se puta odlikovao u borbama protiv polumjeseca. G. 1654. razbi Turke kod Popovića. Dne 5. rujna 1656. izvojšti sjajnu pobjedu u bici kod Križanić-Turnja, ametice potuče krajiške Turke i zarobi nekoliko turskih poglavica, a među njima Mustaj bega iz bihaćskog sandžaka.

Pobjednik Đuro ne zaboravlja, da je i zbornik. Pa se zato pismom od 11. listopada žuri, da iskaže počast nebeskoj Kraljici, pod čijim se barjakom borio. Redovnicima sv. Pavla naime u Novom šalje sto dukata za njihovu crkvu, koja je posvećena bl. Gospi. Osim toga želi, da se u istoj crkvi svake subote, na dan Gospin, čita jedna sv. misa „na zahvalnost dive Marie za obdržanu sadašnju od neprijateljev viktoriu" (pobjedu).

Đuro Frankopan.

Knez-kongreganista Đuro Frankopan cijenio je i štovao svećenički i redovnički stalež u velike, kako se to razabire iz sačuvanih pismenih spomenika. Tako, kad je preporučivao brata Franju zagrebačkome kaptolu, tako kada je svećenika Ivana Marijaševića i njegovu braću oslobodio od svakog danka i tlaka, tadječarac, a kći Marija Julijana uda se g. 1668. za traunskoga kneza Ferdinanda Ernesta.

ko kad je oduljim pismom od 27. travnja 1654. hvalio časne oce Franjevce radi duhovne službe u Krajini, tako kad je bio nadstojnikom kongregacije Gospine u zagrebačkom kolegiju Družbe Isusove.

Na saboru u Požunu g. 1649. imenovan bi kraljevskim meštrom komornikâ, a malo zatim kraljevskim vojnim savjetnikom i podgeneralom hrvatskim. Oženio se je sa Sofijom groficom Forgačin. Sin mu Nikola umre kao

U zagrebačkoj crkvi sv. Katarine na mjedenoj ploči, koja je urešena grbom Frankopanskim, ima latinski epitafij, koji glasi u hrvatskom prijevodu ovako: „Svijetlome junaku gospodinu g. Đuri Frankopanskome, vječnome grofu od Trsata, Senja, Krka i Modruša. Potomku odlične i drevne porodice rimskih Anicija. Nj. c. i kr. Veličanstva vojnome savjetniku. Komorniku-meštru kraljevske kurije u Ugarskoj. Vrhovnome kapetanu tvrđava Slunja, Trnja, Žumberka i konjanika tvrđave karlovačke; vicegeneralu Hrvatske i primorske krajine. Odličnome i milome drugu, koji veoma pobožno preminu u Karlovcu dne 13. veljače ljeta Gospodnjega 1661. Postavi rastužena supruga Sofija Forgačin, dimeška grofica." (Vidi sliku na str. 25.)

Zagrebačka kongregacija „Navještenja Marijina" redovito bi svake godine izdala na velikom štampanom arku popis preminulih

svojih članova. U popisu, što ga je kongregacija dala štampati početkom g. 1662., a čuva se u gradskom muzeju zagrebačkom, stoji na prvom mjestu ime bivšeg nadstojnika („rektora") ove kongregacije: Durno Frankopan, vicegeneral, umro 12. veljače 1661."

Pokret za sjedinjenje u Bugarskoj.

Piše Ivan Kraličeк D. I.

Češće su već pokazali Bugari, da su od sviju balkanskih nesjedinjenih naroda najskloniji da se izmire s Rimom. Da nije Rusije, možda bi danas cijela Bugarska bila sjedinjena. I ovako ima u Maćedoniji i Traciji oko 15.000 sjedinjenih Bugara. Sada, nakon krvavih balkanskih ratova, u kojima su Bugari krivnjom Rusije najviše pretrpjeli, misle Bugari opet ozbiljno o sjedinjenju.

Bivši bugarski ministar o sjedinjenju.

Jesenas je boravio u Beču prijašnji Bugarski ministar, koji uživa u Bugarskoj veliki ugled. Pitali ga, da li Bugari ozbiljno i iskreno misle o sjedinjenju, ili je to možda samo kakva prijetnja Rusiji. Bivši ministar odgovori, da Bugari doista ozbiljno i iskreno misle. „Prije ili poslije," reče, „doći će taj pokret svakako do svoga cilja. Bugarin, pridoda, nije nikakav zanešenjak; on mirno i zrelo sudi o vjerskom pitanju."

Ali Bugari su pripadnici grčko-istočne crkve, rekoše mu. — „Samo donekle", on će. „Mi smo bugarski kršćani, te se ne istovjetujemo s grčkim „pravoslavljem." Naši „prijatelji" Rusi ne dopuštaju n. pr. svojim svećenicima, da služe zajedno s našim službu Božju. Naprotiv Rim osjeća za Bugare već odavna veliku sklonost. Tri je puta Bugarska do danas pokušala da se izmiri s Rimom. Pokušaj je zapeo jedino radi toga, što nam je smetao najprije Carigrad, a onda Rusija. Bugarska je poslušala svoje skrbnike. To je bila velika naša pogrješka. Da je Bugarska bila katolička država, ne bi bila ostale 5 stoljeća pod turskim gospodstvom. Pa i u najnovijoj prošlosti Bugarska bi sasvim drugač je prošla, da je bila katolička."

Priznaje, da bi Bugari htjeli, da se približe Evropi i prosvjeti evropskoj, te ne ovise više toliko o Rusiji; ipak da to nije jedini razlog, zašto Bugari traže sjedinjenje, nego da ih na to nuka i vjerski život u katoličkoj Crkvi. Njihovi, bugarski, obredi prazni su i bez života. „Pravi vjerski duh i život, koji je tako potrebit svakom narodu, može nam donijeti samo katolicizam."

Zar ne će sjedinjenje naići na velike zapreke?

Dakako, da hoće, misli ministar. Ali jedina veća poteškoća bit će ta, kako da se uredi vrhovna crkvena vlast. Ta je bila dosada podijeljena među eksarhom i sinodom. No i to će se pitanje lako urediti, kada dođe do sjedinjenja. Svaki je Bugarin uvjeren, da pravo društvo mora imati samo jednu jedinu vrhovnu glavu, koja jedina upravlja svima i vodi sve. Bugarima nije baš tako jako zazorna riječ „papa."

A tko bi prvi imao da počne sa sjedinjenjem? — Vlada se, reče ne smije time baviti; Ona je već više puta bila u tom nesretna. Svećenstvo i svjetovnjaci treba da započnu.

„Glavno je, završi bivši ministar, „da se je pitanje jednom pokrenulo i da ga nijedna sila svijeta ne će moći više da zaustavi."

Radi li se već što oko sjedinjenja?

Radi, i to posve ozbiljno i neumorno radi. Bugarske novine neprestano pišu o sjedinjenju i oduševljavaju za nju narod. U Sofiji se osnovao „Narodni savez", kojemu je svrha rad oko sjedinjenja. Taj „Savez" marljivo proučava sva pitanja, što se odnose na sjedinjenje Bugara s katoličkom Crkvom i priređuje u zemlji velike i javne skupštine, na kojima se raspravlja samo o sjedinjenju. Prve dvije takve skupštine držale su se jedna za drugom dne 1. i 2. studenoga u Sofiji. Na obadvjema skupštinama, izuzev jednog jedinog Grci", zaori sva skupština kô u jedan glas: „Neka se prihvati sjedinjenje!" Na drugoj Sofiskoj skupštini govorio je i jedan katolički svećenik, macedonski Bugarin. On je skupštinarima razlagao, kako nema velike razlike u vjeri između nesjedinjenih Bugara i između katolika, pa kako bi se stoga sveto sjedinjenje vrlo lako moglo provesti.

Spomen-ploča Đure Frankopana u crkvi sv. Katarine u Zagrebu.

govornika, nekog učitelja, svi su govornici najtoplije zagovarali to sjedinjenje. Skupštine su posjetili najraznovrsniji slojevi pučanstva. Bilo tu odličnih učenjaka, profesora, časnika, svećenika i drugih. Kad je na jednoj skupštini govorio jedan pukovnik i rekao: „Treba se što prije sjediniti, dok nas ne unište sasvim Srbi i

Obadvije su skupštine jednoglasno zaključile, da se poziva bugarska vlada u Sofiji, svekoliko svećenstvo zajedno s ekzarhom (to je kao neki patrijarka), da ovaj pokret oko sjedinjenja svojski podupru.

Dok „Narodni savez" posvuda priređuje svake nedjelje ovakove javne skupštine po svoj Bugarskoj, dotle Bugarske novine neprestano pišu o katoličkoj Crkvi i o sv. sjedinjenju otkrivajući ujedno ljute rane svoje dojakošnje crkve. Da samo nešto spomenemo iz jednog članka „Večernje pošte".

„Grčko-istočni patriarhat posvećuje već puno vijekova bizantinstvo (uplitanje bizantinskih careva u crkvene poslove), okrutnost i divljaštvo, a sve to u ime „svetog pravoslavlja." Carigradske nametnike kuje u zvijezde i posvećuje sramotna djela njiho' a. Papinstvo radi baš protivno od ovoga: Sva je njegova povijest ispripletena otporom i borbama proti prolijevanju krvi, okrutnosti i nečovječnosti. Ambrozije milanski, koji je grčkoga cara Teodozija potrjerao iz crkve, što je nečovječno prolio nedužnu krv u Solunu, nije jedini u katoličkoj Crkvi. A on je živio u vijeku neznabožnjačkih običaja. A što da čovjek rekne o grčkom patrijarhu u 20. stoljeću, u stoljeću napretka, svijetla i ljudskih prava? Gle, kako krvoločno blagoslivlje ono silno prolijevanje krvi bugarske u Macedoniji i kako još opravdava okrutnost svojih zemljaka!" (Vidi članak o balkanskim misijama.)

Potom nabraja više onakovih primjera poput sv. Ambrozija na katoličkoj strani, a onda pozivlje: „Nađite nam takovih primjera u pravoslavlju!"

Zatim se uspoređuju katolički redovnici s grčko-istočnim kaluđerima, pa dok ne smaže dosta riječi, da pohvali učenost i krepost katoličkih rodovnika, grčke kaluđere zove „grčkim poturicama." — „Glavna razlika između katolicizma i pravoslavlja", pišu te novine dalje, „leži u tom, što katolička Crkva od svoga početka pa sve do danas obiluje mučenicima, dok pravoslavlje obiluje biskupima, popovima, đakonima, kaluđerima — odmetnicima i poturicama i to kroz vijekove, pa i danas. Eno vam u Solunu još dva popa i jednog kaluđera, što su se poturčili!"

U drugom opet članku ističe ista „Večernja pošta" opreku između papa i grčkih „općih" patrijarka. Dok su pape ostali vazda ponizni te se zovu, „sluge slugâ Božjih," dotle se patrijarsi grčki veličaju naslovom „ekumenski" (opći). A gle, papa ravna sa 250 milljuna a opći patrijarka sa — 250.000! Pišući u daljnim člancima o sjedinjenju spominje mnoge pokušaje sjedinjenja u prošlosti, koji su se svi izjalovili krivnjom Grka. Zatim se obara na prigovor, kao da katolička Crkva od svih traži, da se polatine. „To je laž!" veli: „Mi imamo sjedinjene u Drinopolju, Kukušu, Enidže-Vardaru, Solunu i njegovoj okolici već 50 godina, i nikad im nijesu ni savjetovali, da bi preuzeli latinski obred. Njihovo je bogoslužje slavensko, njihov je obred naš obred, njihove crkve imaju jedan oltar, njihovi crkveni nakiti jesu naši. A nada sve oni čitaju, pišu, plaču, mole se u svom bugarskom materinskom jeziku. Naši su unijati iskazali velike usluge našoj vojsci. Oni su se junački borili za bugarsko ime u dva rata. Oči bi iskopali svakome, koji bi uvrijedio ime bugarsko i pogazio njegovu slavu i čast. Plakali su od radosti, kad su dolazile bugarske vojske. Sva se kućna vrata njihovog biskupa otvarala našim vojnicima A sada, što nas dijeli od ovih pravih Bugara? Samo jedna riječ" (hoće reći: Oni se zovu „unijati", „sjedinjeni", a mi smo „nesjedinjeni" Bugari). Razorimo ovu pregradu i stupimo s njima u prostranu tvrđu evropske naobrazbe . . . Odbijmo s gnjušanjem lozinku: „Radije turski turban nego li papinsku tijaru (trokrunu)!"

U tom se smislu piše u Bugarskoj dan na dan. I za čudo, vlada na sve to mirno šuti! Rusi su spočetka sve to omalovažavali; poslije uzeše Bugare uvjeravati, kako su im oni jedini prijatelji; ali im Bugari više ne vjeruju. Pokret je zauzeo već takav mah, da će prije ili kašnje doista doći do sjedinjenja. Bog bi dao, te bi ovo bilo općenito i trajno!

A što katolici na sve to? Oni mirno ali s velikim zanimanjem prate taj pokret podupirući ga toplim molitvama. — Hrvati Katolici! Tu se radi o našoj istokrvnoj braći. Mi im moramo pomoći više nego itko drugi. Mi imademo u svojoj sredini „Apostolat sv. Cirila i Metoda za sjedinjenje Crkava", koji je prvi pozvan da ovaj pokret podupre, čim dođe do pravoga prelaza: poduprimo ga stoga i širimo što više. Sad je tomu baš pravo vrijeme!

Otrov se ne pije iz velikih čašu; dosta je samo nekoliko kapi i tako ne treba ni da je sve, što pišu koje novine ili koji časopis, zlo; dosta je ako ima ma samo nekoliko rečenica zlih. Tko to svaki dan čita i sluša — otrovat će se brzo. Ne drži takav otrov u kući, ne plaćaj za nj, ne daj ljutom neprijatelju svom novaca, da ti za njih otrov u kuću šalje!

Sv. Franjo Saleški

Mjesečni zaštitnik. 29. siječnja.

Rodio se u Thorensu u Savoji dana 21. kolovoza 1567. od stare velikaške porodice. Otac htio, da mu sin izuči pravo i bude odvjetnik. U tu svrhu posla ga na nauke u isusovački kolegij u Paris. U kolegiju cvala Marijina kongregacija. Franjo se prijavi za kandidata i bude primljen. Doskora posta i nadstojnikom kongregacije. Tu se nauči nježno ljubiti bl. Gospu, njoj se posveti sasvim i položi zavjet čistoće.

Po želji očevoj izuči pravo i posta advokat. Ali kad ga otac stao nagovarati, da se oženi, izjavi mu odlučno, da se ne samo ne će ženiti nego da će pustiti i odvjetništvo i služiti odsele Bogu i Crkvi. I stade učiti bogoslovlje te posta svećenik. To je oca veoma ražljutilo. Jedva se nekako ublažio, kad mu je biskup ženevski dao odličnu službu, po kojoj se otac nadao, da će mu sin doći i do velike crkvene časti. Eto, takvi su vam često puta oci i danas: uvijek sanjaju o častima i bogatstvu svoje djece, a malo misle na spas njihovih duša.

Sv. Franjo Saleški.

Franjo se mnogo trudio u pokrajini, što je otpala od vjere i prigrlila kalvinsko krivovjerje. Velikom svojom učenošću i razboritošću, a osobito nedostižívom svojom blagošću u vjerskim raspravama s krivovjercima osvajao je srca sviju te hiljade i hiljade opet priveo u katoličku Crkvu. Radi toga uzeo ga biskup za svog pomoćnika, a g. 1602. posta mu i nasljednik na biskupskoj stolici. I kao biskup bijaše jednako neumoran. Sam je marljivo propovijedao i od svog svećenstva tražio, da marljivo propovijeda naročito o članicima vjere, da puk bude dobro poučen. Živio je veoma priprosto; prema siromasima bijaše pravi otac. Napisao je i mnogo knjiga i listova, punih krasnog nauka za duhovni život; utemeljio je red „Od pohoda Marijina“, kojemu je pripadala i bl. Margareta Alakok. Kako je svetu vjeru ustrajno i uspješno branio ne samo živom riječju već i perom, bude poslije smrti proglašen crkvenim naučiteljem i zaštitnikom dobre štampe. Umro je 27. prosinca 1622.

Sv. Franjo Saleški razumio je onu Spasiteljevu: „Učite se od mene, jer sam krotka i ponizna Srca“ kao malo tko. Zsto i posta svima uzor kršćanske krotkosti i poniznosti, tih danas osobito tako rijetkih, a tako potrebitih kreposti. Vježbajmo se kroz ovaj mjesec u ovim krepostima povodeći se što više za primjerom svoga zaštitnika.

Crkva Srca Isusova u Zametu.

Općina Zamet u Istri uz samu riječku granicu broji oko 400 kuća s kojih 2500 stanovnika, a ne imadaše do nedavna ni crkve ni svećenstva. Narod je većim dijelom radničkog staleža. Kako je tu moralo biti u vjerskom pogledu, razumjet će svatko, tko zna, kako danas radnici žive. Koje čudo, ako mnogi kroz godine nijesu bili ni u crkvi, a kamo li kod sv. sakramenata.

Sastao se odbor, da podignu crkvu u čast Presv. Srcu Isusovu, ne bi li Božansko Srce k sebi privuklo ohladnjela srca. Nakon mnogo muka i pregaranja, kako to već obično biva u ovakim zgodama, podigla se napokon lijepa crkva i blagoslovila dana 30. travnja netom minule godine 1913. Naša slika prikazuje taj svečani čas. Sad imademo sv. misu svake nedjelje, školska djeca pjevaju crkvene pjesme, a narod rado dolazi. Ima sada tu ljudi, koji već 20 godina nijesu bili kod mise, a sada dolaze svaki put. Bilo nam svima milostivo Presv. Srce Isusovo! B.

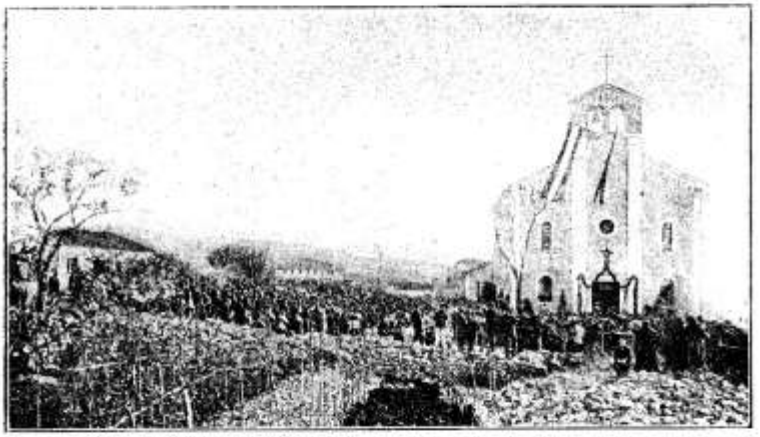

Blagoslov crkve Srca Isusova u Zametu 1913.

Vijesti iz raznih kongregacija.

Vukovarske kongregacije proslaviše 26.—28. listopada svečano Konstantinov jubilej. Kroz sva tri dana svečana služba Božja te propovijed do podne i po podne. Svečanostima prisustvovale i svekolike javne oblasti zajedno s Velikim županom.

Zagreb. Radnička kongregacija priredila je 30. studenog u velikoj dvorani građanske streljane svečano veče u slavu svoje nebeske zaštitnice Bezgrješne Djevice. Uz birane pjesme i deklamacije prikazale se i dvije slike „Bog svojih ne ostavlja" u 4 prizora i „Sotona" u jednom činu. Prihod je namijenjen sekciji kongregacije učiteljica za odijevanje siromašne radničke djece.

Ženske Marijine kongregacije zagrebačke priredile zajednički u počast Imakulate dana 8. prosinca glazbenu akademiju u velikoj dvorani glazbenog zavoda, a u korist „Apostolata sv. Cirila i Metoga" za balkanske misije. Akademiju upriličiše najodličniji zagrebački krugovi. Presvijetla gg. biskupi: Drohobecki, grčko-katolički biskup u Križevcu kao domaćina u glazbenom zavodu, kojemu je predsjednik, i Antun Bauer nadbiskup zagrebački kao pokrovitelj Apostolata, držali su sjajne govore, pune toplih riječi za Apostolat, koji ima tako časnu zadaću, da promiče sv. sjedinjenje među slavenskom braćom.

Vijesti iz pučkih misija.

Bebrina, Slavonija. Od 19.—25. listopada 1913. — Župa s dva filijala broji oko 1800 duša. Otkako je osnovana 1879. nijesu u njoj bile pučke misije; sada prvi put. Držali su ih vlč. oo. Michieli D. I. i Dragičević D. I. Crkva danomice puna. Četvrti dan misija bila propovijed samo za muškarce. Tom se prilikom osnovala Vojska Srca Isusova proti psovki i upisalo odmah 112 članova. Sutradan se osnovalo Djevojačko društvo za naknadnu sv. pričest. Oba ova društva nijesu zapravo nego dva dijela velike organizacije, što će se provesti u cijeloj župi, Apostolstva molitve. Svaka domaćica bit će ujedno revniteljica Apostolstva u svojoj obitelji te paziti, da pojedini članovi savjesno vrše svoje dužnosti. Svaka kuća treba da drži „Glasnik Srca Isusova", kao glasilo Apostolstva molitve.

Nema misije bez velikih obraćenja. Tako bilo i ovdje. Jedna žena dovela na propovijed svoga muža, koji se nije već 40 godina ispovijedio, otkako se vjenčao; i eto sad se pomirio s Bogom. Iza propovijedi o pomirbi praštalo se već u crkvi, a pogotovo pred crkvom bez kraja i konca. Na zaključnu procesiju došlo sve što je moglo. Nikad Bebrina takvog slavlja vidjela nije. Bili to doista dani izvanrednog blagoslova Božjega.

Zajezda, Hrvatska. Od 26. listopada do 1. studenog 1913. — Župa postoji još od godine 1334., a ne zna se da su ikada bile u njoj pučke misije do sada. Imade 4352 katolika, razasutih u 12 filijalki, od kojih su neke 2 do 2½ udaljene od matice. Prva dva, tri dana odziv dosta slab; ali već treći dan nagrnu silan svijet, ko da iz zemlje niče. Na pričesti bilo onih dana 2.200 duša; jedva da je koja ostala. Što je u župi odličnijega prednjačilo je ostalima dobrim primjerom. I ovdje je ustanovljeno Djevojačko društvo u koje se odmah upisalo 200 djevojaka. Tako i Vojska Srca Isusova, u koju će se upisati — mišljaše župnik — oko 12 muškaraca a kad tamo, upisalo ih se odmah 150! Presvij, gda pl. Halper supruga komornika i kolatora župe, priredila odmah ukusan barjak za Vojsku. I ovdje se sva župa organizovala u Apostolstvo molitve, koje je tih dana također osnovano. — Zaključak misije sjajan i bajan. Uspjeh tako krasan i očit, da gosp. župnik od veselja nije mogao spavati. Sva se župa kao preporodila Dalo P. S. I. te ova vatra ljubavi i oduševljenja plamsala i dalje! V. M. D. I

Valtura, blizu Pulja u Istri (16.—23. studenog). Župa je dosta malena, pa je misije obavio samo jedan misijonar, vlč. g. Dragičević D. I. Zadnji put su bile ovdje misije 1856. Odonda se župa dobrano zapustila. Crkva se slabo pohađala, sakramenti rijetko i o Uskrsu primali, đà mnogi su i umirali bez sv. sakramenta. Svećenika bi pozvali, da ih samo „blagoslovi", a o ispovijedi ni čuti. Bijaše dakle skrajnje vrijeme za misije. I Presv. Srce Isusovo ganulo okorjela srca. Isprva se sustezali od ispovijedi, a zadnja dva dana silna navala. I tu se osnovala „Vojska" i „Djevojačko društvo". Ispovijedili su se, koji se kroz 20 i više godina nijesu ispovijedali. Zaključna procesija bijaše divna. Narod se bio ovakvim svečanostima već sasvim odvikao; sad je bio sretan i blažen. Vlč. g. župnik nada se pouzdano, da je to siguran početak preporoda župe. Dao dobri Bog!

Štinjan u Istri (16.—22. studenog). Malena varošico od kojih 740 duša, Pulju na zapadu, oJasvud okružena tvrdavama. Žiteljstvo, počevši od 12 godine pa dok je sposobno za rad, ide dnevno u Pulj na posao. Kod kuće su samo žene s nejačadi i ručkonoše. Radi toga bila misa danomice već u 4½, a propovijed u 5; a dru „a istom navečer, poslije večere. Ljudi se opošteni, pa dolazili rado na ispov ed i propovijed. Žene začudo bile nemarnije. Poslije su se popravile i one. U „Vojsku" se upisalo odmah 60 muškaraca, a u „Djevojačko društvo" sve djevojke. Plodovi misije sjajni. Jedan se nezakoniti par rastavio, dok ne dođe vrijeme ženidbe, drugi se vjenčao još onih dana. Bilo i takvih, koji su propovijedi prisluškivali pred vratima, a onda lijepo došli na ispovijed. Za dvojicu se govorilo: „Ovi se sigurno ne će ispovijediti! Ali se prevariše: Obadvojica se pomirila s Bogom. Jednog pometača pograbio misijonar na ulici, i obećao i došao! Drugog je istom kod trećeg posjeta u kući predobio, kad misijonar Srcu Isusovu obećao 50 „Zlatnih krunica", ako se ovaj ispovijedi. Sve u jednu: misije su i ovdje uspjele sjajno. „Vojska Srca Isusova" i „Djevojačko društvo" dobili su već onih dana svoj barjak: toliko je oduševljenje vladalo u narodu!

Kalendar Srca Isusova i Marijina za g. 1914.

„*Mladost*", list za hrv. katol. mladež u Zadru, piše u br. 10. pr. g: „Rad oo. Isusovaca oko nabožnog podignuća naroda i očuvanja djedovske vjere u srcu hrvatskoga naroda je takav, da ga svak, tko nije baš potpuno slijep, i izdaleka može opaziti. Njihove tako brojne misije, pa vođenje kongregacija i napokon izdavanje Glasnika Presv. Srca Isusova pokazuje nam njihovo apostolsko djelovanje. — Osobitu pak pažnju zaslužuje njihov Kalendar Srca Isusova i Marijina. To je, možemo mirne duše reći, izvrstan Kalendar, što veoma dobro odgovara potrebama i zahtjevima našega naroda. Taj Kalendar s ugodnošću može čitati i seljak i gospar, i radnik i učenik, jer svak će nutra bar nešto naći za sebe. Zato ga i mi od svega srca preporučamo svim našim omladinskim društvima, ujedno spominjući, da u njemu ima veoma lijep članak i o našim omlad. društvima".

„*List dubrovačke biskupije*", službeno glasilo i za biskupije kotorsku i hvarsku, br. 10. od 6. oktobra 1913. str. 131.: „Već je deveta godina, da je započeo izlaziti ovaj brižno uređeni, svake hvale vrijedni i pravi kršćanski kalendar. Veseli nas, da svake godine sve to ljepši i zanimiviji postaje. Prije smo bili poplavljeni svakovrsnim kalendarima, a u velikoj neprilici, da se dobije fini, zdravi kršćanski kalendar. Sad eto, dobrom Bogu hvala, ima kalendar, koji je svojom izabranom sadržinom, finom opremom, bogatim izborom ilustracija daleko nadmašio sve druge kalendare, a uz to mu je i cijena veoma niska. Radi svoje raznovrstnosti veoma je zanimiv te ga se s nasladom lista, pregleda i čita od prve do poslijednje stranice. Sam se po sebi najbolje preporuča: nabavi me i čitaj me!"

„*Folium dioecesanum*", (bisk. list za nadb. zadarsku i bisk. šibeničku) donosi u br. 10. 1913. na str. 77. i 78. prekrasni članak iz „Glasnika biskupija bosanske i srijemske", iz kojega smo kratak ulomak donijeli u br. 12. g. 1913.

Nema *lista ili narudžbe privatne*, a da ne bi obilovala najlaskavijim pohvalama. Tako nam piše početkom studenoga jedan revni i požrtvovni povjerenik iz Dalmacije: „Ugledna Upravo! Naputnicom sam vam poslao novac za Kalendare, što se mi ih poslali. Sada vas molim, da mi pošaljete još barem 25 komada, pošto ovaj dobri naš narod toliko ljubi „Kalendar Srca Isusova i Marijina", da sam u jedan dan raspačao sve što sam ih imao, t. j. 74 komada Ostajem Vaš povjerenik Glasnika, koga redovito primam po 116 primjeraka i ufam se od nove godine i više."

„Prvih 150 „Kalendara" otišlo ko na jagmu — pišu nam iz Travnika u Bosni: — I ono 12 druge narudžbe otišlo brzo. Molim, pošaljite mi još 12 i to će doskora za cijelo otići. Ta nije ni čudo, kad je kalendar zlatan izvana, a zlatan i iznutra. Odista je ukusna vanjština, prijatna, divna, a sadržajem svojim svakog čitaoca odvraća od zla i navraća na dobro . . ."

Slične izjave i narudžbe stižu nam danomice su svih strana.

Vrlo cijenj. gg. povjerenici i povjerenice!

Evo vam novoga Glasnika u novom ruhu! Evo vam božićnice, kojoj ćete se, kako se nadamo, iskreno obradovati. Učinismo, što smo od svoje strane s ovako neznatnom pretplatom na Glasnik učiniti mogli. Sad je red na vama. Vi ste se i ove godine upravo zamjernom požrtvovnošću, ne tražeći nikakve prolazne plaće ni priznanja, od svijeta već samo za ljubav Bož. Srca Isusova trudili, da pribavite Glasniku što više pretplatnika i čitatelja, kako biste po Glasniku uspirili ljubav spram Presv. Srca Isusova u srcima ljudskim. Ne dvojimo ni najmanje, da ćete sada svuj žar i mar ako je moguće podvostručiti, a u tom će vam pomagati i sam Glasnik svojom vanjštinom i svojom sadržinom. Ponudite ga samo neustrašivo i onima, koji su vam ga prijašnjih godina odbili i takvima, kojima ga još nijeste ni ponudili.

Nađite si što više pomoćnika i podijelite s njima posao! Neka svaki zađe u svoje selo, u svoje ulice, među svoje prijatelje i znance. Nastojte, gdje možete, ubrati odmah svu pretplatu ili barem jedan dio, pa nam ubranu svotu pošaljite što prije. Ne čekajte, dok vam se javi i zadnji pretplatnik, jer

će vam se novi javljati cijele godine; nego nam što prije — **svakako još prije sv. Tri Kralja** — javite barem od prilike, koliko Glasnika da vam šaljemo od 2 broja. Ako nam to ne javite na vrijeme, ne znamo, koliko ćemo Glasnika štampati, pa bi se još moglo dogoditi, da ga kasniji naručitelji i ne dobiju. Požurite dakle sa sabiranjem pretplatnika. Evo nam najljepše prilike ovog Božića! Zato smo požurili s ovim brojem, da ga ovih blagdana možete svakom pokazati i ponuditi. Ne propustite pročitati još jednom ono, što smo napisali u 12. broju Glasnika 1913. na str. 360. i 380!

Molimo osobito, da nam se prijavi točna adresa pouzdanih osoba, koje bi se htjele prihvatiti povjereništva među radnicima i radnicama, među službenčadi, po tvornicama; po raznim školama, zavodima; po vojarnama, žandarskim postajama, financijalnim stražama.

A sada na početku nove godine svesrdno želimo i molimo od Boga Srca svaku milost i svaki blagoslov svim vele vrijednim piscima, povjerenicima, povjerenicama, čitateljima, prijateljima i dobročiniteljima Glasnika! Bila svima sretna nova godina! **Uredništvo i Uprava Glasnika Srca Isusova.**

Zahvalnice.

Nestalo pokladnih nepodopština.

Slavonija. — Prijašnjih godina sprovađali smo poklade baš onako, kako je nečastivi želio. Oblačili smo se, da ni sami nijesmo znali, kome smo bili slični, kao da nas nije Bog na sliku svoju stvorio. A tko se nije baš ovako nakazio, taj je cijeli božji dan stajao gladan i žedan po kiši i po snijegu na sokaku i uživao gledajući ovakove nakaze i njihove nepodopštine. Nit se tu pazilo što se govori ni što se radi, a sve u po bijela dana na očigled svega sela. Nikad nijesu prošle poklade kod nas, a da tkogod ne plati glavom. Nije ni čudo: ide se od kuće do kuće, loče a ne pije, a onda mora doći i do šaka i do noževa.

Godine 1911. dobismo novog župnika. Baš je počelo pokladno vrijeme. Upozorili ga na zao običaj i zamolili, da štogod učini, kako će mu se stati na kraj. I on navijesti javnu devetnicu pred poklade tako, da će joj pokladni utorak biti zadnji dan. Svaki će se dan u 5½ sati na večer pred izloženim presv. Sakramentom moliti litanije Srca Isusova; a molit ćemo, reče, Božansko Srce prvi dan za obraćenje grješnika, drugi dan za sve pokojne župljane, treći dan za sve pokojne naše roditelje i rođake, četvrti dan za svu živu rodbinu našu, peti dan za blagoslov našeg polja i usjeva, šesti dan za blagoslov naše marve, sedmi dan za sve pokoine duhovne pastire naše župe, osmi dan za obraćenje svih onih, koji duhovnom pastiru smetaju u vršenju službe njegove, napokon deveti dan u zahvalu Presv. Srcu Isusovu za sva primljena dobročinstva.

Ovo je bilo nešto novo i neobično i crkva je bila svaki dan dupkom puna. Bilo je dakako i prigovora i vike i psovke; ne će sotona tako lako da popusti. Godine 1912. bilo je već puno bolje. A prošle godine 1913. osim devetnice imali smo sva tri zadnja pokladna dana javno klečanje od 6 sati ujutro do 6 sati navečer. U 10 sati svečana sv. misa i propovijed, a po podne dvije pobožnosti: u 3 sata kao svake nedjelje i blagdana i u 5½ pobožnost javne devetnice. Sotona nije dao mira još četvorici, koji su treći dan po podne baš za vrijeme prve večernje projurili pokraj crkve na četiri konja — ali to su zadnji trzaji. Do godine ne će se sigurno kod nas ni znati, da su poklade. Tako smo se mi eto pomoću javne pobožnosti u čast Srca Isusova oslobodili velikoga zla i velike sramote i grjehote. Na vijeke da je hvala i slava slatkom Srcu Isusovu!

Našao službu.

Hrvatska. — Svršio sam vojnu službu i nijesam mogao nigdje naći mjesta, kamo sam se god obratio. Htjedoh otići u državnu službu; ali i tamo je bilo slabo izgleda. Već sam počeo zdvajati. Moji roditelji prilično su zaduženi te teškom mukom prehranjuju i sebe. Naposljetku se obratih na Presveto Srce Isusovo i obećah svaki dan izmoliti Presvetom Srcu jedan Oče naš i svaki prvi petak barem mu se pokloniti u crkvi, ako ne ću moći pribivati službi Božjoj i poslati zahvalnicu u Glasnik. Iza pô mjeseca dobijem glas, da dođem k ravnatelju jednog državnog zavoda, koji me je odmah primio. I sada sam zadovoljan, da donekle mogu svojim

roditeljima priteći u pomoć. Preporučam svakom, da se utiče Srcu Isusovu i to uvijek, a ne samo u nuždi i nevolji.

Najbolji odvjetnik.

Bilo je to za vrijeme o prošlih s borskih izbora u Slavoniji. Što da vam puno o tom govorimo? Dogodilo se, te je službeni kandidat pao, a mog muža potvorili, da je on tomu puno kriv. Još se netko bez potpisa zaprijetio jednom višem činovniku, da će ga ubiti, a neprijatelji naši i opet graknuli, da je to moj muž. Prijetila nam je velika pogibelj, da će mi muž ne samo izgubiti službu već dopasti i teške robije. Istraga je bila velika; sve se urotilo proti nama; a mi svjesni si svoje nedužnosti sve ufanje stavili u Božansko Srce Isusovo. Ispovijedili smo se i pričestili obadvoje, te uzeli obavljati devetnice Srcu Isusovu. Baš kad smo drugu svršili, na Ime Isusovo, dođe vijest, da je muž riješen svega. Premještiše ga ipak; ali onamo, kamo smo mi sami željeli, gdje imade crkva, i gdje sada možemo češće pohađati Tebe, slatko Srce mog Isusa, ter Ti se od sveg srca zahvaljivati, što si nas obranio tolikoga zla.

Kratke zahvalnice.

Mjesta, odakle su zahvalnice stigle: Antunovac, Bijeljina, Buševac, Bugojno, Gružane, Hrastovica, Lõcs, Petrinja, Retkovci, Rukavac, Sinj, Subotica, (Međum.), Sušak, Travnik, Turnašica, Varaždin, Vrhovac, Zabok, Zamet, Zagreb (2).

Primljene milosti: Povratila se sloga u jednom društvu. Sretno svladane nebrojene poteškoće, što su sprječavale gradnju crkve. Riješeni su od nepravedne tražbine. Nebrojene milosti (5). Sretno svršen sud. Sirota se dobro udala. Nečak primljen u zavod. Pomoć u velikoj kušnji, progonstvu i očaju. Pomoć kod ispita 4 puta; kod nauka. Oca udarila kap i ostao uzet; liječnik bez nade; kći počela devetnicu i obećala pohoditi M. B. Jezuzalemsku (Trški Vrh), ako barem dođe k svijesti, da primi sv. sakramente, i on sasvim ozdravio. Liječnici htjeli odrezati svu nogu radi zdrobljenih prstiju; noga spašena; šalje 21 K za svijeće Svetištu, neka gore u slavu neb. Liječnika, koga preporuča svima u svakoj biedi i nevolji. Uslišana u svemu; zaručnik se oslobodio teške službe i ozdravio. Ozdravio sušičavi otac, već na umoru. Prenapeo se kod posla i teško obolio pa ozdravio. Ozdravio teško bolesni muž u Americi; dijete od vratne pošaline, unuka od rana i krasta, kad je djed obavio devetnicu i primio sv. sakramente.

Književnost.

☛ *Oglašujemo samo one knjige vjerskog sadržaja, što su priposlane uredništvu, a preporuke su vrijedne.*

Mali vođa hodočasnika. Kratki opis najvažnijih sv. palestinskih mjesta s više razmatranja i molitava. S mađarskoga preveo dr. fra J. Jelenić 1913. Naručuje se u tiskari Vogler i drugovi u Sarajevu. Cijena 50 fil.

Konstantin Vel. i kršćanstvo. Prigodom Konstatinova jubileja napisao dr. J. Carević. 1913. Naručuje se u Leonovoj tiskari u Splitu. Cijena 2·60 s poštom.

Izgubljeno zvanje. Po 25. talijanskom izdanju preveo o. Apolinar Braničković. Zagreb 1913. Naručuje se u franjevačkom samostanu u Zagrebu. Cijena broširano 70 fil. s poštom, uvezano K 1·10.

Dolina krvi. 1913. Cijena K 1·50. Naručuje sd kod Kuće dobre štampe (oo. kapucini) na Rijeci,

Dva bisera ili životopis sestre Tereze i Geme Galgani. 1913. Naručuje se kod Kuće dobre štampe na Rijeci.

Sadržaj: Ap. mol. u školama i sjemeništa 1. — Zašto je pobožnost k P. S. I. mila puku. 3. Jedino spasonosno sredstvo. 5. — Društvo sv. Rafaela. Propovijedajmo u crkvi o štampi. 8. — Zašto su djeca tako ne nepokorna? Balkanske misije iza rata. 9. — Pijevo društvo. 10. — O Leonardo J. M. Cros D. I. 13. — Glasnici P. S. I. g. 1913. 16. — Klanjam Ti se (pj.) Život Isusov u slikama. 17. — Marij. kongreg. i kat. pokret. 19. — Đuro Frankopan Tržački. 22. — Pokret za sjedinjenje u Bugarskoj. 24 — Sv. Franjo Saleški. 27. — Crkva Srca Isusova u Zametu. Vijesti iz kongregacija. 28. — Vijesti iz pučkih misija. 29. — Kalendar Srca Isusova i Marijina za g. 1914. Vrlo cijenj. gg. pevjerenici i povjerenice! 30. — Zahvalnice. 31. — Kratke zahvalnice. Književnost. 32.

Urednik: **Stjepan Babunović, svećenik D. I.** Tisak C. Albrechta, Zagreb

Glasnik Presvetog Srca Isusova

blagoslovljen od svetog Oca pape i mnogo puta preporučen od hrv. biskupa, jedino je glasilo **Apostolstva molitve, bratovštine Presv. Srca Isusova, Vojske Srca Isusova** proti psovki, **djevojačkih društava** za naknadnu svetu pričest, te jedino glasilo svih hrvatskih **Marijinih kongregacija.**

Izlazi svaki mjesec. **Pretplata „Glasniku Presvetog Srca Isusova"** iznosi na cijelu godinu s poštom **1 krunu i 20 filira.** Tko ga osobno uzima kod uprave: **1 krunu**; a za one, koji su izvan Austro-Ugarske monarkije: **2 krune.** Pojedini broj stoji 10 filira. Naručbe, pretplata, reklamacije i milodari šalju se

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

KALENDAR SRCA ISUSOVA I MARIJINA

za prostu godinu 1914.

Blagoslovljen od sv. Oca pape Pija X.

Svi su ga domaći katolički listovi najpovoljnije ocijenili i najtoplije preporučili.

Kalendar se najlaglje, najbrže i najjednostavnije naručuje, ako se unapred pošalju novci i na novčanom „odresku" (kuponu) napiše, koliko se Kalendara želi i na koga da se pošalju. Adresu valja napisati **točno i čitljivo.**

Cijena je Kalendaru ista kao i prijašnjih godina: Za monarkiju s poštom **90 filira**; *tko naruči barem* **5** *komada najednom, ne plaća poštarine nego samo 80 fil. po komadu; a tko naruči barem* **15** *komada najednom, dobije još* **1 na dar**; *kod* **25** *komada* **2** *na dar, i tako dalje; za svakih daljnih 10 komada 1 na dar. Jedino izvan Austro-Ugarske monarkije, dakle i za Ameriku, stoji Kalendar s poštom* **1 K 50 fil.** *(30 centa) i ne mogu se dobiti istisci na dar. Narudžbe i novci šalju se*

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

MILODARI.

Za Svetište Srca Isusova u Zagrebu: Bacs: E. S. K 1·30. Benkovac: C. J. K 5·—; Bizovac: F. E. K 1·—; Buk-Pleternica: V. J. K 5·— Cleveland: K. M. K 19·60. Čaldin: L. J. K 1·—. Đakovac: T. T. K 5·— Divuša J. D. K 10·—; Doberlin: D. Fr. K 5·—. Garešnica: N. D. K 5·— Granite P. O. Ill. Z. J. K 34·30; Gunja: D. T. K 5·—. Kostrena: J. N. K 2·—. Lošinj M.: V. S. K 10·—. Mačekovitz J. Ž. A. K 1·10; Miholjac D.: K. L. A. K 2·—; Mraclin: G. P. K 3·20. Osijek: I. K 2·—; Osik (Hrv.): M. J. K 10·—. Pakrac: B. M. K 1·—; S. M. K 2·—; Peteranec: G. Š. K 5·—; Pitomača: S. M. K 2·—; Požega: M. K 5·—; Praščevac: B. I. K 2·— Sarajevo: A. J. K 2·—; M. M. K 20·—. Šarampov: B. M. K 3·—; Šemovac: M. V. K 1·—; B. K. K 5·—. Vrbovac: M. N. K 2·—. Zadar: J. I. K 3·—. Zagreb: N. Ž. K 1·—; J. R. K 10·—; M. F. K 3·—; K. K 5·—; D. P. K 3·—; R. F. K 2·—; A. P. K 1·—; S. B. K 5·— (za zvona); J. T. K 2·— (za zvona). Križevci: M. H. K 2·—. Sv. Martin: K. B. K 2·—. Zemun: N. N. K 10·—. Zetkan: G. M. K 1·—.

Za svete mise: Bacs: K. S. K 2·—; M. K. K 2·—. Cleveland: N. A. K. M. K 4·90. Divuša: J. D. K 2·—. Kladnjice: [illegible] 4·—; Kotor: K. P. K 2·—. Lipnik: P. M. K 2·—; Lošinj M.: V. S. 6·—. Mathersville: K. V. K 10·—; Miholjac D.: T. M. K 2·—; Mostar: Z. V. K 4·—. Orahovica: F. B. K 2·—. Pakrac: S. M. K 2·—. Sarajevo: V. M. K 2·—; Sunder: P. I. K 4·—. Torjanc: V. A. K 2·60; L. L. K 3·—; T. S. K 3·—. Zemun: K 10·—; T. S. K 6·—; S. T. K 2·—.

Za raširenje Glasnika: Bihač: S. A. K 4·—. Lošinj M.: V. S. K 1·—. Mathersville: K. V. K 19·40. Podgorač: N. N. K 10·—. **Za kruh sv. Ante:** Čazma: P. M. K 2·—; Š. D. K 2·—. Šemanovac: M. V. K —·40. Vrbovac: M. N. K 1·—. **Za mali stroj Glasnika:** Kotor: K. P. K 1·—. **Za hrvatski novicijat:** D. I. K 10·—.

GLASNIK
PRESVETOGA
SRCA ISUSOVA
BLAGOSLOVLJEN OD SV. OCA PAPE

Broj 2. Veljača 1914. Godina XXIII.

Nakana molitava i dobrih djela u veljači.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Povratak nesjedinjene braće naše katoličkom jedinstvu.

Kad je jednoć Isus usred bijeloga dana umoran od puta sjeo na izvor Jakobov u Siharu, da Bogu obrati griješnu ženu Samaritanku i preko nje sav narod raskolnički u Samariji, dođoše učenici njegovi iz grada Sihara i ponudiše ga jelom, što su ga kupili u gradu. A on im reče: „Ja imam jelo da jedem, za koje vi ne znate ... Jelo je moje, da izvršim volju onoga, koji me je poslao, da svršim djelo njegovo. Ne kažete li vi, da su još četiri mjeseca, pa će žetva prispjeti? Eto velim vam: Podignite oči svoje i vidite njive, kako su već bijele za žetvu ...“ (Iv. 6, 32—36).

Te nam riječi Spasiteljeve padaju na pamet, kada pomislimo na današnji pokret Bugara za sjedinjenje s Rimom. Istina, sama politika i same ratne nevolje ne će nikada moći trajno sjediniti istok sa zapadom u pravoj vjeri Kristovoj. Tu treba prije svega nadahnuća Božjega i osim toga kod ljudi iskrene želje za vječnim spasom pojedinaca i svega naroda.

Pogledajmo onaj prizor kod zdenca Jakobova! Kako je došlo do obraćenja one žene Samaritanke i raskolničkog naroda njezina? Prije svega vruće je želio sam Isus da pomogne bijednim Samaritancima. Zato je baš tu čekao na svom putu gladan i žedan i umoran. Više je gladovao i žeđao njihov spas nego svoju okrepu. Spas ovoga bijednog naroda bijaše jelo i okrepa njegova. Zato je tražio prigodu, da obrati najprije onu ženu Samaritanku i rekao joj: „Daj mi da pijem“. I kad se ona tomu čudila, odgovorio joj je: „Kad bi ti znala dar Božji, i koji je onaj, koji ti govori: Daj mi da pijem, ti bi iskala u njega i dao bi ti vodu živu“.

I dandanas ima mnogo nesjedinjenih Slavena, koji niti ne slute, što sve u sebi krije dar Božji prave vjere katoličke; žedni su vode žive, ali tek iz zemaljskih obzira i govore sa ženom Samaritankom: „Gospode, daj mi te vode, da ne žeđam i da ne dolazim ovamo da zahvatam".

Spasitelj u beskrajnoj dobroti svojoj ne odbija nikoga, već nježno i obzirno vodi duše malo po malo do pokore i žive vjere. kako je to divno umio kod one žene Samaritanke; i onda srca ljudska uzdiže do želja rajskih, ako se te duše odazovu pozivu njegovu. Pa gdje milost njegova nađe veliku susretljivost i revnost, tu znade ona divno djelovati, i prije nego je takova duša jasno upoznala pravo vrelo života Vječnoga u jedinstvu jedino spasosnosne katoličke Crkve.

Sjetimo se se svega, što se onomadne dogodilo u Sarajevu prigodom obraćenja srpske djevojke Đurđinke Pavlović na katoličku vjeru. Kako je ona došla do ove prevelike milosti usred tolike mržnje srpstva na rimo-katoličku vjeru? Pobožno je čitala sveto Pismo, i tu je naučila, kako nema uzvišenijeg staleža od redovničkoga. A misleći da ima i kod raskolnika u Rusiji tako spasonosnih samostanskih uredaba, kakovih je vidjela kod katolika, obratila se i nesjedinjenom vladici srpskom i ruskom konzulu u Sarajevu i odašiljala do pet napisanih molbenica, da bude primljena u jedan tamošnji samostan. Bog u svojoj Providnosti dopusti, te nije na sva pisma svoja primila nijednog odgovora.

U žalosti svojoj stade sada sumnjati, je li to prava vjera, u kojoj se tako malo mari za cvijet evanđeoskog života. U drugu ju je ruku silno u katoličku Crkvu vukla nježna pobožnost prema Majci Božjoj bez grijeha začetoj i glad za svagdanjom svetom pričesti, za koju u Sarajevu revnuju mnogi dobri katolici.

Ne znajući što bi započela, stupi u katoličku crkvu Gospinu, gdje je čitala nad vratima riječi: „K Isusu po Mariji!" Tu se potuži Majci Božjoj i Sinu njezinu, te kod njih nađe utjehe i savjeta. Odsada je sve češće dolazila u crkve katoličke i sve se više zanimala ne samo za kršćanski život u opće nego i za savršenost evanđeosku i za milu pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu. Pišući na stroju u uredu kotarskog suda, imala je vazda pred sobom sliku Božanskoga Srca. Revno je slušala riječ Božju u katoličkoj Crkvi, uz to molila svaki dan svetu krunicu, i domala se uvjerila, da je jedino katolička Crkva prava Crkva Kristova. A sad joj nijedna žrtva nije bila preteška, da bude primljena u rimo-katoličku Crkvu i u samostan, za kojim je odavna čeznula. Osobitu je okrepu i slast rajsku nalazila u svagdanjoj svetoj pričesti; i u jakosti ovoga kruha nebeskoga mogla je pravim mučeničkim junaštvom odoljeti svim napadajima i progonstvima zaslijepljenih istovjernika svojih i izvojštiti sjajnu pobjedu nad svim neprijateljima.

Bože daj, da povijest njezina obraćenja otvori oči svim raskolnicima, koji žive izvan životne zajednice jedino spasonosne na pećini Petrovoj osnovane Crkve Kristove!

Misle neki, da žilavi i bolje sudbine vrijedni Bugari u svom današnjem vjerskom pokretu rade samo iz zemaljskih i narodnih obzira. Nije baš sasvim tako. Čujmo, kako po izvještaju „Vrhbosne" (1913., br. 21. str. 346.) piše bugarski dnevnik „Večernja Pošta" posve katoličkim načinom: „Krist je prema Evanđelju osnovao samo jednu

Crkvu, a nju je sazidao na sv. Petru, i njemu povjerio ključeve raja i pakla. Stoga je on za njega i molio, da mu ne malakše vjera. Prije nego je otišao svomu nebeskomu Ocu molio je, da budu jedno stado i jedan pastir. Petra je odredio za glavara Crkve po svemu svijetu. Nu kako sv. Petar nije bio besmrtan, nasljednici njegovi rimski biskupi moraju biti glava Crkvi. Tako je i bilo prvih stoljeća; ali se na žalost otimač Focije, protjeravši zakonitog patrijarha Ignacija, pobuni proti nasljedniku sv. Petra i tako zametnu raskol, što ga još bolje utvrdi njegov još nevredniji nasljednik Mihael Cerularije. I naši djedovi, obraćeni od dva latinska biskupa, Formoza i Pavla, budu zajedno s kraljem Borisom navedeni na grčki raskol. Nema pedesetak godina, što smo se otresli skrbništva Fanara (hoće da kaže: grčkog patrijarhe u Carigradu, što stanuje u kraju, koji se zove „Fanar") i što nas je izopćio isti patrijarh. Stoga ne ostaje Bugarima drugo, nego da se vrate staroj Majci, k svetoj Crkvi katoličkoj, od koje su bili odijeljeni takvom nevjerom. Ne mogu ostati onako, kako su sada, bez unije (ujedinjenja), jer je Krist ustanovio samo jednu Crkvu, i jer je njegova Crkva *raširena* po svim narodima. Ona je međunarodna i ne ubija narodnosti . . ."

Eto dakle velike njive bugarske, gdje se već bijeli na žetvu! Glasnik je već puno toga napisao o spasonosnom društvu „Apostolat sv. Ćirila i Metoda pod zaštitom bl. Djevice Marije" za širenje, obranu i utvrdivanje svete vjere katoličke među Slavenima. Pristupimo k tomu crkveno-misijonskom društvu. Članovi imaju dnevice izmoliti po namjeni društva jedamput „Oče naš" i „Zdravo Marijo" s dodatkom: „Presveta Djevice Marijo, sveti Ćirile i Metode, molite se Bogu za nas!" Osim toga imaju doprinijeti na godinu milostinju od 24 filira. Potanje upute daje **Dr. K. Dočkal, Zagreb,** Nadbiskupsko sjemenište.

Vjera puna tajna.

ta će mi vjera s tajnama? Što ne mogu svojim umom da dokučim, ne vjerujem!"

Čovječe, koji tako govoriš, pitam te: Možeš li ti sve razumjeti, što svaki dan svojim očima gledaš? Pogledaj narav oko sebe! Gledaj u proljeće, kako iz majušnog sjemena izraste divna stabljika! Razumiješ li ti, kako to biva?.. Koliko je u naravi tajnâ nedokučivih umu tvome, a ti hoćeš vjeru bez tajna? Pogledaj u srce čovječje: možeš li tajne njegove spoznati? A ti hoćeš da se dovineš tajnama Božjim?.. Šta se u tebi samom događa, ne možeš često ni sam razumjeti; a ti bi hotio da spoznaš, što je neizmjerno nad tobom?!

Sva ova priroda oko nas, zemlja pod nama, svemir nad nama; sve je to tajinstveno i nedokučivo umu čovječjemu, a ljudi traže da im budu svrhunaravske tajne vjere posve otvorene; da dokuče stvari Svevišnjega svojim slabim umom! A ne znaju, da je takva vjera, koju ljudski um posve razumije tek ljudska vjera; vjera pak sveta, vjera katolička, vjera puna tajna, jest božanska vjera. Podvrgni oholi čovječje svoj oholi um sveznajućemu umu Božjemu! *Tomislav.*

Cvijetak presvete Euharistije.

Po francuskom Glasniku P. S. I. slobodno priredila **Branislava.**

Mali Perica.

Mali Perica nije nikakvo izmišljeno biće.

Zadnjega još proljeća bijaše to vrlo živahan i dragostan stvorak. Mogli ste ga sastati na putu, što vodi iz Saint-Pol u Saint-Malo, kad bijahu jabuke u najliepšem cvatu, kad je visoka žutilovka i ružičasti vrijes razastro nad ledinom cvjetni svoj plašt.

„Pustite malene k meni!" (Marko 10, 14.)

Oko Ivanja imade nad jezerima i potočićima, štono žubore po tvrdom granitu, mnogo crvića i svakojakih kukčića, modrih, crvenih i zlaćanih krila. Mali ih je Perica marljivo hvatao za svoju zbirku. Iza duge dnevne trke preko gajeva i livada vraćao se Perica s obilnim plijenom kući. Bijele mu dokoljenice bile posve žute od peluda žutilovke. No on se na to malo obazirao, jer je mislio samo na to, kako da što ljepše uredi svoju zbirku.

Kad je već nestajalo lepira, polazio je Perica na morsku obalu. Tamo je za vrijeme osjeke bilo na finom pijesku mnogo morskih račića. Perica bi pošao s malom košaricom oko vrata u lov na rake.

Ali život nije pustolovina. Naš je Perica znao i r a d i t i. Vrlo bi ozbiljno izrađivao računske zadatke, pisao prijevode i kazivanja u pero.

U listopadu dozrijevaju jabuke. U to bi se doba zaputio Perica pjeskovitom stazom, omeđenom s obadvije strane visokom živicom, u školu. Malom torbicom o ramenu stupao je u lijepome svom mornarskom odijelu u pratnji svoga Anđela čuvara sklanjajući posve ozbiljno latinsku imenicu „templum" i sprezajući glagol „polliceor".

Da, mali je naš Perica bio radina duša.

Oko Svijećnice 1912. navršio Perica upravo s e d a m godina.

Nekoliko dana iza toga bijahu u S . . . velike misije; a budući da je za obraćenje grješnika trebalo mnogo, mnogo molitava, osobito d j e č j i h m o l i t a v a, obavio je Perica prvu svetu pričest. Otada je, kako to želi sveti Otac da čine malena djeca, pristupao s v a k i d a n k Stolu Gospodnjem. I to Božansko sjeme, bačeno u dobru zemlju,

počelo je da donosi stostruki rod. To sjeme bijaše sam euharistički Bog, Gospodar žetve. . . .

No ni on ne donosi u svim dušama jednak rod, jer ni sve duše nijesu netaknuto zemljište; imade ih mnogo, što otvrdnu uslijed neprestanog dodira s ljudima i sa zemaljštinom. Zemljište mnogih duša nije duboko . . ., a mnoga su već zarana obrasla trnjem i korovom.

Pustite k meni malene!

O, gdje da Isus nađe dobru zemlju, koja da mu donese „stotinu za jednu" . . .? Dugo je vremena tražio tu zemlju po judejskim i galilejskim putovima i napokon je našao, ne u dušama učenjaka, nego u dušama priprostih i malenih . . .

„Ne branite im, jer je takvih kraljevstvo Božje!" (Luka, 18 16.)

No ti priprosti Galilejci ne bijahu još pokršteni! . . .

Ništa zato; oni mu ipak bijahu najdraži. Cijenio ih je više negoli Simona, sina Jonina, više negoli Jakova i Ivana, jer je i od Petra i Ivana tražio, da postanu slični ovoj dječici, ako žele da uđu u kraljevstvo nebesko, što je pripravljeno malenima. I zato je stao da sije sjeme svojih riječi

u duše tih mališa, jer oni bijahu najprikladniji.

On je zahtijevao, da mu ih dovedu i zadržavao ih je kod sebe milujući ih i dragajući . . .

Ali mu se trebalo boriti s apostolima, da ih uzmogne imati uza se. I ljutio se — on tako blag — na sve, koji su htjeli da udalje dječicu od njega. Da, zbog toga je i Petra ukorio. Pa ipak, mali ovi Galilejci, smeđim svojim lišćima i crnim očicama, bijahu vrlo brbljavi i nemirni. I bez sumnje, oni su radije pripovijedali kojekakve basne, negoli molili psalme. On ih ipak voli!

Da, bijahu to nestašna djeca, jer je palestinsko sunce žarko! Stoga ni njihovim učiteljima ne bijaše tako lako, da ih ma samo za vrijeme jednoga psalma uzdrže na miru . . . I kod svečanih ophoda i kod tužnih sprovoda mogao si čuti njihovu viku.

Uz to bijahu tako zaprašeni i tako kukavno obučeni! Kafarnaum! Ta to je skromno selo na istoku, a djeca su dolazila k njemu u običan dan, dakle bez lijepih haljinica, koje bi jedva subotom oblačili, kad bi polazili k učitelju u sinagogu. Ali Isus nije kao Rabi Simon Petar, gledao na vanjštinu. On ih je volio upravo ovako

brbljave, nemirne, jednostavne, jednom riječi, volio ih je zato, jer su djeca i jer je u njima gledao samo d u š e, one čiste djetinje duše, što ih je ljubav njegova ljepše zaodjela negoli Salamona u svoj slavi njegovoj . . . i sve bijele ljiljane u polju.

Zato i reče Petru i ostalim apostolima, neka se što prije obrate i postanu kano svi mali, koje su oni htjeli otjerati, jer inače — zbogom kraljevstvo nebesko! . . .

Apostoli se doduše čudili; no kako bijahu dobre volje, dadoše se na posao; i da im Spasitelj oprosti, što su još tako „veliki", pustiše malene naprijed, a sami pođoše za njima. To bijaše zaista zlatno doba za malene! . . .

Isus dobri, koji kadkad kao da usne u Petrovoj barci, probudio se evo opet iza devetnaest stoljeća i gle, prvim je svojim pogledom tražio malene. — —

Ali njih već nije bilo kraj njega; nije ih bilo kod s v e t o g a S t o l a. Mnogi ih u tome sprečavali . . . I opet je Spasitelj na ustima svoga Namjesnika izrazio svoju želju . . . I opet je zatražio, da ih puste k njemu, ne samo na dan Gospodnji, već s v a k i d a n bez razlike . . . I opet je rekao! „Obratite se . . .!"

Obratimo se dakle što prije i mi, s v e ć e n i c i, m a j k e, u č i t e l j i, u č i t e l j i c e i s v i, kojima je Isus povjerio svoje „Benjamine". Kao Petar, molimo Spasitelja, neka nam oprosti, što smo još tako „veliki" premda nam je dao dosta vremena, da već jednom postanemo „maleni", da se preporodimo u poniznosti, siromaštvu i ljubavi. Dovađajmo mu odsele što revnije one čiste, neokaljane miljenike pred njegovo svetohranište, da se nahrane kruhom života vječnoga.

Miljenik Isusov.

Mali je Perica obavio svoje poslanstvo . . . Da, i on je davao misije. Nije se doduše popeo u misničkoj odori na propovijedaonicu; ali on je molio, on se pričešćao svaki dan za vrijeme svetoga poslanstva, i ta je propovijed bila uspješnija negoli i najbiraniji govor. Mnogi su mu griešnici imali da za zahvale, što im se opet otvoriše vrata kraljevstva nebeskoga. On je to tako lijepo izveo, da su ga drugovi na koncu misija izabrali tajnikog svoga „Euharističkoga Društva". Od toga je doba počeo i da ozbiljno dopisuje s misijonarom.

O lijepih li pisama, što ih je pisala ruka maloga Perice! Budući da je vjerovjesnik bio tako dobar, te je ta pisma objelodanio, navest ćemo ih i mi „malenima" na pobudu, a velikima za nauk.

S . ., travanj 1912.

Velečasni Oče!

Evo Perice, Vašega najmanjeg člana, koji Vam javlja, da iza misija nije prošao nijedan dan, a da nije mnogo puta na Vas pomislio.

Drugi dan iza Vašega odlaska rekoše mi „veliki", da su Vas pratili na željezničku postaju. I ja bih bio išao, no budući da mi je tek s e d a m godina, nijesu mi ništa htjeli da o tom kažu, a mamica me ljeti i zimi već u osam sati šalje na počinak.

U ponedjeljak se svršili praznici i ja sam opet u školi, a gospodin Louis kaže, da je sa mnom vrlo zadovoljan. Njemu se čini, da sam ove godine mnogo marljiviji. Pa i treba da budem marljiv, kad svaki dan pristupam k sv. pričesti.

Ali sve mi zadaće ipak ne uspijevaju, a i pravopisnih pogrješaka ima dosta, no ja ću se trsiti, što budem bolje mogao, da Vam svako moje pismo dokaže, da sve više napredujem i da sam dobar član Društva.

Zar ne, dobri Oče, da će me dragi Bog blagosloviti, ako ga od srca budem ljubio? A ja ga ljubim i svaki dan mu to govorim.

Iza Vašega odlaska samo jedamput nijesam bio kod svete pričesti. Oprostite mi, oče, ja nijesam bio kriv. Došao sam vrlo rano u crkvu, ali nije bilo svete mise. Ljudi se pripravljali na sprovod, a nitko nije htio da se osvrne na me, kad sam tako malen . . .

Moj stariji brat Ivan pripada, kao i ja, prvoj sekciji Društva, te se također svaki dan pričešćuje. Ja sam ga na to nagovorio, a to me vanredno veseli, jer znam, da je mali Isus vrlo zadovoljan, kad imade mnogo djece, koja se svaki dan pričešćuju.

Kod kuće nijesam više tako mušičav. No tata me ipak katkada ukori kod stola, jer prečesto bez dopuštaja ustanem i jer se više puta posvađim s Odetom. Morali bi me više puta išibati, ali me još nijesu, pa mislim, da me i ne će.

Perica.

Travanj 1912.

Velečasni Oče!

S velikim Vam veseljem pišem i kazujem, da uvijek ljubim Isusa i blaženu Djevicu. Ali ja ne znam, da li oni mene toliko ljube, jer sam još uvijek pun pogrješaka. Mamica mi je naložila, da Vam ih nabrojim: Ne slušam uvijek, kad mi vele, da pustim Odetu na miru i da se ne svadam s njome. Jedamput smo se i putukli; ali odsada ću se toga vrlo čuvati, hoću oče! Lijen sam kao zemlja i često se nečkam, kad treba da učim sklanjanje imenica. Katkada odgovaram gospođici Teach i tvrdoglav sam, kad me nukaju, da jedem juhe i riba. Evo, to su moje pogrješke. Ima ih mnogo, ali ja ću nastojati, da se što prije popravim, da bude mali Isus svakoga jutra kod svete pričesti sa mnom sve zadovoljniji.

Naučio sam napamet molitvu „Apostolstva molitve". Govorim je svako jutro čim se probudim, da time cijeli dan prikažem Bogu za spas duša.

Kod svete mise izmolim cijelu krunicu. Prvu desetku prikazujem za Apostolstvo molitve, drugu za svetoga Oca, treću za moga taticu, četvrtu za mamicu, petu za Ivana, Odetu i sebe. Iza svake desetke izgovaram molitvicu, koju me je majka naučila: „Mali Isuse, daj da napredujem u dobi i mudrosti . . ., uzdrži, blagoslovi oca, majku, Ivana, Odetu i sve.

Perica.

P. S. Svaki dan se upisuju nova djeca u Društvo. Imam ih sve zabilježene u svojoj bilježnici. Deset ih imade, koji se pričešćuju svaki dan, osam dva puta na tjedan, a trideset svake nedjelje. Mi pristupamo svi zajedno k Stolu Gospodnjemu. Nitko još nije izgubio svoga počasnoga znaka, jer ih ja uvijek poslije svete mise skupa s pjesmaricama pokupim. Grli Vas od svega srca

Vaš mali tajnik

Perica d' Airelle.

Velečasni Oče!

Svibanj 1912.

Bakica me korila, što se pričešćujem svaki dan, a ona, koja je starija, tek katkada. Rekla mi je; „Ti još nijesi za to dosta dobar". Ja sam joj odgovorio, kako ste nas Vi poučili: „Bakice, ne pričešćujem se zato, što sam dobar, nego što hoću da postanem dobar. Obećajem ti, da ću vrlo paziti na se". Sad me pušta u miru.

Ujutro ustajem i ne trebaju me više buditi. Ivan mi samo pomogne obuti cipele; zatim idemo k svetoj misi, i to što tiše možemo preko stuba, da ne probudimo oca.

Uvijek govorim tatici, neka obavi uskrsnu ispovijed, a on ne će o tom ni da čuje; a i ne moli nikada. Ja molim svako jutro dragoga Boga, da ga obrati i često plačem, kad sam sâm, jer se bojim, da ću u nebu biti bez tatice. Vi ste nam jedamput rekli, da svi oni, koji zanemaruju uskrsnu pričest, počinjaju veliku sablazan. Ja sam to i tatici rekao, a on mi je kazao, da šutim. Molite se za njega.

Grli Vas

Perica.

(Nastavit će se).

Pazi na oči. Svetu Klaru od Montefalka upitaše jednom, zašto ne gleda nikada u lice, kad s kim govori. A ona će: „Zašto da gledam, kad se samo jezikom govori?" — Da je David bolje pazio na svoje oči, ne bi toliko suza poslije prolio. A ti? . . .

Zašto je pobožnost k Presv. Srcu Isusovu tako mila kršćanskome puku?

(Svršava se).

Što bih mogao više poželjeti?

Ništa, zacijelo ništa više. Ta i ovo je tako veliko, nedokučivo, neizmjerno, da se nijedan čovjek kod zdrave pameti ne bi usúdio ni ove žrtve od njega zaiskati. Pa ipak! Ljubav je domišljata, ljubav je nezasitna; ljubav je Božja neizmjerna i svemoguća. I ona izmisli nov način, kako će mi se očitovati, način, što ga mogao doista samo Bog izmisliti u svojoj premudrosti i oživotvoriti u svom svemogućstvu i u svojoj neizmjernoj ljubavi: ljubav Božja izumi presveti oltarski Sakramenat. U tom se Otajstvu žrtvuje on dan i noć nebrojeno puta i na bezbroj mjesta za me Ocu nebeskomu, jer ljubavi njegovoj ne bijaše dovoljna ona jedna krvna žrtva na križu. U tom Sakramentu on boravi među nama dan i noć, jer nas ne mogaše ostaviti kao siročad (Iv. 14, 18), on hoće da nam bude otac i majka, utješitelj, savjetnik, pomoćnik, branitelj. U tom Sakramentu ljubavi beskrajne — oh, tko da to dokuči! — on se poput svagdanjega kruha sjedinjuje sa siromaškom dušom mojom, da je liječi od dnevnih boljetica lakih grijeha, da je obrani od smrtne bolesti teškoga grijeha, da joj dade jakost i ustrajnost u teškim duševnim borbama, srčanost i postojanost u dobru. Doista, „on me je ljubio i sâm se žrtvovao za me."

To je vrhunac ljubavi Božje, to je prava, djelotvorna, nesebična i požrtvovna ljubav! I evo, upravo ta neizmjerna, božanska ljubav, to je baš ono, što štujemo u pobožnosti Srca Isusova, to je predmet ove pobožnosti. Kad štujemo dakle Srce Isusovo, mi štujemo ovu besprimjernu i nadokučivu ljubav Sina Božjega, Isusa Krista. Boga i Spasa našega; kad ljubimo Srce Isusovo, mi ljubimo ovu neizrecivu ljubav Isusovu, što tako divno odsijeva u utjelovljenju, u dugom mukotrpnom življenju, u pregorkoj muci i smrti njegovoj, u presv. oltarskom Sakramentu. Pa ako i ograničena ljubav ljudska osvaja srce naše, kako da nam ga ne osvoji ova neizmjerna, božanska? To je eto poglaviti razlog i uzrok, zašto je pobožnost k Srcu Isusovu tako mila kršćanskome puku.

Još je nešto, što nam ovu pobožnost čini tako milom i dragom. Čovjek od naravi traži nešto i za oko i ne zadovoljava se samo onim, što godi srcu. Nije ni čudo, čovjek nije čisti duh kao anđeo, nego stvor, što se sastoji od duše i tijela. I tijelo dakle traži svoje milje. Zato se i događa, kad odemo u daleki svijet od svojih roditelja ili nam ih dragi Bog k sebi pozove, da nam nije dosta, ako nam njihova uspomena samo u srcu živi, nego bismo radi, da imademo od njih i kakvu vidljivu uspomenu, navlastito vjernu sliku njihovu, da nam se srce ugrije, kad oko na nju pogleda.

A koja bi nam slika, kakav bi nam vanjski osjetni znak mogao bolje prikazati neizrecivu ljubav Isusovu nego baš slika Srca njegova? Ta zar ne kažemo i mi, kad hoćemo nekomu osobitu ljubav iskazati:

Isus i Samaritanka.

Eto ti i Srce svoje dajem! Srce i ljubav, ljubav i srce, dvije su riječi, što u ovom slučaju posve isto znače. Ima to duboki korjen u naravi ljudskoj. Sva se naime duševna čuvstva najživlje odrazuju u srcu čovječjem. Kad ljubimo, srce nam regbi gori i plamti; kad smo u brizi za nešto, srce nam je živo i nemirno, kad smo ljuti, srditi, srce nam živo kuca kao da hoće iskočiti.

I Isus je imao pravo Srce ljudsko, koje je još k tomu bilo nerazdruživo sjedinjeno i s duhovnim božanskim Srcem Sina Božjega, to će reći s božanskom naravlju i s božanskom osobom Sina Božjega. Kako dakle mora da istom njegovo presveto i plemenito božansko srce plamti i gori od ljubavi spram nas? Srce Isusovo živi je kalež, u kom se usredotočuje predragocjena ona krv, kojom nas je otkupio, ta divna slika presv. oltarskog Sakramenta. Što je dakle moglo biti prikladnije i naravnije nego da ovu neizmjernu ljubav Isusovu štujemo pod prilikom vidljivoga Srca njegova? Pogotovo kad znademo, da je to i njegova izričita želja i da je on sam otkrio bl. Margareti svoje presv. Srce urešeno križem i ranom, ovjenčano trnjem i sasvim u plamenu: svi nas ovi znaci imadu vidljivo podsjećati na poglaviti dokaz neizmjerne ljubavi njegove: pregorku njegovu muku i smrt.

Ne smetnimo napokon ni časak s uma, da mi ne štujemo Srce Isusovo, u koliko je tek znak ljubavi njegove, nego i u koliko je ono ponajodličnija čest presv. čovječanstva Isusova, na sve vijeke nerazdruživo sjedinjena s naravlju i osobom s božanskom. I to je upravo razlog, zašto Srce Isusovo zaslužuje, da ga ne samo ljubimo, već da mu se i klanjamo, jer pod „Srcem Isusovim" razumijevamo cijeloga Isusa, Boga i čovjeka zajedno i sva veličanstvena i nedokučiva djela ljubavi njegove. Ali ne možemo dolično ocijeniti dobročinstva, ako ne cijenimo i dobročinitelja. Kad iz počitanja, ljubavi ili zahvalnosti poljubimo komu ruku, ne štujemo time samo ruku, već osobu, koja se tom rukom služi i dobro nam čini. Tako biva i ovdje. Srce Isusovo ne može se i ne smije odijeliti od božanske naravi i osobe Sina Božjega. Zato ga i zovemo „Božansko Srce Isusovo".

A sad pitam: Zar ima ili može biti što vrijednije i dostojnije naše ljubavi? Je li onda čudo, ako ova pobožnost toliko osvaja srca naša? „Gle Srce, koje je toliko ljubilo ljude!" progovara nam Isus sa svake slike, kipa. „Dođite k meni svi, koji ste nevojni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti", odzvanja svaki put u duši, kad padnemo na koljena pred prilikom Srca Isusova. D.

Jedan naš pretplatnik iz Amerike *čuo samo od drugih za Glasnik, pa si ga zaželio i on. Naručio si dakle Glasnik i Kalendar, pa evo što nam piše:*

Kad sam ugledao pred sobom Glasnik i Kalendar odmah mi se srce tako užgalo od ljubavi prema Srcu Isusovu, te sam mislio, da ovako grješan ne smijem te knjige ni u ruke uzeti, već da se moram najprije ispovjediti i pričestiti i barem jednog pretplatnika naći. I poslušao sam glas Božji. Primio sam sv. sakramente našao sam jednog pretplatnika, a sada Glasnik u ruke!.. Ne mogu izreći, kako sam ga zavolio... Dopustite mi, vlč. oče uredniče, da preko Glasnika doviknem svim Hrvatima i Hrvaticama, koji Glasnika još ne drže ili ga ne čitaju: „Pretplatite se na nj bezodvlačno! Znate, kako je ono rekao Spasitelj farizejima: Da nijesam došao na svijet i činio čudesa, ne biste imali grijeha, pa biste se mogli na što izgovoriti; ali ovako ja sam došao i toliko toga učinio, da se nijedan od vas ne će moći ispričati: Evo upravo ovako progovara Isus i vama po Glasniku Božanskog Srca svoga: Da ga nemate mogli biste se izgovoriti; ali ga imate, a držat ga i čitati ne ćete: primit ćete plaću, kakvu ste zaslužili... Pretplatite se dakle na nj što prije!

O. Leonardo Josip Marija Cros D. I.

Neumorni apostol svagdanje svete pričesti.

(Nastavlja se.)

Pripovijest o cjelovu malog Ivice.

Ova će nam pripovijest osvijetliti djetinjski i ljubezni način, kako je Cros širio često primanje svete pričesti. „Nekoć o Božiću, tako je često pripovijedao početkom misija i duhovnih vježba, dođe mali Ivica u crkvu baš u času, kad je sva sila pobožnih vjernika pristupala k stolu Gospodnjem. Gledajući nedoglednu povorku pričesnika pomisli Ivica, da mora i on učiniti što čine drugi, pa se tako pridruži povorci, dok malo po malo za drugima ne dođe do pričesne ograde. Tu lijepo klekne kao i drugi, otvori usta kao i drugi, pobožno primi dragog Isusa kao i drugi i sretno se oborenih očiju i sklopljenih ruku vrati na svoje mjesto kao i drugi.

„Došavši kući Ivica prostodušno ispripovijedi, što je učinio; kad su ga roditelji stali kuditi, kako se smio pričestiti, a nije prisustvovao dugotrajnim pripravama i kršćanskom nauku, odvrati im: „Ja sam mislio, da ljudi idu poljubiti malog Isusa. I ja sam htio da poljubim dragog Isusa".

„Doista iz usta nevine dječice veliki si je Bog priredio hvalu!" Sveta pričest zar nije poljubac, dapače kud i kamo više nego poljubac, što ga dajemo dragom Isusu u presvetom oltarskom Sakramentu? Zašto dakle svećenici u župama i u raznim zavodima pa i roditelji i uzgojitelji još oklijevaju pa ne će da cijele stotine dječaraca i djevojčica upute na stol Gospodnji i na život vrhvnaravni, kad su ipak Bogu odgovorni za besmrtne duše ove djece, koja bi uz bolju pripravu radosno poput neukog Ivice poljubila dragog Isusa i razveselila nebesku Majku njegovu i svoju?"

Na to bi onda o. Cros i staro i mlado oduševio za što češću svetu pričest.

Na koliko je poteškoća pri tom nailazio, možemo donekle naslutiti iz ovog događaja:

Prijavili ga kardinalu Desprez u Tuluzi.

Po primjeru sv. Ignacija o. Cros bi sakupio u vrijeme dokolice oko sebe zapuštenu i siromašnu djecu, da im tumači kršćanski nauk. Osobito ih je podučavao u molitvama, u neophodno nužnim istinama vjerskim i u onom, što moraju znati, da dostojno prime svete sakramente pokore i oltara. Po tom bi ih pripustio privatno k svetoj pričesti, koja ih je imala pripraviti za svečanu svetu pričest, što su je župnici djeci istom poslije navršene 12. godine podijeljivali. Privatno bi onda djeca češće pristupala k stolu Gospodjem prije svečane prve svete pričesti. To nije moglo dugo ostati nepoznato. Malo po malo učestale su tužbe samih župnika, što se o. Cros tobož ne drži crkvenoga zapta i biskupijskih propisa obzirom na kršćanski nauk i na primanje svetih sakramenata. Tužbe su doprle sve do tuluškog kardinala nadbiskupa Despreza. Ovaj je u velike cijenio oce isusovce i odlučio, da će stvar ispitati u dogovoru sa samim redovničkim starješinama oca Cros-a. Poručiše dakle po starješinu, te pred njim

kardinal Desprez mirno razloži o čem se radi: Jedan od otaca isusovaca ne mari za biskupijske propise obzirom na pričest djece; i to već od mnogo vremena. Prima zapuštenu djecu iz raznih župa grada, predaje im jezgru kršćanskog nauka, pa se onda usuđuje pripustiti ih u nezreloj dobi k prvoj svetoj pričesti. To je vaš — o. Cros.

Starješina priopći ovu optužbu optuženiku. Na to će o. Cros: „Velečasni, to je očiti nesporazumak. Ja se dobro čuvam, da ne privedem nijednog od ovih jaganjaca k svečanoj prvoj pričesti, o kojoj govore biskupijski propisi; ja ih pripuštam samoj k onoj pričesti, koja će ih bolje pripraviti za prvu svečanu svetu pričest. Ili zar ne služi jedna pričest kao priprava za drugu?" Od ovog časa kardinal Desprez nije više uznemirivao oca Cros-a.

Optužili ga u Rimu.

Otac Cros bijaše napisao jezgrovitu knjižicu pod natpisom: „Ispovjednik djece i mladeži". U njoj razlaže blagu katoličku nauku o nužnim i dovoljnim uvjetima, da se čovjek dobro ispovijedi i pričesti, a u opreci sa strogošću jansenističkom. Kad je godine 1873. izašlo drugo izdanje toga spisa, slavni pisac de Ségur čestitao je ocu ovako: „... Knjiga Vaša nije samo dobra, već izvrsna, baš izvrstna... Javite mi i nadalje svoja izdanja te vrste. Treba da se svi sjedinimo, ne bi li jedared iskorijenili onaj jansenizam, izrod pakleni, koji je upropastio Francusku i pripravio put Voltaire-u, Rousseau-u, protukršćanskom prevratu te nas i danas jošte grize".

Nekima se ipak nije ta knjiga svidjela, pa su nastojali, da bi je u Rimu odsudili. Osobito ih je peklo i sablažnjavalo, što je o. Cros učio, da se smije pričestiti svaki vjernik, koji si nije svijestan smrtnoga grijeha. Knjiga ipak nije bila osuđena, nego su u Rimu dapače izjavili, da se vježbe, što ih preporučuje ta knjiga, slažu s onima, kojih se drže svećenici „uzornog duha katoličkoga, uzorne nauke i pobožnosti". Sveti je Zbor samo zaželio, da se sedam mjesta u knjizi malo više razjasni. I tako je moglo god. 1877. izaći treće umnoženo izdanje iste knjige.

U ovim i sličnim potežkoćama Cros je blagoslivao Providnost Božju, što mu je dala željeznu volju i žilavu stalnost, po kojoj je mogao svladati sve zapreke. (Svršit će se.)

Sveta zemlja.

Svakom su kršćaninu najmilija i najsvetija ona mjesta, gdje nam se predragi Spasitelj rodio, gdje je živio i umro. No ta su mjesta u turskim rukama, Turci su tamo gospodari. — Već 700 godina čuvaju ta sveta mjesta sinovi sv. Franje i uzdržavaju ih milodarima. Leo XIII. toplo je preporučio vjernicima potrebe sv. zemlje, biskupima je pak naložio, neka se brinu, da se milostinja sakupljena u svim crkvama pred sv. grobom na Veliki petak, šalje u Jeruzalem za uzdržavanje sv. groba i dragih svetišta u sv. zemlji. Tu je naredbu Pijo X. dana 23. listopada 1913. obnovio i ponovno naložio, da se obdržaje. — Nu ne samo na Veliki petak, već i inače, kadgod tko može, treba da daruje za sv. Zemlju. Tkogod ma što daruje, postaje dionik svih sv. misa, molitava i dobrih djela, što se na onim najsvetijim mjestima vrše. Osim toga ima potpuni oprost na Božić, Uskrs i na smrtnoj uri.

Potrebne upute daje: KOMISARIJAT SV. ZEMLJE, Zagreb, franjevački samostan. Tamo neka se šalju i svi milodari, a ne na upravu našega Glasnika.

U srcu mi nastani se!...

Ivan Ev. Šarić.

O Isuse. smiluj mi se,
u srcu mi nastani se!

U njem će Ti biti milo,
Marijino u njem krilo.

U njem su Ti i jaslice
i bijele golubice.

U njem cvatu i ljubice
i ljiljani i ružice.

Sa nebesa i anđeli
nad jaslice doletjeli.

Pa će pjevat svoj Glorija —
Betlehemska melodija!

Pa ćeš bit u mirisima,
svih milina ljubav ima.

U mom srcu duša Tvoja
svog će malo nać pokoja.

O Isuse smiluj mi se,
u srcu mi nastani se!

Slike iz života Isusova.

Što je god Gospodin Isus narod učio, to je i sâm činio. Tako se nije zadovoljio samo s onom pričom o milosrdnom Samaritancu nego nam htjede i svojim primjerom pokazati, kako moramo ljubiti svoje neprijatelje.

Židovi su tako silno mrzili Samaritance te ne bi s njima pod živu glavu ni govorili. Ali Isus „nije došao da zove pravednike nego grješnike" (Luka 5, 32); on je donio Evanđelje, blagu vijest siromašnima i prezrenima (Mat. 11, 5): zato naumi, da će jednoga dana pohoditi Samaritance te i njih obrati. Počet će s dušom, koja je možda najviše pomoći trebala: sa ženom, koja je imala već pet muževa, pa ni onaj, s kojim je tada živjela, ne bijaše njezin. Nećemo navađati riječi sv. Evanđelja; svatko može naći taj događaj opisan kod sv. Ivana na poglavlju 4. (U knjizi „Sv. Evanđelje G. N. I. K." strana 364. i slijedeće). Naša slika na str. 41. prikazuje nam Gospodina valjda u času, kadno govoraše ženi: „Da ti znaš dar Božji i ko je, koji ti govori: daj mi da pijem, ti bi iskala u njega i dao bi ti vode žive! Reče mu žena: Gospodine ni zahvatiti nemaš čim, a studenac je dubok: odakle ti dakle voda živa? (Iv. 4, 10.-11.)

Što bi bilo od ove žene, da je na nagovor Gospodinov ohlo mu okrenula leđa? Istina, ona se nemalo tome začudila, ali je pozorno slušala. — O da bi i grješnici znali dar Božji, i tko je onaj, koji im često puta govori sad po svećeniku, sad po roditeljima ili prijateljima, sad opet i sâm po glasu savjesti! Da, ima i takvih, koji se čude, pače još i ljute, što ih Bog opominje, da se ostave grijeha i pokaju. Blago onom, koji se odazove glasu Božjem, pa još poput ove Samaritanke postane apostolom i uzme obraćati i druge, da tako barem donekle zadovolji Bogu za svoje grijehe!

Slika na strani 47. predočuje nam onaj čas na svadbi u Kani Galilejskoj, kad je domaćinu ponestalo vina, a Gospodin po zagovoru svoje premile Majke dozvao sluge i rekao im: „Napunite sudove vodom! I napuniše ih do vrha. I reče im Isus: Zahvatite sud i nosite kumu! I odnesoše" (Ivan 2, 7.—9). Jedan eno upravo toči iz mješine vodu u vrč, a drugi će iza leđa učiniti isto. Ostali gledaju i misle negdje: No, to će lijepo biti vino! Sad ćemo svatove častiti s vodom! Ona dvojica otraga bit će učenici Isusovi. Eno, čini se, baš Petra, kako šapće nekomu: Čuješ, ovako ozbiljni Učitelj ne zna za šalu; to nešto znači! — I nije se prevario. Isus je pretvorio vodu u vino. Bilo to prvo čudo njegovo, što ga učinio javno. Time je utvrdio u vjeri svoje učenike.

Čudom se moramo čuditi slijepoj poslušnosti onih sluga, koji bez ijedne riječi prigovora čine na vlas ono, što im Isus nalaže. I eto, kako im je Bog naplatio poslušnost! Bio to i čin zahvalnosti spram domaćine, što je uzvao na svadbu Gospodina; bila to nagrada i za sve svate za lijepo njihovo ponašanje; a bijaše i očiti dokaz, kako Srce Isusovo ne može odbiti Majci svojoj nijednu prošnju.

Primamo od uglednog gimnazijskog profesora.

„Sveopće veselje i oduševljenje za Glasnik Presv. Srca Isusova 1914, s kim sam god o njem govorio. Tako je elegantan, da pristaje u svaki salon, a opet tako mio, da će ga svaki i najpriprostiji naš čovjek iz puka zavoljeti. Nema sumnje da je ovakav naš Glasnik na diku cijeloj katoličkoj Hrvatskoj. I ako bude što više apostola Glasnikovih ili apostola Srca Isusova, osvojit će sva katolička srca hrvatska. Ah kakovo smeće nalazi čovjek više puta u hrvatskim kućama i u hrvatskim obiteljima — a nema Isusova Glasnika! A ko će biti apostol Glasnikov? Prvo: svaki župnik. Bio on revan pastir ili ne bio. Ako je revan, onda će zacijelo revnovati i za Glasnik. Ako je raznim poslovima opterećen, a onda pogotovo neka bude apostol Glasnikov. Drugo: svaki vjeroučitelj, kateheta, mnogi učitelj i učiteljica. Neka se ne izgovaraju: Dijete ne zna još pravo ni čitati. Ali mu znade otac, znade majka, znade možda kum, kumica, stric strina itd. Valja svakako **da ljetos imade Glasnik 50.000 pretplatnika.** *Ko je proti tomu?... Ko je za to, neka poradi! Ta to je najlakši, najzahvalniji, najkorisniji, najzaslužniji apostolat!"*

☞ *Još se može kod uprave Glasnika dobiti KALENDARA SRCA ISUSOVA I MARIJINA za godinu 1914. Cijenu i adresu vidi na drugoj strani omota.*

Svadba u Kani Galilejskoj.

Ivan Eudes.

Preteča pobožnosti Srca Isusova.

Rodio se 14. studenoga 1601. u Ri-u biskupije Seec, u dônjoj Normandiji. Roditelji njegovi bili tri godine bez odvjetka, pa isprosiše njega prvoga pohodivši svetište „Naše mile Gospe od Pomoći". Tri kreposti resile ga od maloće: krotkost, čistoća srca i nježna ljubav spram presv. Sakramenta. U 12. godini primio je prvu sv. pričest i već onda htio položiti zavjet vječnog djevičanstva, da mu je to ispovijednik dopustio. Položio ga dvije godine kasnije. Odonda se pričešćivao svaki mjesec, što je u ono vrijeme bilo nečuveno, kad se mnogi kroz godine nijesu pričešćali.

Nauke je svršio u Caën-u kod isusovaca. Tu je primio i tonzuru i ostale redove, te odlučio stupiti u družbu Oratorijanaca, koju je tada po Francuskoj širio Petar Berulle, kasniji kardinal. Iza trogodišnje borbe otac mu napokon dopusti i tako stupi 25. ožujka 1623. među oratorijance. Tri godine kasnije bje zaređen, ali je prvu sv. misu rekao istom nakon godinu dana gorljive priprave. Znao bi reći: Svećenik bi morao imati tri vječnosti: jednu, da se dostojno pripravi za sv. misu, drugu, da je dostojno odsluži, i treću, da se za nju dostojno Bogu zahvali. Ali, ako ćemo pravo, ne samo svećenik, već ni anđeli nebeski ne bi uza sve vječnosti nikad bili vrijedni i dostojni ovolike odlike i sreće. I kad bi se na to gledalo, nitko se ne bi smio dati zarediti, dà ni sâm Gospodin Isus nije smio onda sv. red za siromašne ljude ustanoviti. Slično vrijedi i za sv. pričest. Nikad je čovjek nije vrijedan. I upravo zato što nije vrijedan, treba da se često pričešćuje, e da bude vrijedan barem onoliko, koliko kao kukavni čovjek može biti vrijedan.

Kao mlad svećenik odlikovao se Eudes u borbi kužnih bolesnika, a poslije u pučkim misijama. Ovakvim prilikama obratio je bezbroj čudoredno propalih djevojaka, koje su se na nj obraćale, da im pomogne te u pokori ustraju. To ga ponuka, da je g. 1641. osnovao posebnu žensku družbu pod naslovom „Naše Gospe od Utočišta", koju potvrdi Aleksandar VII. 1666. Ova družba postoji još i danas. Godine 1834. nastade od nje novi ogranak pod naslovom „Družba Naše Gospe od Ljubavi dobroga Pastira".

Dajući duhovne vježbe svećenstvu opazi Eudes, da tadanje svećenstvo nema puno Duha Božjega u sebi, a razlog je ležao u slabom odgoju u sjemeništu. Međutim se i njegova družba oratorijanaca iza smrti kardinala Berulla raspala i posvetila mladeži uopće. To je bio razlog, da je sporazumno sa svojim biskupom g. 1643. istupio iz družbe oratorijanaca te istodobno ustanovio novu, prozvanu kasnije po njemu Eudistâ, kojoj je glavna zadaća: uzgajati Crkvi valjano svećenstvo.

Odsele je podizao sjemeništa i rukovodio misije. Njegove su misije trajale najmanje 6—8 tjedana, a znale su trajati i po više mjeseci. Održao ih je u svemu 120, a slušalo ga takvom prilikom 15—20.000 duša! Među slušateljstvom znalo se naći po 10—12 biskupa kao i visokih osoba s kraljevskog dvora. Godine 1643. slušalo

ga nedjeljom i blagdanom, kažu, 40.000 naroda. Očevici svjedoče, da ga je i najudaljeniji kao i onaj najbliži jednako dobro čuo i razumio. Papi Aleksandru VII. pišu iz Pariza, da Francuska ovakovo čudovište još vidjela nije.

Jednom je propovijedao u crkvi benediktinki u Parizu. U propovijedi pozva se na veliki požar, što se zbio u gradu prije dva dana i na koncu obrati se na prisutnu kraljicu-majku, Anu Austrijsku, pa je javno pred svim narodom pozva, neka svim silama uznastoji, da se blagdani u cijelom kraljevstvu svetkuju, da se bogohulci strogo kazne i podanicima mnoge dužnosti olakote, kako ne bi Bog narod pohađao ovakim bičem. Dvorjanici kraljičini planuše nad ovom „nečuvenom drskošću"; ali će im plemenita kraljica-majka: „Već odavna nijesam čula prave propovijedi; danas sam je čula. Ovako se propovijeda, a ne kao oni, koji mi samo laskaju, a nikad istinu ne kažu!"

Napisao je Eudes i 21 knjigu za duhovnu pouku, od kojih su neke prevedene i na druge jezike n. pr. „Dobar ispovjednik", „Život kršćanina", „Ugovor čovjeka s Bogom sklopljen na sv. krštenju" i t. d.

Čitajući spise sv. Gertrude, Mehtilde i sv. Brigite upozna se Eudes sa štovanjem Srca Isusova. Kako je uz to sâm nježno štovao bl. Djevicu Mariju dođe na misao, a čini se ne bez višeg utjecaja, da treba štovati i prečisto Srce Marijino. Ta Marija se ne da odijeliti od Isusa; njihova presveta Srca bijahu vazda jedna, pa kako da štujući Srce Sinovljevo zaboravimo na Srce Majčino? Ili zar nas može tko drugi bolje podučiti, kako da štujemo Srce Isusovo, nego presv. Majka njegova? Tako on stavi odmah u početku obadvije svoje redovničke družbe pod zaštitu ovih presvetih Srdaca, te uvede još g. 1643. blagdan presv. Srca Marijina na 8. veljače, a blagdan presv. Srca Isusova na 20 listopada. Obadvije svetkovine odobri g. 1668. biskup Autunski za svoju biskupiju, pače i papinski poslanik kardinal Bondôme. On hoće, da članovi i muške i ženske kongregacije njegove svesrdno štuju oba ova presv. Srca tako te se po tom mogu raspoznati od svake druge redovničke družbe.

Dvije godine prije prve velike objave Pr. Srca Isusova bl. Margareti, godine 1676. piše ovako u duhovnoj oporuci svojoj: „Svom snagom volje svoje predajem se nedokučivoj ljubavi s kojom su mi Isus moj i majka moja Marija na posve neobičan način poklonili svoje ljubezno Srce. To je Srce moje vlasništvo, s koji mogu Bogu na slavu raspolagati po volji. Ja ga dakle u zajednici s onom ljubavlju poklanjam svojemu malome zboru Isusovu i Marijinu (tako je on zvao svoju mušku kongregaciju), nek mu bude baština, blago i zaštitnik njegov; nek mu bude Srce njegovo, njegov život i pravilo života. I opet poklanjam i predajem ovomu zboru to Bož. Srce, neka bude njegovoj hvali i slavi posvećen sada i u vijeke. Molim stoga i zaklinjem svu svoju premilu braću, da tomu Bož. Srcu uvijek iskazuju svaku i svu moguću čast; njegov blagdan neka slave što mogu većom pobožnošću sa „Službom", što je vlastita našemu zboru, te neka na svakom poslanstvu koji put i o njem propovijedaju. Neka si svi u svoje srce utisnu sliku toga Presv. Srca; o njem neka razmatraju i prema njemu kao prvomu ravnalu neka udešavaju sav svoj život i rad. Sav svoj posao i sve svoje pobožne vježbe neka sasvim

predadu Isusu i Mariji i dovrše ga u duhu poniznosti po želji njihovog presv. Srca. Na taj će način štovati i ljubiti Boga, kako to njemu dolikuje i kako on želi, i biti prava djeca Srca Isusova i Marijina.

Eudes uvijek govori i piše o oba presv. Srca, a rijetko samo o jednom. G. 1672. piše svojoj redovničkoj braći: „Nije nikada bila naša nakana, da rastavimo dvije stvari jednu od druge, koje je Bog tako usko međusbno svezao, Presv. Srce naime Sina Božjega i njegove blažene Majke". Već je g. 1859. sastavio posebnu „Službu" u čast Presv. Srca Isusova za svećenike, koju je g. 1670. odobrio prvi biskup La Vienville dopustivši, da se blagdan Srca Isusova može s aviti s osminom i s ovom novom, vlastitom „Službom". Tu jstu „Službu" odobrila je napokon i sv. Stolica, ali istom g. 1861.

Za kongregacijom Eudista povele su se i Benediktinke od presv. Sakramenta (g. 1675.) i do 30 francuskih što nabiskupa što biskupa (još od g. 1671.) pa su stali uvađati i svečano slaviti blagdan Presv. Srca Isusova dana 20. listopada. To su isto činile i redovnice „Od Pohoda Marijina", prije nego li je bl. Margareta stupila u taj red. Godine 1670. izdade Eudes molitvenik „Pobožnost k štovanja vrijednom Srcu Isusovu", što ga pregledala i odobrila 3 profesora na pariškom sveučilištu. Jedanaest godina kasnije ugleda svjetlo „Knjiga čudovitoga Srca preblažene Majke Božje", u kojoj je poglavlje XII. od 100 strana posvećeno pobožnosti Srca Isusova,

Časni sluga Božji nije se zadovoljio, da presv. Srce i Isusovo i Marijino štuju samo u samostanima, nego je i sâm marljivo propovijedao j od svojih misijonara tražio, da propovijedaju o njima i puku. On je prvi počeo uvađati bratovštine u čast sad jednoga sad drugoga presv. Srca, za svoja sjemeništa dobio je odobrenje od pape Klementa X. godine 1674. i 1676. da može u njima osnovati bratovštine pod nazivom „Srca Isusova i Marijina". Članovi te bratovštine mogahu dobiti obilati oprost na blagdan Srca Isusova 20. listopada.

Što više, on osnova i neku vrst trećega reda svoje muške kongregacije za svjetovnjake i to poglavito za mušku mladež pod naslovom „Dječačka družba presv. Srca Majke Divne", koja je oko godine 1870. brojila do 15.000 članova. I oni imadu jednako štovati oba presv. Srca kao i redovnici i redovnice.

Napokon je na poticaj Eudesov podignuta i prva crkva „Srca Isusova i Marijina". Bila to stolna crkva u Coutances-u, koja bje svečano posvećena g. 1652., dvadeset godina prije velikih objava Presv. Srca blaženoj Margareti.

Doista, kad sve ovo čitamo, pa se sjetimo, na kakve je sve zapreke radi pobožnosti Presv. Srca Isusova nailazila poslije bl. Margareta, čudom se čudimo. Ta Margareta nije uvađala sasvim novu i svijetu posve nepoznatu pobožnost. Srce Isusovo ima evo već i svoj blagdan, svoju misu, službu, crkvu, bratovštinu, dà čitave redovničke družbe! Pa ipak sve ovo bijaše više djelo ljudsko; sve ovo još ne bijaše ona pobožnost Presv. Srca, kakovu je kasnije bl. Margareta po nalogu Isusovu širila. Ipak su zasluge Eudesove u tom pogledu neprocjenive, on je bio pravi preteča pobožnosti Srca Isusova, a prvi utemeljitelj pobožnosti preč. Srca Marijina.

Jedna apostolska riječ o Marijinim kongregacijama.

Prigodom svečane akademije, štono je priredile Marijine kongregacije zagrebačkih gospođa i učiteljica na Začeće minule godine u korist Apostolata sv. Cirila i Metoda za balkanske misije, izrekao je presvijetli gosp. dr. Julije Drohobecky, grčko katolički vladika u Križevcu, sjajan govor razloživši pred najodličnijim katoličkim slušateljstvom svrhu pomenutog Apostolata. U svom govoru dotače se i Marijinih kongregacija, koje se toliko zauzimaju za ovaj Apostolat, te ih već i javno napadoše, pa i ovu akademiju pokušaše omesti. Ovako odlučna riječ, izrečena na ovako uglednom zboru, zaslužuje, da se posvuda čuje.*

„Kakvu svrhu imade ovaj sjajni naš sastanak?" reče presvijetli vladika. „Koji su to razlozi, što su nas danas ovdje sabrali? Jedno bogoljubno, molitveno društvance sabralo nas je danas ovdje?..

Bogorodičino kolo, Marijine kongregacije, prekrasna četa pobožnih duša, koje svaki bogovetni dan otrgnu jedan stručak molitvnih ružica, što im u dušama cvatu, te prinose Presvetoj Djevi zaštitnici naše svete Crkve kao danak, a Ona svome Božanskome Sinu kao miomirisno kandilo za spas bližnjega!

„... Ti češ naći jednu bašču građenu i u bašči bokor-ruže rumene, ti uberi jedan stručak ružice..."

To su Marijine kongregacije u bašči krvlju građena „predzida kršćanstva", slavne kraljevine Hrvatske.

Ja kao sluga crkve Kristove s nekim svetim počitanjem a ujedno i ponosom gledam na te mile čete u vjerskomn životu našemu, a i mi svi radosno otkrivamo glave svoje i sagibamo zastave pred tom molitvenom četom, pred tim dragocjenim biserom svete naše Crkve!

Koli uzvišeni, koli divni prizor! — Ecclesia militans — vojuća Crkva — s molitvom u duši i molitvenikom te milostinjom u ruci! A zašto se mole te bogoljubne duše? Za širenje Kristova kraljestva na ovoj zemlji. — U ponosnoj prošlosti junačkom su mišicom zaštićivali i širili nabožni Hrvati kraljestvo Kristovo; te su krvlju na-

* Ove ulomke donosimo po „Katol. Listu", br. 50. 1913.

tapali bojne poljane „za krst časni i slobodu zlatnu", te je izvojšteno ime „antemurale Christianitatis" postalo nada sve najčasnijim imenom, što su hrvatski janaci i junakinje priskrbili svojoj pradjedovskoj grudi! Dok se za tim zidom „predziđa kršćanstva" sigurno zaklanjalo i bratsko utočišće nalazilo i dobivalo mnogo kršćanskih bjegunaca, kojima je nekrst razorio oltar i dom, dotle prolijevahu hrvatske majke čitave potoke suza za svoje sinove, a bojne poljane natopljene krvnim kapljama poginulih hrvatskih junaka pretvoriše se u biserne livade za ganutljivu uspomenu vjernome potomstvu!

Ovaj katolički rad molitvom i blagotvornom desnicom valjda nam je nastaviti slobodno? — Macedonija nam je dala sv braću, naše apostole Cirila i Metodija. Znademo mi, koliko smo dužni toj sv. braći!... Nije li to lijepo i uzvišeno, da se nastojimo odužiti, ukoliko možemo, narodu i zemlji naših apostola! Da toj velikoj jadnici u njezinoj neopisivoj bijedi i groznoj nesreći uzvratimo za njezin veliki i neprocjenivi dar, kojim nas je ona u davnini obdarila, uz molitve naše za ublaženje njihovih nevolja i vremenitim blagom.

A zašto sam naveo ove uspomene?.. Zato, jer hoću da ispravim danas ovdje jednu pogrešku, jednu zabludu, koja bi bila kadra uvesti nesklad u sveti pothvat današnjega sastanka! — Daleko su od nas namjere širenja svade i mržnje! Neka dobri Bog oprosti onima, koji bi htjeli posao Marijinih kongregacija u ovoj „raboti" nebratskim, neljudskim, pače i protivukršćanskim prikazati i nazvati. Na našoj zastavi nije napisana lozinka zemaljske političke propagande. Znak te politike ne ide ovamo! Naša politika, kojoj mi ovdje svečano dajemo oduška, jest visoko uzvišena, nebeska, koja ide u slojeve vječnoga života, vječne domovine; te kao takva kako bi mogla štetna biti za kulturni, politički i gospodarski narodni naš život? Kako bi ona mogla biti u službi tudih, nama štetnih političkih ciljeva? Valjda zato, što se ona tako nježno i čovjekoljubivo brine za svoga bližnjega.

Samo čovjek, koji živi onim vjerskim životom, kojim živu Marijine kongregacije, te kojih se život danas ovdje tajko sjajno odsijeva: samo taj može da shvati idealnost tih uzvišenih, svetih ciljeva, što nas vode u našoj kršćanskoj ljubavi! Mi ne diramo u ničije vjersko uvjerenje, ne diramo u ničije crkve, u ničiji zakon, a svoju katoličku vjeru, svoj pradjedovski zakon javno i živo ispovijedamo i propovijedamo. U tom našem poslu, u toj našoj dužnosti ne može i ne smije nas nitko smetati, te ne može da to bude ikome zazorno. Ta u predziđu kršćanstva zar da to bude svakome dopušteno, a samo nama zabranjeno?.. Podnipošto nije opravdano sumnjičenje onih, koji žele da vide u posve vjerskom, nježnom, čovjekoljubnom djelovanju Marijinih kongregacija sladak i svima mio i očit mamak premame. Molitva i milostinja prema nevoljnicima to su tako nevina, uzvišena i nada sve kršćanska sredstva, da se ne mogu ni poreditи s onim strašnim prozelitizmom (misli Presvijetli na ono silovito privađanje Arnauta i Bugara u „srpsku" vjeru) u bratoubilačkom ratu, gdje je brat brata ubijao do istrage i iskorijenio čitava plemena; gdje je nekrst i kršćanin jednako zvjerski postupao s bratom i bližjim svojim. Tamo se postupalo ne samo protivukršćanski, nesamo nebratski nego i neljudski.

A da je pothvat kongregacija kršćanski kulturan i opravdan, evo tome dokaza: ovako pišu misijonari iz onih krajeva:

„Nastojanje Marijinih kongregacija hvale je vrijedno i plemenito. Katolički se misijonari i redovi svake vrsti pokazaše u zadnjem balkansom ratu pravim junacima i uzorima u vršenju kršćanske ljubavi spram bližnjega bez razlike vjere. U vršenju kršćanske ljubavi iscrpili su sve, što su imali. K toj oskudici i općenitoj bijedi iza rata pridošla nova porazna nesreća. Makedonski i tracijski Bugari pobjegli su s najvećeg dijela pred nečuvenim divljaštvom Turaka i Grka, koji su im poharali i popalili sela. Među tim jadnim bjeguncima nalaze se gotovo svi katolički sjedinjenji žitelji iz Trakije i Macedonije. Beskućnici su već od konca srpnja ove godine u Staroj Bugarskoj oko Plovdiva i Jamboli-a, dakako u najvećoj oskudici. Misijonari se trude da ih zajednički nasele u prijašnjim selima ili da im nađu nova naselja. Taj posao još nije gotov, za to trebaju ti katolički bjegunci i njihovi misijonari mnogo pomoći!.."

Raširivanje kraljestva Kristova po svem svijetu jest ideal svakoga pravoga katolika, svaki je dužan da u tu svrhu po svojim silama štogod doprinese.

I dok se u toj ljubavi svi pravi katolici natječu, moram da priznadem, da pobjedničku palmu nose i da su je vazda nosile one bogoljubne osobe, koje na osobiti način vojuju pod barjakom Marijinim — članice i članovi Marijinih kongregacija.

Kolika je njihova radost i kako je jaka njihova ljubav, svjedoci sma mi svi, koji smo se danas sabrali u ovom domu. Sabrale su nas ovamo članice Marijinih kangregacija, da nam pred oči stave potrebe i nevolje jednoga malenoga dijela Crkve Kristove, koji je nama tako blizak, a vapi za našom pomoći.

Predrage u Kristu kongreganistice!

Dok Vam ja s ovoga mjesta od srce čestitam na tom Vašem divnom uspjehu kao i na drugom blagotvornom Vašem djelovanju, ja Vam jamčim, da Vaš glas ne će ostati glas vapijućega u pustinji! Iz najuzvišenijih motiva, iz *žive vjere* proizađe Vaš poklik! Bog Vam bio platac!

Zazivljući na Vas i na Vaš rad po zagovoru ove možne Vaše Majke Marije najobilniji blagoslov, želim i molim, da se za Vašim primjerom povede što veći broj i *da se kongregacije Marijine rašire po svim gradovima i selima svih hrvatskih krajeva*, i da se na taj način što snažnije, što brže raširi kraljevstvo Kristovo po čitavom svijetu!

Predrage kongreganistice!

Raznosite lijep glas „predzida kršćanstva" sa svojim molitvama i bogumilim djelima po svim krajevima mile nam Hrvatske i kršnoga Balkana poput marnih pčela po medenom cvijetu! Neka svuda znadu, da je to „predzide kršćanstva" i danas jako i neoborivo, te da stoji poput klisurine, a jakost mu daje molitva pobožnoga potomstva! Nek se svuda znade, da se mi ne bojimo, da bi itko mogao oboriti to „predzide" dično! Nek se svuda znade, da su Hrvati i u najtežim časovima, kad su bili „reliquiae reliquianum" (ostanci ostanaka) bili najodaniji svome kralju, pa će ostati Hrvati i katolici, dok bude i jednog Hrvata..."

Blaženi Ivan Britto, zbornik Marijin.

Mjesečni zaštitnik (14. veljače).

Sjajna zvijezda u povijesti Marijine kongregacije bijaše blaženi Ivan Britto, mučenik iz Družbe Isusove. Rodio se g. 1647. u Lisabonu, glavnom gradu Portugalske od odlične obitelji. Bio je stoga odgojen na kraljevskom dvoru. Tu je i zbornikom postao. Već kao dijete vrlo se je oduševljavao, kad mu se što pripovijedalo o radu i poteškoćama vjerovjesnika kod poganskih naroda. Štovao je osobito sv. Franju Ksaverskoga, velikog apostola Indije i Japana. Po njegovu zagovoru i ozdravi od neke bolesti. God. 1662. stupi u Družbu Isusovu, ma da se je tomu jako protivila majka njegova i sâm kralj. God. 1673. ode u Indiju i stane obraćati neznaboške narode. Odijelo mu je bilo komad žutog platna oko tijela, noge bose ili u drvenim teškim sandalima. Sprovodeći strogi pokornički život išao je sa štapom u ruci iz jednoga kraja u drugi. I Bog, koji nikom dužan ne ostaje, naplati slugu svoga velikim blagoslovom. Hiljade i hiljade naroda obraćalo se na riječ Ivanovu. Jednom je u samih 10 dana pokrstio 12 hiljada neznabožaca! Kadkad je bio tako umoran od neprestanog krštavanja, te su mu morali ruku podržavati, jer već nije mogao micati s njom, a svi su željeli, da ih baš on okrsti.

Radi toga podigao sotona na njega silnu hajku. Dva su ga puta uhvatili i strahovito mučili, osobito drugi put. Vezali su mu ruke i noge o stablo, u jame ga bacali, u vodu turali, bičevali i tukli. Kad je obratio nekog odličnog velikaša, zamrze na njega žene tog velikaša i isposluju kod neznabožnjačkog kralja da ga ubije. I opet su ga šibali, a onda osakatili odrezav mu ruke i noge i napokon ubili godine 1693. u 46. godini života. Sv. Otac Papa Pijo IX. također zbornik Marijin, proglasi ga god. 1852. blaženim i odredi svetkovinu njegovu na 11. veljače, a Pijo X. prenese je prošle godine na dan 4. veljače.

Ne možemo svi u Indiju, da obraćamo nevjernike. A nije to ni potrebno. Zbornik pun duha apostolskoga naći će prilike za svoju revnost i kod kuće. Koliko je neukih, što ih treba dobro podučiti, koliko bojažljivih, koje treba ohrabriti, koliko u grijehu okorjelih, koje valja obratiti! Usrdna molitva, razborit postupak, dobra riječ u pravi čas, kakva mala usluga, a osobito dobar primjer: to su sredstva, koja nikad ne promašuju cilja. Tko baš hoće i može, ima i nevjernika i krivovjernika i u domovini, kojima valja pomoći do prave vjere bilo perom bilo razgovorom, bilo dobrim štivom ili kojim drugim načinom. Neka se samo kongreganisti ne zavuku u svoju kapelicu, već neka budu pravi kongreganisti i na ulici i u trgovini i u školi i na zabavi, u svakoj zgodi. Oni moraju biti onaj dobri kvas, koji će uskisnuti i oplemeniti sve, s kojima opće.

Društvo sv. Rafaela *moli sve Hrvate, da upućuju naše iseljenike, neka se prijave kod društva gdje će dobiti upute i vjerske utjehe. Zatim moli društvo sve domoljube, da ga podupru i da se začlane bilo kao utemeljitelji (sa K 50·— jednom za svagda), bilo kao prinosnici (K 2·— godišnje).*

Nadalje društvo sv. Rafaela moli, da mu se iz svake župe prijavi po koja čestita osoba za povjerenika. Taj će povjerenik upućivati na društvo one, koji kane u daleki svijet, upisivati članove te primati članarinu i slati je društvu. — Potanje upute i punomoć daje **Tajništvo društva sv. Rafela, Zagreb, franj. sam. Kaptol 9.**

Članovi sekcijâ za dobru štampu, na posao!

Jedna od najsavršenijih zadaća Marijinih kongregacija jest širiti dobru i pobijati zlu štampu. Danas naime nekako kao da nije u modi te i muškarci slušaju nedjeljom i blagdanom u crkvi riječ Božju; ali je zato i te kako u modi, da se u ruke uzima najgore štivo, što truje srce i upropašćuje dušu. Dok su Crkve prazne, dotle su tolika javna mjesta puna i prepuna; dok mnogi ne bi znali ni u ruku uzeti molitvenik, dotle s kojekakvim novinama sjedaju za stô i liježu u krevet.

Klin se klinom izbija. Neprijatelji vjere uče nas, kako ćemo ih pobijati: onako, kako i oni nas — dok se samo drže dopuštenih sredstava. A kako rade oni? Oni šire svoje zle novine, časopise, slike, razglednice po javnim mjestima kao što su: gostione kavane, hoteli, kupališta, trafike, kolodvori, brijačnice, knjižare, dućani, društvene prostorije, čitaonice, kasini, stupovi i uglovi za javne oglase, pred-

Bl. Ivan Britto.

soblja liječnika, fotografa itd. Pogledajte i u onaj kup novina, što na svakoj stanici nose i nude željezničke trhonoše, pa toliki prodavači i prodavačice po trgovinama i najživljim ulicama u gradu: kakvo ćeš tu naći štivo? Sve samo židovske, socijaldemokratske, framasunske i liberalno-naprednjačke novine! Rijetko ćeš tu naći ma samo bezbojnih novina; sve je to obično smeće ponajgore vrsti.

A tko je tomu kriv? Katolici sami i nitko drugi!

Kad na takvo javno mjesto dođe jedan židov, socij, slobodni zidar, naprednjak, prvo će mu biti da zaište svoje novine, a onda istom kavu, čašu piva ili što drugo. Ako ne može dobiti svojih novina, ne će ni drugih uzeti u ruke; dapače, onaj čas eno ga, kako grabi šešir i odlazi van. Ugledajmo se u njih! Sinovi tmine mudriji su od sinova svijetla. Ovako radimo i mi!

Kad uđeš dakle n. pr. u gostionu, kavanu, hotel: zaišti najprije dobar dnevnik ili tjednik, a onda si istom naruči jelo ili pilo. Reknu li ti, da takvih novina nemaju, ne šuti i neposiži za zlim novinama. Reci otvoreno, da bi ovako javno mjesto, kamo zalaze i katolici, moralo imati i katoličko štivo. Tako uradi i u trafici i u brijačnici. Ne posluže li te, otiđi odmah, ali im prije reci zašto ideš. To će oni dobro upamtiti. I kad bi se vas više takvih našlo: da vidite, ne će li već za nekoliko dana tu dobiti i čestite novine!

Tako su se u Beču dogovorili kongreganisti kongregacije gospode, pa je jedan otišao u jednu gostionu, drugi u drugu, treći u treću i tako dalje, i svaki zatražio katoličke novine. Gotovo svi su doblili odgovor: „Nemamo!“ — „A zašto ih nemate? Pa k Vama i katolici dolaze?“ — „Istina, ali nitko takvih novina ne traži“. — „Eto, ja ih sada tražim!“ — „Ali radi Vas jedinoga, gospodine, ne mogu držati novine!“ — „A kad bi nas više dolazilo i tražilo, biste li ih onda držali?“ — „Bih!“ — „Naručite ih, a ja ću gledati, da Vam pribavim gostiju i čitalaca . . .“ Kad su svi obišli svoje gostione i kavane, izmjeniše se, pa će sada drugi doći u one, gdje je već bio prvi i na isti način zatražiti katoličke novine. Izmijenili se i po treći i četvrti put i — za dva tri dana u svim tim hotelima ležahu i katoličke novine! — U Insbruku pače jedan jedini gospodin našao na ovakav način 200 pretplatnika dobrim novinama! Evo što se može učiniti uz malo dobre volje, a baz vlastitoga troška. Idi, čini i ti tako!

Na sličan način treba odstraniti iz javnih izloga zle slike, razglednice, knjige, kipove, sve što smućuje pravo kršćansko srce.

Još smo na početku nove godine; valja obnoviti pretplatu na novine i časopise. Sad je najbolja prilika, da sekcije dobre štampe razviju svoju apostolsku djelatnost. Neka svaka sekcija od uprave dobrih listova zatraži po više primjeraka na ogled; pročelnik(ca) sekcije neka te primjerke razdijeli među članove, a ovi onda neka zađu do potrebe od kuće do kuće ili barem među svoje poznate, te im ponude koji dobri list. Među ovima ne smije nipošto manjkati „Glasnik Presv. Srca Isusova.“ Tom prilikom može se domaćina zapitati, ne bi li htio biti članom „Pijeva društva za širenje dobre štampe“, pa mu razložiti svrhu društva i razne vrsti članova društva.

Kongreganisti! upisujte se u čitaonice i gledajte, da vas izaberu u odbor, a tada uložite sve svoje sile, da iz čitaonice odstranite zle listove i nabavite dobre. Da ne bude nijedne čitaonice ni u gradu, a kamo li po trgovištima i selima, gdje ne bi bilo i „Glasnika Presv. Srca Isusova!“

A sad evo ukratko, što treba, da čini svaki zbornik, a osobito svaki član prosvjetne sekcije, a što se može i drugima preporučiti:

1. Ako možeš, drži sâm što više dobrih, katoličkih novina i časopisa. Ako ne možeš sâm, složi se s dvojicom, trojicom, da bude manje troška.

2. Svoje novine i listove ne bacaj, već ih daj drugima da čitaju.

3. Ne propusti nijednu priliku, da svoje novine i časopise ne preporučiš i drugimu.

4. Ako umiješ, piši sâm u novine i časopise; ako ne umiješ, ponukaj druge da pišu.

5. Ponudi se rado svakom, da ćeš za nj naručiti dobre novine i časopise, osobito, ako on sâm ne zna ili se skanjiva.

6. Od urednikâ išti primjerak „na ogled“ i pošalji im što više pouzdanih adresa, na koje bi mogli poslati svoje listove.

7. Na svim javnim mjestima traži i čitaj samo dobre novine.

8. Dobre novine upotrijebi kao omot potcrtav važnije članke, ili ih ostavi u kupeju, na klupi javnog šetališta, na stolu u hotelu itd.

Na ovaj bi se način moglo puno dobra učiniti. A tko zna još bolje — rodilo mu polje!

S. B. D. I.

Svezbornička proslava Bezgrješne u Sarajevu.

Na prijedlog o. Puntigama D. I., neumornog promicatelja đačkih kongregacija, sastalo se generalno vijeće svih 19 sarajevskih zborova Marijinih pod predsjedništvom presvijetloga g. biskupa dra. Ivana Šarića, koji sam upravlja jednom kongregacijom u crkvi sv. Vinka Paulskoga. U čitaonici privremenog đačkog doma upravitelji, prefekti i prefekte pojedinih kongregacija utanačiše pojedine točke obilog programa ove trostruke svečanosti.

Kao što svake godine tako se i ove držala prije blagdana bezgrješne Djevice u sjemenišnoj crkvi trodnevna pobožnost s propovijedi i blagoslovom. Ove su godine osobito revno učestvovale u toj pobožnosti đačke kongregacije. Na stotine i stotine pristupiše već za onih pripravnih dana poimence na prvi petak (5. prosinca), k stolu Gospodnjemu.

Nova zastava sarajevskih đačkih kongregacija.

Generalna sveta pričest svih 1500 kongreganista i kongreganistica obavila se na sam blagdan bezgrješnog Začeća Gospina u onim crkvama, kojima pripadaju pojedine kongregacije. U jednoj crkvi sjemenišnoj sv. Ćirila i Metoda pedijelilo se na taj dan oko 1000 pričesti. Tri su svećenika pod generalnom pričesti zborničkom imali ruke pune posla. Neki su kongreganisti do suza ganuti bili gledajući takav prizor pobožnosti usred današnjeg moderno-poganskog života svjetskog. Gdjekoji su se đaci zbornici kroz sva četiri ona dana od 5. do 8. prosinca svaki dan pričešćivali, a slijedeće nedjelje (14. prosinca) isti zbornici gimnazijalci opet se nađoše s ostalim kolegama svojim na okupu kod stola Gospodnjega. Bože daj, da se pod okriljem Gospinim taj pokret euharistički sve više raširi! To će biti spas hrvatske katoličke mladeži!

U 2½ sata sva je prostrana prvostolna crkva bila dupkom puna gotovo samih kongreganista i kongreganistica, urešenih svojim znakovima, dok se na prostranom trgu pred stolnom crkvom sakupila sva sila drugih katolika. Iza otpjevanih lauretanskih litanija obnovište svi zbornici svoju posvetu Majci Božjoj, a po tom presvijetli g. biskup dr. Šarić vatrenom prigodnom besjedom osokoli svu prisutnu

vojsku Marijinu na muževno i neustrašivo ispovijedanje svete vjere katoličke. Ukratko ocrta divne pobjede svetoga križa Kristova onamo od dana Konstantinovih, kad se je „mlado kršćanstvo sukobilo sa triput moćnijim starim poganstvom", pa sve do naših dana, kada se „staro ali ne ostarjelo kršćanstvo bori s novim, nu doista zastarjelim poganstvom".

Na dani znak krenuše sve zbornice i zbornici na javni trg pred stolnom crkvom. Iza gospodske kongregacije pojavi se ispod portala prekrasna đačka zastava. Nosio ju je zastavnik u pratnji dvaju pobočnika; sva su trojica u lijepoj odori sredovječnih bosanskih plemića. Zastava je doista pravo remek-djelo, na kojem je vezlo kroz više mjeseci šest luksemburških kurmelićanka. Na dnu od sjajne bijele svile ističu se skladnim bojama i u skladnom razmaku pojedini likovi i drugi nakiti. Ne znaš doista, čemu da se više diviš: ili glavnoj slici bezgrješne Djevice, izrađenoj prema lijepoj zamisli „velikog znaka na nebu" u knjizi Otkrivenja (12, 1) i prema orisu hrvatskog pjesnika:

„Zdravo, Djevo, svih milosti puna! Oko čela zvjezdana ti kruna,
Vječnog sunca ognju te sjaj. Ispod nogu stenje pakla zmaj!"

ili bogato uresenom naličju, usred kojega pod umjetno vezenim baldakinom vidiš lik Božanskog Srca i naokolo četiri grba glavnih hrvatskih zemalja u zlatnim zrakama presvetog Srca Isusova, dok se u četiri kuta na istoj strani zastave klanjaju presvetom Srcu četiri divno izrađena keruba. Okolo Srca Isusova čitaš na uvezenom zlatnom traku: „Stijeg Hrvata, Srce Krista!" A na prednjoj strani oko lika bezgrješne Djevice vije se sličan trak sa uvezenim početnim riječima gore spomenute kitice. Hrvatski motivi i boje krasno i skladno okviruju glavne likove. Sve je izrađeno iglom. Tu pred crkvom pristupi najprije preuzvišena gospođa Augusta pl. Appel, supruga zbornog zapovjednika sarajevskoga i začasni član gospojinske kongregacije, kao zastupnica Njezine Visosti prejasne gospođe Sofije vojvotkinje Hohenberg, koja se je udostojala kumovati kod ovog slavlja, i prikopča zastavi predragocjenu bijelo-crvenu vrpcu, dar iste prejasne suprage prijestolonasljednikove i pokroviteljice đačkog i omladinskog doma našega. Iza kratkog obreda posvete barjakove presv. g. biskup izreče nekoliko toplih riječi. Po tom je vojnička glazba odsvirala carevku i hrvatsku himnu „Lijepa naša" uz neke druge hrvatske napjeve, prekinute skladnim pjevanjem gromke prigodne posvetnice: „Zdravo, Djevo, svih milosti puna!"

Pod raznim zastavama svojim krenuše sad sve kongregacije u ogromnoj povorci u dvoranu Napretkova doma kroz tisuće sakupljenog svijeta na svečanu akademiju.

Ova je imala okruniti divno slavlje. I okrunila ga je. Iza uvodnog skladnog sviranja tamburaškog zbora đačkoga otpjeva kongregacija bogoslova veličanstvenu staroslavensku pjesmu „Veličaj". Na to se prefekt gospodske kongregacije, presvijetli g. Kosta Hörmann popne na pozorište i u oduljem, čestim pljeskanjem i raznim prigodnim ovacijama prekinutom govoru ocrta zamašaj Marijinih kongregacija po katolički život u Sarajevu nadovezujući na Konstantinovo slavlje i na nove prilike nastale u Bosni onamo od okupacije do naših dana. Vadimo ovdje tek nekoliko praktičnih podataka iz obilne građe tog svečanog govora:

„Kongregacija gospođa", reče presvijetli govornik, „dokazuje, što se može učiniti uz dobru volju, požrtvovnost i duboku pobožnost ženskih srdaca Ova kongregacija drži svake godine duhovne vježbe, na koje dolaze i gospođe, koje nijesu zbornice, u velikom broju. Marljive ruke kongreganistica iz godine u godinu vezu, šivaju i nabavljaju paramente za siromašne crkve, i izložba ovih rukotvorina udivljuje svakog motrioca. Minule godine uredila je ta kongregacija još jednu sekciju, koja dvadesetorici valjanih katoličkih đaka besplatno daje potpunu hranu i po mogućnosti i odjeću. Pa i opće gospojinsko društvo našlo je izdašnu pomoć iz ove kongregacije; jedna kongreganistica sudjelovala je kod osnivanja te udruge; druga pak nalazi se danas na predsjedničkom mjestu.

Kongregaciju građanki vidimo, gdje svojim krasnim primjerom potiče na što češću pričest; a mnoge članice njezine živo se natječu u njegovanju i potpomaganju bolesnika; i velik je broj onih, koji se jedino nastojanjem tih dobrih dušica na samrtnom času izmiriše s Bogom.

Iz redova kongregacije muževa vidimo mnoge marljive zbornike usred društva sv. Vinka, kojemu je zadatak, da pohađa, tješi i potpomaže bolesne. Ova kongregacija svojski potpomaže dobru štampu, i dva njezina člana raspačavaju bez ikakve koristi za sebe valjane časopise i knjige godišnje u vrijednosti od kakvih 1000 kruna. Njihova je euharistična sekcija u jednoj godini pri-

mila nekoliko hiljada puta svetu pričest; a sve zbornike vidimo kako u društvu sa članicama kongregacije građanki oduševljeno rade u svim katoličkim poduzećima.

A što da kažem o djelovanju kongregacija djevojačkih i onih naših mladića po raznim školama? Nšta drugo, nego da su one cvijet sarajevskih kongregacija, da nas njihovo djelovanje zadivljuje i pouzdanjem ispunjava, da će ove mladice, održavajući vjerno svoj zavjet, katoličko djelovanje produžiti kroz čitav život i u svakom položaju, što im ga je namijenila Providnost, dokazati, e su prave kongreganistice, pravi kongreganisti naše dobre Majke. Moram u današnji dan, gdje đačke kongregacije dobiše svoj divni barjak, naročito istaknuti, kako zbornici srednjoškolci svojom zajedničkom sv. pričesti svakog prvog petka u mjesecu daju lijep primjer katoličkom muškom podmlatku i kako se bratskom ljubavlju zauzimaju za zanatlijske naučnike.

Još mi valja spomenuti kongregaciju sluškinja, čije članice krasnim primjerom pokazuju ostalim drugaricama svojim, koj-m putem bi njima valjalo poći, da spase najveće blago čovječje, svoju neumrlu dušu.

I ako još spomenem kongregaciju gospođe[1] to sam iscrpio niz sadanjih Marijinih kongregacijja u Sarajevu: a držim, da ću vama svima, moji dragi kongreganisti i kongreganistice, govoriti iz srca, ako izrazim vruću želju, da se naši redovi i odsad množe u što obilnijem broju, a uz to i sadanji broj kongregacija, kako bi ova naša vojska blažene Gospe Imakulate od današnjeg bataljuna postala što prije regimenta, ili dao Bog! — i velika armada . . ."

Nova zastava sarajevskih đačkih kongregacija.

Tečajem svoga govora dotaknu se presvijetli gospodin odjelni predstojnik Hörmann i najzadnjih muka i sjajne pobjede našeg prisutnog preuzvišenog g. natpastira dra. Josipa Stadlera i tim dva puta dade povod urnebesnoj ovaciji posto anom metropolitu bosanskom kao i srdačnom izražaju zahvalnosti napram carskom i apostolskom Veličanstvu Njegovu Franji Josipu I. i sv. Ocu Papi Piju X., što su nam dičnog Oca našega uzeli u previšnju svoju obranu.

[1] O djelovanju lijepog primjera ove odlične i neustrašive gospode šuti presv. gosp. prefekt te kongregacije u smjernosti svojoj. Ali već ovaj govor njegov jamči nam za to, kakva su duha ta gospođa. Uostalom svijetlo na svijećnjaku ne može ostati nepoznato.

Spomenimo još ukratko sadržaj praktičnih rezolucija, što ih je isti presvj. govornik na koncu svoga govora predložio i sva skupština jednogasno primila:

1. Nek se svake godine na svetkovinu bezgrješnog Začeća Marijina priredi svezborni sastanak.

2. Nek muške kongregacije napose i ženske napose prirede u mjesecu svibnju hodočašće Gospino.

3. Nek se osnuje „Apostolat muževa i mladića" za generalnu svetu pričest svake prve nedjelje u mjesecu i neka se i drugi katolički muževi i mladići pozivaju da sudjeluju u tom apostolatu.

4. Neka se generalni odbor svih zbornih upravitelja pod predsjedništvom presv. g. dra Šarića proglasi stalnim, te nastoji oko provedenja tih rezolucija.

Tri su poklonstvena brzojava poslana: sv. Ocu papi, Njegovu Veličanstvu caru i kralju prigodom 65-godišnjice jubileja i Njezinoj Visosti prejasnoj gospođi kumi. Još na samoj skupštini uz ostale brzojavne pozdrave osobito je brzojav prejasne Vojvodkinje Sofije Hohenberg izazvao preradosnu i zahvalnu ovaciju. Brzojav Njezine Visosti glasi ovako: „K današnjem lijepom slavlju na čast Kraljice nebeske, kojemu cijelim srcem prisustvujem, najtoplije pozdravljam sakupljene kongregacije. Dragi Bog vazda blogoslovio Vaše uzvišeno nastojanje i Vaš požrtvovni rad za Boga, cara i domovinu!" Na brzojavne pozdrave odgovoriše i Nj. Svetost Pijo X. i Nj. Veličanstvo Franjo Josip I.

Sad je slijedilo više prekrasnih pjesama i deklamacija, a na koncu zaori iz svih grla u dupkom punoj dvorani gromka i složna pjesma „Tota pulchra es" kao dostojan zaključak vrlo uspjele proslave Imakulate. B.

Vijesti iz raznih kongregacija.

Travnik. Građanska kongregacija. Uvažlvši znamenitost štampe, a time i važnost „Pijeva društva", poglavarstvo je građanske Marijine kongregacije u Travniku zaključkom od 23. XI. 1913. odredilo, da se ta kongregacija kao takva začlani u Pijevo društvo i godišnji prinos od 2 K uplati iz kongregacijine blagajne. Osim toga je zaključeno, da se svi članovi ove kongregacije pozovu, te i oni, svaki za se, neznatnim mjesečnim prinosom od 5 filira podupru i promaknu katoličku štampu među Hrvatima. Ovaj je zaključak odmah i izveden. Prigodom prvog sastanka u mjesecu prije nego li će se kongreganisti razići iz kapelice blagajnik kupi taj prinos, što će se poslije uručiti „Tajništvu pijeva društva u Zagrebu".

Građanska kongregacija u Travniku malena je doduše (40 članova), ali „Kamen do kamena palača, zrno do zrna pogača". Mjesečni prinos pojedinih kongreganista iznosi (5×40—200) 2 K, za cijelu godinu (2×12) 24 K; dodamo li one 2 K, sto ih daje kongregacija iz svoje blagajne, onda ima svoticu od 26 K. To je istina tek jedan kamečak za divnu zgradu, što je gradi Pijevo društvo. Ali uzmimo na um, da je u Hrvatskoj sada već 131 kongregacija. Kada bi se dakle sve kongregacije kao takve začlanile te iz blagajne svoje uplatile godišnje 2 K, to bi dalo lijepu svoticu godišnju od 262 K. Napokon mislimo, da se ne ćemo prevariti, ako uzmemo da ima u nas kongreganista-kongreganistica oko 7000. Kada bi dakle svaki od njih mjesečno dao 5 filira — imućniji za cijelo bi dali i 10 filira, možda i više: onda bi pala mjesečna potpora Pijevu društvu 350 K, a to čini na godinu (350×12) 4.200 K. Dodajmo toj svoti onu gornju od 262, onda imamo 4.200+262—4.462 krune godišnje. To bi bila već znatna i sigurna godišna pripomoć Pijevu društvu, kongregacije bi pak bile apostoli ideje Pijeva društva; i time bi znatno poduprle i promakle katoličku stvar među Hrvatima. Kako se divno sve to podudara s duhom Marijinih kongregacija (apostolat štampe i knjige)!

Pripomena. Uredništvo Glasnika Presv. Srca Isusova toplo preporuča — osobito upraviteljima naših Marijinih kongregacija — ovaj lijepi i praktični prijedlog.

Kongregacija vanjskih đaka velike gimnazije. Naša kongregacija kao da se je ove školske godine preporodila. Dosad smo imali mjesečno najmanje po dva vijećanja magistrata i jedan sveopći sastanak zbornika izvan kapelice, gdje se je vijećalo, kako da se što bolje unaprijedi kongregacija. Redovite sastanke držimo barem 3 puta u mjesecu.

Svetu pričest primamo prve nedjelje iza prvog petka svi skupa; a da uvedemo što češće primanje sv. pričesti, osnovali smo i euharističku sekciju s posebnim pročelnikom. Prema svojim slabim sredstvima pomogli smo nekim drugovima odijelom i novcem. Za fond „Luči" poslasmo 5 K. Osnovali smo također i sekciju za širenje dobre štampe te smo rasprodali 22 komada Kalendara Srca Isusova i Marijina i do 60 ovogodišnjih izdanja knjiga društva sv. Jeronima (300 knjiga). Izabrali smo također jednog zbornika, koji se brine za sakupljanje maraka, što će se prodati u korist kongregacije. Ovih dana već poslasmo u Belgiju 600 bos. maraka. U korist kongregacije priredismo i uspjelu lutriju te ćemo dobitak upotrijebiti u dobrotvorne svrhe.

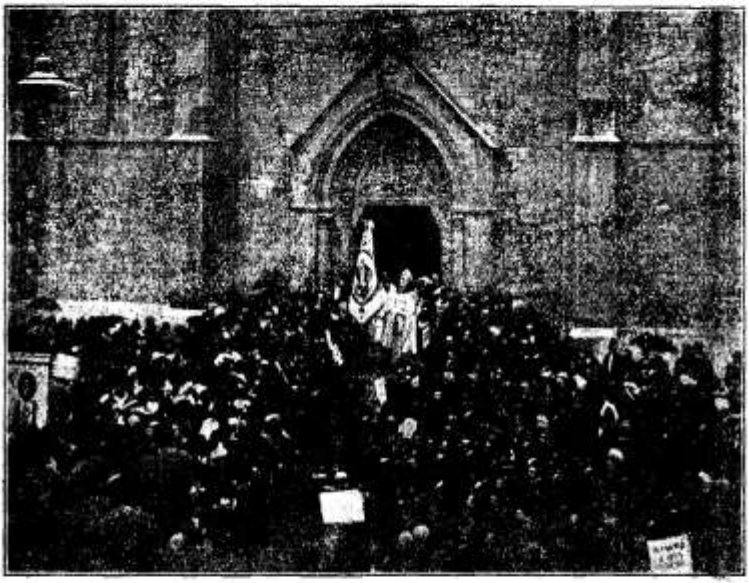

Posveta zastave đačkih kongregacija u Sarajevu.

Mada i nije naša proslava Imakulate bila tako veličanstvena kao ona u Sarajevu, ipak su i travanjske kongregacije nastojale proditi veliki dan Gospin. Ujutro bila generalna pričest u svim trim ovdašnjim crkvama, a popodne svečano primanje u đačku i građansku viteško četu Gospinu. Preč. g. zbornik-dekan Mato Bekavac prikaza dični lik Imakulate i potaknu slušatelje na trajno štovanje Gospino.

Iza primanja slijedila je zajednička obnova posvete svih đačkih kongregacija. Oltar sv. Alojzija prometnuo se za danas u sjajno okićeni Gospin oltar — dijete ustupilo mjesto majci. U jednoj ruci nose zbornici goruću svijeću, u drugoj posvetu. Zanosno „Presveta Djevice i Majko Božja Marijo!" iz brojnih mladih srca vitezova Marijinih ugodno se razlijegalo hramom Božim, a veselo dopirale do nebeske Kraljice. Dok se pjevala, pjesan djece Marijine, po dvojica zbornika nose na oltar Gospi svaki svoju posvetu i dar u novcu: ko deset ko dvadeset filira, ko više, a ko i manje. Novčani je prinos u zatvorenoj kuverti bez imena. Neka samo Gospa znade za nj. Pa kada se svi obredali, nagnu se zbornički barjak do zemlje do tri puta, da se pokloni u ime svilu nebeskoj Kraljici. Sakramentalni blagoslov sa „Te deum"-om zaključi ovogodišnju našu svečanost Imakulate.

Dijete Gospino.

Varaždinske kongregacije. 1. Kongregacija gospoda i gospođica Ova je kongregacija osnovana g. 1910. Napreduje lijepo. Članice pohađaju redno

zborne sastanke. Kad je zajednička ispovijed i pričest, zbornice rado upotrebe ovu krasnu zgodu, da obave kao Marijina djeca najkorisniju zajedničku pobožnost. Ima članica, koje često pristupaju k stolu Gospodnjemu. Kongregaciju vodi preč. g. kanonik M. Gašparlin, a imade sada 42 članice i 6 kandidatica.

2. Kongregacija učenica više djev. škole u Uršulinskom samostanu. Od osnutka ove kongregacije (1899). do sada prijavljene su u svemu 333 članice. Otsutne se članice javljaju. Prisutnih je sada 45, a kandidatica 19. Kongregacija imade tri sekcije (odsjeka): a) Sekcija Presv. Srca Isusova promiče ljubav prema euharističkom Isusu, dostojnim primanjem češće sv. pričesti i pohađanjem. Jedamput u tjednu imade cijeli zbor zajednički poklon u crkvi; b) Sekcija Prečistoga Srca Marijina promiče ljubav prema sv. Crkvi osobito prema Sv. Ocu papi molitvom i drugim dobrim djelima, primjerice darovanjem „Petrova novčića", radom za siromašne Crkve; c) Sekcija sv. Josipa revnuje za dobro bližnjega, priučava na izvršivanje tjelesnih i duhovnih djela milosrda, vojuje za kat. štampu.

Tečajem g. 1913. priredila je kongregacija više duhovnih zabavica. O „Svijećnici prigodom glavne svetkovine kongreg. gospoda i gospođica predstavljale su kongreganistice zgodnu predstavu: „Ja sam dijete Marijino". Na svetkovinu presv. Srca Isusova priredila je uspjelu glazbeno-deklamatornu zabavu u čast i slavu Božanskog Srca. U mjesecu lipnju pošao je lijep broj članica u svetište Majke Božje u Mariji Bistrici.

Kongregacija imade od 1912. svoju lijepu zastavu, a i malu knjižnicu, iz koje si i odsutne članice daju slati knjige i u odaljenija mjesta.

3. Kongregacija učenica nižih pučkih škola u Uršulinskom samostanu. Zaista Male članice ove kongregacije rado i češće primaju sv. pričest, slušaju rado o Majci Božjoj i rado pitaju: „Hoće li biti danas kongregacija?" Zbor dobro uspjeva, a sada broji 14 članica i 57 kandidatica. Svoju glavnu svetkovinu „Kraljicu Presv. Krunice" proslavile su članice primanjem svetih sakramenata, obnovom posvete, a poslije podne duhovnom zabavicom, u kojoj su lijepo i veselo pjevale i deklamovale sve u čast svojoj nebeskoj Majci Mariji!

4. Kongregacija gimnazijalaca. Ovaj je zbor navršio petu godinu svoga opstanka, osnovan je g. 1908. Otkad je započeo realni smjer, teže je za zborne sastanke, jer su đaci dosta zaposleni. Za sada imade 26 članova i 5 kandidata. Kongregacija imade svoju literarnu sekciju pod zaštitom sv. Tome Akvinskoga. Nedavno je u sekciji jedan kongreganist krasno razvio „Život djelovanje sv. Tome Akvinskoga", a drugi opet raspravio i dokazao, „da ije živio Isus Krist". Time su mladi predavači potaknuli svoje drugove, da nasljeduju velikoga učitelja Crkve i da ostanu vjerni prvomu i najvećemu učitelju Isusu — Bogu-čovjeku. Bog dao po zagovoru presv. Bogorodice! — Još nadovezujemo, da su sve ove vanaždinske kongregacije obavile devetnicu u slavu Duha Svetoga i primile sv. pričest na same Duhove za Crkvu na Balkanu.

U Zagrebu su kongregacije gospoda priredile svečanu akademiju u korist Apostolata sv. Ćirila i Metoda, koju su počastili najodličniji katolički krugovi u Zagrebu s presvijetlim gg. biskupima i preuzvišenim g. banom na čelu. Ulomak iz svečanog govora križevačkog biskupa donosimo na drugom mjestu. Rektor unijatskog sjemeništa u Zagrebu dr. Njaradi ocrtao je vjerno vjerske prilike na Balkanu i skrajnu bijedu katoličkog pučanstva i misijonara iza rata. Na koncu uze riječ zagrebački nadbiskup-koadjutor dr. Ante Bauer, te se usrdno zahvali kongregacijama i svim prisutnima, što se tako krasno odazvaše plemenitom pozivu i požrtvovno dopriniješe od svoga suviška za djelo Božje, za sjedinjenje Crkava. „O dao dobri Bog", završi presvij. govornik, „da bi katoličko jedinstvo i katolička ljubav nadvladala raskol, neslogu i mržnju". — Čisti prihod ove akademije, namijenjen balkanskim misijama iznosi preko 2.300 kruna.

„Hrvatski kršćanski socijal" pučki kolendar za god. 1914. Primili smo ovaj lijepo uređivani pučki kolendar te ga svakome najtoplije preporučamo ročito upozorujemo radništvo, da u ovogodišnjem kolendaru imade više socijalno-prosvjetnih članaka, te gospodarske krugove, jer imade u kolendaru obilno raznovrsnog gospodarskog poučnog štiva. Kolendar je ove godine urešen i sa slikama katoličkog slavlja u Beču i Ljubljani, te o ovogodišnjoj Konstatinovoj proslavi. Kolendar broji 200 stranica te stoji samo 40 filira. Naručbe prima „Hrvatski Kršćanski Radnički Savez", Zagreb, Prilaz Gjure Deželića broj 29.

Zahvalnice.

Slušaj propovijed!

Hrvatska. — Jedva sam svršio nižu pučku školu, kad mi već prošla i moja nevinost. Već sam u školi pokazao, što će biti od mene. Ostavio sam onda očinsku kuću i pošao drugoga gospodara služiti. Unišla u mene neposlušnost. Što su mi oči vidjele, to su ruke činile. Izgubio sam se, sasvim izgubio. U takvom žalosnom stanju proživio sam kakvih 5 godina. Napokon mi i to dosadilo. Već me sam pogled na sliku propetoga Spasitelja osuđivao, kad bih ga promatrao, kako ima raširene ruke prema meni grješniku. Njegovo presveto Srce ražalošćeno je zbog opačina, koje sam počinio ja, njegovo nezahvalno stvorenje.

Došao sam jednom u crkvu; tu mi je bilo, kao da nemam mjesta u njoj. Za nekoliko časaka počela je sv. misa, i bio je izložen presveti oltarski Sakramenat. Ja sam stajao mirno na svojem mjestu; ali duh mi je bio sav uzbuđen. Došao svećenik na propovjedaonicu, da propovijeda riječ Božju. Ganule su me riječi njegove, kada je rekao, koliko trpi naš dragi Spasitelj u presv. oltarskom Sakramentu i kako plače nad grješnikom, kao što je jednom zaplakao nad nezahvalnim gradom Jerusalemom. Ja sam slušao te riječi i u srcu me žalostile do suza. Svršila se misa, a ja sam čekao, dok svi ljudi izađu iz crkve. Onda se približim sa strahom k oltaru. Padnem na koljena sav smućen i rasplakan. Uzdahnem žalosnim srcem: „Pomiluj me grješnika, otajstveni Isuse!“ Već nijesam mogao dalje. Tek zavapim još: „Presv. Srce Isusovo! Ako me oslobodiš mojih grješnih djela, koje sam navikao činiti: imam tvrdu odluku, da ću se popraviti. I ja ću ići tebi za ljubav svake prve nedjelje u mjesecu na sv. ispovijed i pričest. I pretplatit ću se na Glasnik Presv. Srca Isusova, i u njemu ću se javno zahvaliti.“ Trebalo je još nekoliko mjeseci, dok sam napokon učinio veliku ispovijed o cijelom svom životu. Prošle su od onda već dvije godine, a ja mislim još uvijek, da plivam u moru mira i zadovoljstva u dusi. Na vijeke da je hvaljeno Presv. Srce Isusovo!

Ozdravila od reumatizma.

Slavonija. — Prije osam godina bolovala sam od reumatizma 8 nedjelja. Ležala sam sasma ukočena. Tad mi se je vraćalo trganje u zglobove po tri puta za spomenutih osam nedjelja. Napokon sam ipak ozdravila i, hvala Bogu, osam je godina od onda minulo. Ove godine sam se opet prehladila i reumatizam mi se je povratio. Prvih se dana nijesam ni sjetila na reumatizam, dok me nije savladao, da sam pala u krevet. Tad se sjetim bolesti prije osam godina i pobojah se, jer sam ovaj put morala upotrebljavati štake. U toj bolesti utečem se Bož. Srcu Isusovu i sv. Josipu i podem moliti devetnicu, pak obećam, ako mi bude bolje, da ću zahvalu objelodaniti u Glasniku. I u istinu, kad sam počela devetnicu odmah mi pošlo na bolje i još isti dan odbacila sam štake.

Jedanaest Glasnika dok je živ!

Jedan župnik iz Dalmacije javlja uredništvu, da već više godina drži i plaća jedanaest istisaka Glasnika, te da će ih plaćati i dijeliti po selu i u buduće, dokle god bude živ, a to iz zahvalnosti spram milostivog Srca Isusova, koje mu je dosad uvijek pomoglo.

Ozdravila sušičava.

Hrvatska. — Još kao djevojka bolovala sam godine i godine, istrošila se na liječnike i lijekove, dok me napokon nijesu svi već napustili, jer da imam sušicu, koja se ne da izliječiti. Čitam ja Glasnik i pomislim: Kad je Srce Isusovo tolikim pomoglo, moglo bi i meni. I odlučim, da ću mu se pomoliti tvrdo i zaufano i počnem devetnicu, a obećam i javnu zahvalu. Molile su sa mnom i moje sestrice i sve smo na tu nakanu primile i svetu pričest. I evo Srce Isusovo pomoglo, gdje ljudi nijesu mogli ni znali pomoći: Ja sam ozdravila i udala se i sad mi je sasvim dobro. Dokle god budem živa držat ću i čitat ću Glasnik. Slava budi Presv. Srcu na vijeke!

Ozdravile oči.

Hrvatska. Moga 11-godišnjeg sina zabolješe oči tako jako, da ih nije mogao ni otvoriti, a iz očiju mu curila krv kao iz kakve rane. A ja tužna što ću početi već puna pouzdanja obratim se Srcu Isusovu i žalosnoj Majci Božjoj, da mene žalosnu utješe, a njemu vid povrate. I već treći dan devetnice krenulo mu na bolje, a do konca devetnice oči mu sasvim ozdravile. Hvaljeno neka je zato na vijeke Bož. Srce Isusovo, taj najbolji liječnik u svakoj nevolji!

Kratke zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može ni na koji način uvrstiti. Svomu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa.

Mjesta odakle su zahvalnice stigle: Bastaji Vel., Bjelovar, Bunić; Dayton Ohio, Delnice, Domagović, Duguesne (Am.) Gomilica, Granite Citty.; Han Sinj; Jakovlje; Kalinovac, Kaštel St., Kaštel Suć., Kosa-Klis, Kravarsko, Križevac, Kuželj; Lekenik, Lepoglava, Ludbreg; Nart; Omaha Neb. (Am.), Osijek; Postire, Potočec, Požega (3), Prelog, Pulj; Sarajevo (2), Senj, Skrad (2), Sladojevci, Slakovec, Split, Stubica Gor., Sv. Juraj kod Senja, Subotica (2), Sumartin; Šemovac (2); Varaždin. Toplice, Vel. Kopanica (4), Vidonje, Vinkovci (2), Vrbje, Vukovar; Zagreb (3), Zajezda.

Primljene milosti: Dobio željeno premještenje (2). Pomoć kod morske bolesti; sin sretno prispio na cilj; tako i muž, te dobio zarade. Pomoć u velikoj novčanoj neprilici. Pustili je na miru u stanu; stranke se izmirile prije nego je morala dati neugodno svjedočanstvo. Teškom mukom dobila napokon dobru službu; našli se zametnuti novci; ozdravila kuma od upale pluća. Sv. Ante pomogao naći izgubljenu skupocjenu stvar, radi koje je sin mogao izgubiti službu. Sin lijepo napredovao u naucima. Sretno položio ispit za kapetana; iza nebrojenih potežkoća primljen napokon u gimnaziju u 17. godini. Đak dobio štipendij; položio ispit; kći primljena u višu školu, kad se majka preporučila dušama u čistilištu. Sv. Antun pomogao kod bolesne marve.

Uspjela operacija zubnoga mesa; na glavi, i prestala 2 god. ljuta glavobolja; još 1 uspjela operacija iza obavljene devetnice; majka operirana i od liječnika napuštena, pa na djetinje molitve ozdravila. Ozdravilo dijete iza 5 mjeseci bolovanja; ozdravila žena; (K 5 za Svet.); majka; sestra; sinčić (2); jedinac; sin od liječnika napušteni; za tri dana ozdravilo 3 mjeseca bolesno oko, što ga se liječnik nije usudio operirati; od 2. do 17. godine bolovala na svem tijelu i napokon ozdravila. Srce Isusovo ozdravilo muža, od 2 liječnika napuštena (5 K za Svet.). Prestala ljuta bol zubi i na ruci; ozdravilo dijete od otrovane rane; uspjela operacija. Trogodišnja bolesnica, od liječnika sasvim zapuštena, obećala, da će na blagdan Srca Isusova i Marijina dati odslužiti sv. misu, pretplatiti se na Glasnik i obaviti devetnicu pa ozdravila. Još jedno dijete ozdravilo iza 14 dana molitve majčine.

Na Badnjak 1912. udarila mi suprugu kap: pomolim se Srcu Isusovu, i žena dođe k sebi; priđe i liječnik i pruži pomoć; navečer ja u plaču, kad eto ti žene u sobu zdrave zdravcate (2 dolara za Svet.) Na rubu groba ozdravila po zagovoru bl. Dj. M., sv. Josipa i sv. Vinka Ferer. (3·80 K za svet.) Nestalo ljutih rana; 4 godišnja parnica sretno se svršila. Oboljela teško, molila Zlatnu krunicu kroz mjesec lipanj, obećala 1 sv. misu i ozdravila. Prestala višegodišnja bol u uhu. Otekle joj vratne žile i nastalo lupanje srca, da je život bio u pogibelji; obećala devetnicu, sv. sakramente i ozdravila sasvim; u zahvalu strogo postila 9 petaka i držat će Glasnik dok živi. Srce Isusovo pomoglo kod natečenog jezika i bez operacije; oboljelo 2 djece na smrt, Srce Isusovo ostavilo barem jedno na životu. Sretan porod; držat će Glasnik dok živi, to više, „što je svake godine sve ljepši, a cijena mu je posve niska, da ga i najsiromašniji može držati." Za 8 dana ozdravio od uloga i ukočenosti živaca, a liječnici mislili, da će trebati više mjeseci. Ozdravila iza 6 godišnjeg bolovanja; od upale pluća; dvije kćeri također od upale pluća. U zahvalu za primljene milosti pretplaćuje 2 siromaha na Glasnik. Pomoć u bijedi i nevolji (5 K za Svet.); ozdravila ruka. Izbavio se velikih neprilika. Vojnik se zahvaljuje za mnoge milosti. Iza mnoge godina postigla, što je željela. Primljene milosti. Pomoć u raznim potrebama, pretplaćuje muža u Americi na Glasnik. Velika milost. Ozdravila bolesna marva.

SADRŽAJ: Povratak nesjedinjene braće k jedinstvu 32. — Vjera puna tajna 35. — Cvijetak presv. Euharistije 36. — Zašto je pobožnost S. I. mila puku? 40. — Leonardo J. M. Cros D. I. 43. — U srcu mi nastani se (pj.) Slike iz života Isusova 45. — Ivan Eudes 48. — Apostolska riječ o Marij. kongregacijama 51. — Bl. Ivan Britto 54. — Članovi sekcija za dobru štampu, na posao! 55. — Svezborničke proslava Bezgrješne u Sarajevu 57. — Vijesti iz raznih kongregacija 60. — Zahvalnice 63.

Urednik: **Stjepan Babunović**, svećenik D. I. Tisak C. Albrechta, Zagreb.

Da se po želji Bož. Spasitelja, sv. Crkve i sv. Oca pape u dobrom narodu hrvatskom što više raširi spasonosna pobožnost k Presv. Srcu i stari običaj česte i svagdanje pričesti: **snizili smo, koliko se samo dalo,** cijene knjigama, koje o tom raspravljaju, a to su ove:

„Srce Isusovo spasenje naše".

Poučna i molitvena knjiga u 16-ni sa 456 str. Izdalo Uredništvo Glasnika. II. izdanje. Sadržaje temeljitu pouku o pobožnosti k Srcu Isusovu i razne molitve i pjesme. U ovom izdanju dodane su i ispovjedne i pričesne molitve, koje su pomutnjom do sada izostale, i lijepa slika pred naslovom.

Cijene: Fino u platno uvezana **sada K 1·20** (prije K 1·50). fino u platno uvezana sa zlatorezom **sada K 1·60** (prije K 2·—); krasno u kožu uvezana sa zlatorezom **sada K 2·50** (prije K 3·—). U cijenama je uračunana i poštarina.

Veliko obećanje Presv. Srca Isusova ili Velika devetnica spasa.

Poučna knjiga s dodatkom nekih molitava na čast Srca Isusova u 8-ni, 224 str. s prekrasnom slikom S. I. pred naslovom. Napisao Stjepan Babunović D. I. Tu se raspravlja o najvažnijem obećanju S. I.: kako si naime štovatelji Srca Isusova mogu osigurati milost konačne ustrajnosti, ako se kroz 9 prvih petaka uzasepce pričeste.

Neuvezana stoji **sada K 1·20** (prije K 1·50); fino u platno uvezana sa zlatnim natpisom i ukrasom stoji **sada K 2·—** (prije K 2·50). U cijenama je uračunana i poštarina.

Tri poučne i molitvene knjižice od S. Babunovića D. I.

O čestoj i svagdanjoj svetoj pričesti.

Prva je namijenjena **odrasloj hrv. mladeži.** 16-na, str. 272. Knjižica je razdijeljena na 4 dijela. I. Zašto da se često pričešćujemo. II. Izgovori i prigovori. III. Katol. hrv. mladeži raznih slojeva na srce. IV. Molitve.

Neuvezana stoji **sada samo 60 filira** s poštom (prije 75 fil.); fino uvezana u platno sa zlatnim natpisom i ukrasom **sada K 1·—** (prije K 1·25) s poštom.

Druga je napisana **za mladež pučkih škola** u 16-ni, 188 str. I tu govori I. dio o koristi česte i svagdanje pričesti; II. o poteškoćama i izgovorima; III. daje upute: Što ćemo dakle i kako ćemo?; IV. Molitve.

Cijena je neuvezanoj knjižici **sada 40 filira** s poštom (prije 50 fil.); fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **sada 70 fil.** (prije 1 K) ujedno s poštom.

Treća je **za hrvatski katolički puk.** U 16-ni, 238 str. Dio I. raspravlja o čestoj i svagdanjoj pričesti u opće; II. o uvjetima česte i svagd. pričesti; III. o raznim izgovorima i prigovorima; IV. sadržaje molitve.

Cijena neuvezanoj s poštom **sada 45 filira** (prije 50 fil.); fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **sada 80 fil.** (prije K 1·—) ujedno s poštom.

Svi naši javni listovi preporučiše sve tri ove knjižice najtoplije nazivajuć ih „zlata vrijednima". Zagrebački „Katolički List" preporučio ih je do sada već mnogo puta; sâm presvijetli g. nadbiskup-koadjutor zagrebački spominje ih među onim knjigama, koje se mogu u crkvi, prigodom javnoga klečanja za poduku puka čitati.

Sve se ove knjige naručuju najbrže i najsigurnije tako, da se poštanskom doznačnicom pošalje unapred označena cijena, a na odresku doznačnice čitljivo napiše: koja se knjiga želi, da li uvezana ili neuvezana i u kakvom uvezu, te pridoda točna i čitljiva adresa naručitelja. Poštansku potvrdu (recepis) valja sačuvati, da se do potrebe može narudžba reklamirati. — Za one, koji su izvan Austro-ugarske monarkije vrijede prijašnje cijene.

Naručuju se kod

Uprave Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

Glasnik Presvetog Srca Isusova

blagoslovljen od svetog Oca pape i mnogo puta preporučen od hrv. biskupa, jedino je glasilo **Apostolstva molitve, bratovštine Presv. Srca Isusova, Vojske Srca Isusova** proti psovki, **djevojačkih društava** za naknadnu svetu pričest, te jedino glasilo svih hrvatskih **Marijinih kongregacija.**

Izlazi svaki mjesec. **Pretplata „Glasniku Presvetog Srca Isusova"** iznosi na cijelu godinu s poštom **1 krunu i 20 filira.** Tko ga osobno uzima kod uprave: **1 krunu**; a za one, koji su izvan Austro-Ugarske monarkije: **2 krune.** Pojedini broj stoji 10 filira. Naručbe, pretplata, reklamacije i milodari šalju se

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

KALENDAR SRCA ISUSOVA I MARIJINA

za prostu godinu 1914.

Blagoslovljen od sv. Oca pape Pija X.

Svi su ga domaći katolički listovi najpovoljnije ocijenili i najtoplije preporučili.

Kalendar se najlaglje, najbrže i najjednostavnije naručuje, ako se unapred pošalju novci i na novčanom „odresku" (kuponu) napiše, koliko se Kalendara želi i na koga da se pošalju. Adresu valja napisati **točno i čitljivo.**

Cijena je Kalendaru ista kao i prijašnjih godina: Za monarkiju s poštom **90 filira**; *tko naruči barem* **5** *komada najednom, ne plaća poštarine nego samo 80 fil. po komadu; a tko naruči barem* **15** *komada najednom, dobije još* **1 na dar**; *kod* **25** *komada* **2** *na dar, i tako dalje; za svakih daljnih 10 komada 1 na dar. Jedino izvan Austro-Ugarske monarkije, dakle i za Ameriku, stoji Kalendar s poštom* **1 K 50 fil** *(30 cenla) i ne mogu se dobiti istisci na dar. Narudžbe i novci šalju se*

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

MILODARI.

Za Svetište Srca Isusova u Zagrebu: Batrina: D. M. K 4·—; Bošnjaci: G. M. K 10·—; Brodoh Pa: J. R. K 3·30. Chicago: N. J. K 9·70; Colfax: T. L. K 6·30 Đakovo: A. D. K 5·—. Golubinci: F. V. K 5·—. Hibbing: G. V. K 3·85. Jalieh Ill: P. M. K 4·90. Križpolje: Š. A. i J. K 5·—. Novi Marof: Š. J. K 4·— Peoria Ill: S. M. K 4·60; Petrovina: C. A. sabrala od raznih K 18·10; Postire: B. S. K 5·—. Rječica, Vojni Križ: M. J. K 5·—. Sesvete Podravske: H. I. K 10·—. Solina: W. V. K 2·—. Vukovar: K. P. K 50·—. Zagreb: Z. S. K 3·—; za zvona K 1·—; Zombor: K. B. K 2·—. Žabjak: A. S. K 1·—.

Za svete mise: Bajagić Han: G. K. K 5·—; Batrina: D. M. K 6·—; Bizovac: E. F. K 4·—; Brodanci: S. M. i V. K 8·—; A. V. K 2·—. Cincinati: Š. P. K 10·—. Ivanec: M. S. K 2·—. Omaha: R. L. K 10·—. Sarajevo: M. I. K 4·—; St. Klara: M. L. K 4·50 Ščepanje; M. V. K 2·—; Štivica: A. M. K 2·—. Torjanec: F. S. K 2·—. Varaždin: B. J. K 2·—.

Za raširenje Glasnika: Gradec: SS. M. K 12·60; Granite City: T. R. K 1·40 Lovas: V. J. K 2·—. Shebojgou: Š. M. K 2·30 Štivica: A. M. K 5·— Zagreb: H. J. K 4·—; Z. S. K 3·—. **Za kruh sv. Ante:** Averij: S. J. K 2·35. Bizovac: F. F. K 1·—; Brod: F. A. K 2·—. Sesvete Podravske: B. I. K 10·—; Solina: W. V. K 1·— Zdenci: S. M. K 5·—. **Za hrvatski novicijat D. I.:** Bošnjaci: G. M. K 5·—. Zagreb: Z. S. K 3·—.

Kod **UPRAVE GLASNIKA S. I.** dobivaju se:

Opća pravila „Marijinih kongregacija", bez kojih ne može biti nijedan kongreganist. Cijena s poštom po komadu samo 20 fil.; kad se naruči 25 komada najednom: K 3·50; 50 komada: K 6·50.

Diplome za revnitelje(ice) Apostolstva molitve u 3 boje. 10 komada stoji s poštom K 1·50.

GLASNIK
PRESVETOGA
SRCA ISUSOVA
BLAGOSLOVLJEN OD SV. OCA PAPE

Broj 3. Ožujak 1914. Godina XXIII.

Nakana molitava i dobrih djela u ožujku.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Duhovne vježbe.

Nema toga čovjeka na svijetu, koji bi smio ma samo pomisliti, da je tako dobar i krepostan, te bolji ne bi mogao biti. Sve badava, čovjek je čovjek, nije anđeo, a i zemlja je zemlja, tužna i suzna dolina, a ne raj: uvijek će dakle biti barem prašine, koja će se hvatati i najbogobojaznije duše. Tu prašinu treba od vremena do vremena obrisati. Živimo u svijetu, koji je sav, kako veli sv. Pismo, ogrezao u zlu, pa je bez osobite pomoći Božje nemoguće, da kužni njegov zadah ne zahvati više manje i nas. I kad bismo htjeli, da nikad ništa zla ne vidimo i ne čujemo i da se nas nikada i ni najmanje ne prihvati, morali bismo, kako dobro reče sv. Pavao, „izaći iz ovoga svijeta“ (I. Korinć. 5, 10). K tomu je najljući i najpogibeljniji neprijatelj naš uvijek uz nas, naše naime tijelo i neukrođene duševne slabosti naše. A ni davo nikad ne spava, kako dobro veli naša riječ. Odatle se vidi, kako je opravdana ona opomena Božanskog Spasitelja našega: „Uvijek treba moliti i nikad ne prestati“ (Luka 18, 1).

Na čestu i usrdnu molitvu potiče nas i Crkva svojom crkvenom godinom, kad nam ne samo pred oči stavlja primjer Isusov i Svetaca nego i onda, kad nam propisuje osobite dane u godini, na koje treba da se molimo više no inače, kao n. pr. na prosne ili molitvene dane, u adventu i u korizmi. Kad je napokon svijet stao sve više hladnjeti u službi i ljubavi Božjoj, kad se našlo krivovjeraca, koji su čak poricali molitvi svaku moć: tad pruži Providnost božja djeci svojoj novo izvrsno sredstvo u ruke, da molitvu opet obljube, život svoj

temeljito poprave i Bogu odsele vjerno služe. To izvrsno sredstvo jesu duhovne vježbe po naputku sv. Ignacija Lojole.

Što su to duhovne vježbe? Čujmo sv. Ignacija samoga! „Pod duhovnim vježbama", veli on, „razumije se svaki način ispitivanja sasvjesti, razmišljanja, razmatranja i molitve mislene i usmene, napokon i svako drugo duhovno djelo". I da to još bolje protumači, prispodablja ih s tjelesnim vježbama i kaže: „Kako su god šetnja, hodanje, trčanje, vježbe tjelesne: tako se zovu vježbe duhovne: priprava duše, da ukloni sve neuredne sklonosti, i pošto su ove uklonjene, da tražimo i nađemo volju Božju, e da si život uredimo i dušu spasimo". Odatle se vidi, kako su duhovne vježbe sasvim prema ljudskoj naravi. Čovjek naime kao razuman stvor mora razumno da i radi, i to ne samo u običnom životu nego i onda, pače onda pogotovo, kad se radi o duši i njezinoj vječnosti. On se mora duboko uvjeriti, da je o Bogu skroz na skroz ovisan te prema tomu da mora vazda i u svemu vršiti volju Božju. Ali tu volju Božju mora čovjek poznavati; niti Bog hoće, da mu svi ljudi jednako služe. Jedan treba da mu služi u zdravlju, drugi u bolesti; jedan u velikom obilju, drugi u skrajnjem siromaštvu; jedan u ovom staležu, drugi u onom; jedan da nosi ovaj križ, drugi onaj. Što hoće Bog od mene? To je baš ono, što najlaglje mogu upoznati u duhovnim vježbama. Tu se promatra o vječnim istinama, o primjeru Isusovu; upoznaju se vlastite slaboće i potrebe, napasti i zamke neprijatelja vječnog spasa našega, sredstva, kojima se najlaglje možemo zlu odhrvati i u dobru napredovati: koje čudo onda, da ljudi iz duhovnih vježba izlaze sasvim preporođeni i u duhu obnovljeni?

Sv. Ignacije sastavio je posebnu knjižicu, u kojoj daje točne upute, kako se duhovne vježbe imadu obavljati, e da se ubere što obilatiji plod. O toj knjižici reče sv. Franjo Saleški, da je više duša obratila nego što u sebi slova sadržaje. Slično su se o njoj izjavili i drugi sveci, kao sv. Karlo Boromejski, sv. Leonardo, sv. Alfonzo Liguori, sv. Tereza i drugi.

Dandanas su duhovne vježbe prešle u opću porabu. Narodu se predstavljaju u obliku pučkih misija, redovnicima i redovnicama daju se kroz 7—8 dana, klericima i svećenicima barem kroz 3—5 dana, slično i odličnijim svjetovnjacima. Žalibože, kod nas je jako malo takvih svjetovnjaka, koji su tako sretni, te mogu obaviti duhovne vježbe. Mnogo je tomu krivo, što mnogi i mnogi nijesu za duhovne vježbe nikad ni čuli; drugi opet nemaju dovoljno vremena, da se barem kroz tri dana odaleče od svijeta i pobrinu za dušu; a valja priznati, da nemamo zato ni zgodnog mjesta, a ni dosta dovoljno uvježbanih ljudi, koji razumiju duhovne vježbe drugima kako treba tumačiti. Knjižica naime sv. Ignacija veoma je zbita pa joj ne može svatko u pravi smisao proniknuti, tko se sam nije temeljito u duhovnim vježbama uvježbao.

Na ljetošnjem katoličkom sastanku u Ljubljani odlučilo se, „da se svake godine imadu prirediti duhovne vježbe za obrazovane Hrvate, e bi se na taj način odgojili prave vođe katoličkoga pokreta i rada među narodom". Ovaj je zaključak od nedoglednog zamašaja. A tko će ga privesti u život? Oni, kojih se najviše tiče, za koje je u prvom

redu stvoren. Oni se moraju pobrinuti za prikladne prostorije, pa makar trebalo takve istom sagraditi. Francuzi, Nijemci, a osobito Belgijanci imadu ih već odavna. U Americi imade pače i posebno društvo, koje svojim prinosima podmiruje troškove, skopčane s duhovnim vježbama. Ne bi li bilo vrijeme i kod nas misliti na to? U Zagrebu, Sarajevu i Splitu trebalo bi osnovati, kakav stalan odbor, koji će na se preuzeti svu brigu oko duhovnih vježba za svjetovnjake.

Božja ljubav.

Sve nam dade Božja ljubav,
Sve ostavit htjede
Grješnom ljudskom pokoljenju
U sred zemske bijede.

I sam sebe kano žrtvu
Ostavi nam tude,
Da na zemlji punoj grijeha
Opet nebo bude!

A svijet ovaj, Bože sveti,
Kako li je zao!
Prezire te, i kad si mu
Rajskog kruha dao!

A ti šutiš i sve snošiš
Bez i jedne riječi,
Ko da manjka grješno ljudstvo
Tvojoj vječnoj sreći.

Velik ti si gromom, burom,
Kada smrću kosiš,
Ali veći blagoslovom,
Kada i zle rosiš!

Božje Srce za rod ljudski
Puno je dobrote,
Božja ljubav rado prašta
Čovjeku grjehote.

M. Horvat.

Bog ne plaća svake subote.

(Istinit događaj).

Korizma je. U selu K. u Hrvatskoj bila urečena korizmena ispovijed. Sabrali se dobri duhovni pastiri iz susjedstva, da pomognu svome bratu. Narod dolazio sa sviju strana, da svoje račune s Bogom uredi, te čista srca i mirne savjesti dočeka veliki blagdan. Samo jedna gospa besposlena gleda kroz prozor i promatra nehajno prolaznike.

„Gospojo! Hajd'te i vi jednom na ispovijed!“ dovikne joj jedna dobra znanka.

„To je za neuke, a nije za nas.“

„No, pa zar ćete vi jedini ostati u našem selu bez uskrsne ispovijedi?“ zapita je druga.

„Ja nijesam velika grješnica; nemam što da ispovjedim“.

„Zar se samo veliki griješnici ispovijedaju?“

„No, no! Vidjet ćemo najposlije još! Sad ne mogu. Na Veliki četvrtak obećala mi švelja donijeti novu svilenu haljinu. Vidjet ćete, kako će mi pristati! Onda ću valjda i ja na ispovijed.“

„A što, ako Veliki četvrtak živi ne dočekate? Bog bi vas mogo kazniti, što ovako lijepu priliku propuštate . . .“

„Što još ne?“ odvrati porugljivo gospoja, i stane dalje promatrati prolaznike i svakome štošta dobacivati.

Svijet se već počeo vraćati iz crkve, a ona još na prozoru. Evo i susjeda J. Nekako je lica snuždena i veoma ozbiljna.

„Što je, prijane?“ zapitat će ga milostiva. „Što si danas tako tužan? Ta poslije ispovijedi morao bi biti veseo!...“

„Kako ne ću biti tužan, kad me kod kuće čeka moja sirotinja. Uskrs pred vratima, a ja s djecom ni kruha ne ću imati Već, ako Boga znate, pozajmite mi koju krunu, pošteno ću vam na jesen vratiti.“

„Dođite samo unutra. Ta znate, da ja ne mogu gledati sirotinju, gdje skapava“. Seljak uniđe.

„Koliko trebate?“

„Do novoga žita još je daleko; trebao bih barem sto kruna“.

„Evo vam ih! — Tako; a sada potpišite ovaj papirić. Nagrada nije velika, kad ste u takvoj nuždi: Samo 30 kruna tamo do jeseni. Je li pravo?“

„Ako Bog dragi blagoslovi žetvu, da ne moram prodati i drugu njivu, kao ono lani, da vas namirim, sve će biti u redu.“

„No, pa vam ostaje još kuća“, tješila ga „milostiva.“

U blizini ne bilo štedione, a seljak u nuždi; pa tako nije ni primijetio, na kako nečovječne kamate prista. A gospoja opet sva sretna, što je siromaku „pomogla“, nadviri se i opet nad prozor. Uto se baš vraćala ona znanka od prije, koja ju upozorila, da ispovijed ne odgađa do Uskrsa, jer tko zna, hoće li ga doživjeti.

„Jeste li bili, gospođo, već na ispovijedi?“ upitat će je i opet, samo da je pecne, jer je znala dobro, da nije bila; ta vidjela bi je u crkvi.

„Pred Uskrs ću; rekla sam vam.“

„E pa neka vas Bog dragi do Uskrsa čeka, ako hoće!“

Kad već nije bilo nikakovih prolaznika ispred prozora, ostavi milostiva prozor, da se malo prošeće po sobi.

Ali što je to? Najednom ju nešto oko srca strašno zabolje. Što bi okom trenuo, uz zdvojan krik sruši se na tle — mrtva. Ode Bogu na istinu, da primi nagradu od njega prije nego od seljaka. — —

Krik se čuo u susjednim sobama. Doletješe domari, a navali i drugi svijet.

„To je prst Božji“, govorili jedni, „što nije htjela na ispovijed,“

„To je kazan Božja za njezino lihvarenje“, mislili opet drugi.

Bilo ovo ili ono, nje svakako više nema. A ti, koji ovo čitaš ili slušaš, pomisli, da Bog ne plaća svake subote, već kadikad i prije; prije nego se grješnik i nađa. Korizmeno je vrijeme: Jesi li već obavio svoju uskrsnu dužnost?

Pitaju nas češće:

Kako se osniva **bratovština** *Presv. Srca Isusova; kako se osniva* **Apostolstvo molitve?** *Odgovaramo: Evo posve točne upute u molitveniću: „Srce Isusove spasenje naše“, (vidi mu cijenu na trećoj strani Glasnikova omota). Za bratovštinu nalazi se točna uputa na strani 91. i slijedećima, a za Apostolstvo molitve na strani 125. točka 8., ili još bolje: vidi Glasnik 1912. strana 67.*

PRIDOD JEMO da je urednik Glasnika Presv. Srca Isusova ovlašten od gener. lnog upravitelja, da može valjano pripajati sva središta Apostolstva molitve **u svim hrvatsk m biskupijama,** *uz privolu dakako dotičnoga Ordinarija, naglašeno u onim biskupijama, gdje nema posebnog biskupijskog upravitelja.*

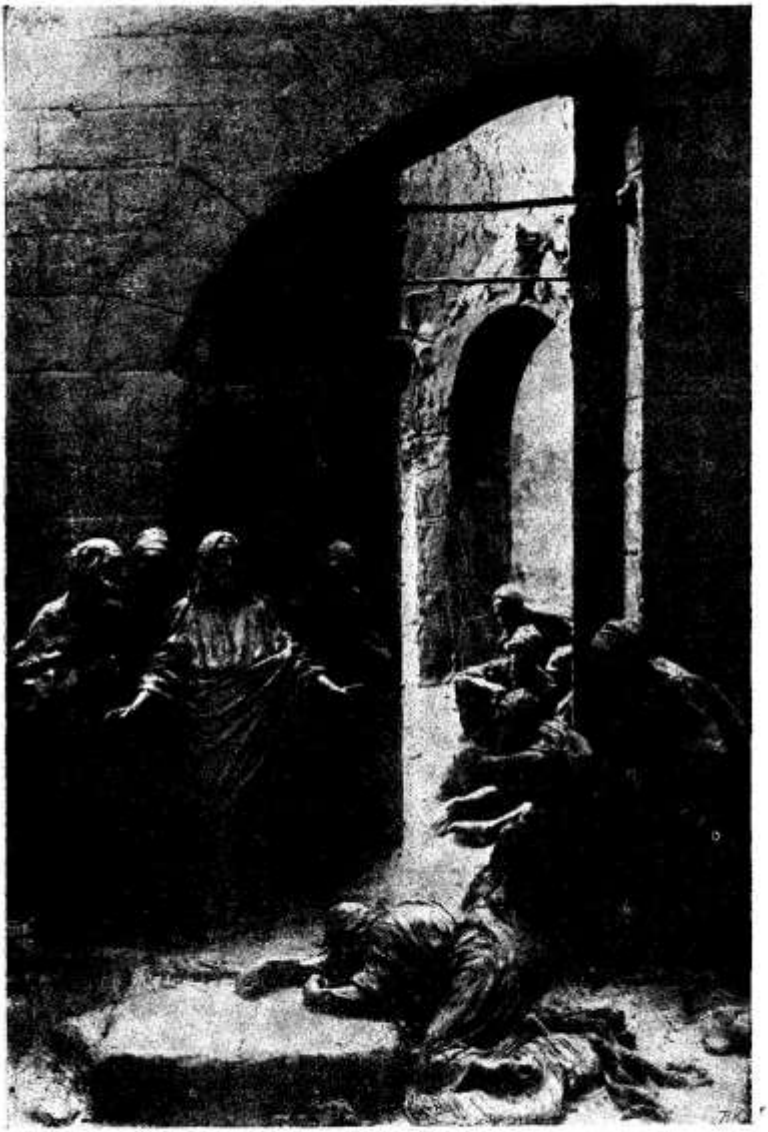

„Ne očistiše li se desetorica; a devetorica gdje su?“

Cvijetak presvete Euharistije.*

U školi Božanskog Učitelja.

Čujmo i daljne listove Peričine.

Lipanj 1912.

Tatica je rekao kod stola, da Isus nije Bog, nego da je čovjek, kao i svi drugi; ja sam tada zaplakao i odvratio: „Ne, ne, on je Bog, vele časni Otac je rekao . . .“ Ivan je to isto ponovio, a na to se i Odeta dignula sa stolca pljesnula ručicama i rekla: On je Bog! On je Bog! Vele časni je rekao!“ Molite se vruće za moga oca i naznačite mi, molim, koje bih mu knjge dao da čita, da mu povratim vjeru.

Vi ste nam često govorili u duhovnim vježbama, da nije dosta samo propovijedati roditeljima, nego da treba za njih i moliti i žrtve pridonašati. Zato molim svaku večer krunicu kraj svoga kreveta, a poslije svake desetice kažem: „Mali Isuse, obrati moga oca!“

Kad dobijem slatkiša ili dvopeka, dadem polovicu siromasima, što dolaze svake subote i preporučujem im, da mole za obraćenje moga tatice.

Vaš mali Perica.

Srpanj 1912.

Javljam Vam, Oče, veselu vijest: mamica sad ide sa mnom svaki dan k svetoj pričesti. Prije je išla samo svake nedjelje, ali kad sam joj ja rekao: „Mamice, zašto ti ne ideš svaki dan k Stolu Gospodnjemu kao ja, da obratimo taticu?“, ona me samo zagrlila ne rekavši ni riječi. Od toga je doba svaki dan počela da ide k svetoj pričesti s Ivanom i sa mnom.

O, kako sam srećan! Mi ćemo sigurno obratiti taticu . . . Perica.

Kolovoz 1912.

Jedva sam već čekao, da započnu praznici. Mi smo sad na selu kraj mora. Jučer sam ulovio trista morskih račića, a Ivan četirista. Odeta ih je skuhala, a tad je bio veliki „ručak“ pod vedrim nebom. Zatim smo ulovili sipu (morska životinjica i golema raka, pa smo ih metnuli zajedno, da se tuku. Rak je pobijedio, a sipa je pobjegla.

Vraćajući se s obale sreo sam na ulici malog prnjara, koji nije bio veći od očeve čizme, a vukao je veliku vreću papira, težu nego li je on sam bio. Kišilo je i bilo je hladno, a on je išao bosonog od kuće do kuće da sabire papir, što su ga ljudi metali u posebne škrinje pred svojim kućama. Tri su se derana, veća od njega, bacila na nj, da mu isprazne vreću, našto je on plačući umaknuo. Tad ova trojica stadoše za njim bacati kamenje. Sad sam ja skočio k najvećemu i pošteno ga izlemao. Kad mu je dosta bilo, a on put pod noge, pa bježi! Onda upitam maloga:

„Kako se zoveš?“ — „Jozo“. — „Gdje stanuješ?“ „Kraj mosta“. — „Gdje su ti cipele?“ — „Nemam ih“. — „Dođi, majka će ti ih dati“. Na to sam ga poveo k majci, a ona mu je dala par starih mojih cipela i komad kruha, namazana maslacem. Pomogao sam mu obuti cipele, a tad sam mu rekao: „Imaš li ti kuglica?“ — „Nemam“. — „Dođi, ja ću ti dati od svojih“. — Ja sam mu napunio obadva džepa kuglicama. Otišao je zadovoljno se smješeći i jedući svoj kruh . . . , a i meni je bilo vrlo ugodno oko srca.

Vi ste nam rekli, sve, što učinimo ubogima, da smo samom malomu Isusu učinili. Tada sam počeo skakati na jednoj nozi govoreći majci: „O, majčice, polovicu sam svojih kuglica i cipele dao malom Isusu. Tatica će se obratiti . . .“

Perica.

Vele časni Oče!

Rujan 1912.

Upravo sam se s Ivanom i Odetom vratio s lova na mekušce. Prije negoli smo stigli k otočiću, trebalo nam je pregaziti nekoliko bara. Odeta se bojala, da se ne bi utopila, stoga sam je nosio na leđima. Ivan je bio kočijaš, pa je tjerao konja, to jest — mene.

Opisat ću Vam, vele časni Oče, naš lov na mekušce. Sve troje smo imali velike drvene noževe, kojima smo po vlažnom pijesku pisali, što smo god htjeli. Ja sam pisao: „Ja ću biti satnik kao tata . . .“ Odeta je pisala basnu, koju ona svaki dan uči svoju lutku, a Ivan zadatke. Iza svakoga se slova pokazali u

* Ovaj će se članak napose odštampati; stoga je svaki drugi pretisak zabranjen.

pijesku mekušci i treptjeli kao srebrne iglice. Odeta je, zagledavši ih, od straha pobjegla, no mi se nijesmo bojali: uhvatili smo ih oko dvijesta.

A sad ću da Vam saopćim jednu tajnu.

Prije mjesec dana sjetio sam se kod svete pričesti one propovjedi o grijehu i onoga malog kineskog mučenika Moi, koji je volio umrijeti, negoli smrtno sagriješiti. Tada sam molio Spasitelja, neka i meni dade tu milost, da budem spreman prije umrijeti, negoli ikada u životu smrtno sagriješiti. Čutio sam, da to veseli dragoga Isusa, pa zato sad svake večeri poslije krunice za oca ponavljam istu molitvu: „Isuse, daj da prije umrem, negoli da te teško uvrijedim!" Činim li dobro?

Vaš mali Perica.

Listopad 1912.

Opet smo u školi. Danas sam naučio pritoke Garonne. Nabrojit ću Vam ih, a ne gledam u knjigu.

Na desnoj obali prima: Ariège, Tarn s Aveyronom, Lot, Dordognu sa Islom. Na lievoj obali: Savu, Gersu i Baisu. Poslovica: „Napio se vode iz Garonne" kaže se onima, koji rado pretjeravaju.

Naučio sam također prvi odložni glagol: Immitor, ali Vam ga ne ću sada sprezati, jer bi predugo bilo i . . . jer ga ne znam. Ali ja ću ga izvrsno naučiti, da razveselim maloga Isusa . . . Sprezat ću Vam ga drugi put.

A sada, evo mojih tajna! Najvolim ići u crkvu, kad nema nikoga u njoj, jer tad mogu da nasamo s Isusom razgovaram. Katkada mi odgovori, katkada ne; ja sam ipak zadovoljan, samo da sam s njime. Uvijek mu kažem, da mora obrati oca.

Isus na Maslinskoj gori.

Na odlasku mu kažem: „Dragi Isuse, ja bih još bio kod Tebe, ali ti znaš, da moram ići učiti. Ja te ne ću zaboraviti, ja ću sve raditi za tebe. Vele časni nam je Otac rekao, da i onda molimo, kad za tebe radimo."

U školi, za vrijeme odmora, pođem uvijek na onu stranu, koja je kraj kapele, da budem što bliže Isusu. Na šetnji gledam uvijek, gdje bi koja crkvica bila, da pozdravim Isusa. Navečer u krevetu okrenem se prema crkvi i zaželim Isusu laku noć. O, kako će biti lijepo u raju, kad budemo vijek uz dragoga Boga! — Ali moj tatica, gdje će on biti? Molite se za njega!

Vaš

Perica.

Studeni 1912.

O, kako sam žalostan! Dragi Bog ne će da obrati tatice! A ipak ga tako vruće molim svako jutro kod svete pričesti, i kod krunice, i u školi, i svuda. Jučer sam se sjetio, da za obraćenje duša treba troje: moliti, propovijedati, trpjeti.

Ja sam već mnogo molio, pače i propovijedao; ali, Oče, ja još nijesam trpio. Zato sam molio Isusa, da mi pošalje mnogo križeva, da zadovoljim za očeve grijehe i kletve i da ga obratim. On uvijek kaže mamici, da Isus Krist nije Bog, da su svećenici izmislili vjeru i mnogo drugih stvari. Čitao je knjige, što ste mu ih Vi poslali; ali on veli, da one ništa ne dokazuju, da se on ne će nikad ispovjediti, da nema pakla . . .

Mi smo vrlo nesretni . . . I mamica često plače.

Perica.

Prosinac 1912.

U nedjelju poslije svete pričesti pričinilo mi se, kao da mi Isus kaže: „Bi li ti htio umrijeti, da obratiš oca?" — „O, da!" odgovorio sam.

„Ali ti ćeš morati mnogo trpjeti". — „Ništa zato, samo mi pomozi, trpjet ću od svega srca."

Sad sam pripravan na smrt. No možda sam pogriješio, što sam na to pristao bez dopuštenja? Jesam li krivo uradio, vele časni Oče?

Tatica će biti premješten, selit ćemo se za mjesec dana. Perica.

Siječanj 1913.

Gospodin je župnik sazvao danas „Euharističko društvo", kao što čini svakoga mjeseca. Najprije nas je pitao, koliko smo novih članova predobili za pojedine sekcije. Prva se sekcija, u kojoj je propisana svagdašnja sveta pričest, podvostručila; ja sam sabrao šest članova.

Zatim nam je govorio o svetom Stanislavu, našem zaštitniku; kazao nam je, da je Stanislav već u sedmoj godini učinio zavjet svete čistoće. Tad mi se pričinilo, kanda i mene Isus pita, ne bih li i ja htio da ostanem uvijek čist i da mu to obećam kao sveti Stanislav. Ja sam odgovorio, da bih, i obećao sam mu. Vrlo sam sretan, što sam se posve predao Bogu. Ako mi dopustite, ponovit ću svoje obećanje svaki dan poslije svete pričesti. Perica.

(Nastavit će se.)

Crkvene poste marljivo posti.

Sv. Jakob apostol piše u svojoj poslanici: „Koji god obdržaje sav zakon, a prekrši ga u jednoj stvari, krivac je sviju" (2, 10). I s pravom to veli; jer ko prekrši ma koju zapovijed Božju ili crkvenu u velikoj stvari, svejedno mu je, kao da je prekrkršio sve zapovijedi Božje ili crkvene. Za teški naime prekršaj jedne jedine zapovijedi Božje gubi čovjek milost posvećujuću i pravo na nebesku baštinu, a zaslužuje vječne muke u paklu upravo tako, kao što bi sve to izgubio, dotično zaslužio, kad bi sve Božje i sve crkvene zapovijedi prekršio.

A ako je tako — a tako jest, kad nas tako sâm Bog uči — sudi, čestiti štioče sâm, što valja držati do katoličanstva onih ljudi, koji doduše ne kradu, ne robe, ne pale, ne ubijaju; idu i u crkvu, o Uskrsu se nekako i ispovjede, ali — u petak jedu meso, da im kosti sve prašte pod zubima! A eto, treća zapovijed crkvena glasi: „Korizmene, kvatrene i ostale crkvene poste marljivo posti!

Koliko je danas katoličkih kuća, u kojima se ne zna, kad je svetak, a kada je petak: u sve dane kuha se podjednako preko cijele godine. Jadnih li katolika!

Ima ih pače, koji se ovako kušaju ispričati:

Šta je Bogu stalo do moga posta?

Bogu nije doista, ako ćemo ove riječi strogo uzeti, stalo do tvoga posta, u koliko on njime niti što dobiva niti što gubi. Pa ako ćemo pravo, u istom smislu možemo reći: Bogu nije uopće stalo ni do tebe samoga, jer on ni bolji ni gori, došao ti u nebo ili u pakao. Ali, zar iz toga slijedi, da Bog baš nimalo ne haje za nas, da mu je baš sasvim svejedno, postili mi ili ne postili na određene za to dane?

Ako Bog do posta ništa ne drži: zašto mu je bio mio post Mojsijin i Ilijin? Zašto je pogledao na post Ninivljana, pa ih poštedio? Zašto je napokon i on sâm kao čovjek postio 40 dana i 40 noći? Zašto ne dâ, da se posebna vrst paklenih hudoba na drugi koji način izagna, nego baš postom i molitvom (Marko 9, 28)?

Doista, Bogu nije stalo, da li u petak jedeš mesa ili što drugo, ali mu je stalo do toga, da ga **slušaš**; a u tom upravo i stoji sva vrijednost posta. Tko ne sluša Crkvu, ne sluša ni Boga, jer Crkva ugledom i vlašću Božijom zapovijeda. A tko Boga ne sluša, kako se takav može zvati i smatrati — ne ću reći dobrim katolikom već — poštenim čovjekom, razumnim stvorom? — Ali

Meso je dobro i u petak!

A tko kaže, da nije? — Pa što onda? Zar Crkva zato hoće, da se petkom uzdržajemo od mesa, što u petak ne bi bilo dobro?! Da ovako bubne dijete, čovjek bi kazao: Dijete je! Ali kad se nađe odraslo čeljade, koje ovako govori — šta bi mu valjalo reći? Što drugo nego, da nije kod pameti.

Kod posta i nemrsa ne pita se: je li i kada je meso dobro, već: Da li katolik sluša svoju majku Crkvu ili strogu zapovijed njezinu drzovito nogama gazi. I eto, u tom neposluhu leži glavno zlo, smrtni grijeh; jer se veličina grijeha ne mjeri po vrsnoći jela već po tom, da li ga je čovjek na zabranjeni dan jeo sasvim hotimice i sasvim promišljeno, a bez opravdanog razloga.

Tko danas posti!?

Drugi se kušaju ispričati ovim ispraznim izgovorom. Kao da hoće reći: Dandanas je post izišao već iz običaja; malo je, veoma je malo obitelji, u kojima se zakoni o crkvenom postu i nemrsu drže.

Što za to? Je li Crkva svoju zapovijed opozvala? Da li Crkva ovaj običaj tako protivan jasnoj zapovijedi njezinoj barem šutećke odobrava? Podnipošto! E, a ako je tako, onda se nitko ne će ispričati, sve da upravo sav svijet ne posti i ne mrsi.

A koji su to, molim te, koji se ne drže posta i nemrsa? Jesu li to poslušna djeca svete majke Crkve? Da su poslušna, slušala bi i ovu zapovijed crkvenu . . . Zločest primjer drugih nikada nikog ne ispričaje, pa ni glede posta. Svatko za svoju dušu sam odgovara.

Uzalud se dakle žena izgovara na muža: On ne će da posti, pa moram kuhati već radi njega. Da, da! . . . Obično su svi drugi krivi samo ne pravi krivac . . . A je si ti kadgod mužu svomu rekla, da je danas petak? Jesi kadgod pokušala donijeti mu posna jela?

Pa što, ako se malo i namrgodi? Prigovori ti i pečenju, ako ti koji put ne pođe za rukom: Jesi li mu zar zato prestala peći pečenku i ponudila mu — posna jela? . . . A zašto si tako osjetljiva samo u petak, kad prigovara postu? . . . Priznaj radije i reci po duši: „. . . jer bih si i ja malo bradu omastila! . . . "

Uzalud i muž svaljuje krivnju na ženu, jer da tobož mora jesti, što mu žena skuha. A da ga pitaš: „Tko je gazda u tvojoj kući: ti ili žena? Tko je od vas dvoje pod čijom papučom?" Uh! Bježi s takvim pitanjem! . . . Tu, bajage, ne može ženi zapovijedati; a kad mu žena prigovori, što nikad ne ide u crkvu, što se nikad ne moli, što možda rado pijucka . . . zašto je onda ne sluša? . . . Da, pitam još jedamput: Zašto je onda ne sluša? . . .

Tako se ni djeca ni služinčad ne će moći baš svaki put ispričati time, što ne poste, jer da nitko u kući ne posti. Koliko puta bude tih jedeka na stolu, da bi mogao živjeti tjedan dana od jednoga obroka! Tri, četiri puta mogao bi se najesti od juhe, umoka, variva, tjestenine, a da se mesa i ne dotakneš! Ako to doista možeš, a ne činiš: kako se možeš pred Bogom ispričati, da moraš mrsiti? — Drugo je dakako onda, kad drugih jela osim mesnatih nema u izobilju, te bi kućna čeljad ostala gladna. U takvom slučaju nose svu odgovornost kako za svoju dušu tako i za duše svoje djece i služinčadi nemarni roditelji.

Po gradovima česta je isprika: Na košti sam u tuđoj kući, pa moram jesti, što dobijem. Ali prijatelju, ako ti tu koštu plaćaš, onda ti možeš za svoj novac tražiti i jela, kakva ti hoćeš. Za posna jela petkom ne će za to košta ništa poskupiti. A u vrijeme korizme i adventa Crkva i onako daje velike polakšice. K tomu u to vrijeme ne bi se smjelo polaziti ni na kakve javne zabave i plesove, pa bi se vrlo lahko moglo na taj način prišteđeni novac do potrebe dati za posnu koštu. Reci dakle, neka ti u posne dane šalju posna jela. Sve se može, kad se hoće; a kad se ne će, hiljadu će se naći isprika i razloga. Ali ne varajmo se, da će sve te tobožnje isprike Bog lako primiti . . .

Tko Crkvu ne sluša, ne sluša ni Boga . . .

Slike iz života Isusova.

Milostivo Srce Isusovo nije moglo ravnodušno gledati ni tjelesne potrebe ljudske, premda je na svijet došao u prvom redu poradi neumrlih duša. Nitko nije k njemu došao, a on da bi ga odbio. Tako nam pripovijeda sv. Luka, kako je jednom ulazio u neko selo i kako ga je tada srelo „10 gubavaca, koji staše izdaleka. I podigoše glas govoreći: Isuse, učitelju, pomiluj nas! I vidjevši ih reče: Idite, pokažite se svećenicima! I kad idahu, očistiše se. A jedan od njih vidjevši da je očišćen, povrati se hvaleći Boga iza glasa. I pade ničice pred noge njegove, i zahvali mu; i to bješe Samaritanac. Isus odgovarajući reče: Ne očistiše li se desetorica; a devetorica gdje su? Ne nađe se, koji bi se vratio i dao slavu Bogu, nego ovaj tuđin. I reče mu: Ustani, idi; vjera tvoja ti pomože" (Luka, 17, 11. 19).

Slika na strani 69. prikazuje nam zahvalnog gubavca, kako pada do nogu Isusovih, te mu se zahvaljuje. Tri učenika paze pozorno na svaku riječ Učiteljevu i pohranjuju ih u svoje srce. Ovolika dobrota ohrabrila još nekog nemoćnika, pa se na štaki dovukao, da si i on isprosi željeno zdravlje. Ovako privlači Isus i danas k sebi svekolike. On je uvijek isti, jer je nepromjenljiv Iz svetohraništa pruža nam ruke i govori: „Dođite k meni svi, koji ste nevoljni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti“ (Mat, 11, 28).

Jedan drugi dokaz neizmjerne ljubavi i dobrote svoje pružio je Isus kod ribnjaka Betsaide. Tu nađe čovjeka, koji je bolovao već punih 38 godina i ovdje dugo čekao, da prvi siđe u ribnjak, kad se uzgiba. Ali kako bijaše veoma nemoćan, zakasnio bi svakiput, a međutim bi drugi koji bolesnik sišao i ozdravio. Zapita ga dakle Isus: „Hoćeš li da budeš zdrav? Odgovori mu bolesni: Gospodine! Nemam čovjeka, da me spusti u ribnjak ... Reče mu Isus: Ustani, uzmi odar svoj i hodi! I odmah ozdravi taj čovjek, i uzevši odar svoj otiđe“ (Ivan, 5, 1. — 9).

Pogledajder sliku na strani 79. Bolesnik upravo odbacio jednu štaku od sebe; pa kao da se još ne usuđuje ići bez štaka, hvata se oprezno rukom zida i kuša, hoće li doista moći ići. — O vjero živa, kako si silna! Dođe mu nepoznati stranac i reče: „Ustani, uzmi odar svoj i hodi!“ A on sluša! Pitaju mnogi malodušni: Zašto se danas ne događaju čudesa tako često? Zašto! Radi slabe, da ne reknem nikakove vjere ljudske. Tko je ima, pa makar bila tako malešna poput zrna gorušičnog, dobit će sve, što zaište. A da je Bog vjeran obećanju svomu i da se ruka Svevišnjega nije ni danas prikratila, svjedoče i tolike zahvalnice, što ih Glasnik donosi u svakom broju. Malovjerni, pokušajte, pa onda govorite!

O. Leonardo Josip Marija Cros D. I.

Neumorni apostol svagdanje svete pričesti.

(Svršava se.)

Misijonar euharistički.

Od god. 1865. propovijedao je taj revni apostol kao pučki misijonar te kao korizmeni i svibanjski propovjednik u mnogim župama južno-zapadne Francuske. Svoj izvanredni uspjeh imao je zahvaliti širenju česte pričesti. Odmah bi na početku misije pozvao revne vjernike na svagdanju pri- I tek što je sabrao skup svagdanjih pričesnika, koji su primjerom svojim imali primamiti ostale župljane, smatrao je uspjeh misije zajamčenim.

Apostolsku revnost njegovu za širenje česte pričesti osvjetljuje nam ovaj primjer. Baš se svršila pučka misija u mjestu Viminiés. Sutradan kod zadnje mise oca Cros-a bilo je kakvih 50 ljudi prisutnih. Nu nitko se od njih ne javi za svetu pričest. Iza svršene mise misnik se s oltara okrene vjernicima i reče im: „Dakle danas nema nikoga osim mene, koji bi htio pristupiti gozbi Božanskoj?! Ali ne! Opet ću uzići na oltar i otvoriti svetohranište, te svesrdno

molim sve, koji to mogu, da bi ustali i pristupili te primili svetu pričest, koju ću im podijeliti."

I gle! na veliko veselje misijonara dvadesetero prisutnih vjernika pristupi nato k stolu Gospodnjem. Taj se prizor češće ponavljao na koncu njegovih pučkih misija.

U istoj misiji obratio je otac Cros načelnika susjednog mjesta Mizabela, starca od 80 godina. Starac se već odavna ne bijaše ispovjedio ni pričestio. Da bi ga opet predobio za Krista, o. Cros ga posjeti u pratnji župnikovoj. Ali se g. župnik po dogovoru iza uvodnog pozdrava udalji. Onda se misijonar nasamo upusti s načelnikom u veseo i povjerljiv razgovor, dok najedamput vješto ne skrene govor na ispovijed i svetu pričest, te je starac odmah pod uplivom mile sile oca misijonara obavio svoju ispovijed na golemu utjehu duše svoje.

„Ala je to krasan starac! reče poslije o. Cros. Dao se ubrati poput zrela ploda."

Čujmo još samo jedan primjer iz pera samog Cros-a, što ga čitamo u miloj knjižici njegovoj: „Djeco, ljubite našu dragu Gospu!"

Držao sam svibanjske propovijedi u lurdskoj bazilici g. 1878. Jednog dana poslije propovijedi dođe k meni u govornicu misijonara pukovnik, koji mi reče:

Došao sam u Lurd doprativši svoga teško bolesnog sina. Siromah si je nažalost sâm upropastio svoje zdravlje. Bio je nekoć u jednom Vašem zavodu; stoga Vas osobito molim, da ga opametite. Ne dolazim s njime radi zdravlja tjelesnoga, koliko radi spasa duše njegove. Otkako je izišao iz zavoda, nije više primio svetih sakramenata. Bojim se, da nije već izgubio i vjeru. Dopustite, da Vam dovedem ovog razmetnog sina svoga Alberta; ja ću se po tom odmah povući, da se pomolim blaženoj Gospi, a Vi ćete učiniti ostalo."

Iste večere javiše mi, da me čeka bolestan mladić u posebnoj sobi. Pođoh i ugledah blijedog, do kostiju omršavjelog, sušičavog Alberta, gdje sjedi u naslonjaču. Nisam mu dao, da ustane, već se odmah stanem s njime veselo razgovarati o zavodu, u kojem bijaše primio prvu svetu pričest i postao kongreganist, te mu onda reknem:

„Dragi prijatelju, svakako treba da Vam od Gospe isprosimo potpuno zdravlje. Kako ste mlad, treba Vam još dugo živjeti, da možete učiniti puno dobra, a bl. Gospa toliko Vas ljubi! Počnimo dakle moliti se i primati svetu pričest, da joj iz ruku izvinemo ovu veliku milost... Vi ste naš gojenac; nemojte se dakle izvinjavati; podite ravno k svrsi... Ne maknite se; ja Vam to zabranjujem".

U isti čas spustim se na koljena kraj njegova naslonjača i stanem lagano šaputati: „Zravo Marijo, milosti puna..." Albert je pozorno pratio molitvu moju i prihvatio: „Sveta Marijo, Majko Božja, moli za nas grješnike..."

„Recite mi sinko," nastavim, „koliko ima vremena, da se niješte više pričestili? — Albert odgovori iskreno, a onda obavi dobru skrušenu ispovijed.

Poslije sv. odriješenja ja ću mu opet: „Sada, moj sinko, pustite mene, da s Vama upravljam, a Vi ćete lijepo izvršiti, štogod Vam reknem, pa ćete vidjeti, kako će Vas blagosloviti naša Gospa. Hoću, da se često pričešćujete."

„Oče, to će biti teško; ne mogu ni rano uranitiⁱni ostati dugo na tašte".

Dobro, ni jedno ni drugo ne zahtijevam; ja ću Vam u pratnji Vašeg dobrog oca svaki dan ranim jutrom donijeti sv. pričest, a da to nitko i ne opazi".

„Pa dobro!" reče Albert, „Učinite, Oče, kako Vas je volja!"

Pukovnik se radosno odazva molbi oca Cros-a, da mu bude sakristanom; već iste večeri priredište s dopuštenjem kućnog poglavara sve u sobi za sutrašnju popudbinu; te je odsad Albert svaki dan primao svetu pričest. Prva dva puta trebalo ga probuditi oda sna, kad je svećenik sa Presvetim stupio u sobu; nu trećega i slijedećih dana Albert bi dočekao Božanskog gosta svoga vazda sjedeć u krevetu i moleći pobožno krunicu.

Sveti Josipe, moli za nas!

Od onda se duša njegova toliko okrijepi i utješi, te je to prijalo nekoliko vremena i samom tjelesnom zdravlju njegovu; više bi puta dao srcu oduška, što se je pomirio s Bogom. Misijonaru je u znak zahvalnosti poklonio na uspomenu jedan križić. A otac njegov nije se mogao dosta nadiviti potpunom obraćenju svoga sina. Jednog dana, kad je zajedno s ocem Cros-om iznakon 10 mjeseci zaiskavši i primivši svetu pomast i svetu popudbinu spokojno preseli u blaženu vječnost, upravo na onaj korizmeni petak, koji je posvećen spomenu Sedam žalosti Majke Božje.

lazio iz špilje u baziliku, reče on uz suze radosnice: „Oče, Bog zna, koliko ljubim sina svoga; ali kad ga sada vidim, gdje je tako preobražen sve me nešto sili, da se pomolim blaženoj Gospi: „Majko, ako bi nesrećom opet zalutao s pravoga puta, molim te, primi ga prije k sebi!"

Bog usliša pametnu i velikodušnu molitvu dobrog oca pukovnika, jer se Albert

Euharistički pisac.

O. Cros je objelodanio svu silu nabožnih knjiga i životopisa svetaca, u kojima se je služio svakom prigodom, da prikaže presveti oltarski Sahramenat kao izvor i nužno sredstvo svake svetosti. Ujedno je kroz više godina u Tuluzi bio veoma revan suradnik kod francuskog Glasnika Presvetog Srca Isusova, davajući tu t. zv. dnevne zapovijedi svojoj „vojsci papinskoj" (milice du pape), koju bijaše osobito za širenje sv. pričesti osnovao u bordoškom zavodu. Nu najveći je dio njegovih spisa skroz euharističkog sadržaja.

Od dosad izdanih djela njegovih spomenimo samo uz navedene spise iz mladenačkog doba i uz trostruko izdanje „Ispovjednika

djece", izvrsni život sv. Franje Ksaverskoga u 2 sveska, nadalje „Cvijeće iz Tivoli-a", tri sveska s naslovom: „Djeco, naprijed k stolu Gospodnjem!" u kojima dosjetljivim i rječitim načinom privlači mladež pa i samu djecu k svagdanjoj sv. pričesti i pobija razne prigovore proti toj spasonosnoj vježbi.

Jednako je razumljivo i u euharističkom duhu napisano djelce: „Djeco, ljubite Našu Dragu Gospu!" Uz to je ostavio u rukopisima svu silu drugih spisa o Gospi Lurdskoj i osobito povjest česte i svagdanje svete pričesti kroz dva stoljeća, te je velikodušno raznim piscima pa i piscu ovih redaka slao na uvid ove svoje rukopise uz jedini izrični uvjet, da nitko ne spomene ime njegovo.

Svesrdna pobožnost oca Cros-a.

Od prvih godina svoga redovničkoga života o. Cros je živio, da tako reknem, samo za euharističnog Spasitelja. U presvetom oltarskom Sakramentu našao je milje i omilje svoje, svagdanje sunce svoga života i nepresahnjivo vrelo svake milosti i utjehe u teškim borbama svojim oko uspostave zdravih načela euharističnih i oko širenja svagdanje sv. pričesti. Još u skrajnjoj starosti svojoj, koju je skromno sproveo u jednoj apostolskoj školi, osnovanoj za uzgoj mladih misijonara u Vitoriji (Španjolska), najveću je slast ćutio, kad je u koje god doba, rano ili kasno, mogao govoriti svetu misu i dijeliti svetu pričest bilo pojedincima bilo svemu narodu. Toga radi odgodio bi gotovo svaki dan svoj zajutrak do 9 i više sati.

Odanle je pismima svojim sokolio razne aopostole svagdanje pričesti po svim zemljama. A nije mu nitko mogao pribaviti veće veselje, nego kad bi mu ko javio, kako lijepo napreduje svagdanja pričest u ovom ili onom kraju. Pod konac god. 1912. odreče se svih svojih rukopisa, što ih predade starješini svojem na raspolaganje te se po tom očekujući smrt bavio samo s vječnošću svojom, u koju spokojno i dobro pripravljen unide 17. siječnja 1913. Kao spomen-natpis posvećuje mu o. Dudon riječ Kristovu: *„Ako ne jedete tijelo Sina čovječjega, ne ćete imati života u sebi."* I. B. D. I.

BUDIMO KATOLICI I NA DJELU! Ima vam doista žalosnih katolika, kaji misle, da su svojim katoličkim dužnostima potpuno udovoljili, ako kadikad zavire malo u crkvu, pa to još po podne! A onamo ne možeš ih nikad vidjeti, da se javno križaju, da se na pozdrav Gospi mole, da na ulici kršćanski pozdravljaju, da u kavanama i sličnim javnim mjestima čitaju dobre, katoličke novine, da i u gostioni barem pokušaju zaiskati posna jela, da u zabranjeno vrijeme ne pohađaju bučnih zabava i plesova, da ne podupiru kojekakvih bezbojnih društava, da preko godine više puta primaju sv. sakramente, i t. d. i t. d. Žalestan je to katolicizam! Bog ne trpi nikakvo polovičanstvo. Budimo potpuni muževi, potpuni katolici, ili se ne zovimo onim, što nijesmo!

☛ *Još se može kod uprave Glasnika dobiti KALENDARA SRCA ISUSOVA I MARIJINA za godinu 1914. Cijenu i adresu vidi na drugoj strani omota. — Dužnici namirite svoj dug!*

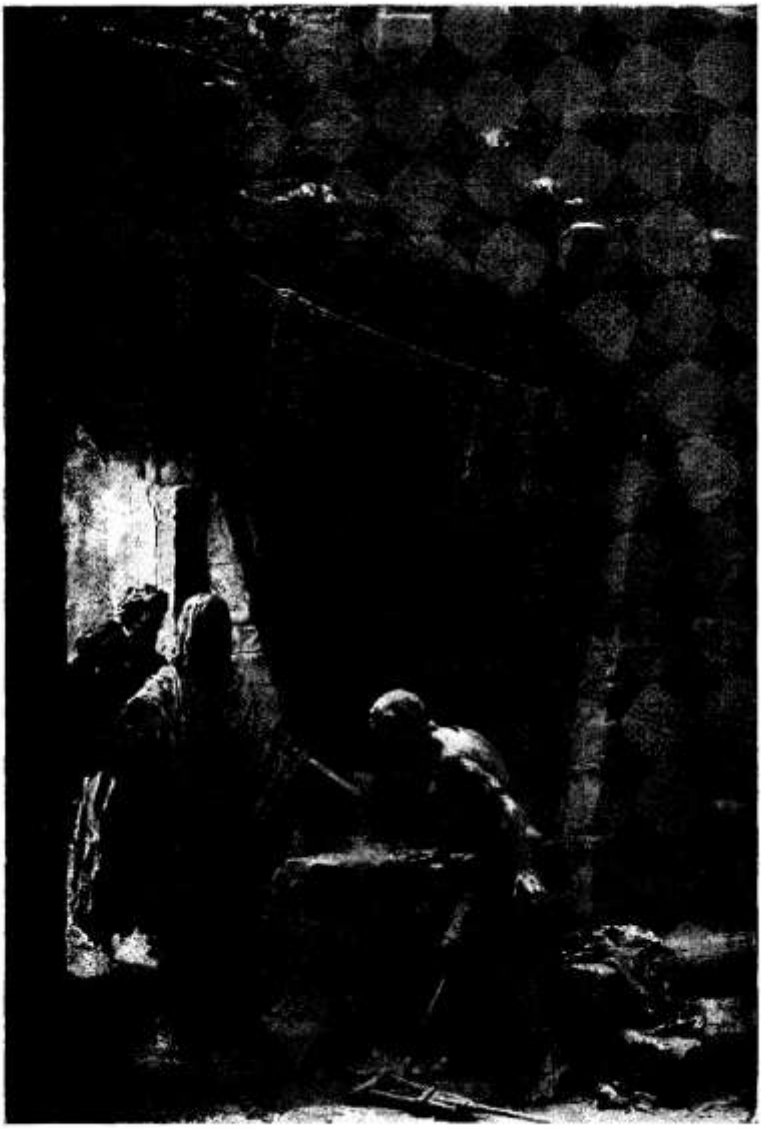

„Ustani, uzmi odar svoj i hodi!“

Dobra lekcija.

Za stolom u gostioni sjedi malo društvance. Razgovor se vodio o svem i svačem, pa napokon i o vjeri: Sad će jedan trgovac da pokaže svoju mudrost pa reče: „Danas se vjera već preživjela. Ja vjerujem samo u novac, jer on je svemoguć. Od same vjere još se nitko nije obogatio; a što mi koristi i vjera, ako nemam nigdje ništa? Novac, novac, to je glavno."

Našlo ih se, koji su mu povlađivali; a našlo se i takvih, kojima se te riječi nijesu dopale. Među ovima posljednjim bio i jedan krojač. Ne reče sada ni riječi, već odmah usta, plati, što je potrošio i ode. Došavši kući stade smišljati, kako bi on onog trgovca opametio. Na svu sreću poznat je s njim, jer je radio i za njega. I domisli se.

Kad bi ujutro, evo ti krojača kod trgovca — s računom. Radilo se o kakovih 200 kruna. Trgovac pregleda račun, pa će ne malo iznenađen:

— Majstore, bit će da ste zaboravili: Ja sam Vama taj račun već isplatio.

— Imate li moju namiru?

— Nemam. Pouzdao sam se u Vaše poštenje, pa je nijesam tražio.

— E, ako nemate namire, onda platite!

Trgovac plane. A krojač će sasvim mirno:

— A što se ljutite? Tu vam nitko ne pomože! Platite mi moj račun!

— Ma čovječe, zar vas nije Boga strah?

— Boga strah?! Vi sami rekoste sinoć, da nema ni Boga ni pakla... Koga da se bojim? Novac, novac to je glavno! Platite mi račun!

— Ja ću Vas tužiti; ja ću Vas tjerati na zakletvu...

— Tužite, tjerajte! Zaklet ću se, na što hoćete: nema Boga! Novac, novac, to je glavno! Platite mi!

Trgovac već da ga baci van iz kuće. Krojač će mu još kod vrata:

— Novac, novac, to je glavno! Ja se držim samo Vašeg nauka...

Trgovac bijesan ode k odvjetniku, da preda drzovitog krojača sudu. I ispripovjedi odvjetniku sav događaj.

— Nemate dakle ni namire ni svjedoka?

— Nemam. Ali nek se zakune, da mu nijesam platio!

— Takav čovjek, ako nema doista vjere, zaklet će se na sve. U tom slučaju vi ćete ipak morati to platiti. A kako ćete mu dokazati, da se krivo zakleo? Tu Vam ja, dragi moj, ne mogu pomoći. Tko se ne boji Boga ni suda Božjega, kako da se boji ljudi i njihova suda?

Trgovac se vrati kući sav zdvojan.

Drugi dan evo ti opet krojača. Pozdravi ga sasvim uljudno i prijazno, pruži mu komad papira i reče.

— Evo Vam namire, da ste mi doista platili onu svotu, o kojoj smo se jučer prepirali. Znajte, da mi nije bilo ni na kraj pameti, da taj novac od vas po drugi put tražim. Htio sam samo da Vam pokažem, šta bi bilo od ljudi, kad bi svi vjerovali samo u novac, kao što preksinoć rekoste, da Vi vjerujete, i kad bi svi radili po Vašem

nauku: Novac, novac, to je glavno! Ja se nadam, gazdo, da ćete drugi put drugačije suditi i govoriti o vjeri. Ne zamjerite, što je jučer bilo! S Bogom!

I doista, ta je lekcija djelovala. Trgovac se uvjerio, da se vjera ni danas nije preživjela i da bi ljudi bez vjere bili grabežljive zvijeri. Nikad više nijesi ga čuo, da je govorio proti vjeri. Dobra lekcija!

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše **Stjepan Babunović D. I.**

rošle je godine 1913. Glasnik nastojao, da vrlo cijenjenim štiocima svojim što vjernije prikaže „Povijest štovanja Presv. Srca Isusova". Culi smo, kako je ova pobožnost u svojoj biti stara kao i samo kršćanstvo, ako i nije ispočetka bila ovako izrazita kao danas. Navedosmo po nekoliko dokaza o štovanju Bož. Srca u svakom stoljeću, a u veljači ove godine progovorismo opširnije o preteči ove nebu toli mile pobožnosti. Sad je vrijeme, da reknemo koju o onoj odabranici Božjoj, kojom se milostivi Bog poslužio, da u Crkvi svojoj uvede štovanje Presv. Srca, kakovo je danas u običaju, u to je bl. Margareta Marija Alakok (Alacoque).

Istina, njezin je životopis Glasnik donio još godinâ 1895. i 1896. Ali to je bilo već dosta davno; tih godišta „Glasnika" teško je više dobiti, a životopis nije pretiskan u posebnu knjigu, pa tako mnogi štovatelji Presv. Srca Isusova, osobito mladi, malo znadu o životu „mile učenice Presv. Srca", bl. Margarete Marije Alakok.

Mjesto da iznova opisujemo njezin život, odlučismo radije, da iz francuskoga jezika prevedemo „Život, što ga je sama napisala po nalogu svog ispovjednika o. Rolin-a D. I.", a to zato, što je taj „Život" svakako najpouzdaniji — ta ona je sama sebe bez sumnje najbolje poznavala — a uz to je veoma poučan.

Margareta nije opisivala svoj život za javnost, nego samo za svog ispovjednika i duhovnog vođu, da je laglje vodi po onom trnovitom putu, kojim ju je poveo Gospodin još od njezinog djetinjstva. K tomu joj duboka njezina poniznost branila, da iznese neke stvari, koje bi joj mogle pribaviti kakvu čast i poštovanje pred ljudima. Pogotovo nije mogla pisati o svojim zadnjim časovima i blaženoj smrti svojoj. To je dakle valjalo uzeti iz drugih pouzdanih spisa, e da ovaj životopis bude potpun.

U tu svrhu poslužio sam se izvrsnom knjigom učenog biskupa Ivana Josipa Languet-a, u kojoj je vjerno opisao život Margaretin posluživ̌ši se izvornim pismima i vjerodostojnim izjavama savremenih svjedoka. A to mu bilo to lakše, što je bio povjerenik biskupa oten-skoga u crkvenoj istrazi, kad se radilo o tom, da se časna majka Margareta proglasi blaženom. Taj je životopis objelodanjen godine 1729., 39 godina poslije smrti Margaretine.

Da se pak ovi umeci mogu točno razlikovati od opisa Margaretina, štampat će se nešto sitnijim slovima izuzev one dopunjke, što dolaze na koncu Margaretna „Života“, koji će se time sami po sebi raspoznati.

Bl. Margareta nije polazila nikakve više škole. Zato joj je slog veoma težak i zamršen; pa usljed toga često jedva razumljiv. Pisala je kako joj došlo pod pero, bez velikog razmišljanja. To je uzrok, što kadikad ispusti koju riječ i često ponavlja iste misli, pače i iste izraze, a sve bez osobitog reda. Jezik joj nije bio književni, nego narječje onoga kraja, u kome se rodila i u kome je odrasla. Sve su to opazili već izdavači njezina „Života“ i nekih listova njezinih godine 1853. („Recueil des écrits de la venerable mère Marguérite-Marie-Alacoque, 5. édit., Lyon 1853.); pa su nastojali popraviti i i jezik i slog. Sestre pak „Od Pohoda Marijina“ izdavši ponovno život i pisma Margaretina pod naslovom „Vie et Oeuvres de la bienheureuse Marguérite-Marie-Alacoque“, Tome I et II, edit. IIme, Paray-le-Monial, Paris 1876., prepisaše tekst doslovno iz izvornog rukopisa, ali ga popuniše mnogim opaskama u tekstu ispod crte. Nema tu dakle ni govora o kakvim uzornim periodama, lijepim ukrasima ili uopće u lijepom slogu. Sva je vanjština „Života“ jednostavna i priprosta. Uzalud će stoga čestiti štioc tražiti takva šta i u ovom hrvatskom prijevodu, koji je ugotovljen prema pomenutom francuskom izdanju sestara „Od Pohoda Marijina“ od god. 1876. Dužno štovanje prema službenici Božjoj kao i uzvišene misli i osjećaji njezini, što ih ona u priprosto doduše ali upravo zato tim uzvišenije ruho zaodjeva, ispričat će prevodioca, ako se je gdje možda ogriješio radije o slog nego o smisao njezinih riječi.

Margareta je opisala svoj život na 64 pisane stranice, sve u jednom komadu bez ijednog naslova; pa je tako i u onom izdanju od g. 1876. otisnuto. Ono pak prvo francusko izdanje od god. 1853. daje malo ne svakoj rečenici poseban naslov. Da bude životopis što pregledniji razdijelit ćemo ga i mi na više odsjeka, davši svakome naslov, koji odgovara sadržaju, a ne povodeći se pri tom ipak za pomenutim francuskim tekstom. Bilo i ovo božanskome Srcu i blaženoj učenici njegovoj na čast, a nama svima na spas!

(Nastavit će se).

U svetu zemlju!

Piše vojnički superior **M. Rihtarić.**

Svetom zemljom zovemo ona mjesta, u kojima su živjeli roditelji naše presvete Majke, preblažene Djevice Marije; u kojima je živjela sama Kraljica Anđela i Majka našega predragoga Spasitelja Isusa; u kojima je živio dragi Isus. Iz ovih mjesta nije Isus hodio nikuda. U Nazaretu je bio začet. U ovim je mjestima prečista Djevica, imajuć i noseć u svom djevičanskom tijelu Isusa, putovala iz Nazareta u Betlehem. Što se je u Betlehemu zbilo, koje dijete, rođeno od kršćanske majke, toga ne zna?! Betlehemska štala, jaslice, pastiri, Anđeli, zvijezda, sv. Tri kralja, sve

je to živjelo, sve se to gibalo u onim krajevim, u onim mjestima, koja zovemo svetom zemljom.

Ima mnogo godina, otkad sam si želio onamo poći, ali mi se želja nije ispunila. Dva sam puta već bio spreman, da idem u svetu zemlju; sve sam si jedne godine bio nabavio, i putnicu i novca je bilo; i evo sad ću ići, i — ipak se rasteplo, nijesam išo.

Do tri puta Bog pomaže! Hoće li? Vidjet ćemo!

Zašto? Čemu to?

Sveta zemlja ima svoje komisare iliti zastupnike u raznim krajevima Evrope, pa i kod nas u Hrvatskoj. To je franjevac, veleč. o. Ivan Frankovič. Taj prijatelj moli me, neka bih napisao nešto o svetoj zemlji, i to baš u „Glasniku Srca Isusova". Dakako Glasnik Srca Isusova ima biti sa svetom zemljom najuže spojen. Ta u svetoj zemlji jest Božansko Srce Isusovo na svijet došlo. Srce Isusovo ljubilo je ovu zemlju. Kako i ne bi? Ta ova zemlja bila mu je zemaljska domovina. Božansko Srce Isusovo kucalo je za svetu zemlju, kuca za nju i danas u nebesima. Po toj je zemlji dragi Isus hodao od sela do sela, od grada do grada, od mjesta do mjesta. Ovuda je propovijedao, naučao; ondje je sa pet htjebaca kruha nahranio one hiljade ljudi. Oh, da mi je sjesti na ono koje mjesto, na kom su sjedili oni sretni ljudi! U ovim je mjestima činio tolika i tolika čudesa. U toj je zemlji učinio dva neizrecivo velika dobročinstva cijelomu i svemu rodu ljudskomu: ustanovio je svetu ispovijed i presveti oltarski Sakramenat. Oh, kako je negdje milo kucalo ovo Božansko Srce, kad je dobri Isus uzeo kruh, blagoslovio ga i rekao Apostolima: „Uzmite i jedite: Ovo je tijelo moje!" Kako, kojom ljubavlju kucalo je negdje ovo Božansko Srce, kad je dobri Isus govorio Petru: „Štogod razriješiš na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima" (Mat. 16, 19.). Hvala ti, stoput ti hvala dobri Spasitelju na ovim dvjema dobročinstvima!

Ja bih vam mogao ovakovim crticama ispisati cijeli ovaj broj „Glasnika", jer mi to od srca ide. Ali ne znam, bili to g. uredniku bilo pravo, koji hoće i druge stvari štampati, ne samo ovo moje. A ide mi od srca, jer se nadam, da će doći vrijeme, u koje će mi se ispuniti davna želja, da stupim na svetu zemlju, da je vidim, da je poljubim. Starac sam, vele mi neki! Vele mi to i kažu napose moja dva „mlada gospodina" (dva vojna kapelana). Nije istina! Vidjeti ćete, mogu li ja na taj put! Propovijedat ću vam, koji ćete poći, kako vam niti vaš „mladi gospon" propovijedati ne će!

Dakle?!

Jest, ove godine mogla bi i mene i tebe zapasti sreća, da posjetimo svetu zemlju. Bilo već lanjske, ako ne predlanjske godine o tom govora u sjednicama „odbora trećeg reda" sv. Franje, da bi naši franjevci vodili hodočašće i to hrvatsko hodočašće u svetu zemlju. Ja sam uvijek bio s tim sporazuman. Bojao sam se, hoće li uspjeti. Danas se toga ne bojim. Komisar o. Ivan pošao je već lanjske godine u svetu zemlju da pregleda, da se opita i da se u svemu uputi, kako bi se to poduzelo. I evo poduzima se. Dana 1. rujna ove godine pošli bismo iz Zagreba navečer u Trst. Tu bismo

se ukrcali u velik parobrod, koji će biti za nas hodočasnike spreman. Parobrodom bismo se vozili pet dana sredozemnim morem, da dođemo do grada Jafe, a odavle željeznicom tri sata u Jeruzalem. Ako želiš i možeš poći onamo i ti, a ti se priupitaj kartom kod **Vodstva hrv. hodočašća u sv. Zemlju. Zagreb. Kaptol 9.** Ono će ti dati sve potrebite ubavijesti.

Da sam ovu zemlju, ona mjesta bio već svojim očima vidio, kako bih to sasma drugim, većim ushitom o svemu bio govorio i propovijedao! Međutim ja ne kanim još umrijeti! Ako Bog dâ, propovijedat ću ja i dalje, a vi ćete me slušati. Ako nas Bog poživi još koju godinu, eh, onda je vrijeme pogledati svetu zemlju. Samo „Oče naš" i „Zdravo Marijo" molit ćemo pobožnije, ako smo na svoje oči vidjeli ono mjesto, gdje je to prvi put bilo izgovoreno. Posjetit ćemo ono mjesto u vrtu getsemanskom, na kom se je dragi Isus krvlju znojio. Poljubit ćemo ga što pobožnije. Ta bilo je nakvašeno krvlju Spasiteljevom. Poći ćemo onim putem, kojim su Isusa vodili svezana Kaifi, k Pilatu, k Irudu. Vidjet ćemo i poljubiti ono sveto mjesto, na kom su dobrog Isusa šibali.

Od onog časa, kad budemo ono sveto mjesto poljubili, snašat ćemo laglje one šibe i kaštige, kojima nas dragi Bog zbog naših grijeha kazniti mora. Bit će nam, ja sam siguran, puno laglje.

Poći ćemo, moj dobri Bože, onim istim putem, kojim je h o d a o S p a s i t e l j s k r i ž e m n a l e đ i m a, a blizu njega presveta njegova Majka. Koje čuvstvo, koja milina, križni put obavljati na istom onom mjestu, na kojem ga je obavljao sam dobri naš Spasitelj, na kojem ga je obavljala nebeska Majka naša, a kašnje hiljade i milijuni pobožnih svetih duša! Svaki križni put, što ćemo ga iza toga bilo gdje mu drago obaviti, bit će nam miliji, obavljat ćemo ga pobožnije.

Vidjet ćemo, poljubit ćemo ono sveto mjesto, na kojem je dobri i dragi Isus v i s i o n a k r i ž u. Oh, ovo sveto, ovo blagoslovljeno mjesto, na kom je izvršeno naše otkupljenje! Kad ne bi ništa drugo bilo, osim da pobožno poljubimo ovo sveto mjesto, bilo bi vrijedno onamo poći. Ta odabrao si ga Isus, da na njemu kao posrednik između neba i zemlje na križu visi. Tu je izrekao one divne i mile riječi: „Oče, oprosti im!" Da dobri Bog oprosti i nama!

Posjetit ćemo, vidjet ćemo g r o b I s u s o v. Koliko sam puta u duhu gledao Isukrstovu i našu Majku, kako prati mrtvo tijelo Božanskoga svoga Sina, kad su ga nosili ugrob. Oh, da je meni, da je tebi ovaj grob vidjeti, poljubiti ga! Kako ćemo pobožnije iza toga kod svakoga „Božjega groba" moliti.

Vidjet ćemo, poljubit ćemo ono sveto mjesto, s koga je Isus u z a š a o n a n e b e s a. Nebesa, oh, sveta nebesa, vi ste cilj i svrha cijeloga našega života! Ko dođe u nebesa, dobro je, sve je dobio. Neka bude jadan siromah, bijedan i bolestan cijeli svoj život, ako dođe u nebesa, dobro, sve, sve je dobio! Što su bolesti cijeloga života, ako samo dođeš u nebesa?

Vidjet ćemo d o l i n u j o z a f a t s k u, u koju ćemo se jednom svi sakupiti na zadnji sud. O tom sudu ne ću pisati, jer ga se bojim.

Dakle pođimo, da si tu dolinu dobro pogledamo! Spremajmo se u sv. zemlju!

Marijine kongregacije i katoličke organizacije.

Današnji je vijek, kažu, vijek organizacije; hoće time da reknu: danas se ljudi združuju u velika društva, pa i više manjih društava u jedno veće i šire, koje teži za jednim točno određenim ciljem razdijelivši zgodno rad među članove tako, te čitavo društvo naliči živomu biću, organizmu. Tako se organizuju (združuju) obrtnici u razna obrtnička društva, a ova opet u jedno veliko, koje promiče potrebe svih obrtnika. Slično se organizuju i radnici. Tko ne zna, kako je jaka i veoma razgranjena organizacija socijalnih demokrata? Tako su i protivnici vjere i sadanjeg javnog poretka udruženi u velike, međunarodne udruge.

Ovo udruživanje neprijatelja vjere i Crkve sili katolike, da se i oni okupe u što veće i jače vjerske i društvene udruge, kako bi se lagljе ogledali sa svojim neprijateljima te pribavili katoličkim vjerskim istinama i katoličkom čudoređu sveopće poštovanje. Pokret za ovakim udruženjem katolika počeo je pred jedno desetak godina i kod nas u Hrvatskoj, te se lijepo razvija. Uporedo s ovim pokretom stadoše nicati i Marijine kongregacije.

Godine 1900. bilo je u cijeloj Hrvatskoj, Slavoniji, Bosni, Hercegovini i Istri u svemu samo 13 kongregacija; i od tih 13 bijaše samo jedna osnovana za odrasle (gospođe); sve ostale bijahu za mladež srednjih i viših škola. Danas brojimo 131 kongregaciju, od kojih otpada polovica na školsku mladež, a polovica na odrasle raznih staleža. Sve ove kongregacije broje 6—7000 članova i sve odišu jednim duhom, sve su ujedinjene istim plemenitim težnjama, makar da je svaka za se potpuno razvijena udruga. Koliko je zbornika, toliko je odrješitih katoličkih borilaca; koliko kongregacija, toliko nepredobitnih katoličkih četa, toliko žarišta i rasadišta izvrsnih katoličkih vođa. To je uistinu znamenita hrvatska katolička organizacija. Kad bi još sve ove naše kongregacije bile u užem međusobnom saobraćaju, kolika bi to bila sila u hrvatskom katoličkom pokretu!

Ovoliku važnost Marijinih kongregacija uvidio je i hrvatsko-slovenski katolički sastanak u Ljubljani te jednodušno izrazio u posebnom zaključku želju, da „hrvatski episkopat i hrvatsko svećenstvo što više poradi oko osnivanja Marijinih kongregacija po staležima ne samo u gradovima nego i u selima, gdje to dopuštaju prilike, da bi se na taj način pod vodstvom dobrih i mudrih svećenika kao upravitelja odgojili čvrsti katolici i među narodom i među inteligencijom". — Na isti način želi katolički sastanak, da vodstvo Marijinih kongregacija bude jedinstveno i da se u tu svrhu upravitelji svih Marijinih kongregacija svake godine sastaju na vijećanje.

Kongregacija priučava na red i stegu.

Svaka organizacija propada, ako u njoj nema reda i stege. To je prvi uvjet za svaki organizovani pokret i rad osobito katolički. Organizacija, u kojoj svaki član radi po svojoj glavi i vuče na svoju stranu, nije organizacija nego skup neorganizovanog mnoštva, koja može dobroj stvari samo škoditi.

Svako društvo, ma kako bilo pučko, mora imati svoju glavu. Bez vodstva ne može opstati nijedno društvo kao ni tijelo bez glave. Ali što koristi i najidealnije vodstvo, ako nema nužnog ugleda, ako ga članovi ne priznaju, ako ga ne poštivaju, ako mu se najpripravnije ne pokoravaju? Pokornost i iskrena odanost vodstvu, to je bitni uvjet za život i rad svake organizacije; i to takva pokornost, takva odanost, koja se znade b e z u v j e t n o podvrći odredbama vodstva, koja se znade i z a t a j i t i, pa i vlastito u v j e r e n j e u pitanju taktike i prakse žrtvovati, ako to zaište cilj društva. Tko to ne shvaća, tko na to nije pripravan, taj ne spada ni u jedno društvo.

Marijina kongregacija kao izvrsno organizovano društvo razvija u svojim članovima misao za ovakovu pokornost, ovakav rad i zapt. Što više, to je uvjet, da netko bude u kongregaciju ma samo primljen, a pogotovo, da u njoj ostane. Opća pravila, zajednički naputak za sve kongregacije, traže, da svatko, prije nego se primi u kongregaciju, bude barem dva mjeseca u kandidaturi; a znade ta kandidatura potrajati i čitavu godinu dana. A zašto tako dugo? Baš zato, da se vidi, imali budući zbornik smisao i volju za red i stegu. Tko je naime jednom u kongregaciju valjano primljen, treba prema poglavlju VI. t. 44. općih pravila, da se „u svemu, što se tiče kongregacije rado pokorava naredbama i savjetima upravitelja svoga. Isto tako — veli to pravilo dalje — neka iskazuje dužno štovanje i poslušnost nadstojniku i drugim članovima vijeća, pače i nižim službenicima u onim stvarima, što zasijecaju u njihov djelokrug". Svaki član bez razlike a osobito član vijeća, treba da se čuva „svakog strančarskog duha", kako to naročito ističe drugo jedno pravilo (VII. 56). Sve ovo ide tako daleko, te svaki član mora biti spreman, ako u čem pogriješi proti svojim zborničkim dužnostima, primiti i ukor, pače do potrebe i javan ukor prigodom zajedničkog sastanka, kako se to običavalo činiti navlastito u starim kongregacijama; što više, ne pomognu li ni opomene ni ukori može takav član biti iz kongregacije i sasvim otpušten. Ovako pak izvrsno disciplinovani zbornici zar ne će biti uzor-članovi svake organizacije, u koju pristupe? Evo, i na taj način podupire Marijina kongregacija izvrsno katolički pokret.

Kongregacija potiče na apostolski rad.

Ona organizacija više radi i uspijeva, u kojoj radi ne samo vodstvo, nego i svaki pojedini član, koliko to samo može i umije. Upravo je tako u Marijinim kongregacijama. One idu, kako to ističu opća pravila (I, 1) ne samo za tim, da se svaki njihov član „u svojem staležu posveti", nego se mora, „koliko mu to njegov društveni položaj dopušta, svojski brinuti, da i druge spasi i posveti, Crkvu pak Kristovu da obrani od bezbožnih ljudi".

Sva povijest Marijinih kongregacija, stara i nova, svjedoči, kako su zbornici doista vazda bili pravi apostoli. Nova opća pravila ne samo da kažu, kako je „veoma poželjno, da svi kongreganisti budu aktivni članovi koje sekcije", budući da baš u sekcijama imadu najbolju priliku i pobudu, da rade oko spasa duša i da se vježbaju u kršćanskoj ljubavi (Isporedi pogl. VII. t. 42.), nego izrijekom pridodaju: „Gdje to prilike dopuštaju, bit će dobro, ako se to kanoti obveza naredi". I ne samo u sekcijama već i „privatno" treba da zbornici „pokažu svoju revnost čineći tjelesna i duhovna djela milosrda", e da na taj način svaki bude „pravi apostol revnujući za slavu Božju i Majke Božje" (VII, 43).

U najnovije doba napreduju kod nas u mnogim kongregacijama neke sekcije upravo prekrasno, osobito euharističke, dobre štampe, Apostolata sv. Cirila i Metoda, za potporu siromaha i t. d. Rad u sekcijama usposobljava članove i nuka, da i izvan sekcije bilo privatno bilo u drugim katoličkim društvima apostolski rade.

Nije potrebno, da sama kongregacija razvija veliku vanjsku djelatnost — to ovisi o broju članova i njihovnim sposobnostima (III, 13) — ali to mora postići svaka prava kongregacija, da u svojim članovima uspiri apostolski duh, da u njima uzgoji smisao za praktični, samostalni i organizovani rad, smisao za svako katoličko poduzeće i požrtvovnu spremnost, da svaki prema svom položaju i svojim silama sudjeluje u katoličkom pokretu.

Tako eto uzgaja Marijina kongregacija katoličkim organizacijama marljive radnike, prave apostole, uzgaja im izvrsne vođe i organizatore. Tko dakle ne uvida, kako su Marijine kongregacije cijelom biti svojom i sveukupnim radom svojim jaka potpora katoličkog pokreta i rada; još više, pravo sjemenište valjanih radnika i vrsnih vođa katoličkog pokreta? Lj. D. I.

Za dvije godine srebrni jubilej!

Čiji? **Glasnikov!** Čitajte samo, što piše na prvoj strani omota, lijevo, dolje: „**Tečaj XXIII**". To znači, da će godine 1915. biti tečaj XXIV., a godine 1916. tečaj **XXV.** A kada tko doživi u nekoj službi 25 godina, običaje slaviti svoj „srebrni jubilej". Tako će dakle i Glasnik, ako Bog dade, za dvije godine slaviti svoj srebrni jubilej, dvadesetpetu godišnjicu svoga neumornoga i od Boga tako obilno blagoslovljenoga rada oko proširenja štovanja i pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu.

Kako ćemo taj jubilej najbolje proslaviti? Evo, što nam predlaže jedna gorljiva duša: „Uprijmo već sada sve svoje sile, da za ove dvije godine pribavimo Glasniku **što više pretplatnika!** Već ove godine morao bi imati **50.000**; a mirovati ne smijemo i nećemo, dok mu se taj broj ne **potrostruči!** Glasnik to u svakom pogledu zaslužuje."

Đaci, ovako se radi!

U broju 1. ovogodišnjeg Glasnika donijeli smo ozbiljnu i zlata vrijednu riječ veleučenoga g. dra. Barca, da nam današnju mladež može od zla obraniti, u dobru učvrstiti i na pravi put privesti samo ono „jedino i spasonosno sredstvo" č e s t a s v. p r i č e s t. Nema bez sumnje nikoga, koji ne bi bio o tom uvjeren. Ali eto praktične velike poteškoće, koja, čini se, da onemogućuje čestu, a pogotovo svagdanju pričest. „Đaci, vele, moraju svaki dan u školu: prije škole treba da malo i u knjigu zavire, a jutarnji su sati najdragocjeniji: tko će od njih tražiti, da se često ispovijeda, da pred ispovjedaonicom čekaju pô sata i dulje, dok na njih dođe red, da onda opet čekaju možda daljna pô sata na sv. pričest, pa tako izgube cijelo jutro u crkvi? Sad još neka koji od njih stanuje negdje daleko u gradu pa treba treći pô sata, da dođe do crkve, a isto toliko, da dođe kući, pa onda možda još opet pô sata do škole: kad bi onda ta mladež morala ustati, da sve to u redu obavi, da u školu ne zakasni, napokon da pri sve tom škola ni najmanje ne trpi? A što je sa zajutarkom?"

Pa ipak, sve se može, kad se samo hoće! Čujte ovo:

„Nema ništa ljepšega", piše o. P u n t i g a m D. I., upravitelj đačkih kongregacija u Sarajevu, „nego mladež privađati k prijatelju mladeži. Naši đaci dolaze svakoga p r v o g p e t k a u mjesecu z a j e d n i č k i na sv. pričest. Primaju je uvijek već u 6 sati ujutro. Dok u ovo zimsko doba malo ne sve još slatko spava, dižu se eno u stotinama kuća nježni dječaci i mladići te s knjigama pod pazuhom jure gradskim ulicama, koje su još sasvim puste i prazne, u sjemenišnu crkvu. Tu će se neki ispovjediti, koji to nijesu učinili jučer, ukrasit će si grudi zborničkim znakom i pripravljati na sv. pričest. Pod misom pjevaju oni sami, a na koru ih prate orguljama klerici. Po pričesti svećenikovoj vidiš eno prefekte, kako svaki svoju četu vodi k stolu Gospodnjem. Najprije pristupaju gimnazijalci nižih razreda, onda realci, za njima trgovci, potom trgovački akademičari, preparandi i napokon gimnazijalci gornjih razreda. To je najveća utjeha za upravitelja kongregacije, kad promatra onu živu vjeru, žarku ljubav i iskrenu pobožnost, kojom ta mladež prima Gospodina i Boga svoga. Bez sumnje, raduje se i Božanski Spasitelj, kad ih tolike vidi oko sebe." — Zar tu mladež ne stoji ovo ni najmanje truda? Ili možda mislite, da svi ti pričesnici dobivaju toga dana druge redove u školi?

„Ali to je samo jednom u mjesecu! To se još nekako dade podnijeti. A tko bi mogao ovako raditi svaki dan?"

Onaj, u čijem srcu bukti žarki plamen čiste i požrtvovne ljubavi; onaj, koji je skroz uvjeren o svojoj slabosti i jakosti, što je prima u ovom vrelu milosti; onaj, koji ozbiljno shvaća svrhu ovoga života: da si osigura vječni spas i koji je uvjeren, da će to najlaglje i najsigurnije postići po Onom, bez koga ne može ništa, a s kojim možemo sve. Neka nitko ne misli, da se sarajevski kongregansti pričešćuju samo svakog prvog petka; ne! Tad imadu samo zajedničku, generalnu pričest. Svaki dan može se vidjeti sad veća sad manja četica kod sv. pričesti, a pogotovo nedjeljom i blagdanom.

Što mogu drugi, zašto ne bi mogao i ti? Poslije podne marljivo se prihvati knjige, navečer rano u krevet, ujutro rano iz kreveta, i eto vremena za sve!

A kada ti đaci zajutarkuju? Kako kad i kako gdje. Nedjeljom i blagdanom idu kući na zajutrak, običnim školskim danom ili porane u crkvu, da mogu još prispjeti kući, ili si ponesu štogod u džepu. Prvoga petka priređuje im k o n g r e g a c i j a g o s p o đ a z a j e d n i č k i z a j u t r a k u privremenim prostorijama đačkoga doma. Možete misliti, kako to mora biti živo, kad se 200 do 300 đaka nađe na okupu, da riješe teško pitanje želuca! Požrtvovna pomenuta kongregacija želi zauvijek osigurati ovaj zajednički zajutrak prvoga petka u mjesecu, pa skuplja u tu svrhu milođare.

Evo i opet lijepoga i širokog polja rada za M a r i j i n e k o n g r e g a c i j e! U Franceskoj i po nekim njemačkim krajevima postoji mnogo ovakovih dobrotvornih društava, kojima je svrha na ovakav način omogućiti mladeži čestu i svagdanju sv. pričest. Zar se ne bi dalo što slično učiniti i kod nas, u našim gradovima i trgovištima? Što bi to bilo za jednu osrednju obitelj, da se na pr. dragovoljno obveže kroz godinu dana plaćati za jednoga đaka kavu? Koliko bi se na taj način mladića sačuvalo od posvamašne pokvarenosti! Kongreganistice bi mogle preuzeti na se tu malu žrtvu kuhanja i podjelbe kave. — Na sličan način bi se moglo i mladeži pučkih škola olakšati češće pričešćivanje. Razmislite, dogovorite se i prihvatite se posla što prije!

S. B. D. I.

Bl. Ivan Sarkander.

Mjesečni zaštitnik. 17. ožujka.

Po godine iza mučeničke smrti bl. Marka Križevčanina i njegovih drugova zabilježi nam crkvena povijest novu žrtvu nevjerničkoga bijesa, bl. Ivana Sarkandera, vjernoga zbornika Marijina i župnika goleševskoga na Moravi.

Bl. Ivan rodio se 20. prosinca 1576. od roditelja ni bogatih ni siromašnih. Kad mu bilo 13 godina umre mu otac, a dvije godine kasnije posla ga majka u Olomuc, gdje sprovede 9 godina kod isusovaca na gimnaziji. Nedužno i nabožno dače osvoji ubrzo srca sviju te bje g. 1596. primljen u zbor Marijin. Četiri godine kasnije ode u Zlatni Prag, da i tu kod isusovaca proslijedi mudroslovne nauke. Ovdje dobi volju, da postane svećenik. Otide dakle u štajerski Gradac, da na isusovačkoj bogosloviji izuči i sv. bogoslovje. God. 1608. povrati se kući kao gotov svećenik.

Bl. Ivan Sarkander.

Služio je na raznim mjestima, a na posljetku ga zapade župa u Goleševu. Tu osta do smrti i posta svijetlo katoličkoga duhovništva na Moravi i dika cijele Crkve. Kao župnik bijaše pravi pastir i otac stada svoga. Vremena bila za Crkvu veoma teška. Luterani se osilili u svoj carevini i progonili ljuto katolike. I našem Ivanu pravili hiljadu neprilika. Odvraćali mu ljude od Crkve, smetali ga u njegovoj pastirskoj službi, klevetali ga i progonili. Napokon je morao na neko vrijeme ostaviti župu i potražiti pomoć i utjehu kod bl. Gospe Čenstohovske u Poljskoj. To njegovi neprijatelji jedva dočekaše i razglasiše, da je otišao pozvati Poljake, da udare na protestante. Kad se prva bura malo slegla, vrati se Ivan u župu. Poljaci doista dođoše i udariše na odmetnike. Kad se približiše k Ivanovoj župi, on im izide u susret s presv. oltarskim Sakramentom te ih tako skloni, da mu ne haraju župe. Neprijatelji vjere ne mirovahu ni nadalje. Ivan im bio vazda trn u oku, jer nijesu mogli za svoje krivovjerje nikako predobiti ni njega ni njegov puk.

Videći dakle Ivan, da mu je život u pogibelji, sakrije se; ali ga pronađoše, uhvatiše, odvedoše u Olomuc i baciše u tamnicu. Tu ga tobož kao veleizdajnika staviše na muke, a u istinu samo zato, što je katolički svećenik. Svezaše mu ruke i noge te ga stadoše nemilo rastezati, da su mu iščašili sva ta uda. Sutradan su ga živa goručim bakljama pripicali i ponovno rastezali, da mu se utroba rastvorila. Napokon ga uzeše polijevati upaljenom smolom, lojem i perjem, da mu je cijelo tijelo bilo u ognju. Najviše ih ljutilo, što nije htio izdati jedne ispovjedne tajne.

Istom iza trosatnih užasnih muka pustiše ga na miru, kad su mislili, da je već ispustio dušu. Ali Ivan još bijaše živ. Odnesoše ga dakle u tamnicu. Tu proživje još čitav mjesec dana u neopisivim mukama, na koje ga danomice iznova udarali. Napokon dana 17. ožujka 1620. preminu u Gospodinu. Bog ga proslavio mnogim čudesima, a Pijo IX. uvrsti ga u broj blaženih g. 1859.

Razmaženi današnji naraštaj jedva može čitati i slušati o ovakvim mukama i vjerovati, da ima takvih junaka, koji su pripravni i život svoj žrtvovati za vjeru i Crkvu. Ta je vjera i ta Crkva ugrožena i danas, i upravo zbornici Marijinu dužni su je braniti. Ugledajmo se u svetog Ivana i pokažimo se kao pravi zbornici i na djelu!

Nove hrvatske Marijine kongregacije u god. 1913.*)

	Gdje?	Za koga?	Pod naslovom:	I zaštitom:
1.	U Glini	za učenice	Bezgrj. Začeća	sv. Janje dj.
2.	Gospiću	učen. viš. dj. šk.	Bezgrj. Začeća	bl. Ivane d'Arc.
3.	Banjaluci	radnike	—	—
4.	Bolu (Brač)	mladiće	M. B. Karmelske	—
5.	Lešću	djevojke	Majka dobr. savj.	sv. Lucije
6.	Pazinu	gimnazijalce	—	sv. Alojzija
7.	Sarajevu	uč. trg. akademije i trg. škole	Bezgrj. Začeća	sv. Alojzija
8.	Splitu (1912.)	gospođe i gđice	Lurdske Gospe	—
9.	Splitu (1912.)	gospodu	—	—
10.	Subotici	ratare	—	—
11.	Vrbovcu	djevojke	Bezgrj. Začeća	bl. Margarete Alak.
12.	Trškom Vrhu	djevojke	Uznes. Gosp.	sv. Kate dj. i m.
13.	Zadru (1912.)	škol. mladež	Bezgrj. Začeća	sv. Antuna Pad.
14.	Zemunu	gospođe	Bezgrj. Začeća	sv. Elizabete
15.	Županjcu	djevojke	Bezgrj. Začeća	sv. Antuna Pad.

Vijesti iz pučkih misija.

Sentvinčenti, Istra (23.—29. studenoga 1913). Velika župa (4000 duša), ali raštrkana. U samom gradiću ima oko 500 Talijana, ostali su Hrvati, razasuti po svem okolišu do 2 sata hoda od župe.

Po naredbi preč. duhovnog stola propovijedalo se izjutra hrvatski, navečer talijanski. Među Hrvatima bje osnovano Apostolstvo molitve i Vojska Srca Isusova s preko 100 članova za odrasle i Djevojačko društvo za žensku mladež. U ovo se društvo upisalo 60 djevojaka. I za Talijane se osnovalo mladenačko društvo Srca Isusova. Mladež naučila pjevati Zlatnu krunicu u oba jezika, pa je i to pjevanje mnogo doprinijelo uspjehu. Zaključak se obavio krasno. Narod obnovio krsni zavjet, obećao ostaviti se javnih poroka, marljivo polaziti crkvu, često primati sv. Sakramente, ne trpjeti priležništvo i t. d. 4 para vjenčala se onih dana. Ispovijedili se mnogi, koji se kroz mnogo i mnogo godina već ne bijahu ispovijedali. Nikad toliko pričesti, govorile žene; nikad tako lijepo, govorili ljudi: nikad se takvom uspjehu ne bih ni u snu nadao, uvjeravao župnik. A i misijonari — oo. isusovci, jedan iz Zagreba, drugi iz Splita — kazivali,

*) Isporedi „Zastavu Bezgrj. Djevice", godine 1911. br. 2. str. 24. i sl. te „Glasnik P. S. I." g. 1913. br. 1. str. 25.

da su to bile jedne od njihovih najutješljivijih misija, jer su pored svih zapreka i neprilika ipak tako krasno uspjele. Bog dao, te preporod župe ostane trajan!

Krnica u Istri (30. studenoga do 6. prosinca 1913). — Neobične prilike! Župnik u Motvoranu, a župnik u filijalu Krnici već 128 godina! Ovdje se držale prave misije, dok je u Motvoranu bila svaki dan propovijed samo ujutro. I ovdje se narod iskreno Bogu obraćao. Jedva da je tko ostao bez sv. sakramenta. Osnovala se ista društva kao i u Sentvičentiju.

U Vojsku stupilo 89, u djevojačko društvo 50, a kao revniteljice Apostolstva molitve 40 majki obitelji. Zaključna procesija bila krasna. Narod i ovdje oduševljen te želi, da se misijonari što prije povrate.

Marčana, Istra (7.—12. prosinca 1913). To je posve nova župa; istom je prošla godina, kako je ustanovljena; kroz tri godine bila samo „expozitura". Za misije bili slabi izgledi prema uvjeravanju samih mještćana. Presv. Srce Isusovo pomoglo i ovdje. Gorljiva učiteljica ponudila se odmah sama, da će okupiti oko sebe žensku mladež. Tako se moglo osnovati i ovdje društvo djevojaka za naknadnu sv. pričest, u koje se odmah upisalo 50 djevojaka. Isto toliko prijavilo se i muškaraca za vojsku Srca Isusova proti psovki. Uvelo se i Apostolstvo molitve. Iskustvo je pokazalo, da Apostolstvo samo ondje donosi željeni plod, gdje su majke obitelji revniteljice društva. Zato se tražilo i ovdje, da se što više dobrih majka prijavi i upiše. Uspjelo je i to. Konac misije bijaše krasan i veoma utješan. Ispovjedi preko i najsmjelijeg očekivanja, pa još kakvih! Sva župa o tom govori. Osobito bijaše ganutljiv zaključak misija. Pod vedrim nebom obeća sav narod svečano, da će se ostaviti svih javnih poroka, navlastito psovke, priležništva i t. d.

Marčanski župnik upravlja i sa župom Montić, koja broji jedva 227 duša, premda župa postoji još od god. 1312. I ovamo je zašao jedan misijonar i ustanovio Vojsku i djevojačke društvo.

Lovrečica, Istra (14.—20. prosinca 1913). Župa se sastoji od 11 sela, a broji samo 1000 duša. Misija nije u njoj bilo otkako postoji. Narod hrvatski, a govori pretežno narječjem čakavskim. Prilike teške, kao gotovo u cijeloj Istri; ipak uspjeh misija bijaše sjajan. Da taj uspjeh bude trajan, uvela se i ovdje običajna vjerska društva, koja traže najmanje žrtava, a ipak donose obilati plod. U „Vojsku Srca Isusova proti psovki" upisalo se 105 muškaraca i puno djece, što će sačinjavati podmladak Vojske. U „Društvo djevojaka" upisalo se 78 djevojaka, dok su djevojčice iz pučke škole svrstane u podmladak. I „Apostolstvo molitve" dobilo 50 majki, koje će kao revniteljice paziti, da Apostolstvo ne zaspe. Ispovijedi kao uvijek ovakovom zgodom, da im se ni broja ne zna. Jedva da je tkogod ostao, a nije primio sv. sakramenata. Jednom riječju, sva se župa preporodila. To se najbolje vidjelo prigodom zaključne procesije. Bilo to pravo slavlje Presv. Srca Isusova, kakvo mu se samo ovakovom prilikom znade prirediti.

Ovom su misijom oo. misijonari (isusovci hrvatske pokrajine) završili prvi svoj pohod u Istru. Bog je dragi u preobilnoj mjeri blagoslovio njihov trud, te se je nadati, da će te misije mnogo doprinijeti duhovnoj obnovi onoga dijela stada Gospodnjega, a na dobro i Crkve i naroda.

Broj pričesti u svetištu Srca Isusova.

Dana 15. prosinca 1902. blagoslovljena je i javnom bogoslužju predana prekrasna crkva Srca Isusova u Zagrebu. Od toga dana pa sve do konca godine 1903. pričestilo se o njoj 5.891 duša. Poslije toga rasao je broj pričesnika sve više i više. Tako se

god.	1904.	pričestilo	10 800	duša;	god.	1909.	36.000;
„	1905.	„	10.200	„	„	1910.	51.000;
„	1906.	„	18.000	„	„	1911.	62.322;
„	1907.	„	27.000	„	„	1912.	78.000;
„	1908.	„	28.000	„	„	1913.	83.200;

Vlč. gg. dušobrižnici na otoku Braču dobili su od svog preč. Ordinarijata još god. 1909. generalno dopuštenje, da mogu u svim župama toga otoka podići Marijinu kongregaciju. Prema tome, kada tko želi da je osnuje i da je pripoji prakongregaciji u Rimu, dosta je da uredništvu ja naslov kongregacije, zaštitnika, crkve i upravitelja uz točnu oznaku, za koga se osniva. Preč. Ordinarijat dosta je obavijestiti, kad se kongregacija osnuje.

Zbornik — redovnik.

Piše: Josip Predragović D. I.

O. Ivan Jantolović D. I.

(* 1636. † 1676).

U sunčanom zapadu iza pet sati poslije podne dne 21. veljače 1676. preminu blago u Gospodu opremljen svim svetim sakramentima za umiruće o. Ivan Jantolović. Rodio se dana 21. lipnja g. 1636. u Ribniku, u Lipničkoj župi zagrebačke županije. Od naravi bio je miran i blag, te bi svakoga udivio, ko bi ga vidio. Gimnaziju je izučio kod isusovaca u Zagrebu. Nije Ivan dugo boravio u zavodu i već se uspiri u njem vruća želja, da i on bude zbornikom Marijinim. A i zbornicima je bilo veoma milo, da će dobiti u svoje kolo Ivana, koji je bio izrstan u naukama i uzoran u vladanju. Ivan Jantolović postade članom kongregacije „Navještanja Marijina".

Utjeho žalosnih, moli za nas!

Zborni sastanci, bogoljubne molitve k Majci Božijoj, riječi upraviteljeve o vrlinama i prednostima Gospinim: sve se to dojmilo u velike srca njegova. Propisi kongregacije, savjeti i opomene iskusnog upravitelja: to je bio put, kojim je stupao naprijed u kreposti. Radi odlične kreposti („ob insignem virtutem") izabraše ga nadstojnikom kongregacije. Otada je još gorljivije promicao štovanje i slavu Gospinu. Kao nadstojnik još je više revnovao, da bogoljubnim razgovorom potakne i druge, e bi Gospu što žarče ljubili i njezinome se zboru priključili.

Ivan bijaše čist i neokaljan ljiljan, koji je u očima Božjim i Gospinim, sjao u prekrasnom sjaju. Toga radi svidjelo se Providnosti Božjoj, da ovaj cvijetak presadi u raj redovničkoga staleža, te ne bude izvržen opasnome trnju na pustoj poljani svjetskoj. I onstupi u 20. godini života dne 29. listopada g. 1655. u isusovce. Mudroslovne i bogoslovne nauke svršio je u Družbi Isusovoj izvrsnim uspjehom („expectationi egregie satisfecit"). I tako regbi opremljen s dva krila: krepošću i znanošću položi dne 2. veljače 1673. u Zagrebu četiri svečana zavjeta profesâ Družbe Isusove Tuj je u Zagrebu predavao mudroslovno trogodište, zatim kazuistiku. Temeljito njegovo znanje cijenili su i izvan zavoda u velike. Godinu je dana

bio podravnatelj (ministar) zagrebačkoga kolegija, prije toga nadstojnikom nauka, tri godine vijećnik kolegija, a godinu dana ravnao je zborom „Dobre smrti". Napokon je kroz dvije godine bio na čelu i Marijinoj kongregaciji kao upravitelj.

O. Ivan Jantolović bijaše vatra i svijetlo („ardens et lucens"). Svijetlio je u općenju zrelošću i ozbiljnošću, čednošću očiju i poniznošću srca, štedljivošću riječi, duhovnim razgovorima, besjedom ne bi nikoga uvrijedio, nikada bez posla. Točan je bio i u sitnicama, što se ticalo povjerene mu službe i obdržavanja redovničkih ustanova. Pa zato nije ni čudo, da su ga svi smatrali čovjekom Božjim, koji se veoma savjesno drži pravilâ reda. Na svaki je mig starješine bio uvijek spreman. Dokazi pokorničkog duha njegova jesu cilicij i bič, što ih je često upotrebljavao, navlastito postojana umjerenost i u čast bl. Dj. Marije subotnji post. Koje čudo onda, da je haljinu nevinosti sačuvao kroz cijeli život („illibata innocentiae stola totâ vitâ conservata"), kao što je pripovijedao onaj, komu je povjerio tajne svoje.

„Gle čovjeka!"

Apostolski njegov rad prekinu nemila sušica, kojoj podleže u 40. godini života. Prije nego je primio sv. popudbinu, dade račun o svojoj savjesti vrhu cijelog života i obavi ispovijed o cijelom životu. Samo jedno mu bilo teško u zadnjoj bolesti, što radi slabosti nije mogao služiti sv. misu pa niti onoliko se moliti, koliko bi on želio. U posebnoj knjižici bijaše si već prije napisao razne molitvice i uzdahe, kojima se pobuđuju razne krjeposti. Ovu su knjižicu poslije smrti njegove mnogi tražili, da si je prepišu. Kad je ležao na umoru, htjede, da mu iz nje čitaju. Riječju i izrazom pratio je štioca, a pritom je pridigao oči i ruke prema nebu; inače je upirao pogled u sliku raspetoga Isusa. Postojano sve do zadnjeg daha opetovao bi djela bogoslovskih kreposti i zazivao češće presveta imena Isusa i Marije — uzoran za života pa uzoran i na smrtnom času.

Izvrstan prijedlog.

Piše nam jedan povjerenik iz Hrvatske: „N. N. preplatio je dva najbolja učenika iz IV. razreda pučke škole na Glasnik. Glasnici neka se šalju na pučku školu u C., a vjeroučitelj ima odrediti, koji su učenici i učenice najbolje, te imadu pravo na Glasnik. — Ne bi li ovako prijatelji škole i mladeži mogli uraditi širom Hrvatske? Koliko bi se time dobra učinilo i kod mladeži i kod njihovih ukućana!"

„Dajte i meni Isusa!“

Dijete od 5 godina — nazovimo ga Dragicom — čulo od mame i tate, kako u „Glasniku Srca Isusova“ pišu o čestoj i svagdanjoj pričesti djece. Dragica zaplače i zamoli oca i majku: „Dajte i meni Isusa!“ I kad bi god roditelji čitali iz Glasnika o pričesti ili kad bi god vidjela Dragica, kako otac i majka svaki dan idu na pričest, sklopila bi ručice, suznim očicama pogledala mamu ili tatu te bi plačući molila: „Dajte i meni Isusa!“ Kad bi roditelji odgovorili: „Dušo ti si još premalena — ti još nijesi počela ni u školu ići! Pričekaj malo, dok budeš starija, onda ćeš i ti primiti Isusa!“ Dragica bi sasvim prostodušno odgovorila: „Ali Glasnik kaže, da i mala djeca smiju ići na sv. pričest, da i malu djecu Isus voli, kad mu dolaze, da ga prime! Ti si mi, mama, čitala kako i sveti Otac papa dopušta, da se i mala djeca, koja još ne idu u školu, mogu pričestiti. Ja sam vidjela i malu djecu kako idu na sv. pričest, zašto ne bih i ja išla?“ Majka nije mogla odoljeti svagdanjim molbama djeteta, te zapita ispovjednika za savjet, što će s Dragicom. Ispovjednik joj savjetuje, neka dijete pouči u najpotrebitijem, pa onda neka je dovede, da se vidi što znade i je li za pričest ili nije.

Iza kratkog vremena došla Dragica s mamom na ispit i odgovara divno na svako pitanje, što ga svećenik stavio, kao da je već davno svršila pučku školu. Na sva pitanja odgovara točno po katekizmu. Što više: ona i razumije sva pitanja i sve odgovore pa zato odgovara na svako pitanje, ma kako joj se stavilo, pa i sama svojim riječima, da je milina slušati. Glas joj je jasan, zvonak, siguran oez najmanjeg straha. Svećenik osta upravo iznenađen. Dijete je i te kako sposobno, da primi Isusa, za kojim joj nedužno srce toliko čezne. „Pričestit ćeš se, reče joj, na novu godinu 1914.!“

Tko sretniji sada od Dragice? Na dan pričesti bila je sva blažena, pa neprestano govorila: „Danas je Isus k meni došao! Danas sam sretna!“ Iza prve svoje pričesti došla s mamom, da se zahvali svećeniku, koji ju je pričestio, pa mu reče: „Velečasni, danas je moj veseli dan! Danas je k meni došao Isus. Hvala Vam, što ste mi dali mog Isusa, ja ću se moliti Isusu za Vas Evo ovaj mali darak za crkvu Srca Isusova; nek bude kao zahvala i uspomena na moj veseli dan!“ I pruži 5 K u čast Srcu Isusovu i zapjeva jednu božičnu pjesmicu: „Veselje ti navješćujem, puče kršćanski . . .“ Od onda ide Dragica svaki dan sa svojom mamom na sv. pričest svaki dan pjeva u slavu Isusa u presv. oltarskom Sakramentu. — Učite se djeco ovako ljubiti Isusa kao što mala Dragica i bit će te mila Bogu i ljudima!

I. G.

Savez djevojačkih društava za naknadnu sv. pričest.

Prije kakvih petnaest godina uzeše misijonari Družbe Isusove širiti najprije po krčkoj i senjskoj, a onda i po ostalim hrvatskim biskupijama „Djevojačka društva za naknadnu sv. pričest“. Tih je društava do polovice 1913. osnovano 123. Ali kako to često kod nas biva, svako čudo za tri dana, tako i neka od tih društava brzo izginuše, druga se bore sa smrću, dok treća lijepo uspijevaju i donose krasne plodove. Iskustvo je od ovo petnaest godina pokazalo, da se s ovim društvima dade puno postići. Ali za to se hoće dobre organizacije. I evo, našlo se pobožnih, gorljivih i ustrajnih duša, koje će rado preuzeti na se tu zadaću organizacije, a to su vrijedne zbornice zagrebačkih učiteljica. One dakle osnovaše u svojoj kongregaciji posebnu sekciju, kojoj je svrha složiti i sjedinit sva hrvatska „Djevojačka društva za naknadnu sv. pričest“, kako bi sva napredovala i cvala.

Ova sekcija kongregacije učiteljica ujedno je središte svih djevojačkih društava, koje će odsele davati sve nužne upute o vodstvu i upravi, nabavljati društvene znakove, biti s društvom u neposrednom saobraćaju i t. d.

Koncem veljače razaslalo je ovo središte na sva djevojačka društva poseban poziv, u kojem im javlja ovaj svoj naum te ih poziva, da stupe u taj središnji Savez. Nema sumnje, da će se sva društva tomu pozivu najpripravnije odazvati, pa će tad i Glasnik kao njihovo glasilo moći češće donositi vijesti iz pojedinih društava.

B.

Vijesti iz raznih kongregacija.

Novigrad kraj Karlovca. Ovdašnje kongregacije mladića i djevojaka lijepo napreduju. Na Začeće prošle godine dobi prva kongregacija 3 nova člana, a druga 19. Još istoga dana iza svečanog primanja prijavilo se 12 novih kandidata, tako djeluje ovaj krasni obred na narod. Na molbu kongregacija priredíše Domagojci jedno predavanje sa skioptikonom o presv. Euharistiji. Puk bio sav zanesen kako biranim slikama tako i toplim predavanjem te vruće želi, da se ovakova predavanja što češće prireduju.

Kongreganisti ugledajte se!

U Sarajevu postoji pučka kuhinja, u kojoj dobiva danomice krepku, a zdravu hranu 200 siromašne čeljadi. Uprava je te pučke kuhinje interkofesijonalna, a predsjednicom je jedna kongreganistica iz gospojinske kongregacije. — Ta ista kongregacija sarajevskih gospoda zauzela se već prošle godine i nastavila ove, da što jeftinije prehrani nekoliko vrijednih a siromašnih đaka. Isposlovaše đakle kod pučke kuhinje za njih 20 mjesta. Dvadeset đaka đakle dobiva tu svaki dan objed. Đaci imadu svoj poseban stol, a jedna dama iz pomenute kongregacije dvori ih i nadzire. Evo lijepoga polja rada i krasnoga izgleda i drugim kongregacijama!

I ovo je nasljedovanja vrijedno.

„Prošle smo godine", pripovijedao jedan đak iz trgovačke akademije o. Puntigamu D. I., spavali u jednoj sobi nas šestorica, a u sobi tri kreveta. Ova i slične nevolje mnogih đaka dadoše povod, da se u Sarajevu osnovala neka vrst đačkog stanbenog odbora, koji početkom prošle godine zašao gradom i tražio dobre đačke stanove, u kojima će stanovati, koliko je to iole moguće samo đaci kongreganisti. Izvrsna zamisao, vrijedna, da se i drugdje provede, gdje vladaju slične pogibelji za mladež.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može ni na koji način uvrstiti. Svomu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa.

Zacijelile ljute rane.

Hrvatska. — Dijete mi se od 5 godina tako nemilo opeklo, da si je spržilo svu nogu od koljena do gležanja. Meso mu je od kostiju otpadalo: tako je noga zgorjela. Svi smo mislili, a i liječnik, da dijete ne će ostati na životu. Muke su bile neiskazane. Tad se sjetimo nebeskog Liječnika i stanemo vapiti Srcu Isusovu a zamolimo za pomoć i Majku Božju i sv. Josipa i sv. Antuna. I eto, za pet mjeseci dijete prohodalo ali — na dvije štake. Ostalo živo, ali i živ bogalj. Što ćemo, nego i opet k onomu, koji nam je i ovoliko pomogao. Nastavismo vruće moliti Presv. Srce Isusovo i nebeske zagovornike za našega maloga Lazara. I upravo na godišnjicu nesreće dijete odbacilo obadvije štake i stalo hodati sasvim ispravno. Sad su prošle već tri godine, a dijete uvijek zdravo. Na vijeke hvala Bož. Srcu Isusovu, preč. Srcu Marijinu sv. Josipu i sv. Antunu!

Dobila ostavštinu svoga muža.

Hrvatska. — Pred tri godine započeh parnicu radi ostavštine moga pokojnog supruga. Ne htijući protivnici pristati na ono što je meni određeno, prisiljena sam bila sudbeno zatražiti svoje. Na početku parnice preporučih se Bož. Srcu Isusovu sa devetnicom i ujedno obećah, ako mi se povoljno svrši parnica, da ću u zahvalu ovršiti devetnicu i javno se u Glasniku zahvaliti. Sada nakon tri godine moja se parnica, hvala Bož. Srcu Isusovu, po mene povoljno svršila, makar da je kroz to vrijeme bilo svakojakih poteškoća. Sada izvršujem svoju dužnost zahvalnim srcem kličući: Tisuću puta hvala ti, Božansko Srce moga Spasitelja, i molim te, budi mi kroz cijeli moj žlvot u pomoći! — Kada dobijem dosuđenu mi ostavštinu, poslat ću mali darak za „Svet. S. Isus".

U pogibelji za dobar glas i imutak.

Bosna. — Snašoše me teške kušnje, te se radilo upravo o posvemašnjem gubitku dobroga glasa i gotove materijalne propasti, koju su mi spremali meni neprijateljski ljudi. U toj svojoj stisci utečem se Bož. Srcu Isusovu i sv. Josipu, te im obećam, ako se taj moj teški položaj na dobro promijeni, da ću se javno

zahvaliti u Glasniku. Zbilja na moje pravo čudo, sve se utiša i rasplinu i ja ostadoh utješen i umiren, te zato ponovno sada kličem: Slava Presv. Srcu Isusovu i hvala sv. Josipu!

Ozdravila na najveće čudo liječnika.

Hrvatska. — Jednoj gojenici našega zavoda pozlilo je neke noći. Isprva smo mislili, da je obična besvjestica, no mala zadugo ne dolazi k svijesti, baca se amo tamo i viče od silnih bolj. Pozovemo liječnika, no on nezna pravo šta je, već veli, da bi mogla još iste noći umrijeti. U toj teškoj nevolji preporučih se zajedno s internatom presv. Srcu Isusovu neka pomogne. I gle! Djevojčica, ne samo, da nije one noći umrla, nego na najveće čudo nas sviju i liječnika, koji izjaviše da mala ne će na životu ostati, ozdravi i sada hoda i veselo skakuće živa i zdrava među svojim družicama. Hvala stoga presv. Srcu Isusovu!

Našla pravdu.

Hrvatska — Živjela sam s mužem u Americi dvije godine. Propio se i pronevaljalio jako, da nijesam mogla dulje izdržati. Vratim se kući k njegovim roditeljima. Otac mu se također dao na piće; sreća, da mu je mati bila dobra; s njom sam se lijepo pazila, dovela ju iz Amerike i kakvih 600 K novca dala u kuću, ali s obvezom, da taj novac ne propadne mojoj djeci. No eto nevolje. Dobra svekrva umrije naglo i bez oporuke, a svekar i jetrve ne će za kakav dug ni da znadu. Utečem se sudu. Ali kako ću i tamo proći, kad nemam ni svjedoka ni pismene obveznice. Uzmem si advokata — Presv. Srce Isusovo i odlučim, da ću ga štovati dok sam živa, a tako i njegov Glasnik da ću držati doživotno. I sud mi dosudio moje i još dio muževljev na djecu. Zato hvala Srcu Isusovu do vijeka!

Kratke zahvalnice.

Mjesta, odakle su zahvalnice stigle: Bjelovar, Brežani, Brođanci. Chicago, Cvetlin, Čabar, Čerević. Daruvar, Draga, Drenovac, Đakovo. Kaštel St., Kaštel Suć., Komletinci, Koprivnica, Kraljevci, Krapina, Krapinske Toplice, Kreka-Tuzla. Legrad, Lepoglava, Letina, Ljubuški, Ljubljana, Lunkovec. Marija Bistrica, Mitrovica, Muracsany. Novska, Nijemci. Okić, Osijek, Otočac, Otok. Petrijanec, Petrijevci, Prelog, Preko, Privlaka, Prnjavor. Sarajevo, Sesvete Podrav. Sv. Ivan Zelina, Sv. Križ Začretje. Sudavec, Sumećani, Samac. Titel, Trnovac. Vamport (Amer.), Vinkovec, Virovitica. Zagreb (2). Žepče.

Primljene milosti: Pomoć u velikoj obiteljskoj neprilici. Tužitelj odustao od tužbe. Spašen novac u propaloj banci. Sretno se svršila 6-godišnja parnica. Pomoć u novčanoj neprilici (2). Vojniku više puta pomoženo. Ugrožena berba dobro ispala. Pomoć u raznim kućnim potrebama, u gospodarstvu i kod marve. Pomoć „maloj" i domu roditeljskom. Spašeno marše, što je palo u Savu. Naden izgubljeni novac. Pomožena u mnogim nevoljama duše i tijela. Sretno prispio na cilj. Dobila željeno mjesto.

Ozdravio otac, sin (4), tetak. Ozdravila žena (2), kćerka (3), prijateljica, sestra od bolesne noge. Ozdravila i bez operacije iza poroda, od pošaline, od od teške bolesti; nemile prehlade iza 2 godine; iza 9 godina bolovanja; ostavljen od 3 liječnika; sin u Americi od upale pluća; kći i majka teško bolesne. Prestala zubobolja, ljuta bol na nozi, velika napast. Ispovjedio se otac pa i sina nagovorio. Ozdravilo dijete. Iscijeljena 6 godina bolesna noga. Nestalo pogibelji kod prehlade muža. Ozdravio, ozdravila. Našla dobrog muža; uzeloˇse dvoje mladih iza mnogo zapreka. Položen strogi ispit. Opravdan oklevetani župnik. Primljene razne milosti (6). Uslišene molitve (4). — Zaključeno 16. siječnja t. g.

Za svećenike. — Officium majoris hebdomadae a Dominica in Palmis usque ad Sabbatum in Albis juxta ordinem Breviari, Missalis et Pontificalis Romani, cum appendice, quo continentur Commemorationes Festorum, quae a Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis exclusive occurrere possunt. Nova editio juxta nuperrimas praescriptiones (Octobris 1913.) S. Rituum Congregationis. — Typographia Pontificia et S. Rituum Congregationis Eq. Petri Marietti, Editoris, Taurini (Italia) 1914. Prix: 3 fr, uvezano 4 fr. 50. Svezak sadržaje sva oficija, sve mise i sve obrede toga vremena.

SADRŽAJ: Duhovne vježbe 65. — Božja ljubav (pj.) Bog ne plaća svake subote 67. — Cvijetak presv. Euharistije 70. — Crkvene poste marljivo posti 72. — Slike iz života Isusova 74. — O. Leonardo J. M. Cros D. I. 75. — Dobra tekcija 80. — Život bl. Margarete 81. — U sv. zemlju! 82. Marijine kongregacije i katol. organizacije 85. — Đaci, ovako se radi! 88. — Bl. Ivan Sarkander 89. — Nove hrv. M. kongregacije u g. 1913. — Vijesti iz pučkih misija 90. — Broj pričesti u svetištu Srca Isusova 91. — Zbornik — redovnik 92. — Dajte i meni Isusa! Savez djevojačkih društava 94. — Vijesti iz raznih kongregacija. Zahvalnice 95. — Kratke zahvalnice 96.

Urednik: Stjepan Babunović, svećenik D. I. Tisak C. Alorechta, Zagreb.

Da se po želji Bož. Spasitelja, sv. Crkve i sv. Oca pape u dobrom narodu hrvatskom što više raširi spasonosna pobožnost k Presv. Srcu i stari običaj česte i svagdanje pričesti: **snizili smo, koliko se samo dalo,** cijene knjigama, koje o tom raspravljaju, a to su ove:

„Srce Isusovo spasenje naše".

Poučna i molitvena knjiga u 16-ni sa 456 str. Izdalo Uredništvo Glasnika. II. izdanje. Sadržaje temeljitu pouku o pobožnosti k Srcu Isusovu i razne molitve i pjesme. U ovom izdanju dodane su i ispovjedne i pričesne molitve, koje su pomutnjom do sada izostale, i ljepa slika pred naslovom.

Cijene: Fino u platno uvezana **sada K 1·20** (prije K 1·50). fino u platno uvezana sa zlatorezom **sada K 1·60** (prije K 2·—); krasno u kožu uvezana sa zlatorezom **sada K 2·50** (prije K 3·—). U cijenama je uračunana i poštarina.

Veliko obećanje Presv. Srca Isusova ili Velika devetnica spasa.

Poučna knjiga s dodatkom nekih molitava na čast Srca Isusova u 8-ni, 224 str. s prekrasnom slikom S. I. pred naslovom. Napisao Stjepan Babunović D. I. Tu se raspravlja o najvažnijem obećanju S. I.: kako si naime štovatelji Srca Isusova mogu osigurati milost konačne ustrajnosti, ako se kroz 9 prvih petaka uzasepce pričeste.

Neuvezana stoji **sada K 1·20** (prije K 1·50); fino u platno uvezana sa zlatnim natpisom i ukrasom stoji **sada K 2·—** (prije K 2·50). U cijenama je uračunana i poštarina.

Tri poučne i molitvene knjižice od S. Babunovića D. I.

O čestoj i svagdanjoj svetoj pričesti.

Prva je namijenjena **odrasloj hrv. mladeži.** 16-na, str. 272. Knjižica je razdijeljena na 4 dijela. I. Zašto da se često pričešćujemo. II. Izgovori i prigovori. III. Katol. hrv. mladeži raznih slojeva na srce. IV. Molitve.

Neuvezana stoji **sada samo 60 filira** s poštom (prije 75 fil.); fino uvezana u platno sa zlatnim natpisom i ukrasom **sada K 1·—** (prije K 1·25) s poštom.

Druga je napisana **za mladež pučkih škola** u 16-ni, 188 str. I tu govori I. dio o koristi česte i svagdanje pričesti; II. o poteškoćama i izgovorima; III. daje upute: Što ćemo dakle i kako ćemo?; IV. Molitve.

Cijena je neuvezanoj knjižici **sada 40 filira** s poštom (prije 50 fil.); fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **sada 70 fil.** (prije 1 K) ujedno s poštom.

Treća je **za hrvatski katolički puk.** U 16-ni, 238 str. Dio I. raspravlja o čestoj i svagdanjoj pričesti u opće; II. o uvjetima česte i svagd. pričesti; III. o raznim izgovorima i prigovorima; IV sadržaje molitve.

Cijena neuvezanoj s poštom **sada 45 filira** (prije 50 fil.); fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **sada 80 fil.** (prije K 1·—) ujedno s poštom.

Svi naši javni listovi preporučiše s[ve] ove knjižice najtoplije nazivajuć ih „zlata vrijednima". Zagrebač[ki] [Katolički] List" preporučio ih je do sada već mnogo puta; sâm presvi[jetli] nadbiskup-koadjutor zagrebački spominje ih među onim knjigama, koje se mogu u crkvi, prigodom javnoga klečanja za pouku puka čitati.

Sve se ove knjige naručuju najbrže i najsigurnije tako, da se poštanskom doznačnicom pošalje unapred označena cijena, a na odresku doznačnice čitljivo napiše: koja se knjiga želi, da li uvezana ili neuvezana i u kakvom uvezu, te pridoda točna i čitljiva adresa naručitelja. Poštansku potvrdu (recepis) valja sačuvati, da se do potrebe može narudžba reklamirati. — Za one, koji su izvan Austro-ugarske monarkije vrijede prijašnje cijene.

Naručuju se kod

Uprave Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

Mjesečna nakana u ožujku 1914.:

Duhovne vježbe.

Posebne nakane za svaki dan:

1. **Ned.** **Čista.** Albin b. Obraćenje okorjelih grješnika. Duh pokore
2. Pon. † Simplicij papa. Velika i mala sjemeništa naša. Psovači i pijanci.
3. Ut. † Kunegunda dj. Kršćanski uzgoj u obitelji i školi. Kršć. matere.
4. Srd. † *(Kvatre).* Kazimir pr. Kršćanski vladari, njihovi savjetnici i vlade
5. Čet. ☽ † Koleta dj. Odanost u volju Božju. Strpljivost u križevima.
6. Pet. † *(Kvatre).* Prvi petak. *Spomen sulice i čavala.* Raširenje pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu i njeg. Glasnika. Progonjeni.
7. Sub. † *(Kvatre)* Toma Akv. pr. Dominikanci. Bogoslovna učilišta.

8. **Ned.** **Pačista.** Ivan od Boga pr. Bolesnici i umirući. Bolničari.
9. Pon. † Franjka Rim. ud. Udovice i sirote. Naša sirotinja i ubožišta.
10. Ut. † 40 mučenika. Naša mladež u vojsci i oružništvu. Živa vjera.
11. Srd. † Eulogij. Vojska Srca Isusova. Povjerenici Glasnika i njihove potrebe. Uskrsua ispovijed i pričest. Okorjeli grješnici.
12. Čet. ♈ † Grgur Vel. papa. Sinovska odanost k sv. Stolici. Sv. Otac.
13. Pet. † *Spomen sv. platna.* Kršćanska odanost u volju Božju. Zapušteni.
14. Sub. † Matilda ud. Više preporučenih duša. Ženska mladež naša.

15. **Ned.** **Bezimena.** Longin m. Obraćenje odmetnika i otpadnika. Žalosni
16. Pon. † Heriberto b. Duhovni poglavari. Pretplatnici Glasnika i njihove potrebe. Pučke misije i misijonari. Velikodušnost.
17. Ut. † IVAN SARKANDER (mjes. zaštitnik). Sv. Crkva na Balkanu.
18. Srd. ☾ † Ciril Jeruz. b. Razvrgnuće nedopuštenih ženidaba. Propovjednici
19. Čet. † Svečana spomen sv. Josipa. Sretna smrt. Svetost braka.
20. Pet. † *Pet rana Isusovih.* Obraćenje svih onih, koji se nijesu već mnogo godina ispovijedali. Ustrajnost u dobru. Dar molitve.
21. Sub. † Benedikt. Muški redovi naši. Zvanje u stalež svećen. i redovn.

22. **Ned.** **Sredoposna.** Pučke misije u Zagrebu. Katol. organizacije naše.
23. Pon. † Oton pr. Napredak Apostolstva molitve. Revneteliji i revniteljice.
24. Ut. † Gabrijel Ark. Štovanje Anđela čuvara. Nepravedno progonjeni.
25. **Srd.** ***Blagovijest.** Marijine kongregacije. Nježna ljubav k Majci Bož. Obraćenje zalutale mladeži. Proslava 300-godišnjice prve hrvatske Marijine kongregacije. Obraćenje javnih grješnika.
26. Čet. ♉ † Emanuel m. Javno ispovijedanje vjere. Složan rad katolika.
27. Pet. † *Spomen presv. Krvi Isusove.* Sjedinjenje Slavena s Crkvom katol.
28. Sub. † Siksto papa. Školska mladež i njihovi učitelji i uzgojitelji.

29. **Ned.** **Gluha.** Jona m. Napredak katol. štampe u Hrvatskoj. Katol. pisci.
30. Pon. † Zozim b. Kršć. darežljivost i dobrotvornost. Djevoj. društva.
31. Ut. † Balbina dj. Crkvene bratovštine i pobožna društva. Svi, koji su u kakvoj duševnoj potrebi. Pok. štovatelji Pr. Srca Isusova.

Svagdanje prikazanje. Božansko Srce Isusovo! Ja ti prikazujem po bezgrješnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i trpljenja ovoga dana u naknadu za naše uvrede i na sve one nakane, na koje se ti neprestano prikazuješ na oltaru. Osobito ti ih prikazujem za sv. Crkvu, za sv. Oca papu i za sve potrebe članovima Apostolstva molitve ovoga mjeseca i dana preporučene. Amen.

Oprosti za članove Apostolstva molitve: Potpuni oprost jednoga petka po volji i još jednoga dana po volji odabranog. Na dan pomirovne pričesti. Na blagdan mjesečnog zaštitnika.

Oprosti za članove bratovštine Presv. Srca Isusova: Potpuni oprost prvoga petka ili prve nedjelje i još 1 po volji odabrani dan.

Mjesečna nakana za travanj: **Pobjeda katoličke stvari u Francuskoj.**

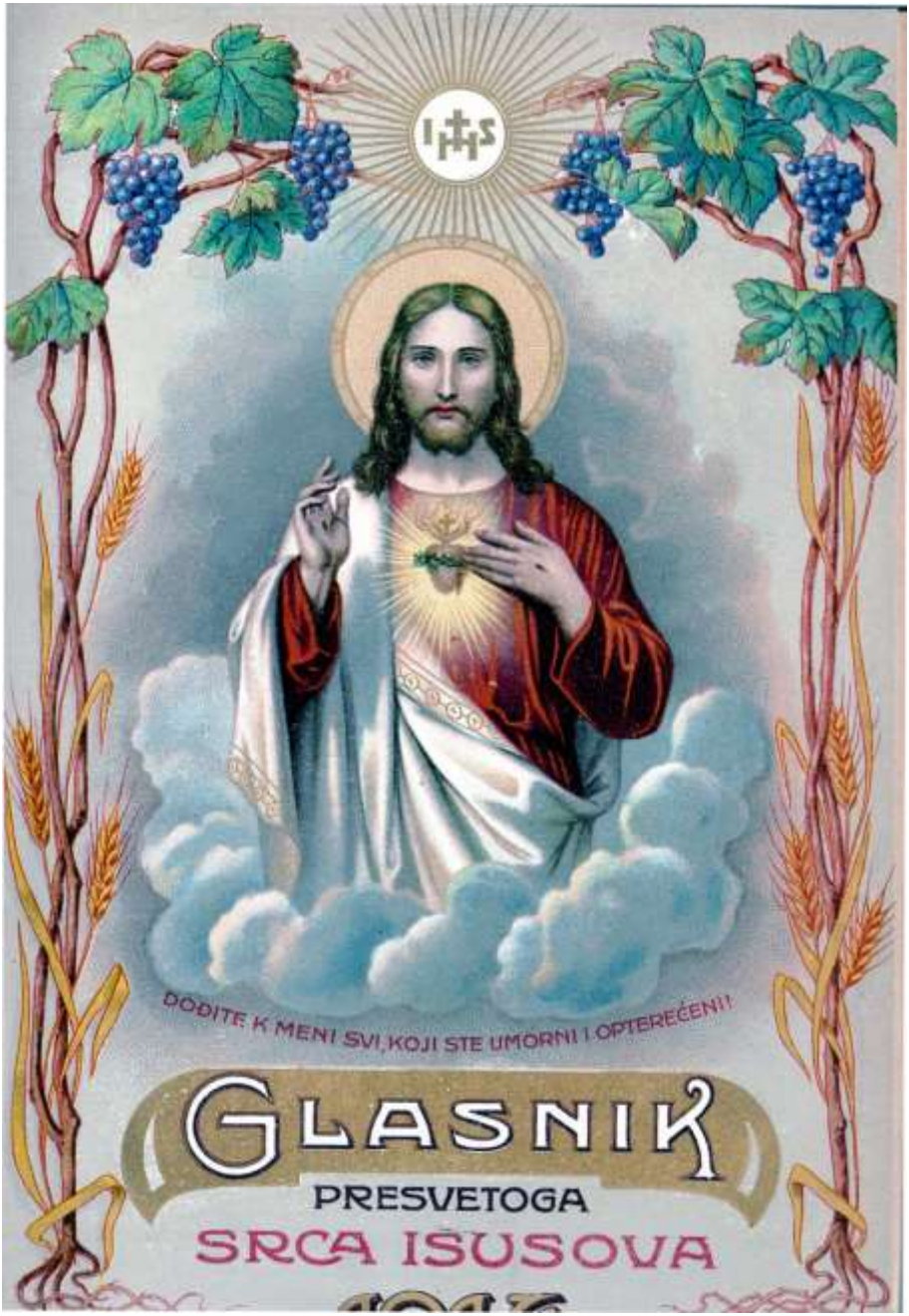

GLASNIK

PRESVETOGA SRCA ISUSOVA

Glasnik Presvetog Srca Isusova

blagoslovljen od svetog Oca pape i mnogo puta preporučen od hrv. biskupa, jedino je glasilo **Apostolstva molitve, bratovštine Presv. Srca Isusova, Vojske Srca Isusova** proti psovki, **djevojačkih društava** za naknadnu svetu pričest, te jedino glasilo svih hrvatskih **Marijinih kongregacija.**

Izlazi svaki mjesec. **Pretplata „Glasniku Presvetog Srca Isusova"** iznosi na cijelu godinu s poštom **1 krunu i 20 filira.** Tko ga osobno uzima kod uprave: **1 krunu**; a za one, koji su izvan Austro-Ugarske monarkije: **2 krune.** Pojedini broj stoji 10 filira. Naručbe, pretplata, reklamacije i milodari šalju se

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

KALENDAR SRCA ISUSOVA I MARIJINA

za prostu godinu 1914.

Blagoslovljen od sv. Oca pape Pija X.

Svi su ga domaći katolički listovi najpovoljnije ocijenili i najtoplije preporučili.

Kalendar se najlaglje, najbrže i najjednostavnije naručuje, ako se unapred pošalju novci i na novčanom „odresku" (kuponu) napiše, koliko se Kalendara želi i na koga da se pošalju. Adresu valja napisati **točno i čitljivo.**

Cijena je Kalendaru ista kao i prijašnjih godina: Za monarkiju s poštom **90 filira**; *tko naruči barem* **5** *komada najednom, ne plaća poštarine nego samo 80 fil. po komadu; a tko naruči barem* **15** *komada najednom, dobije još* **1 na dar**; *kod* **25** *komada* **2** *na dar, i tako dalje; za svakih daljnih 10 komada 1 na dar. Jedino izvan Austro-Ugarske monarkije, dakle i za Ameriku, stoji Kalendar s poštom* **1 K 50 fil.** *(30 centa) i ne mogu se dobiti istisci na dar. Narudžbe i novci šalju se*

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

MILODARI.

Za Svetište Srca Isusova u Zagrebu: Banjaluka: B. J. K 5·—; Belišće: K. C. K 5·—; Bihać: R. J. K 3·—; Boka: C. M. K 5·—. Čevljanović: I. F. K 2·—. Dolac: S. J. K 5·—, S. K. K 1·—; Drage: P. M. K 2·—. G. M. K 4·—, D. A. K 1·—; Dragove: A. V. K 2·—; Drenovac: C. B. K 2·—. East Chicago: P. F. K 1·—. Garčin: B. S. K 1·80; Glavnica: K. D. K 5·—; Glina: S. S. K —·80; Gornja Jelenska: L. Š. K 5·—; Greda: K. B. K 2·—. Ilok: M. L. K 2·—. Kraljevica: Z. E. K 2·—; Kreka: H. F. K 1·—. Mazin: D. B. K 2·—; Mitrovica: M. M. K 1·—; Mura Csany: ć6 36 ć 2·—. Nijemci: E. O. K 2·—; Novska: N. L. K 3·—. Očura-Golubovec: G. E. K 4·—; Ogulin: C. Š. K 1·—; Osijek: M. M. K 2·—. Pazin: A. F. K 10·—; Peteranec: S. I. i R. K 4·—; Poljane: L. M. K 3·—; Prijedor: P. J. i A. K 5·—. Rogoznica: D. A. L. K 1·—. Soljani K 5·—; Sotin: B. J. K 2·—; Split: Š. D. A. K 2·—; Sv. Helena-Čakovac: K. A. K 3·— Šamac: O. M. K 6·—; Šemovec: T. P. K 1·—. Toranj-Pakrac: B. K. K 2·—; Trnovec: Z. M. K 10·—. Wamport: T. D. K 25·—. Varaždin: T. A. K 4·—, K. M. K 5·—; Vidonje: O. K. K 2·—; Volovje: P. F. K 5·88; Vranjkovine: K. E. K 2·— Zagreb: C. A. K 1·—, B. F. K 1·—, V. I. K 1·—, M. K. U. K 5·—.

Za svete mise: Glina: K. I. K 4·—; Gradec: B. P. K 4·—; Gradište: D. A. K 12·—. East Hellena: F. G. K 4·90. Heaton New. Mex: P. F. K 2·20. Novska: Š. R. K 2·—, P. A. K 2·—. Ogulin: M. P. K 2·—. Rijeka-Jaska: N. D. K 4·—. Torjanec: S. P. K 2·—, S. I. K 5·—; Tršće-Čabar: M. P. K 4·—. Volovje: P. F. K 4·—.

Za raširenje Glasnika: Bos. Brod: O. E. K 2·—; Bugojno: P. S. K —·70. Chicago Ill.: S. M. K 5·—. Ljubljana: Z. H. K 2·—. Osijek I. V. M. —·80. Požega: F. M. K 5·—. Sarajevo: R. P. K 5·—, L. A. K 2·—. Soljani: S. K. K 3·—. Zagreb: B. E. K 1·—, P. I. K 1·—. **Za kruh sv. Ante:** Domagović: F. T. K 2·—. Mitrovica: I. L. K 2·50. **Za otkup crnaca:** Sv. Ivan-Žabno: M. J. sabrali župljani K 7·40. Zagreb: V. I. K 1·

Za hrvatski novicijat D. I.: Bacs-Almas: P. F. K 3·—.

GLASNIK
PRESVETOGA
SRCA ISUSOVA
BLAGOSLOVLJEN OD SV. OCA PAPE

Broj 4. **Travanj 1914.** **Godina XXIII.**

Nakana molitava i dobrih djela u ožujku.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Katolička Francuska.

Sve što se o Francuskoj izvan Francuske znade, jesu samo protukatolički zakoni i progoni redovnika. Ali se ne zna u tuđini, kako se katolici služe i zadnjim trakom slobode, što im preostade, kolikom li žilavošću gledaju, da svoja prava spase u odlučni čas. Naravno u ovome malome prostoru ne možemo potanko pregledati sve, što se sada dobra čini u Francuskoj.

Počnimo sa **školama.** Zakon od 1901., koji rastjera redovničke zadruge i onaj od 1904., koji zabrani članovima duhovnih zadruga svaku obuku, naravno da je silno smeo katoličko nastojanje. No ne žacajući se znatnih žrtava napokon se opet snađoše katolici, i evo kako sada stoje:

U 14.428 pučkih škola katoličkih bilo je prvoga siječnja 1913.: 960.712 učenika. To je malo, ako se znade, da država u svojih 71.491 škola s ponosom broji 4,135.836 učenika. No to je mnogo, ako se promisli, kako katolici moraju plaćati silnu nametninu, što ju zahtijeva strahoviti proračun za javnu obuku. Po tome naime treba godišnje 45 milijuna za uzdržavanje škola! Utješno je čuti, da u katoličkoj obuci na svaku 1000 đaka dolazi godišnje 28 đaka više, a na svaku 1000 škola da se podigne 9 novih škola; dočim javna, t. j. bezbožna državna obuka broji godišnje prirast samo od 3 škole i 17 učenika na svaku 1000. U zapadnim okružjima 24 državne škole nemaju nijednoga učenika; 23 samo po 3 učenika, 45 samo 5 učenika itd.

Uz pučke škole valja spomenuti mnogobrojne srednje škole. Svako okružje ima barem po 2, gdjekoje po 3, 4, 5. Tomu valja pribrojiti još 5 katoličkih sveučilišta Proračun pariškoga sveučilišta

iznosi na godinu gotovo milijun. Tko to ima na umu ne će ga iznenaditi prosvjed, što ga prošlog listopada u saboru digoše katolički zastupnici proti novim pogibeljima. Tu se sabralo 1,200.000 potpisa u 35 okružja; troškove su podmirili katolici.

Pored svih progona crkvenih redova ima danas još uvijek u Francuskoj 35.000 redovnika i 125.000 redovnica, koji odgajaju 2 milijuna mladeži, njeguju 200.000 bolesnika i opskrbljuju 100.000 siročadi. Osim toga imadu Francuzi u inozemstvu po misijama 9.000 vjerovjesnika svećenika, 4.000 redovničke braće i 34.000 časnih sestara.

„Slobodna" Hrvatsko, sakrij se pred progonjenom Francuskom!

No katolici se ne ograničuju na škole. Eto vam katoličkog saveza za **tjelovježbu**; jer i katolici i slobodni zidari imaju svoju tjelovježbu, ili bolje, slobodni se zidari služe tjelovježbom, da primame sebi priproste ljude. Za veće se ideale zagrijava udružena katolička francuska omladina. Njezin savez broji preko 100.000 članova. Njihova odanost spram pape sjeća nas papinskih vojnika, zvanih „zvava". Geslo im je: „Moli se, radi i katolička svoja načela širi!" Ti mladići pristupaju češće zajednički k pričesti. Tako n. pr. god. 1910. u crkvi „Naše Gospe" pristupilo ih je prigodom glavnoga sastanka u Parizu 8000 k stolu Gospodnjemu. Te im zajedničke pričesti ulijevaju novu snagu za vrlo naporna predavanja, što ih drže posvuda po selima. Ah, da! Još ima požrtvovnosti u Francuskoj!

A **dobra štampa?** Ne spominjem bezbroj manjih mjesnih dnevnika. Tà svako okružje ima po 2 ili 3. Samo bih upozorio na glasovitu kuću „Dobre štampe" u Parizu. Dnevni „La croix" (križ) izlazi u 200.000 primjeraka. Nedjeljom se štampa u 500.000! Isto tako „Pèlerin" (Putnik). „La Croix" za mornare tiska se u 260.000 primjeraka. Ista je kuća počela prije 2 godine izdavati romane po 20 filira, a izdala je po prilici do 100.000 svešćića na mjesec.

A hrvatska katolička štampa?...

Spomenimo još **duhovne vježbe** sv. Ignacija za odrasle svjetovnjake i za đake. Čujmo najdivnije! Radnici žrtvuju slobodnu nedjelju i svoju nadnicu u ponedjeljak, pa idu u duhovne vježbe na razmatranje. Koliko se vesele ti čestiti radnici, kad im kakav zapovjedni blagdan dopusti, ter mogu tri dana sprovesti u razgovoru s dragim Bogom! — Duhovne vježbe za vojnike! U nekom se kotaru jednom skupilo 900 momaka prigodom nekog odlikovanja. Odlikovani momak pozva 6 svojih drugova, da sv. pričešću proslave njegovo odlikovanje. Izvan vojarne uspijevaju duhovne vježbe isto tako krasno. — Nove se crkve dižu regbi čarobnom moći u svima velegradovima. Sam Pariz broji u ovo posljednjih 5 godina 15 novih župa i 24 pomoćne crkve. — Letimice spominjem **društvo svjetovnih vjeroučitelja i vjeroučiteljica**. U njemu ima 50.000 vjeroučitelja, koji poučavaju više od 200.000 djece.

U Francuskoj je kolijevka pobožnosti spram **Presv. Srca Isusova.** Na brežuljku mučenika u veličanstvenom svetištu Bož. Srca množe se noćna klanjanja u istoj mjeri, kao bezbožne državne odredbe. Tu nam se otkriva čudesna tajna žilavoga i požrtvovnoga života katoličkog u Francuskoj. Odande, iz svetotajstvenoga Srca Kristova razlijeva se vrutak preporoda širom Francuske. *Fr. Vauplane.* D. I.

Nije za te, već za pijanduru.

Piše vojnički superior **Matija Rihtarić.**

S više se strana i jako često čuje vapaj proti pijanstvu. Pijanstvo je pravi mraz i tuča. Što je mraz i tuča polju, to je pijanstvo obitelji. Uništi ju do kraja, utuče ju. Došla k meni jednom neka žena, moli me i kumi, neka joj pomognem. „Što želite?“ pitam. „Muž mi je pijanac, sve propije, a ja s djecom gladujem. Dajte, pomozite mi; odvratite ga od pijanstva. Da ne pije toliko, mi bismo lijepo i dobro živjeli. Ali to nesretno piće! Čim dobije štogod novca, hajde u krčmu; a kad nema, pije na vjeru.“ I jadikovala žena dalje, i naricala preda mnom. Ja, da joj muža odvratim od pijanstva! Smiješno! Premda možda bi se još u ovom slučaju kako i dalo, pomislio sam. Čovjek još nije star; dakle ne će po svoj prilici biti okorjela pijandura. Staroga pijanicu ne će nitko odvratiti od pijanstva. Bilo bi to pravo čudo. Isti će se psovač prije ostaviti psovke (kletve), nego pijandura vina i rakije! A ipak su pijanica i psovač dva blizanca, dva rođena i jedan drugomu najsličnija brata. Jedan je malne uvijek uz drugoga, jedan drugoga podupire.

Bi li se čovjek one žene bio obratio, nebi li, ne znam. Ipak riješio ju je pijandure Bog, jer joj muž naskoro umro. Vino ga strovalilo zarana u grob. Nahladio se, dobio upalu, i — ode.

Kako se na pijanstvo sa svake strane viče i jadikuje, ja sam hotio već nekoliko puta, da sjednem, i da napišem štogod proti ovom ogavnom grijehu. Kad sam sjeo, da razmišljam, kako bih i gdje bih počeo, bacio sam pero svaki put. Koja korist pisati proti pijanstvu! Zar će pijandura čitati ovo, što ja u „Glasniku Srca Isusova“ napišem?! Zar će pijandura čitati „Glasnik“? Ne vjerujem! Kad bi ga čitao, ne bi više bio pijandura. Ili zar „Glasnik Srca Isusova“ ima pristupa u krčme?! Zar će đavo trpjeti Božansko Srce Isusovo kraj sebe u krčmi? A ako bi se u kojoj krčmi Glasnik i našao, to bi bila krčma takova, kakova treba da bude: U toj bi se krčmi našao i križ, i molio bi se Bog. Ali u krčmi uopće, ko da je i sam dragi Isus preslab; tu je više manje gospodar sotona — Bog nam se smilovao, — tu je on kod kuće! Kad bi pijandura ostao kod kuće, kad bi si vina dao nositi kući, kad bi se opijao kod kuće — onda bi se možda još dalo štogod učiniti. Ali da! Ne će pijanica ostati kod kuće, ne će on piti kod kuće! Tu mu je predosadno. Tu nema kamerata, drugova. Kod kuće ga gleda žena, gledaju ga dječica. To ga smeta. U krčmi ga gledaju oni, koji ga na vino i na rakiju bodre i sokole, koji su s njim jedne misli i jednoga srca, koji s njim piju. Ali ne; ne piju, nego s njim zajedno — ločuju... Tu, ako se što i čita, čita se ono, što pijandurama prija, što im je drago. To su stvari bezbožne, to su listovi bezvjerski. A u te listove niti bi moje pero pisalo, niti bi oni štampali, što bih ja napisao.

A zašto ću ipak sada pisati? Znaš, zašto? Jerbo mi je gosp. urednik ovoga Glasnika reko, neka bih pisao. Opetovano mi je reko: „Dajte, pišite!“ On misli: Ako je mogao dragi Bog obratiti razbojnika na križu, zašto ne bi mogo obratiti i pijanduru? Ta svemoguć je! Stoga sam se eto dao na ovo pisanje. A sad ko čita, neka čita! Ako ne bude pomoglo, ne će lje nikom ni naškoditi!

„En glažek, al pa dva!“

Rekoh, da se pijandura jako teško popravi, teško se ostavi vina i rakije. Da se ostavi?! Ne treba se napokon ostaviti, sasma ostaviti. Neka pije, koliko je za okrjepu. Skoro sam htio napisati: „Neka pije, dok mu je — dosta“. Ali ako mu se to dopusti, on će piti cijeli dan i cijelu noć, jer njemu nikad dosta, nikad previše — kako on veli.

„Čuješ ženo! Deder probudi me, ako opaziš po noći, da sam žedan“, reče dobri mužek svojoj ženi.

„Ma čovječe, kako da ja znadem, kada si ti žedan, pa još k tomu noću!?“

„Ženo, probudi me, kadgod te je volja! Samo stavi tu vina i rakije: Kad ja vidim rakiju ili vino — odmah sam žedan . . .“

To je, rekao bih šala; ali žalibože nije šala. Da nije, znat će mnoga i premnoga žena, koja ne treba svoga muža istom buditi, već joj valja poći tražiti ga po krčmama, dok mu je još koji grošić u džepu.

Bio sam lanjskih praznika na Bohinjskom jezeru u Kranjskoj. Tu su slovenski svećenici sazidali kuću, gdje će se bolesni ili obnemogli malko odmoriti. Tu se namjerim na prijatelja, koji je nekad bio na kratko vrijeme i kod mene u Zagrebu. Taj je gospodin, svećenik, osim inih službа sada i urednik jednog, među Slovencima dosta rasprostranjenog lista, komu je naslov „Zlato doba“. On se nada, da će doći ono zlatno doba, kad pijanstva na svijetu biti ne će! Eh?! — S ovim listom bori se on proti pijanstvu, ili kako on veli, proti „alkoholu“, to jest proti svemu, što ima u sebi alkohola iliti špirita. Sam ne pije ništa, što sadržaje špirita, i veli, da mu je pored svega toga jako dobro. Jedan pak, već stariji svećenik, kanonik, rekao je opet: „Pijmo mi en glažek al pa dva“ (jednu čašu ili dvije) vina! Zašto ne? Ta vino je stvorio dragi Bog, a pio ga je i sam naš Spasitelj Isus. Kad bi u vinu bilo toliko zlo, ne bi ga bio dragi Isus pio, i baš s vinom učinio prvo svoje čudo. I za samu sv. misu ga je odredio.“

Tako je! To bih i ja stavio na srce svakomu u krčmi: „Pij, brate, čašu, dvije; pij, ako misliš, da ti je za okrepu! Pij, ali nemoj piti više, nego ti dopušta želudac i kesa!“ Ako imaš ženu i dječicu, misli, da si dužan i za njih se brinuti. Oženio si se, a ti uzdržavaj ženu i djecu. Sramota je, grjehota je, da oni gladuju, a ti da pijančuješ! Jest, vino je stvorio dragi Bog, ali ga nije stvorio, da se njim griješi, nego da ga piješ za okrjepu. „Če ga piješ spametno, zdravlje ti bu krijepilo“ — veli slovenska popijevka.

Ali — pijandura i pamet! To je ko noć i dan, jedno protivno drugomu.

(Nastavit će se).

Srce Isusovo, ljekarija trpećima.

Glas učenikov:

Čuj me, dragi Gospodine
Pa mi kaži, što Te molim,
Jerbo Tebe nad sve ine
Učitelja vazda volim.

Srce mi je vrlo nujno,
Bolno, hladno izmučeno:
Gdje bih mogo naći lieka,
Da mi bude izcieljeno?

Glas Isusov:

K mome Srcu Božanstvenom
Obrati se, sinko dragi,
Tu ćeš vazda naći pomoć,
Tu ćeš naći melem blagi.

Moje Srce nujne tješi,
Bolne liječi, hladne grije;
K mome Srcu ljekovitom
Put otvoren vazda ti je.

Ako ti je uzdah iskren,
Ako ti je čustvo pravo,
Tvoje srce prem bolesno,
Iznovice bit će zdravo.

K mome Srcu Božanstvenom
Obrati se, sinko dragi,
Tu ćeš vazda naći pomoć,
Tu ćeš naći melem blagi.

Fr. Gj.

Mladi naraštaj.

Danas se dižu tužbe sa svih strana, kako je opak mladi naraštaj. A ne pita se: A k a k o s e t a j m l a đ i n a r a š t a j u z g a j a? To je baš ono glavno! U mnogim evropskim državama, a i u amerikanskim, zapiljili su si veliki državnici u glavu, da moraju narodu oteti vjeru. U tu svrhu ukinuše u školama najprije vjeronauk, a onda izbrisaše iz svih školskih knjiga ime Božje i Crkve katoličke, i sve, što čovjeka podsjeća na vrhunaravski i prekogrobni život.

Tako se na primjer u jednoj školskoj knjizi Francuskoj još godine 1903. čitalo: „B o ž e m o j!", a godine 1908. čitalo se u istoj knjizi mjesto toga ovo: „K a k v a n e s r e ć a!" — Drugo opet jedno mjesto glasilo je godine 1903.: „Ostanimo složni u ljubavi B o g a i domovine"; a godine 1908.": . . . u ljubavi prema domovini i d u ž n o s t i". — Godine 1903. glasio je naslov jednog štiva ovako: „Počin pod jelom i m o l i t v a p r i j e s p a v a n j a"; pet godina kasnije glasio je taj naslov ovako: „Počin pod jelom. J u l i j a z a s p a l a". — I tako je to išlo dalje diljem cijele knjige. Da, i gdje se prije čitalo „S v e t o E v a n đ e l j e", sad se čita: „K n j i g a"; gdje je prije bila naslikana kakva c r k v a, sad je naslikana — p o š t a n s k a z g r a d a! Mjesto „Velik je B o g", čitaju djeca: „Velik je — P a r i z!"

Je li onda čudo, da je Francuska zemlja neprestanih buna, toliike ćudoredne iskvarenosti, tako čestih i velikih zločina? Je li čudo, da je u Portugalskoj nestalo kraljevstva, a nastala vlada bezbožnika, koji Crkvi pootimaše sva njezina dobra i sve redovnike i redovnice iz zemlje istjeraše? Je li čudo, da se u Španjolskoj i u Italiji to isto očekuje gotovo svaki dan? Kakve si država podanike odgaja, takve će i imati.

Učimo se od tuđe nesreće i budimo na oprezu, jer nema zla na svijetu, a da ga ne kušaju presaditi i na hrvatsko tlo. Obično se skrivaju za č o v j e k o l j u b i v o s t, za n a r o d n e potrebe, za o p ć e dobro i tomu slično; a pomno izbjegavaju sve, što po vjeri miriši. A katolici? . . . Oni podupiru sve i sva, samo ne sebe i svoje . . .

Žalosna Majka Božja u Svetištu Srca Isusova.

Ovo je već druga godina, kako se Svetište Srca Isusova ukrasilo s dvije skupine umjetničke vrijednosti, a to je: Žalosna Majka Božja i špilja Lurdske Gospe. Ovaj puta donosimo sliku Žalosne Majke Božje. Skupina je postavljena uporedo s pričesnom ogradom baš pred lukom, što dijeli svetište od ostalog dijela crkve. Sve je napravljeno od mase „terra cotta" zvane. Mrtvo tijelo Spasiteljevo privlači k sebi neodoljivom nekom silom, tako je nježno, tako milo i fino izrađeno. A žalosna Gospa, puna neizreciive sučuti sa Božanskim Sinkom svojim, svakoga potiče na skrušenje i pokajanje. Nitko ne pohađa Svetišta, a da se barem za časak ne zaustavi i pred ovim kipovima, te ne promisli, da je i on bio jedan od onih, koji su razapeli miłog Spasitelja i neizkazano ražalostili premilu našu Majku.

Rana i česta pričest djece u nadbiskupiji zagrebačkoj.

Preuzvijetli g. nadbiskup-koadjutor zagrebački dr. Ante Bauer izdao je dana 25. listopada 1913. vrlo važan naputak, kako da se u njegovoj nadbiskupiji jedinstveno provede odluka sv. Oca Pija X. od 8. kolovoza 1910. o ranoj i čestoj pričesti djece. Budući, da je taj naputak veoma poučan za sve, osobito za roditelje i skrbnike, to ga donosimo evo u cijelosti:

1. Dušobrižnici neka pouče i potaknu vjernike, da djecu, čim se uzmognu pristojno ponašati, već davno prije nego što su vezani na školu, što češće vode u crkvu i k sv. misi. Tu neka im roditelji, skrbnici, rođaci ili kumovi istumače svete slike, oltar i svetohranište, ispovjedaonicu i sv. misu. Neka ih kod kuće nauče Očenaš, Zdravo Marijo, Vjerovanje; a u crkvi neka ih opomenu, da se s drugim vjernicima klanjaju živomu Gospodinu Bogu Našemu Isusu Kristu, koji je poslije pretvorbe dušom i tijelom nazočan pod prilikama kruha i vina. Tako će mnoga djeca već prije sedme godine steći ono nekoliko znanje i onu početnu pobožnost, koja je dovoljna za primanje sv. pričesti. Koja su djeca doista toliko poučena, moći će u sporazumu roditelja ili skrbnika i ispovjednika pristupiti k svetoj ispovijedi i pričesti, makar da su i ispod sedme godine.

2. Djecu upisanu u školu treba da kateheti odmah već od početka prve školske godine poučavaju u najpotrebnijim vjerskim istinama i pripravljaju ih za (prvu, ako još nijesu bili) sv. ispovijed i pričest. Ta priprava treba da u najkraćim crtama (na osnovi prikladnih biblijskih crtica) obuhvata ovih pet istina:

a) Bog je jedan u tri osobe: Otac, Sin i Duh sveti; On se brine za sve: ljubi dobro, zato ga nagrađuje, odurava zlo, zato ga kazni. b) Iz bezkrajne ljubavi k ljudima postala je druga Osoba, Sin Božji, čovjekom, da nas na križu otkupi od grijeha i da nam pribavi milosti za vječno spasenje u nebu. c) Najveću nam milost iskazuje Krist, kad nam samoga sebe daje duši za hranu u sv. pričesti. d) Tko

se dostojno pričešća ugađa Kristu i pomaže svojoj duši i pripravlja sebi put u nebo. e) Dostojno se pričešća, tko je u stanju milosti, t. j. tko sebi nije svijestan teškoga grijeha. Prije pričesti valja se dakle svrhunaravski pokajati za grijehe; a tko zna, da je u smrtnom grijehu mora se i ispovjediti. Valja djecu ukratko poučiti o sv. ispovijedi.

Do Bijele nedjelje ili najkasnije do svetkovine sv. Alojzija mogu djeca biti dosta pripravljena. Potom neka bi bila prva zajednička ispovijed uoči Bijele nedjelje (ili uoči Alojzijeva), a prva svečana pričest na Bijelu nedjelju (ili na dan sv. Alojzija). I ona djeca, koja su poukom roditelja i ispovjednika već prije sedme godine pristupila k sv. ispovijedi i pričesti, neka se sada pridruže svojim školskim drugovima k ovoj svečanoj zajedničkoj ispovijedi i pričesti.

Žalosna Majka Božja u Svetištu Srca Isusova.

Gdje nema škole, neka dušobrižnici okupe djecu od sedam godina (i mlađu, ako su bistrinom uma ovoj djeci dorasla) već od mjeseca rujna redovito poslije sv. mise ili večernje, neka popune pouku, što su im već roditelji dali tako, da bi ova djeca o Bijeloj nedjelji ili barem o Alojzijevu mogla pristupiti k prvoj sv. ispovijedi i pričesti. U kasnijim školskim godinama (ili gdje nema škole, u crkvi) neka dušobrižnici nastave i dovrše vjersku pouku prema propisanim školskim knjigama ili prema diecezanskom katekizmu.

3. Poslije prve sv. pričesti treba da dušobrižnici i katiheti nastoje, da bi se djeca što češće, dà i svaki dan prišešćivala. Neka pouče djecu, da je to želja samoga G. N. Isusa Krista, koji je za to i ustanovio presveti oltarski Sakramenat; a opet, da se od njih ne

t. j. da žele sv. pričest ne iz ljudskih obzira, već iz ljubavi Kristu i vlastitom spasenju. Potom da ne treba svaki dan polaziti na sv. ispovijed, već je dosta, ako idu k ispovijedi svakih 8 ili 14 dana, kako im već ispovjednik odredi. Jedino da su onda odmah dužni poći k ispovijedi, ako bi, što ne dao Bog, smrtno sagriješili Za sv. pričest neka se redovno pripravljaju pod sv. misom, a poslije sv. pričesti neka se neko vrijeme klanjaju božanskom Spasitelju, neka mu zahvaljuju za obilnu milost, što se s njima sjedinio i neka ga vruće mole za daljne milosti i za sve druge potrebe — svoje, Crkve i doma svoga.

Na koncu školske godine treba da katihete ponovno i toplo djeci govore, te bi im srce zanijeli, da bi i za vrijeme školskih praznika, kad su pogibli veće i napasti mnoge, pristupali češće, ako je moguće, i svaki dan k Stolu Gospodnjem. Pogotovu treba da nastoje predobiti za češću i može biti za svagdašnju sv. pričest one, koji će prestati polaziti daljnu školu. Nad ovima treba da u ovom pravcu osobitim načinom bdiju i dušobrižnici, da u dobro sjeme ne zasije neprijatelj kukolja.

4. Prema tomu se ovim ukida svaki protivni običaj: i onaj, da se djeca istom u 9. ili kasnijoj godini (u III. ili kasnijem razredu) prviput pričešćuju i onaj, da se po nekoliko puta prije ispovijedaju, nego što ih puste k prvoj sv. pričesti . . .

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše **Stjepan Babunović D. I.**

(Nastavlja se.)

Uvod.

Samo tebi za ljubav, Bože moj, pišem ovo iz poslušnosti. Oprosti mi, molim te, što sam se sve dosad opirala. Ti jedini znaš, kako mi je to teško i ti mi jedini možeš pomoći da se svladam. Primam ovaj nalog, kao da dolazi od tebe samoga i kao pokoru za onu pretjeranu brigu i želju, što je svaki dan ćutim, da živim naime na vijeke zaboravljena od stvorova. Neka mi to bude pokora i za ona obećanja, što sam ih tražila od osoba, kojima sam otkrila svoju nutarnjost, (da im ne ću naime ništa o sebi pripovijedati) kao i zato, što sam popalila sve bilješke, što sam ih iz poslušnosti napisala, a došle su u moje ruke. O da ne bih, jedino Dobro moje, ništa napisala, što ne bi bilo tebi većma na slavu, a meni na veće poniženje!

I. U svijetu.

Djetinjstvo.

U seocu Lotkur (Lauthecourt) grofovije Šarloa (Charlois) u Burgundiji (Francuska) življaše obična građanska obitelj gospodina Klaudija Alakok (Alacoque). Bio to čovjek pošten, miroljubiv i pravedan, pa ga sugrađani izabrali za suca, a obližnje plemstvo povjerilo mu upravu svojih dobara. Bog mu dao za družicu života Filku Lamyn, ženu dobru i radinu. Petero djece, četiri sina i jedna kći,

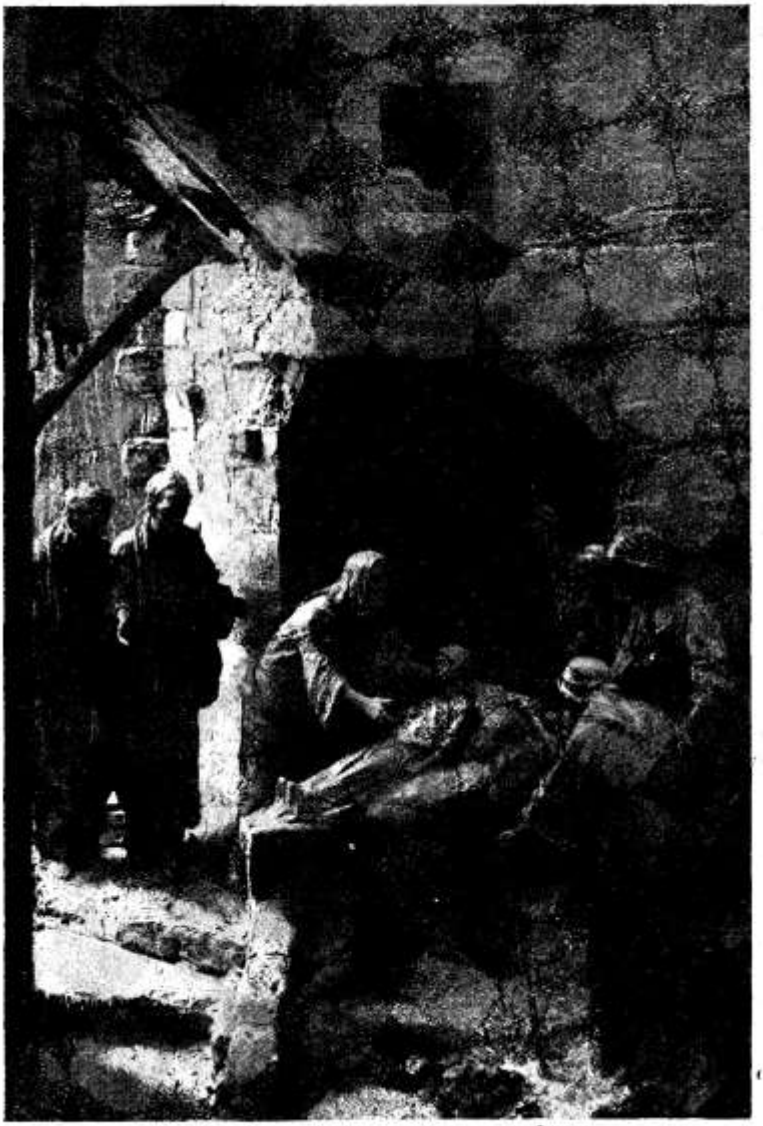

Isus oživljuje kćer Jairovu.

Kći im se rodila dana 22. srpnja 1647. Tri dana kasnije okrstiše je u župi Verur (Veroure) jer je Lotkur onamo spadao. Obadva sela nalaze se u nadbiskupiji otenskoj (Autun). Na krštenju dobi djevojčica ime Margareta. Kako Bog u svojoj nedokučivoj providnosti običaje izabrati „što je u očima svijeta ludo, da posrami mudre; i slabo, da posrami jake, i što je u svijetu neznatno i prezreno, i ono što nije, da razruši ono što jest" (I. Kor. 1, 27. i 28): tako je odabrao i ovo dijete obične građanske obitelji, da mu objavi tajne Božanskoga Srca svoga, što ga bijaše do onda sakrio pred mnogim učenim i uglednim osobama. Margareta je dijete Božje providnosti, oruđe u ruci Božjoj, učenica presv. Srca Isusova.

Bog je Margaretu već od rane mladosti njezine stao pripravljati za odličnu službu. Jedva je došla k razumu, a on je već uzeo pod svoju osobitu zaštitu, da je očuva od kužnog zadaha pokvarenog svijeta. Čujmo, što o tom sama piše u svom životopisu:

O jedina Ljubavi! Koliku ti dugujem zahvalnost, što si me već od rane mladosti moje pratio svojim blagoslovom, postao mi učiteljem i zavladao srcem mojim, premda si dobro unaprijed znao, kako ću ti se opirati! Jedva sam došla k pameti, a ti si me poučio o grdobi grijeha. Ovo mi je napunilo srce takvim strahom, te mi je i najmanja ljaga bila teret nepodnosivi. Kad je trebalo obuzdati moju djetinju živahnost, dosta je bilo samo reći: „Bog se time vrijeda!" i ja bih se onaj čas primirila i odustala od onoga, što sam bila naumila.

Nešto me neprestano nukalo, da izgovaram ove riječi, koje ni sama nijesam razumjela: „Posvećujem ti, Bože moj, svoju čistoću i zavjetujem ti vječno djevičanstvo". Ovako sam jednoć molila pod svetom misom, upravo između podizanja presvetog tijela i presvete krvi klečeći na golim koljenima, kako sam to uvijek običavala, bilo ma kako hladno, Nijesam ni sama znala, što sam učinila, niti što znači riječ „zavjet" niti što je to „čistoća". Moja jedina želja bijaše od to doba: povući se kamo u pustinju; i samo strah, da ću i tamo naići na ljude, zadržao me, da ne odem.

Bl. Djevica Marija brižno se skrbila za me bez prestanka. K njoj sam se utjecala u svim svojim potrebama, i ona me očuvala od veoma velikih pogibelji. Nijesam se usudila da se izravno obratim na Božanskog Sina njezina, nego uvijek na nju Njoj sam na čast molila malo ružarje klečeći na golim koljenima, ili bih svaki put, kad izgovorim „Zdravo Marijo!" prignula koljeno i poljubila zemlju.

Kad je Margareta stupila u četvrtu godinu života, uze je njezina krsna kuma, Margareta Fotrijer (Fautrieres), žena odličnog posjednika u Verur-u, k sebi i dade je poučiti u čitanju, pisanju i katekizmu. Dijete pozorno slušalo i dobro pamtilo. Kumina kuća bila odmah uz crkvu. Margareta čula, da je tamo Bog na osobiti način prisutan; i odsele, ako je nije bilo u kući, a ona je bez sumnje u crkvi. Tu bi znala klečeći i sklopljenih ruku cijele sate sprovesti razmišljajući o istinama, što ih naučila iz katekizma. Dok su druga djeca njezine dobe ljubila igru, trku i zabavu, Margareta ljubila samoću, molitvu i razna pokornička djela.

Još joj ne bijaše punih osam godina, kad joj otac umrije. Na majci osta sva briga oko imetka i uzgoja djece. Preopterećena poslom prepusti Margaretu priprostoj seoskoj služavki, a ova nije baš puno marila za nju. Tako ona prva revnost Margaretina popusti. Ali majka uvidi brzo svoju pogrješku, pa je dade u samostan sv. Klare u gradu Šarol (Charoles). Neka nam o tom dalje pripovijeda Margareta sama:

Oca sam izgubila još veoma mlada. Kako sam bila jedina kći, a majka da prehrani petero djece, morala često na posao, odgajali me do moje osme i pol od prilike godine samo služinčad i seljani. Onda me poslali u samostan, gdje sam u devetoj godini svojoj pri-

mila prvu svetu pričest. Plod te svete pričesti bijaše, da mi je omrzla svaka igra i zabava, te nijesam u njima nalazila nikakva užitka, ma kako ga željno tražila. Što više, svaki put, kad bih se htjela s drugaricama poigrati, očutjela bih, koko me nešto vuče i tjera u koji kutić, te ne bih imala mira, doklegod ne bih poslušala. A onda bi me isti duh nukao na molitvu i to tako, te ležim skoro svaki put prostrta licem na zemlji ili klečim na golim koljenima ili, ako me nitko ne vidi, da često pokleknem. Bijaše mi naime veoma neugodno, kad bi me tko zatekao.

Veliku sam želju osjećala u sebi, da činim sve, što sam vidjela da čine redovnice. Sve sam promatrala kao svetice, misleći, da bih i ja, kad bih bila redovnica, bila kao i one. Ova me želja obuzela tako silno, te sam odsele jedino na to mislila; premda ovaj samostan ne bijaše, kako sam ja željela, dosta samotan. Ali, budući da nijesam poznavala nijedan drugi, mišljah, da mi valja ostati u tome.

(Nastavit će se.)

Novi pokret za sjedinjenje.

U Albaniji je započeo pokret za sjedinjenje s crkvom katoličkom među pravoslavnima. I ako nije ni izdaleka toliki kao u Bugarskoj — ipak će biti njegovi plodovi, kako se čini, to sigurniji. Pokret je započeo u Elbasanu, u samoj sredini nove Albanije, gdje ga već prije nekoliko godina Turska vlada silom prigušila, a sada se iznova pojavio. Evo što piše iz Albanije dopisnik uglednog lista rimskog Civiltà Cattolica (6. dicembre 1913. str. 635.):

U Elbasanu se radi sada o jako važnoj stvari, naime o sjedinjenju pravoslavnih s rimskom Crkvom. Već je puno godina, što se pravoslavni pop imenom Germanos s dijelom svojih ovčica otrgnuo od raskola i sjedinio s rimskom Crkvom. Ali nije imao crkve, jer su mu njegovu prijašnju crkvu oteli. Niti Austrija nikad nije mogla da dobije od turske vlade dozvolu, da bi mu novu crkvu sagradila. Uvijek bi to zapriječio pritisak ruske vlade na Tursku. Sada, kad Austrija može da slobodnije postupa, već se naredilo, da se nabavi građa, kako bi se na proljeće moglo započeti s gradnjom crkve. Govore, da će se tada sjediniti s Crkvom svi oni pravoslavni u Elbasanu i okolici, koji nijesu toga jošte učinili. Kako su naime razočarani bili, što su toliko vremena uzalud čekali, da se sagradi crkva — nijesu htjeli, da učine zadnji korak, dok ne vide, da im se želja uistinu ispunja. Sad je eto nadošao i taj čas. I sami muslimani prijateljski se vladaju prama ovom koraku svojih sugrađana i podupiru ga. Ali ne manjkaju uz to niti zapreke.

Prijašnji pravoslavni vladika popa Germanosa pozvao ga sebi. Lijepo ga primio, sjetio ga njegovih naukâ u Ateni i Carigradu i obećao mu, da će mu ne samo sve oprostiti, ako se vrati u pravoslavlje, nego da će ga i najljepše primiti i promaknuti. Germanos odgovori kratko i odrješito, da je zato prestupio u rimokatoličku Crkvu, jer je ova prava Crkva Kristova i da ne će više vjere mijenjati.

Kad vladika nije uspio, pokuša isto ruski konzul bitoljski (monastirski). Posla k njemu u to ime posebnog posrednika. Ruski izaslanik obeća veliku svotu novaca (a to je već i biskup prije učinio); ponudi, da Germanos ide na tri godine u Kijev, da usavrši svoje nauke, pa će ga tada učiniti biskupom u biskupiji, koju si sam odabere, Germanos odgovori, da mu ne trebaju ničiji novci, da je on samo istinu slijedio i nje se drži.

Srbi su za svoga nekolikomjesečnog boravka u Elbasanu dobro postupali s vlč. Germanosom. Ali kad je došla zapovijed, da odu iz grada, provalili su u njegovu kuću i opljačkali je. Neki srpski vojnik već ie naperio i na nj bodež, nataknut na pušku, ali se u tai čas

Gospina crkva u Vrboskoj.

baci među njih neki Rumunj, kojega bi bodež bio probo, da se nije zaustavio na dvostrukom kajišu nabojnjače. Drugi vojnik srpski, videći sliku pape Lava XIII. pomisli, da je to car austrijski, i htjede je probosti, ali ga zadrža časnik, rekavši mu, da to nije car.

Zanimat će čitatelje i ovo, što taj isti dopisnik piše. Nedavno je prolazio Elbasanom viši časnik bugarski i neko se vrijeme tu zadržao. Pripovijedao je vlč. Germanosu, da je pokret za sjedinjenje u Bugarskoj odrješit i općenit. Reče, da je jedini dokaz protivnika sjedinjenja: „Ako učinimo taj korak, ostavit će nas Rusija."

Molimo se Bogu, da pomogne junačkom pregaocu i pokretu sjedinjenja među Albancima i među braćom Bugarima, a ujedno i poradimo, da se naš Apostolat sv. Cirila i Metoda što više raširi. Čuvajmo se kojekakvih lažnih proroka, koji se na nekim mjestima, navlastito među unijatima, i u našim stranama pojaviše. I. K. D. I.

Uskrsnuće Isusovo u Gospinoj crkvi Vrboskoj.

Na sjeveroistočnoj strani otoka Hvara u Dalmaciji spustila se u lijepu odulju morsku uvalu varošica Vrboska, jedna od najstarijih mjesta otoka. Župa broji oko 1300 duša. Gradić posjeduje dvije velike crkve i dvije kapelice. Crkva sv. Lovre spominje se već god. 1579. i već je tada zovu „ukusnom i prostranom". Ali o njoj možda drugom prilikom. Sada nas više zanima crkva bl. Gospe, to jest „Majke Božje od milosti". Da nema ono malo tornjića, nitko ne bi valjda ni pomislio, da je to crkva; sagrađena je naime u obliku jake tvrđave između godina 1572. i 1579. Eno joj slike na strani 108.

Zanimljiva građevina podignuta je posred grada na najvišoj točki njegovoj te gospodari cijelim gradićem i svom lukom. Okrenuta je licem prema zapadu. Na istočnoj strani podignut je prostran polutoranj, koji služi za svetište crkve. Uza nj se prislanja s južne strane drugi toranj, u kom je sakristija; dok s protivne strane vidiš treću šiljkastu tvrdicu, koja siže samo do polovice crkve i služi kao ćatrnja, koja obuhvaća do 2.000 hektolitara kišnice, što se slijeva u nj s krova crkve. Nad sakristijom bijaše nekoć barutana; čuvalo se tu i ostalo streljivo. Okolo krova smještene su puškarnice i topane, a sprijeda na rubovima stražarnice. Krov je sav zaliven cementom. Dok su odavle hrabri Vrbovčani branili mjesto od neprijatelja, djeca, žene i starci molili bi dolje bl. Gospu, da ih obrani.

Isukrst nam slavni uskrsnu u mrak tamni
Dan žalosti minu, dan radosti sinu
Alleluja!

U ovoj se crkvi nalaze tri prekrasne starinske slike: porođenje Gospino od Andrije Medulića, Šibenčanina, a možda i od Pavla Veronese, kako drugi hoće; Isus na križu, od Josipa Alabardija, te Uskrsnuće Isusovo od istoga Alabardija, što je donosimo na ovoj strani. Slika se nalazi, koliko se sjećamo, na prvom pokrajnom oltaru sa strane evanđelja. Koliko se god urednik „Glasnika" trudio ljetošnjih praznika, da *tu* sliku što vjernije fotografira, uzalud: nikad na kopiji ono što je na izvorniku. Isus je prekrasna pojava. Desnom rukom hvata se rane u boku, a lijevom drži bijelu zastavicu s crvenim križem, znak sjajne pobjede svoje nad smrću. Lako se drži u zraku, kao da se lagano podiže prema nebu. Tjelesni oblici i boje tako su vjerne, a ujedno tako plemenite i uzvišene, da ne možeš sa slike oka skinuti. Iz otvorenog neba silaze anđeli i pozdravljaju Božanskog slavod obitnika.

Slike iz života Isusova.

Gospodin Isus je dao nebrojeno dokaza, da je pravi poslanik Božji i obećani Mesija, e da se nitko ne uzmogne ispričati, kao da toga tobože nije znao. Amo valja uračunati i čudesa Isusova. Takva dva čuda bijahu i ova, što ih u slici prikazana donosimo u ovom broju. Na strani 105. vidimo na odru kćer Jairovu. Otac njezin bijaše došao k Isusu, te ga zamolio, neka dođe što brže, jer da mu je kći sad nà umrla. Bit će dosta, mišljaše, ako Isus metne na nju samo svoju ruku, pa će oživjeti. Da je imao veću vjeru, Isus bi je na mjestu oživio. Ovako pak dođe i učini čudo u njegovoj kući. A učinio je to Isus zato, da ocu ojača vjeru i da obrati sve ukućane njegove. Došavši dakle u kuću Jairovu, istjera ljude, ude i uhvati djevojku za ruku i reče: „Ustani „ i djevojka usta (Mat. 9, 25).

Na strani 111. vidimo naslikan događaj, što ga opisuje sv. Ivan na poglavlju 11. Lazar, prijatelj Isusov razbolio se teško. Sestre njegove Marta i Marija poslaše Gospodinu vijest, da mu je prijatelj teško obolio. „Gospodine", govorahu, „gle, onaj, koga ti ljubiš, bolestan je!" Nijesu ga izrijekom molile, da ga ozdravi; znale su naime dobro, kako ga on ljubi, i kako ima dobro srce, te ne treba, nego da ga samo upozore na pogibelj i na živu želju srca svoga. Gospodin ipak ne pođe odmah, nego osta još dva dana na onom mjestu. — Tako običaje i danas dopustiti, da čovjek dođe u skrajnju nevolju, e da onda pokaže svoju moć i ljubav. — Kad je dakle došao u Judeju, ležaše Lazar već četvrti dan u grobu. Oživivši vjeru u pobožnim sestrama i uzdavši hvalu Ocu nebeskomu, povika iza glasa: „Lazare, izađi napolje! I odmah izađe onaj, što bijaše mrtav, obavit platnom po rukama i nogama, i lice njegovo bijaše ubrusom povezano... Onda mnogi od židova, koji dođoše k Mariji i Marti i vidješe, što učini Isus, vjerovaše u nj".

U Crkvi Isusovoj nije nikad manjkalo pravih čudesa. To je jedan od onih vanjskih biljega, po kojima se ona jasno raspoznaje od svake druge crkve, što ih osnovaše Crkvi nepokorni ljudi. Crkvena povijest puna je takvih posve zajamčenih povjesničkih događaja. Ali, nije li duša veća od tijela? Ne će li doslijedno biti veće čudo, ako duševni mrtvac uskrsne iz groba svojih grijeha, nego, ako tjelesni mrtvac ustane od mrtvih? I doista, tko može opraštati grijehe? Tko drugi nego onaj, koji jedini može i tjelesnog mrtvaca dignuti iz groba? I evo, to čudo ponavlja se danomice u Crkvi katoličkoj, u sv. ispovijedi. Nebrojeni mrtvaci tu oživješe, a nekoji od njih proslaviše kasnije Crkvu sjajnim djelima, da ih Crkva stavlja vjernicima pred oči kao uzor. Sjetimo se samo jednog Augustina, Andrije Korzinija, Marije Egipatske i tolikih drugih! I što bi bilo od ljudi, kad bi Bog svakoga grješnika odmah na mjestu kaznio smrću i mukama paklenim? Koliko bi ih se tada spaslo? Ne ljutimo se dakle i ne tužimo na providnost Božju, što i grješnike trpi, već radije gledajmo, kako ćemo se sami okoristiti ovim neizmjernim milosrđem Božjim, pa na vrijeme činimo pokoru. Evo, još traje sveto korizmeno vrijeme: Na ispovijed, tko još nije bio ili je poslije ispovijedi opet smrtno sagriješio!

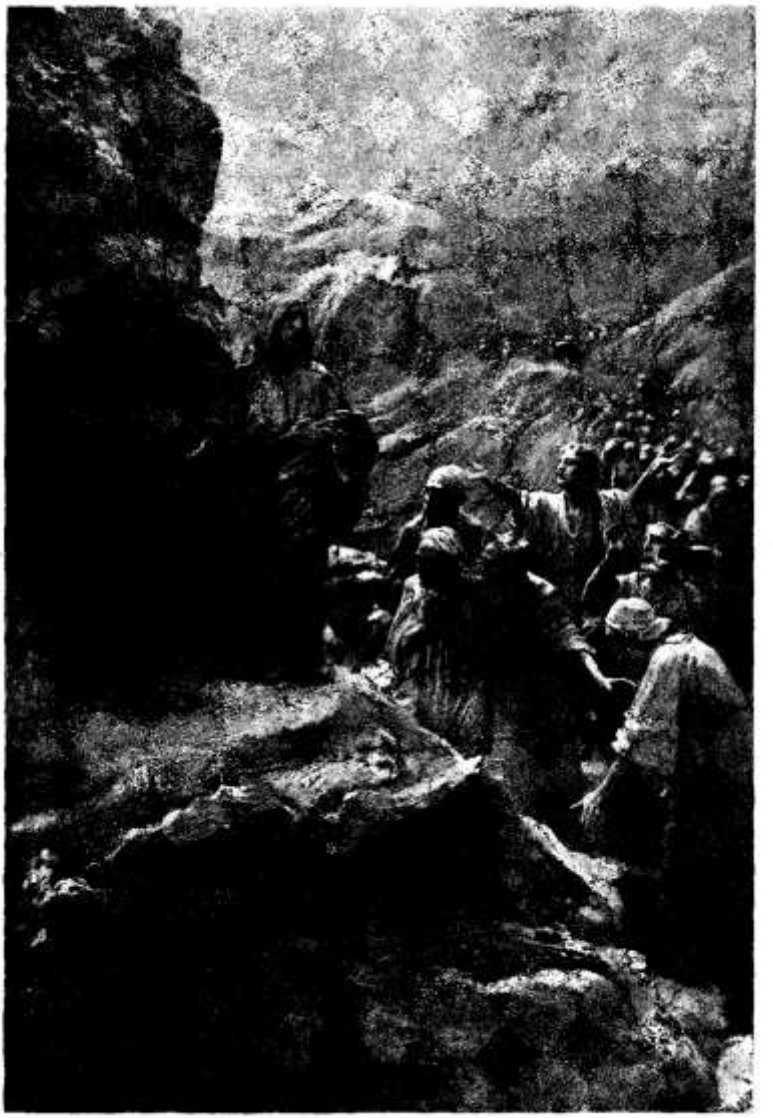

Isus uskrišuje Lazara.

Pošten gostioničar — izvrstan župnikov pomoćnik.

Oho! Što je to? „Pošten gostioničar — izvrstan župnikov pomoćnik"! — dakle kapelan!? Gostioničar-kapelan!... Zar će se i Glasnik šaliti?

Ne, vrijedni štioče! Glasnik piše sasvim ozbiljno i tvrdi ponovno, da je pošten gostioničar doista izvrstan pomoćnik svome župniku.

Kažite mi: Gdje se najviše i najčešće griješi i psovkom i neumjerenošću, rasipnošću i nečistoćom, svađom i tučnjavom i bezbroj drugim grijesima, ako ne baš u gostionama i krčmama? I kad bi se našao pošten gostioničar, koji ne bi nikakav grijeh trpio u svojoj kući, zar to ne bi bio izvrstan pomoćnik župnika, koji se također bori proti zlu i grijehu?

Da, ali gdje je taj gostioničar, koji ne trpi u svojoj kući grijeha? Gdje je ta gostiona, krčma, u kojoj se ne griješi? Tko bi onda i dolazio onamo, ako se vrata zatvore pijancima, kartašima, psovačima, raspikućama? Ne bi li takav krčmar morao brzo zatvoriti svoju krčmu? — Pa ipak, sve se može! Biti gostioničar, to nije nipošto zlo; kao što nije zlo po sebi ni zaći u gostionu i zatražiti kakvu umjerenu okrepu. Ali to je zlo, što gostioničari, krčmari mnogo puta nijesu puno bolji od raspuštenih svojih gostiju, što gledaju vazda samo na svoj džep, a ne na svoju dušu i na dušu svoga bližnjega.

Kad će dakle gostioničar biti pošten, a prema tome i izvrstan pomoćnik župnikov? Onda, kada bude:

1. Za vrijeme sv. mise, propovijedi, procesije, blagoslova i sličnih crkvenih službа, kadno vjernici moraju biti u crkvi, svoju gostionu ispraznio i držao zatvorenu, a ne trpio, da u njoj sotona drži svoje „pobožnosti";

2. kad ne bude dao ni kapi nikakova pića više nome, koji traži više nego što mu je potrebno, da se okrijepi; nadalje

3. kad ne bude dao djeci i nedorasloj mladeži ni da mu praga prekorače;

4. kad svakom gostu, koji se usudi izustiti kakvu psovku, kletvu ili drugu koju nepristojnu riječ, bez milosrđa s mjesta bude pokazao vrata;

5. kad kartaše i druge igrače, koji se igraju samo radi dobitka, da time drugog upropaste, odmah otpravi;

6. kad ne bude dopustio, da se u njegovim prostorijama drže dogovori i sastanci, u kojima se govori ili kuje proti vjeri, Crkvi i svećenstvu:

7. kad za svoje goste bude držao samo dobre i pouzdane katoličke novine i časopise;

8. kad nikom ne bude davao piti i jesti na vjeresiju, već samo za gotov novac ili barem ne takvima, koje ne poznaje ili naprotiv zna, da i onako nigdje ništa nemaju, već što dobiju da i zapiju;

9. kad u sve posne i nemrsne dane bude imao u pripravi posnih jela te samo ovakova katolicima nuđao i davao.

Evo, kad bi ovako radili svi katolički gostioničari, a općina kad ne bi nikom drugom dala pravo točenja, nego samo ovakovim poštenim krčmarima: koliko bi zla bilo u žudi manje!

Cvijetak presvete Euharistije.

Ne branite im doći k meni!

Veljača 1913.

Preselili smo se iz S . . ., pa nas evo u L . . .

O, vele časni Oče, da znadete, kako sam žalostan! U L . . . nije tako lijepo kao u S . . . Ovdje nema „Euharistijskoga društva", pa se nijedno dijete ne pričešćuje svaki dan! Najpobožniji idu samo svaki mjesec na svetu pričest. Stoga nas je već prve sedmice pozvao gospodin župnik jednom poslije svete Mise u sakristiju. Ja sam se vrlo bojao.

Gospodin me je župnik časak promatrao, a zatim je rekao majci: „Gospođo, vama se ovdje svi čude. Još bi nekako pregledali, da vi sami pristupate svaki dan k svetoj pričesti, ali da vodite sobom i dijete, toga ne mogu ljudi da razumiju, pa se mnogi sablažnjuju. Držite li, da vaš mali dobro znade što čini?" — „Ufam se, gospodine župniče; uostalom nijesam ja njega navela, da se svaki dan pričešćuje, već on mene". — „Koliko mu je godina?" — „Osam." — „A zašto se ti, Perice, svaki dan pričešćuješ?" — „Da razveselim Isusa i svetoga Oca, Gospodine župniče." — „A zatim?" — „Zatim . . . da obratim oca." — Gospodin je župnik nato neko vrijeme šutio, a tada reče „Dobro! Idi ti, Perice, i ubuduće svaki dan na svetu pričest. To je želja svetoga Oca, pa bih krivo radio, kad bi te od toga odvraćao". Mi smo tad vrlo veseli otišli.

Vaš Perica.

P. S. Gospođa nas je generalica pozvala sutra na čaj. Mamica mi je za taj pohod dala načiniti husarsko odijelo . . . modro i crveno.

15. ožujka 1913.

Malo sam bolestan; kad smo išli od gospođe generalice, bilo mi je zima, pa sam se jako nahladio; mamica će mi pomoći kod ovoga pisma . . .

Bili smo dakle kod gospođe generalice. Bilo je mnogo časnika i častničkih gospođa. Sve su ove gospođe udarile na mamicu zato, što se ja svaki dan pričešćujem. Gospođa je generalica prva zapodjela o tome razgovor riječima: „Gospođo d'Airelle, ne znam, kako može dobra katolikinja, kao što ste vi, trpjeti tu zloporabu . . . Dijete od osam godina voditi k svetoj pričesti, pa još k tome svaki dan! . . . Svijet je već uistinu s pravoga puta sašao. Ja mislim, da je dužnost kršćanke poštivati svete Sakramente i to štovanje zasaditi i u srca svoje djece. Od četvero moje djece ne će nijedno pristupiti k svetoj pričesti, dok ne navrši jedanaest godina. Barem će znati, što čine." — „A osim toga," nastavila je gospođa zapovjednika Z., „koliko samo taj kasni zajutrak škodi zdravlju djece! . . Moja djeca dobivaju kavu u krevetu" . . . „Uostalom," nadodala je neka debela gospođa s velikom bijelom perjanicom na šeširu, „svima

je već dosta tih novotarija. Mnogi se tuže, što je prva sveta pričest izgubila od nekadašnje svoje svečanosti, . . . kršćanski se nauk slabije polazi . . ."

Dok su te gospođe sve u isti mah govorile, gledao sam mamicu; ona je bila sva crvena i vidio sam, da bi najradije bila zaplakala, kao i ja. Kad su prestale, rekla je mamica posve blago: „Ne ću da pobijam sve vaše prigovore. Prepuštam to svećenicima i bogoslovima. Moja se bogoslovija sastoji samo u riječi: poslušnost. Sveti Otac želi, da se djeca pričeste, čim dođu k razumu, a nama nalaže, da ih otada vodimo po mogućnosti svaki dan k Stolu Gospodnjemu. Ja slušam. To je sve, što činim. Nije razborito ni dopušteno prigovarati svetom Ocu i Crkvi . . ."

„Bravo, gospođo d'Airelle!" usklikne je na to general, koji je baš prema nama išao. „Tako i ja shvaćam katolicizam. Ako želimo prigovarati i prosuđivati naredbe Crkve, predimo k protestantima, pa će nam biti slobodno, da vjerujemo i govorimo sve, što hoćemo". Zatim se je okrenuo k meni: „Dođi, Perice, pa pouči te gospođe malo u katekizmu! Tko zapovijeda u Crkvi?" — „Papa, gospodine generale." — „Dobro, mali moj prijatelju . . . — Evo odgovora na sve vaše prigovore. Ta kamo bismo došli, kad bi svakome i najprostijemu baki bilo dopušteno, da kritizuje moje naredbe i da mi propisuje, kako imam da postupam s vojnicima? Pa ipak ja nijesam nepogriješiv kao sveti Otac papa, a i ne mogu računati, kao on, na osobitu pomoć Duha Svetoga. Dođi, Perice, zagrli me, ti si hrabro dijete! . . ." Dvaput sam ga čvrsto poljubio.

Dok je tatica oblačio kabanicu, čuo sam, kako mu je general rekao: „Gospodine satniče, ja vam čestitam; vašega se mališa ne ćete trebati da stidite". Tatica me na ulici uzeo za ruku i čvrsto mi je stisnuo; razumio sam, da je bio zadovoljan.

Naveče sam kraj svoga kreveta polovicu krunice izmolio za generala zato, što je tako branio mamicu.

Grli Vas Perica.

Vele časni Oče! 20. ožujka 1913.

Evo opet nove nevolje. U četvrtak je došlo k nama više gospođa, pa su navalile na mamicu spočitavajući joj, što ide svaki dan sa mnom na svetu Pričest. Ali sada ne bijaše nikoga, da je brani.

Kad su svi otišli, tatica je bio vrlo ljut, te joj rekao: „Radi tvoga pobožnjaštva rugat će nam se cijeli grad; ne ćeš li već jedamput s time prestati?" Mamica je nato stala plakati. Tad sam ja kazao tatici, što sam čitao u maloj svojoj knjizi: „Oče, zašto mi ti svaki dan daješ da jedem?" — „Da ti život uzdržim." — „Vidiš, oče, tako treba da i dušu hranim; zato idem k svetoj pričesti." — Na to mi otac nije odvratio ništa, već je samo otišao u svoju sobu, a da me nije zagrlio, kao obično. O, kako smo nesretni . . .

Majčica je pošla za mnom, pa mi je kraj kreveta rekla: „Gle, Perice, svi viču na nas, a nikoga nema, da nam pravo dade i da nas osokoli. Kako bi bilo, da se prilagodimo običaju?" — „Da, majčice, ali tad ćemo biti neposlušni dragomu Bogu." — „Istina je, Perice, no ako ovako nastavimo, udarat će na nas sve više, a tatica će se još jače ljutiti." — „Majčice, ali mi bismo mogli ići u župnu crkvu samo u nedjelju, a ostale dane u drugę crkve. Ima ih upravo šest, tako te možemo ići svaki dan u drugu. Ja ću zato malo ranije ustati". — Majčica me tada dvaput zagrlila i rekla: „Imaš pravo, Perice. Počet ćemo odmah sutra; moli svoga Anđela čuvara, da nam pomogne.

Otada ustajemo uvijek četvrt sata ranije i idemo svaki dan u drugu crkvu. O, vele časni Oče, kako je teško djeci, da dođu do maloga Isusa! . . . Svi ih u tom sprječavaju.

Grli Vas Perica.

Lovor vijenac.

Kad žito dozrije, dolazi Gospodar i sprema ga u žitnicu, bojeći se, da ne bi neprijatelj čovjek došao noću i posijao kukolj . . . Poslije boja dolazi Kralj, da okruni hrabre borioce . . .

I mali se je Perica borio, — borio se iz svih sila, da ostane vjeran Isusu. Nije on doduše prolio krv iz svojih žila za presvetu Hostiju kao mučenik Tarcizije, ali je dao krv srca svoga.

I kruna je gotova . . .

29. ožujka 1913.

Vele časni Oče!

Pišem Vam samo par riječi s olovkom ... u krevetu. Majčica je otišla k svetoj misi s Ivanom i s Odetom. Danas se ne ću pričestiti, a možda uopće više nikada.

Ja sam posve osamljen u maloj svojoj modroj sobici U petak mi se iza svete pričesti opet činilo, kanda me mali Isus pita: „Perice, bili ti htio umrijeti, da obratiš oca?" — „O, da," odgovorio sam opet. Zatim sam molio dobroga Boga, neka mi dade mnogo trpjeti, da uzmognem zadovoljiti za grijehe očeve.

Naveče, poslije škole, bacao sam krv, a to se ponovilo drugi i treći dan. Bio je i liječnik kod mene, a kad je došao, majčica me plačući zagrlila. Zatim je rekla Ivanu, da će zajedno moliti devetnicu za moje ozdravljenje. Ali ja ne želim ozdraviti; ja hoću umrijeti, da idem k malome Isusu, da obratim oca. Trpim mnogo, ali mi je drago, da mogu, kao i Spasitelj prikazati svoje bolove za obraćenje grješnika. Kad ja umrem, molite se za oca.

Do videnja u nebu!

Vaš Perica.

Travanj 1913.

Vele časni Oče!

Evo me opet! Ne mogu više sam da pišem, stoga piše Ivan mjesto mene. Ja ću poći k malome Isusu. Čutim, da ne ću više dugo živjeti. O, kako sam sretan! Kad nikoga nema kod mene, pjevam misijonsku pjesmu: „U raj! U raj! poletjet ću ja." Ili onu drugu, koju su ljudi pjevali raskriljenih ruku za obraćenje grješnika: „O Marijo, slatka Majko!" Prsa me vrlo bole, ali ipak nijesam nikad bio tako zadovoljan kao sada.

Gospodin me je župnik pohodio. Pitao me, da li je istina, što su mu rekli, da sam se ja pričešćivao svaki dan u drugoj crkvi. Ja sam odgovorio: „Da,..." sakrivši glavu. „Pa zašto si, Perice, tako radio?" — „Da razveselim Isusa i Svetoga Oca i da obratim taticu." — „Ti dakle želiš obratiti svoga oca?" — „Da, zato sam i molio Isusa, da mi pošalje smrt."

Gospodin je župnik zaplakao, a zatim je otišao, a da nije ni riječi progovorio. Nijesam se usudio zamoliti ga, da mi donese svetu pričest, no molit ću maloga Isusa, da mu to on rekne mjesto mene.

Perica

Vele časni Oče!

Meni se čini, da mi je bolje. Mogao bih Vam pisati olovkom, ali Ivan toga ne dopušta, pa zato mu kazujem u pero.

I drugi dan me je gospodin župnik pohodio. Mislio sam, da će me ukoriti, ali on me je primio za ruku i rekao: „Perice, bili se ti htio svaki dan pričestiti?" — „O, da! gospodine župniče" — „Dobro, ja ću ti sam svaki dan donijeti svetu pričest. Počet ćemo odmah sutra. Moli se malo za me, Perice . . ."

Drugi je dan gospodin župnik vrlo rano došao. Mamica je sve okitila cvijećem, Ivan i Odeta molili su klečeći? U rukama su držali zapaljenu svijeću. Tatica je bio vrlo ganut, pače i kleknuo je, a mislim, da je i on molio . . . Gospodin me je župnik pripravio na svetu pričest pobuđujući glasno čine vjere, ufanja i ljubavi, a zatim mi je pomogao da se zahvalim. Kad mi je rekao: „Molimo sada za drage tvoje roditelje", pogledao sam taticu i vidio sam, kako je otirao suze . . .

Poslije podne pohodio me opet gospodin župnik i rekao mi: „Perice, što misliš: kako bismo mogli postići, da djeca što češće pristupaju k Stolu Gospodnjemu?" — „Gospodine župniče, valjalo bi osnovati „Euharistijsko društvo," kao što je u S . . ." — „Dobro, Perice, dat ću se odmah na posao. Moli se za me. Sutra ću ti opet donijeti svetu pričest."

Tad mu je majčica rekla: „Gospodine župniče, nemojte se toliko truditi. Gospodin je kapelan mlađi, njemu će to biti lakše." — „Meni valja dobrim primjerom prednjačiti," odvratio je on, „svi neka znadu, da rado hranim duše svoje djece, kako to Spasitelj i sveti Otac želi." Ah, sad razumijem, zašto naš Gospodin tako voli malene!"

Iza toga me je zagrlio i otišao.

Vaš Perica.

Vele časni Oče!

Dragi me Isus sve više razveseljuje prije nego li umrem. Gospodin je župnik osnovao „Euharistijsko društvo“ ... Zatim je rekao, da će Odeta, kojoj je istom pet godina, primiti na Veliki četvrtak prvu svetu pričest.

Sad preostaje još s a m o t a t i c a ...

Ja sam htio, da moli sa mnom, pa mi je ispunio želju. Izmolio je cijelu krunicu, pače i „Spomeni se“. Možda ja ne ću dočekati njegova obraćenja ... No gledat ću ga s neba. I tu žrtvu prikazujem dragome Bogu. Mislim, da je to z a d n j e p i s m o, jer već gotovo ništa ne spavam, a kašljem cijelu noć.

Do viđenja u raju!

Molit ću gore vruće za Vas i za „Euharistijska društva.“ Vaš mali Perica.

(Svršit će se).

U svetu zemlju!

Piše vojni superior **Matija Rihtarić**.

Kad smo se pred dvije godine sastali u Beču, da proslavimo presveti oltarski Sakramenat, sastao sam se jednog jutra s nekim generalom, starim mojim znancem, s kojim sam prije 30 godina zajedno služio u Zadru.

Ovaj general, onda kapetan, putovao je u svetu zemlju, i mnogo mi je o njoj pripovijedao. I danas imam lijepu njegovu knjigu, u kojoj crta i opisuje svoje razne doživljaje. Dugo smo i sada govorili o svetoj zemlji. Ako ti je negdje bilo lijepo, ugodno, govoraše, rado ideš onamo, da ti opet bude lijepo i ugodno. Bog je istina svagdje ‚kod kuće“; svagdje se može Bogu moliti; ali kad ti jednom noga stupila na zemlju, kojom je hodao sam dragi Isus i prečista i preblažena Djevica Marija, neko te čudno, neko posebno čustvo obuzme. Kad još k tomu klečiš na onom mjestu, gdje se Isus rodio, i na kom su jaslice stojale, te na mjestu, na kojem je stojao križ, na križu Isus, a pod križem preblaga Majka; kad klečiš na grobu, u kojem je počivalo mrtvo tijelo Spasiteljevo; kad se uspneš na goru, sa koje je dragi Isus uzašao na nebesa: onda čutiš nešto, što se može doduše čutjeti, ali teško perom napisati. Tako je govorio moj dobri general. A jest to čovjek pun žive vjere, i kô kapetan bio je poznat kao pravi, osvjedočeni katolik.

Da je ovaj „Glasnik“ malo veći, ja bih se mogao, raspisati i mnogo — mnogo toga napisati, što je gospodin general Himmel govorio o svetoj zemlji. Ali zašto da to pišem? Hajdete radije, da sve ovo svojim očima vidimo, da svojim nogama stupimo na ono sveto tlo, da ga svojim usnama poljubimo!

Lijepo — ali? Što ali? Znadem već, što. „Išla bi baba u Rim, da ima s čim“ — je li, to ti misliš? No pa dobro! Vi, koji nemate i ne možete ići, vi ćete ostati kod kuće. Vama ću, ako Bog dade, poslije toga, kad se vratimo, lijepo sve ono opisati, što ćemo vidjeti u sv. zemlji. Opisat ću vam uprav onako, kako ću gledati. Ali koji ima u onoj dobro zavezanoj i umotanoj čarapi još koji, možda već malo opljesnjiveli cekin, ili koju banku, kako su to imali nekad naši stari, no, neka je odmota, pa neka prebroji: Ako se nađe 300 kruna (III. razred vožnje), već je na konju! Ne će dakako jašiti na konju u u svetu zemlju, nego će se lijepo voziti željeznicom do Trsta, a od

Trsta parobrodom na moru do Jafe, iz Jafe opet željeznicom do Jeruzalema, — pa isto tako i natrag.

Prvoga rujna će otići sa hodočašćem, a 22. rujna će se s Božjom pomoći vratiti natrag u Zagreb. Ili, ako ima koji kakovu masnu štedioničku knjižicu (kako ju imam ja — ali ovo neka ostane među nama!), neka uzme 300 kruna van, pa će time sav put i sav trošak platiti iz Zagreba do Jeruzalema i natrag do Zagreba. S ovih 300 kruna plaćena je cijela vožnja i hrana za sva ova tri tjedna i stan. Plaćena je ovim također vožnja iz Jeruzalema u Betlehem i u sveti Ivan u Gori. Samo ako si hoće u Jeruzalemu štogod kupiti, ili na što drugo potrošiti, to će morati platiti napose.

Ovo je, štono vele, u trećem razredu. Za II. razred plati se 430, a za I. 500 kruna. Ali i ovi će se vozit istom željeznicom i istim parobrodom, ko i oni, koji plate 300, samo će ovi platiti više, jer vele, da su veća gospoda. A koji je veći gospodin, neka plati više, vele naši krojači.

Dok ovaj broj „Glasnika" tebi u ruke dođe, već će biti na sve strane razaslani posebni arci, kojima se Hrvati i Hrvatice pozivaju, neka se pridruže „prvomu hrvatskomu hodočašću u svetu zemlju". U tim je pozivima sve točno opisano, kako će se putovati. Utorak, 1. rujna sastat ćemo se u Zagrebu, i bit će prije podne svečana sv. misa u franjevačkoj crkvi za sretan put, a popodne propovijed i blagoslov. Navečer ćemo željeznicom u Trst. U srijedu, 2. rujna ukrcat ćemo se u Trstu u parobrod. Putovat ćemo uz Istru i Dalmaciju i u četvrtak ćemo pristati u Gružu kod Dubrovnika, gdje ćemo primiti hodočasnike iz Dalmacije, Bosne i Hercegovine. U petak, subotu i nedjelju plovit ćemo morem. A sv. misa u nedjelju?! Ne boj se! Ne samo u nedjelju, nego i svaki dan na moru moći ćeš prisustvovati sv. misi, i to ne jednoj, nego i više. Na parobrodu će biti 8 oltara, i tu će svećenici i redovnici čitati sv. mise; a vi, koji budete htjeli, moći ćete se i ispovjediti i pričestiti. A biti će i drugih pobožnosti: krunica, litanija i propovijedi. Vođa hodočašća o. Ivan reče mi, neka pozovem naročito onu gospodu i prijatelje, one gospođe i gospojice, koje imadu dobro grlo, koje su pjevačice i koji su pjevači. U svetom gradu Jeruzalemu treba da što ljepše pjevamo. Sve, što je u Jeruzalemu i isti Turci, kaže, divili su se Slovencima, kad su u Jeruzalemu pjevali onako lijepo i milo. O. Ivan bi hotio, da naše pjevanje ne bude lošije.

A što ćemo jesti? pitat će tkogod. Otac Ivan, koji sve ovo vodi i svim ravna, reko mi: jelâ će biti dosta. Ujutro, veli, biti će kafa. Napodne hodočasnici III. razreda dobit će juhu, meso s varivom i tijesto (kolače). Navečer opet meso i varivo, a svakiput bočica — ne znam uistinu kako velika — vina. Oni, koji se voze u I. i u II. razredu dobit će jedno jelo više. Ali svaki će dobiti dosta. Ako bi ipak komu bilo premalo — ja se već unaprijed ograđujem — neka ne lupa po meni, nego po ocu Ivanu ili po ocu Rafi: Ovi pak vele, da gladan ne će biti nitko.

A gdje ćemo spavati? He, na parobrodu, da gdje?! Na moru ne ćemo imati drugoga hotela. Jedan će se stisnut u ovaj kut, drugi u onaj — ali svak će imati svoj krevet. Na brodu će biti 550 kreveta.

U ponedjeljak, 7. rujna dolazimo u Jafu. To je grad na moru, u svetoj zemlji. Tu ćemo malko otpočinuti, razgledati grad, pa hajde na kolodvor, da se željeznicom odvezemo u sveti grad, u Jeruzalem. Meni je već sada pred očima ona sveta uzbuđenost, one radosne suze na očima mnogih, kad budemo svečano stupali s jeruzalemskog kolodvora procesijom u grad. Ovo će biti nešto lijepo, divno, božanstveno. Polazit ćemo pjevajući. Dao nam dragi Bog ovaj čas doživiti i sretno dočekati!

Pučke misije u Moslavini.

Misije u Moslavačkom dekanatu započete su 4. siječnja s Vojnim Križem, a završene 21. veljače s Kutinom. Vrijeme je bilo jako nepovoljno, uvjek snijeg, cića zima od 20° C ispod ništice. Čovjek bi mislio, da će odziv biti veoma slab, pogotovo ako se pomisli na veliku raštrkanost pojedinih sela. Ali, hvala Bogu, nije tako bilo. Svaka čast cijelom moslavinskom kotaru, koji je onih dana pokazao, kako je živa i jaka vjera u njegovu narodu. Ljudi su žalili misijonare, a misijonari ljude. Ovi su morali mnogo više trpjeti nego oni poradi nevremena.

Koliko je bilo ploda, bolje nego išta drugo pokazuje opće zadovoljstvo i neopisivo oduševljenje naroda. Narod je u svim župama duševno osvježen i preporođen. Grješnici se s Bogom izmirili, žalosni utješeni, nesložni izmireni, slabi ojačani, prilježnici povjenčani. Tako je na pr. samo u jednoj župi vjenčano u jednom danu 7 divljih brakova. Tako će ako Bog dâ, malo po malo nestati toga korova iz Moslavine. Mislilo se i na budućnost. Svako se mjesto vjerski organizovalo. Svi župljani svake župe pripadaju Apostolstvu molitve. A da ovo veliko društvo donese što obilniji plod, razdijeljeno je u tri velike skupine, u tri društva: Djevojačko društvo, Vojsku Srca Isusova i Revnitejice Apostolstva molitve. Djevojačkom društvu pripadaju samo djevojke, koje se pričešćuju barem jedan put na mjesec, porazdjeljene u četiri nedjelje. Vojska Srca Isusova ima iskorjeniti psovku u svoj župi; revniteljice pak Srca Isusova, kojima pripadaju žene do 50 poprilici godine, nastojat će, da im kuća bude malo svetište Srca Isusova. Ženska školska mladež čini podmladak „Djevojačkog društva", a muška podmladak „Vojske". Kako je moslavinski narod shvatio zamašaj ovih društava dosta je vidjeti, koliko se upisalo u svako društvo:

Vojni Križ	Vojska 100 Djev. Društva 170 Revniteljice 200	Osekovo	Vojska 95 Djev. Društvo 120 Revniteljice 130
Vrtlinska	Vojska 80 Djev. Društvo 66 Revniteljice 93	Gornja Jelenska	Vojska 87 Djev. Društvo 65 Revniteljice 85
Ludina	Vojska 85 Djev. Društvo 120 Revniteljice 130	Voloder	Vojska 119 Djev. Društvo 150 Revniteljice 167

Kutina: Vojska 130; Djev. društvo 150; Revniteljice preko 200.

„Ta su društva" — pisao nam poslije jedan moslavački župnik — „naša utjeha, naša dika, naš ponos." Milina je bilo gledati, kako su moslavačke žene i djevojke marljivo i ukusno vezle društvene barjake. Oduševljenje bilo toliko, da su se ovakovi barjaci u nekim župama počeli prije praviti, nego su misijonari onamo došli!

Neopisivo je bilo oduševljenje naroda osobito pri zaključku misija. Snijeg se dao volovima razgrnuti, kuda je procesija prolazila; zaključno slovo, obnova krsnoga zavjeta, svečana obećanja, papinski blagoslov obavljao se s veće strane u snijegu, na otvorenom mjestu. U Voloder došla na zaključak nova društva iz Jelenske, Osekova i Ludine sa svojim barjacima i znakovima. Takvog slavlja nijesu Moslavljani do onda upamtili.

Kruna misijama bje postavljena u Kutini. Onamo je stigao i treći misijonar iz Zagreba, da pomogne već umornoj braći svojoj. Na zaključnu procesiju došla društva iz Vrtlinske, Ludine, Jelenske i Volodera, tko pješke, tko na kolima, tko sa željeznicom. Bog bi dragi dao, te plod ovih misija bude trajan, a osnovana društva da cvatu i napreduju!

Tri stota godišnjica hrvatskih Marijinih kongregacija.

Prošloga se ljeta navršilo 350 godina, kako je prva Marijina kongregacija, osnovana u rimskom kolegiju Družbe Isusove, dobila prva svoja pravila i time započela svoje blagoslovno djelovanje najprije među mladeži, a poslije i među svim vjernicima bez razlike spola i staleža. Pedeset godina kasnije radi se ozbiljno oko osnutka prve Marijine kongregacije na hrvatskom tlu, u Zagrebu. Na Blagovijest g. 1614. proslaviše svečano osnutak prve đačke Marijine kongregacije na isusovačkom kolegiju. Prema tomu navršuje se na Blagovijest ove godine 300 godina, kako Marijine kongregacije postoje u Hrvatskoj.

Na taj rijetki jubilej upozorio je štioce „Glasnika“ još u veljači prošle godine o. Josip Predragović D. I. profesor u Travniku u zanimljivim povjesnim crticama svojim o hrvatskim Marijinim kongregacijama. Već se tada stali javljati glasovi, da taj jubilej ne smije ostati neopažen to više, što su se danas Marijine kongregacije tako lijepo umnožale i što im je po njihovu duhu i ustrojstvu namijenjena tako važna zadaća u katoličkom pokretu hrvatskom.

Istina, ona je prva hrvatska Marijina kongregacija dijelila god. 1773. sudbinu Družbe Isusove, koja ju je rodila, na noge osovila i majčinskom skrbi brižno njegovala: ukinućem Družbe prestala je i ova kongregacija kao gotovo i sve druge, navlastito u austrijskoj carevini. Car Josip II. sve ih je g. 1783. dokinuo po svem carstvu pa i u Hrvatskoj. To nas ipak ne smeta ni najmanje, da proslavimo prvu pojavu i osnutak prve kongregacije na hrvatskom tlu. Pa kako je ova kongregacija osnovana u srcu Hrvatske, u Zagrebu, držali su upravitelji zagrebačkih (18) kongregacija, da su osobito njihove kongregacije dužne proslaviti ovaj jubilej što svečanije. Stoga se sastalo 17. veljače o. g. svih 11 zagrebačkih upravitelja na prvo zajedničko viječe u kolegiju Družbe Isusove, da se posavjetuju, kako bi se ovaj jubilej mogao u Zagrebu proslaviti. Oko Blagovijesti drže se u Zagrebu misije, a na Duhove se ovdje dijeli sv. potvrda; prema tomu valjalo je potražiti koji drugi podesniji dan za ovu proslavu. Sporazumješe se dakle jednodušno u ovom:

Sve zagrebačke Marijine kongregacije proslavit će 300-godišnji jubilej zajedničkim crkvenim slavljem na Spasovo 21. svibnja ove godine. Toga će dana imati sve kongregacije izjutra zajedničku pričest. Prijepodne priredit će sve kongregacije svečanu akademiju, a popodne bit će u Svetištu Srca Isusova svečani zbor svih kongregacija sa svečanom obnovom posvete i „Te Deumom". Skoro će zatim pohoditi kongregacije Majku Božju Bistričku, da joj se zahvale za sve dojakošnje milosti te joj se i za buduće sinovski preporuče.

Ali kako to nije samo zagrebačko slavlje, to će bez sumnje i druge kongregacije po svim hrvatskim pokrajinama na sličan način proslaviti ovaj jubilej. Ne treba pri tom razvijati bogzna kakvo vanjsko slavlje, nego valja više gledati, kako će ovaj jubilej u svim našim kongregacijama obnoviti duh starih hvatskih zbornika, neustrašivih pobornika za svete ideale vjere i domovine.

Danas su Marijine kongregacije uhvatile u Hrvatskoj duboki korjen. One raspolažu danas sa 7.000 po prilici izvježbanih i uzornih zbornika, spremnih na život i smrt za sve, što je pravom katoliku sveto i drago. Ova okolnost pozivlje sama od sebe na okup svekolike zbornike i njihove upravitelje, e da se što bolje upoznadu, što više u dobru učvrste, što više međusobno zbliže i spoje za još ustrajniji i opsežniji rad. Potrebu ovakvog sastanka istaknuo je „Glasnik" opetovano, a na hrvatskom katoličkom kongresu u Ljubljani prošloga ljeta primljen je i poseban zaključak, da se upravitelji svih Marijinih kongregacija svake godine sastanu na vijećanje, kako bi kongregacije što bolje cvale i kako bi sve istim duhom djece Marijine, uzor-djece Crkve katoličke odisale.

Zagrebački su se upravitelji sporazumjeli i glede toga te izrazili jednodušno živu želju, da se još *ovogodišnjih praznika* priredi opći sastanak svih upravitelja hrvatskih Marijinih kongregacija. U tu će se svrhu staviti u dogovor sa svim upraviteljima, da se sporazume glede vremena mjesta i načina, kako da taj sastanak urodi željenim plodom. Prvi ovaj opći sastanak svih upravitelja pripravit će, pouzdano se nadamo, put prvom sveopćem sastanku svih hrvatskih Marijinih kongregacija.

Uredništvo „Glasnika Presv. Srca Isusova".

Pokornost.

Prvi dom pokornosti bijaše raj zemaljski. Dođe napasnik, sotona i protjera iz raja tu veliku miljenicu Božju. Sin ju Božji dovede opet na zemlju, kada dođe da njome otkupi sav ljudski rod. „Sidoh s neba, ne da činim volju svoju, nego volju onoga, koji me je poslao" (Iv. 6, 38). Kao pravi čovjek bijaše i Isus osjetljive ljudske naravi; teško mu je bilo, što mu je naložio Otac nebeski. On se ipak pokori i „posta poslušan sve do smrti, i to smrti na križu" (Filiplj. 2, 8). Krvavim znojem obliven moljaše se: Oče, ne moja volja, nego tvoja neka bude!" (Luka, 22, 42). Pošto je ispunio i zadnje slovo očevog naloga reče: „Svrši se" (Iv. 19, 30.) i predade dušu svoju u ruke Očeve.

A što je Božanski Spasitelj rekao: komu će se dijeliti skupocjeni plodovi smrti njegove? Što je zapovijedio apostolima, koga da krste? Samo one, koji se budu pokorili i primili nauku njegovu. Oni imadu po nalogu Kristovu da pokornošću izbave rod ljudski ispod jarma davolskoga i da uskrise usmrćeni rod ljudski na nov božanski život. Što je čovjek bez pokornosti? Rijeka, što je nabujala te izašla iz svoga korita te samo hara i pustoši; hram, u kojem na prijestolju Božjem stoluje neprijatelj, duh nepokornosti; sluga, koji svoju, a ne gospodarevu volju vrši. Kako je čovjek pokoran uvijek sretan, tako je nepokoran uvijek nesretan, jer nosi razdor u srcu svom.

Pa ipak, premda već sâm zdrav razum upoznaje, da se bez pokornosti ne da na svijetu opstati, premda nas pokornosti uči sâm Sin Božji i zborom i tvorom, ljudi je ipak odasvud progone i ne će da je prime. Ona traži ulaz u kršćanske obitelji, ali samo malo ih je, koji je primaju. Kuca na vratima učenih zavoda, ali je i odatle oholo odbijaju. Kuša kod mladeži visokih škola, al eto i tu joj raskalašenost zatvara vrata. Ide na srednje škole, gdje je kad i kad za čas i prime, ali samo kao gosta; da se pak stalno tuj nastani: o tom ni govora! Od svakud odbijena mišljaše sveta i plemenita pokornost: Idem k djeci Marijinoj, idem u kongregaciju, tu školu najdublje poniznosti i pokornosti. Ali gle velikog iznenađena i žalosti: „K svojima dođe, a njezini je ne primiše!“ Mnogi je gone i tjeraju iz samoga zbora njezine Majke . . .

Ali pokornost znade dobro, da zboru Marijinu bez nje nema opstanka ni jakosti ni ploda ni utjehe, ne dâ se izagnati iz svoje kuće, već ozbiljno progovara djeci Marijinoj: Ili me primite i otvorite mi vrata srca svoga, ili idite iz zbora Majke moje! Zbornici su Marijini pokorni; ili ako nijesu pokorni, onda nijesu ni zbornici . . .

M. K.

Blaženi Petar Alojzije Marija Šanel.

Mjesečni zaštitnik, 28. travnja.

Poput sv. Paškala Baylona pasao je u svom djetinstvu i Petar Alojzije Marija Šanel ovce svoga oca. I on bi savijao poljsko cvijeće u kitice i kitio njime slike Gospine. To ne mogaše dugo ostati sakriveno oku župnikovu i on odluči, da će pobožno dijete uzeti k sebi u školu, poučiti ga u latinskom jeziku i dati ga izučiti za svećenika. Kad Petru bilo 16 godina i kad je već prilično latinski naučio, posla ga njegov učitelj u malo sjemenište, gdje bi napokon g. 1827. zaređen u svećenika. Kao sjemeništarac stupi u Marijinu kongregaciju, a doskora posta joj i nadstojnikom. Jednoga se dana slučajno malko porezao; odmah prihvati pero, umoči ga u krv i napisa ove riječi: „Ljubi Mariju i nastoj, da je i drugi ljube!“ Tome načelu svome osta Petar vjeran do smrti.

Neko vrijeme djelovao je Petar kao svećenik u duhovnoj pastvi; ali želja za savršenijim životom ponuka ga, da stupi u koji red. Nježna ljubav njegova prema Majci Božjoj uputi ga na Družbu Marijinu. Bijaše to još posve novi red, osnovan istom g. 1815., a po-

tvrđen od Grgura XVI. g. 1836. Te iste godine odredi sv. Stolica Maristima Oceansko otočje, da na njemu šire riječ Božju. Naš Petar pođe onamo kao poglavar prvih misijonara. Iza desetmjesečnog napornog putovanja stigoše misijonari na otok Futuna i tu započeše svoj blagoslovni rad. Petar se brzo sprijatelji s kraljem i tako mogaše neko vrijeme nesmetano širiti sv. Evanđelje. Ali taj kralj bijaše ujedno i veliki svećenik tamošnjih neznabožaca, pa videći, kako danomice raste ugled Petrov, poboja se za svoj ugled i za svoju vlast i stade smišljati, kako da se riješi misijonara. Još ga više razljuti, kad je čuo, da i njegov sin sluša Petrove propovijedi. To neprijatelji kraljevstva Božjega jedva dočekaše, provališe u Petrov stan te ga ubiše kopljem. Bilo to 28. travnja 1841. Bog osveti smrt Petrovu tako, da se je već iza pet mjeseci sav otok obratio. Leo XIII. proglasi Petra Alojzija Mariju Šanela g. 1889. blaženim.

„Ljubi Mariju i nastoj, da je i drugi ljube" — nije li to upravo prekrasna lozinka za svakog zbornika, za svaku zbornicu? Je li i moja? Ne zaboravimo, da je štovanje bl. Gospe znak preodabranja za život vječni. — I u apostolskom žaru i revnosti neka nam bl. Petar bude uzor. Ne trebamo u tu svrhu ići u daleku Oceaniju: Ocean zalâ oplákuje nas sa svih strana. Radimo neumorno, radimo savjesno u sekcijama, gdje nam se pruža najbolje polje apostolskoga rada.

J. M. D. I.

Ponajobičniji naslovi i zaštitnici Marijinih kongregacija.

Velč. o. Elder Mullan D. I. potrudio se, te je pregledao sve sačuvane isprave pripojenih Marijinih kongregacija i pronašao, da je od 36.526 kongregacija nosilo **naslov:**

Bezgrješnog Začeća	22.044	kongr.	Imena Marijina	243	kongr.
Uznesenja Marijina	2.327	„	Kraljice Anđela	231	„
Navještenja Marijina	1.482	„	Majke dobrog savjeta	227	„
Djevičanstva Marijina	676	„	M. B. od sveudiljne pomoći	195	„
Očišćenja Marijina	666	„	Materinstva Marijina	122	„
Porođenja Marijina	651	„	M. B. Karmelske	97	„
Prikazanja Marijina	641	„	M. B. Lurdske	92	„
Srca Marijina	628	„	M. B. Guadelupske (J. Amer.)	80	„
Kraljice sv. Krunice	604	„	Vel. Gospe Ugarske	72	„
Žalosne Majke Božje	437	„	N. M. G. od Pres. Srca Isus.	72	„
Pohođenja Gospina	311	„	Djevice vjerne	22	„
Pomoćnice kršćana	245	„	Utjehe žalosnih	18	„

Ostali naslovi dolaze rjeđe.

U svemu nabrojio je o. Mullan 237 naslova, pod kojima su razne kongregacije osnovane i matici pripojene.

237 naslova, što odgovaraju tolikom broju odlika Marijinih! Kako je velika, kako divna Majka naša, kad joj djeca toliko počasnih pridjevaka mogoše naći! Kako je nježna ljubav djece njezine, kada toliko odlika na njoj otkriše!

Isto su tako sabirani podaci o imenima **drugotnih zaštitnika.** U svemu ih je 395. Evo nekoliko najobičnijih:

Sv. Alojzije dolazi	5215	puta	Sv. Cecilija dolazi	201	puta
Sv. Josip	3323	„	Sv. Filomena	168	„
Sv. Janja	1884	„	Sv. Kata Aleksandrijska	157	„
Anđeo čuvar	756	„	Sv. Tereza	151	„
Sv. Ana	614	„	Srce Isusovo	134	„
Sv. Roza Limanska	412	„	Sv. Antun Padovanski	130	„
Sv. Stanko Kostka	384	„	Sv. Petar	119	„
Sv. Ivan Berchmans	378	„	Sv. Ivan Evanđelista	108	„
Sv. Uršula	272	„	Sv. Franjo Ksaverski	111	itd

Zbornik — biskup.

Piše: **Josip Predragović D. I.**

Petar Domitrović.

(* oko 1575. † 1628.).

Petar Domitrović rodio se u Oštrcu u žumberačkom kraju oko godine 1575. od grko-katoličkih roditelja. Za njegov odgoj i duševnu naobrazbu uvelike se brinuo zagrebački biskup Gašpar Stanković. Dok je Domitrović učio u hrvatskom zavodu u Bolonji više nauke, imenova ga biskup zagrebačkim kanonikom, premda još nije imao ni više redove, što se je tada više puta događalo. Kao zagrebački kanonik bijaše još godinu dana nadstojnikom u bolonjskom sjemeništu. Biskup Stanković umre godine 1596., a zagrebačka biskupska stolica osta dulje vremena isprazjnjena. Tako je Domitrović bio zaređen god 1598. u štajerskom Gracu od sekovskog biskupa. Kada se vratio u Zagreb postade doskora arhidakonom gorskim, zatim katedralnim (stolnim), kanonikom-štiocem, napokon velikim prepoštom stolne crkve zdgrebačke. Međutim obudovi pečuvska biskupija, a Providnost Božja odredi 1608. prepošta Domitrovića pečuvskim biskupom; ali samo za kratko vrijeme. Iza tri godine (godine 1611.) preseli se u vječnost zagrebački nadpastir Simon Bratulić. Iste godine 13. srpnja izabran mu bi za nasljednika Petar Domitrović; nego, jer je bilo poteškoća radi pristojba, potvrdi ga sv. Stolica istom 15. srpnja 1613.

Bl. Petar Al. M. Šanel.

U petnaestom i šestnaestom stoljeću počeše kršćani iz turskoga carstva, velikom većinom nesjedinjeni grčko-istočnjaci naseljivati opustošene hrvatske krajeve. Novi doseljenici stekoše ubrzo mnoge povlastice od austrijskih careva i moradoše za uzdarje da nose oružje i brane granicu protiv navale turske. Biskupa i uređene crkvene uprave nije u njih bilo. Velika je zasluga Domitrovićeva, što se je za njih zauzeo. Svim je silama uznastojao, da se ovi doseljenici sjedine s rimskom Crkvom i da priznadu papu vrhovnim glavarom kršćanstva i namjesnikom Kristovim na zemlji. Domitrović se dogovarao s bečkom vladom i sa rimskim oblastima preko papinskog poslanika u Beču. U Rimu su se od vajkada držali načela, da svaki ima ostati kod svojeg obreda, u kom se rodio; samo se vazda tražilo, da svaki narod vjeruje isto, što uči sv. rimska Crkva, kojoj je Krist sv. Petra postavio na čelo. — Kad je oko g. 1600. kaluđer Simeon Vratanja prispio s velikom četom iseljenikâ iz Turske u Hr-

vatsku, došlo je vrijeme, da se u vjerskom pogledu uredi odnos onih istočnih bjegunaca.

Milost Božja i apostolska revnost sklonuše Simeona Vratanju s njegovom četom, da primi katoličku vjeru. Domitrović je sagradio na ruševinama stare crkve Svih Svetih u Marči, sat daleko od Ivanić-grada, manastir sv. Mihaela Arkanđela te ga predao arhimandritu (opatu) Vratanji i kaluđerima bazilijancima. Sv. otac papa Pavao V. potvrdio je na prijedlog Domitrovićev Simeona Vratanju arhimandritom manastira u Marči i ujedno biskupom grčkoga obreda i stalnim vikarom zagrebačkog biskupa za vjernike istočnoga obreda (unijate). Domitrović je već prije izradio, te je Vratanja od kralja Matije II. bio imenovan vladikom sviju unijata u Hrvatskoj s naslovom „svidnički". Ujedno je Domitrović darovao prilično zemljište sa šumama od biskupskog posjeda uz jedini uvjet, da mu prikaže godišnjih dvanaest funti voska u znak, da je ovisan od zagrebačkog biskupa.

Je li Domitrović već prije bio član koje Marijine kongregacije, nije se još dalo utvrditi. Ali to je stalno, da je g. 1618. sam vruće molio („ardenter expetiit"), da bude član Marijine kongregacije u Zagrebu i zaista posta („et obtinuit") zbornikom Gospinim iste godine.

Kako je biskup Domitrović u jednu ruku za uniju (sjedinjenje rišćana s katolicima) neumorno radio, tako je opet u drugu ruku pomagao vanrednom darežljivošću. Staru je kapelu sv. Stjepana, prvaka mučenika, u biskupskoj tvrdi sasvijem obnovio i obilno obdario; a samu tvrđu biskupsku sve do zapadne kule produljio; sjemenište zagrebačko umnožao je i novim prihodima i brojem pitomaca, te je istome zavodu doznačio zauvijek dohotke predstavništva bl. Dj. Marije, što je nekoć pripadalo cistercitskom redu. A kada je g. 1624. udario grom u stolnu crkvu i zapalio ju, obori se crkveni svod nad svetištem i cijela nutarnjost crkve pretrpi golemu štetu od mnogo i mnogo hiljada forinti. Biskup Domitrović uložio je svu pomnju i brigu, da se stolna crkva što dostojnije ponovi i uredi.

Kod Zrinjskog grada Ozlja, u današnjoj župi svetičkoj osnovala je nekoć Katarina Tržačka župu za glagoljaše. I u tu svrhu dala im je selo Breznik sa 12 kmetskih sela. Biskup Domitrović s opravdanih razloga ukinuo je g. 1627. ovu župsku nadarbinu i poklonio pavlinskome redu, koji je ondje sagradio samostan. Dne 2. srpnja iste godine uvede sam biskup Domitrović svečano Pavline u samostan svetički u prisuću generala Pavlina Ivana Zajca.

Kada je na apostolskom putovanju svom u gradu Varaždinu oštro ukorio jednu otmjenu gospođu radi preljuba, bijesna žena skova proti revnom natpastiru urotu, posla neke ljude, da ga uhvate i bace u vodu dubokog opkopa, što je bio naokolo zidina varaždinskih. Krvnicima pođe nedjelo doista za rukom: Uhvatiše biskupa i baciše ga u vodu, u kojoj potonu i umre kao žrtva svoga velikoga zvanja na blagdan Presvetoga Trojstva dne 20. lipnja 1628. Za dva dana prevezoše mu tijelo u Zagreb i pokopaše u stolnoj crkvi.

Imamo još u zalihi Glasnika od prošle godine. Kako je Glasnik pun raznovrsnog poučnog štiva, to može uvijek izvrsno poslužiti kao dar ili nagrada djeci i odraslima.

Vijesti iz raznih kongregacija.

Split. Sjemenište. Prije 10 godina davao nam veleč. o. Bašić D. I. duhovne vježbe i tom prilikom osnovao u sjemeništu Marijinu kongregaciju. Ove godine evo ga opet u našoj sredini, da i opet ovjekovječi svoj boravak među nama novim društvom „Ljubimaca Euharistije". Osnovasmo naime na njegov poticaj društvo klanjalaca presv. Sakramentu. Devedeset se članova odmah upisalo. Društvo lijepo napreduje. — Kongregacija će, ako Bog da, ove godine svečano proslaviti svoju desetgodišnjicu, o kojoj ćemo poslije izvjestiti ostale kongregacije u ovom milom našem glasilu. R.

Skadar (Albanija). Na Začeće prošle godine proslavismo 50-godišnjicu Marijine kongregacije u ovdašnjem sjemeništu. S tom se proslavom spojila i javna zahvala, što smo sretno i žive glave izašli iz dugotrajne i teške

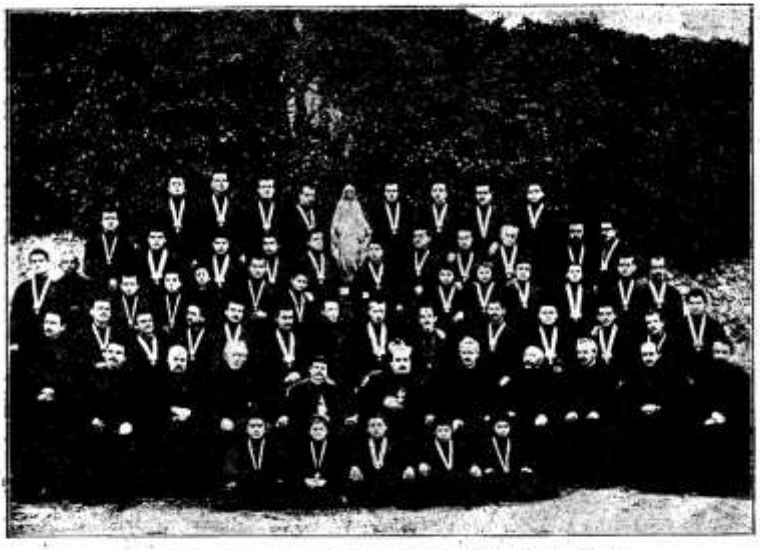

Marijina kongregacija u Skadarskom sjemeništu.

opsade. Bože mili, što sve nijesmo onih dana doživjeli! Smrtonosne bombe i topovska taneta lijetala oko nas kao gladni medvjedi, prolazili preko kuće prijetećim nemilim zviždukom, da će je sad na sravniti sa zemljom. Koliko smo tad straha prepatili! Sad bi tane palo u koji susjedni vrt, sad u dvorište, sad bi nam preletjelo preko glave. Zemlja bi se tresla, sva kuća drhtala; zemlja, kamenje, grada letjela na sve strane, a mi uza sve te strahote ostasmo živi i zdravi — pravo čudo Božje milosti i zaštite. Jednoga dana osobito očutjesmo očevidnu zaštitu Božju. Na kuću se sasuia prava tuča od taneta i svakojakih predmeta, što su ih raspršena taneta raznosila na sve strane. Mi u najvećem strahu počesmo moliti litanije Lauretanske. I gle čuda: što smo dulje molili, to se taneta sve više od nas udaljivala. Kako nas brzo uslišala blažena Gospa!

Sama proslava obavila se prekrasno. Kroz devet dana služila se sveta misa pred izloženim Svetotajstvom, a na sam blagdan služio ju presvij. g. nadbiskup skadarski. Poslije podne bila je u sjemenišnom kazalištu svečana akademija, a naveče sjajna rasvjeta cijelega kolegija. — Slika nam prikazuje kongregaciju-svečaricu s njenim poglavarstvom i presvjetlim g. nadbiskupom u sredini. *Marko Perica.*

Travnik. Kongregacija vanjskih đaka vel. gimnazije. Dne 31. listopada, dok su se istom prve zrake rujne zore pojavljivale na obzorju, penjala se je mala četa pobožnih hodočasnika uz svetu goru (kalvariju, nedaleko Travnika). Bili to zbornici vanjskih gimnazijalaca u Travniku. Došli su iz tolike daljine na tašte samo da uzmognu u ovom tihom i milom svetištu Marijinu primiti sv. pričest, da se pomole za rašírenje sv. Crkve i za obraćenje naše slavenske braće Bugara. Praeses kongregacije vel. o. Miroslav Vanino D. I. držao je tom prigodom govor kako treba da kongreganisti što većim marom rade i mole za rašírenje sv. vjere i obraćenje zabludjelih ovaca, te im je tom prigodom osobito preporučio i na srce stavio Apostolat sv. Ćirila i Metoda. K.

Vareš (Bosna). Djevojačka Marijina kongregacija. Nitko izvan Vareša možda i ne sluti, da i medu našim sniježnim brdinama ima djece Marijine. A ima nas lijepa četa. Kongregacija je osnovana još g. 1907. te broji sada oko 70 članica, sve samih domaćih djevojaka. Trudom i marom sadašnjeg revnog oca upravitelja fra. Arkandjela Grgića dobila je naša kongregacija g. 1912. svoju krasnu svilenu zastavu, koja je na 8. prosinca iste godine s velikim slavljem blagoslovljena. I od toga vremena kao da je nastao nov život u kongregaciji. Svakog mjeseca obdržavaju se redovito sastanci i odborska vijećanja. Na dan zbornog sastanka sve članice pristupaju zajednički k sv. pričesti i to se točno opslužuje. Osim toga sastajemo se svake nedjelje i blagdana pred Gospinim oltarom i zajednički obavljamo pobožnost u čast Majci Božjoj i pjevamo njene pjesme. Članarina se uplaćuje redovito tako, te smo kroz kratko vrijeme isplatile sav dug za zastavu i još imamo malu glavnicu, uloženu u ovdašnju hrv. banku. Dok su Marijine kongregacije u Sarajevu prošle godine slavile posvetu svoje zajedničke zastave, mi smo u Varešu proslavile s velikim zanosom svoju naslovnu svetkovinu Bezgr. Začeće naše nebeske Kraljice. *Jelena Čolić*, tajnica.

Zagreb. Radnička kongregacija priredila je jedno prijateljsko pouzdano veče za svoje članove i prijatelje. Sastanak se držao u hotel „Royalu". U lijepom ga broju posjetila i građanska kongregacija. Na tom se sastanku izmijenile mnoge lijepe i pobudne misli, da su svi učesnici bili posvema zadovoljni. — Koncem veljače priredio je prijateljsku večer „Hrv. katolički radnički savez", na koju pozva ovdašnju građansku i radničku kongregaciju.

Sekcija Apostolata sv. Ćirila i Metoda kongregacije hrv. gospođa i gospojica odlučila je zimus, da barem koju suzu otare katoličkim prognanicima u bugarskim misijama time, da im pošalje nešto odijela, rublja i platna. Pri tom im je sestrinski pomogla cijela ovdašnja gospojinska sekcija apostolata, te se sabralo puno toga, a nešto se i kupilo uz veoma nisku cijenu. Tako su se mogla poslati dva velika sanduka, krcata toplim odijelima i rubeninom katoličkim misionarima u Traciji za katoličke bjegunce.

Kongregacija na gornjogradskoj gimnaziji proslavila je na Blagovijest 300 godišnjicu osnutka prve hrvatske Marij. kongregacije, koja je bila baš na toj gimnaziji osnovana g. 1614.

Županjac. Djevojačka Marijina kongregacija, osnovana zimus lijepo napreduje i puna je života. Prvo se primanje obavilo na Začeće prošle godine. Primljeno je bilo 15 članova. Odonda se javilo više novih kandidatica premda mnogi ne shvaćaju, što je kongregacija pa joj prave silu neprilika. Sastanci se drže redovito svake nedjelje; zajedničku pričest imamo svakog mjeseca, držimo i čitamo gotovo sve poznatije vjerske hrv. listove, bavimo se crkvenim pjevanjem i kićenjem crkve. — Drugom prilikom više. U.

Savez „Vojska Srca Isusova proti psovki". „Vojska" ima danas u svemu 96. I za ove se „Vojske" valjalo pobrinuti, kao ono za „Djevojačka društva", da ne klonu i ne zamru. Za njih se zauzela Marijina kongregacija građana u Zagrebu, koja je osnovala u svom krilu posebnu sekciju. Ova je sekcija razaslala koncem veljače poseban poziv svim „Vojskama", što su do sada bile osnovane, u kojim ih moli, da pristupe k Savezu svih „Vojska Srca Isusova", kako bi pojedinjenim silama i složnim radom lagljе polučile svoju svrhu. Ako možda koja „Vojska" pomutnjom nije dobila takav poziv, pomenuta sekcija građanske Marijine kongregacije u Zagrebu, Palmoticeva ulica 33. umoljava ju ovim putem, da joj se prijavi i navede točnu svoju adresu i broj članova.

Na sličan način umoljava i sekcija Marijine kongregacije učiteljica ona „Djevojačka društva", koja možda nijesu dobila sličan nihov poziv, da se izvole što prije prijaviti toj sekciji. Adresa je ista kao i za građansku kongregaciju.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može ni na koji način uvrstiti. Svomu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa.

Pomoć i utjeha sirota.

Kleveland, Amerika. — Prije 6 godina snašla me velika nesreća. Najprije mi umre najmladi i najljepši cvijet, sinčić od 9 mjeseci. Za 14 dana evo nemile smrti i po kuće gospodara: umre mi dobri i vjerni drug, koji se namučio od sušice punih 14 godina. Osta ja sirota udovica s troje nejake dječice. Sve bi se jo još nekako dalo i podnijeti, da ne bijaše duga, nemiloga druga do 2.000 kruna. Nije nemar i nerad, već duga bolja muževljeva i nevolja ljuta, što me uvali u ovoliki dug. Što ću sirota? Ono malo marvice nestaje sve jedno za drugim, djeca većem poslu još nedorasla, a ja sama, slaba ženska glava.

Dođe mi nekako u ruku Glasnik Presv. Srca Isusova. Čitam i čitam, i ne mogu ga ispustiti iz ruke. Nova mi nada u dušu sinu. Obratim se s najvećim zaufanjem Presv. Srcu Isusovu, obećam tri devetnice i počnem ih odmah obavljati s mojom dječicom. Bio baš 10. ožujak. I eto, dođe mi nekako u glavu misao, da idem u Ameriku, jer da ću ondje najlaglje nešto zaslužiti i svojih se dugova riješiti. Razdijelim svoju siročad na tri strane, i upravo u ožujku slijedeće godine odem u Ameriku. Milostivo Srce Isusovo bilo mi u pomoći, i ja dobijem odmah posla, za dvije godine uzmem i sina k sebi i ubrzo zaslužim toliko, da sam mogla isplatiti sve dugove. — Možda će se tkogod na ovo nasmijati i reći: Pa gdje je tu pomoć Srca Isusova? To bi ti pošlo za rukom, da se nijesi ni molila! — Ali tko zna, kako naša tužna sirotinja prolazi u Americi, taj se ne će tomu čuditi ni onako nepametno govoriti, nego će sa mnom skupa hvaliti i slaviti predobro i premilostivo Srce Isusovo, koje nije prezrelo mene ni moje siročadi. Da mu je hvala do vijeka!

Ozdravile joj oči.

Slavonija. — Pred Božić godine 1911. zabol ,ni kćerku oko tako ljuto, da mu lijeka nigdje nijesmo znale naći. Molile smo kroz devet dana litanije presv. oltarskog Sakramenta, a kad ne bi bolje, molile smo kroz drugih devet dana litanije Imena Isusova. I opet ništa. Tako jedne noći nije sirotica mogla cijelu noć da okom trene, tako ju je nemilo bolesno oko boljelo. Ja sjedim na krevetu i razmišljam, što da počnem. Uto mi sune misao u glavu: „Još nijeste molile Srce Isusovo." Odmah upalim svijetlo i pozoven kćerku, da kleknemo pred sliku Srca Isusova i da počnemo devetnicu moleći litanije Srca Isus. Bilo to u 3 sata izjutra. I evo čuda, u taj čas kad smo počele molitvu, prestala bol u oku sasvim, samo su čvilji još nekoliko dana potrajali, a onda izčeznuše i oni. Hvala zato Božanskome Srcu od istoka do zapada sunca. — Ovu zahvalnicu potvrđuje i vlč. g. župnik kao sasvim istinitu, o čem da se i sam osvjedočio.

Primirio se i pomirio ljuti neprijatelj.

Hrvatska. — Jednom se moj brat jako napio. Tako pijan otišao je k susjedu, pa hoće na svu silu da polupa sve, što mu dođe pod ruku. Susjedi ga mire i šalju kući, a on sve gori. Došli i po nas, da ga mi kakogod nagovorimo, ne bi li otišao kući. Ali on se okosi i na oca. A sad ga otac, susjed i njegov sin pograbe, da će ga silom iznijeti iz kuće. Ali ga nijesu mogli ni maknuti. Nato ga susjed prihvati za vrat, da je skoro pocrnio. I sad ga je otac odveo kući. Tu je od jada i muke plakao i psovao i htio natrag, da se susjedu osveti. Teškom smo ga mukom napokon primirili. Kad se prospavao bio je miran, ali na osvetu nije zaboravio. Dva tri dana iza toga opet se napio i eno ga opet kod susjeda, da ga ubije. Na svu sreću nije ovoga bilo kod kuće; a on bijesan sasiječe plot susjedov. U zao čas prigovori mu susjedov sin. On ko mahnit navali na njega, da ga ubije. Joj, kako je strašan čovjek, kad je u smrtnom grijehu! Kakva je muka imati s takvim čeljadetom posla! Nit se on Boga boji, nit se kazne straši. Što je njemu do grijeha, do duše! Tu sam se umiješala i ja i jedva ga kući odvela. Odonda pogotovo mislio je samo o osveti. Badava mu govorim, kako je to ružno i nedostojno krštenika, a on uvijek isto: Zapamtit će on mene! Došlo i sveto korizmeno vrijeme. Valjalo je na ispovijed. Ja ga nagovaram: „Hajde, brate, pomiri se sa susjedom i ispovjedi se." A on će meni: „Najprije ću mu se osve-

titi, a onda se ispovjediti." Uzalud mu govorim, kako je to veliki grijeh: preuzetno se ufati u Božje milosrđe; on o pomirbi ni da čuje. Ja plačna stanem vapiti Božanskom Srcu Isusovu, da umekša srce ovoga okorjeloga grješnika i da ga obrati. I preslatko Srce milostivo me uslišalo: brat se doista malo zatim sa susjedom pomirio, a onda otišao na ispovjed. O slatko Srce Isusovo! Ti sve možeš. O da bi o tom bili svi uvjereni, koji su u ma kakvoj nevolji! Za ovu milost vječna Ti hvala!

Obiteljske prilike.

Hrvatska. — Pred mnogo godina utekoh se skrušenom molbom i devetnicom preslav. Srcu Isusovu za obraćenje mile mi osobe. Čudesnim načinom molba mi je uslišana podpunoma. Ne samo, da se izmirila s dragim Bogom, nego je i davnu želju članova obitelji od srca rado sama ispunila.

Javno molim za oproštenje Presveto Srce, što obećanja već davno ne ispunih zahvalom u „Glasniku". Ponovno, skrušenim srcem, devetnicom utekoh se opet milom i presv. Srcu, da mi usliša preponiznu molbu u jednoj teškoći, i eto opet me premilostivo Božansko Srce uslišalo. Zato ponovno hvala i čast Presvetom Srcu na sve vijeke.

Prestala nesloga među braćom.

Hrvatska. Podijelio sam se s bratom, pa nikako mira i ljubavi prave. Kad već ništa nije pomoglo, izmolim sa ženom i s dvoje djece devetnicu na čast Srca Isusova — i ono je naše molitve uslišalo, stvar posve izravnalo, a sad je opet među nama mir i sklad kako treba.

Okorjela grješnica na samrti.

Hrvatska. — Pozvaše me u odličnu kuću k bolesnici. Bolesnici bivalo sve gore, te svaki čas pomišljah, da će biti konac njezinom životu. Pokušah je sjetiti na svetu ispovijed, ali uzalud; bolesnica ne htjede ni čuti o svetim sakramentima. Stanje bolesnice bivalo sve pogibeljnije, a meni žao bilo duše, te se sa svojim susestrama vrućom molitvom utekoh Bož. Srcu, da se nesretnici smiluje. I ganulo je presv. Srce. Zatraži svećenika, da je blagoslovi. Pozvaše svećenika; a on joj ozbiljno kaže, da samo blagoslov ne dostaje, već da joj želi dati mnogo više, jer je ozbiljan korak u vječnost, pa je zato želi ispovijediti i pričestiti; ali ona ne htjede, već otpremi svećenika iz kuće. Ipak ozbiljna riječ, koju joj dade svećenik osta trajna. Napokon na čudo svima, bolesnica zatraži svećenika i to baš onoga, s kojim se prije par godina zavadila. Bolesnica se lijepo izmirila i primila svete sckramente umirućih. Slava Ti i hvala, Božansko Srce, koje i najtvrđe srce možeš umekšati!

Roditelji su popustili.

Slavonija. — Još prije 3 godine upoznao sam se s čestitom i vrijednom djevojkom i odlučio uzeti je za drugaricu života. Ali roditelji ni čuti o tom Kako nijesu imali baš nikakva opravdana razloga, a ja odlučio čvrsto, da ću je uzeti — nije bilo druge nego ostaviti i oca i majku, pa se prehranjivati onako, kako se da, a uzto čekati, dok se ili roditelji povrate ili ja postanem punoljetan. Tako prošle gotovo pune tri godine. Tada mi dopane ruku Glasnik i u njemu stanem s osobitim zanimanjem čitati zahvalnice. Odmah odlučim, da ću se zajedno s djevojkom i ja uteći Srcu Isusovu, da nam pomogne što prije do cilja, ako smo doista stvoreni jedno za drugo. I počnemo devetnicu, obećamo zahvalu i da ćemo Glasnik držati, dok smo živi. — I gle, ne bi dugo, a roditelji, koji su sve do onda grdili i mene i nju i u lice i po tragu, sad najednom popustiše i dopustiše mi, da je uzmem. I mi smo se uzeli i vjenčali, a sada zahvalna srca izvršujemo svoje obećanje i hvalimo Presv. Srcu Isusovu i Marijinu, za tako očitu pomoć.

Ozdravila sušičava.

Hrvatska. — Bolovala sam na prsima i od nazebine. Više godina trpjela sam i od lupanja srca i sva se već osušila. Rekli mi, da imam sušicu. I odležala sam u zagrebačkoj bolnici 6 tjedana, liječena i u Koprivnici — sve uzalud. Tad sam počela moliti devetnicu Srca Isusova i Majci Božjoj, ispovijedila se i pričestila i — hvala Bogu dragom — ozdravila potpuno. Vječna da je hvala Srcu Isusovu!

SADRŽAJ: Katolička Francuska 97. — Nije zate, već za pijanduru. 99. — Srce Isusovo, tjekarija trpećima (pjesma). Mladi naraštaj 101. Žalosna M. B. u Svetištu S. I. Rana pričest djece u nadb. zagrebačkoj 102. — Život bl. Margarete Alakok 104. — Novi pokret za sjedinjenje 107. — Uskrsnuće Isusovo u Vrboskoj 109. — Slike iz života Isusova 110. - Pošten gostioničar — izvrstan župnikov pomoćnik 112. — Cvijetak presv. Euharistije 113. — U sv. zemlju! 116. — Pučke misije u Moslavini 118. — 300. godišnjica hrv. M. kongregacija 119. — Pokornost 120. — Bl. Petar Al. M. Sanel 121. — Ponajobičniji naslovi i zaštitnici M. kongregacija 122. — Petar Domitrović, biskup 123. — Vijesti iz raznih kongregacija 124. — Savez „Vojska Srca Isusova" 126. — Zahvalnice 127.

Urednik: **Stjepan Babunović**, svećenik D. I. Tisak C. Albrechta, Zagreb.

Da se po želji Bož. Spasitelja, sv. Crkve i sv. Oca pape u dobrom narodu hrvatskom što više rašir spasonosna pobožnost k Presv. Srcu i stari običaj češte i svagdanje pričesti: **snizili smo, koliko se samo dalo,** cijene knjigama, koje o tom raspravljaju, a to su ove:

„Srce Isusovo spasenje naše".

Poučna i molitvena knjiga u 16-ni sa 456 str. Izdalo Uredništvo Glasnika, II. izdanje. Sadržaje temeljitu pouku o pobožnosti k Srcu Isusovu i razne molitve i pjesme. U ovom izdanju dodane su i ispovjedne i pričesne molitve, koje su pomutnjom do sada izostale, i lijepa slika pred naslovom.

Cijene: Fino u platno uvezana **sada K 1·20** (prije K 1·50), fino u platno uvezana sa zlatorezom **sada K 1·60** (prije K 2·—); krasno u kožu uvezana sa zlatorezom **sada K 2·50** (prije K 3·—). U cijenama je uračunana i poštarina.

Veliko obećanje Presv. Srca Isusova ili Velika devetnica spasa.

Poučna knjiga s dodatkom nekih molitava na čast Srca Isusova u 8-ni, 224 str. s prekrasnom slikom S. I. pred naslovom. Napisao Stjepan Babunović D. I. Tu se raspravlja o najvažnijem obećanju S. I.: kako si naime štovatelji Srca Isusova mogu osigurati milost konačne ustrajnosti, ako se kroz 9 prvih petaka uzasepce pričeste.

Neuvezana stoji **sada K 1·20** (prije K 1·50); fino u platno uvezana sa zlatnim natpisom i ukrasom stoji **sada K 2·—** (prije K 2·50). U cijenama je uračunana i poštarina.

Tri poučne i molitvene knjižice od S. Babunovića D. I.

O čestoj i svagdanjoj svetoj pričesti.

Prva je namijenjena **odrasloj hrv. mladeži.** 16-na, str. 272. Knjižica je razdijeljena na 4 dijela. I. Zašto da se često pričešćujemo. II. Izgovori i prigovori. III. Katol. hrv. mladeži raznih slojeva na srce. IV. Molitve.

Neuvezana stoji **sada samo 60 filira** s poštom (prije 75 fil.); fino uvezana u platno sa zlatnim natpisom i ukrasom **sada K 1·—** (prije K 1·25) s poštom.

Druga je napisana **za mladež pučkih škola** u 16-ni, 188 str. I tu govori I. dio o koristi češte i svagdanje pričesti; II. o poteškoćama i izgovorima; III. daje upute: Što ćemo dakle i kako ćemo?; IV. Molitve.

Cijena je neuvezanoj knjižici **sada 40 filira** s poštom (prije 50 fil.); fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **sada 70 fil.** (prije 1 K) ujedno s poštom.

Treća je **za hrvatski katolički puk.** U 16-ni, 238 str. Dio I. raspravlja o čestoj i svagdanjoj pričesti u opće; II. o uvjetima češte i svagd. pričesti; III. o raznim izgovorima i prigovorima; IV. sadržaje molitve.

Cijena neuvezanoj s poštom **sada 45 filira** (prije 50 fil.); fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **sada 80 fil.** (prije K 1·—) ujedno s poštom.

Svi naši javni listovi preporučiše sve tri ove knjižice najtopilje nazivajuć ih „zlata vrijednima". Zagrebački „Katolički List" preporučio ih je do sada već mnogo puta; sâm presvijetli g. nadbiskup-koadjutor zagrebački spominje ih među onim knjigama, koje se mogu u crkvi, prigodom javnoga klečanja za poduku puka čitati.

Sve se ove knjige naručuju najbrže i najsigurnije tako, da se poštanskom doznačnicom pošalje unapred označena cijena, a na odresku doznačnice čitljivo napiše: koja se knjiga želi, da li uvezana ili neuvezana i u kakvom uvezu, te pridoda točna i čitljiva adresa naručitelja. Poštansku potvrdu (recepis) valja sačuvati, da se do potrebe može narudžba reklamirati. — Za one, koji su izvan Austro-ugarske monarkije vrijede prijašnje cijene.

Naručuju se kod **Uprave Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.**

Mjesečna nakana u travnju 1914.:

Pobjeda katoličke stvari u Francuskoj.

Posebne nakane za svaki dan:

1.	Srd. †	Hugo b. Uskrsna ispovijed i pričest. Umnoženje vjere, nf. i ljub.
2.	Čet. †	Franjo Paul. pr. Djelotvorna ljubav bližnjega. Zapuštena siročad.
3.	Pet. ☽†	Prvi petak. 7 žalosti bl. Dj. M. Obraćenje okorjelih grješnika. Raširenje pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu i njeg. Glasnika.
4.	Sub. †	Izidor pr. Svijet na selu. Seoska mladež. Radnici i služinčad
5.	**Ned.**	**Cvjetna.** Vinko Ferer. pr. Misije i misijonari. Bolesni i umirući.
6.	Pon. †	Celestin papa. Kršćanska samozataja i odanost u volju Božju.
7.	Ut. †	Saturnin b. Više preporučenih duša. Nepravedno progonjeni.
8.	Srd. †	Dionizije b. Povjerenici i povjerenice Glasnika i njih. potrebe.
9.	Čet. †	Vel. Četvrtak. Pobožnost k presv. oltarskom Sakramentu. Uskrsna pričest. Društvo klanjalaca i malih podvornika.
10.	Pet. ✠†	Vel. Petak. Oproštenje grijeha, pokora. Obraćenje nevjernika, krivovjernika i raskolnika. Cijena muke Isusove.
11.	Sub. †	Vel. Subota. Ljubav k prop. Isusu. Samozataja i kršć. strpljivost.
12.	**Ned.**	**Uskrs.** Slavlje Crkve Kristove. Obnova kršć. života. Hrvatski katolički pokret i katoličke organizacije naše.
13.	**Pon.**	***Uskrsni ponedj.** Ustrajnost u dobru. Javno ispovijedanje vjere.
14.	Ut.	Justin m. Katolička omladinska društva. Vojska Srca Isusova.
15.	Srd.	Svetoslav pr. Bolesni i umirući. Više preporučenih duša.
16.	Čet.	Benedikt pr. Siromasi. Uznici popravilišta. Naši mili pokojnici.
17.	Pet. ☾	Rudolf m. Naši uzgojni zavodi. Osnutak katoličke gimnazije.
18.	Sub	Apolonij m. Katolička štampa u Hrvatskoj. Pijevo društvo i javno ispovijedanje vjere. Djelotvorno podupiranje katol. ustanova.
19.	**Ned.**	Krescencij m. Apostolstvo molitve. Pretplatnici Glasnika
20.	Pon.	Teotim b. Katol. pisci i nakladnici. Iskrenuće pijanstva i nečistoće.
21.	Ut.	Anselmo b. Katolička socijalna organizacija u Hrvatskoj. Radnici.
22.	Srd.	Soter i Kaj m. Razdvojene obitelji. Posvađeni. Hrvati u tuđini.
23.	Čet.	Adalbert m. Apostolat sv. Cirila i Metoda. Sjedinjenje Slavena s Crkvom katoličkom. Crkva na Balkanu. Katoličke misije.
24.	Pet.	Đurad m. Velika i mala sjemeništa naša. Poziv u stalež svećenički.
25.	Sub. ●	Marko ev. Dobro uređen, složan, požrtvovan i ustrajan rad katolički. Naše škole i uzgojitelji mladeži. Katolički akademičari
26.	**Ned.**	Majka dobrog savjeta. Nježna ljubav k Majci Bož. Marij. kongreg.
27.	Pon.	Petar Kanizij. Obrana vjere i sv. Stolice. Pobožnost k P. S. I.
28.	Ut.	PETAR ŠANEL m. (mjes. zaštitnik). Ljubav k Majci Božjoj. Propovjednici. Raširenje česte i svagd. pričesti po svem svijetu.
29.	Srd.	Petar m. Gradnja više crkava. Revnovanje za spas duša.
30.	Čet.	Kata Sijen. Ženski redovi. Pokojni štovatelji Srca Isusova

Svagdanje prikazanje. Božansko Srce Isusovo! Ja ti prikazujem po bezgrješnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i trpljenja ovoga dana u naknadu za naše uvrede i na sve one nakane, na koje se ti neprestano prikazuješ na oltaru. Osobito ti ih prikazujem za sv. Crkvu, za sv. Oca papu i za sve potrebe članovima Apostolstva molitve ovoga mjeseca i dana preporučene. Amen.

Oprosti za članove Apostolstva molitve: Potpuni oprost jednoga petka po volji i još jednoga dana po volji odabranog. Na dan pomirovne pričesti. Na blagdan mjesečnog zaštitnika.

Oprosti za članove bratovštine Presv. Srca Isusova: Potpuni oprost prvoga petka ili prve nedjelje i još 1 po volji odabrani dan.

Mjesečna nakana za svibanj: **Gospodari i služinčad.**

GLASNIK

PRESVETOGA

SRCA ISUSOVA

Glasnik Presvetog Srca Isusova

blagoslovljen od svetog Oca pape i mnogo puta preporučen od hrv. biskupa, jedino je glasilo **Apostolstva molitve, bratovštine Presv. Srca Isusova, Vojske Srca Isusova** proti psovki, **djevojačkih društava** za naknadnu svetu pričest, te jedino glasilo svih hrvatskih **Marijinih kongregacija.**

Izlazi svaki mjesec. **Pretplata „Glasniku Presvetog Srca Isusova"** iznosi na cijelu godinu s poštom **1 krunu i 20 filira.** Tko ga osobno uzima kod uprave: **1 krunu**; a za one, koji su izvan Austro-Ugarske monarkije: **2 krune.** Pojedini broj stoji 10 filira. Naručbe, pretplata, reklamacije i milodari šalju se

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

KALENDAR SRCA ISUSOVA I MARIJINA

za prostu godinu 1914. Blagoslovljen od sv. Oca pape Pija X.

Cijena je Kalendaru za monarkiju s poštom **90 filira**; *kod većih narudžaba znatan popust. Za Ameriku, stoji Kalendar s poštom* **1 K 50 fil.** *(30 centa) i ne mogu se dobiti istisci na dar.*

MILODARI.

Za svetište Srca Isusova u Zagrebu: Albia Iowa: B. J. K 4·50; Antunovac: P. A. i T. K 10·—. Bihać: R. I. K 3·—; Bizovac: D. N. K 1·—; Bol: B. G. K 2·—; Brezovac: D. M. K 2·—. Comeont Ohio: B. R. K 10·—. Dabar: S. J. K 2·—; Doboj: B. L. K 10·—; Draganić: K. T. K 5·—, D. J. K 1·—; Drežnik: M. I. K 1·—; Drvar: M. A. K 1·—; Duguesne Pa: S. V. K 10·—. East Chicago: S. M. K 8·30, P. F. K 1·—. Fair Oaks: M. M. K 10·—. Generalski stol: H. L. K 5·—; Glina: W. B. H. K 5·—; Đurđevac: M. J. K 10·—; Granite City: T. K. K 2·90, K. F. K 2·77, M. A. K 7·80; Grubjel: K. ml. A. K 5·—. Ičići: M. A. K 2·—. Jaska: F. M. K 2·—; Jelenska Gor.: L. S. K 5·—; Jerovec: R. J. K 2·—; Johnstovn Pa: S. K. K 4·90. Komin: N. M. K 4·80; Kraj Gerovo: O. Z. K 5·—; K 5·—; Kraljevac: Z. E. K 2·—; Krali. Gornji: L. S. K 1·—; Kram Han.: J. M. K 2·—; Krapje: N. N. K 3·—; Krčka: H. F. K 1·—. Lasinja: J. M. K 2·—, L. K. K 10·—; Lekenik: N. N. K 3·—. Mačkovec: J. M. K 2·—; Mekar Conti Ill.: P. J. K 9·80; Milwauke: Z. J. K 1·40; Motičina: S. J. K 5·—; Murasikloš: M. J. K 1·—. Noris Ill.: T. J. K 10·—; Nova Gradiška: K. K. K 1·—; Novigrad: D. K. K 4·—; Novska: P. A. K 2·—. Ogulin: S. R. K 1·—. Pazin: A. F. K 10·—; Pećnik: M. N. K 1·20; Pešćenik: S. K. K 2·—; Pešćenica: S. pl. R. K 5·—; Petrovina: Z. S. K 1·—, D. M. K 1·—, S. J., Z. M., S. L., C. F. po K —·50, G. M. K —·20; Porz: H. M. K 5·—. Sarajevo: B. B. K —·60; Selegszanto: S. S. K 2·—; Šestronj: R. M. K 30·—; Sigetec: J. A K 3·—; Sinj: F. K. K 5·—, N. N. K 2·—; Sisak: G. B. K —·80; Soljani: K. V. K 2·—; Split: M. G. K 1·—, M. G. K 3·—; Sunja: H. K. K —·60. Šibenik: Š. T. K 10·—; Sopron: Z. S. K 2·90; Stafić: V. J. K 4·—. Turnišće: P. F. K —·80. Valpovo: K. A. K 2·—; Vampot: J. V. K 4·30; Vaška: H. A. K 2·—; Vel. Kopanica: K. T. K 2·—; Vidonje: Č. J. K 2·—. Zagreb: B. M. K 3·—, L. V. K 4·—, D. N. K 8·—, N. Č. K 3·—, N. N. (za zvona) K 20·—; Zagrade: M. B. K 5·—; Zažina: M. B. K 5·—. **Za Crnce:** Brezovac: D. M. K 1·—. Jerovec: P. J. K 1·—. Szüreg: M. A. K 5·—.

Album svete Zemlje sa 62 prekrasne slike na finom papiru uz kratki opis svetih mjesta, fino uvezan stoji samo 2 K, a naručuje se kod: Komisarijat sv. Zemlje, Zagreb, franjevački samostan. Preporuča se svakomu, osobito sada, kad se sprema I. hrvatsko hodočašće u sv. Zemlju.

Hrvati u Rimu. Putne uspomene na I. hrv. hodočašće u Rim-Asiz-Loreto. G. 1914. Napisao Ivan N. Jemeršić. Knjiga ima 640 stranica te je ukrašena sa 202 slike. Uz ovakvu opremu nije joj cijena — 5 kruna s otpremom i poštom — niposto previsoko odmjerena. Toplo je preporučamo ne samo hodočasnicima nego i drugima, koji su pri novcu. Naručuje se kod vlč. g. Ivana Nep. Jemeršića, župnika u Grubišnompolju, Hrvatska.

GLASNIK
PRESVETOGA
SRCA ISUSOVA
BLAGOSLOVLJEN OD SV. OCA PAPE.

Broj 5. Svibanj 1914. Godina XXIII.

Nakana molitava i dobrih djela u svibnju.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Gospodari i služinčad.

Krasan li bijaše onaj kapetan iz Kafarnauma, komu sam Bož. Spasitelj izdade lijepu svjedodžbu veleći: „Zaista vam kažem: ne nađoh tolike vjere u Izraelu," a Duh mu Sveti ovjekovječi uspomenu u sv. Evanđelju (Matej poglavlje 8. i Luka poglavlje 7.) i u Crkvi kod primanja sv. pričesti. Taj je imao vjeru, i to živu i djelotvornu vjeru!

Taj kapetan imao naime kod kuće bolesna slugu, za koga se upravo očinski brinuo. Potraži mu lijeka, gdje je god mislio, da će ga naći; ali sve bijaše uzalud. Napokon doču za Gospodina Isusa, o kom mu kazivali, da liječi sasvim besplatno sve bolesti. Kapetanu nije bilo do novca već da mu sluga ozdravi pa ma na koji način. Čuiuči dakle, da će zamoliti glasovitog čudotvorca, neka bi se potrudio do njega te mu ozdravio slugu. U svojoj dubokoj poniznosti ne usudi se poći do njega, već posla nekoliko židova, svojih prijatelja. Ovi toplo preporučiše njegovu molbu Gospodinu, jer da je u svakom pogledu vrijedan te milosti. „Ljubi," govorahu, „naš narod, i sinagogu on nam je sagradio." A kad mu je Gospodin poručio, da će doći i slugu mu ozdraviti, posla mu u susret druge prijatelje veleći: „Gospodine, ne trudi se, jer nijesam dostojan, da uđeš pod krov moj. Zato i ne držah sebe dostojnim, da k tebi dođem; nego reci riječ i ozdravit će sluga moj, jer i ja sam čovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike pa reknem ovomu: Idi! i ide; i drugomu: Dođi! i dođe; i sluzi svomu: Učini to! i čini." (Luka 7, 6. i 8). Htjede ovim riječima reći: Kako ja zapovijedam po volji svojim vojnicima i svome

sluzi, tako i ti svim prirodnim silama. Ne treba dakle da se trudiš do mene; dosta je, ako rekneš jednu riječ, pa će biti onako, kako ti hoćeš.

Divne li vjere doista u tome čovjeku! Plemenitog li srca, koje se tako svojski zauzimlje za jednoga slugu! Što će reći jednom ovaj kapetan, tada još poganin, kad se sastane na sudnjem danu s tolikim gospodarima, koji u ovakim prilikama gledaju, kako će se bolesnog služinčeta što prije riješiti ili koji misle, da sa služinčadi smiju postupati kao s kakvim jadnim robljem ili pače kao s nerazložnom živinom, koja ne smije ni pisnuti već na sve samo šutjeti i trpjeti?

Još jednoga muža poznam iz sv. Pisma novoga zavjeta, moćna u vjeri i u djelima prave kršćanske ljubavi. I on nam je dao primjer, kako valja postupati sa služinčadi. To je sv. Pavao apostol. Bio sv. Pavao u Rimu bačen u tamnicu. Tu se upozna s nekim robom Onezimom, koji je od svog gospodara Filemona ukrao novaca i pobjegao. Sv. ga Pavao u Rimu obratio i pokrstio. Kad se nadala prilika, posla Pavao Onezima njegovu gospodaru uz popratno pismo. Pa što mislite, što mu je sv. Pavao pisao? Možda ovako: „Evo ti šaljem ovog lopova, da ga išibaš, kako je i zaslužio“? Naprotiv, on mu piše: „Molim te za sina svoga, što ga rodih u okovima, Onezima, koji ti je bio nekoć beskoristan, a sada je i tebi i meni koristan, koga ti šaljem. Ti ga primi kao srce moje... Ne više kao slugu, već kao brata predragoga... Ako dakle mene smatraš svojim drugom, primi ga kao menesamoga. A ako ti je što skrivio, ja ću ti vratiti.“

Kako je plemenito srce imao sv. Pavao, kad se ovako zauzeo za odbjeglog roba! A gle kao da nemamo ovog prekrasnog primjera, gdjekoji gospodari, i gospodarice misle, da smiju sa svojom služinčadi postupati po miloj volji! Ima ih, koji kao da ne znadu, da i služinčad ima dušu, za koju će gospodari Bogu odgovarati. Od one zapovijedi o ljubavi bližnjega nijesu nipošto izuzeti ni sluge. I glede njih vrijedi ona Isusova: „Što učiniste jednom od ove braće moje najmanje, meni učiniste.“ A tako i ona: „Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe.“ Isto tako i ova: „Što ne ćeš da drugi tebi čini, ne čini ni ti drugom.“

Koje su dakle poglavite dužnosti gospodara spram služinčadi? Gospodari se moraju brinuti za dušu i za tijelo svojih potčinjenih. Ako služinčad nije dosta u vjeri podučena, dužnost je gospodara, da ih ili sami poduče ili da se pobrinu, kako će ih drugi podučiti, na primjer, da ih šalju na kršćanski nauk. Dužnost im je paziti, da li se služinčad moli, da li pohađa službu Božju, da li prima sv. sakramente i t. d. Dužnost im je pružiti služinčadi pristojnu i zdravu sobicu za stanovanje, dati služinčadi dovoljan odmor, priuštiti im dostatan san, redovito im davati pogođenu i zasluženu plaću; a ako obole, pobrinut se ne manje za njihovo tjelesno kao i za duševno zdravlje.

Ali i služinčad ima svojih dužnosti spram gospodara. Dužni su ih poštivati, za njihov se ugled zauzimati, na njihov imetak paziti kao na svoj. Dužni su svoje poslove već prema pogodbi obavljati savjesno imajući vazda na umu, da služe Bogu, a ne ljudima. Piše bo isti sv. Pavao: „Sluge, pokoravajte se u svemu tjelesnim gospodarima, ne služeći im samo na oko, kao da ljudima ugađate, već u prostodušnosti srca Boga se bojeći. Štogod činite, činite od srca

kao Gospodinu, a ne ljudima, znajući, da ćete od Gospodina primiti plaću baštine. Gospodinu Isusu služite!“ (Kološ. 3, 22-24). Isti veliki apostol piše Titu: „Sluge opominji, da budu svojim gospodarima pokorni, da im u svem ugađaju, da im ne prigovaraju; da ne budu prevarljivi već vjerni u svemu“ (Titu 2, 9, 10). Tako ih opominje i sv. Petar: „Sluge, budite pokorni, ne samo dobrim gospodarima i čednim, već i nevjernim,“ pa ističe, kako je to velika čast za služinčad, kad znade štošta i pregorjeti Bogu za ljubav, te strpljivo podnositi nepravde; „jer koja vam“, piše, „slava, ako podnosite griješeći i bičevani? Ali ako dobro činite i strpljivo podnosite: to je slava pred Bogom“ (I. Petrova 2, 18, 20).

Kad bi sluge slušale svoje gospodare kao samoga Isusa, a gospodari kad bi slugama dobro činili kao Isusu samom, ne bi nikad bilo među njima trvenja; on čas bi bilo riješeno socijalno pitanje. Barem kršćani treba da se drže ovih evanđeoskih naputaka. E. S. D. I.

Djelovanje „stare“ Družbe Isusove u Hrvatskoj.*

Piše: **Josip Predragović D. I.**

povjesti naroda vidi se, gdje se od vajkada talasaju dvije goleme borbe: borba s oružjem i borba idejâ (misli). Nu dok se borba s oružjem prekida od vremena do vremena, borba ideja nikada ne miruje. Početkom 16. stoljeća bila je Crkva Kristova regbi strahovito bojište, gdje dvije goleme vojske izađoše na megdan. Činilo se, da će se iz dubine zemlje maknuti stari pakleni zmaj, koji je već stoljeća i stoljeća čamio sapet u okovima. Zveka njegovih lanaca, ruka njegova probudi i izazva sve paklene moći. Svom silom htjedoše, da opakom rukom uzdrmaju petnaest granitskih stupova, da unište petnaest vijekova, na kojima počivaše Crkva. Nego ni Crkva nije mirovala. Svi se sletiše na oružje: nove moći, novi redovi, nove sile izbiše na javu i ona se oborila srčano kano lav, na koga navale pohlepne hijene u carstvu njegovu. I evo u to je doba zasnovao sv. Ignacije Lojolski isusovački red.

* Godine 1540. od sv. Stolice potvrđena Družba Isusova bje godine 1773. silom tadanjih političkih prilika ukinuta. Održala se tek u Rusiji, gdje carica Katarina II. nije dala, da se papinsko pismo proglasi; a gdje se ovo ne proglasi, tu je Družba mogla i nadalje postojati.

Dana 12. kolovoza godine 1814. uspostavi papa Pijo VII. opet Družbu Isusovu po svem svijetu, i tako će dne 12. kolovoza ove godine slaviti Družba Isusova stogodišnjicu svoje uspostave i svoga rada. Tim povodom donosimo ovaj članak, koji će bez sumnje zanimati mnoge cijenjene štioce Glasnika. Družbu Isusovu do godine 1773. običaju zvati „starom“, a ovu godine 1814. uspostavljenu, za razliku od one prve „novom“ Družbom. Prema tomu se radi u ovom članku o djelovanju onih „starih“ Isusovaca iz „stare“ Družbe u Hrvatskoj. Ur.

„Digitus Dei est“ — To jest prst Božji! uskliknuo je sv. Otac papa Pavao III., kada mu je stožernik Kontarini pročitao nacrt novoga reda. I dne 27. rujna 1540. potvrdi isti papa svečanim načinom, bulom „Regimini militantis Ecclesiae“ (Upravi vojujuće Crkve) Ignacijevu uredbu: novi red pod imenom „Družba Isusova“ (Societas Jesu). Mlada garda Crkve Isusove brzo se je raširila na sve strane. Pomno je nastojala prema svrsi reda oko spasa i usavršivanja vlastite duše; ali isto tako i oko spasa i savršenosti bližnjega. Vazda je imala pred očima uzvišenu lozinku: Omnia ad maiorem Dei gloriam — Sve na veću slavu Božju.

Stara isusovačka crkva sv. Katarine u Zagrebu.
U pozadini kolegij. Akademija.

Zarana je Družba Isusova počela razvijati apostolski svoj rad na hrvatskome tlu. Već g. 1552. zaželješe Dubrovčani Isusovce; no ova im se želja ispuni istom g. 1558. Zapremahu tada biskupske stolice u Dubrovniku i Zadru dva odlična i revna natpastira: Fra. Ljudevit Bekateli (Beccatelli 1555.—1564.) i Mucije Kalin (1555.—1566). Da bi doskočili poboljšanju duhovnog stada svoga, zatraže pomoći u Družbe Isusove. O. Nikola Alfonzo Bobadilja (Bobadilla), jedan od prve devetorice drugova sv. utemeljitelja Družbe Isusove, bijaše prvi Isusovac, koji je odaslan u hrvatske krajeve. Najprije je u Zadru i zadarskoj biskupiji, gdje je naučio hrvatski, propovijedao riječ Božju, a zatim g. 1558. u hrvatskoj Atini.

Uzgoj i obuka omladine.

G. 1606. — pedeset godina iza smrti sv. Ignacija — nastaniše se Isusovci stalno u hrvatskoj prijestolnici, u gradu Zagrebu, gdje su naredne godine na Duhove započeli obukom mladeži. Oduševljenje

za novu gimnaziju bijaše golemo. G. 1609. brojila je gimnazija 260 učenika, g. 1611. već 300, g. 1614. i 330, a g. 1615. ča i do 400 đaka. Gradsko im poglavarstvo poklonilo zgradu uz kapelu sv. Katarine i nekadašnji samostan Dominikanaca. Mjesto niske drvene kapelice, koju su vojnici bili pretvorili u vojničko skladište, sagradiše Isusovci današnju crkvu sv. Katarine. (Vidi sliku na s. 132.) Uz gimnaziju razvila se kasnije i mudroslovna škola, filozofski fakultet sa tri tečaja, k tomu nađoše bogoslovlje, teološki fakultet. Zavod je nosio ime „akademija" — do nedavna gornjogradska gimnazija; a danas kr. ženski licej (vidi gornju sliku), te je uživao sva prava i povlastice, što su ih imala i druga sveučilišta kao u Beču, Pragu, Gracu. U zagrebačkom isusovačkom kolegiju — danas c. kr. zborno zapovjedništvo (vidi donju sliku). — radilo je preko dvadeset svećenika i pet magistara (učitelja), a sama akademija brojila je g. 1772. svega 523 đaka i to 116 bogoslova, 72 filozofa i 335 gimnazijalaca. Pod upravom Isusovaca bijaše i „Frankopansko odgojilište", kasnije prozvano „Sjemenište sv. Josipa", — do nedavna plemički konvikat, sada vladin odio za bogoštovje — gdje su se odgajala po 73 pitomca, a poglavito bijahu mladi plemići iz svih krajeva hrvatskoga kraljevstva.

Nekadanja „akademija" D. I. u Zagrebu.

U Varaždin dođoše Isusovci g. 1628., gdje im povjeriše gradsku župnu crkvu i poslije novo osnovano t. zv. „Zakmardijevo sjemenište". Gimnazija je osnovana g. 1649. Kolegij im sagradi grofica Margarita Tonhauser, a crkvu sv. Marije — danas gimnazijalna — grof Gašpar Drašković. (Slike vidi na str. 135.) I rektor varaždinskog kolegija kao i rektor zagrebačkoga kolegija bili su virilni članovi hrvatskoga sabora.

Bivši kolegij Družbe Isusove u Zagrebu.

(Svršit će se.)

Cvijetak presvete Euharistije.*)

(Svršava se.)

Pismo Peričina oca.

Vele časni Oče!

L . . . na Uskrs 1913.

Javljam vam veliku žalost. Maloga našeg anđelka nema više na životu. Naš nas je Perica ostavio. Cijeli je mjesec trpio pravo mučeništvo. No trpio je, kako trpe sveci, bez tužbe i bez ikakvog znaka nestrpljivosti.

Gospodin mu je župnik donosio svaki dan svetu pričest . . . Taj čas, što ga je željno očekivao za duge bolesne noći, bio je za njega čas rajskog uživanja. Kad je začuo korake svećenikove, sav se preobrazio. Njegove oči kanda su gledale samoga Boga . . . A to se gledanje nastavljalo, rekao bih, cijeli dan. Kadgod sam stupio u njegovu sobu, našao sam ga, gdje moli krunicu ili pjeva misijonske pjesme; kad sam mu rekao, neka se odmori, odvratio mi je: „Tatice, ta ja se odmaram, kad govorim s dragim Bogom." — „Pa o čemu govoriš s njime?" — „O tebi." Ujutro zadnjega dana, kad mu je majka rekla, da će početi drugu devetnicu za njegovo ozdravljenje, stao je plakati govoreći: „Majčice, ta pusti me da umrem; ja želim umrijeti, da obratim taticu."

Umro je na Veliki četvrtak ujutro. Odeta se upravo toga dana prvi put pričestila. Perica ju je nježno zagrlio, a zatim se stao pripravljati na zadnju svoju svetu pričest. Gospodin mu je župnik donio svetu Popudbinu. Tada je kleknuo, sklopio ruke, a oči mu odsijevale nebeskom radosti. Zatim me je molio, neka mu oprostim, što je bio katkad neposlušan. Htio sam da mu reknem: „Dijete moje, ja treba da tebe molim za oproštenje . . .", no nijesam mogao. Grčevit mi jecaj stezao grudi. Majka, mali Ivan i Odeta plakali su sa mnom. I gospodin je župnik plakao; samo je Perica bio vedar, te nas je tješio. Kad su crkvena zvona zazvonila na jutarnju službu Božju, započela je njegova smrtna borba. Najednom mi se pričini, da me Perica zove . . . Nagnem uho k njegovim usnama, a on mi prošapće: „Zbogom, tatice, do viđenja . . . u raju . . . Za te umirem — —". I izdahnuo je držeći čvrsto suhim prstićima svojim misijonsku krunicu.

Namah iza smrti preobrazilo se Peričino lice, kanda je na nj pao tračak s neba . . . Na usnama mu titrao rajski smješak . . . Neopisiv se mir rasprostirao od toga malog tijela, što bijaše gotovo uništeno od teškoga bola . . . Bilo mi je kao da u tom anđelu, kojega nijesam vrijedan, vidim odsjev samoga Božanstva. I ja, koji dvadeset godina nijesam vjerovao — ovako sam barem mislio — ja sam pao na koljena pred tim krevetom.

Molio sam, plakao, jecao, ne nad njim, već nad sobom . . . Molio sam Boga i maloga mog anđela, da mi oprosti svu moju dosadašnju kukavštinu. O, kako sam se stidio samoga sebe . . . videći kako sam malen pred njim tako velikim! Držao sam se nevrijednim da zagrlim toga izabranika, griješnik, ja osuđenik . . . I sama pomisao, da ovako grješne savjesti probdijem cijelu noć kraj njega, bijaše mi nesnosna . . . Čini mi se, da sam osjetio nešto od onoga stida, što će ga osjećati prokletnici, kad na dan suda osvanu pred čistim licem Božjim. Napokon sam pobjegao k svećeniku i ispovijedio mu sve grijehe života svoga . . . Sad sam tek držao, da mi je dopušteno da zagrlim dijete svoje i da ostanem kraj njega.

On je snivao u svojoj opravici, što ju je imao kod prve svete pričesti, okružen bijelim ljiljanima . . . Predao sam mu svoju dušu, da je blagoslovi i čuva . . . Na Veliku smo ga subotu spremili na vječni počinak upravo u času, kad su sva zvona naviještala uskrsuće Spasiteljevo. Sprovod bijaše više sličan slavlju, negli pogrebu. Sva su ga djeca pratila u haljinicama prve svete pričesti; plakao sam, ali to bijahu suze neiskazane sreće i zadovoljstva.

Na grobu se poredala četa malenih oko groba Peričina. Kad je prva gruda zemlje pala na lijes, progovorio je gospodin župnik: „Mila djeco! Ja sam odviše uzbuđen, a da bih vam mogao dugo da govorim. Zahvalimo dragome Bogu, što je izveo tako velike stvari u duši našega malog prijatelja. Milost može da u svakoj dobi uzdigne dušu do vrška svetosti. Svagdašnja je sveta pri-

*) Ovaj članak o malom Perici štampan je napose, te se naručuje za 20 filira kod: Veleč. g. Antun Puntigam D. I. Sarajevo. Katoličko sjemenište. Preporučamo knjižnicu najtopilje!

čest učinila od maloga našeg Perice velikog apostola i junaka. Bio nam i nadalje apostol u nebu, te izmolio svima nama milost, da sve bolje upoznajemo vruću ljubav k euharistijskoga Spasitelja, te što gorljivije pristupamo k svetoj pričesti, toj hrani i okrepi duša naših . . .".

Molite se za me, vele časni Oče, da budem što vredniji onoga, kome sam dao tjelesni život, a koji je meni vratio život duše moje. D' Airelle.

Vele časni Oče

Evo opet Peričina oca, koji želi, da Vam naknadi to milo biće, što je tako naglo iščeznulo. Iščeznulo? Da li taj izraz zbilja pristaje? Nikad nijesam osjetio, da mi je tako blizu kao sada. Na Uskrs iza svete pričesti, te prve pričesti u u novome životu mojem, što mi ga je sinak smrću svojom zadobio, čuo sam u nutrinji svoje duše jasnu riječ, glas miloga nam djeteta: „Ti treba sad da ispuniš svaki dan moje mjesto kod Isusa." Pričinio sam se, kao da ne razumijem, ali taj je glas razdirao moje srce i napunjivao ga slatkim mirom.

Stara isusovačka crkva s gimnazijom u Varaždinu.

„Daj, tatice, tvoje me je obraćenje odviše stajalo, a da bude nepotpuno!" Taj sam poziv čuo više dana, a osobito svako jutro, kad je Perica obično išao na svetu pričest Napokon sam se predao. Odsele ću ići svaki dan, ja ubogi poslenik jedan aeste ure, da kod Stola Gospodnjega ispunim što bolje ispražnjeno mjesto. Ova mi je odluka donijela u dušu velik pokoj. Jedno još samo želim: Da barem izdaleka idem za njim, da kročim što ustrajnije putem svetosti, kraljevskim putem žrtve i samozataje, putem, kojim je on tako brzo prošao, jednom riječi, želim da postanem učenikom onoga, kome bih morao da budem učiteljem.

Stara isusovačka crkva u Varaždinu.
Loretska kapelica. Gimnazija.

Šetajući se jutros po vrtu, zaustavio sam se pred velikim jednim ljiljanom, koji je upravo ove noći rastvorio bijelu čašku svoju. Na njegovu se podnožju tik do zemlje rascvala i mala stelarija; to je izgledalo, kao da je nešto ljerove bjeline palo na zemlju i u sjeni njegovoj niknulo. O, da sam ja tajskromna stelarija, pa da živim pod zaštitom neboskoga Ljiljana moga! Molite se za jadnu dušu moju!... D' Airelle.

Maleni moljahu hljeba . . .

Mali je Perica usnuo . . . Mali Perica sniva na visokom brežuljku, podno kojega šume morski valovi . . . Mali je Perica legao na počinak u velikoj spavaonici, gdjeno počivaju preminuli pod brižnom

paskom nebeskih anđela... Nad grobom mu se diže križ od crvenoga granita, a uza nj se ovija ruža, koja će ga svakoga proljeća okititi bijelim svojim cvjetovima.

Na grobnom kamenu od porfira uklesan je kalež s bijelom Hostijom, a oko njega urezane riječi Prijatelja malenih: „*Pustite k meni malene i ne branite im, jer je njihovo kraljevstvo nebesko.*" Nad kaležem je, po starom običaju, izdubao klesar malu zdjelicu, u kojoj se sakuplja kišnica, a modre sjenice, što imadu svoja gnijezda na vitkim čempresama, dolaze za vrućih dana da se osvježe kapljicom te hladne vode. Mali Perica sad moli nebeskoga Oca, da se sjeti i male njegove braće, što ih je ostavio iza sebe po širokom svijetu. Mali Perica govori u lijepom raju Ocu malenih: „O, dobri Oče, koji napajaš modre sjenice kapljicom bistre vode, koji hraniš male ptičice zrnjem iz žitnice svoje, ne dopusti, da duše malenih umru od gladi... Ti, koji odijevaš ljiljane poljske i svaki dan im pereš nježne latice bisernom rosom... čuvaj čistoću malenih *svagdašnjim* blagovanjem presvetoga Tijela svoga. Pošalji im *svećenike*, koji ne će škrtariti kruhom malenih... Podaj im *majke*, koje će shvatiti uzvišenu zadaću svoju...

Majčino je srce najsličnije Tvome... o daj, da nam one budu ne samo majke *našega tijela*, već i *duša* naših. Ti si posvetio ruke njihove zauvijek, da siju u srca naša sjeme, koje će donijeti rod za vječnost, da uvode Boga u duše naše, kao što ga svećenik uvodi u Hostiju... O, Gospode, usliši već jednom molbu malenih, kojom te mole za svagdanji kruh i daj, da se ne bude više moralo reći: „Nikoga ne bijaše, tko bi im ga lomio"...

Tako moli Perica nad plavetnim obzorjem. A anđeli malenih odgovaraju na koljenima: „Amen! Amen!" — A „Glasnik" pita sve one, koji su ovo čitali i slušali: Zar sam ja istiniti ovaj događaj uzalud donio?...

Djeco, roditelji! Roditelji, djeco! Na pričest! Često, svaki dan dostojno na svetu pričest!

U maju.

Iv. Ev. Šarić.

Rúdi majsko jutro, ja lutam po gaju.
Divnoj Majskoj Djevi sve miriše cviječe,
Sa grana joj ptice tanko pripijevaju,
Proslavit je hoće sav čar u proljeće.

Iz daljine zvono čuje se Gospino,
Ne znam, je li ikad tako zakucalo;
Kao da je htjelo zvono Marijino
Majci dozvat dijete, što gajem lutalo.

O Djevice Majko, ja ti evo hitim
Iz tog zelengaja, kojim sam lutao,
Pa ti majski oltar zlatnom ružom kitim,
Što sam je samotnom suzom zaljevao.

„Pustite djecu k meni i ne branite joj!“ (Marko 18, 13.)

Nije za te, već za pijanduru.

Piše vojnički superior **Matija Rihtarić.**

Trebalo bi propovijedati.

Da se pijance k pameti dovede, rekoh onomu prijatelju, trebalo bi nama svećenicima ići u krčme, u najtamnije i najsmradnije — da prostite! — krčme! Tu bi trebalo držati propovijedi — jer pijandura ne ide u crkvu, i tako nikad propovijedi ne čuje. Pijanicama bi trebalo stavljati pred oči i dozivati im u pamet ono, što si dan na dan predočuju, što sami sebi u pamet dozivaju oni ljudi, koji Bogu služe. A što je to? To je ono, što uče mala djeca u prvom razredu, a o čemu ima razmišljati i zgrbljeni starac: „Zašto smo mi ljudi ovdje na svijetu?"

Ali, ako ti s ovim riječima dođeš u krčmu, još ćeš dobro proći, ako ti se ljudi budu smijali. Može ti se pak dogoditi, da bude krčmar prvi, koji će te baciti van. Pomoći će mu više manje svi, koji u krčmi piju. A pomoći će svim zajedno i — sotona.

Ipak sam ja već, čini mi se, u „Glasniku Srca Isusova" pisao, da ima „propovjednika", koji propovijedaju i u krčmama.

Jest, ima ih! Ali to nijesu svećenici, to su sasma drugi „propovjednici". I to je istina. Jer evo: Ako bih ja imao odgovoriti na ovo pitanje: „Zašto smo na svijetu", ja bih se, dakako, držao katekizma, koji na ovo pitanje odgovara: „Na svijetu smo zato, da Boga spoznamo, da ga ljubimo, da mu služimo, i tako da u nebo dođemo." A krčmarski govornik će reći: „Na svijetu smo zato, da jedemo, da pijemo, da se veselimo, da se toga svijeta naužijemo." Ovaj je odgovor daleko različitiji od onoga. A koji je od ova dva odgovora bolji? Ja velim: Svakako moj, a to mogu i dokazati. Kakav socijalist, kakav pijandura će reći, da je bolji njegov. A ja mu odgovaram: Jest, bolji je gledom na naše tijelo; osobito pak gledom na pijandurino grlo, taj će se zadatak laglje i ugodnije izvršivati. Jesti, piti, zabavljati se i uživati ugodno je, osobito ako si zdrav i ako kesa dopušta.

Ali?! Što — „ali"? Ali — kako će dugo tako biti? Veli neki stari mudrac: „Quidquid agis, prudenter age et respice finem!" Na hrvatski prevedeno ovo znači: „Štogod činiš, čini pametno i gledaj koji je tomu konac." Nijemac bi reko: „Ko se smije na koncu, taj se smije najbolje." Kad bi pijanduri bilo dano, iza kako se je pred smrt pošteno najeo i napio, uspeti se ravno u nebesa, i to u nebesa, kakova si pretstavljaju divljaci, neka bi mu bilo! Ali u nebesa se ide sasvim drugim putem, nego što ga je udario pijandura. No pijandura, ako mu ovo slučajno dođe u ruke, smijat će se. „Daj ti meni vina i rakije"! reći će. „Ne boli mene glava s onoga, što je poslije smrti."

Osudili nekoga pijanicu na smrt. Kad su mu osudu pročitali, pita ga sudac: „Želiš li štogod, reci."

„Molim Vas, kad već moram umrijeti, dopustite mi, da si ja izaberem sâm, kakovom ću smrću umrijeti."

„Dobro", sudac će; „kakovom dakle smrću želiš da umreš?"

„Molim vas, da me utopite u — vinu."

Pijandura govori: Ja hoću da pijem; da pijem dok živim, i ako je moguće, da pijem i kad budem umirao!...

Dobro, i ja valja da jedem i pijem, dok živim. Iza smrti niti se jede, niti se pije više. Ali nešto će ipak biti i poslije smrti. I to je ono, što mnogima potrese cijelim mozgom: Što će biti iza smrti?! A nešto će biti! Gledom na ovo, moj je odgovor svakako bolji, pametniji od pijandurina.

I sveti Augustin raspravlja na nekom mjestu o tom i veli: „Što koristi dobro živjeti, ako ti nije dano uvijek živjeti? A ne može se reći, da onaj dobro živi, komu nije dano da uvijek živi." Ili bo je taj čovjek tako slijep, pa ne vidi, da će i njegovu životu biti kraj; ili je pak tako glup, pa toga vidjeti ne će. Što koristi sada jesti, piti i opijati se, a naskoro iza toga valjat će trpjeti glad i žeđu, i trpjet ju možda na vijeke vijekova!

Dakle na stvar!

Jela i pila imalo bi se uzimati kao lijek, radije premalo, nego li previše. Toliko, koliko je potrebito za naše uzdržavanje. Neki poganski mudrac veli: „Ne živimo da jedemo, nego jedemo da živimo." Čovjek dok živi, treba i da radi. Jedan radi umom, glavom, drugi više rukama, tijelom. Jedan i drugi treba hrane, treba da jede i pije. Koji treba više hrane, a koji manje, o tom ne trebamo raspravljati. Obojica trebaju za svoj rad snage, jakosti. Jedi dakle i pij toliko, koliko ti treba, da imaš za rad, za tvoj posao snage.

Već ga vidim, kako mi onaj tamo smije. „Lako popu pisati i nauke davati: Jedi, pij, koliko ti treba! Ali ja bih", veli mi, „mnogo puta jeo i pio, ali nemam što!" — Dobro! A tko je kriv, da nemaš?! Jesam li kriv ja? Ako nemaš, a nijesi tomu kriv sâm, Bog će ti dragi pomoći. Uvijek se nađe dobrih i milosrdnih ljudi, koji daju siromasima. Baš oni, koje ti najviše grdiš i psuješ, oni najviše daju siromasima.

Nego čuj me! U subotu predvečer dobiješ ti svoju zaslužbu, prilično svoticu, s kojom bi mogao, da je hoćeš pametno razdijeliti, platiti i stan i cijeli drugi tjedan prilično živjeti. A što činiš ti, i ti i toliki drugi tebi slični, kad novce dobiju? Kamo te vodi prvi korak, kad si novce podigao?! Ne trebam ovdje pripovijedati. Da ideš ti s novcima kući, pa da sada razdijeliš: Ovo je za stan, ovo tebi, ženo, za živež u budućem tjednu, a ovo će biti za odjeću i obuću, a za ovo možemo kupiti pô litre vina: onda bi da! Ali kad je prvi korak u krčmu, i u krčmi se ostaje u subotu cijelu noć, pa u nedjelju cijelo popodne sve do pô noći i dulje — eh! koje čudo, ako se onda u ponedjeljak nema za što kupiti kruha! Sada dođe nezadovoljstvo, a u nezadovoljstvu ide se tražit utjehe, a kamo? Opet u krčmu! Novaca doduše nije, ali se pije „na vjeru", na račun buduće subote. I tako nikad kraja.

Ovo je žalibože živa istina. Od moga stana do crkve, u kojoj misim, ima do 200 koračaja, ne vojničkih, nego jednostavnih, malih koračaja. Tu prolazim kraj tri krčme — pred kratko su vrijeme bile četiri — i kraj jedne kafane. Ja polazim u crkvu na 5 i pô sati ujutro. Barem u jednoj od tih krčmi, a još više u onoj kafani, još je čeljadi, koja tu galami i dere se iz razderanih grla. Oni sigurno

nijesu tako rano ustali, ili da pravo kažem: ovi nijesu ni trebali ustajati! . . . Ovako biva svake subote i svake nedjelje. Ko će zaslužiti tolike novce, što bi ih ovi trebali?! I onda se tuže, da — nemaju što jesti!! Takve bi trebalo batinati! . . . (Nastavit će se).

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše **Stjepan Babunović D. I.**

(Nastavlja se.)

U to oboljeh teško. Kroz četiri skoro godine nijesam mogla hodati; ostala na meni sama kost i koža. Radi te bolesti zadržali me u samostanu samo dvije godine. Proti mojoj bolji ne bijaše drugog lijeka, nego da se zavjetujem Bl. Djevici, da ću, ako me ozdravi, jednog dana postati njezina kćerka. Jedva sam taj zavjet učinila, i gle, već zadobih zdravlje, a s njime i novu zaštitu Bl. Djevice Marije. Ona je sasvim obladala mojim srcem i smatrala me svojim vlasništvom. Sa mnom je ravnala kao s osobom sebi posvećenom; korila me radi mojih pogrješaka i učila, kako mi valja vršiti volju Božju. Tako mi se jedamput, kad sam počela moliti ružarje sjedeći, ukazala i oštro me ukorila. Taj ukor ne ću nikad zaboraviti, premda sam onda bila još posve mlada. „Ja se čudim, kćeri moja, što mi tako nemarno služiš." Te su mi se riječi duboko usjekle u dušu; ne ću ih zaboraviti, dok sam živa.

Margareti bilo jedva trinaest godina, ali njezino vladanje i njezina pobožnost odavaše zrelu dobu. Svako jutro razmatrala puna dva sata; isto tako svaku večer. Da si namakne vremena ustala bi ujutro rano, a na večer ljegala kasno; dà i cijelu noć znala bi koji put sprovesti u molitvi. Srce ju vuklo veoma u crkvu. Ali ukućani je tjerali na posao. Nije druge nego naći svaki put novu koju izliku, da može barem četvrt sata sprovesti u kući Božjoj. Na svetu pričest mogla je samo rijetko ići; zato bi u crkvi pristupila što bliže k oltaru, da barem živom željom nadoknadi sreću, koju joj krate, „da u prisutnosti Božjoj — kako sama reče — iz ljubavi poput svijeće gori i izgara".

Svake sedmice postila bi redovito tri dana, često puta tako strogo, te ne bi cijeli dan ništa okusila. Spavala je na zemlji, a san često prekidala molitvom. Povrh toga nosila je grubo pokorničko odijelo i željezne lančiće; k tomu se još često nemilosrdno bičevala. Sve je to ona, naravski, pomno skrivala; ali jednom je ipak zatekoše i javiše majci. A ona bojeći se za njezino zdravlje naloži joj, da kod nje mora spavati. Ovo je maloj pokornici bilo teže od samoga posta i bičeva; ali poslušnost joj bijaše još draža. Ona se pokori, a Bog joj posla drugi križ.

Najprije ju boljelo u prsima, a onda se pojavio na nozi veliki čir. Margareta je trpjela dok je mogla; napokon morade otkriti majci. Da se uzmogne lagljе liječiti, zamoli majku, da smije sama spavati. Ali nije joj bilo do liječenja, nego je htjela da prihvati iznova svoja stara pokornička djela. Kad to majka opazila, ukori je strogo, a ona će joj: „Bog mi je dragi, majko, ovu malu bolju poslao, pa će je i izliječiti bez ljudske pomoći." I pridoda ponizno: „Bog dragi vidi, da ja ne znam kako treba ovu bolju cijeniti, zato učini, te ja ni izdaleka takve boli ne osjećam, kako ti to, majčice, misliš sudeći po vanjštini. Kad bih doista mnogo trpjela, ja bih se i potužila."

Ali majka se tim ne dade prevariti. Pozva ranarnika. Ovaj reče, da valja čekati proljeće — bijaše to u pô zime — rana da je veoma teška. Pusti joj krv i pročisti ranu, i to bijaše sve njegovo umijeće. Margareta će po tom majci: „Jesam li ti kazala, da tu ljudska sredstva ne pomažu? Ali čuj! Bog, koji mi je ovu bolju dao, izliječit će me za mjesec dana. Da te oslobodim brige, molit ću se s tobom zajedno, i Bog će te uslišati i ozdraviti me, da se umiriš."

Počeše obadvije devetnicu. Još je ne bijahu ni dovršile, posvjedočio je njezin brat kasnije na istrazi, a čira nestalo netragom bez i najmanjega znaka. Isto je tako nestalo netragom i onih bolova u prsima. A sad uze majka zaklinjati kćerku: „Bog ti je dragi, eto, povratio zdravlje, kako smo ga molile. A sada budi pametna, pa se čuvaj, da mi u mojoj starosti budeš od pomoći." A Margareta će samo: „Bog će mi dragi dati već dovoljno snage, da te služim. Ne brini se ništa."

Sužanjstvo u kući.

Zadobivši zdravlje nijesam već mislila na drugo, nego kako ću se zabaviti i živjeti što slobodnije; a na svoje obećanje zaboravih sasvim. Ali ja nijesam, o Bože moj, još znala — o čem si me istom kasnije poučio i dao mi priliku da iskusim — da me naime presv. Srce tvoje uz velike boli na Kalvariji rodilo, i da će mi se život, što si mi ga ondje dao, samo po hrani križa moći uzdržati; i taj križ da će mi biti najmilije jelo.

Evo, kako je to bilo! Jedva sam osjetila, da sam zdrava, i već popustih taštini i ljubavi k stvorovima. Na to me poticalo i tetošenje majke i braće moje. Ja uživah u svojim zabavicama naslađujući se u njima do mile volje. Ali ti si me, Bože moj, upozorio, da sam se jako udaljila od svog cilja, davši se od svoje naravne sklonosti zavesti na užitke; ne dakako prema tvojim osnovama, jer su se ove veoma razilazile od mojih.

Margareta ovim oplakuje grijehe, koje svijet jedva nesavršenostima smatra. I doista njeno vanjsko ponašanje bijaše i nadalje čedno i uzorno, njena molitva na oko gorljiva i pobožna. Ali Bog ne sudi po vanjštini, već gleda u dno srca. A tamo je on vidio dosta samoljublja, početak taštine i želje za svjetskim zabavama. Margareta već ne bijaše u molitvi onako sabrana, u pokorama onako domišljata, revna i ustrajna kao prije. Laskanje rodbine, ugađanje drugih osoba veoma joj godilo. Kako je gorko te pogrješke kasnije oplakivala! Bijaše to put veoma pogibeljan; i da je Bog sam nije na vrijeme zaustavio, tko zna, što bi od nje bilo? Nije joj poslao bolest; ali zato drugi to osjetljiviji križ. O njem piše sama ovako:

Moja majka izgubila u vlastitoj kući svoj ugled; uživali ga drugi. Ovi se na toliko osilili, te smo obadvije, i ona i ja, dopale doskora pravog sužanjstva. Ne želim ovim, što ću sada pripovijedati, koriti one osobe; ne vjerujem, da su zlo radile, kad su me progonile. (Bog me oslobodio od takvih misli!) Ja ih pače smatram sredstvom, kojim se Bog poslužio, da izvede svoj naum. — U kući dakle nijesmo imale nikakve vlasti. Ništa nijesmo smjele učiniti bez dopuštenja. Bio to neprekidan rat. Sve bijaše pod ključem, tako te često puta nijesam mogla ni do odjeće doći, da idem k sv. misi. Šešir i haljetak morala bih posuditi. To mi ropstvo bijaše veoma teško. Nijesam smjela ništa raditi, pa niti od kuće otići, ako mi nijesu dopustile tri osobe.

(Nastavit će se.)

Tko želi prodati hrvatskih knjiga?

Potpisani moli p. n. svećenstvo i ostale prijatelje dobre štampe, da bi nam prodali ili velikodušno poklonili religijoznih, znanstvenih i beletrističnih knjiga, koje su zgodne za đake, mlade radnike i narod. Želimo naime osnovati hrvat. katol. knjižnicu, koja je u Sarajevu od velike važnosti. Uvjereni smo, da takovih knjiga puno ima osobito kod mnogih svećenika, koje se više ne upotrebljavaju, a koje bi mogle biti na veliku korist ovdašnjem hrvat. katoličkom puku. Ponude neka se šalju na adresu: Ante Puntigam D. I., Sarajevo, Katol. sjemenište.

Slike iz života Isusova.

Čisto i bezazleno oko djetinje osvaja svačije srce, a ne bi Kralja sviju srdaca! Kad su jednoga dana čestite matere upoznale izvanrednu ljubežljivost i dobrotu Isusovu te kad su čule, kako Isus djecu stavlja za primjer odraslima, ohrabriše se i stadoše privađati djecu k njemu moleći ga, da ju milostivo blagoslovi. Piše naime sv. Marko: „I donašahu k njemu djecu, da ih se dotakne. A učenici branjahu onim, što ih donašahu. A kad ih Isus vidje, ne bi mu milo, pa im reče: „Pustite djecu k meni i ne branite joj; jer je takvih kraljevstvo Božje. Zaista vam kažem: Ko ne primi kraljevstva Božjega, ne će ući u njega. I zagrlivši ih metne na njih ruke, te ih blagoslovi.“ (18, 13—16.)

Eno vam na strani 137. taj lijepi prizor naslikan, da vam se što dublje u srce usiječe. Primjer naime Isusov nuka nas, da se za nedužnu djecu svojski zauzmemo. Ne kaže se uzalud: „Savijaj drvo, dok je mlado“; to vrijedi i za čovjeka. Kao što tjelesni razvoj djeteta odlučuje o njegovu dalnjem života tako i duševni. Od pokvarenog djeteta jedva da će ikada biti čestit muž. Strašno će stoga odgovarati pred Bogom besavjesni roditelji, koji svoju djecu ne odgajaju kako treba, koji je sami uče svakom zlu i opačini, koji je ne upućuju zarana na Boga i ne privađaju na vrijeme Božanskom prijatelju malenih. Ima roditelja, koji se diče ako im dijete, koje jedva da počimlje koju riječ tepati, već znade izgovarati kojekakve besmislene riječi, dà, možda već i koju nelijepu riječ za njima ponavljati; a što im se posve odraslo te možda već i u školu upisano dijete ne zna ni prekrstiti ni Očenaša moliti, toga se ne stide.

A što je s pravovremenom pričesti dječijom? U novije vrijeme pripušta svećenstvo po naredbi sv. Oca i svojih biskupa i manju djecu, koja su došla k svijesti te su dovoljno poučena, k sv. pričesti; a eto, ima roditelja, koji mjesto da što više svećenstvu pomažu, još mu smetaju i brane djeci govoreći: „Ti si još mali ili mala; kad budeš veći ili veća, onda ćeš se pričestiti . . .“ Nikad roditelji nijesu veći neprijatelji svoga poroda nego onda, kad mu brane k Isusu.

I slika na strani 145. svjedoči nam, kako je dobro i milostivo Srce Isusovo. Narod željan riječi Božje, pošao je s Isusom i u pustinju, te zaboravio i na jelo i na pilo. Takvu ljubav i takvu privrženost ne može Gospodin ostaviti bez nagrade. Narod je po njegovu naputku tražio najprije kraljevstvo nebesko; sad je bila prilika, da mu se ostalo pridodade, kako je ono Isus sam rekao. I doista, Isus mu pridoda hranu tjelesnu u izobilju, a na posve čudesan način. S pet hljebova i s dvije ribe nahrani Isus u pustinji pet hiljada ljudi, osim žena i djece. I još se sabra dvanaest košarica ostanaka (Matej, 14, 13—21. Ivan, 6, 1—15). Kad je ono silno mnoštvo razabralo, što je Isus učinio, osta osupnuto i zapanjeno. I sami učenici divili se tomu. Taj prizor prikazuje nam naša slika. Napokon odlučiše, da će Isusa učiniti svojim kraljem; ali on im umače u goru sâm.

A tko čini, da i danas iz malenog zrna pšeničnog izraste cijela vlat i donese obilati plod? Ne čini li to ista svemožna desnica Božja? Pa ipak ima ljudi, koji se čude onomu, što se rijetko događa,

a i ne opažaju ono, što se zbiva svaki dan; ipak ima ljudi, koji ne će da u tolikim čudesima naravi upoznadu njezina Stvoritelja i priznadu Isusa svojim Kraljem i svojim Gospodarom!

Ovo čudo u pustinji živa je slika svete pričesti. I danas hrani Isus na još čudesniji način nebrojene duše kršćanske svojim tijelom i napaja ih svojom krvlju. O da bi sav narod čuo i razumio riječ njegovu i riječ njegova Namjesnika na zemlji: „Ja sam hljeb živi, koji s neba sidoh . . . Ako ko jede od ovoga hljeba, živjet će uvijek . . . Ako ne jedete tijela Sina čovječjega i ne pijete krvi njegove, ne ćete imati života u sebi . . ." (Ivan, 6, 51, 52 i 54). *Stj. Babunović D. I.*

Ljutoj rani slatki melem.

Stara je besjeda: „Ljutoj rani ljuta se hoće trava", a ja velim: „Ljutoj rani slatki melem privij!" Dà, mi vidimo na ovom svijetu, da su jadi, križevi, nevolje vječne pratilice u životu ljudskom od kolijevke do motike. I u tim križevima više puta čovjek očajava i ne zna kuda glavom da udari. Nu kršćanine brate, želiš li lijeka u svojim potrebama duševnim i tjelesnim, tad ga traži ondje, gdje ćeš ga naći. A gdje ćeš ga naći? A gdje drugdje, nego kod onog Božanskog Srca, koji nas pun ljubavi poziva: „Dođite k meni svi, koji ste nevoljni i opterećeni, ja ću vas okrijepiti." A kako ćeš doći k Isusu? Primi ga pun žive vjere u svetoj pričesti, te privij Ono preslatko Srce bolnom srcu svomu. Vjeruj brate, naći ćeš slatki melem ljutoj rani svojoj. F. L. D.

Ja sam kruh života.

Preuzvišeni g. nadbiskup dr. Josip Štadler raspravlja ove godine u svojoj korizmenoj poslanici puku o čestoj pričesti. I doista ne može se danas nikad dosta o tom govoriti i pisati, kad znademo, kako su ljudska srca s veće strane ohladnjela za Gospodina Isusa. Toga radi donosimo i ovaj put neke njegove krasne misli o čestoj pričesti, kako bi njegov pastirski glas čuli svi cijenjeni štioci Glasnika pa ga i uvažili. Piše dakle nadbiskup:

Primivši grješnik u sv. ispovijedi posvećujuću milost, mora nastojati još većom pomnjom, da je očuva, da je ne izgubi, nego pravednici, koji je nikada nijesu izgubili; jer i pokvarena ljubav i njezine zle sklonosti i griješne prigode i đavolske napasti: sve to grješ-

niku nameće dužnost, da sve uredi, kako bi očuvao svcju posvećujuću milost do smrti.

A koje je ono sredstvo, kojim su se dužni i pravednici i obraćeni grješnici služiti, da ne padnu u smrtni grijeh? Evo, koje sredstvo propisuje Gospodin Isus kao nužno svim odraslima, tako da ga je dužan upotrebljavati često, ako se hoće spasiti. Slušajte samo: „Zaista, zaista vam kažem: Ako ne jedete tijelo Sina čovječjega i ne pijete njegove krvi, ne ćete imati života u sebi. Tko jede moje tijelo i pije moju krv, ima život vječni, i ja ću ga uskrisiti u posljednji dan. Jer je moje tijelo u istinu hrana (Iv. 6, 54.—57). Ja sam kruh života . . . Ovo je kruh, koji silazi s neba, da ne umre, koji od njega jede. Ja sam kruh živi, koji sam sišao s neba. Ko jede od ovoga kruha, živjet će uvijek" (Iv. 6, 48.—52).

Iz tih se riječi našega Gospodina izvodi:

1. Da se odrasli ne mogu spasiti, ako često ne primaju sv. pričest ili stvarno i u istinu, kada mogu i imaju zgode, ili željom kad ne mogu i nemaju zgode. To je tako istinito, da te riječi izriču nuždu, kako su naime odrasli dužni često pristupati k sv. pričesti, ako se hoće spasti, da su s početka i djeci davali sv. pričest pod oblikom vina, što istočna crkva radi i dandanas. No sigurno nije od potrebe, da se djeca pričešćuju prije nego dođu do razuma, jer ne mogu griješiti, a po tom joj nije nije ni nužna pričest, da je očuva od smrtnoga grijeha. Osim toga se traži od čovjeka, koji se pričešćuje, da Isusu iskaže neko počitanje i ima neko čuvstvo pobožnosti, čega ne mogu imati djeca, što nijesu došla k razumu. Pa zato djeca, čim dođu k razumu, dužna su se ispovijedati i pričešćivati, jer mogu i smrtno sagriješiti, pa ih valja očuvati sv. pričešću od grijeha, da opakost prije ne preteče upotrebu razuma.

2. Gospodin Isus obećaje onima, koji ga često primaju u sv. pričesti, da ne će duhovno umrijeti, to jest, da će se očuvati od smrtnih grijeha i da će ustrajati do smrti u posvećujućoj milosti.

3. Gospodin Isus izrijekom ističe, da onaj, koji se često pričešćuje, već ima život vječni, to jest, da ima već sada zalog, jamčevinu, kao kaparu vječnoga života, jer se Isus kao jamac sam zalaže svojom riječju, da onaj, koji se često pričešćuje, po tom zalogu, po toj kapari prima pravo na nebo i vječni život u nebu.

4. Gospodin Isus obećaje onima, koji se često pričešćuju, da će im uskrisiti na sudnjem danu i tijelo na vječni život, neka se tako i tijelo, posvećivano čestim primanjem samoga tijela Isusova, zajedno s dušom veseli vječnomu životu u nebu.

5. Gospodin Isus sad ističe, da će sve to dati onomu, koji jede njegovo tijelo i pije njegovu krv, a sad opet veli, da to isto čini i onomu, koji ga prima pod prilikom samoga kruha. I jedno je ispravno i drugo, jer se pod svakom prilikom nalazi cijeli Isus, pošto je tu govor o živom tijelu, s kojim je nerazdruživo spojena njegova duša i njegovo božanstvo, a koje puno života kano kruh života oživljuje i nas u sv. pričesti te nam uzdržava duševni život.

6. Mi rekosmo, da je sve to Gospodin Isus obećao onima, koji ga često primaju, a ne kadikad. A to se odatle razabire, što je

Isus nahrani 5.000-ljudi u pustinji.

Gospodin Isus presv. Sakramenat ustanovio kao duhovvu hranu naših duša, kojom je nužno da se hrane naše duše, kao što je nužno, da se naravnim kruhom hrane naša tjelesa. —

Ali šta hasni, što Gospodin Isus tako vruće želi, da ga i svaki dan primamo u sv. pričesti; kakva korist, što njegova sv. Crkva, a naša mati, u svojim saborima, svima nama stavlia na srce, da se vratimo natrag k staromu običaju, pa da se svi i svaki dan pričešćujemo; koja korist, što sv. oci i najveći sveci, koji su to postali jedino po sv. pričesti, što nas na svaki način nagovaraju, neka bismo često, pa i svaki dan primali anđeoski kruh sv. pričesti, ako hoćemo da se obranimo od grijeha i sačuvamo svoju posvećujuću milost do smrti; šta vrijedi i najzdravija i najodličnija hrana, ako je se ne ćemo da taknemo, premda ginemo i venemo od glada? Kad je sv. Ivan Zlatousti o tom razmišljao, kako je s jedne strane za svakoga kršćanina dragocjena sv. pričest, a s druge, kako vjernici upravo ništa za nju ne mare, onda je zavapio: O žrtvo zalud svagdanja! Zalud prisustvujemo oltaru: Nikoga nema, ko bi se pričestio!

Posluhnite samo, kako sv. oci svim vjernicima, dakle i svima vama govore, samo da vas na to sklonu, da i svaki dan pristupate k sv. pričesti. Sv. Ambrozij piše: Ako je sv. pričest kruh, ako je svagdanji kruh, kako je to, da ga istom poslije godine primaš? Sv. Ciprijan pak govori: Bojat se je, i treba se moliti, da ne bi tko, dok se suzdržava i odalečuje od Kristova tijela, zaostao daleko udaljen od spasenja prema prijetnji Gospodnjoj: Zaista, zaista vam kažem: ako ne jedete tijela Sina čovječjega i ne pijete njegove krvi, ne ćete imati života u sebi.

Sv. Ciril, biskup aleksandrijski, obara se na one, koji ne će da često pristupaju k sv. pričesti izgovarajući se, da nijesu dostojni. Pita ih: Kad ćeš ti dakle, bio ti komudrago, koji tako govoriš, kad ćeš biti dostojan? Kada ćeš Kristu sebe prikazati? Jer ako si po grijehu nedostojan, bit ćeš posve lišen ovoga životnoga posvećenja... A vjeruj mi, da (sv. pričest) odgoni ne samo smrt, nego i sve bolesti. Ublažuje naime, kada u nama ostaje Krist, zakon, što bijesni u udima; utvrđuje nabožnost, uništuje duševne smetenosti, iscjeljuje bolesne, uspravlja potištene; i kao dobar pastir, koji je svoju dušu dao za ovce, podiže nas od svakoga pada.

Ali svi sv. oci, koji tumače riječi našega Gospodina: „Ako ne jedete tijelo Sina čovječjega, i ne pijete njegove krvi, ne ćete imati života u sebi", uvjeravaju nas, da se čestom pričešću osigurava spasenje duše po obećanju samoga našega Gospodina. Zato sv. Augustin pita: Kako da umre onaj, komu je sam Život obična hrana? naime sam Isus, taj kruh života; a sv. Ignacij mučenik govori: Kako da se onaj izgubi, koji često prima sv. pričest, što no je protulijek, da ne umremo, nego da živimo uvijek u Isusu Kristu?; napokon sv. Laurencije Justinijani naučava, da je česta pričest najpoznatije znamenje i siguran predosjećaj budućeg blaženstva.

Treba dakle da se odazovemo gorućoj želji našega Gospodina Isusa i želji sv. matere Crkve i nauku sv. otaca i drugih svetaca Bož[illegible]a i primjeru dobrih vjernika, pa da i mi stanovito odlučimo, da ćemo često, pa i svaki dan odsele pristupati k sv. pričesti...

Zbornik-dijamant.

ijepo je netko isporedio zbornika s dijamantom ili dragim kamenom. Pravi zbornik je doista pravi dijamant.

Dijamant je najtvrda ruda. Njega ne može ni jedna ruda rezati, parati, brusiti; on pak može sve. Tako i pravi zbornik. On je čvrsto uvjeren o istinama svete vjere i o uzvišenosti kršćanskog čudoreda, te ga nijedna sila ovoga svijeta nije kadra u vjeri uzdrmati i s pravoga puta svesti. On ne mari za kojekakve isprazne razgovore niti za kojekakve besmislene tvrdnje. Gdje može, on će druge dobro poučiti, od zla odvratiti, na dobro uputiti, a on sam stoji tvrd i čvrst ko pravi dijamant. U tom ga izvrsno pomaže kongregacija. Tu je upravitelj svećenik, koji mu tumači Kristovu nauku, tu su redoviti sastanci, na kojima se brusi poput pravog dijamanta, e da bude što ljepši i dragocjeniji dragulj u Crkvi Kristovoj. Tu je birano duhovno štivo, tu svakidanje ispitivanje savjesti, kojim se duša danomice čisti i usavršuje. Radi kongregacije mora zbornik kojiput štošta i podnijeti, a tada se upravo vidi, kako je naš dijamant tvrd i stalan. Dođe vrijeme sastanka, zapreka i neprilika sva sila: on se ipak ne da ničim od sastanka odvratiti.

Dijamant se svijetli. I naš zbornik svijetli svima svojim životom i radom. On je uzor-kršćanin ne samo za sve mlitave i mlake već i za sve inače dobre, ali ne baš osobito gorljive. On je živa knjiga za sve, s kojima opći. Kongregacija je, koja mu podaje onaj vrhunaravni sjaj. Već samo birano društvo, u kome se kao kongreganist kreće, a osobito često druženje s uzorom nad sve uzore s Isusom Kristom u presv. oltarskom Sakramentu: zar da sve to ostane bez svakog utjecaja na nutarnji život zbornika?

Dijamant je rijetka kovina. A zar mislite, da dobri kongreganisti niču ko iz zemlje? Kako ih je razmjerno malo i u velikim gradovima, a pogotovo na selima! Koliko je i takvih, koji se zovu kongreganisti, a uistinu nijesu takvi! — —

Stare priče kažu, da dijamant vrijedi sedam kraljevina. Sveta Tereza opet kaže, da onaj, koji se je svim srcem posvetio Bogu,

više Boga časti nego čitavo kraljevstvo kojekakvih poloviČnjaka. Pravi zbornik ne vrijedi samo sedam kraljevina nego puno više! On je već na ovom svijetu sjajna zvijezda, kojoj se i samo oko Božje veseli. Sjajna je on zvijezda među nebrojenim crnim točkama ljudi, što žive u smrtnom grijehu, bez milosti posvećujuće.

Sve u jednu: Pravi je kongreganist doista pravi dijamant, s tom jedinom razlikom, što je dijamant vazda nepromjenljiv gledom na svoja prekrasna svojstva, dok se i najbolji zbornik u kongregaciji neprestano usavršuje. To mu je i dužnost. On mora po pravilima da teži za što većom savršenošću prema svom staležu; on mora da svijetlim primjerom svojim svijetli svakomu.

Dvadeset i peta godišnjica Zbora „Bezgrj. Začeća" u travničkom sjemeništu.

ana 25. ožujka 1889. osnovana je u travničkom sjemeništu prva Marijina kongregacija za seminarce, koji se imadu posvetiti svećeničkom staležu. „Travanjsko Smilje", list, što ga izdaje književna sekcija te kongregacije već sedmu godinu, izišao je ovaj put u svečanom ruhu i s biranim sadržajem. Članak „Kratki životopis Zbora-svečara" u tom svečanom broju zaslužuje, da ga priopćimo gotovo u cijelosti drugim kongregacijama na pobudu.

Osnutak i život zbora.

Na svečanom osnutku Marijine kongregacije za gornjogimnazijsku mladež u Travniku prozbori joj poletni govornik ovako: „Mili narode bosanski! (jer bijaše na svečanosti puna crkva naroda.) Promatrao sam i gledao, ne bi li mogao naći uzrok padu Bosne ponosne; napokon nađoh između ostalih i taj, koji je veoma važan. Otpadnici naime Bogomili (patareni) pogrđivahu Majku Božju i nijekahu joj dužno štovanje. Svojim opačinama strmoglaviše i oboriše Bosnu u teško stanje, u kojem je preko četiri sto godina ležala. Bogomila nestade, a Marijino se štovanje opet uspostavi i s kongregacijom u ovom sjemeništu. To će se štovanje rasprostraniti po cijeloj Bosni. Blažena Djevica videći, kako ju Bošnjaci štuju i časte, podijelit će im svoj blagoslov, da napreduju duševno i tjelesno."

Ovima je malne proročkim riječima u jezgri orisan dvadesetpetgodišnji životopis Zbora-svečara Unutar zavoda je neprestano oplemenjivao mladiće najuzvišenijim idealima; orošivao ih bogato milostima, utjehama Duha Svetoga i dobrim djelima svake vrsti. A na van kroz mnoge svećenike i danas oduševljava i zagrijava narod širenjem i njegovanjem štovanja prema velikoj Majki Božjoj. A i sami đaci-kongreganisti unesoše u mnoge obitelji kroz praznike novo oduševljenje prema divnoj Materi Božjoj.

Kongregacija je prema svojim pravilima korila u svojim članovima i malene prestupke kućnih propisa. Marljivo je bdjela nad njihovim ponašanjem i napretkom u školi. Svaki će odgojitelj morati priznati, da je ovakva ustanova važno pomagalo za život dotičnog zavoda i cijele gimnazije. Uzme li se još u obzir, da su ovi zbornici većinom samo gornjogimnazijalci, koji svojim primjerom i nehotice vuku i mlađe za sobom, moramo kongregaciji pripisati još znamenitiju ulogu na odgojnom polju. Sve do godine 1896. imao je svaki unutarnji đak pristup u kongregaciju. Te se godine istom osnovala kongregacija za nižu gimnaziju, koju su malo iza osnutka predali vanjskim đacima, a unutarnji donjogimnazijalci dobiše posebnu kongregaciju 1901.

Gojenci su nezbornici gledali u zbornicima osobito odlikovane saučenike. Zauzimali su posebna mjesta kod svečanosti. Nosili su posebne časne znakove. Imali su svoju krasnu zastavu, na javnim crkvenim procesijama počasna mjesta sa znakovima kongregacije. U počasne članove svoje brojili su visoke crkvene dostojanstvenike. Koliko je sve ovo djelovalo na život cijelog zavoda, to se može naslutiti, ali točno odrediti ne može.

Da su zbornici pogrješaka imali, to će svaki znati; jer su ljudi, i to mladi i nestalni, u kojima ni dobro ni zlo još nije dospjelo do vrhunca.

Poglavarstvo je upotrijebilo i

Kazne

Prema pravilima općim i posebnim. Prestupke kućnih propisa, kao što je kršenje šutnje i odijeljenja od drugih kaznito je tim, što im se zabranilo nositi medaljice kod jednoga ili više običnih sastanaka. Veće pogrješke, radi kojih je tko prigodom dvomjesečne klasifikacije dobio drugi stepen iz ponašanja ili urednosti, kaznile su se suspenzijom kraćom ili duljom, prema množini prekršaja.

Za prestupke, naročito takve, zbog kojih je zbornik bio iz sjemeništa otpušten, i zbor je njega isključio iz svoje zajednice. Ako bi koji sjemenište ostavio, ali ne zbog kakve ćudoredne pogrješke, nego što se više puta dogodilo, zbog pomanjkanja svećeničkog zvanja, kongregacija ga je i nadalje zadržala kao pravoga člana uz dužnost, da se u svom staležu ponaša prema pravilima zbora i svake godine na 8. prosinca svoju posvetu obnovi i o tom kongregaciju izvijesti. Ako su to kroz tri godine zanemarili, kongregacija ih je isključila, i to im pismeno obznanila.

Upravitelj je zbora sakupljao obično svakoga mjeseca viječnike na

Viječanja.

Tu bi se potanko pretresalo sve, što se tiče zbora i zbornika. Poslije strogog ispitivanja o vladanju i napretku u naucima primahu se đaci u kandidate. Tu bi se odlučivalo o ukorima i kaznama; o unutarnjem i vanjskom životu zbora. Pri izboru savjetnika gledalo se na to, da bude iz svakoga razreda jedan ili više, te uzmogne zbornike u svom razredu nadgledati, a o kandidatima i aspirantima zbor izvijestiti. Vremenom se sakupiše i urediše posebna

pravila zbora, a i obrednik za sve vježbe i svečanosti, što ih je zbor svake godine obdržavao.

Svibanj.

Zbornici su svake godine u mjesecu svibnju Majku Božju na osobit način častili. Dobra djela, što bi ih cijeli zbor tokom svibnja vršio, prozvala su se: „Svibanjsko cvijeće". Svaki bi na cedulju zabilježio, što će kroz taj mjesec iz ljubavi žrtvovati na poštenje Majke Božje: samozataje, svladavanja samih sebe, gorljivije vršenje dužnosti, posjećivanje presv. Sakramenta, molitve za katoličku mladež, za obraćenje grješnika itd. — Dvojica ili trojica su se svaki dan pričestila; dakako prije odluke od god. 1905., jer sada se malne svi svaki dan pričešćuju.

Zbor je obično svake godine priredio i svečanu akademiju. Najznamenitija je bila ona prigodom desetgodišnjice zbora.

(Svršit će se.)

Zbornik — ban.

Ivan grof Drašković Trakošćanski.

(* 1603., † 1648).

Iz stare plemenite porodice Draškovića bijaše ih više u zboru Marijinu. Među njima su ime Draškovićevo proslavili jedni u svećeničkom staležu drugi u građanskom Od potonjih se ističe navlastito Ivan III. Drašković, koji se je rodio god. 1603. Otac mu se zvao Ivan II. barun Drašković, od g. 1595. do 1608. ban hrvatski, a majka se zvala Eva, kći vlastelina Ištvanfija. Mudroslovne je nauke učio naš Ivan na isusovačkom sveučilištu u Grazu. I tuj je kao filosof stupio među članove akademske kongregacije Marijine. Pravoslovne nauke dovršio je g. 1620. u Bologni u kolegiju ilirskom („collegium illyricum Bononiense"). Kasnije je živio na carskom dvoru u Beču. Papinski poslanik na bečkom dvoru biskup Kamilo Meltio veli za nj, da je bio čovjek veoma dobar. Svojom uglađenošću, prirođenom ljubezljivošću, a osobito pravim katoličkim životom svojim znao je predobiti za se cijeli dvor pa i samoga cara Ferdinanda II. Iz osobite naklonosti imenova ga car velikim županom oravskim. Mladi je Drašković ipak težio za svojom hrvatskom domovinom. I domala mu se želja ispuni. Ispraznilo se zapovjedništvo križevačke krajine, koju je čast obnašao negda njego otac Ivan II. Car Ferdinand povjeri mu ovo zapovjedništvo.

Po smrti očevoj zapade Ivana lijepa baština: Novi Klenovnik, polovica Trakošćana, Kamenica, čitavo pravo na Krapinu i Kostel, imanja Oberhard u požunskoj i Preseka u križevačkoj županiji; zatim kuće u Zagrebu i u Varaždinu. Ivan je dohotke ovih posjeda upotrijebio za dobro Crkve i domovine.

Kao zapovjednik križevački proslavi se g 1622. u bici kod Kaniže pod banom Đurom Zrinjskim. Sudjelovao je zatim u društvu s Nikolom i Sigmundom Keglevićem, Sigmundom Ratkajem u bici kod rijeke Mure. Kasnije odvažno podupirao bana Sigmunda Erdödy-a i Vuka Frankopana kod Sredičkog i Berkiševine, gdje su naši sjajno nadvladali Turke. Za ove velike zasluge stečene na bojnom

polju povisi car Ferdinand II. Ivana III. baruna Draškovića, njegova brata Nikolu i bratučeda Gašpara dne 7. rujna g. 1631. na čast grofovsku, te je otada nosio naslov grof Trakošćanski, Vinički, Lukovečki i Zelendvorski.

G. 1639. umrije ban Sigismund Erdödy. I Drašković mu bio na sprovodu ne sluteći što ga čeka. Dana 10. srpnja 1640. imenova ga naime kralj Ferdinando banom hrvatskim i vrhovnim zapovjednikom karlovačke krajine. Za tri dana (13. srpnja) uvede zagrebački biskup Benko Vinković i karlovački general Vuk Frankopan Ivana III. kao trećeg Draškovića na stolicu bansku na općenitu radost naroda i plemstva.

Ivan grof Drašković Trakošćanski.

Drašković je po svojoj ćudi više naginjao na građanske poslove nego li ratne, ipak se je u ono ratno doba morao ponajviše baviti vojničkim poduzećima. Tadašnji tridesetgodišnji rat bješe isisao iz Hrvatske gotovo svu njezinu vojničku snagu, a ban se morao neprestano boriti sad s Turcima sad s Rakocijevim četama, saveznicima Šveda. Kao novi ban pobrinuo se zato prije svega, da primi u svoje ruke zemaljske tvrđe i gradove. Mnogo je imao brige, da zapriječi prečeste mejdane i dvoboje, što su ih hrvatski junaci običavali poduzimati sturskim delijama. Kad se Turci g. 1644. u velike spremali, da provale preko Hrvatske u pokrajine mletačke i austrijske, prisili ih ban Drašković pred biskupovim gradom Gracem na uzmak i dade mnoge tvrđe gradove popraviti. Iste godine posta vitezom zlatne ostruge („eques auratus").

Narednih se godina pojaviše u Hrvatskoj strašni potresi i kuga, a onda i veliki požar u Zagrebu. Tada je ban poput brižnog oca i ljubezne majke razvio neumornu djelatnost vidajući narodu ljute rane. Još veće brige nanesoše mu njemački krajiški časnici i novi doseljenici rišćani, koje njemački generali huškahu proti vlasteli i seljacima kao i proti banskoj civilnoj upravi. Većinom bi uzimali od hrvatskog plemstva i svećenstva u najam zemljišta, kojih više ne bi vraćali. Na hrvatskom saboru držanom g. 1646. u Varaždinu svojski se zauzeo za one, koji su od njemačkih generala trpjeli teške progone i razne nevolje. Kao hrvatski ban nosio je Drašković časno ime „Branitelj Hrvatske — Defensor Croatiae." A Patačić veli za nj, da

je vazda umio strogost zakona ublažiti, jer je volio da ga ljube, nego da ga se straše.

Iste godine pod jesen pođe u Požun na ugarski sabor. U svečanoj sjednici, dne 23. rujna 1646., predloži kralj Ferdinand III. saboru po starodavnom običaju četvoricu, od kojih se jedan imao izabrati palatinom ugarskim iza smrti Nikole grofa Eszterházy-a. Na prvom mjestu bi predložen hrvatski ban Ivan grof Drašković i odista izabran pretežnom većinom. Iza dugog vremena bijaše on pod Habsburgovcima prvi, ali ujedno i posljednji Hrvat, koji je obnašao ovu najvišu čast u Ugarskoj. Čedan kako je bio ispričao se na saboru i pred kraljem, da ne može primiti povjerene mu visoke časti. Ali kralj i većina saborska prisili ga, da je napokon ovo dostojanstvo primio. Tako dobi kralj-zbornik Marijin u Ugarskoj palatina-zbornika za desnu svoju ruku.

I Draškovićev predšastnik Nikola grof Eszterházy bio je zbornik-palatin. Sve se veselilo, da zemlja dobiva tako čestita muža za svoga prvog dostojanstvenika. Nego u Ugarskoj bijahu protestanti podosta rašireni i moćni. Nije dakle čudo, da su novome palatinu, odlučnom katoliku Draškoviću, bili najveći protivnici protestantski nezadovoljnici i zaneseni sljedbenici Đure Rakoca. Kad se jednoć velikom vikom oborili na nj, uhvati on za držak svoga mača i povika gromkim glasom: „Volim izgubiti život, nego da potpišem ikada vaše nepravedne zahtjeve."

Sabor požunski nastavi se i g. 1647. Protestanti htjedoše stvoriti zakon, da Isusovci u Ugarskoj ne smiju imati nikakvih nepokretnih dobra. Katolici se žestoko opriješe tomu zaključku; ali bijahu u manjini. No ipak se taj zakon nije strogo provodio. Hrvatski poslanik Ivan Zakmardi Dijankovački prosvjedovao je u ime Hrvatske. Palatin Drašković podupirao ga je gorljivo i prosvjedovao oštro u ime Hrvatske proti rečenome zaključku, jer da Isusovci ponajbolje brane onu vjeru, koju Hrvati u svojoj domovini priznavaju jedino zakonitom. Ogorčeni Ugri-protestanti ne mogahu ništa zaključiti proti volji Hrvata za Hrvatsku. Drašković kao palatin potvrdi dne 21. svibnja 1647. prosvjed Hrvata pismeno, što je toliko valjalo, koliko zakon. Isto tako, kad su protestanti na svu silu htjeli, da si prokrče put u Hrvatsku, odgovori im junački ban-palatin Drašković, da će se radije s cijelom hrvatskom kraljevinom rastati s krunom Ugarskom nego li dopustiti, da se ova kuga za duše i pošast za državu pod njegovim banstvom uvuče u Hrvatsku.

Po svršenom požunskom saboru vrati se Drašković u svoju omiljelu Hrvatsku, gdje je ponajviše boravio u svom gradu Vinici. Drašković se nije nikada iznevjerio svome hrvatskomu narodu, koga je žarko ljubio. Drašković se oženio s Barbarom, udovicom grofa Thurza, a kćerkom palatina Grgura. Nažalost ova bijaše protestantkinja. Iz pisma Draškovićeva na kralja Ferdinanda III. vidi se, da ju je naumio pošto poto obratiti. Jednog dana opazi Barbara tragove dugoga klečanja u spavaonici Ivanovoj. Zapita ga dakle, kakve ga to strašne brige more, da se je tako dugo molio. A on će njoj: „Za te sam se, ženo, molio. Tako dugo ne mogu biti sretan ni za-

dovoljan, dok tebe, drugaricu života moga, ne vidim da ispovijedaš istu vjeru sa mnom."

Gorljivi zbornik Ivan molio je svaki dan „Malu službu" na čast Majci Božjoj; svaki je dan prisustvovao svetoj misi i često primao sv. sakramente. Kad je imenovan palatinom pohodi glasovito pavlinsko prošteništе Majke Božje u „Marijinu Dolu" kod Požuna i tu je javno pred svim narodom primio sv. sakramente. Malo mjeseci pred svoju smrt pohodio je ponovno ovo prošteništе, ustrajao dva puna sata na koljenima u molitvi i prikazao Majci Božjoj srebrno srce, umjetnički izrađeno. Drašković se nije stidio ni u javnim procesijama svrstati se u redove Marijinih zbornika i tako javno ispovijedati svoju živu vjeru i skrenu pobožnost.

Kada su se protestanti u Ugarskoj stali tužiti, da Drašković kao palatin ne će u smislu zakona da stanuje u Ugarskoj, bijaše kralj Ferdinand III. prisiljen, da ga odazove iz Hrvatske. Za to mu darova u Ugarskoj Starigrad (Ovár), kamo ga svečano uvedoše uz pucanje topova i klicanje naroda mjeseca kolovoza g. 1648. Ovdje reče jednog dana svojoj ženi: „O kad bi me dragi Bog dotle uzdržao u životu, da vidim sav podložni mi narod ujedinjen u pravoj vjeri Isusovoj! Kako bih rado, tada, ženo draga, pun neizrecivog veselja umro!" Gospodinu se svidjelo drugačije. Već za nekoliko tjedana umre tuj blago i spokojno, pošto je sam zatražio i pri potpunoj svijesti pobožno primio sv. sakramente umirućih Mrtvo tijelo odvezoše u Požun i sahraniše u crkvi sv. Martina pokraj njegova oca. Oporukom je ostavio u razne dobrotvorne svrhe sto pedeset hiljada forinti.

Ban Ivan grof Drašković, palatin, bijaše jak umom i desnicom, pravi katolički velikaš, dostojan sin katoličke Crkve, slavni patriota hrvatski, uzor-zbornik Marijin. — Bože, daj mu što više ovakovih nasljednika u Hrvatskoj!

Vojska Srca Isusova proti psovki. Na proglas, što ga „Savez" svih hrvatskih „Vojska S. I." u Zagrebu poslao svim „Vojskama" stižu neprestano prijave i oduševljene izjave, da rado stupaju u „Savez", koji je potreban Sa svih strana stižu i narudžbe za lijepe znakove, što ih je „Savez" dao za „Vojsku" prirediti. Evo mu slike u naravnoj veličini! Tko ga još nije dobio, neka si ga svakako što prije naruči kod predsjednika „Saveza." Najbolje je, da ih predsjednik „Vojske" naruči najednom za sve članove svoje „Vojske." Znakovi su izrađeni u aluminiju, bijeloj i lakoj kovini, koja ne gubi boju, a prikapčaju se poput broša. Komad stoji samo **50 fil.**

Petar Perković,
predsjednik Saveza „Vojske," Zagreb I. Palmotićeva ulica 31.

Ja sam dijete Tvoje

Davno, davno bilo, kad mi majka mila
Zemaljskome žiću na samrti bila,
Kada mene malu preda se je zvala,
Kad me Tebi Gospo, ona predavala.

I od onda Ti si milovanje moje,
I od onda ja sam samo dijete Tvoje,
Tebi jadam boli, s Tobom radost dijelim,
Tebe ljubim, Gospo, bićem svojim cijelim.

Uvijek Ti si Majka najbolja mi bila,
Uvijek Ti si rado pomogla mi mila,
Uvijek Ti si divna moga žića nada:
Ne ćeš dati Majko, da ti dijete strada.

Tvoja bit cu Gospo, do posljednjeg časa,
Ti mi brodić žića pûti k luci spasa,
Ti me u njoj priviš tad na srce svoje
Jer si moja Majka, a ja dijete Tvoje!

M. Horvat.

Vijesti o pučkim misijama.

Seta kod Siska, Hrvatska. Od 8. do 13. ožujka. — Zupa postoji već 200 godina, a nikad nijesu u njoj obavljene bile misije do sada. Nije čudo, da je u početku bilo malo razumijevanja, ali zato to veći žar poslije. Plodovi sjajni, neočekivani. Čak iz susjednih župa bio narod silno oduševljen te jedva čeka, da ista sreća zapadne i njega. Na koncu sva župa zadade javno svečanu riječ, da ne će više trpjeti psovku ni kletvu, da će redovito polaziti službu Božju, brinuti se više za crkvu i t. d. Osobito se zaniješe za „Vojsku Srca Isusova" kao i za „Djevojačko Društvo." Podmladak „Vojske", što stoji pod upravom predsjednika „Vojske", dobi svoj poseban znak s trobojnom vrpcom. Osnovalo se i Apostolstvo molitve.

Vojska Srca Isusova osnovala se i u Trojstvu, te broji odmah u početku 70 članova.

Zagreb. Od 22. do 29. ožujka. — Zadnje su misije bile ovdje prije 59 godina tako, te ih malo tko i pamti. Onda su se držale samo u dvije

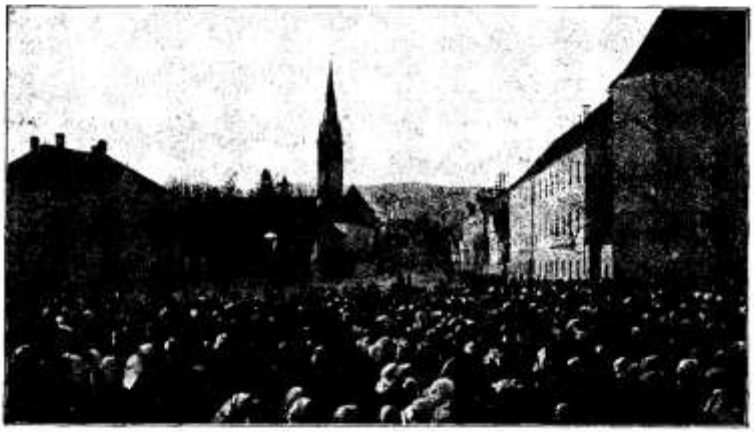

Zaključak misija u Zagrebu: Na kaptolskom trgu.

crkve: u stolnoj hrvatski, a u crkvi sv Katarine njemački. Sad su se obavile u šest crkava: u prvostolnoj, u župnoj crkvi sv. Ivana, žup. crkvi sv. Petra, žup. crkvi sv. Marka, u crkvi Srca Isusova (oo. isusovaca) i u crkvi sv. Vinka Paulskoga (čč. ss. milosrdnica), u svim: hrvatski. Bilo je i skrajnje vrijeme. Od zadnjih se naime misija ne samo pučanstvo grada Zagreba početverostručilo (onda je brojilo oko 20.000, a danas preko 80.000), nego i zlo, kako to već biva u velikim gradovima. U crkvama sv. Marka i sv. Vinka rukovodili su misije oo. franjevci, a u ostale četiri oo. isusovci.

Vanjske prilike bile nepovoljne da ne mogu biti nepovoljnije: studen i kiša kroz pet dana uzasepce; k tomu velike političke trzavice što radi morske obale što radi ponovnog izbora u Zagrebu, koji se obavio baš usred misija. Nije manjkalo ni velikih političkih demonstracija gotovo svaki dan u gradu. Naši poznati „prijatelji" izdali, čini se, lozinku, da se o misijama ne smije ni pisati ni govoriti, kako bi prošle sasvim neopaženo i bez ploda. Od tolikih zagrebačkih dnevnika, premda je, kako nam pouzdano rekoše, bio poslan članak i poziv na misije svima, doniješe ga samo „Hrvatska" i službene „Narodne Novine". Ove dvoje novine uz „Agramer Tagblatt" bijahu u Zagrebu jedine, koje su ukratko donijele izvještaj o zaključku misija. U nedjelju, dne 22. ožujka, upravo kad je u svim crkvama bila u 5 sati svečana uvodna propovijed, urekli socijalisti prosvjednu pučku skupštinu radi morske obale kao da nijesu imali vremena prije gotovo mjesec dana. Tako i na Blagovijest, baš kad su se držale u svim crkvama propovijedi za muškarce,

urekle obadvije pravaške skupine javne izborne sastanke — gotovo bi čovjek mislio: naumice učiniše, samo da ometu misije. O misijama kroz cijelo ono vrivrijeme ne doniješe nijedne zagrebačke novine ni slova.

Uza sve to odziv i plod bijaše prekrasan. Istina, jutarnje propovijedi (u 5½ i 6 sati) bijahu manje posjećene, ali zato više večernje u svim crkvama. Milina je bilo gledati navlastito na Blagovijest ono silno mnoštvo samih muškaraca u svim crkvama, a osobito u crkvi Srca Isusova, kad se za njih držala posebna staleška propovijed. To je bilo u 10 sati prije podne. Ujutro je bila propovijed o Majci Božjoj i posveta njojzi; u petak o presv. oltarskom Sakramentu i počast Presv. Srcu Isusovu. U gradu se puno govori o velikim obraćenjima, o mnogim vjenčanjima i rastavama priležnika. Pričesti je bilo onih dana u zagrebačkim crkvama do 20.000; u samoj crkvi Srca Isusova do 6000. Zaključak misija bijaše nešto neviđeno i nečuveno. Pred prvostolnom crkvom sabrao se silan narod već prije 4 sata po podne. U 5 sati eno presvijetloga gospodina nadbiskupa-koadjutora, Ant. Bauera, praćena kaptolom i svećenstvom. O. Ilija Gavrić D. I. uzlazi na propovjedaonicu smještenu pred crkvenim vratima. Nasuprot propovijedaonici biskupski prijesto. Cijelo mjesto ukrašeno zelenilom. Naroda

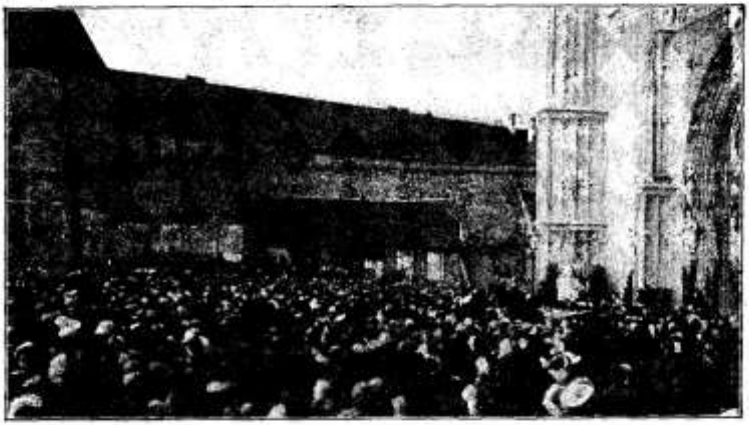

Zaključak misija u Zagrebu: Papinski blagoslov.

vele da je bilo do 20.000. Naša slika na str. 154. ne prikazuje ni deseti dio onoga mnoštva. Govornik je govorio tako glasno i jasno, da su ga razumjeli ne samo u svim kućama na kaptolskom trgu već čak i na tornju franjevačke crkve. Klerici su pjevali u počast sv. križu prije propovijedi i prije blagoslova misijonskoga križa. Blagoslov je obavio presvj. gosp. nadbiskup.

Iza blagoslova eno opet istog propovjednika na propovijedaonici, da s narodom obnovi krsni zavjet i da primi od zagrepčana svečano obećanje, da će odsele kao pravi katolici živjeti, raditi i umrijeti. Potresan to bijaše prizor, kada tolike hiljade u jedan glas odgovarahu: „Odričemo se.“ „Obećajemo!“ Napokon uzađe na propovijedaonicu presvj. gosp. nadpastir i podijeli narodu papinski blagoslov skopčan s potpunim oprostom. (Vidi gornju sliku.) Procesija krenu tad u prvostolnicu. Ogromne prostorije nikad ne viđeše tolikog mnoštva u sebi. Sva sila naroda ostade vani, jer crkva bijaše daleko pretijesna za onu silnu množinu. U crkvi se zaključiše misije s litanijama, „Te Deum“-om i sakramentalnim blagoslovom.

Sve u jedno: Narod silno oduševljen, duhovni pastiri sretni i presretni. Zagreb si je svakao onih dana osvjetlao-lice,i pokazao, da je u njemu još uvijek živa katolička svijest, ako i dobrano pod pepelom zapretana. Opravdana je nada, da će ove misije biti odlučne po daljnji vjerski život glavnoga nam grada.

Društvo za sveudiljno klanjanje presv. oltarskom Otajstvu i potporu siromašnih crkvi.

U presv. oltarskom Otajstvu boravi među nama Isus Bog, Spas i Sudac naš, živ u proslavljenom tijelu svom. On je, koji nas privlači k sebi u crkvu, na misu, na blagoslov i na pričest. Bez njega bi nam crkve bile puste i prazne dvorane. Tu, u presv. Sakramentu žrtvuje se Isus za nas nekrvnim načinom Ocu svomu nebeskom u sv. misi, hrani duše naše u sv. pričesti, klanja se Ocu i slavi ga mjesto nas; moli mu se neprestano u ime naše i za nas.

A ljudi? Znadu li cijeniti toliku sreću? Jesu li mu zahvalni? Pohađaju li ga često? Primaju li ga marljivo i pobožno? Opće li s njime prijateljski? Nastoje li, da mu stan među njima bude što dostojniji? . . .

Ah! . . . Kako su crkve po čitave dane puste i prazne; dà zaključane, a u njima čami utamničeni Isus, komu ne mogu blizu niti oni, koji bi željeli! . . . Koliki ga ne pohađaju ni svake nedjelje ni blagdana; koliki ga ne primaju ni svake godine! . . . A kako i crkve i oltari, i sveto posuđe i misno ruho: kako je sve to često puta jadovno, kukavno i prosto, neukusno, ruševno, potrto, zamazano — prava štala betlehemska, prave jasle marvinske!

Zar nikoga nema, koji bi se zauzeo za Božanskog sužnja? Zar nikoga nema, koji bi mu iskazao svu čast, koju mu kao slabi stvor iskazati može? Zar nikoga nema, koji bi mu pružio kakvu takvu zadovoljštinu za toliku nezahvalnost ljudsku, za njihovu hladnoću, za njihov nemar i nehaj, za očite uvrede, pogrde i svetrgrđa njihova? . . . O ima ih, ima! Ima ih osamljenih, ima ih i u cijele čete pobožnih udruga svrstanih. Amo spadaju u prvom redu članovi „Društva za sveudiljno klanjanje presv. oltarskom Otajstvu i potporu siromašnih crkvi". Svrha je toga društva označena u samom imenu: Članovi se njegovi klanjaju Isusu u presv. Sakramentu prisutnom i podupiru siromašne crkve, kuće Božje.

Ovakovo društvo postoji u Zagrebu onamo od godine 1867., a osnovano je i u krčkoj biskupiji godine 1905. Po dalmatinskim biskupijama širi se od god. 1908. „Društvo svagdanjeg klanjanja".

Upozorujemo na oba ova društva, osobito na prvo u Zagrebu i na Krku. Poželjno bi bilo, da se ova društva posvuda uvedu. Vlč. gg. župnici iz hrvatske crkvene pokrajine, koji žele takva društvo uvesti u svoju župu, neka se obrate na Presvijetloga gospodina Matiju Seigerschmied-a, superiora čč. sestara milosrdnica u Zagrebu, Frankopanska ulica, i od njega neka zaištu potrebite upute i pravila. A mogu se onamo obratiti i pojedinci, koji su voljni mjesečno žrtvovati 1 sat Gospodinu u presv. Sakramentu, a godišnje 1 krunu ili barem 24 fil. za potporu siromašnih crkava. U mjestu, gdje bi se našlo više članova, mogao bi jedan član biti stalan povjerenik društva te skupljati članarinu i slati je društvu u Zagreb.

XXV. euharistički kongres. Prvi međunarodni euharistički kongres obdržavao se u Lurdu. Ove godine sastat će se katolici svih naroda iz staroga i novoga svijeta opet u Lurdu, da tu proslave dvadeset i peti Euharistički kongres. Vjernici se spremaju na taj kongres sa svih strana. Bečki nadbiskup povest će na hiljade vjernika iz austriske polovice monarkije, i naši oo. kapucini priređuju iz Hrvatske posebno hodočašće onamo. Lurdski kongres obdržavat će se od **26.—27. srpnja**. Prema tomu ne će ovo hodočašće ni najmanje smetati onomu u sv. zemlju, koje će biti prvih dana mjeseca rujna. Komu prilike dopuštaju, neka pođe ili u Lurd ili u sv. zemlju, a tko može i hoće i u Lurd i u sv. zemlju, prosto mu bilo!

Zanimljive brojke iz života bečkih kongregacija. Središnji ured Marijinih kongregacija u Beču priopćio je u siječnju ove godine ove zanimljive brojke iz života tamošnjih kongregacija. God. 1908. bijaše u Beču u svemu 84 kongregacije sa 8997 članova. Koncem prošle godine bijaše ih već 168 sa 13,367 članova. Među tima je 40 muških kongregacija, i to: 3 za akademičare, 1 za akademičarke, 13 za srednjoškolce, 17 za mladiće, 12 za dječake, 17 za gospođe, 37 za gospođice, 23 za djevojke.

U crkvi „Maria am Gestade" obavlja se svakog prvog petka u mjesecu noćno klanjanje presv. oltar. Sakramentu. Tom je prilikom prostrana crkva sva dupkom puna, i to ne možda ženama već baš muževima.

Dužnici, uredite svoje račune što prije s upravom Glasnika!

Sv. Franjo de Hieronymo.

Mjesečni zaštitnik 11. svibnja.

Sv. Franjo de Hieronymo bio je dijete južne Italije, rodio se blizu Tarenta dne 17. prosinca god. 1642. Od prvih dana svojih pokazao je izvanrednu revnost za Božju stvar; od 12. godine svoje propovijedao bi već djeci i neukima, tumačeći im kršćanski nauk. U Družbu Isusovu stupio je kao svjetovni svećenik, a od prvoga je dana svima bio izgledom u svakoj kreposti

Željna japanskih misija i mučeničke smrti, odrediše ga poglavari za pučkoga misijonara po južnoj Italiji. Prem je tjelesno bio slab, ipak je preko 40 godina tako neumorno radio i revnovao, da kasnije ni trojica nijesu mogla ono isto učiniti. Osobito bi svojim slušateljima preporučio češću sv. pričest. Mnogo godina nije ništa drugo radio, no samo cijeli mjesec pripravljao puk na sv. pričest, koju bi svake treće nedjelje u mjesecu zajednički primali u isusovačkojcrkvi u Napulju. Pristupilo bi onda k stolu Gospodnjemu 15 do 20 pa i više hiljadaljudi. To je u ono vrijeme bilo nešto nečuveno.

Sv. Franjo de Hieronymo D. I.

Mnogo je imao trpjeti od zlih ljudi pa i od samog nečastivog, no sve je svladavao vanrednom ustrpljivošću i ljubežljivošću.

Često je sam Bog svjedočio za svoga poslanika čudesima i očitim kaznama. Na samrti svojoj mogao je priznati, da nije nikada ništa drugo tražio no veću slavu Božju. Umro je dne 11. svibnja god. 1716. Papa Pijo VII. proglasio ga je blaženim, a Grgur XVI. god. 1839. svetim.

„Ako i jednu samo dušu spasim od pakla, dosta mi je za sve trude moje!“ znao je govoriti sv. Franjo. Divne li lozinke za svako dijete Marijino! Ta ono je dužno već po općim pravilima kongregacije, da nastoji oko spasa i usavršenja bližnjega prema svojim silama i prilikama. Među savremene zadaće Marijinih kongregacija ubraja opaska kod točke 12. općih pravila, (odobrena od samoga preč. oca generala Družbe Isusove, koji je i ta pravila izdao), na prvom mjestu „promicanje čestoga primanja sv. sakramenata“. Ugledajmo se dakle u svog zaštitnika i nastojmo osobito u lijepom ovom mjesecu Marijinu što više duša privesti k sv. ispovijedi i pričesti.

Nova Marijina kongregacija.

Dana 21. ožujka pripojena je Primae Primariae u Rimu nova Marijina kongregacija gimnazijalaca, osnovana na Sušaku sa sjelom u crkvi sv. Vida na Rijeci. Naslov je kongregacije „Blagovijest“, a zaštitnik sv. Vid. Upravitelj je velč. g. Banić.

Vijesti iz raznih kongregacija.

Banjaluka. (Nazaret). Naša kongregacija izgubila svoju dobru nadstojnicu. Mila Majka pozvala je k sebi u 15. godini života dne 5. ožujka o. g. Suznim očima otpratismo je na vječni počinak u stalnoj nadi, da će se moliti za nas gore. Vječni joj pokoj i dična uspomena u njenoj kongregaciji.

Požega. Kongregacija gospođica. Ovu je kongregaciju osnova o. Lambert Golowski, franjevac, u lipnju 1912., pa joj je bio i prvi upravitelj. — Početkom rujna 1913. brojila je kongregacija oko 30 članica. Neke su prigodom promjene upravitelja ubrzo izostale, jer su htjele da budu kongreganistice samo na papiru. Dvije smo primili nove, tako da nas sada imade 24. Sastanci se sada polaze marljivo. Da se shvaća pravi duh kongregacije, pokazuju to 3 sekcije sa svojim radom.

U euharističnoj su sekciji gotove sve kongreganistice. Članice te sekcije obavljaju naknadnu sv. pričest tako, da na svaku dođe red svakih 14 dana. Neke se pričešćuju i češće, pače i više puta u tjednu. Zajedničku sv. pričest imademo svaki prvi petak u mjesecu.

Sekcija krunice pazi na to, da sve članice mole dnevno barem jednu desetku i to svaka drugu, a namjenjujemo ju na različne nakane. U najnovije vrijeme počele su neke kongreganistice marljivo sabirati članove za Pijevo društvo. Svake nedjelje na sastanku pregleda se broj prodanih odrezaka kroz tjedan. Imademo od nedavna i svoju čitaonicu kod čč. sestara, kamo dolaze kongreganistice svaki dan od 5—6 sati po podne, da čitaju glasnike i dobre knjige.

Mnogo imademo neprilika i podrugivanja sa strane „prosvjetljene“ i liberalne gospode i gospođa, pa su neke uslijed toga i istupile, jer im to laska, kad ih toga radi nazivlju „prosvijetljenima“. A mi koje smo ostale, ne marimo za to ruganje, kad se radi za čast naše nebeske Gospe, a za čuvanje naše nevinosti i katoličkih svetinja. Ponosmo se, da smo djeca Marijina. Sve članice nose uvijek kongreganističku medaljicu oko vrata; mi je se ne stidimo. (Izvještaj o kongregaciji gimnazijalaca slijedi.) P.

Travnik. Izvještaj vanjskih gimnazijalaca. Pobožnost i rad — to su tijelo i duša kongregacije. Mi nastojimo, da ovo uvjerenje u našoj kongregaciji što bolje korijen uhvati, i zato osnovasmo nekoliko sekcija i služba, o kojima se govori i izvješćuje kod zajedničkih sastanaka. Časno mjesto zauzima euharistična sekcija. U kapelici kongregacije izvješena je ploča s popisom članova i dana kada primaju sv. pričest. Ove su si dane članovi sami odabrali. S njom se u ruku hvata sekcija za pohađanje presv. Otajstva. Članovi ove male sekcije pohađaju ili svaki dan ili tri puta u tjednu dragog Spasitelja, koji u samoći nažalost uzalud čeka, da ga pohađaju oni, za koje je dao život.

Sekcija za dobru štampu promiče preko kongregacije dobre knjige i časopise kao što su knjige Društva sv. Jeronima, Kalendar Srca Isusova i Marijina i dr., napose pak Glasnik Presv. Srca Isusova kao glasilo svih naših kongregacija. Marke, osobito balkanske, zajednički sakupljamo na korist kongregacije. Dali smo napraviti 2000 razglednica prve bosanske Kalvarije kod Mošunj-Bile blizu Travnika; te razglednice prodajemo jeftino bilo zbornicima iza sastanka bilo u gradu. Već smo ih lijep broj prodali. Da nam se članovi naobraze u kršćanskoj prosvjeti, naručismo „Vrhbosnu“, koja ide iz ruke u ruku, isto tako vrsno glasilo njemačkih Marijinih kongregacija. — Iza sastanka prikazujemo Kraljici i Majci svojoj duhovno cvijeće; tajnik podijeli na koncu sastanka papiriće, na kojima svaki napiše, što je učinio ili što će učiniti Gospi na čast; na pr. toliko i toliko samozataja, pobožno pribivati sv. misi, primiti toliko puta sv. pričest itd. Dakako nitko ne piše svog imena, nego samo savije papirić i metne ga na oltar, neka pobožna djela naša kanoti miomirisno cvijeće svjedoče vazda svježu i usrdnu odanost i ljubav Majci i Kraljici našoj. Gotovo svi su članovi u hrv. kat. literarnom društvu naše gimnazije. Tu se vježbamo u radu za Boga i Hrvatsku, tu oštrimo svoje oružje za sveti boj, što nas čeka. Kao sekcije u kojima članovi imaju materijalnim prinosom sudjelovati, vrijedi kod nas Pijevo društvo i Apostolstvo sv. Cirila i Metoda.

Zagreb. Kongregacija gornjogradske gimnazije (sada na „Sirokom brijegu“) proslavila je na 25. ožujka 300-godišnjicu prvoga svog osnutka. Prije blagdana bila svečana trodnevnica, na sam blagdan generalna sv. pričest, a po podne svečani zbor, na kom je primljeno 10 novih članova, dok su stari članovi obnovili posvetu. Propovjedao je urednik Glasnika, istaknuv u kratko važnije

zgode iz povijesti prve hrvatske kongregacije i pozvavši zbornike, da stupe u stope uzornih svojih predšasnika. Na koru su lijepo pjevali franjevački bogoslovi.

Sve zagrebačke kongregacije, a osobito one, što stoje pod upravom oo. Isusovaca, a to su akademička Veća, akademička Manja, građanska, radnička; obadvije kongregacije gospoda i ona učiteljica, razviše pred misije u Zagrebu upravo neumornu radinost i gorljivost. Molilo se puno privatno i javno, primale sv. pričesti, raznosile obavijesti o misijama, pozivali mlitavci i hladni na propovijedi i na ispovijed tako te se pravom može reći, da misije ne bi ni izdaleka onako sjajno uspjele, da u Zagrebu nema toliko kongregacija i da one nijesu svojski podupirale rad i nastojanje duhovnih pastira. Kao da ih je Majka Božja htjela nagraditi za mnogogodišnji njihov trud: misije se držale baš oko Blagovijesti, kad slavimo 300-godišnjicu osnutka prve hrvatske Marijine kongregacije. Toga dana pristupilo sedam pomenutih kongregacija zajednički sv. pričesti u Svetištu Srca Isusova. Ne da se opisati, kako je na prisutne djelovao prizor, kad su tolike stotine djece Marijine, od priprostih radnika do najodličnije akademske gospode, sa svojim znakovima javno i u uzornom redu pristupile k stolu Gospodnjem. Iza jutarnje misionske propovijedi obnovile su sve prisutne kongregacije svečano posvetu Majci Božjoj.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može ni na koji način urediti. Svomu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa.

Obratio se muž.

Međumurje. — Udala sam se, ima tome četiri godine, i vrijednog supruga dobila, samo to me uvijek bolilo, što nije išao na sv. ispovijed. Ali Svevišnji je kazao: Tražite i naći ćete, kucajte i otvorit će vam se, molite i dobit ćete. Tako sam i uradila: molila sam i uvijek preporučivala u molitvi supruga, da bi mu Božansko Srce Isus i Gospa naša Lurdska dali milosti, te se ispovijedi. I gle čuda, na Veliki utorak pr. g. išla sam ja na sv. ispovijed i pričest i obećala Božanskom Srcu Isus i našoj Gospi Lurdskoj, da ću moliti ponovno devetnicu za muža. I baš sad iza pet godina moj suprug dobi volju i kaže mi: Ženo draga, na Veliki četvrtak ići ću na sv. ispovijed i pričest. I održao je riječ. A sad od srca hvalim nebrojeno puta Božanskom Srcu Isusovu i Gospi našoj Lurdskoj na velikoj milosti.

Kupio željenu oranicu.

Hrvatska. — Siromah sam i nemam puno zemlje. Blizu onog moga pedlja zemlje bila oranica jednog bogataša. Ja sam je kušao kupiti već prije pet godina. Ali gazda, kad god sam mu kupnju samo spomenuo, nasmijao bi se i rekao da je ne će prodati. Ove godine nekako me opet ista želja obuzme. Bilo baš u ožujku ove godine. Ja se preporučim sv. Josipu i počnem njemu u čast moliti svaki dan Gospinu krunicu. I gle, 8. travnja ja sam se s gazdom za tu oranicu pogodio. Hvala milom Spasitelju, sv. Josipu i Majci Božjoj!

Što može dobra sluškinja.

Hrvatska. (Ispovijedili se gospodari). — Služeći u nekoj obitelji dulje vremena, opazila sam, da se niti moj gospodar, a niti gospodarica nijesu već dugo ispovjedili. Žalostilo me, da inače po naravi vrijedni i dobri moji gospodari nemaju života vrhunaravnoga u duši. Odlučila sam, da ću presvetom Srcu Isusovu na čast obaviti u tu nakanu devetnicu, te sam se kroz devet petaka ispovijedala i primala sv. pričest, e da se gospodari ispovijede. Doživjela sam tu sreću, da su se za prošli Božić svi ispovjedili i primili svetu pričest, pa se ovim zahvaljujem Presvetom Srcu na toli velikom daru, što ga je dalo mojim gospodarima.

U duševnoj stisci i nevolji.

Kroz tri puta sam uzastopce bio u velikoj duševnoj stisci i tjeskobi te mi je i velika materijalna šteta prijetila. U toj nevolji utekao sam se devetnicom k izvoru pomoći i utjehe, k presvetom i preslatkom Srcu Isusovu i obećao javnu zahvalu. I gle, dan prije nego li sam devetnicu izvršio moja je molba bila uslišana, te sve moje želje obilno ispunjene. Pa stoga se ja tomu presvetomu i preslatkomu Srcu Isusovu na

podjeljenoj mi pomoći i milosti ovime najljepše i najsrdačnije zahvaljujem.

Ispunila joj se posljednja želja.

Dalmacija. — Ozbiljna i pametna domaćica, žena i majka, članica Društva naknadne sv. pričesti od njezina utemeljenja, zapala je pod konac god. 1911. u bolest, koja ju je više od pol godine dana uz krevet pritisnula. Kroz cijelo vrijeme teške bolesti okrijepila se više puta kruhom nebeskim. A kad je već bila odviše oslabila i vrijeme došlo, da i svetu poputbinu primi, zaželi, da to bude na sam dan, kad se u župi svečano slavi blagdan presv. Srca Isusova t. j. u nedjelju iza blagdana prošle godine. Bolesnica bila odveć slaba, pa je uprav opasnost bila, da toga dneva neće ni dočekati; ali ona se nije dala nikako odgovoriti, već se stalno uzdala, da će joj Presv. Srce udijeliti milost, te se na njegov blagdan po zadnji put pričesti. I dopustilo joj je rek bi pravim čudom. Iza ponoći uzdižući srce, oči i slabašne ruke k Bogu predade mu duh svoj tiho i spokojno.

Dobio baštinu.

Slavonija. — Opkolili me neprijatelji i stavili čak i pod optužbu radi dijela, što bi ga imao dobiti iza pokojnoga jednog rodaka. Već sam izgubio svu nadu u pravednost ljudsku. Ali čitajući mnoge pomoći u Glasniku preslatkog Srca Isusova položim čvrstu nadu na pravednog Branitelja progonjenih i stanem se vruće moliti preslatkom Srcu Isusovu i preč. Srcu Marijinu. I nije dugo potrajalo, a ja dobijem ono, što mi je moj pokojni rođak ostavio neokrnjeno. S toga po milijun puta hvala i slava preslatkom Srcu Isusovu i preč. Srcu Marijinu!

Obratila se po slici Srca Isusova.

Hrvatska. — U svojoj mladosti kao djevojka rado sam polazila u crkvu i često išla na svetu ispovijed i pričest. Ali za čas i ja sam na sve zaboravila i nijesam više marila za službu Božju, dâ, i moliti sam već zaboravila. Jednom dođem u neku kuću i ondje dobijem sliku Srca Isusova. Za nekoliko dana to me Presveto Srce Isusovo tako dirnulo u dušu, da sam pala na koljena sklopljenim rukama prama slici Srca Isusova te na glas proplakala, što sam na dragog Isusa tako zaboravila ... Sada sam opet na pravom putu. Što više, Bog me na osobiti način pripustio k svojoj službi. Zato se Presvetom Srcu Isusovu zahvaljujem od svega Srca, što mi je podijelilo ovu milost.

Zahvalnica svibanjskoj Kraljici.

Bosna. — Ovdje u prvom selu do nas bio je ravnajući učitelj gosp. J., pravoslavne vjere. Imao je mnogo djece, a bio je pravi bezvjerac. Govorio je, do nema ni Boga ni vraga. No jedna se njegova djevojčica razbolila. Čudnovato, nitko nije takove bolesti vidio, pa i sami liječnici rekli su, da se samo pričinja bolesnom. Ali maloj je bilo tek 10 ili 11 godina te dvojim da bi mogla biti tako pokvarena. A i zašto da se pričinja? Napokon se vidilo i na njoj, ta izgledala je kao voštani kip. Isprva je imala silan strah i uvijek je vriskala, napokon je pala u krevet i nije mogla niti sama jesti niti je s kim govorila. I to je trajalo čitavu zimu. Ja sam tu jadnu djevojčicu vrlo žalila.

Među tim dođe i mjesec svibanj. Ja obično toga mjeseca obavljam sa svojim ukućanima svibanjsku pobožnost. Ovaj put namijenim ovu pobožnost Majci Božjoj za ovu siroticu, moleći Kraljicu svibnja, da je ozdravi. I predobra Majčica smilova se ovoj maloj patnici i ona ozdravi. Na koncu mjeseca dođe njena starija sestra s njome k meni; ja sam se začudila, kad sam ju vidjela. Prije malo vremena bila sam kod njih; mala je ležala nepomično u krevetu; a gle, sad je išla 2 i pol kilometra daljine i govorila je. Uvjerena sam, da me je preslatka Majka Marija uslišala i da je ona ovo dijete ozdravila, to više, što je bolesnica baš u subotu prohodala. Hvala joj i slava

Album svete Zemlje sa 62 prekrasne slike na finom papiru uz kratki opis svetih mjesta, fino uvezan stoji samo 2 K, a naručuje se kod: Komisarijat sv. Zemlje, Zagreb, Iranjevački samostan. Preporuča se svakomu, osobito sada, kad se sprema I. hrvatsko hodočašće u sv. Zemlju.

SADRŽAJ: Gospodari i služinčad 129. — Djelovanje „stare" D. I. u Hrvatskoj 131. — Cvijetak presv. Euharistije 134. — U maju (pjesma) 136. — Nije za te, već za pijanduru 138. — Život bl. Margarete Alakok 140. — Slike iz života Isusova 142. Ljutoj rani slatki melem. — Ja sam kruh života 143. — Zbornik-dijamant 147. — 25-godišnjica travanjskih seminaraca 148. — Ivan grof Drašković 150. — Ja sam dijete tvoje (pjesm.) 153. — Vijesti o pučkim misijama 154. — Društvo za sveudiljno klanjanje 156. — Sv. Franjo de Hieronymo. — Nova kongregacija na Sušaku. 157. — Vijesti iz raznih kongregacija 158. — „Vojska Srca Isusova". — Zahvalnice 159.

Urednik: **Stjepan Babunović**, svećenik D. I. Tisak C. Albrechta, Zagreb.

ZAHVALNICE.

Mjesta, odakle su zahvalnice stigle: Belec, Benkovac, Brašljevica; Cilipi; Dol. Brač, Draganić (2), Drniš, Dubašnica, Dubica; Đakovo, Đakovica, Đelekovci, Đurđevac; Gradac; Hlebine; Jasenovac Jerovac; Karlovci, Karin, Kašt, Komin, Kraljevica Krap. Toplice, Krečaves; Lekenik, Lepoglava, Luka Šipan.; Mačkovac, Murasikios; Osijek, Otok; Piškorevci, Podhum, Podvinje Poljana, Poljica, Poznanove (2), Požega (3); Radatovići, Rastelnica; Sinj, Sv. Ivan-Zabno, Slobodnica, Subotica, Szöreg; Sarengrad, Šibenik; Vareš, Vaška-Slatina, Vel. Kopanica, Vina Gora, Vinkovci, Vrtoče, Vukovar; Zadar, Zagreb (5).

Primljene milosti: Svladala poteškoće i stupila u samostan. Riješen kleveta i potvore te spasena sa svojom dječicom. Opravdan oklevetani i progonjeni. Izmirili se zavađeni. Pomoć u skrajnjoj napasti; u prevelikoj tuzi i žalosti; u muževljevoj bolesti i u imućstvenim neprilikama; u duševnom nemiru očevu. Sretno putovao i dobio posao. Pomoć kod nauka; dobio odliku pa smije nastaviti školu. Položio državne ispite. Položila ispit. Brat se oslobodio teške službe. Utješila se po Glasniku zdvojna majka iza smrti jedinca. Uslišene molitve (2). Primljene milosti (11).

Prestala strašna zubobolja; glavobolia; bol na lijevoj ruci; bol na nozi; trganje u nogama; ljute rane na glavi djeteta. Obratio se djever, koji se nije 8 godina ispovijedao. Oslobodio se čirova na vratu i rukama. Ozdravila na smrt bolesna majka; brat od škrleta; 3 djece; nečakinja; bolesna noga. Ozdravio sin; zdrobljeni prst majčin; tri god. bolesni brat svećenik; od teške želudčane bolesti; po drugi put na smrt bolesni; dijete na umoru. Ozdravio, ozdravila (2); od prsobolje; Povraćeno zdravlje. Kad dijete htjeli operirati, ono ozdravilo. Ozdravila iza mnogo bolova, operacija i glavobolje. Uspjela operacija djeteta; Sretno putovao i dobio radnju. Ruka dvaput operirana prošla, kad se po Glasniku utekla Srcu Isusovu. Ozdravila od upale pluća, opasnog katara i dvaput povraćene bolesti, kad je obećala obaviti veliku devetnicu; iza tronedjeljnih bolova od teške unutarnje bolesti. Sin spao s voza, došao k sebi i ozdravio. Dijete ostalo sačuvano od teške bolesti. Otac primio sv. sakramente umirućih. Ozdravio brat od liječnika napušteni. Progutao gumb, koji mu se zabo u pluća, operirali ga i javili, da je umro; već htjeli zvoniti, kadno dođe k sebi, dok su se roditelji molili Srcu Isusovu. Na smrt oboljeli ozdravio. Tako i teško bolesna žena, petgodišnji sinčić i drugo jedno dijete, kad mu otac obećao hodočastiti u Olovo. Pomoć u velikoj bolesti i u drugim velikim nevoljama (2). Sretan porod. Obećala 500 zlatnih krunica, ako ispiti dobro uspiju, i uspjeli su.

NASTAVAK MILODARA.

Za svete mise: Albia Iowa: B. J. K 10·—; Alipašinmost: N. S. K 2·—. Berac: A. D. A. K 4·—; Bošnjaci: J. B. K 1·—; Brezovac: D. M. K 2·—. Cincinati: C. B. K 41·—. Gradec: B. P. K 4·—, L. O. K 1·80; Granite City: K. K. K 19·61. High Bridge: T. V. K 2·—; Hum n/S.: M. I. K 2·—; Hum Cott Californ.: K. J. K 7·73. Ivanićgrad: M. J. K 2·—, Š. V. K 2·—. Jelena: R. D. K 5·—. Kapelica: K. M. K 2·—; Komletinci: G. M. K 2·—; Krap. Toplice: H. J. K 1·80. Lošinj Mali: V. S. K 10·—. Metković: J. I. K 1·80. Obrovac: C. K. K 2·—. Prčanj: R. P. K 2·—. Riverside Calif.: S. M. K 2·90. Sarajevo: V. M. K 2·—; Sar. Novo: I. M. K 6·—; Senj: F. J. K 10·—. Stročinci: H. M. K 2·—; Subotica: L. O. K 4·—; Sunja T. K. K 3·—. Sarengrad: L. ud. K K 4·—. Valpovo: C. M. K 2·—; Vidonje: S. M. K 2·—; Vrtoče: T. N. K 5·—. Zagreb: L. K. K 3·10.

Za raširenje Glasnika: Bos. Brod: O. E. K 2·—; Brezovac: D. M. K 1·—. Grajs Lading: B. P. K 2·—. Kastav: B. F. K 2·60; Kostanje: župn. K 2·—. Markovac: B. B. K 4·—; Mitrovica: K 1·—. Poljica Hvar: P. A. K —·40. Sarajevo: A. A. K 2·—; Sušak: S. M. K 2·60. Zagreb: N. N. K 10·—. **Za kruh sv. Ante:** Brezovec: D. M. K 1·—. Đakovac: Majstor Stjepan K 2·—. Johnstown: K 4·80. Mitrovica: I. L. K 2·50. Novska: K. M. K 2·—. Turnišće: P. F. K —·50, A. M. K 1·—. **Za hrv. novicijat D. I.:** Brezovac: D. M. K 1·—. Krk: O. M. K 1·80. Zagreb: N. N. K 10·—, Spes: K 5·—; Zaton: don F. B. K 4·80.

Mjesečna nakana u svibnju 1914.:

Gospodari i služinčad.

Posebne nakane za svaki dan:

1.	Pet.	(Prvi petak). Filip i Jakob ap. Pobožnost k Pr. Srcu Isusovu. Nježna ljubav k Majci Božjoj. Raširenje glasnika. Obraćenje okorjelih grješnika.
2.	Sub.	Atanazije b. Javno ispovijedanje vjere. Crkva na istoku.
3.	Ned. ☽	SVETI JOSIP, zaštitnik cijele Crkve. Svetost kršćanskoga braka. Sretna smrt. Štovanje sv. Josipa. Poljodjelci i radnici
4.	Pon.	Monika ud. Florijan m. Udovice i sirote. Vjerski duh u vojsci.
5.	Ut.	Pijo V. papa. Pijevo društvo za dobru štampu.
6.	Srd.	Ivan pred lat. vratima. Obraćenje bezbožnika i neprijatelja Crkve.
7.	Čet.	Stanislav b. i m. Sv. Crkva na Balkanu. Katolički misijonari.
8.	Pet.	Miholjice. Štovanje anđela, osobito čuvara. Pobjeda sv. Crkve.
9.	Sub. ♍	Grgur Naz. b. Hrvatski biskupi, njihovi kaptoli i sjemeništa.
10.	Ned.	Antonin b. Vjeroučitelji. Katolički pisci i katolička štampa.
11.	Pon.	FRANJO OD HIERONIMA pr. (mjes. zaštitnik). Družba Isusova i njezin novicijat. Zvanje u stalež svećenički i redovnički.
12.	Ut.	Nerej i Ahilej m. Više preporučenih duša. Bolesni i umirući.
13.	Srd.	Servacij m. Katolički radnici i njihove organizacije. Raspuštena mladež. Katolička omladinska društva. Vojska Srca Isusova.
14.	Čet.	Bonifacij m. Pretplatnici Glasnika i njihove potrebe. Zapušteni.
15.	Pet.	Ivan de la Sal. Katolički učitelji i učiteljice. Škole i zavodi.
16.	Sub. ☾	Ivan Nep. m. Oklevetani i nepravedno progonjeni. Dobar glas.
17.	Ned.	Pashal pr. Česta i svagdanja pričest. Gradnja više crkava.
18.	Pon.	Pr. dj. Venancij m. Dar molitve i duh pokore. Pravi katol. život.
19.	Ut.	Petar Celestin papa. Sv. Otac papa, kardinali i biskupi.
20.	Srd.	Bernardin pr. Iskorenuće psovke, parbenja i pijanstva.
21.	Čet.	**Spasovo.** Čežnja za nebom. Preporod vjere i kršćanskog života.
22.	Pet.	Helena dj. Čistoća. Povjerenici Glasnika i njihove potrebe.
23.	Sub.	Desiderij b. Činovnici, uzgojitelji mladeži. Oružnici, vojnici.
24.	Ned.	Majka Božja pomoćnica kršćana. Sve to veća ljubav k Majci Božjoj. Marijine kongregacije. Društvo kršćanskih matera
25.	Pon. ♑	Grgur m. Naši uzgojni zavodi. Kršć. darežljivost i požrtvovnost.
26.	Ut.	Filip Nerij pr. Goruća ljubav k Bogu i bližnjemu. Djetićka društva
27.	Srd.	Beda pr. Obdržavanje zapovijedi Božjih i crkv. Crkva na zapadu.
28.	Čet.	Augustin b. Djelotvorna ljubav kršćanska. Zalutala mladež.
29.	Pet.	Magdalena Pazzi. Dar sv. čistoće. Udovice i sirote. Krsna nevinost
30.	Sub †	Ferdinand pr. Svjetovni poglavari. Napredak i procvat Apostolstva.
31.	Ned.	**Duhovi.** Darovi Duha Svetoga. Molitve. Krizmenici. Raširenje sv. vjere. Preminuli štovatelji Presv. Srca Isusova.

Svagdanje prikazanje. Božansko Srce Isusovo! Ja ti prikazujem po bezgrješnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i trpljenja ovoga dana u naknadu za naše uvrede i na sve one nakane, na koje se ti neprestano prikazuješ na oltaru. Osobito ti ih prikazujem za sv. Crkvu, za sv. Oca papu i za sve potrebe članovima Apostolstva molitve ovoga mjeseca i dana preporučene. Amen.

Oprosti za članove Apostolstva molitve: Potpuni oprost jednoga petka po volji i još jednoga dana po volji odabranog. Na dan pomirovne pričesti. Na blagdan mjesečnog zaštitnika.

Oprosti za članove bratovštine Presv. Srca Isusova: Potpuni oprost prvoga petka ili prve nedjelje i još 1 po volji odabrani dan.

Mjesečna nakana za lipanj: **Raširenje pobožnosti k Pr. Srcu Isus.**

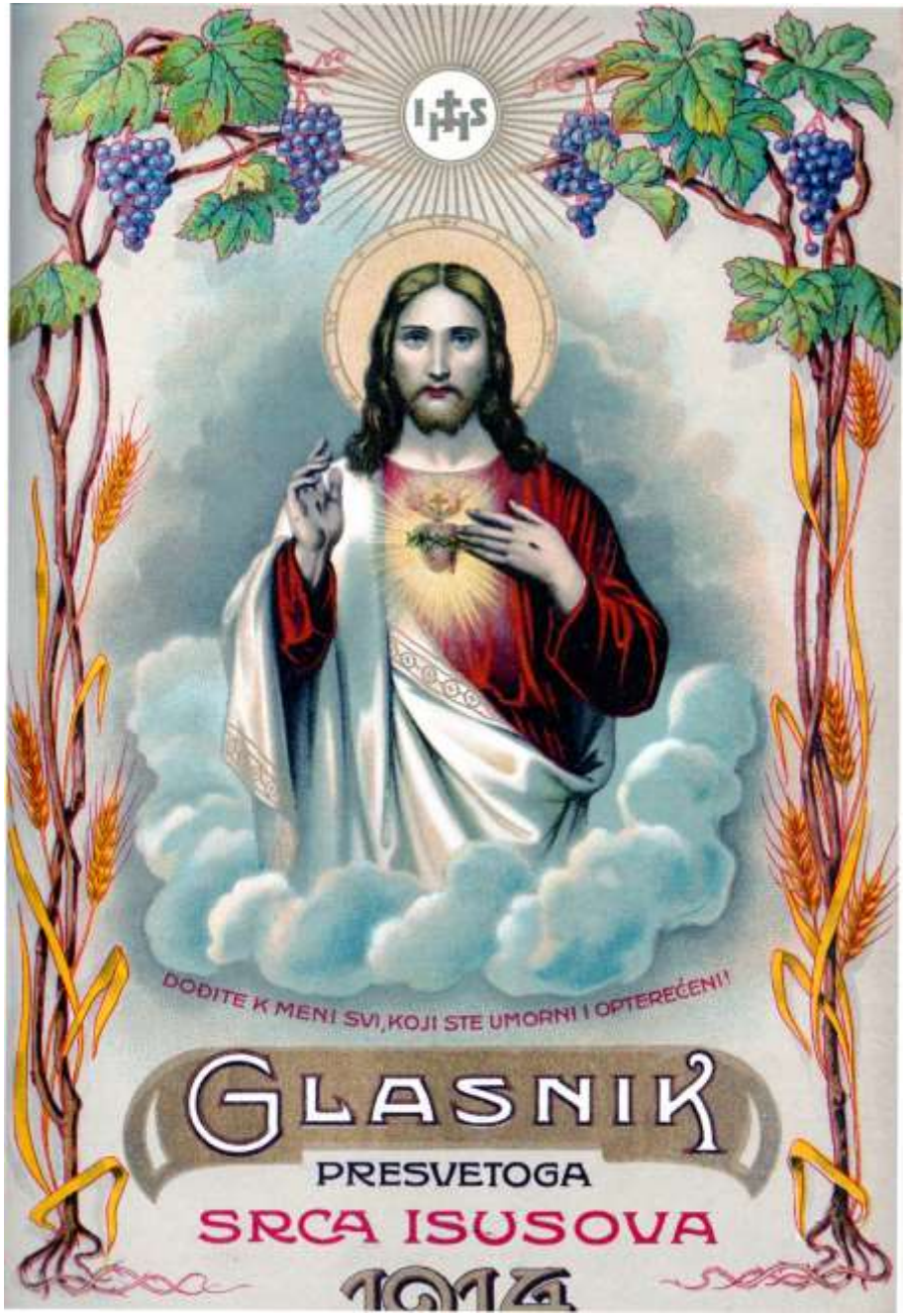

GLASNIK

PRESVETOGA

SRCA ISUSOVA

1914

Glasnik Presvetog Srca Isusova

blagoslovljen od svetog Oca pape i mnogo puta preporučen od hrv. biskupa, jedino je glasilo **Apostolstva molitve, bratovštine Presv. Srca Isusova, Vojske Srca Isusova** proti psovki, **djevojačkih društava** za naknadnu svetu pričest, te jedino glasilo svih hrvatskih **Marijinih kongregacija.**

Izlazi svaki mjesec. **Pretplata „Glasniku Presvetog Srca Isusova"** iznosi na cijelu godinu s poštom **1 krunu i 20 filira.** Tko ga osobno uzima kod uprave: **1 krunu**; a za one, koji su izvan Austro-Ugarske monarkije: **2 krune.** Pojedini broj stoji 10 filira. Naručbe, pretplata, reklamacije i milodari šalju se

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

KALENDAR SRCA ISUSOVA I MARIJINA

za prostu godinu 1914. Blagoslovljen od sv. Oca pape Pija X.

Cijena je Kalendaru za monarkiju s poštom **90 filira**; *kod većih narudžaba znatan popust. Za Ameriku, stoji Kalendar s poštom* **1 K 50 fil.** *(30 centa) i ne mogu se dobiti istisci na dar.*

KRATKE ZAHVALNICE.

Mjesta, odakle su zahvalnice stigle: Banovci, Bednja, Bizovac, Čulinec (2), Daruvar, Delnice, Djedina, Dregety Pal., Dubovnica, Đakovo, East Hell., Grobnik, Ika, Ješša, Karlovac (4), Krap. Toplice, Križevac, Lokve, Marlinović, Matherswille, Mikanovci St., Mrzla vodica, Plase, Podvinje, Prelog, Rokovci, Sarajevo, Split, Sokice, Stravča, Stubica Gor., Sv. Vid, Subotica, Šudovec, Šibenik, Šopron, Turnašica, Utjanik, Velika Pož., Vel. Brgut, Vel. Otok, Vrgurac, Viola, Zagreb (3).

Primljene milosti: Postigla željeno mjesto. Dobila premještenje; sretan porod; ozdravilo troje djece. Dobio parnicu; službu; ozdravila supruga. Popustio se zaručnik. Dobro se udala; župnik sretno obranio crkveno zemljište. Pomoć u velikoj pogibelji. Dobila parnicu. Sretno prevalili veliki put, naši posao. Došla do svojih novaca. Uredio materijalne prilike. Sin dobio službu; majka dobiva sve od P. S. štogod zamoli. Oba brata pušteni iz vojništva radi obradivanja polja. Riješena nepravedne tražbine. Prošao na maturi i sretno odabrao stalež. Pomoć u duševnim i tjelesnim potrebama. Muž se oslavio rakije. Obratio se muž. Pomoć u najvećoj žalosti i zdvojnosti. Razne milosti (2). Uslišane molitve (4).

Ozdravila majka (2); od teške prehlade; od živčane bolesti; od mnogog krvarenja; od teške bolesti u prsima; od ljute boli u utrobi; od 4 mjeseca bolovanja; od upale pluća žena; od sušice i unutarnjih bolesti; dijete od ljećnika napušteno; još dvoje djece, dvije ženske; prijatelj i dobio službu. Dobila željeni porod; sretan porod. Prestala povraćena bolest; bolest na ruci djeteta. Umako sretno upali pluća. Ozdravila noge i mnoge primljene milosti.

MILODARI.

Za svetište Srca Isusova u Zagrebu: Babinagora: T. K. K —·60; Bobovište: B. D. K 5·—. Clevelaand: O. A. K 1·50; Comway: D. J. K 2·80. Čavle: Š. A. K 5·—. Dijamiovac: D. M. K 2·40; Djedina: J. P. K 5·—. East Hellena: P. A. K 4·90. Hrikovci: T. M. K 5·—, Jaska: F. M. K 2·—. Köln: R. S. K 5·—; Krapinske Toplice: S. G. K —·60; Kućište: Š. M. K 10·—. Lošinj Mali: V. S. K 4·—. Mathierswille: M. B. i F. K 4·90. Nerezine: R. I. K 2·—; New-York: Š. V. K 3·30; Novska: M. S. K 2·—. Orahovica: P. A. K 2·—, H. J. K 2·—; Otočac: G. H. K 5·—. Pale: M. N. K 2·—. Rijeka: M. I. K 5·—. Sestrunj: R. M. K 5·—; Sesvete: G. M. K 3·—; Stravča: R. K. K 1·—; Sv. Ivan Zabno: K. K. K 1·—; Sučurac Kaštel: P. M. K 1·—; Šudovec: T. D. K 2·—; Sunja: H. K. K —·60. Šajini: C. J. K 2·—; Šibenik: V. A. K 2·—. Tivat: B. J. K 2·—; Trnovec: V. A. K 2·—; Turnašica: D. M. K 10·—. Varaždin: K. M. K 1·—; Velaluka: J. E. K 5·—; Vinkovci: R. J. K 5·—; Viola III.: P. I. K 49·—; Virje: G. K. K 10·—; Vrbje: V. R. K 5·—. Zagreb: I. V. K 4·—, D. N. K 2·—, B. M. K 3·—, J. R. K 6·—; Zdenci: S. M. K 2·—. Zažina M. B. K 5·—.

Za sv. mise: Bregi: P. K. K 1·—. Dusina: R. A. K 2·—. Erdovac: R. D. K 2·—. Granite City: K. F. K 9·80. Ivanićgrad: M. J. K 2·—. Kućište: Š. M. K 5·—. Lošinj Mali: V. S. K 6·—. Matherswill: M. B. i F. K 4·90, U. M. K 9·80. New-York: S. E. K 4·—. Perušić: R. pl. T. K 2·—; Prčanj: R. P. K 2·—. Smiljčić: J. A. K 2·—; Subotica: L. O. K 4·—. Vinkovci: G. M. K 2·—; Viola III.: P. I. K 4·90.

Za raširenje Glasnika: Mačkovac: S. J. K 1·40. Piškorevci: T. S. K 1·—; Polica Hvar: P. A. K —·40. Radatovići: V. Ž. K 1·—. Zručaj: Č. L. K 1·—. Avlovac Herceg.: B. A. K 2·—. **Za kruh sv. Antona:** Dusina: R. A. K 1·—. Filipovac: D. J. K 10·—. New-York: E. E. K 2·—. Sesvete Požega: G. M. K 2·—. Vinkovec: S. S. K 1·—.

Opća pravila „Marijinih kongregacija", bez kojih ne može biti nijedan kongreganist. Cijena s poštom po komadu samo 20 fil.; kad se naruči 25 komada najednom: K 3·50; 50 komada: K 6·50.

Diplome za revnitelje(ice) Apostolstva molitve u 3 boje. 10 komada stoji s poštom K 1·50.

GLASNIK
PRESVETOGA
SRCA ISUSOVA
BLAGOSLOVLJEN OD SV. OCA PAPE.

Broj 6. **Lipanj 1914.** **Godina XXIII.**

80. rođeni dan sv. Oca pape Pija X.

Dana 2. lipnja te godine stupa Otac svega kršćanstva, Namjesnik Isusov **sv. Otac papa Pijo X. u osamdesetu godinu svoga života.**

Sav se kršćanski svijet raduje tomu danu. Svi čestiti katolici šalju pred prijestolje Svevišnjega harne uzdahe, što im je Gospod milog Oca sve dosada duhom svježa i tijelom krepka uzdržao.

Pijo X. zadužio je neizrecivo sav svijet zakrenuvši glavom bezbožnomu modernizmu, tomu „skupu svih krivovjerja“, koji je pokušao, da uzdrma Crkvu Isusovu u njezinim temeljima. U samu je Crkvu unio nov život svojim odlukama o čestoj i svagdanjoj pričesti, da će mu se ime zahvalno spominjati, dok je svijeta i vilovi i zaželi mu što veći procvat! On prati napredak pobožnosti Presvetoga Srca Isusova među Hrvatima i od srca se tomu raduje!

Oče sveti, veliko li je i doista pravo očinsko srce Tvoje! Znaj, da i Hrvati, napose čitatelji „Glasnika“, misle vazda na Te, a osobito ovom prilikom. Svi se molimo nevidljivom Pastiru duša naših, G. Isusu, da nam Tebe, vidljivoga vrhovnoga pastira našega što dulje poživi, što više krijepi, što snažnije brani, što većma proslavi. **Gospode, usliši vruće molbe naše!**

jeka. A gdje je ostali rad njegov oko obnove duha crkvenoga u svećenstvu, u redovništvu, oko zbirke crkvenih zakona, crkvenog pjevanja, izdavanja sv. Pisma, itd. itd. Stoljeća su na svemu tomu radila, Pijo X. sve to sretno privađa kraju.

I kraj tolike brige za svu Crkvu, on još ima vremena, da se zanima za napredak našega Glasnika, da ga očinski blagos-

† Dr. Juraj Posilović

nadbiskup zagrebački i metropolita hrvatsko-slavonske crkvene pokrajine.

Nadbiskupija zagrebačka, a s njome i svakolika hrvatsko-slavonska crkvena pokrajina, izgubila je dvadesetgodišnjega svoga opće ljubljenoga natpastira. Nadbiskup i metropolita dr. Juraj Posilović preminuo je blago u Gospodinu u Zagrebu dana 26. travnja o. g. Dva dana prije navršio je 80. godinu života, a za mjesec dana navršilo bi se 20 godina, kako stoji na čelu velikoj zagrebačkoj nadbiskupiji.

Visoki pokojnik bijaše pravi svećenik i pastir po Srcu Isusovu. Najmilije kreposti Srca Isusova bijahu najljepše odlike nadbiskupa Posilovića: poniznost, blagost, dobrota, darežljivost, revnost za slavu Božju, za ukras kuće Božje, za spas neumrlih duša. Darežljiva desnica njegova razdijelila je u ovo 20 godina, što je bio nadbiskupom zagrebačkim preko tri i po milijuna kruna u razne crkvene i dobrotvorne svrhe. Za samu dobru štampu žrtvovao je pô milijuna, a na stotine hiljada raznim crkvama i samostanima. A nikad nije volio, da se ta darežljivost u javnosti spominje, jer nije od ljudi očekivao plaću već od Gospodina.

O blagoslovnom radu njegovu oko uzgoja svećenstva i puka lijepo je pisao „Katolički List“ u posebnom izdanju od 27. travnja ove godine: „Jedva je zasio (g. 1876.) biskupsku stolicu u Senju i jednako nadbiskupsku u Zagrebu, već je odredio, da se puk s temelja vjerski i ćudoredno podigne i ojača. Zato je odabrao posebne propovjednike i posebno vrijeme za svaku župu napose. Tako su i u nas uvedene misije, koje su već toliko blagoslova unijele u naš hrvatski narod. Ako se u nekim stranama naš narod osvijestio i stao napuštati teške mane, koje bi nam cio narod mogle rastrovati i polako uništiti: to je zasluga misija, zasluga nadbiskupa Posilovića.

„Nadbiskup se pobrinuo i za hrvatske misijonare. On je u djelo priveo s velikom svojom darežljivošću želju kardinala Haulika, te se u Zagrebu osnovala rezidencija (sada već kolegij) časnih Isusovaca, koji treba da po ovlasti nadbiskupskoj obavljaju duhovne misije, duhovne vježbe, propovijedi ili konferencije, dijele sv. sakramente, vode pobožne kongregacije i t. d. Time je udaren osnov novom katoličkom življenju, zapravo preporodu katoličkog pučanstva u Hrvatskoj. Tako je preuzv. Natpastir svojim uzvišenim radom osnivač novog duhovnog življenja u našim krajevima. I doista malo iza ovog zamjernog pastirskog nastojanja stale su nicati po hrvatskim školama „Marijine kongregacije“, a malo za njima i druga nabožna društva ili vjerske organizacije.“

Nadbiskupa Posilovića poglavito zasluga je, da se u zadnje vrijeme ovako krasno raširila i pobožnost k Presv. Srcu Isusovu i pobožnost k bl. Djevici Mariji. On je s lijepom svotom od 100.000 kruna ponajviše ukrasio hrvatsko Svetište Srca Isusova u Zagrebu, on je tako toplo preporučivao „Glasnik Srca Isusova“, podu-

pirao osnivanje bratovština i drugih pobožnih društava u čast Srca Isusova; on je omogućio osnutak Marijine kongregacije za katoličke sveučilištarce u Zagrebu, a radničku kongregaciju u Zagrebu on je osobno u život priveo, propovijedao i prvo primanje obavio.

Vrli je pokojnik bolovao dugo i trpio mnogo osobito zadnjih mjeseci; pa ipak nije okolina njegova nikad čula iz njegovih ustiju nijednu žalnu, nijednu nestrpljivu riječ. Bio to pravi pobožni i strpljivi Job. Kad mu je naš Urednik dan prije njegove smrti spomenuo Bož. Srce Isusovo, koje će mu sada obilno naplatiti sve njegove muke i patnje i svu njegovu apostolsku revnost, te kako kao gorljivi štovatelj njegov može sada punim pravom računati na pomoć Presv. Srca u ovim teškim časovima svojim: lice mu se kao preobrazilo,

† Nadbiskup dr. Juraj Posilović za vrijeme bolesti.

oko zažarilo i zacaklilo, a srce jače zakucalo. Premino je blago i spokojno kao da je usnuo baš u času, kad je bilo podizanje u misi, koju je njegov pomoćnik a sada nasljednik presv. g. nadb. Bauer za njega služio. „Blažena je u očima Gospodnjim smrt svetaca njegovih“ (Ps. 115, 15). Preporučamo ga toplim molitvama čitatelja Glasnika.

Počivao u miru!

„Vojska Srca Isusova proti psovki.“

Drugo izdanje. Priredilo i izdalo Uredništvo Glasnika Srca Isusova. Zagreb 1914. Prije deset godina započeo je pokret proti psovki osnivanjem „Vojski“. Tom prilikom izdana je i priručna knjižica pod gornjim naslovom, koja se već odavna sasvim raspačala. Prema stečenom iskustvu od ovo 10 godina dotjerala se pravila „Vojske“, a uslijed pravila i sam priručnik. Najtoplije ga preporučamo svima, osobito „Vojnicima Srca Isusova.“ Nijedan od njih ne bi smio biti bez ove knjižice. Naručuje se kod Uprave Glasnika Srca Isusova, Zagreb I. Cijena po komadu 20 fil., 25 kom. K 3·50, 50 kom. 6·—.

Novi nadbiskup zagrebački.

Kad je ono još pred tri godine posve obnemogao sada već blagopokojni nadbiskup zagrebački dr. Juraj Posilović, zamolio je svetog Oca, da mu dade pomoćnika i zamjenika. I Njegova Svetost papa Pijo X. imenovao je već tada, dana naime 26. siječnja 1911. na prijedlog Njeg. Veličanstva cara i kralja Franje Josipa I. od 14. studenog 1910. dr. **Antuna Bauera** pomoćnim nadbiskupom nadbiskupu zagrebačkom s budućim nasljedstvom. Na temelju toga imenovanja preuzeo je dana 26. travnja o. g. presvijetli gospodin dr. Antun Bauer, do onda naslovni nadbiskup „pesinuntski", naslov, čast i službu nadbiskupa zagrebačkoga.

„Gospodin čuvao" novoga nadbiskupa zagrebačkoga i metropolitu hrvatsko-slavonskoga „i poživio ga i blaženim ga učinio i ne predao ga u ruke neprijatelja njegovih" (Ps. 40, 3).

Nakana molitava i dobrih djela u svibnju.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Širenje pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu.

Širite pobožnost k Presv. Srcu Isusovu i molite se, da se što više raširi! Ovako nam sv. Otac papa progovara ovoga mjeseca. Zar da ga ne poslušamo? Želja očeva želja je i čestite djece njegove. Za nas katolike nije papa samo kakav veliki gospodin, već namjesnik Isusov; i upravo zato svaka nam je riječ njegova sveta. Ali kad se radi o pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu, tad riječ papina ima još veću važnost i silu. Tko ne zna, da ovu pobožnost nije nijedan čovjek izmudrio, već da ju je ovakovu, kakovu danas Crkva preporuča, sam Gospodin Isus svijetu objavio i izrijekom kazao, da je njegova živa želja, da Božansko Srce njegovo svi vjernici iskreno štuju, a on da će im to štovanje obilno naplatiti? Prema tomu, kad nas sveti Otac pozivlje, da štujemo Srce Isusovo i da to štovanje koliko možemo i među drugima širimo, tad nam on samo u pamet doziva ono, što hoće sam Isus Krist, Sin Božji. Papa to hoće, Crkva to hoće, Isus to hoće: zar ima većih i krepčih razloga od ovih, da pravog katolika potaknu te usrdno štuje Srce Isusovo?

A zašto Gospodin tako vruće želi, da štujemo Presv. Srce njegovo? Zato, što su nastala vremena, kad se svijet sve više tuđi od Boga i njegove Crkve, kad je svijet postao nezahvalan, pa već nemari ni za Boga ni za vječnost. Danas sirotinja zna vikati na Boga, kao da je vazda on kriv, što je ovaj ili onaj spao na ovako riske grane; bogataši pak pogotovo često i prečesto ne mare za Boga, kao da im pusta novčina njihova može nadomjestiti Boga i

Dođite k meni svi, koji ste nevoljni i opterećeni!

vječnost. Danas dakle, kad se puno zanemaruje molitva, kad se dobro čini često iz slavičnosti i iz nekakve poganske „čovječnosti", a ne iz čiste kršćanske ljubavi; danas, kad mnogi zanemaruju svete sakramente, kad nogama gaze sve zapovijedi Božje i Crkvene, kad se Crkva hoće sniziti do obične ljudske ustanove, to joj se uskraćuje posluh i poštovanje; danas, kad se svijet pomamio za uživanjem i udobnošću, pa se podaje opačinama najgore vrsti: danas kuša premilostivo Srce Isusovo još jednom i to posljednji put, kako sam Isus reče, da pobožnošću k Presv. Srcu svome ljude k pameti dozove te ih popravi.

Ljudi više ne ljube Boga, barem mnogi i premnogi ne; zato on objavljuje ovu pobožnost iz velike želje, „da bi ga svi ljudi savršeno ljubili." On ljubi ljude neizmjerno te bi bio pripravan „za njih još i više učiniti — nego što je sada mukom i smrću svojom, te Crkvom za njih učinio — kad bi to bilo moguće"; a oni ne samo da ga ne ljube, već ima još i takvih, koji se usuđuju reći, da ni nema Boga! „U njih je srce hladno i oporno", tuži se Gospodin bl. Margareti, „za sva naprezanja moja, da im učinim dobro." Da ih dakle potakne na ljubav i na zahvalnost, zato je poglavito otkrio svijetu Presveto Srce svoje. A kad budu ljudi Isusa Boga-čovjeka ljubili i na njegovim neizrecivim dobročinstvima budu mu zahvalni bili: onda ga ne će više vrijeđati, nego će još gledati, da mu za nezahvalnost drugih ljudi zadovolje. Napokon ne može se Srce Isusovo pravo ljubiti, a da se svojski ne nastoji za njim se i povesti. Sve ovo nužno uključuje u sebi pobožnost k Srcu Isusovu: ljubav, zadovoljštinu, nasljedovanje.

Evo dakle kako ćemo dostojno Srce Isusovo štovati: ljubimo ga nad sve drugo i ne vrijeđajmo ga više! Činimo pokoru za grijehe svoje i grijehe drugih nezahvalnika! Nasljedujmo poniznost, poslušnost, blagost, miroljubivost, radinost, požrtvovnost, velikodušnost, mukotrpnost i ostale kreposti Srca Isusova! Nastojmo, da budemo sa Srcem Isusovim u ljubavi po milosti posvećujućoj vazda združeni; s njim u zajednici obavljajmo sve svoje poslove, podnosimo sve svoje križeve: sa Srcem Isusovim živimo, radimo, molimo se, trpimo, umrijmo! To znači savršeno štovati Srce Isusovo.

Tko na ovaj način sam štuje Srce Isusovo, taj već tim, primjerom naime svojim, najbolje i najuspješnije širi ovo štovanje i među drugima.

Širimo pobožnost k Presv. Srcu Isusovu i živom riječju. Ne propustimo nijednu priliku, da druge uputimo na predobro i premilostivo Srce Isusovo. Ne čekajmo, da dođu u kakvu nuždu i nevolju, već i onda, kad plivaju u dobrima bilo naravskim bilo vrhunarskim, upozorimo ih na Srce Isusovo, jer samo ljubavi i dobroti njegovoj imadu to da zahvale.

Gdje postoji Apostolstvo molitve ili bratovština Srca Isusova, ili Vojska ili djevojačko društvo ili kakva druga pobožna udruga, kojoj je svrha štovati Srce Isusovo, nastojmo iz svih sila, da takva udruga cvate i napreduje, da se pravila točno vrše, da se zajedničke i privatne pobožnosti marljivo obavljaju, da se sveti sakramenti često i dostojno primaju.

Širimo pobožnost k Presv. Srcu Isusovu i pisanom riječju, hoću da kažem: širimo knjižice, molitvenike i druge tiskanice, u kojima je govor o Srcu Isusovu. Širimo osobito Glasnik Srca Isusova. Iskustvo dokazuje i nebrojena pisma, što ih danomice dobiva uredništvo Glasnika, potvrđuju, da je ne samo ona kuća, u kojoj se Glasnik drži i čita, doista prava kršćanska kuća, već da se i u selu, župi, gradu to više širi štovanje Srca Isusova, a po njemu i pravi kršćanski život, što se više u njemu širi Glasnik. Mnogi svećenik tvrdi, da Glasnik moćno i djelotvorno propovijeda onima, kojima on ne može, jer ne će da dođu na propovijed. Zahvalnice dokazuju, kako je Srce Isusovo doista bogato za sve, koji ga zaziviju, kako je dobrote i ljubavi prepuno, kako je nepresahljiv izvor vrhunaravnog života i svetosti za sve, koji iz tog izvora crpe.

Na „Glasniku Srca Isusova“ kao da počiva osobiti blagoslov Božji. Ta evo u tri godine broj mu se pretplatnika malo ne podvostručio; a s brojem pretplatnika raste i broj čitatelja njegovih i broj štovatelja Srca Isusova. Kako je moćan blagoslov svetoga Oca, što ga udijeli Glasniku godine 1912.! Širimo dakle Glasnik, „da bi se po njem — riječi su samoga svetoga Oca — što više promakla i raširila toli spasonosna pobožnost k Presv. Srcu Isusovu u milom narodu hrvatskom.“ *S. B. D. I.*

Djelovanje „stare“ Družbe Isusove u Hrvatskoj.

Piše: **Josip Predragović D. I.**

Pored akademije u Zagrebu bijaše već u 17. vijeku isusovačka akademija i na Rijeci. Već g. 1623. obratilo se građanstvo na vrhovno starješinstvo Družbe Isusove moleći za osnutak škole. Senjski biskup Ivan Agalić (1617.—1649.) bio je tomu vanredno sklon, pače i sam je kralj Ferdinand II. vruće želio, da Isusovci dođu na Rijeku. Dne 21. studenoga 1627. započeše obučavanje. Riječka akademija nije za zagrebačkom ni u čem zaostajala; pa i inostranci dolažahu na taj zavod i polagahu ovdje doktorat. Po uzoru crkve „Maria della salute — Gospe od zdravlja“ u Mlecima podigoše veliku crkvu sv. Vida, koja još i danas stoji. (Vidi sliku na strani 168.)

Premda je republika dubrovačka odmah s početka vruće željela Isusovce za školsku nastavu i premda su Isusovci više puta sad dulje sad kraće vrijeme radili u Dubrovniku, to su se ipak pregovori glede osnutka isusovačkoga kolegija (zavoda) vodili sto godina između dubrovačkog senata i vrhovnog starješinstva Družbe Isusove. Redovita obuka omladine — gimnazija — započela je istom g. 1658. Malo po malo stadoše stupati u Družbu Isusovu sinovi najotmenijih dubrovačkih obitelji kao Ranjine, Gundulići, Betondići, Tudišići i Đorđići. Prvi kamen za novi kolegij Družbe bi postavljen g. 1662. na južnoj visočini grada. Doskora je podignuta i crkva u „renaissance“ slogu u čast sv. Ignacija. Eno joj slike na str. 169. Mnogo su nastojali Isusovci oko razvijanja i usavršivanja narodnoga jezika i kako veli

Vicko Adamović (Gragja za istoriju dubrov. pedagogije) mnogo pripomogli, da je u Dubrovniku nadjačala slavenska narodnost i procvjetalo dubrovačko pjesništvo.

Kada se Slavonija oslobodila turskoga gospodstva, osnovaše Isusovci tri gimnazije i to najprije u Požegi g. 1709. Od godine 1764. pa do 1773. imao je požeški zavod deset razreda, pa je zato vrijeme nosio ime „akademija". U Osijeku dne 7. studenoga 1765. otvoriše Isusovci gimnaziju poglavito nastojanjem velikoga župana županije virovitičke grofa Ivana Patačića, dok su kuću za misijonare imali još od god. 1690.

Ogromna župna crkva u današnjem nutarnjem gradu, nekoć tvrđi, bijaše isusovačka, a cijeli istočni dio trga i ulice zapremahu

Crkva sv. Vida na Rijeci, nekoć isusovačka.

isusovačke zgrade. Na našoj slici (vidi stranu 171.) vidi se desno nekadanji isusovački kolegij, danas franjevački samostan. Uza nj je na slici vidljiv samo dio današnjega župnoga stana. Isusovci su tu isprva imali gospodarsku prizemnu zgradu, koju su poslije podigli za još jedan kat. Uz župni stan prislonjena je ogromna zgrada — nekoć isusovačka gimnazija a danas vojnička kasarna. Uspomena na stare Isusovce još je i danas živa u Osijeku. Odavle su upravljali na daleko poznatim svetištem Majke Božje u Aljmašu, na ušću Drave u Dunav.

Godine 1766. otvoriše Isusovci gimnaziju i u Petrovaradinu.

Sva su učilišta bila podignuta zapisima i darovima hrvatske duhovne i svjetovne gospode: među njima se harnošću spominju Nikola Dijanešević, veliki predstavnik zagrebačkoga kaptola; Josip Babić, naslovni biskup skardonski i kanonik zagrebački; Ivan

Zakmardi, protonotar hrvatskog kraljevstva; grofovi Draškovići i Pejačevići; Ivan Krušelj, protonotar hrvatski i drugi; tako i prinosima varoških općina navlastito u Zagrebu i na Rijeci i brojnih drugih dobrotvora hrvatskih Isusovaca, poimence kralja Ferdinanda II. i III., i grofovske obitelji Tonhauser. Naročito su bile obilne zaklade za uzdržavanje ubogih đaka uz rečene nastavne zavode.

Osim uzgoja i obuke u katoličkom duhu znatno su utjecale u spomenutim školama isusovačkim na duševni razvoj omladine dvije osobite uredbe. Revno se je njegovalo govorništvo i deklamacije, a tomu su mnogo pripomagale predstave, koje su đaci pod nadzorom i po uputi učitelja-Isusovaca vježbali i prikazivali, te koje su rađale dobrim plodovima. A drugo sredstvo bijahu „Marijine kongregacije", đakako u prvom redu za đake; nu znala su im se priključiti i gospoda iz visokih i najviših krugova duhovnog i svjetovnog staleža. Do g. 1773. vodili su u hrvatskim zemljama samo Isusovci Marijine kongregacije.

Crkva sv. Ignacija u Dubrovniku.

Dubrovačke kongregacije nabavile su si prekrasne izvorne slike glavnih svojih naslova, koje su nam se sačuvale sve do danas. Jednu takvu, bezgrješnog Začeća, i to one prve i najstarije dubrovačke kongregacije, — a to je bila đačka — donosimo na strani 185. Ova se slika još i danas nalazi u Kapeli kongregacija (velika sakristija) pokraj crkve sv. Ignacija, na oltaru.

Hrvatski Isusovci „stare" Družbe nijesu se bavili isključivo samo obukom i odgojem mladeži, ma da je u ono doba sve do ukinuća Družbe bilo čitavo više školstvo hrvatsko i sve, što je s njim u savezu, gotovo sasvijem u rukama Družbe Isusove. Veliku djelatnost razviše Isusovci i u duhovnoj pastvi.

☛ *Imamo još nešto u zalihi* **Glasnika** *od prošle i* **Kalendara** *od ove godine. Kako su i Glasnik i Kalendar puni raznovrsnog poučnog štiva, to mogu uvijek izvrsno poslužiti kao dar ili nagrada djeci i odraslima. Naručuju se kod* **Uprave Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.**

Mjesec lipanj posvećen Srcu Isusovu.

Ove se godine navršuje 80 godina, kako su mjesec lipanj stali posvećivati Presv. Srcu Isusovu te ga svečano slaviti. Nadbiskupija pariška, i to baš glavni grad Francuski Paris bio je prvi, koji je počeo uvađati ovaj običaj. G. 1873. podijeli Pijo IX. za ovu pobožnu vježbu posebne oproste, a Leon XIII. i sadanji sv. Otac Pijo X. znatno ih proširiše. Evo tih oprosta:

1. Tko kroz čitav mjesec lipanj obavlja bilo sam za se (ma i kod kuće) bilo javno (s drugima, u crkvi) kakve posebne molitve ili druge bogoljubne vježbe na čast Presv. Srca Isusova može dobiti

a) oprost od 7 godina i 7 četrdesetnica jedamput na dan, kad skrušenim srcem ovu pobožnost obavi;

b) potpun oprost jedamput u mjesecu, ako pobožno primi sv. sakramente i pomoli se po nakani sv. Oca pape. Da se ovaj oprost dobije, dosta je, ako tko barem 10 puta prisustvuje javnoj pobožnosti u crkvi (Leo XIII. 1902.).

2. U onim crkvama, u kojima se ova pobožnost obavljala javno i to tako, da se je propovijedalo svaki dan ili barem kroz osam dana u obliku duhovnih vježba, može se dobiti zadnje nedjelje mjeseca lipnja potpuni oprost *svaki put* kad se god toga dana ta crkva pohodi (kao na „Porciunkulu").

3. Svi, koji lipanjsku pobožnost bud kako promiču, dobivaju:

a) 500 dana oprosta za svako dobro djelo, kojim nastoje ovu pobožnost promaknuti;

b) potpun oprost svaki dan kroz mjesec lipanj kad pobožno prime sv. pričest.

A kako se obavlja lipanjska pobožnost privatno?

1. Ako imaš u kući kakvu sliku ili kip Presv. Srca Isusova — ako nemaš ništa drugo, a ti uzmi jedan broj Glasnika Srca Isusova — okiti je češće svježim cvijećem, i pred njom moli svaki dan Litanije Srca Isusova ili Zlatnu Krunicu u čast Srca Isusova ili koju drugu molitvu. Tko ne zna čitati, neka moli danomice jedno pet Očenaša i pet Zdravo Marija na čast Presv. Srca Isusova.

2. Nastoj kroz ovaj mjesec da što češće prisustvuješ svetoj misi i u posleni dan, barem, komu to kućni ili poljski poslovi dopuštaju.

3. Primaj često kroz ovaj mjesec sv. pričest, a najbolje, komu ikako može biti, svaki dan.

4. Nastoj, da se kroz ovaj mjesec odučiš od najveće svoje pogrješke, kojagod to bila i da se vježbaš u kršćanskoj poniznosti, strpljivosti, poslušnosti, ljubavi, boguodanosti, revnosti za spas duša itd.

5. Gledaj, da kroz ovaj mjesec i druge uputiš na Presv. Srce Isusovo i raširiš ljubav i štovanje njegovo. Najbolje za to sredstvo bit će: ponuditi Glasnik Srca Isusova takvim osobama, koje ga ne drže i ne čitaju ili im štogod čitati iz njega.

6. Devet dana prije blagdana Srca Isusova (10. do 18. lipnja ove godine), obavljaj svoje pobožnosti u čast Srca Isusova što svečanije i što gorljivije.

7. Na blagdan Srca Isusova, a taj pada ove godine u petak, dne 19. lipnja (ili barem u slijedeću nedjelju) primi svakako svete sakramente i izmoli bilo sam za se bilo s drugima u crkvi „Otprošnju".

8. Napokon bi lijepo i hvalevrijedno bilo, kad bi barem oni, koji su bliže Zagreba ili imadu povoljne željezničke sveze, došli u nedjelju, dana 21. lipnja ove godine u Zagreb, da u velelijepom hrvatskom Svetištu Srca Isusova svečano proslave njegov blagdan.

Svakomu preporučamo najtoplije molitvenik *„Srce Isusovo spasenje naše"*, što se u raznim uvezima uz cijenu od K 1·20, K 1·60 i 2·50 može dobiti kod Uprave Glasnika Srca Isusova u Zagrebu. U tome molitveniku ima veliki izbor molitava i pjesama u čast Srca Isusova.

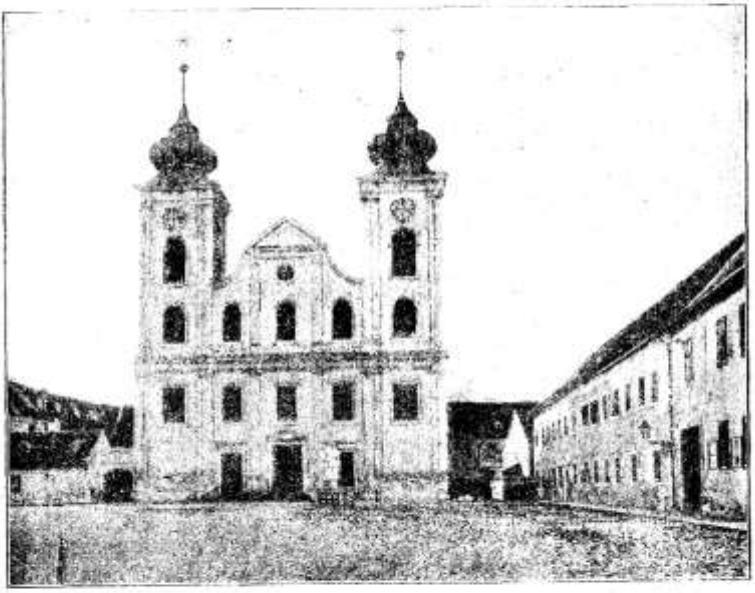

Stara isusovačka crkva (sada župna) i kolegij D. I. u Osijeku

Odakle tolika moć sv. pričesti?

„Od muke i smrti Isusove", odgovara nadbiskup Stadler, kad piše: „Tijelo Isusovo odatle ima snagu, da nam može dati život, što je ono za nas umrlo na križu usred neiskazanih bolova i muka; jer s križa mu je sva sila, sav plod, sva zasluga. Tako se Sin Božji pojavi u tijelu na zemlji pri svom rođenju, u tijelu je za nas trpio pregorke bolove i okrutnu smrt, te je to svoje smrću žrtvovano tijelo nam dao za hranu u Presv. Sakramentu. Na uspomenu te svoje žrtve na križu Krist je ustanovio euharističku žrtvu (svete mise) tako da je ta nekrvna žrtva stalno spominjanje njegove krvne smrću zapečaćene žrtve na križu i neprekidno obznanjivanje njegove smrti. Prema tomu i piše sveti Pavao Korinćanima (1. Kor. 11, 26—27): „Kadgod jedete ovaj kruh i pijete ovaj kalež, obznanjujete smrt Gospodnju." (Korizmena okružnica 1914.)

Slike iz života Isusova.

Tko da dokuči neizmjernu ljubav i dobrotu Božju? Ona ne čini razlike među ljudima; njoj su svi jednaki, samo ako imadu živu i nepokolebivu vjeru. Kako je dobro i milostivo Srce imao za svakoga, posvjedoči sam, kadno jednoga dana reče: „Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti“ (Matej, 11, 28).

Taj prizor prikazuje nam vjerno slika na strani 165. Isus stoji posred mnoštva; raširio milostive ruke svoje kao da njima želi obuhvatiti sve one nevoljne i bijedne, što su se skupili oko njega. Ima tu nedužne djece, koja još ne znadu što je grijeh i što je zloba ljudska; ima i zgrbljenih već staraca, koji na ovom svijetu već ništa ne očekivaju; ima i slabih, bolesnih, siromašnih, kljastih, žalosnih i tužnih: kao da je slikar hotio sve ljudske bijede i nevolje staviti do nogu miloga Spasitelja te ih preporučiti premilostivom Srcu njegovu.

Komu ne dolaze na um, kada to promatra, ona prekrasna obećanja, što ih Božanski Otkupitelj dade štovateljima svojim? „Ja ću iz Srca svoga u obilju izliti blago milosti na sve štovatelje njegove. Ja ću ih tješiti u nevoljama njihovim. Ja ne ću dopustiti, da se ikoji izgubi od onih, koji se posvete Srcu mojemu“, i t. d.

Sveti Luka pripovijeda nam u svom Evanđelju na poglavlju 5., kako je Gospodin Isus jednog dana učio narod iz Petrove ladice, pa kako je iza toga rekao Petru, neka malo zaveze na pučinu i baci mreže na lov. Tad će mu Petar: „Učitelju! Svu smo se noć trudili, i ništa nijesmo uhvatili; ali po tvojoj riječi bacit ću mrežu.“ I učinivši to uhvatiše veliko mnoštvo riba, a mreža im se prodiraše. I namignuše na drugare, koji bijahu na drugoj lađi, da dođu i da im pomognu. I dođoše i napuniše obje lađe tako, da se gotovo potopile. Kad to vidje Simon Petar, pade Isusu pred noge govoreći: „Izidi od mene, jer sam čovjek grješnik, Gospode!“ Vidi sliku na strani 173. od glasovitog slikara Rafaela.

I tu se očitovala velika dobrota Srca Isusova. Da nagradi Petra, što mu je posudio lađu za propovijed, on ga nagradi obilnim ribolovom. Još više! On mu umnoži i ojača vjeru, potače ga na skrušenje, da prizna e da je čovjek grješnik, i da se iskreno ponizi pred Gospodinom. Zar da ga posluša i da ga sad ostavi? Baš sada ne će! Ništa nije Srcu njegovu tako milo kao iskrena poniznost. Spram nje je on gotovo nemoćan. O kad bi ljudi ovo razumjeli i kad bi se u toj kreposti danomice marljivo vježbali!

Tako ni danas Isus nikom ne ostaje dužan. Tako on i danas svakom obilno naplaćuje svako i najmanje dobro djelo, što ga čovjek učini iz ljubavi prema njemu. Petru je pomogao, a da ga Petar nije ni molio; što bi istom učinio, da ga je zamolio? Pa se ipak nađe malodušnih duša, koje odmah klonu duhom, ako im Bog ne usliša smjesta svaku njihovu željicu, pa i takvu, koja bi njima bila na propast. Ne gubimo nikad pouzdanja u njegovu dobrotu, jer nas ljubi i dobro nam čini i onda, kada nas na oko i ne uslišava. Š. B. D. I.

Obilan ribolov.

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše **Stjepan Babunović D. I.**

(Nastavlja se.)

Ova me nevolja napokon prisilila, da svu svoju sreću i utjehu potražim u presv. oltarskom Otajstvu. Ali mi bijasmo u selu, u kom ne bijaše crkve; a u župnu crkvu mogla sam ići samo, ako mi one tri osobe dopuste. Dogodilo se pak često, da je jedna dopustila, a druga zabranila. Često puta, kad bih od žalosti zaplakala, dobacivali bi mi, da me valjda gdjegod netko čeka, pa da mi je zato teško, što ne mogu onamo; crkva i blagoslov da su mi samo izlika. A ja sam u svom srcu osjećala takvu odvratnost od toga, te bih si prije dala tijelo na hiljadu komada sasjeći, nego da na to samo pomislim.

Ne znajući dakle što da počnem, pobjegla bih u koji kutić u vrtu ili u staju ili na kakvo drugo osamljeno mjesto, gdje bih pala na koljena i plačući otkrila srce svoje Bogu posredovanjem bl. Djevice, moje dobre Majke, u koju sam postavljala sve svoje ufanje. Tu bih po cijele dane sprovela bez jela i pila. Tako je bivalo redovito; a kadikad smilovali bi mi se seljani, te mi pred večer dali malo mlijeka i voća. A po tom, kad bih pošla na počin, bojala bih se i drhtala silno poput kukavne zločinke, što dolazi po svoju odsudu. Sretnija bih bila, da sam svagdanji svoj krušac prosila, nego što sam onako živjela; ta i onako ga često nijesam smjela za stolom okusiti. Kad bih dakle stupila u kuću, nastala bi sila graja, što ne čuvam kuću i ne pazim na djecu mojih dragih dobročiniteljica. Nijesam smjela ni pisnuti već na posao, među služinčad! A po tom bih sprovela noć kao i dan: u suzama naime, do nogu propetoga Spasitelja svoga. A on mi reče, da želi neograničeno zavladati mojim srcem; moj život da će sasvim upodobiti mukotrpnom životu svome. Zato je on sada tu, da mi vazda bude pred očima i da me nauči tako činiti, kako je činio on u svojim teškim mukama, što ih je podnio meni za ljubav.

Od onda mi duh tako uronio u te muke, te sam željela, da ne prestanu ni za čas. Odsele mi bio Isus uvijek pred očima, sad raspet na križu, sad u prilici „Gle čovjeka!", sad noseći svoj križ. Pogled na njega napunjao mi srce takvom sućuti i takvom željom za trpljenjem, te bi mi se sve nevolje pričinile lakim, kad ih isporedim s pripravnošću, kojom ih želim podnijeti, e da se tako upodobim Spasitelju mome. Žalila bih, što se zadržala ruka, koja će gdjekad već bila podigla, da me udari, i što mi ne dadu osjetiti svu njenu žestinu.

Neprestano me nešto nukalo, da tima pravim prijateljima svoje duše iskažem svaku uslugu i svaku službu. Rado bih se za njih žrtvovala. Bijaše pravo veselje za me, kad bih im mogla iskazati kakvu ljubav i o njima, koliko se dalo, dobro govoriti. Ali nijesam to ja bila, koja sam činila sve to, o čem pišem i o čem ću još proti svojoj volji pisati; nego je to bio moj vrhovni Gospodar, koji je mojom voljom zavladao i koji mi nije dopustio, da se ma najmanje potužim, prigovorim ili usprotivim ovim osobama. Nijesam smjela dopustiti ni da me požale ni da se tko zauzme za me; jer su, reče, tako i s njim postupali. Još je želio, da uvijek dadem

pravo ovim osobama, ako bi ih tko napao, a ja ne bih mogla zapriječiti; sebe pak neka optužujem, jer sam svojim grijesima još i više zaslužila.

Teško joj dalje pisati.

Sad mi je valjalo pisati o stvarima, koje sam uvijek pomno tajila i brižno nastojala, da ih sasvim izbrišem iz svoje pameti, kako bi se sačuvale u pameti Učitelja moga. Potužih mu se dakle, kako mi je teško; a on će mi: „Samo nastavi, kćeri moja, samo nastavi! Svako ti je opiranje uzalud; moja volja treba da se vrši."

„Ali kako ću se, Bože moj, sjetiti onoga, što se dogodilo prije dvadeset i pet i više godina?"

„Ne znaš li, da sam ja vječno pamćenje nebeskoga Oca moga, koje nikada ništa ne zaboravlja i pred kojim je prošlost i budućnost isto tako otvorena kao i sadašnjost? Piši dakle bez straha dalje, što ću ti kazivati u pero. Obećajem ti, da ću na to izliti milost svoju, e da bude sve meni na slavu. Hoću dakle da pišeš prvo zato, da ti pokažem, kako umijem razbiti svu tvoju beskorisnu pomnju, kojom nastojiš prikriti obilne milosti, kojima obasipljem tako siromašni i nevoljni stvor, kakav si ti. Nikada ne smiješ na te milosti zaboraviti, nego mi se moraš neprestano za njih zahvaljivati. Drugo, da te poučim, kako ne smiješ te milosti svojatati sebi; i kako ne smiješ biti škrta, nego ih moraš i drugima dijeliti. Hoću naime, da se srcem tvojim poslužim kao cijevlju, kroz koju ću drugima dijeliti ove milosti po svojoj volji. Mnogi će se upravo na taj način spasiti od vječne propasti, kako ću ti pokazati u svoje vrijeme. Treće, da ti pokažem, kako sam ja vječna Istina, koja se ne da prevariti, i kako sam svome obećanju vjeran, te kako milosti, što ti ih dajem, mogu izdržati svako ispitivanje i kušnju."

Ove me riječi veoma obodrile. Odlučila sam stoga uza sav strah, da će mi spisi doći drugima u ruke, nastaviti pismo, da ispunim volju Učitelja svoga, ma kako mi bilo teško. (Nastavit će se).

Nije za te, već za pijanduru.

Piše vojnički superior **Matija Ribtarić.**

Ponedjeljak je — ne radi se!

Poznato je, da se kod obrtnika gotovo redovito u ponedjeljak prije podne ne radi. Uzrok tomu? Ona noć pred ponedjeljkom. Oni, koji su noću u nedjelju išli spavati, idu ponedjeljkom ujutro i na posao; a koji su cijelu noć sproveli u krčmi, idu ujutro spavati. Nekada, kad sam bio đakom, toga nije bilo. „Blaumontag" („modri" ponedjeljak kažu Nijemci; ja bi ga nazvao „pijani" radi pijanaca), nije bio poznat. Bijahu to đakako druga vremena; vremena, kad se živilo trijeznije, pametnije, kad se i Bogu davalo Božje. Onda bijahu obrtnici razdijeljeni u cehove. Kalfa je bio član obitelji; član obitelji bio je i isti šegrt. Ovi su kod majstora imali hranu i stan. Hrana je bila jednaka za sve. Pošto je kalfa spadao u obitelj, nije imao ni prilike, a ni potrebe da hoda po krčmama. Kako se išlo redovito

k objedu i k večeri, tako se redovito išlo i spavati, pa tako se redovito i ustajalo. U ponedjeljak se počelo raditi baš tako, kô i svaki drugi dan. Nitko se nije u ponedjeljak tužio, da ga boli glava. Ali nije nitko ni razgledavao svoju praznu kesu, niti se tužio u ponedjeljak, da nema šta jesti.

A bi li moglo i danas biti tako? Ja odgovaram naodrješitije: bi! Trebalo bi samo da majstori u sporazumku s kalfama tako urede. Nekada su kalfe bili svi neoženjeni. Ženio se, kad je postao majstorom. Danas se ženi već kô kalfa. Ako je kalfa oženjen, onda je u mnogom sličan majstoru. On ima svoj dom. Ako je čestit, živi poput čestita majstora. Brine se za ženu, za djecu, i brinut će se, ako nije pijandura. Taj će znati, što je petak, a znati će i što je svetak. Znati će, koja mu je dužnost u petak, a koja u svetak; i ako je vrši, bit će mu svakako puno bolje, nego ako za ove dužnosti ne mari.

Velim i opet — ako nije pijandura. Jer ako je kalfa, a oženjen, još i pijandura, onda žalim ne toliko njega samoga, koliko mu žalim ženu, i još više jadnu dječicu. Ako ga pogled na ženu i djecu ne odvraća od pijanstva, moja riječ ga odvratiti ne će. Bila bi kadra odvratiti ga još jedina sveta ispovijed i pričest. Ali pijandura — i sveta ispovijed!!

„Blaumontag" ne drže toliko majstori, koliko kalfe, i to najviše neoženjeni. Ovi su prepušteni sami sebi. Majstori opet kao da su već navikli, da se u ponedjeljak ne radi. Zašto majstor danas ne nadzire kalfu? Zato, jer mu kalfa nije više drugo nego „radna sila". Što je kočijašu konj, to je majstoru kalfa. Pače, konj je kočijašu i više. Konj je njegov; on ga je kupio, u njemu mu leži kapital. A majstoru kalfa nije danas ništa. Kalfu danas otpusti, sutra dobiješ drugoga. U kalfi nema glavnice. Plaća ga, u koliko i dokle radi; a kad mu raditi ne može, ili nema za nj posla, baci ga napolje. Idi, kuda te volja! Tako je danas na svijetu.

U ovomu je dubok uzrok pijanstvu kod obrtnika. Mlad čovjek, kalfa, vezan je na krčmu. Već od mladih godina zalazi u krčmu, u kojoj si najmi hranu. U krčmu zalazi dan na dan, namjeri se na drugove i ide laganim korakom i u pijanstvo. Mnogo je kalfa, koji niti ne misle na to, da budu sami svoji, da budu danas sutra majstori. Takav ostaje neženja, i — otvoren mu je put u sve krčme. Velika je još nesreća po nj, što se danas ne radi dulje nego do šest ili sedam sati navečer. Naradio se, vele, do toga doba dovoljno. Iza toga treba mu počinka i vremena za naobrazbu. Jadna naobrazba! Zar se u krčmi prima?...

Da ne učinim nikom krivo, rado priznajem, da imade i valjanih djetića, od kojih se je nadati lijepoj budućnosti. Ali je ovih dosta malo. Eno katoličkog djetičkog društva u Zagrebu, u Varaždinu, u Vukovaru, i možda još gdjegod. Koliko ih zalazi u ova društva?! U Zagrebu možda devedeset i deveti dio svih djetića. Gdje se sastaju drugi? U krčmama!

Blažena vremena, kad je djetić bio član majstorove obitelji! Ta vremena mora da se povrate. Dok se ne povrate, ne vjerujem, da će se socijalni odnošaji obrtnika povratiti. Majstor bi imao vidjeti i u kalfi i u šegrtu nešto više nego „radnu silu". On bi se imao bri-

nuti ne samo zato, da djetiću i naučniku dade „posla“. Ne! Majstor bi imao gledati u djetiću i u šegrtu čovjeka, stvorena na sliku i priliku Božju, čovjeka, pred Bogom sebi ravna, i za koga će on dragomu Bogu davati račun — kô njegov pretpostavljeni, kô gospodar.

Spasonosna Hostijo!

Ivan Ev. Šarić.

O Hostijo, o Božanstvo,
O nebesko Veličanstvo!
Samo s Tobom hramovi su,
Samo s Tobom umovi su;
A bez Tebe nema žara,
Ni žrtava ni oltara,
Ni kreposti ni svetosti:
Spasonosna Hostijo!

O Hostijo, o čistoto,
O božanska Ti ljepoto!
S Tebe dragost u djeteta,
S Tebe čar u djevojčeta,
S Tebe suza pokajnika
S Tebe jakost svećenika,
Ti spas svima kršćanima:
Spasonosna Hostijo!

Euharistijsko društvo za djecu.

Jedan veleč. gosp. župnik piše uredniku: „Upozoren po Vašem krasnom djelcu „O čestoj i svagdanjoj sv. pričesti“ na djelo pokojnoga O. Crosa „Enfants, a la Seinte Table!“ naručio sam si obadvije te zlatne knjižice i evo već par tjedana čitam I. svezak s velikim zanimanjem, a daj Bože, i s velikom korišću! — I da ne znaju, ima i u našoj Hrvatskoj dosta janzenista ... Morimo dječicu gladom i puštamo ju bez oružja u borbu s paklenim lavom!

Pred nedavno sam pozvao školsku djecu počevši od II. razreda na svetu pričest svake nedjelje. Da vam ih je bilo vidjeti, kako rado i pobožno dolaze! Vjerujte mi, nikad ne ćutjeh toliko zadovoljstva u ovo 13 godina što sam svećenik, koliko ga ćutim sada, kad ih nahranim s Božanske trpeze. Kad me poslije pričesti pogledaju, kako to pogledati znade samo čisto i nedužno oko djetinje, čini mi se, kao da čujem Gospodina, gdje mi govori: „Što si njima učinio, učinio si meni samomu.“ I dok budem živ, prva će mi biti briga u duhovnoj pastvi, da malene marljivo privadam k vrelu vječnoga života.

Obećao sam djeci, da ću osnovati za njih „Euharistijsko društvo“, o kome piše Mali Perica u 4. broju ovogodišnjeg Glasnika. Molim Vas, veleč. oče, da me uputite u ta pravila ...“

Uvjereni, da će primjer Maloga Perice potaknuti i druge na sličnu revnost, odgovaramo evo javno velečasnom gospodinu župniku, da se po tom odgovoru uzmognu i oni ravnati.

1. Djecu valja razdijeliti na dvije ili tri skupine, kako to već budu dopuštale prilike u župi. U *prvoj* skupini neka budu ona djeca, koja će se pričešćivati svaki ili skoro svaki dan, t. j. barem četiri puta na tjedan. U *drugoj* skupini neka su djeca, koja će ići na pričest svaki tjedan, dakle barem svakih osam dana ili najviše dva do tri puta na tjedan. *Trećoj* napokon skupini neka pripadaju oni, koji radi vanjskih okolnosti, recimo radi roditelja, radi udaljenosti od crkve, ili radi sličnih uzroka ne mogu da se pričešćuju češće nego samo svakih 14 dana.

2. Svaku ovakovu skupinu valja opet dalje razdijeliti na više manjih skupina tako te u svakoj bude 7 do 14 članova. Na čelo svake ovakve manje skupine valja postaviti jednog malog nadstojnika, najboljeg dakako i najgorljivijeg od svih, koji među djecom uživa najveći ugled. Takav će nadstojnik, kod djevojčica nadstojnica, nadzirati svoju skupinu i točno bilježiti, kad je tko bio kod svete pričesti. U tu svrhu mogu se tim nadstojnicima uručiti male bilježnice od običnog pisaćeg papira iscrtav ih po prilici ovako:

Godina 1914. **Mjesec: Lipanj.**

			I. tjed.	II. tjed.	III. tjed.	IV. tjed.	V. tjed.
1.	Mato Perić	Nedjelja					
		Ponedj.					
		Utorak					
		Srijeda					
		Četvrtak					
		Petak					
		Subota					
		U svemu:					
	i t. d.	Nedjelja					
		Ponedj.					

Ovo bi bila skrižaljka za prvu skupinu. Za druge dvije bit će dosta kod svakog imena samo jedan red, a ne osam kao kod ove prve; a iza 5. tjedna može se nadodati još jedna opaska za ukupni broj pričesti u dotičnom mjesecu. Tako će svećenik moći na prvi pogled opaziti, ako je tko bio nemaran, ili, ako je tko bio revniji nego što bi to po svojoj skupini morao biti. U ovom će drugom slučaju premjestiti toga gorljivoga u veću skupinu.

3. Kad svećenik prema ovoj razdiobi znade, koliko će se djece pričešćivati svaki dan, koliko svakog tjedna, a koliko svakih 14 dana, bit će mu vrlo lako zgodno razdijeliti djecu i gledom na svetu ispo-

vijed pa reći: Ova će skupina dolaziti toga dana, ova toga, a ova opet ovoga na ispovijed. Tako ne će doći svi najednom, što bi bilo teško i djeci i ispovijedniku. Razumije se, da svako dijete, ako mu ispovijed doista ustreba, može doći svaki dan i u svako doba na ispovijed; ali ako se djeca dobro poduče te ako neko vrijeme u svojoj revnosti ustraju, bit će ovakove iznimke veoma rijetke. Iskustvo naime dokazuje, da česta pričest izvanredno djeluje na dječije vladanje, tako te se za posve kratko vrijeme i najraspuštenija djeca, kojima nitko ni kod kuće ni u školi nije mogao stati na kraj, sasvim poprave i postanu pravi uzori i velikima.

4. Dobro bi bilo, kad bi se članovi ovoga dječjega euharistijskog društva od vremena do vremena pozvali na sastanak te ih se s malo riječi obodrilo, oduševilo, podučilo.

5. Da ih se potakne na što veću revnost i ustrajnost, može im se dati kakav vanjski znak na pr. lijepa medalja, na kojoj je otisnut Spasitelj s kaležem i s hostijom. Ovakove se medalje od aluminija mogu jako jeftino dobiti kod pouzdane katoličke tvrtke Heinrich Kissing, Menden, Wesfallen. Dobro će biti zatražiti prije uzorke. Ako ovakva malena četa bude imala svoje posebno mjesto u crkvi, na procesijama i t. d. to će biti pravo veselje i za djecu i za roditelje.

6. Župnik će dobro učiniti, ako svaki mjesec zabilježi u svoju posebnu knjižicu, koliko je svaka skupina brojila u tom mjesecu članova, koliko je bilo u svemu dječijih pričesti i slično. Ovo mu može poslije izvrsno poslužiti za poduku malenih i odraslih.

Sjepan Babunović D. I.

Nasljedujmo Srce Isusovo!

Piše vojnički superior **M. Rihtarić.**

Čitam u knjizi Andrije Prevota ovo: Jednoga dana, kad je blažena Gertruda ležala bolesna, opazi, kako njene sestre (opatice) idu žurno u crkvu na propovijed. Bilo joj teško, što ne može i ona, već što mora radi bolesti da ostane u sobici. „Ah, predragi moj Spasitelju", uzdahne, „kako bih rado išla k propovijedi i ja, samo kad bih mogla, da nijesam bolesna!" A na to joj dragi Isus odgovori: „Ako želiš, ja ću ti sâm propovijedati." — „Veoma rado", odgovori Gertruda.

Na to joj Isus pokaza svoje Srce, i učini, da je Gertruda u nj mogla gledati. Gledajuć zamijeti u Božanskom Srcu dvostruko kucanje. „Jedno od ovog kucanja", reče Isus, „popravlja griješnike; drugo posvećuje pravednike. Prvo kucanje uzdiše bez prestanka k momu nebeskomu Ocu, da ublaži njegovu srdžbu, a privuče milosrđe. Kao brat zagovaram griješnike pred njim i silim svece, da im i oni pomognu. Ovo kucanje neprekidno zove grješnika, da se k meni obrati. A ovo čeznuće za grješnikom čini, da mi nije nikad preteško čekati ga."

„Drugim kucanjem moga srca govorim ja neprekidno svome Ocu, kako sam sretan, što sam dao svoju krv, da otkupim tolike pravednike. U njihovim srcima ja danas u velike uživam. Ja pozivam nebeski dvor, neka se sa mnom-divi životu ovih savršenih duša i

neka hvali Boga za sve dobro, što im je već dao i za ono, što će im ga još dati. Napokon ovo drugo kucanje veže neprekidno mene s pravednicima. Njime činim, da uživaju moju ljubav; korim ih zbog njihovih pogrešaka; a dan na dan, uru za urom nastojim i podupirem ih, da napreduju u kreposti."

Sav nutarnji život Srca Isusova jest ljubav. Dvostruko kucanje Božanskoga Srca, što ga sveta Gertruda zamijetila, jest kucanje ljubavi, i to ljubavi prema Bogu i prema ljudima, prema pravednicima i prema grješnicima. Mi smo svi različita uda tijela Isusova. Ljubav ova spaja nas sve sa Božanskim Srcem Isusovim, a spaja nas i sve međusobno, da se ljubimo, da jedan drugomu dobro hoćemo. Kako iz našega srca ide krv i teče žilama u sva uda, i daje im život tako, te ako u koje udo krv iz srca ne bi dotjecala, ovo bi udo omrtvilo: tako valja da dolazi iz Božanskoga Srca ljubav u nas, koji smo uda tijela Isusova, Crkve katoličke. U koga ova ljubav ne dolazi, taj je mrtvo ili bar obamrlo udo tijela njegova. Da ne budemo mrtva uda, puštajmo, da struja ove ljubavi prodre u nas. Srce naše neka kuca poput Srca Isusova.

Dragi je Bog naš Otac. Otac je onima, koji ga priznavaju, ali je Otac i onima, koji ne će da ga priznadu. Svi smo mi djeca Božja; i grješnici su djeca Božja, ako i nevaljala. Kako u obiteljima, gdje je više djece, imade različih, tako je i u toj Božjoj obitelji: Ima ih dobrih, manje dobrih, nevaljalih i posve nevaljalih. Ipak ni ove posve nevaljale nije nebeski Otac od sebe sasvim odbacio. Trpi ih, čeka ih. Sveti Augustin veli, da „grješnik ili zato živi, da se popravi, ili pak zato, da se drugi po njemu poprave." Za grješnike je dragi Isus trpio, za grješnike je svoju krv prolio, za grješnike je na križu umro. Za grješnika kuca i danas Božansko Srce njegovo. U presvetom oltarskom Sakramentu čeka i na grješnika.

Pomozimo dakle jadnom grješniku. Ni najveći ni najtvrđi ni najokorjeliji grješnik ne treba da zdvaja. Božansko Srce Isusovo veće je od svih grijeha njegovih Pomozimo mu, da ga dovedemo pred svetohranište, pred oltar, na kome se čuva presveto tijelo Isusovo. Dođe li grješnik onamo, ne će doći badava. Pošto smo pak i sami grješnici, činimo to i sami. Nastojmo, da se u svojim mislima, željama, riječima i djelima što uže sjedinimo s presvetim Srcem Isukrstovim. Za učinjena nam dobra budimo Ocu nebeskomu zahvalni. Zahvalnost se pak ne iskazuje toliko riječima, koliko djelima: čuvajući se grijeha i čineći dobro. Temelj neka bude svemu i velika strpljivost, koje nam baš toliko manjka. Naša strpljivost, naše molitve, druga dobra djela naša neka budu zadovoljština uvriježenoj pravdi Božjoj.

U svemu se pak predajmo u volju Božju. Budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji! Neka nam bude kako mu drago, neka dođe dobro ili zlo, dobra ljetina ili slaba, bogatstvo ili siromaštvo, zdravlje ili bolest, život ili smrt: budi volja tvoja! Bog je Otac; on zna bolje nego ja, što je za me dobro. Sve, što iz ruke toga Oca dolazi, dobro je. Jedno je „potrebito", da budemo što sličniji Božanskomu Srcu Isusovu; a to ćemo biti, ako od srca vazda govorimo, kako je govorio On: „Oče, ne moja nego tvoja volja budi!"

Osnivajmo i gojimo kongregacije za mladež.

Piše: **Juraj Kocijanić**, župnik.

zadnje se vrijeme počelo i kod nas raditi nešto više oko mladeži, a i skrajnje je vrijeme, jer je upravo užasno neznanje u vjerskim stvarima, da o moralnom životu i ne govorimo. Nije ni čudo, da je tako, ako pomislimo, da se za mladež poslije škole (ako i ide u školu!) nitko gotovo više i ne brine, a i ono, što je naučila u školi, slabo je i više na štetu. Mladić ostavi školu — knjige više i ne pogleda — za crkvu ne mari; većina ih provodi seoski raspušteni život do ženidbe.

Da mladiće dobiju u crvku i na kršćanski nauk, upotrebljavaju mnogi prisilna sredstva; no silom se Bog ne moli. Napredniji su katolički narodi već odavna napustili prisilna sredstva i pošli drugim putem. Prije svega se brinu za valjan odgoj u školi. Odatle ona borba proti tako zvanoj laičkoj, zapravo bezbožnoj školi. Kakve su naše škole? . . . Radimo li kako treba u školi, polovicu smo posla učinili. Poslije škole treba samo nastaviti započeti posao i to pomoću katoličkih udruženja.

Za žensku se mladež preporuča svagdje Marijina kongregacija, treći red sv. Franje, društvo djevojaka za naknadu sv. pričesti, a za mušku će trebati u mnogim mjestima osnovati najprije omladinsko društvo, dok će se drugdje lijepo moći odmah početi također s Marijinom kongregacijom; jer napokon kongregacija sa svojim sekcijama može raditi isto što i omladinsko društvo pače još i više, jer su članovi odabrani i izvrsno poučeni; premda i katoličko omladinsko društvo mora također promicati vjersku izobrazbu, religijozni i čudoredni život svojih članova. Osobito treba da promiče često primanje sv. sakramenata.

Svrha Marijinih kongregacija u glavnom je dvostruka: Kongregacija usavršuje svoje članove, a preko ovih i druge. Ne sastoji se dakle kongregacija u tom, da članovi imaju medaljice, društvo svoju zastavu, da se primanje obavlja svečano ili da svi članovi dolaze zajedno k sv. misi ili da prisustvuju procesijama i tomu slično. Sve je to lijepo i dobro; no to je u kongregaciji nuzgredno. U

ovom članku imam poglavito na pameti vlastito usavršenje članova kongregacije. To je glavno!

Da se članovi kongregacije posvete i usavrše, dva su im osobito sredstva pri ruci: često primanje sv. sakramenata i društveni sastanci.

Česta i svagdanja sv. pričest.

Sv. pričest je sakramenat živih, to jest, svaki koji hoće da je primi, mora živjeti vrhunaravskim životom milosti. A to je baš ono, za čim ide Marijina kongregacija: da joj svi članovi ovim vrhunaravskim životom žive. Bez ovoga života nema ni govora o savršenoj ljubavi Boga, o nježnoj ljubavi prema Majci Mariji, o kakvoj svetosti i savršenosti. Ako dakle kongregacija dotle dotjera, da joj se članovi mogu pričešćati kad im god to vanjske zvanične dužnosti njihove dopuštaju: ona je polučila prvu i najvažniju svrhu svoju: posvetila je i usavršila svoje članove.

Ali često primanje tijela Gospodnjega nije samo dokaz čudoredne vrijednosti, nego je i najizdašnije sredstvo, da se prava svetost i kršćanska savršenost u duši uzdrži i sve više razvija. A to nas i opet mora nukati, da nastojimo iz svih sila, te se svi kongreganisti često i dostojno pričešćuju. Na to neka ih upravitelj potiče i javno i privatno; osobito temeljitom podukom, a i preko roditelja. Najviše će ipak tomu doprinijeti euharistička sekcija, bez koje ne bi smjela biti nijedna kongregacija.

Čestim se primanjem sv. sakramenata ne promiče samo religijozni život članova, nego će ovakvo zajedničko primanje sv. sakramenata dati lijep primjer cijeloj župi. Stoga to mora biti prva bližnja zadaća kongregacije. — Važni su i jer će tako utjecati na duhovni preporod cijeloga mjesta i okoliša

Društveni sastanci.

Ovi će najbolje moći promicati često primanje sv. pričesti. Po našim se župama obično ne će moći obdržavati svakog tjedna, no ne smiju se držati ni odviše rijetko i mora se zahtijevati od svih, da na njih dolaze redovito. Veći razmak od 2 tjedna bio bi samo na štetu kongregacije. Bolje je ne osnivati kongregacije, ako ne može barem svakih 14 dana imati redoviti sastanak.

Ovi se sastanci drže u crkvi, a ne smiju im prisustvovati nečlanovi barem ne redovito, ali moraju svi kandidati. Vrijeme sastanka mora se točno ustanoviti i to ono, koje će biti najzgodnije i članovima i upravitelju. O ovim sastancima ovisi glavni uspjeh kongregacije. Moramo osobito paziti na govor upraviteljev. Taj govor mora biti sasvim neprisiljen, povjerljiv, više kao kakva konferenca, po domaću, a ne kao kakva prava propovijed ili možda znanstveno i učeno predavanje. Govorim o kongregaciji seoske mladeži! U drugim kongregacijama bit će govor primjeren njihovom staležu, naobrazbi i potrebama. Govor će biti još uspješniji, ako obrađuje koji predmet sustavno i svestrano, te ako se prave praktične primjene.

Evo samo nekoliko predmeta za predavanja: Jutarnja i večernja molitva, krunica, slušanje sv. mise, večernjica, niz govora o sv. is-

povijedi i pričesti (stanje milosti, dobra nakana, a osobito priprava i zahvala), o Majci Božjoj, o presv. oltarskom sakramentu, o Isusu, izgledu za obrtnike, radnike, pomoćnike, seljake, o IV. zapovijedi Božjoj; kako je čovjek stvoren za rad, o razboritom veselju i zabavi, o vremenu mladosti, radnom domu, životu u tuđini; nedjelja zbornikova; dokolica, čitanje; bližnja prigoda (dobra i zla); navike (dobre i zle), lijenost, marljivost, poniznost, ponos itd. itd. Eto materijala za nekoliko godina!

Treba samo razborito postupati, predmet do sitnice obraditi i od vremena do vremena ponavljati, pa mora biti uspjeha.

Dobro će biti da se zabilježi u kakvu bilježnicu, što i kada se je već predavalo. To je važno, kad se promjeni upravitelj, da novi znade o čem se je govorilo, pa se tako ne će o jednoj stvari govoriti i previše, a o drugoj nimalo. — Ovo su dvije najvažnije stvari u kongregaciji, a tiču se religijoznoga života. (Svršit će se.)

Četi jubilarici.

(Za 25-godišnjicu velikoga sjemenišnog Zbora u Travniku.)

Poleti mi, pjesmo, golubice plaha,
Vladarici vojska u tabor poleti;
Ponesi mi srce na laganom krilu,
Ponesi ga četi u zagrljaj sveti.

U kljunu ponesi lovorike kitu
Pa privjesi na stijeg, što slavom se vije
Jur dvadeset i pet burbonosnih ljeta —
Neokaljan vije — dok četa se bije.

Dok četa se bije — ko Mihael slavni —
Za Gospu, za Krista u strjelica roju;
Ne uzmiče četa, već upire oko
U ognju i boju na zastavu svoju.

Na zaštavu slave, gdje danica blista —
Bez oskvrne Djeva, i sunašce sijeva —
Božanstveno Srce; iz ovoga vrela
Junaštvo im lijeva Vladarica Djeva.

O ustrajte, smjeli u borbi junaci,
Dok ne side Gospa s vrhunaca nade
Po klonule borce, da na Srcu Krista
Za borbe i jade otpočin Vam dade.

Petar Perica D. I.

Dvadeset i peta godišnjica Zbora „Bezgrj. Začeća“ u travničkom sjemeništu.

Desetgodišnjice zbora.

Tadašnji prefekt zbora, Tadija Božić, sada župnik u Bijelom polju u Hercegovini, ovako izvijesti 2. veljače 1899. goste o napretku zbora: „Nakon 10-godišnjeg opstanka broji zbor Marijin sto i šesnaest članova. Od ovih ima 17 svećenika, a njima na čelu jedan crkveni dostojanstvenik, koji daleko i preko granica mile nam domovine širi katoličku prosvjetu. Bogoslovaca-kongreganista ima 11, nekoliko sveučilišnih građana, 7 redovnika, a ostali učenici su što na ovdašnjoj

gimnaziji što na sarajevskoj. Zborom je dosada upravljalo 5 upravitelja, a nadstojnika je bilo 6. Najkrasniji ures zboru jesu začasni članovi njegovi: Presvj. Metropolita Stadler i preuzv. vladika Strossmayer. — Bilo tada predavanja, pjesama i pjevanja, kojima su oduševili i razdragali goste i cijeli zavod.

Glasilo zbora.

Davno su zbornici osjećali potrebu glasila, kojim bi prema apostolskoj zadaći zbora i u drugima budili čast i štovanje prema Onoj, koja je poslije Boga najveće časti i štovanja vrijedna. Zato 1907. osnovaše književnu sekciju pod zaštitom sv. Ivana Zlatoustoga; a da uzmognu zrelije proizvode sekcije objelodaniti, počeše izdavati glasilo pod naslovom „*Travanjsko Smilje*". Izlazilo je nekoliko puta na godinu, a đacima je osobito omiljelo. Sadržaj mu odgovara stepenu srednjoškolske naobrazbe. Pisali su i pišu u „Smilje" gornjogimnazijalci kongreganisti, a nekongreganisti, koji su htjeli surađivati, pridružiše se sekciji kao gosti. Nije samo „Smilje" cvalo u kongregaciji 25 godina, nego i čedne

Ljubice.

Uberimo jednu ili drugu, da ih prigodom našega jubileja pružimo za ugodan miris čitateljima „Glasnika". Ne ćemo pisati ovdje o Petru Barbariću Hercegovcu, koji je tri puta izasebce jednoglasno bio izabran za prefekta, jer mu je žiće prije više godina ugledalo svijetlo, te je zato poznat ne samo hrvatskim, nego i francuskim, talijanskim, njemačkim, mađarskim i češkim mladićima. Imade naš zbor i takih ljubica, koje su samo Bogu i onoj mladeži poznate, koju su zavodne zidine istodobno krile pred širokom javnosti.

Bivše glasilo Marijinih zborova: „Pod zastavom Bezgrješne Djevice" u broju 4. od godine 1909. ovo piše o jednom naših zbornika: „Marko Prkić, za godinu dana mlađi od P. Barbarića, drugi ures trav. kongregacije. Nijesu ga, istina, resili toliki naravski darovi, te bi mogao onoliko djelovati na svoje saučenike, koliko Barbarić, premda je i on bio darovit i prvi u svom razredu. Bio on više miran, tih, te je poput skromne ljubice više sam živio. Kao pravi zbornik nasljedovao je kreposti nebeske Majke, nju je upravo djetinjskom ljubavlju ljubio; ali i bl. Dj. Marija ljubila je svoga Marka. On bijaše pravi uzor-zbornik i sjemenarac. Njegovi poglavari izjaviše, da nijesu nikad opazili, da bi Prkić ma i najmanji propis prekršio; a učenici zvali ga „malim svecem". God. 1898. položi Prkić na travničkoj gimnaziji ispit zrelosti, a potom ode u Isusovce. Mladi novak gledaše, da bude pravi redovnik. Svima je omiljela njegova čednost, skrajna točnost i strogost prema samom sebi. Poglavari ga veoma štovahu i mnogome se od njega nadahu; ali Marko bio već zrio za nebo. Iza dulje bolesti umre u Požunu god. 1903. Najljepši spomenik, što ga možemo našemu zborniku staviti, jesu riječi vlč. oca rektora u Požunu: „Erat iuvenis solidae virtutis": „Bijaše mladić zrele kreposti."

Isto glasilo u istom broju donosi o drugom zborniku trav. kongregacije ovo: „S Prkićem se natjecao ne samo u školi, nego i u kreposti njegov saučenik Andrija Aničić, koji je g. 1905. u Bla-

gaju, u Hercegovini, kao župnik bogoljubno preminuo. Premda uvijek boležljiv, ipak nije propustio nijedne svoje dužnosti. Svojem siromašnom narodu bio i otac i majka. Radio je i živio kao pravi svećenik; ali nesmiljena smrt prekinu mu prerano nit života. Koliko je bio obljubljen i kod svećenstva i kod naroda, pokazalo se kod njegova sprovoda, toli sjajna i veličanstvena kao da se prati tijelo kojeg velikana na posljednji počinak, a ne tijelo jednog siromašnog i neznatnog župnika.

Bernandin Kohnen postade član misionarske družbe „Kongreg. Sinova presv. Srca Isusova". Sad je misijonar u srednjoj Africi, (i marljiv čitatelj „Glasnika". Op. ur.) te neutrudivo radi, kako bi crnce priveo u krilo sv. Crkve.

Družba Isusova dobila je od našeg Zbora koji desetak članova. Lijepe crtice o zborniku Josipu Binderu († 1913.) donijet će Glasnik još ove godine.

Nakon 25 godina.

U albumu su kroz 25 godina upisana 232 zbornika. Od ovih su imena 59-torice brisana iz albuma, a 14-torica su umrla. Ima dakle zbor 159 živih članova.

Naslovna slika najstarije đačke kongregacije u Dubrovniku podignuta g. 1526.

Od zbornikâ je jedan postigao vrhunac dostojanstva u crkvenoj hijerarkiji: Dr. Ivan Šarić, Cezaropolitanski naslovni i posvećeni pomoćni biskup vrhbosanskog Metropolite. Andrija Predmjerski, začasni je kanonik u Sarajevu. Dvojica su počasni kapelani Njegove Svetosti sv. Oca pape (Monsignori), 38-orica su župnici; 6-torica kateheti; 12-torica redovnici; osmorica odvjetnici; dvojica profesori; dvojica suci; dvojica liječnici; dvojica gruntovničari; trojica su učitelji i jedan trgovac. — Zborom je ravnalo kroz ovo dvadesetpet godina 11 upravitelja 22 nadstojnika.

Što bismo mogli zaželjeti zboru-svečaru na izmaku dvadeset i pet godina, nego da ga preslavna Kraljica i mila Majka obilno blagoslovi, da i nadalje raste, cvate i proizvodi plemenite plodove Crkvi i domovini, kako i dosad!

Sv. Alojzije.

Mjesečni zaštitnik, 21. lipnja.

Sv. Alojzije Gonzaga potekao je od plemenite grofovske porodice iz Castiglione, u Italiji 9. ožujka 1586. Ponajprije posta paž na dvoru vojvode florentinskog, a kasnije na španjolskom dvoru. Prije nego je pošao u Španjolsku primio je prvu sv. pričest iz ruku sv. Karla Boromejskog. Rano je odlučio da ostavi zemaljske dvorove, i da se posveti službi nebeskog Kralja. Majka Božja pozva ga čudovitim načinom u Družbu Isusovu; ali otac njegov ne htjede isprva o tom ništa ni čuti. Istom iza dvije godine neprestanog moljakanja, mnogih suza i krvavog bičevanja dopusti mu otac te se god. 1585. odreče prava na baštinu u korist svoga brata i stupi u Družbu Isusovu.

Kao đak odlikovao se u nauci i u bogoljubnosti. Godine 1591. nastade u Italiji glad i kolera, i premda je bio oduvijek slaba zdravlja zamoli svoje poglavare, da mu dopuste, te se posveti njezi bolesnika. Ali on sâm bude zaražen i umre od kolere 21. lipnja 1591. prije nego je dovršio svoje nauke. Šest je godina proveo Alojzije u Družbi Isusovoj i zato se svake godine slavi šest nedjeljna pobožnost prije njegovog blagdana. God. 1725. bude proglašen za zaštitnika školske mladeži.

Od najranije mladosti, kao dijete, kao dvoranin i kao Isusovac, bio je uzor pobožnosti. Kod sv. pričesti bio je sličan anđelu. Veoma je oprezan bio u čuvanju sv. čistoće. Pri tom mu je pomagalo odricanje, samozataja i tjelesna trapnja. Imao je osobiti dar molitve, te je kod molitve bio vazda sabran. Sv. Alojzije bio je član Marijine kongregacije još u Milanu. Mnoge Marijine kongregacije, osobito đačke, uzimaju ga za svog zaštitnika.

Poznata je riječ sv. Alojzija: „Što mi to koristi za vječnost?“ On je naime sve oko sebe promatrao samo gledom na vječnost; i sve ono, što bi mu pomagalo, da si osigura blaženu vječnost, to bi svojski prihvatio, a svega onoga, što bi ga od blažene vječnosti odvraćalo, toga bi se pomno čuvao. Taj je znao, zašto se rodio i zašto je živio!

„Što mi to koristi za vječnost?“ — nije li to divna lozinka za svakog zbornika? O kad bi sva današnja mladež ovako govorila i prema tomu radila!

Vijesti iz raznih kongregacija.

Požega. Kongregacija gimnazijalaca. 1. lipnja o. g. navršit će se 15 godina, kako je sadašnji sveučilišni profesor dr. Fran Barac osnovao našu kongregaciju. Ili bolje reći, dr. Barac je samo uskrisio onu kongregaciju, koju su još god. 1863. 8. prosince osnovali čč. oo. Isusovci, a prvi joj je nastojnik bio zimus preminuli Mgr. dr. G. Baron. Obnovljena kongregacija izabrala je dra. Barona još god. 1911. svojim počasnim članom, pa je čuvši za njegovu smrt za njega molila krunicu i primila sv. pričest. Tako se odužila svom počasnom članu, a i inače dobročinitelju svomu.

Kroz 15 dakle godina prikuplja ta obnovljena kongregacija oko barjaka Marijina idealna srca đačka, da ih čuva nepokvarena nebu i domovini, koja upravo danas toliko treba čistih i jakih znača-

jeva. Koliko je dobra već zasijano, koliko je uspjeha bilo, znade sam dragi Bog i naša Gospa. Danas broji kongregacija 66 članova i 17 kandidata.

8. prosinca 1913. proslavili smo prvi puta najsvečanijim načinom tako, da je bilo zajedničko primanje u sve 4 požeške kongregacije u župnoj crkvi sv. Terezije. Primanje je obavio prepošt preč. g. Kraljević pod mitrom. Tom zgodom primljen je 31 gimnazijalac iz 2., 3., 4. i 5. raz. gim. — 2. veljače priredili smo u nadb. orfanotrofiju kućnu zabavu u počast našoj Gospi. Nadstojnik kongregacije držao je predavanje: „Marija i sotona", 25 je učenika deklamovalo Šarićeve „Fioriette," jedan kandidat pjevao sopransolo: „Budi Majko milostiva nam", a na koncu puni oduševljenja zapjevali naši soprani i alti Zajčevu: „Sinovi svjetla," himnu katolika Hrvata. Bilo i tamburanja. Svake godine običajemo na 2. veljače prirediti svečani koncert sa predstavom. Svrha je tomu koncertu, da izreknemo nekoliko pohvala našoj Gospi, a ujedno da posjetiocima pružimo modernu propovijed, jer se predstavlja kakav zanimiv komad protkan religioznim idejama. Ove smo godine odgodili taj koncerat na 1. lipnja, da zajedno proslavimo i 15-godišnjicu naše kongregacije.

Sveti Alojzije, moli za nas!

Život, kojim odiše kongregacija pokazuje najbolje rad 3 sekcija. Euharistična sekcija imade 3 odjela. Prvi odio — u taj spadaju gotovo svi kongreganisti i kandidati — ide svaki dan na poklon Spasitelju u presv. olt. Sakramentu. Neki i po više puta dnevno. Dirljiv je prizor, kada kongreganisti u vrijeme odmora između školskih satova trče u župnu crkvu — susjedna zgrada gimnaziji — da se ondje porazgovore sa svojim Bogom euharističnim. Još je ganutljivije, kada oni članovi, što stanuju u zavodu (orfanotrofiju) u večer prije spavanja polaze do kapelice, da ondje kažu svome Isusu: „Laku noć!" — Drugi euharistični odio osim toga prima sv. pričest svakih osam dana. A treći se odio pričešćuje gotovo svaki dan. Svaki dan pristupa k stolu Gospodnjem poprečno 50 što pravih članova što kandidata; pravi članovi pristupaju s medaljicama.

Na čelu euharistične sekcije stoje odbornici, — iz svakoga razreda po dva đaka, — koji svake subote drže dogovor. Tu se iznosi, što je koji odbornik učinio među gimnazijalcima kroz prošli tjedan za euharističnog Spasitelj. Oni imadu i svoja pravila, i koja im daju jasnu direktivu za njihov rad. — Zajednička sv. pričest za cijelu kongregaciju je svake druge nedjelje.

Na 2. veljače o. g. bilo je klečanje u crkvi čč. oo. franjevaca. Preko 50 naših kongreganista klečalo je taj dan pred presv. oltar. Sakramentom; izmjenjivali su se svako po sata.

Literarna sekcija imade također svoga predsjednika i odbor, koji se brine za predavanja; sastaje se gotovo svake nedjelje. Predaje se, deklamira, raspravljaju se struje, što se pojavljuju među đaštvom. Izdajemo i litografovani list, u kom se naši članovi vježbaju u pismenim sastavcima, odgajaju za katoličke literate, a odvraćaju od pogubnog štiva.

U sekciji krunice nalaze se svi članovi. Uvidjeli smo naime, da sav naš trud nema pravoga uspjeha, ako ga dnevno ne zalijevamo molitvom. Pa kojom molitvom drugom, ako ne onom, što nam ju naša pravila toliko preporučuju, koja je „brevijar" civilistima, a Majci našoj najmilija — krunicom?

Prisustvovali smo i duhovnim vježbama, što ih je ove školske godine držao o Ilija Gavrić D. I., u orfanotrofiju od 1.—3. XI. 1913. L.

Trški Vrh. Naša djevojačka kongregacija, hvala Gospi, lijepo napreduje. Sada broji 28 pravih članica i 7 kandidatkinja. Sabiremo po malo knjižnicu, gojimo crkveno pjevanje, koje ovdje bilo do nedavna sasvim zapušteno. Živ izgled kongregacije djeluje neodoljivo na sve, pa se tako sada marljivije pohađa kršćanski nauk, sv. misa, a i sv. sakramenti češće se primaju. Kongregacija širi u selu dobru štampu, a s ovom i dobar nauk. Zimus smo držali sastanak svake subote; sad ćemo ih morati radi poljskih posala prenijeti na nedjelju. R. G.

Zbornik — biskup.

Martin Borković.

(* 1597. † 1687).

Piše: *Josip Predragović D. I.*

U povijesti hrvatskih Marijinih kongregacija zauzimlje Martin Borković ponajodličnije mjesto. Svijetlo svijeta ugledao je g. 1597. u selu Domagoviću blizu Jaske, gdje je — doduše u poodmakloj već dobi ali s velikim uspjehom — započeo osnovne nauke. Od prve svoje mladosti osobito je revno štovao bl. Dj. Mariju, pa je već kao dijete hodočastio od kuće u Mariju Bistricu. Neokaljanu nevinost, čednost, bogoljubnost spram Majke Božje umio je zgodno spajati s učenjem. Darovitošću i marljivošću natkrilio je poslije na zagrebačkoj gimnaziji sve svoje sudrugove. Kao zagrebački gimnazijalac polazio bi na proštenje Gospino u obližnje Remete. Ljubav spram bl. Gospe dovela ga i u zbor Marijin. Nije doduše poznata godina, kada je stupio pod barjak Gospin, ali je stalno, da je bio zbornik Marijin.

Kada je Borkoviću bilo trideset godina, stupi u red Pavlinaca, i to u Lepoglavi. Kao redovnik sv. Pavla učio je mudroslovlje kod Isusovaca u Olomucu (1629.—1631.), a bogoslovlje također kod Isusovaca u Rimu (1632.—1636.). Kad mu je bilo trideset i osam godina, bi zaređen u svećenike. Iz vječnoga grada vrati se je doskora u Hrvatsku nakrcan naukom i krepostima te posta. starješinom („prior") lepoglavskog samostana. Prema drugima ljubezan i milosrdan, bijaše prema samome sebi strog i oštar. Andeosku krepost, sv. čistoću, kojom valja da se odlikuje svaki zbornik Marijin, ljubio je i cijenio vanredno.

Kraljicu Djevicu smatrao je premilom majkom svojom, regbi da se je dobom i ljubav i štovanje spram nje jačalo, umnažalo i raslo. Nijedan dan nije propustio, da joj ne bi podao više dokaza svoje sinovske ljubavi. Gdje bi mu se god pružila zgoda, da pomakne štovanje Gospino, pohlepno bi je prihvatio. U svagdanjem razgovoru s braćom, u javnim propovijedima nije mu ništa bilo slađe nego govoriti o bl. Djevici; ili kad je već o drugom predmetu morao govoriti, barem je bio zaključak o njoj. Čim ugleda koju sliku Majke Božje bilo u samostanu bilo na javnom mjestu, odmah bi je pozdravio ili bi je pobožno poljubio.

Pavlinci su imali hvalevrijedan običaj, da su osim svoga časoslova svaki dan molili i časove o bl. Gospi. K tomu su pjevali danomice u koru: „Gaude Dei Genitrix!“ (Veseli se Bogorodice!). Nije li kadikad Borković bolešću prepriječen mogao u kor, skupio bi sve svoje sile i kleknuo u krevetu, dokle se god ne bi ispjevala ova hvala Marijina netom što bi čuo, da se pjeva u koru. No od krunice nije ga mogla odvratiti ni najveća bolest. Onu krunicu, što je dobio u novicijatu, čuvao je kroz čitav svoj vijek, moleći se pobožno na nju svaki dan.

Dva su puta Pavlinci izabrali Martina Borkovića svojim generalom. Bilo je još tada više nego stotinu samostana po svijetu, a od toga preko dvadeset u hrvatskim zemljama. Osobito je živo nastojao — a to mu je tada i sretno uspjelo — da uvede pravi redovnički duh u svoj red, komu je bio na čelu. Dvanaest je godina obnašao Borković tešku službu generala, na dva naime maha po šest godina. Kao isluženi general reda živio je u remetskom samostanu, što bijaše posvećen bl. Djevici uvijek bezgrješnoj, kako je on to rado isticao u svojim listovima. Tada pukne glas, da će postati biskupom. Dobri 70-godišnji starac, koji više ni na što drugo nije mislio, nego kako bi se molitvom, razmatranjem i pokorom pripravio na smrt, imao je preuzeti najteži teret biskupske službe i to od 70.—90. godine svojega života. Iza smrti biskupa Petra Petretića imenova ga car Leopold I. zagrebačkim biskupom 19. studenoga 1667. Ova vijest u velike obradova sve Hrvate, samo se stari otac Martin opre tome, no zaludu jer ga 30. siječnja 1668. potvrdi i papa Klement IX.

Kao da je još mladić, latio se biskup Martin posla, da obnovi povjereno si stado znajući, koliku je odgovornost primio na se. Kako se je bio naučio kao đak, tako je običavao i kao biskup osobito na Marijine svetkovine hodočastiti s procesijom u Remete. Kad je god pošao u Remete, bilo sâm ili s narodom, pa iza duge suše molio Gospu remetsku za kišu, uvijek bi je isprosio, te su ga zvali „kišnim biskupom“ (eppiscopus pluvialis). U Remetama bi ostao cijeli dan pred čudotvornom slikom, pred kojom je kao redovnik toliko sati pobožno sproveo. I poslije ručka bi se odšuljao u crkvu, te bi se često odanle povratio suznih očiju. Kako je uvijek u svom životu štovao bl. Gospu, tako je i kao biskup posvuda širio njezino štovanje. On nije trpio, da bude ikoje mjesto bez Gospine svete slike. Neki su ga redovnici pozvali, da im posveti kućnu kapelicu. Kada se je na sve strane ogledao, te nije nigdje opazio ni slike ni kipa Gospina, reče: „Dragi oci, čim vas je uvrijedila Majka Božja?“ Redovnici, koji odmah razumješe, kamo to smjera, zašutješe od stida. A Borković ih blago ukori veleći: „Znajte, oci moji, da ne ulazim rado u mjesto, gdje me ne razveseljuje Gospina slika.“

Gdje je god mogao, nastojao je Borković da raširi štovanje prema bezgrješnom Začeću bl. Djevice Marije. Zadnje godine života svoga (1687.) naredi kod četvrte sinode svećeničke, da se uvede post u zagrebačkoj biskupiji — a taj se drži još i danas — uoči blagdana bezgrješnog Začeća i da se sv. Josip proglasi zaštitnikom cijele Hrvatske. Pače u hrvatskom je saboru isposlovao, da se ove dvije točke i od strane svjetovne vlasti zaključe. Taj zaključak hrv.

sabora glasi: „Na osobiti i očinski prijedlog presvijetloga g. Martina Borkovića, biskupa zagrebačkog, primaju slavni staleži i redovi post bezgrješnog Začeća slavne Djevice Marije; pa i to jednoglasno zaključuju, da je sv. Josip zaštitnik zemlje." Borkovićevu se utjecaju pripisuje i događaj, da je car Leopold I. sve zemlje svoje kašnje stavio pod okrilje velikoga zaručnika Majke Božje.

Kroz dvadeset godina svoga biskupovanja stekao si Borkovič golemih zasluga za crkvu i za narod u Hrvatskoj: u borbi s protestantima očistivši od njih domovinu, u borbi s nesjedinjenima primivši ih u krilo rimokatoličke Crkve, u borbi s Turcima obranivši naše krajeve hrabro, — bio je naime neko vrijeme i banski namjesnik — u blagoslovnom radu brineći se za svećenički podmladak; za župe i crkve; podupirući redovnike i njihove zavode, braneći prava rimokatoličke Crkve. Pod konac života bi ustoličen za kaločkoga nadbiskupa. Pun godina i zasluga umre „najveći biskup zagrebački", kako Borkovića nazivlje kardinal Steinhuber, uoči sviju Svetih g. 1687. smrću pravednika. Nježna ljubav i štovanje bl. Gospe povlači se kao zlatna nit kroz cijeli život Borkovićev. Bijaše on zaista dobar pastir, ogledalo biskupa, dostojan, da se prispodobi s prvim pastirima i biskupima Crkve Kristove.

Opširan životopis biskupa Martina Borkovića donio je „Kalendar Srca Isusova i Marijina" g. 1911., 1912., 1913. i 1914.

Kako često treba držati opće sastanke u kongregaciji?

Na to pitanje odgovaraju posve jasno „Opća pravila" od godine 1910. II., 5.: „Marijine kongregacije treba da imaju svoje sastanke po mogućnosti **jedamput u tjednu**, i to u dan i uru određenu ili svojim (posebnim) pravilima ili posebnom navadom. Nema li koje zapreke, to će se ovi sastanci držati svake nedjelje ili još bolje svakoga blagdana. A ne smiju se ovi sastanci propustiti u određene dane, osim zbog razloga vrlo važnih". — U pogl. X. t. 5. „Povlastice" čita se pod br. 20: „Oprosti podijeljeni za sastanke kongregacijone, što se drže svakoga tjedna, vrijede i onda, kada se drže sastanci samo dva puta na mjesec".

Prema tomu redoviti opći sastanci imadu se držati svaki tjedan ili barem svaki drugi tjedan tako, te se zbornici barem dva puta u mjesecu sastanu na zajedničku molitvu i poduku. Nije dakle u duhu ni prema pravilima M. k., ako se redoviti sastanci drže samo jednom na mjesec. Česti i redoviti sastanci bitna su vježba svih zbornika, pa ako se ova rijetko obavlja i neuredno pohađa, brzo će kongregacija niz brdo. Ne pomaže ni prigovor: „Članovima je teško tako se često sastajati". To je znak, da članovi nijesu dobro probrani ili da nijesu dobro podučeni; u oba slučaja kongregacija klima. Nije druge: gdje ne postoji, treba ovako česte sastanke što prije uvesti, e da se kongregacija ne pretvori u običnu bratovštinu.

Nove kongregacije.

U Varešu, Bosna, osnovana je Marijina kongregacija za djevojke još god. 1907., ali ne bijaše pripojena Primae Primariae, pa se za nju do nedavna nije u javnosti ni znalo. Pripojena je napokon i ona u travnju o. g. Naslov joj je „Bezgrješno Začeće", a zaštitnik sv. Antun Padovanski. Upravitelj je domaći župnik, koji može i drugog mjesto sebe ovlastiti, da kongregaciju rukovodi. Sadanji kapelan veleč. fra. Arkanđeo Grgić vrlo se zauzima i nastoji, da što više života ulije u zbor.

Zagreb. Učiteljski pripravnici kr. muške učiteljske škole u Zagrebu dobiše također svoju kongregaciju pod naslovom Bezgrj. Začeća i zaštitom sv. Jeronima. Kongregacija je podignuta 24. travnja i pripojena Primae Primariae u svibnju. Upraviteljem nove kongregacije imenovan je veleč. g. Krešimir Pećnjak, duhovnik u nadb. sjemeništu. — Ovo je osamnaesta kongregacija u Zagrebu. Dolazi nam u sto dobrih časa! Cvala i napredovala!

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može ni na koji način uvrstiti. Svomu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa.

Uspostavljena bračna sloga.

Moj me muž pozlobio jako. Špočitavao mi nevjeru i stao me progoniti na sve načine. Što ću tužna sa četvero djece? Kod svoje tetke naidem na Glasnik i na zahvalnice u njemu. Odmah se počnem moliti Srcu Isusovu i ja, da mi se muž primiri i da nam se u kuću kršćanska sloga i ljubav povrati. Jedva sam se dva tri puta pomolila, muž se već popustio. Napokon sam mu priznala, da se molim Presv. Srcu za njega, a a on će mi: „Hvali ga, dok si živa, jer da me nije ono okrenulo, ti već ne bi živa travu gazila." Sad je uvidio i on pomoć milostivog Srca Isusova pa je tako nestalo zla i sumnjičenja u kući. A ja se ovim zahvaljujem javno Presv. Srcu, a hvalim i Vama, dragi oci, koji nam u Srcu Isusovu pokazujete najboljeg prijatelja i pomoćnika.

Zahvala učiteljice.

Slavonija. — Bijah još dijete, a moja se majka razbolje. Kako sam bila najmlađa, to sam bila najviše mažena, te od nas triju sestara ja sam držala, da majku najviše volim. Kako mi je bilo užasno, kad su liječnici izjavili, da je majkino stanje beznadno! A ja? Ja sam pitala: Kako se moli devetnica? I kad me poučiše, ja svako poslije podne u stanovito vrijeme u vrt, pa na golim koljenima moljah svoju nebesku Majku, da se smiluje majci mojoj zemaljskoj i obećam, da ću se zahvaliti u Glasniku. I majka mi ozdravila. Od toga prošlo jako puno vremena. Bila sam u raznim prilikama života; ali jer sam čvrsto bila uvjerena o dobroti Gospinoj, nijesam hvala Bogu niti nju niti svoga obećanja zaboravila. U svakoj sam većoj molbi bila uslišana. Pa se utekoh i opet k njoj. Da kamo bi? Bijah naime poslala molbu za jedno mjesto: ali ni molbe ni odgovora. Bijah skoro zdvojna. U to nadode i mjesec svibanj. Ja podvostručih moje molitve Bezgrješnoj. Tijekom večernjica svibanjskih nosim joj najljepše cvijeće, što sam ga imala, na dar. Ali i opet prođe puno dana, a ja ne dobih odgovora. Potužim se i pred majkom. „Sigurno", rekoh, „da je i dragi Bog na me zaboravio!" Majka me stade na te riječi ozbiljno koriti veleći: „Ti, nezahvalnice! Ti još nemaš pravog pouzdanja u Boga! Zar ne znaš, da to može biti samo kušnja? Budi stalna i ne zdvajaj, pa ako i ne bude ništa, ni onda ne smiješ očajati, jer Bog dragi zna, što čini. Mi ljudi uvijek puno tražimo, a malo čim gledamo se zahvaliti. Poslije zla dolazi dobro." Bilo tako i ovaj put. Jedne večeri, početkom lipnja, kad sam se najmanje nadala, donese listonoša brzojav, u kojem me pozivahu, da nastupim zamoljeno mjesto. „Oh, hvala Ti, hvala, Gospo Lurdska! Dakle me nijesi zaboravila?!" uzviknuh tada, a kličem od svega srca i sada.

Pogibeljna operecija.

Dalmacija. — Na sam Božić oboli naše jedino dijete od 4 godine staro s teške bolesti „pleurite". Usprkos svim ljekovima, bolest naglo napredovaše. Liječnici izjaviše, da bez operacije matom nema pomoći. U velikoj žalosti uzmem polumrtvo dijete i podem s njim

u spljetski sanatorij „Račić-Marinković." Liječnici sanatorija pregledaše ga i izjaviše, da će dijete teško ozdraviti, pošto da se bolest silno razvila. Odmah sutradan imala je slijediti operacija. Kad mi ga uzeše iz ruke, da ga operiraju, bila sam kao izvan sebe; ali u isti čas pade mi na um presveto Srce Isusovo, padnem na koljena pred njegovu sliku je od sveg srca zavapim: „Presveto Srce Isusovo i prečista Djevice Lurdska pomozite i ozdravite mog jedinca! Obećam jednu devetnicu Presvetom Srcu Isusovu i njegovoj Majci, te da ću nositi medaljice s njihovim slikama. U svojim nadama nijesam ostala prevarena, jer moje molitve bijahu uslišane. Operacija je sjajno uspjela, izvadiše iz pluća $1^1/_2$ litre exsudata, te u samih 28 dana jedinac mi bijaše i ako nešto slab, ali potpuno zdrav. Sada ja, moj suprug i naš jedinac, skupa kličemo: Slava i hvala Presvetom Srcu Isusovu i prečistoj Lurdskoj Djevici!

Uslišene velike molbe.

Dalmacija. — Ima u našoj župnoj crkvi oltar duša u čistilištu sa slikom Marijinom i Josipovom, te sa prekrasnim kipom Presv. Srca Isusova. Ja sam se dugo i mnogo molila pred ovim oltarem, da mi se obitelj smiri, a osobito da mi ozdravi brat, koji je dugo vremena teško bolovao. Obećala sam, da će brat moj sam doći pred taj oltar i zahvaliti se. I doista —; on je došao i zahvalio se prinesav pred tim oltarom kao svećenik misu zahvalnicu! Da je vječna hvala vječnoj ljubavi, Srcu Isusovu i njegovoj Majci Mariji i sv. Josipu!

Ozdravilo slijepo i gluhonijemo dijete.

Ugarska (Banat). — Vjero živa, koli si jaka! — Imala sam curu, koja se od pô godine razboljela. Jako su je boljele i oči i uši da nije ni vidila ni čula. Već joj prošlo tri godine pa ni divaniti nije znala nit je mogla hodati. Liječnik je kazao, da joj nema pomoći, jer da ovakoj bolj nema ljudskoga lijeka. Već smo svi mislili, da će nam dijete tako i ostati. A poklem i ja štijem Glasnik Srca Isusova i vidim, kako se mnogi zahvaljuju Srcu Isusovu, obećam i ja, da ću se zahvaliti u Glasniku, i počnem moliti devetnicu Srcu Isusovu. Ali djetetu još nije bilo bolje. Iza mjesec dana počnem i drugi put moliti devetnicu i platim jednu misu na čast Srcu Isusovu za njezino zdravlje i obećam, da ću se u Glasniku zahvaliti, ako joj Presveto Srce pomogne. I evo, još dok sam molila ovu drugu devetnicu, djetetu je krenulo na bolje. Sada je već u petoj godini, pa je od onda sasvim zdrava: i govori i čuje i vidi i hoda, da joj se bolest nikad nije povratila. Presveto Srce oprostilo ju je teške njezine bolesti. Hvala ti Božansko Srce Isusovo, ti najbolji liječniče u svim potrebama našim. — Ovu zahvalnicu popraćuje tamošnji vič. g. župnik s opaskom, da mu je posve pobro poznat taj događaj, te da je točno i vjerno opisan, što on potvrđuje svojim potpisom i župskim pečatom. (Uredn).

Ozdravili starci od upale pluća.

Hrvatska. — Nedavno mi oboliše istodobno i otac i majka od upale pluća. Pošto su u visokoj dobi i veoma oslabili, zaokupila mi dušu velika bojazan, da bi ih lahko mogla izgubiti. A osim toga reče nam i liječnik, da budemo na sve pripravni. Držim Glasnik Presv. Srca Isusova, čitam u njemu mnoge zahvalnice i mnoge uslišane prošnje postignute devetnicom. Pa kako to Božansko Srce štujem i ljubim i ja utekoh se zaufano k njemu s jednom devetnicom da mi ozdravi drage i dobre roditelje. Još sam se zavjetovala da ću se upisati u bratovštinu Presv. Srca Isusova, da ću poslati dar Svetištu Srca Isusova u Zagrebu i da ću se javno u Glasniku zahvaliti. — I moji su dobri roditelji, hvala Božanskomu Srcu Isusovu, ozdravili, a ja mu se ovim od svega srca zahvaljujem.

Unesrećeni.

Hrvatska. — Radio sam na pilani i ljuto nastradao. Tako sam bio stučen, da su mi se oba oka iskolačila i ocrnila kao ugljen. Nije bilo u selu, koji bi rekao, da ću ostati živ. Ali dobar je Bog i milostivo slatko Srce Isusovo, komu sam se odmah utekao i dao odslužiti svetu misu pred njegovim oltarom, pa evo me sada živa i zdrava. Hvala i slava Presv. Srcu Isusovu!

SADRŽAJ. 80. rođeni dan sv. Oca pape 161. — † Dr. Juraj Posilović 162. — Vojska S. I. II. izdanje 163. — Novi nadbiskup zagrebački. Širenje pobožnosti k P. S. I. (mjes. nak.) 164. — Djelovanje „starе" D. I. u Hrvatskoj 167. — Mjesec lipanj posvećen S. I. 170. — Slike iz života Isusova 172. — Život bl. Margarete Alakok 174. — Nije za te već za pijanduru 175. — Spasonosna Hostijo! (pj.) Euharistijsko društvo za djecu 177. — Nasljedujmo S. I. 179. — Osnivajmo i gojimo kongregacije za mladež 181. — Ceti jubilarci (pj.) — 25-godišnjica travničkog zbora 183. — Sv. Alojzije. Vijesti iz Marijinih kongregacija 186. — Martin Borković 188. — Kako često treba držati opće sastanke u kongregaciji? 190. — Nove kongregacije u Varešu i u Zagrebu. Zahvalnice 191.

Urednik: **Stjepan Babunović, svećenik D. I.** Tisak C. Albrechta, Zagreb.

Preporučamo:

„Srce Isusovo spasenje naše“.

Poučna i molitvena knjiga u 16-ni sa 456 str. Izdalo Uredništvo Glasnika. II. izdanje. Cijene: Fino u platno uvezana **K 1·20**; fino u platno uvezana sa zlatorezom **K 1·60**; krasno u kožu uvezana sa zlatorezom **K 2·50.** U cijenama je uračunana i poštarina.

Veliko obećanje Presv. Srca Isusova ili Velika devetnica spasa.

Poučna knjiga s dodatkom molitava na čast Srca Isusova i s prekrasnom slikom S. I. pred naslovom. Napisao Stjepan Babunović D. I. Tu se raspravlja o najvažnijem obećanju S. I.: kako si naime štovatelji Srca Isusova mogu osigurati milost konačne ustrajnosti, ako se kroz 9 prvih petaka uzastopce pričeste.

Neuvezana stoji **K 1·20**; fino u platno uvezana sa zlatnim natpisom i ukrasom stoji **K 2·—.** U cijenama je uračunana i poštarina.

Tri poučne i molitvene knjižice od S. Babunovića D. I.

O čestoj i svagdanjoj svetoj pričesti.

Prva je namijenjena **odrasloj hrv. mladeži.** Neuvezana stoji **30 filira** s poštom; fino uvezana u platno sa zlatnim natpisom **K 1·—.**

Druga je napisana **za mladež pučkih škola** Cijena je neuvezanoj knjižici **40 filira** s poštom; fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **70 fil.** ujedno s poštom.

Treća je **za hrvatski katolički puk.** Cijena neuvezanoj s poštom **45 filira**; fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **80 filira** ujedno s poštom.

Sve se ove knjige naručuju kod

Uprave Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

„Mali Perica“ napose odštampan.

Članak naš „Cvijetak presv. Euharistije“, što ga donijesmo ove godine u brojevima od veljače pa sve do svibnja, pobudio je opću pažnju i opće zanimanje. I pravom. Mali se Perica ponio doista kao pravi junak te će bez sumnje na sudnjem danu postidjeti ne jednog odraslog niti jednu samo odraslu. Uvažite: Dijete od sedam godina obećaje Bogu svoje djevičanstvo, obraća i sokoli svoju majku, život svoj prikazuje Bogu za obraćenje svoga oca! Zar bi ste mogli tražiti veću žrtvu od odrasle osobe? Je li onda čudo, ako nam jedan svećenik piše: „Mali je Perica u našoj župi probudio iz mrtvila i nehaja i veliko i malo: mali hoće da se povedu za njim, a veliki ne će da ih djeca preteku i sramote . . .“

„Ja sam „Maloga Pericu“ čitao i tumačio javno u crkvi na najveću utjehu naroda“, piše nam jedan kapelan. „Što nijesu pomogle sve moje propovijedi postići, to je postigao Mali Perica svojim divnim primjerom“. Doista oni listovi gotova su propovijed za svakoga, velikog i malog; za odličnog i priprostog. Bila bi vječna šteta da ti listovi brzo padnu u zaborav. I upravo zato odlučio je veleč. o. Ante Puntigam D. I., voda od sedam sarajevskih đačkih kongregacija, da ih napose odštampa.

Držimo, da ne bi smjelo biti **nijednoga djeteta,** koje znade čitati, bez „Maloga Perice“. Preporučamo đakle i **roditeljima** i **školskim ravnateljstvima,** da svakom djetetu, koga kane nagraditi, nagrade svakako i **ovom knjižicom.** Jednako toplo preporučamo ovu knjižicu i **odraslima,** da ju marljivo čitaju, puno o njoj razmišljaju te se i oni povedu za lijepim primjerom Peričinim i njegove plemenite majke. **Oci** neka ne čekaju, da im djeca smrću svojom milost obraćenja isprose, jer su putevi Božji nedokučivi pa bi se mogli u svom računu i prevariti. Milost Božju treba prigrliti čim se upozna.

„Mali Perica“ naručuje se kod **veleč. o. Antuna Puntigama D. I. Sarajevo,** katoličko sjemenište, Bosna. Knjižica stoji samo **20 filira.**

Mjesečna nakana u lipnju 1914.:

Raširenje pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu.

Posebne nakane za svaki dan:

1.	**Pon.** ☽	***Duhovski ponedj.** Javno i neustrašivo ispovijedanje vjere.
2.	Ut.	Erazmo b. Crkva na Balkanu. Apostolat sv. Ćirila i Metoda.
3.	Srd.	*(Kvatre).* Pavla dj. Ženska mladež hrvatska. Kršć. duh u obitelji.
4.	Čet.	Kvirin m. Obraćenje krivovjernika i nevjernika. Dječ. sjemeništa.
5.	Pet.	*(Kvatre).* Prvi petak. Bonifacij b. m. Zvanje u stalež svećenički i redovnički. Raširenje pobožn. Pr. S. Is. i njeg. Glasn.
6.	Sub.	*(Kvatre).* Roberto op. Redovnici i redovnice. Više prep. duša.
7.	**Ned.** ☉	**Sv. Trojstvo.** Raširenje vjere. Sjedinj. crkava. Krsna nevinost.
8.	Pon.	Medardo b. Očuvanje od nevremena leda i groma. Blagoslov u gospodarstvu i u polju.
9.	Ut.	Primo i Feliks m. Katol. štampa i katol. društva. Oklevetani.
10.	Srd.	Margarita kr. Ljubav bližnjega. Siromasi i bolesnici. Ubožnice.
11.	**Čet.**	***Tijelovo.** Štovanje presv. oltarskog Sakramenta. Društva klanjalaca. Česta i svagdanja sv. pričest. Poputbina na samrti.
12.	Pet.	Ivan Fakundo. Kat. uzgojitelji mladeži. Pučke i srednje škole.
13.	Sub.	Antun Padov. pr. Muški i ženski redovi sv. Franje. Propovjednici.
14.	**Ned.**	Basilij b. Hrv. katol. omladinska društva. Gradnja više crkava.
15.	Pon. ☾	Vid m. Društvo sv. Vida u Zagrebu za slijepce. Udove i sirote.
16.	Ut.	Ivan Franjo Regis pr. Družba Isusova i njezin novicijat.
17.	Srd.	Rajner pust. Radnici, obrtnici i seljaci. Pretplatnici Glasnika i njihove potrebe. Obraćenje raspuštene mladeži.
18.	Čet.	Marko i Marcelijan m. Dječačka sjemeništa. Kršć. strpljivost.
19.	Pet.	Srce Isusovo. Iskrena i nježna pobožnost k Presv. Srcu Isusovu. Obraćenje okorjelih grješnika, otpadnika i umirućih.
20.	Sub.	Silverije papa. Sveti Otac papa. Potpuna sloboda sv. Crkve.
21.	**Ned.**	ALOJZIJE. (Mjesečni zaštitnik). Srce Marijino. Andeoska nevinost. Nježna pobožnost k preč. Srcu Marijinu.
22.	Pon.	Pavlin b. Povjerenici Glasnika i njih. potrebe. Kat. organizacije.
23.	Ut. ♉	Alban m. Mladi ljudi u vojarnama, tvornicama i u tudini.
24.	Srd.	Fausto i drug mm. Izmirenje neprijatelja i obraćenje pijanaca.
25.	Čet.	Vilim op. Razdv. supruzi. Nemoćni i stari. Nadničari i služinčad.
26.	Pet.	Ivan i Pavao m. Blagoslov u ljetini i u marvi. Vojska Srca Isusova proti psovki.
27.	Sub. †	Ladislav kralj. Prejasni kraljevski dom. Svjetovni poglavari.
28.	**Ned.**	ROĐENJE SV. IVANA KRSTITELJA. Duh kršć. samozataje i pokore. Crkva naučavajuća. Sinovska odanost k sv. Stolici.
29.	**Pon.**	**Petar i Pavao** ap. Proslava sv. Crkve. Sv. Otac papa i njegovi savjetnici. Kardinali, biskupi i svećen. Kat. misije i misijonari.
30.	Ut. ☽	Sv. Pavao ap. Školska mladež o praznicima. Premin. štov. S. I.

Svagdanje prikazanje. Božansko Srce Isusovo! Ja ti prikazujem po bezgrješnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i trpljenja ovoga dana u naknadu za naše uvrede i na sve one nakane, na koje se ti neprestano prikazuješ na oltaru. Osobito ti ih prikazujem za sv. Crkvu, za sv. Oca papu i za sve potrebe članovima Apostolstva molitve ovoga mjeseca i dana preporučene. Amen.

Oprosti za članove Apostolstva molitve: Potpuni oprost jednoga petka po volji i još jednoga dana po volji odabranog. Na dan pomirovne pričesti. Na blagdan mjesečnog zaštitnika.

Oprosti za članove bratovštine Presv. Srca Isusova: Potpuni oprost prvoga petka ili prve nedjelje i još 1 po volji odabrani dan.

Mjesečna nakana za srpanj: **Svetkovanje nedjelje.**

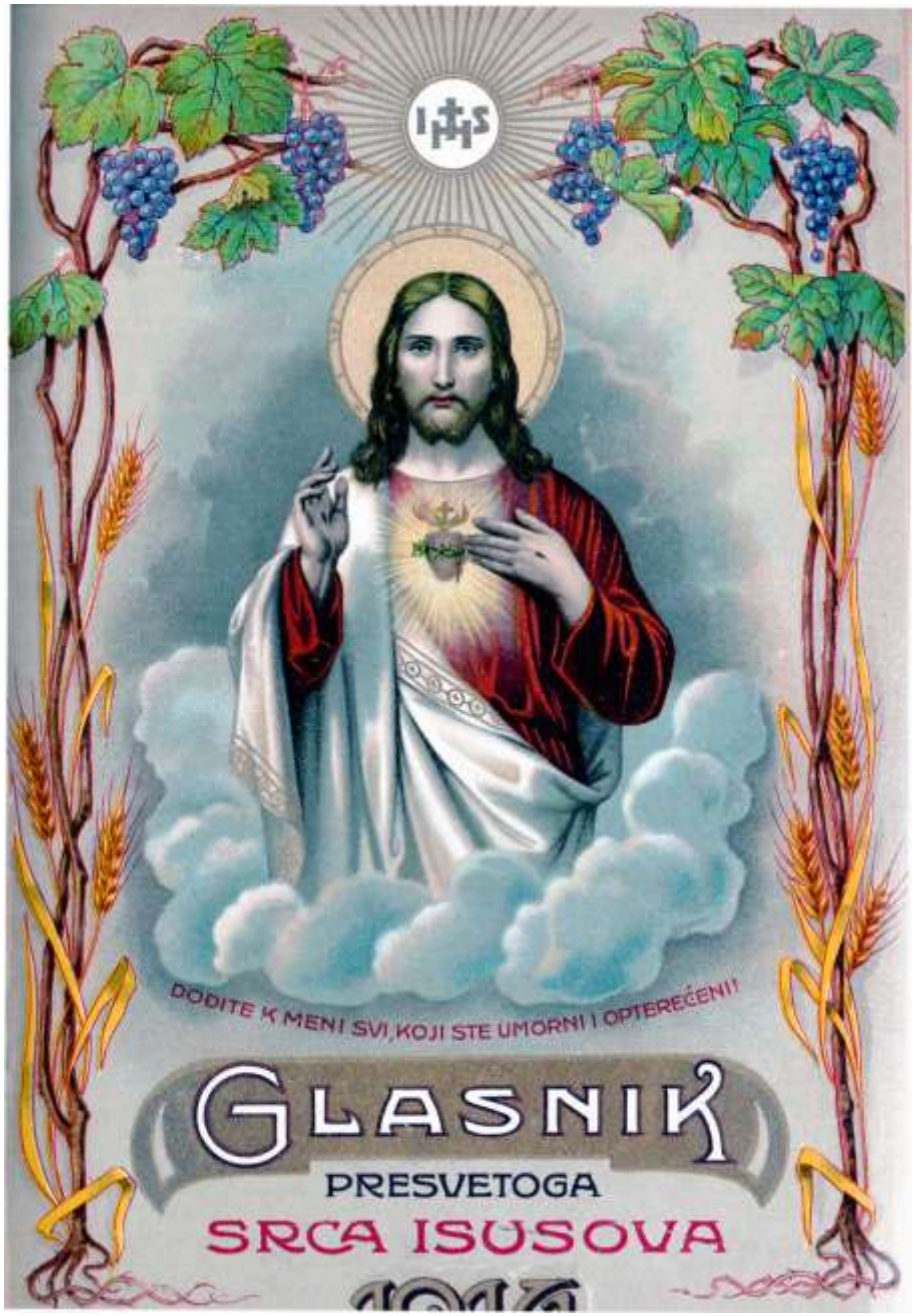
IHS
DOĐITE K MENI SVI, KOJI STE UMORNI I OPTEREĆENI!
GLASNIK
PRESVETOGA
SRCA ISUSOVA

Glasnik Presvetog Srca Isusova

blagoslovljen od svetog Oca pape i mnogo puta preporučen od hrv. biskupa, jedino je glasilo **Apostolstva molitve, bratovštine Presv. Srca Isusova, Vojske Srca Isusova** proti psovki, **djevojačkih društava** za naknadnu svetu pričest, te jedino glasilo svih hrvatskih **Marijinih kongregacija.**

Izlazi svaki mjesec. **Pretplata „Glasniku Presvetog Srca Isusova"** iznosi na cijelu godinu s poštom **1 krunu i 20 filira.** Tko ga osobno uzima kod uprave: **1 krunu**; a za one, koji su izvan Austro-Ugarske monarkije: **2 krune.** Pojedini broj stoji 10 filira. Naručbe, pretplata, reklamacije i milodari šalju se

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

KALENDAR SRCA ISUSOVA I MARIJINA

za prostu godinu 1914. Blagoslovljen od sv. Oca pape Pija X.

Cijena je Kalendaru za monarkiju s poštom **90 filira**; *kod većih narudžaba znatan popust. Za Ameriku, stoji Kalendar s poštom* **1 K 50 fil.** *(30 centa) i ne mogu se dobiti istisci na dar.*

KRATKE ZAHVALNICE.

Mjesta, odakle su zahvalnice stigle: Šakar, Baošić, Begovobrdo, Brčka, Bunjani; Celovac, Cernik; Čabor, Čakovac, Čepin; Didinarijeka, Dol na Braču, Domagović, Dragamić, Dragove, Drniš, Dubrava, Dubrovčak; East St. Louis, Eureka Calif.; Gornj. Jelenska, Gospić, Grabovnice, Gradište, Gromnik; Ivanićgrad; Kladnice, Komletinci, Kotor (4), Kraljevica, Kustošije; Lepoglava, Ludbreg, Ludovec, Lumbarda; Mađarska, Modrič, Molve, Moščenice; Omiš, Otočac; Petrinja, Petrovaradin, Petrovina, Pisarovina, Požega, Prolog, Prelošćica; Radovanje, Rakovpotok, Rasinja, Rokovci, Ruščica; Sarajevo (2), Selnica, Sušak, Sv. Ana, Sv. Ilija - Varaždin, Sv. Petar, Split; Šćitarjevo, Šibenik; Tkovac, Tribanj (2); Varaždin (2), Vel. Gorica, Vel. Kopanica, Virovitica, Vrbanja, Vrpolje, Vučevci; Ugljan; Zagreb (7), Zemun, Zvornik.

Primljene milosti: Ozdravio umobolni. Pomoć u teškom položaju; u velikoj obiteljskoj nevolji i teškoći; u velikoj nuždi i pogibelji. Oslobođen velike brige. Dobio čestitu ženu. Puno puta krivo optuženi opravdan kod suda. Utjeha u velikoj žalosti i zdvojnosti. Ispovjedio se na samrti okorjeli grješnik, koji je sav bijesnio, kad je samo čuo za ispovijed. Obratio se muž i ispravljeno. Štovatelji Srca Isusova produljen život, da se je mogla ispovijediti. Dobio pomoć; oslobođena od velikog straha; ozdravilo dijete od teške bolesti, od kapi udareno, već sasvim napuštano. Dobio željeno premještenje. Sin napreduje u naucima; sinu omogućen nastavak nauka. Premještena; dobila službu; pomožena učiteljica, koja je mnogo trpjela od nepovoljnog mjesta. Dobio službu (3). Riješen potvore na sudu. Povraćen mu novac, izdan za neuporabivu robu. Riješen potvora vojnik. Pomožen vojnik, bivši tri puta u velikoj nevolji. Spašena se šibvara. Sin odabre zanat. Pomoć u velikoj duševnoj stisci; u novčanoj neprilici. Blagoslov u poduzeću i strpljivosti. Oslobodio se neprijatelja u glušo noćno doba. Izmirili se zavađeni (2). Ozdravila unuka. Naši se izgubljeni novci. Dobili željeni porod. Razne milosti (4). Uslišene molitve (5).

Ozdravio otac (2); sin od upale pluća; našao se izgubljeni novac. Pomožen bolesni otac i sin svećenik. Ozdravio muž (2); dijete na umoru; žena i dijete; druge dvije žene; 2 sinčića; sin od upale pluća; kći na umoru; od škrleta i tezavice; od sušice; od bolesti očiju, a ženskih osobito. Uspjele operacije. Ozdravio otac i brat od upale pluća; brat na rubu groba; nestra. Uspjela operacija svećenika, tri godine bolesna. Iza 5 godina bolovanja umakla operaciji. Sretan porod (2) i druge milosti te zdravlje djeteta. Dobio namještenje. Ozdravio iza teške prehlade. Prestalo trganje u nogama; 8-godišnja unutarnja bolest. Ozdravila noga; desno oko, iza teške operacije. Uspjela operacija. Pomoć u bolesti i u raznim zapastima.

MILODARI.

Za svete mise: Aliance: G. A. K 4·90. Bisko: C. A. K 2·—, Cincinati: Š. P. K 2·—, Š. C. K 5·—, V. V. K 4·—, Heidon: P. F. K 4·90. Ivanićgrad: S. S. K 2·—, Jajce: M. P. K 2·—; Jurjevac: K. M. K 1·20. Kašel Novi: W. G. K 6·—, Lorain Oh.: K. S. K 4·90. Osijek I.: A. P. K 2·—, Petrinja: H. H. K 5·—; Pittsburgh: M. A. K 4·90. Torjanci: T. S. K 3·—, B. P. K 2·—, Sarajevo: I. K. K 2·—, V. M. K 2·—; Slavigrad: V. B. K 5·—, Vinkovci: D. K. K 1·—; Višegrad: F. M. K 2·—; Vrtlinska: G. M. K 2·—.

Za kruh sv. Ante: Delnice: Š. F. K 2·—, Metlika: K. J. K 3·—, Otočač: G. P. K 1·—, Požega: R. F. K 3·—, Split: M. P. K —·80. Vrbovec: M. M. K 1·—; Vrtlinska: G. M. K 1·—, Zagreb: K. I. K 1·—; Zlatar: M. M. K 2·—.

Za raširenje Glasnika: Bisko: C. A. K 4·—, Delnice: Š. F. K 1·—, Vrtlinska: G. M. K 1·50; Vrbovec: M. M. K 1·—, Zagreb: M. B. K 5·—. **Za hrv. novicijat D. I.:** Vrtlinska: G. M. K 1·—.

Opća pravila „Marijinih kongregacija", bez kojih ne može biti niједan kongreganist. Cijena s poštom po komadu samo 30 fil.; kad se naruči 25 komada najednom: K 3·50; 50 komada: K 6·50.

Diplome za revnitelje(ice) Apostolstva molitve u 3 boje. 10 komada stoji s poštom K 1·50.

GLASNIK
PRESVETOGA
SRCA ISUSOVA
BLAGOSLOVLJEN OD SV. OCA PAPE.

Broj 7. Srpanj 1914. Godina XXIII.

Nakana molitava i dobrih djela u srpnju.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Euharistički kongresi i Euharističke lige.

Dana 28. lipnja navršilo se 33 godine, kako se g. 1881. obdržavao prvi Euharistički kongres u francuskom gradu Lille-u na belgijskoj granici. Nije dugo potrajalo, i ti kongresi stadoše zanimati sav katolički svijet, postadoše pravi svjetski ili međunarodni kongresi. Iz malenog zrna izraslo ogromno stablo.

Tko nije čuo za glasovitog župnika u Arsu, Ivana Krstitelja Vianeja? Poznato je, kako je Vianej crpao snagu za junačke kreposti svoje, kojima je zadivio sav svijet, u presv. oltarskom Sakramentu. Sveta ta duša preseli se u bolji život dne 4. kolovoza 1859., a sadanji sv. Otac uvrsti ga u broj „blaženih". Na njegovu grobu često klečale dvije pobožne duše, kojima se duboko u srce usjekla misao, da bi trebalo Božanskom Spasitelju gledom na bezbrojne uvrede, koje mu se danomice nanose, pružiti javnu zadovoljštinu i pribaviti mu javnu počast. Tu misao priopćiše pozvanim crkvenim glavarima i oni je sasvim odobriše. Od to doba stadoše uvađati u Francuskoj klečanja kroz cijelu noć i prirađivati omanje mjesne Euharističke kongrese.

Najviše se oko toga trudio poznati biskup Segir. Premda je već u 34. godini svojoj izgubio očinji vid, napisao je ipak mnoge članke i knjige, koje nam tako rječito govore o silnoj onoj ljubavi, što je buktila u srcu njegovu. Njegovu knjižicu o čestoj sv. pričesti prevedoše gotovo u sve poznatije jezike, i ona je mnogo doprinijela, da si je česta i svagdanja pričest stala posvuda jače krčiti put. On je svom dušom prihvatio i ovu plemenitu zamisao čestitih onih duša

te napisao knjižicu pod naslovom „Francuska do nogu presv. Sakramenta". Ova knjižica udahnu biskupu, kasnije kardinalu Mermilodu misao, da bi trebalo prirediti sveopći međunarodni kongres. Biskup Segir prihvati je objeručke. Radilo se i molilo na tu nakanu na sve strane. Prvi takav kongres htjedoše sazvati u Lüttich, gdje je prije 600 godina živjela sv. Julijana, kojom se Bog poslužio, da uvede u crkvi blagdan Tijelova. Ali biskup Lüttiški oboli, pa se moralo od te nakane odustati. Sazvaše ga u Lille. Dvije godine prije toga kongresa pisao je biskup Segir jednoj od onih dviju gospojica, što su se toliko zauzimale za štovanje presv. Sakramenta: „Kad bih ja bio papa, čini mi se, da bih sve svoje papovanje ispunio radom za presv. Euharistiju te za često, dapače svagdanje pričešćivanje. Ja sam pokušao, da tu misao protumačim ponizno još svetom Ocu Piju IX. ali čini se, kao da još nije došlo za to vrijeme. Papa, koji će to pod uplivom Duha Svetoga izvesti, obnovit će sav svijet". Bijahu to proročanske riječi, koje se ispunjaju u naše vrijeme. Taj je list bio napisan dana 20. kolovoza g. 1879. 23 godine kasnije posta papom muž, koji doista upravo po Euharistiji obnavlja svijet.

I gle, baš za vlade Pija X. učestaše Euharistički kongresi i razviše neviđen sjaj; živi odraz nutarnje vjere svih katolika po svem svijetu. Isprva su se ti kongresi držali rjeđe, danas se drže svake godine. I što više bezbožnici viču: „Dalje od Krista!" katolici hrle to brojnije na Euharističke kongrese, da pred svim svijetom posvedoče svoju vjeru u stvarnu prisutnost Isusovu u presv. oltarskom Sakramentu i prisegnu mu svoju nepokolebivu vjernost.

Međutim nije to sve, što se s Euharističkim kongresima postizava. Sjajne svečanosti i veličanstvene procesije nijesu nipošto glavna stvar kod ovih kongresa. Njihova je glavna svrha, da kršćani današnjih vremena crpe iz Euharistije, kao nekoć prvi kršćani, životnu snagu svoju. Stoga i naglašuje sveti Otac u zadnje vrijeme redovito u svojim pismima, kojima pozdravlja kongrese i po svojim posebnim zastupnicima, što ih redovito šalje na te kongrese, da se na kongresima ima u prvom redu raspravljati o tom, kako će se njegove odluke o čestoj i svagdanjoj pričesti posvuda u život privesti. Koliko tu još ima posla! Koliko je još uvijek katolika, koji misle da je česta pričest samo za slabe i duševno bolesne žene! Još je uvijek velik broj takvih, koji se pričešćuju samo svakog Uskrsa i još misle, da su gorljivi i dobri katolici! Koliko je nedužnih srdaca djetinjih, koja čeznu za kruhom anđeoskim, a nema, ko bi im ga pružio! Da, ima još i čitavih župa, gdje se još do danas nije nijedna papinska odluka o čestoj i svagdanjoj pričesti puku pročitala i protumačila!

Puno dakle valja još raditi, dok se papinske odluke barem s veće strane u život privedu. Mnogo tomu doprinose Euharistički kongresi, jer se takvom prilikom upriličuju zajedničke pričesti raznih staleža i razne dobi; a to poslije potiče ljude, da se i kasnije češće pričešćuju. A najuspješnije sredstvo, da se u nekoj župi uvede česta i svagdanja pričest, jesu posebne bratovštine, „Liga" zvane, kojima je svrha promicati što češću pričest. Ove lige cvatu osobito u Francuskoj i u Belgiji. Ima ih posebnih za muževe, posebnih za žene, a opet posebnih za djecu. I „Mali Perica", o kojem je Glasnik

ljetos pisao, bio je član takve jedne lige, pače potaknuo je svojim primjerom i jednog župnika, da je i on u svojoj župi osnovao takvu ligu za djecu.

A kako se osniva ta liga? Dogovori se nekoliko gorljivih duša i počnu se pričešćivati, netko svaki mjesec netko svakih 14 dana netko više puta u tjednu, a netko i svaki dan. Da bude neki red i da se lagljе može nadzirati, da li članovi savjesno vrše svoje dužnosti, valja ih svrstati u pojedine skupine. Jednoj skupini pripadaju samo takvi, koji se pričešćuju svaki dan, u drugu samo oni, koji se pričešćuju više puta na tjedan itd. Svaka skupina ima svoga pročelnika, nadstojnika ili kako se već nazove, koji bdije nad tim, da svaki član svoje obećanje savjesno ispuni. Da se bojažljive duše osokole, običaju s početka tražiti, da se članovi dragovoljno obvežu, da će se na pr. svake nedjelje pričešćati kroz tri mjeseca ili kroz pô godine ili kroz godinu dana, a kada taj rok prođe, uzmu si opet drugi, i tako to biva dalje, dok se na čestu pričest sasvim ne priviknu tako te bez nje više ne mogu biti. Ne da se poreći, da su ovakove lige mnoge bojažljivce ohrabrile, mnogim slabićima pomogle do ustrajnosti. A na taj se način u velike olakšava i svećenstvu veliki teret ispovijedanja. Kad se naime vjernici zgodno preko tjedna razdijele, ne će navaliti svi u jedan dan niti na taj način gubiti puno vremena. U našim bi prilikama bilo najbolje, kad bi ona katolička društva i bratovštine, što u pojedinim župama već postoje, u svom krilu osnovale takve lige ili društva, o kojima je Glasnik pisao u lipanjskom broju na strani 177.

Neuke će lijepo poučiti, a bojažljive ohrabriti knjižice „O čestoj i svagdanjoj pričesti. Vidi im cijene na 3. strani omota.

E. S. D. I.

Najbolja baština djeci.

Mnogi se roditelji brinu jedino oko toga, kako će djeci svojoj namrijeti što veći imetak. O tom im često za života govore, pa ih opominju, da im lakoumno ne rasiplju krvavu muku njihovu. Često puta siju na taj način u svojoj djeci lakomost, sebičnost, škrtost i druge opačine. Oči njihove i srce upravljeno je samo na dobra zemaljska i časovite užitke. Tako uzgojena djeca uzgajat će jednoč svoju djecu, a ova svoju, i tako se zlo širi u nedogled.

Roditelji su doista dužni, da se brinu za svoju djecu i da ih ne ostave iza smrti svoje gole i bose. Ali, ima i drugih dobara, puno veće vrijednosti, nego što su sva dobra ovoga svijeta, koja bi valjalo djeci također ostaviti, a na ta se dobra prečesto najmanje misli. Koja su to dobra? Koja bi to baština bila za djecu najbolja? Čujte sv. Karla Boromea: „Nema bolje baštine i boljeg očinstva, nego ako roditelji djecu svoju uzgoje za dobre kršćane. To je blago nad sve blago zemaljsko". — Kršćanski roditelji! Jeste li i vi o tome duboko uvjereni? Nastojite li iz svih sila, da si takvu neprolaznu baštinu djeci osigurate? A što, ako ju možda sami rasipate — ne živeći kako to Bog i sveta Crkva zapovijeda? *Ksaverski.*

Ljubav prema istini.

Piše: A. Ljubatić.

Poslije Adamova grijeha nažalost srce je ljudsko sklono na zlo. I sasvim bi u zlo zapalo, da se Bog nije smilovao. Poslao je Sina svoga. I po zaslugama Spasiteljevima oslobađamo se grijeha i vječne kazne, samo ako hoćemo. Zato veli Duh Sveti po ustima kralja i proroka Davida: „Kod njega je preobilno otkupljenje.“ (Ps. 129, 7.)

Ali ljudi nijesu poslušali glasa milosti Božje. Umjesto, da su im bile zasluge Isusove na korist, bile su im na propast.

„Došao je među svoje, a njegovi ga nijesu primili.“ Tako se tuži Gospodin po evanđelisti Ivanu u 1. poglavlju na 11. retku.

Gospodin je došao među nas svetim naukom svojim, dobročinstvima svojim, a nada sve donio je nama neizmjerno mnogo zasluga, da nas tako oslobodi i otkupi. A mi? Zar se ne odvraćamo od njega govorom svojim? Zar naša djela ne svjedoče, da nijesu uvijek u skladu s onim istinama, koje su jedine i vječne? Ili, ako istine katoličke Crkve, što ih je Spasitelj donio i dao Crkvi na čuvanje, ako te istine nijesu takve, da ih možemo slijediti i raditi po njima, čemu ih je Spasitelj onda donio? Nije li badava sišao na zemlju?

Crkva sv. Franje Ksavera kraj Zagreba.

Treba osobito da upamtimo, da samo onda, kad nam djela budu u potpunom skladu s naukom sv. Crkve, a taj nauk da nam je prešao tako u dušu i srce, da je sav naš, samo onda možemo govoriti, da smo na putu te budemo potpuni ljudi. Prosudite sami!

Tko bolje od Boga poznaje srca i duše naše? On ih je stvorio; on dakle najbolje poznaje našu narav. Ako je dakle Bog dao propise, navijestio istine, predao ih Crkvi katoličkoj na čuvanje, a osobito ovlastio i uzdigao kao glavu, komu se moraju svi pokoravati i slušati, sv. Oca Papu: onda je to tako i drukčije ne može biti. Dakle Spasitelj nije badava došao!

A ako se ipak nađe po koji mudrijaš, koji misli da je pametniji od Boga i Crkve — onda znate s kim imate posla; ali s pravim katolikom nikako ne!

Pa kako to, da imade takvih katolika? To je zato, što nema prave ljubavi prema istini.

Već je Spasitelj rekao, kada je tumačio, da je on došao spasavati, a ne suditi: „Ljudi ljube tamu više nego svijetlo.“ (Iv. 3, 19). Došao je i donio svijetlo, a ljudi silom hoće, da to svijetlo zastru kojekakvim izvinjavanjima.

Već je sv. Pavao morao jednom ustati proti takvim krivim učiteljima. U listu svom na Galačane veli odmah na početku (1, 7. i dalje), ako bi tko drugi, pa i on sam (sv. Pavao) drugo učio, nego što je prije propovijedao, neka je proklet! I ma sam anđeo s neba došao, neka je proklet, ako drugo uči! A to zato, jer je ono, što im je govorio, pravo Evanđelje, koje nije primio od ljudi, već od samoga Boga. Za takve pako, koji uče drukčije nego je on navjestio, veli, da bune i hoće da preokrenu Evanđelje Kristovo.

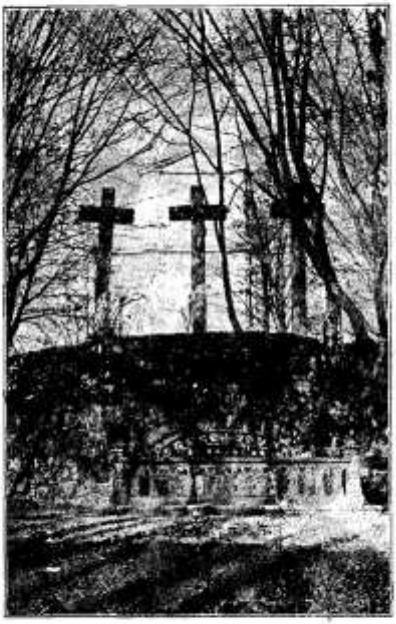

Kalvarija pred crkvom sv. Franje Ks.

Tumačiti pako nauk Božji i čuvati ga, da se ne iskvari, ima pravo i dužnost jedino Crkva katolička i sv. Otac papa; jer je sv. Petru predao Isus ključeve kraljevstva svoga. Ta vlast prelazi i na sve nasljednike sv. Petra, na pape.

Da imade u ljudi više ljubavi do istine, nastojali bi, da se bolje i dublje u sve istine katoličke upute. A onda bi sigurno bilo i manje, mnogo manje grijeha.

Eno već od početka Crkve bilo je tako. Progonitelji su se Isusovi mogli lako osvjedočiti, da je Isus pravi od Boga poslani Mesija. Ali nijesu htjeli. Bilo je unaprijed po svetim knjigama sve opisano o Mesiji; ali oni nijesu htjeli toga priznati. Bili su neistiniti i neiskreni.

I poslije smrti Isusove! Isus je uskrsnuo čudom, dokazao je dakle, da je pravi od Boga poslani Spasitelj. A oni? Podmitili su sluge i stražare, da lažu! Bili su neistiniti i neiskreni.

Pa i danas zar Židovi ne bi mogli spoznati pravu Istinu. Mogu — ali im nije stalo do nje. Dosta im je ako imadu sva uživanja ovoga svijeta, a dalje ne traže. A ipak je Bog rekao: „Tražite dakle najprije kraljevstvo Božje i pravdu njegovu . . .“ (Mat. 6, 33). A na pravdu kraljevstva Božjega spada i istina i to u prvom redu istina,

Isto su tako mogli stari i novi pogani upoznati istinu Isusa. ali i opet nijesu htjeli i ne će da ga priznadu. Koliki je i vide — ali su od strasti i uživanja zaslijepljeni, pa je ne mogu i ne će da vide.

Imade nažalost i među katolicima takvih, koji bi rado zavesti

stado Božje. Imade ih u svakom staležu. Velika je to smutnja i „teško svijetu od sablazni! Potrebno je da dodu sablazni; ali teško onomu čovjeku, po kome dolazi sablazan“, veli Spasitelj (Mat. 18, 7). To su vam takvi katolici, koji upute, naredbe, zapovjedi sv. Crkve i sv. Oca pape ne slušaju ili tumače drukčije nego što ih Crkva tumači.

Hoće da su pametniji od samoga sv. Oca i od Crkve! To je u njih i oholost, a ujedno: početak propasti — ako se na vrijeme ne obrate.

Crkva ima iskustva kroz toliko godina, a najednom hoće neki, da su mudriji od onih, koji su bogati u iskustvu i u svetom radu i životu ostarjeli. Pa ako se na takvom temelju — oholosti i neposlušnosti — gradi, ne može biti blagoslova! Bog blagosiva samo ono, što je bez — barem teškoga — grijeha učinjeno.

Kad bi mogao Krist za tebe reći, što je rekao za Natanaela: „Gle, pravoga Izraelca u kome nema lukavstva“ (Iv. 1, 47)! Gle, pravoga katolika, u kom nema varke, nego samo ljubavi do istine! Govor i život tvoj moraju biti u potpunom skladu. Je li rad tvoj u svemu, ali baš u svemu takav, te svaki vidi, da si potpun katolik? To neka ti je dnevna opomena i nastojanje!

Djelovanje „stare“ Družbe Isusove u Hrvatskoj.

Piše: **Josip Predragović D. I.**

Duhovna pastva.

Osim omladinskih kongregacija Marijinih osnovali su i rukovodili i kongregacije za građane na Rijeci, u Dubrovniku, Varaždinu, Zagrebu. U romantičnoj „Svetošaverskoj dolini“ kod Zagreba podigoše svetište u čast velikomu apostolu sv. Franji Ksaverskomu iz D. I. koje postade omiljelim prošteništem ne samo Zagrepčana nego je bilo na daleko i široko poznato. Crkva sv. Franje stoji na povisokom podnožju jednog hrpta zagrebačkog Sljemena. Do crkve se iz grada dolazi sjenovitim gustim drvoredom od same grabovine, a između drveća stoji još i danas starinski križni put. Pred samom crkvom podignuta je kalvarija i tri križa, a podno kalvarije Božji grob. Vidi slike na str. 196. i 197.

U crkvi sv. Duha, koja je bila pod neposrednim nadzorom Isusovaca, osnovaše zbor sv. Izidora. On je sam seljak imao biti sa svojom ženom Marom seljacima lijep primjer za nasljedovanje, Ova je ustanova veoma plodonosno djelovala na niže slojeve u Zagrebu i na seljake u okolici. Kao čuvari „Aljmaške Gospe“ nazvane „Majke od Utočišta“ blizu Osijeka i „Snježne“ ili „Tekijske Gospe“ kod Petrovaradina mnogo su doprinijeli Isusovci, da se među slavonskim narodom raširi ljubav i pouzdanje k bl. D. Mariji.

U svim svojim crkvama: tako u crkvi sv. Katarine u Zagrebu, sv. Vida na Rijeci, sv. Ignacija u Dubrovniku, sv. Marije u Varaždinu, sv. Lovrinca u Požegi, sv. Jurja u Petrovaradinu, sv. Mihaela arkanđela

u Osijeku, imali su na dobro i korist odraslih obojega spola „Zbor dobre smrti". Svrha je zboru, da vjernike pripravi na sretnu i blaženu smrt. A to biva time, da ih često podsjeća na mukotrpnoga i raspetoga Spasitelja i na bl. Dj. Mariju, prežalosnu majku Božiju pod križem. (Od g. 1909. postoji ovakav zbor u Zagrebu u crkvi Presv. Srca Isusova). U crkvi sv. Katarine u Zagrebu podignut je „Zbor Dobre smrti" g. 1657. U narodnom arheološkom muzeju u Zagrebu čuva se jedna upisnica u „Zbor", koju donosimo na ovoj strani Blažena Gospa tješi sa sv. Josipom umirućega i dozivlje mu u pamet muke Raspetoga. Sv. Barbara hrli s presv. Poputbinom u pomoć. Dolje duše u čistilištu vape također propetom Spasitelju. Izvorna upisnica ima oblik 18×27·5 cm.

Starinska upisnica u „Zbor dobre smrti".

Na strani 200. donosimo oltarnu sliku iz kapelice „Zbora dobre smrti" u Gospinoj crkvi u Varaždinu. Slika je čudotvorna i zato urešena s nekoliko zavjetnh darova. Sama radnja te slike umjetnička je. Slika je pod staklom.

O dubrovačkim Isusovcima piše Toma Ivanović u svojoj knjizi „Pravjerstvo starih mlagíijem Dubrovčanima na izgled: „Jezuiti s mnogijeh razloga bijahu korisni puku. Dva od njih igjahu po svoj arkibiskupiji dubrovačkoj i biskupiji stonjskoj vježbati čeljad u krstjanskom nauku, pripovijedat im božiju riječ i ispovijedat ih. Oni činjahu korunice dobre smrti sve nedjelje, počinjući od Svijeh Svetijeh do svetkovine sv. Ignjacija. U te iste nedjelje vježbahu djecu u nauku krstjanskom i spovijedahu ih. Oni pohagjahu bolesnike i tamničare i ispovijedahu ih. U dane svečane četvorica stahu po izpovjednicama za ženske glave, a dva za muške. Svako godište pripravljahu puk osmerodnevnim pripovijedanjem božjih istina i razmišljanjem o njima na svetkovinu vazmenu."

Pa kao što se Isusovci u Dubrovniku ne ograničiše samo na grad i okolicu nego kao apostolski poslanici proputovaše i dubrovačku i stonsku crkvenu pokrajini, tako je bilo i drugdje, te su jedni bili stalno određeni, da drže pučke misije-a drugi prigodimice. G 1581. Bariša o. Sfondrati D. J (Sfrondati), Dubrovčanin prati po Balkanu kao pomoćnik apostolskog vizitatora (posjetitelja), Fra. Bonifacija

Drakulića, stonskog biskupa. Posjet započe od Hrvatske, nastavi se u Dalmaciji, Bosni i Slavoniji, a završi u južnoj Ugarskoj kod Hrvata: Svuda su bodrili katolike u vjeri, naviještali im sv. Evanđelje i dijelili sv. sakramente.

G. 1612. isposluje bosanski svećenik Simon Ivan Tašić (Taxicchus) kod sv. Stolice u Rimu duhovne radnike, te su o. Bartol Kašić i još trojica svećenika D. I. osobitim breveom pape Pavla V. određeni i odaslani na misije u Bosni, Srbiji, Slavoniji i južnoj Hrvatskoj na veliku utjehu naroda. U Osijeku, u tvrđi, bila je već od g. 1690. isusovačka kuća za slavonske misijonare. Osim toga bila su određena po dvojica, da drže pučke misije u zagrebačkoj biskupiji, dvojica u senjskoj, a dvojica među Hrvatima u pečuvskoj biskupiji.

Oltarna slika „Zbora dobre smrti" u Varaždinu.

Juraj o. Mulih, Turopoljac (1694.—1754) bio je dvadest i sedam godina misijonarom u našim krajevima. Bernardo o. Zuzorić (Zuzzera) Dubrovčanin, (1683.—1752.) tokom dvadeset i tri godine često je putovao ne samo cijelom Dalmacijom, nego i Istrom, kvarlovao kao apostolski misijonar preko dvadeset godina u svim dalmatinskim biskupijama. Mihael o. Lovinić, iz Sutjeske u Bosni (1682.—1730.) bijaše neumoran misijonar među Bunjevcima u južnoj Ugarskoj. Za ovih pučkih sv. poslanstva nije se samo katolički narod utvrđivao u sv. vjeri nego su se i mnoge zalutale ovčice (rišćani) povratile u stado Kristovo.

nerskim otocima i Hrvatskom držeći sv. misije. Velikoj i mudroj revnosti Bernardovoj ima se pripisati lijep običaj, koji je njegovim ponukanjem zavladao najprije u Dubrovčana, a onda i drugdje, da se pozdravlja sa „Hvaljen Isus". Anđelije o. Dellabella (1654.—1737.) koji je u Spljetu osnovao stalno prebivalište (rezindenciju) Isusovaca g. 1703. za dalmatinske misijonare, blagotvorno je dje-

Isusovci pisci i vjerovjesnici.

Osim apostolata riječi kod odgoja i obuke mladeži zatim u ispovjedaonici i na propovjedaonici, poimence u obdržavanju sv. pučkih poslanstva, njegovali su Isusovci i apostolat perom. U kritičnoj zbirci „Bibliotheque de la Compagnie de Iésus" — Knjižnica Družbe Isusove navodi Carlos Sommervogel D. I. do 150 pisaca iz

Družbe u Hvatskoj i do 1000 knjga, što potječu od naših starih Isusovaca.

Prvu hrvatsku slovnicu sastavio je g. 1604. Bartol Kašić; preveo je i Evanđelje i poslanice, rimski obrednik, i napisao još 15 drugih knjiga. Za leksikografiju izadoše četiri velika rječnika: od o. Jakova Mihalje (g. 1649.), od o. Anđelija Dellabelle (g. 1728), od o. Andrije Jambrešića (g. 1742.) od o. Jurja Habdelića (g. 1678). Habdelićevo je naglavnije djelo „Pervi otcza nassega Adama greh" g. 1674. 8° str. 1181., za koje veli Kukuljević: „Smatramo ovu knjigu za najbolju pučku knjigu poučne vrsti u hrvatskoj kajkavštini", osim toga napisao je Habdelić još 5 knjiga. O. Juraj Mulih sastavio je 14 nabožnih knjiga; najznamenitija je: „Poszel apostolszki" (Tumačenje katekizma) g. 1742. str. 1539. Antun o Kanižlić svojim djelima — ima ih deset tiskom izdanih — a navlastito „Sv. Rožalijom Panomirtanskom" stekao si je odlično mjesto među književnicima. A znanstvenih djela o. Ruđera Josipa Boškovića ima 88 na broju.

I iz Hrvatske je bilo Isusovaca koji su nosili luč sv. vjere i u prekomorske krajeve među neznabošce. Evo ih nekoliko. O. Nikola Ratkaj (1595.—1664.) neumorno je radio trideset i šest godina u Aziji u pokrajini Goa osobito na otoku Salseti. Rodak mu o. Ivan Ratkaj (1647.—1664.) umre mučeničkom smrću otrovan iz vjerske mržnje od Indijanaca u sjevernoj Americi. Splićanin o. Ivan Ureman umro je u Nankingu 29. travnja 1621. Varaždinac o. Ferdinando Konščak (1703. - 1758.) bijaše dvadeset i osam godina u Americi, najdulje u Kaliforniji. U njem se sjediniše revni istraživatelj i gorljivi vjerovjesnik. U Americi bijahu također: Riječanin o. Ivan Krstitelj Marqueseti na Uruguaju, a Varaždinac o. Nikola Plantić (1703. — 1777.) u Paraguaju. Zamjerna djelatnost Plantićeva dade povod raznim pričama, u koje kao da vjeruju i neki naši uvaženi povjesničari, premda su bez svakog temelja.

Ja ljubim Tebe . . .

Ja ljubim Tebe, o Kralju slave,
Kad dijete Te nevino gledam;
Ja ljubim Tebe, kad učiš druge,
Tebi se onda posvema predam.

Ja ljubim Tebe, kad trpiš muku
Za nevoljne ljude i mene;
Ja ljubim Tebe, kad život sveti
Zbog gr'jeha teškog posve već vene.

Ja Tebe ljubim u slavi neba
Sred uskrsna divna čara;
Al najvećma ipak ljubim Te
U presvetoj Mani oltara!

Lijerka.

Čuvaj milost posvećujuću.

„Primivši grješnik u sv. ispovjedi posvećujuću milost mora nastojati još većom pomnjom, da je očuva, da je ne izgubi, nego pravednici, koji je nikad nijesu izgubili, jer i pokvarena narav i njezine zle sklonosti i grješne prigode i đavoske napasti: sve to grješniku nameće dužnost, da sve uredi, kako bi očuvao posvećujuću milost sve do smrti." A kako ćeš si ovu milost najlakše učuvati? **Čestom pričešću!**

Stadler, korizm. okr. 1914.

Rana pričest djece.

Što kazuju djeca?

Piše: **Jek.**

Zapitat će biskup Angerski u Francuskoj predprošle godine na krizmi neku djevojčicu od sedam godina, što se je upravo pričestila:

— Šta ti je rekao Isus, kad si ga primila u svoje srce?

Dijete se stidjelo odgovoriti; ali biskup silio:

— Reci samo meni; a da niko ne čuje! Prišapni mi u uho!...

— Dobro! odgovori mala. Isus mi je rekao, neka ga mnogo ljubim.

— A šta si mu ti odgovorila?

— Hoću! reče odvažnim glasom mala prvopričesnica.

Taj „hoću" bio je tako iskren, da će mala svoju riječ i održati.

*

Jedna druga djevojčica, s francuske obale atlantskog oceana, izlazeći iz crkve od prve pričesti, sva blažena pripovijedala, kako je govorila s malim Isusom u svom srcu.

— Pa šta si mu rekla?

— Rekla sam mu: Mali Isuse, jesi li zadovoljan s mojim srcem?

— A šta ti je odgovorio?

— Odgovorio mi je: „Jesam."

Ima li nježnijeg razgovora, nego što je ovakav dobre djece ove s malim Isusom? Blaženi čista srca, jer će Boga gledati.

*

Koje čudo, ako takova djeca dođu na sv. ispovijed svake nedjelje ili svakih četrnaest dana, pa počnu ovako u ispovjedaonict, kako nam pripovijeda jedan župnik:

— Duhovni oče, ja se tužim da od zadnje svoje ispovijedi — nijesam ništa sagrešila...

Ah, kad bi se ovako svi pokornici mogli „optužiti"!...

A nedavno dođe jedan mališ na spovijed — bilo to na selu — pa se stade u ispovijedaonici češati po glavi:

— Velečasni, reče, uzalud tražim, ne mogu naći nijednog grijeha! Blaženo dijete!

Roditelji, svećenici, svi, koji s djecom imate posla, pustite što ranije malene k Isusu, i vidjet ćete, što će jednom biti od njih!

Pomladak „Vojske Srca Isusova" u nadb. orfanotrofiju zagrebačkom.

Prigodom uskrsnih duhovnih vježba osnovan je i uređen u našem zavodu pomladak „Vojske Srca Isusova", da se iskorijeni kletva u hrvatskom narodu. Društvo je pripojeno glavnom središtu „V. S. Isusova" u Zagrebu, a ujedno je samo središte čitavoga njezinog pomlatka. Dosada se upisalo 106 članova, od kojih redovno pristupa oko 70 svaki dan k Stolu Gospodnjemu. Članovi pokazuju veliko oduševljenje za tu ustanovu i ozbiljno shvaćaju svoju dužnost, pa se nadamo, da pomoću Božjom ne će izostati obilan plod. U travnju je bila primljena 1081 pričest, u svibnju puno više, a sve u želji i nakani, da se u hrv. narodu istrijebi ružna psovka i kletva. Znakovi „Vojske" još nas više oduševiše.

Divna slika.

Kad te gledam, divna sliko,
Velom na oltaru,
Gdjeno sjajiš i kristališ
Sva u sunca žaru,
Zatreperi srce, duša
Od milote tvoje,
Otkinuti s teb' ne može
Slabo oko svoje.

Već si želi zrake svijetla
Plamenoga sjaja,
Prosvijetljena njim da gleda
Sve divote raja,
Božjeg Srca štono rãna
U sebi ih krije,
A milinje neba sama
Svud iz rane plije.

Divna sliko, utisni se
U dno duše moje,
Nek' se vazda misli, čuvstva
Oko tebe roje;
Nek' mi srce ojačano
U sred zemnog boja
Vijek šapuće: Srce sveto,
Evo — sva sam Tvoja!

M. Horvat.

Euharistijsko Društvo za djecu.

Piše nam veleč. g. župnik iz Prezida (Hrv.): „Ponukan primjerom „Maloga Perice" poslušao sam savjet Uredništva Glasnika te uveo u svojoj župi „Euharistijsko društvo za djecu." Razdijelio sam ih u 3 skupine, ili bolje: djeca se razdijelila sama predavši mi cedulje: „Ja želim biti u . . . skupini." Velečasni! Da ih samo vidite! Kako su zlatna ta dječica! Poslije pričesti moli jedno od njih kratku zahvalu; ali dobrom dijelu njih nije ni to dosta, nego još mole sami za se.

Jednom sam im pokazao ključ od svetohraništa.

„Što je ovo, djeco?" zapitam ih.

„Ključ."

„Od česa?" — A oni mjesto odgovora upriješe svi pogled u svetohranište. Ja ću tada:

„Da vam je kojom nesrećom otac u tamnici: ne bi li vas vuklo srce k njemu? Ne biste li molili tamničara, da vam

„Bi! Bi!" odgovoriše ovi u jedan glas.

„Draga djeco! Evo ovdje je dragi Isus, koji vam je više nego i otac i majka. Tu on čeka na vas dan i noć kao kakav utamničenik u tamnici, da vas vidi, da se s vama porazgovori; više: da vas nahrani. A ja imam kao tamničar . . . O ne ću biti tvrda srca, otvorit ću vam vrata, pokazat ću vam vašega Stvoritelja i Otkupitelja, dopustit ću vam, da k njemu pristupite, da ga blagujete . . ."

Da ste vidili, velečasni, ona ražarena lica, ona plamteća srca!

Veseli me osobito, što nitko od starijih ne stavlja nikakvih zapreka. Osnovat ću s Božjom pomoći i kongregaciju za ovu moju jagnjad. Župa se može, držim, samo na taj način uspješno preporoditi, ako se mladež zarana privede k Isusovu. Rekruti dolaze svake godine u I. razred; tako se odgaja nov pomladak, obnovljen u Kristu. Ovi će,

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše **Stjepan Babunović D. I.**

(Nastavlja se.)

Bolest majčina.

Osobito me boljelo, što majci nijesam mogla olakšati teški križ, koji mi je bio sto puta teži od mojega. Nijesam se usudila ni riječ o tom prozboriti od straha, da ne uvrijedimo možda Boga, što rado govorimo o svojoj nevolji. Osobito mi bijaše teško, kad je oboljela. Morala sam je, koliko se dalo, dvoriti i njegovati. Mnogo je trpjela, jer je sve bilo pod ključem, pa sam morala prositi, što je bolesnici trebalo. A to mi je kraj plahe moje naravi bilo veoma teško; osobito kad bi seljani koji put rekli više nego što bih htjela čuti.

Kad je majka dobila vrbanac (požaricu), te joj sva glava natekla, zacrvenila se i nabrekla, valjalo se zadovoljiti time, da joj neki jednostavni seoski ranarnik, što je slučajno selom prolazio, pusti krv. On mi reče, da majka može samo čudom ozdraviti. Nitko je nije žalio, nitko se za nju osim mene starao; a ja nijesam znala, kamo da se okrenem, kome da se utečem, ako ne svome običnome utočištu: bl. Djevici i vrhovnom Gospodaru svome.

U svojoj nevolji, usljed neprestanog progonstva, slušajući odasvud samo poruge, nepravde i tužbe, nijesam već znala, što da radim. Na blagdan Obrezovanja Gospodinova pođoh k sv. misi, da zamolim Gospodina, neka bi on sam bio mojoj siromašnoj majci i liječnik i lijek, te me poučio, što da učinim. I on me milostivo uslišio. Kad se povratih kući, već se čir na obrazu provalio. Rana bila široka kao dlan i zaudarala jako, te se nitko nije usudio pristupiti. Nijesam znala postupati s ranama; tà prije ih nijesam mogla ni pogledati ni dirnuti. Za ovu ranu ne bijaše druge masti do Božje providnosti. Svaki sam dan otrgla po koji komadić truloga mesa; a pri tom sam osjećala toliku srčanost i toliko pouzdanje u dobroga Gospodina svoga, koji je, činilo mi se, uvijek bio uza me, te sam se stalno nadala, da će majka u malo dana proti svakom ljudskom očekivanju ozdraviti.

Za cijelo to vrijeme, dok mi majka bolovala, nijesam prilegla i skoro nimalo spavala. Isto sam tako veoma malo jela. Prošla bi često i po dva dana, da ne bi ništa okusila. Božanski moj Učitelj tješio me i krijepio time, što sam se na taj način savršeno podvrgla svetoj volji njegovoj. U svemu tome zlu i teretu mome, držala sam se neprestano samo njega i govorila: „Kad ti ne bi htio, neograničeni Gospodaru moj, ne bi se to dogodilo. Hvala ti stoga, što si tu bolju pripustio, da budem što sličnija tebi!

Dar molitve i ljubav k presv. Sakramentu.

Srce me uza sve to silno vuklo na molitvu. Mnogo mi muka zadavalo, što nijesam mogla ni znala naučiti se, kako se razmatra, jer nijesam općila s nijednom duhovnom osobom. O razmatranju nijesam drugo znala osim za riječ „razmatranje"; pa ipak mi srce već sama ta riječ raspaljivala. Obratih se dakle vrhovnome Učitelju svome

i on me poučio, kako želi da razmatram. Tako sam činila kroz sav svoj život.

Poučio me dakle, da pred njim ponizno padnem na lice te ga zamolim, da mi oprosti sve, čime sam ga uvrijedila. A onda, kad mu se poklonim, da mu prikažem svoju molitvu, premda još ne znam o čem ću i kako ću razmatrati. Sad bi mi se ukazao u onom otajstvu, u kom je želio da ga promatram, te bi mi zaokupio duh i tako zaronio sve moje duševne moći u se, da se ne bih ni najmanje rastresla. Srce moje gorjelo je od želje da ga ljubim; a ta ljubav opet napunjala me nezasitnom željom za svetom pričešću i trpljenjem.

Moliti sam mogla jedino noću; pa sam i molila, koliko se dalo. Ali premda sam u tom razmatranju osjećala tolike slasti, da ih ne mogu izreći, nijesam ipak mogla taj način molitve nazvati pravom nutarnjom molitvom. I zato me neprestano nešto nukalo, da se i opet molim Božanskom Učitelju svome obećah, da ću razmatrati kroz svekoliko slobodno vrijeme, ako me nauči, kako valja razmatrati. Ali on me u svojoj dobroti zadržavao kod ove molitve, te mogu reći, da mi se usmena molitva nije više milila.

Osobito pred presv. Sakramentom nijesam mogla moliti usmeno. Ondje bih se sasvim u nj zadubila, i nikad mi ne bijaše to dosadno. Pred njim bih mogla sprovesti cijele dane i noći bez jela i pila, ne znajući pravo ni sama što radim osim da poput sviječe u njegovoj prisutnosti izgaram od želje, da mu ljubav uzvratim ljubavlju. U crkvi mi se nije dalo ostati kod vrata nego sam morala, ma koliko sam se sama u sebi stidjela, stati što bliže presv. Sakramentu. Presretnim sam smatrala osobe, koje su se mogle često pričešćati i boraviti pred presv. Sakramentom, pa sam im zavidala. A ipak je nažalost istina, da sam i ono vrijeme, što sam ga smjela na to upotrijebiti, zlo sprovela, te sam mislila, da ga samo vrijedam. Nastojala sam steći prijateljstvo onih osaba, o kojima sam malo prije govorila, ne bi li mi dale vremena, da mogu u crkvu. (Nastavit će se).

Nije za te, već za pijanduru.

Piše vojnički superior **Matija Rihtarić.**

Jest, brate, i dušu imaš! Pošto je duša biće, koja može postojati i sama po sebi, bez tijela, to i ona treba neke hrane. To je poznata stvar, i svako znade, da osim tjelesne hrane ima i hrane duševne. Bez ove hrane duša krŽljavi, dok ju grijeh i ne ubije. „Ne živi čovjek o samom kruhu“, govori naš dragi Spasitelj Isus, — a niti o samom vinu i rakiji nadodajem ja, — „nego o svakoj riječi, što izlazi iz usta Božjih“.

Tko ima dvoje djece, veliku krivicu čini, ako daje sve samo jednomu, a drugomu ne da ništa. Ako je pak ovo drugo dijete još i puno bolje od prvoga, a ipak čovjek daje sve samo ovomu, a na ono se drugo bolje niti ne obazire, kô da nije njegovo: eh, onda je tu krivica i grijeh još veći.

To i tako čini pijandura: Tijelu sve, a duši ništa! Sve tijelu, sve tijelu, sve u grlo! Grlo i želudac mu je sve; to je ona

štediona, u koju svu svoju zaslugu na kamate daje. A na siromašku dušu svoju i ne misli, ne će da je pozna, kô da je i nema!

A ipak će se tijelo pretvoriti u zemlju, a duša ne umire, već odmah iza smrti ide na sud, i to ne na kakav godjer sud, već na sud Božji, pred dragoga Isusa. Misli li pijandura na to? Ne, ne misli. Njega ne tare briga niti za dušu njegovu niti za dušu njegove žene ni dječice.

300-godišnjica M. kongregacije u Zagrebu: Generalna pričest muških kongregacija.

On niti ne moli. Kad ide spavati ne može moliti, jer je pijan; kad ustane ne moli, jer je žedan i misli opet na pilo. Tako se barem pijandure hvale.

K svetoj misi?! Ne ide. U radne dane mora na posao, pa ne može, veli; u nedjelju . . . Cijelu je noć od subote na nedjelju sproveo u krčmi; ujutro dođe pijan kući, ide spavati i spava do podneva. Tad opet — u krčmu! Pa kad će onda k svetoj misi? Kada će k svetoj ispovijedi? Kada k pričesti?! Ne samo radnici, ne samo obrtnici. Ne! Bio on ko mu drago, ako je pijandura, on ne misli na dušu, već samo na svoje tijelo. Tijelu daje sve, — kô nepametan otac zločestu djetetu, daje što želi, da bude mirno. Na dušu ne misli, dok ju jadan pijan gdjegod ne izdahne kô ovaj, o kom ću sada pripovijedati.

Čuj istiniti događaj!

U jednoj gostioni u Zagrebu, zbilo se ubojstvo. Dva vojnika dobro „nakresana" dođu iza pônoći u gostionu. Poslije dođe neko drugo društvo, ne vojnici već civilisti. Riječ po riječ — vino je uz đavola također činilo svoje — i među njima dođe do svađe. Svađa bivala sve veća, da se bilo bojati tučnjave. Tako mi se bar pripovijedalo. Gostioničar pošalje na to po vojničku patrulu; ali dok

dan vojnik ne potegne i bajonet. Dok je on s bajonetom mahao, evo ti patrule od tri vojnika. Jedan od patrule, kapral, stupi u gostionu i pozove onu dvojicu vojnika, da mu se predadu, dočim druga dvojica od patrule ostanu vani. Al moj vojnik mjesto da se umiri i pođe s patrulom, naperi bajonet na kaprala. Taj videći da mu se radi o glavi, pozove onu drugu dvojicu izvana, i sad nastane hrvanje. U hrvanju pobjegne onaj drugi vojnik iz gostione, a i ovaj s kapralom hrvajuć se dođe na ulicu, pa da će i on pobjeći. Kapral zaviče za njim: „Halt! — Stoj!“ jedan i drugi put, pa kad nije htio stati, naperi pušku, odapne i — vojnik padne na zemlju. Kruglja mu prosvirala glavu. Ja sam ga mrtva vidio.

300-godišnjica M. kongregacija u Zagrebu: Generalna pričest ženskih kongregacija.

Zanimalo me sada i popitam se kod njegovih drugova za njegov prijašnji život. Jedan, koji ga dobro znao, reče mi: Ja sam bio siguran, da će prije ili kašnje ovako zaglaviti. Bio je zanatom brijač, vinu jako podan. Što je god ko civilista zaslužio, sve je zapio. Vjere nije imao nikakve. Svemu se rugao. U crkvu nije išao, osim kad je ko vojnik morao; pa i kad su drugi vojnici išli na ispovijed, on se nikad nije ispovjedio. Kad je umro, bio je pijan, ili kako mi rekoše, „dobro nakresan“. Tako je prošao na drugi svijet, u vječnost Eto, kakav život — takva smrt!

Bože moj! uzdahnuh. Da je bio trijezan, toga ne bi bilo.

Čuj o još jednomu — kako je on sam sebe nazivao — „pajdašu-rakijašu“!

Bilo je u V. Idući ulicom, vidim tamo hrpu ljudi. Što je? Naš „pajdaš-rakijaš“ leži na cesti pokraj jedne krčme mrtav. „Zatukli ga“, rekoše mi. Bio je u krčmi svu noć; došlo do svađe, do tučnjave, njega bacili van i tamo ga dvojica toljagama i kolcima ubili. Još mi je danas njegovo lice pred očima. Strašno ga je bilo samo

pogledati. Poštedjet ću vrle štioce Glasnika i ne ću opisivati, kakav je bio. Kad su mu javili ženi, da je ubijen, sklopila je ruke, pogledala na nebo — bilo je to u dvorištu — i gorko je zaridala. Bih li plakala, kaže zdvojna nato, ili bih se radovala! Koliko je puta pijan natukao se i mene i dječice! Pijan bi porazbijao u kući, što mu pod ruke došlo. Sebe i djecu morala sam hraniti ja. Kad je radio, zaslužio je lijepo; ali čim je imao novaca, eno ga u krčmi, i mi smo sa strahom isčekivali čas, kad će se vratiti kući."

Jadna ženo! mislio sam. Drugi je tješili, kako su najbolje znali. Tako evo svršavaju pijandure. Takovih slučajeva ima dan na dan, i dan na dan čita se to u novinama. Ali na pijandure sve to jako malo djeluje.

(Nastavit će se)

Dopis.

Dobismo iz Kamanja, župe nadbiskupije zagrebačke, i rado uvrščujemo:

Pobožnost k Presv. Srcu Isusovu lijepo uspijeva u ovoj župi. U bratovštinu je doduše upisano samo 40 osoba, ali te su gorljive i ustrajne. Svoju pobožnost obavljaju savjesno svakog prvog petka, na svetu pričest idu gotovo svaki dan, što veoma djeluje i na druge. „Vojsku Srca Isusova" ustanovili smo prema prvim pravilima, te prema tomu ima u njoj i ženskih osoba. U svemu je upisano 368 članova. Blagdan Srca Isusova slavimo u petak i taj dan ne radimo. U selu nema djeteta, koje zna govoriti, da ne bi pjevuckalo „Zlatnu krunicu". — Lijepo cvate u župi i tako zvana „Živa krunica".

Koliko je ova nježna pobožnost čestitoga puka spram Presv. Srca Isusova nebu mila, pokazalo se za vrijeme jednog požara na Spasovo god. 1912 U kući Bare Priselac u Kamanju nastala toga dana ujutro vatra. Izgorio sav krov i strop, opalile se i stijene, uništeno sve pokućtvo. Dan prije — piše vlč. g. župnik — upisala se Bara u „Vojsku" i primila od mene običajni znak: Sliku Srca Isusova, prišivenu na crvenu vunu. Ona je taj znak zamotala u bijeli rubac te ga spremila zajedno sa svojim svečanim ruhom, što ga je htjela sutradan obući, kad pođe k misi. Pa što bi. Kad joj sutradan izgorjela sva kuća te ljudi stali po garištu prekapati, dođoše i do kuta sobe, gdje je bila škrinja s rubljem. Od škrinje ostala još živa žeravica, od rublja samo pepeo; ali što se svima dalo na veliko čudo: posred žeravice ležao znak Srca Isusova neoštećen. Tek je 6 zapčića crvene vune na vrhu opaljeno i bijelo platno sa slikom Srca Isusova nešto ocrnilo, ali za čudo sve ostalo kao da je novo.

Kad se uvaži, da je izgorjelo cijelo ruho, da je izgorio sasvim bijeli rubac, u koji je znak bio zamotan tako te mu se ni pepeo nije raspoznavao, da je napokon sam znak naden na živoj žeravi: kako da se to protumači? Meni su taj znak ljudi odmah donijeli i sve mi ovo potanko ispripovijedili, i ja nemam ni najmanje razloga, da o njihovom kazivanju ma najmanje posumnjam. Ja sam taj znak pokazao i narodu u crkvi te ga pozvao neka se vrsta u „Vojsku", čiji je Vojskovođa tako moćan, te svoj znak ovako čudesnim načinom od vatre sačuva: kako će istom rado sačuvati živa srca ljudska od paklenoga ognja, ako mu se sasvim posvete?

Veleč. g. župnik poslao je taj znak uredništvu te ono može samo potvrditi da gornji opis neznatno nagorjeloga znaka potpuno odgovara istini. O tom se može svako uvjeriti na svoje oči u upravi Glasnika, gdje se taj znak može vidjeti.

Kalendar Srca Isusova i Marijina za god. 1915.

Već je u štampi. Nadamo se, da će se u prvoj polovici kolovoza moći već razašiljati. Upozorujemo na to sve naše cijenj. pretplatnike, navlastito one u Americi i ostalom inozemstvu, da si ga zarana naruče.

Kalendar će imati sasvim novi omot: lijepu sliku Srca Isusova. Sadržaj će obilovati biranim štivom, a imat će i pouku o gospodarskim radnjama za svaki mjesec u godini.

Cijene su mu iste kao i prije: S poštom 90 fil., izvan Austro-Ugarske i Njemačke K 1·50 (30 cenata).

300-godišnjica Marijine kongregacije u Hrvatskoj.

Zagreb je doživio i proslavio mnogo slavlja; ali onakovo, kakovo je doživio i proslavio na Spasovo, dne 21. svibnja ove godine, još vidio nije. Bilo to slavlje jedino svoje vrsti; slavlje o kom se u javnosti jedva i znalo; pa ipak je proteklo ganutljivo, srdačno, sjajno, veličanstveno, da mu uzalud tražiš u prošlosti premca.

Osamnaest Marijinih kongregacija zagrebačkih proslavilo je 300-godišnjicu, kako se u Hrvatskoj osnovala prva po izbor-četa Marijina, i to baš u glavnom gradu Zagrebu.

Davno je bilo, kad su Marijine kongregacije javno istupale pred zagrebačko općinstvo, kad su uzveličavale tijelovsku procesiju i druge crkvene svečanosti, kad su njihovi članovi uzornim svojim životom te neumornim i ustrajnim radom čuvali svetu vjeru, tu najmiliju baštinu djedovsku, od svake natruhe krivovjerja, a u čudorednom pogledu bili pravi kvas u domaćem i javnom životu. S raspustom Družbe Isusove bijahu raspuštene i Marijine kongregacije, te je trebalo punih 125 godina, dok se u Zagrebu opet uspostavila prva hrvatska kongregacija, osnovana na nekadanjoj isusovačkoj gimnaziji. Dvanaest daljnih godina trebalo je čekati, dok joj se godine 1901. pridružila druga, a od onda stadoše nicati redom jedna za drugom, dok ove godine ne dostigoše broj osamnaest.

Uza sav taj lijepi broj sve do nedavno jedva se znalo, s kakvom brojnom i odabranom četom mora ta javnost u Zagrebu i u svoj Hrvatskoj da računa. Kongregacija učiteljica prva se poče javljati; za njom kongregacija radnika, onda obadvije kongregacije gospoda i gospođica. Dok su se ostale ograničile tek na svoje nutarnje slave, ženske kongregacije priredišе prošle godine dvije javne svečanosti u korist katoličkih misija na Balkanu, a u duhu „Apostolata sv. Cirila i Metoda". Sada na Spasovo ove godine istupiše svekolike, složno i jedinstveno kako nikad dosele.

Bilo je i skrajnje vrijeme. Tajni sami zbornici nijesu znali jedni za druge, a drugi pogotovo ne bijahu upućeni u tolike staleške

skupine i u tako zamjeran broj djece Marijine. To je imala pokazati istom proslava 300-godišnjice.

I pokazala je! Pokazala je, da ima u Zagrebu čelik-katolika ne samo među djecom i ženskim svijetom, ne samo među sirotinjom već i među najodličnijom i akademski naobraženom gospodom. Dosta je bilo zaokružiti po dvorani glazbenog zavoda na svečanoj akademiji, da vidiš, kako se svakom zborniku i zbornici lice smješka, a srce od ponosa širi, kad gleda oko sebe ono 1100 i više osoba razne dobi, spola i staleža, što su kao dobro izvježbana vojska vazda spremne, da obrane ugroženu vjeru i ćudorede, da brane svetu Crkvu i vrhovnu glavu njezinu, da se svasvim založe za katoličke biskupe i svećenstvo te pod njihovim vodstvom pospiješe vjerski preporod već skroz indiferentnog Zagreba.

Prvi je korak učinjen eto i u Zagrebu: što nas priječi, da ne mislimo ozbiljno i o skorom sveopćem sastanku hrvatskih Marijinih kongregacija?

Sama proslava.

300-godišnjica obavila se točno po uglavljenom rasporedu. U 7 sati napunila se prostrana crkva Srca Isusova (isusovačka) zbornicima 9 muških zagrebačkih kongregacija. Na koru lijepo pjevahu klerici-zbornici. Na pričest pristupa svaka kongregacija predvođena svojim „vijećem" u uzornom redu. Naša slika na strani 206. prikazuje najsretnije časove iza svete pričesti.

Na sličan način i još u većem broju, jer su i kongregacije jače, okupiše se u $8^1/_2$ sve kongreganistice i zapremiše određena im mjesta: odrasle u klupama, mlađe naokolo klupa, svaka predvođena s cijelim svojim „vijećem". Na koncu milo pjevaše zbor kongregacije više djevojačke škole u samostanu sestara milosrdnica. (Vidi sliku na str. 207.)

Ne da se opisati, kako su obje ove generalne pričesti muških i ženskih kongregacija djelovale na brojno prisutno općinstvo, koje nije nipošto htjelo da za njima zaostane, nego je i samo hrpimice sjedalo za stol Gospodnji.

A što da reknemo o svečanoj akademiji? To je trebalo vidjeti. Ne samo čustveniji ženski svijet već i odlični muškarci otirahu suze radosnice od velikog ganuća. Sud svih prisutnika glasio je jednodušno: „Prekrasno, divno! Rajsko uživanje!" Veleč. gosp. dr. Stjepan Markulin, član veće akademske kongregacije prikaza u svom svečanom govoru ukratko čitavu povijest Marijinih kongregacija u Hrvatskoj, napose u Zagrebu, orisa sadanje prilike i baci pogled u skoru budućnost, kadno će se broj kongregacija i kongreganista još više umnožiti, a time i broj uzor-kršćana, poizbor-radnika i predstraža za katolički pokret. Osvrnu se na prigovor, što se kongregacije osnivaju po staležima i pokaza kako baš u tom leži sva snaga života i blagoslovnog djelovanja kongregacija.

Na koncu akademije usta presvijetli gosp. Dinko Premuš, generalni vikar, da u ime krizmom zapriječenog presvij. gospodina Nadbiskupa dra Antuna Bauera, pozdravi Marijine kongregacije te

im od srca čestita. „Ta je proslava", reče, „veoma utješna za svako katoličko srce, jer vidi, da se svojski radi, kako da se u hrvatskom narodu razvije pravi katolički život. U Marijinim kongregacijama vidimo mi zalog bolje budućnosti. O da bi se ovo sjeme, što ga vele zaslužna Družba Isusova posijala, i nadalje tako krasno razvijalo! Nebeska Gospa toliko ljubi Hrvate te nije dala, da ostanu bez njezinih kongregacija. Njoj imademo zahvaliti, što su opet uskrsnule, što tako napreduju i tako blagoslovno djeluju. Bog dao te se množile, cvale i napredovale na slavu Božju, na čast Crkve i naroda hrvatskog!"

Dvoranu je besplatno i najpripravnije ustupilo ravnateljstvo glazbenog zavoda, dok su je prekrasnim narodnim ćilimima ukusno

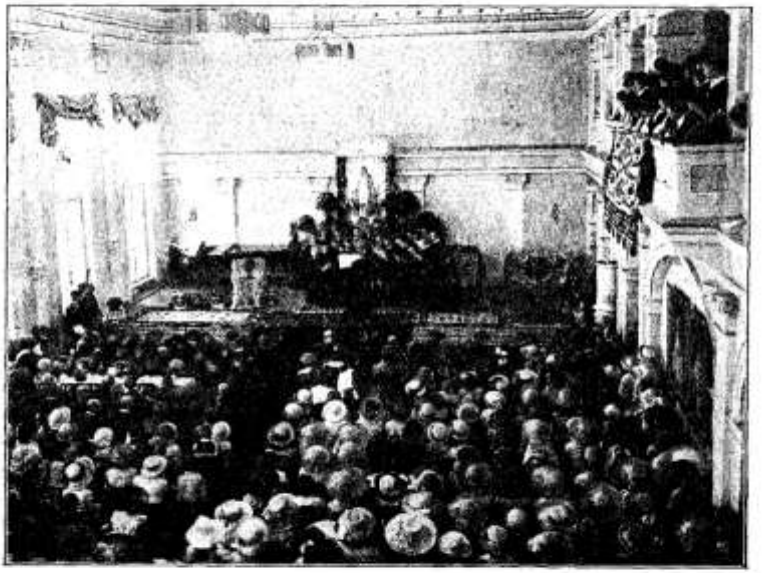

300-godišnjica M. kongregacija u Zagrebu: Svečana akademija.

ukrasile kongregacije gospođa i gospođica. Na pročelju pod svilenom nebnicom kao na prijestolju usred milovidnog zelenila privlači k sebi krasan kip Imakulate. (Vidi sliku na ovoj strani.)

Poslije podne urekao se svečani zbor svih kongregacija u 4 sata, da ne bude inače velika crkva Srca Isusova premalena, kad bi se slavlje spojilo sa svibanjskom pobožnošću. Ipak je i u 4 sata bila premalena. Zbornici obojega spola dođoše u potpunom broju i zapremiše svoje mjesto: muškarci s desne, ženske s lijeve strane ulazu. Redatelji su jedva mogli zaustaviti silnu navalu pobožnog općinstva, da ne poremeti lijepi red.

Preč. Superijor hrvatske isusovačke pokrajine o. Ljudevit Dostal, ističe, kako slavlje, što ga je samo uspomena na veliki događaj u

domovini, samo spomen na slavnu povijest, nije vrijedno, da se slavljem zove, pa ma bilo i slavlje tri stote godišnjice; nije naime dostojno, da se dići slavnom prošlošću onaj, čija se sadašnjost ne slaže s tom prošlošću. Uzalud veliča velike svoje prede, tko nije nasljedio njihov duh niti baštinio njihove kreposti. Zatim spomenu, kako napose zagrebačke Marijine kongregacije punim pravom slave tri stotu godišnjicu, kako je u Zagrebu osnovana prva Marijina kongregacija, jer evo, iza toliko bura i oluja mjesto jedne imamo danas 18 kongregacija u samom Zagrebu, a 142 u cijeloj Hrvatskoj; mjesto 40 članova brojimo danas u Zagrebu preko 1000, a u pokrajini i do šest, sedam hiljada. Prisutni gosti iz hrvatskog Primorja, iz Zagorja, Međumurja i Slavonije te brojni pismeni i brzojavni pozdravi sa svih strana velike Hrvatske živi su svjedoci, da je kongregacija uhvatila čvrst korjen. Mala četa prve hrvatske kongregacije razvila se eto u čitavu vojsku djece Marijine. Ta je vojska prožeta istim duhom, kojim su bili prožeti prvi hrvatski zbornici, kako to svjedoči sav rad i napredak naših kongregacija. Pravom stoga slavimo ovo slavlje kao pravo naše slavlje. Ali ga s nama slave i toliki blaženi dusi, nekoć zbornici, naši uzori i zaštitnici; a najviše mu se raduje Kraljica i Majka naša nebeska, kojoj smo se svečano posvetili . . .

Potom je slijedila svečana obnova posvete, koju je propovjednik molio s propovjedaonice, a sva crkva za njime ponavljala. Vidi sliku na str. 213.

Gosti i pozdravi.

Ovo slavlje počastiše osobno: kongregacija *mladića* iz Kotoribe (9 članova), *gimnazijalaca* iz Senja (2 člana), koji zastupahu i ostale senjske kongregacije; kongregacija *djevojaka* s Trškoga Vrha (6 članova s g. kapelanom); isto tako *djevojaka* iz Lešća (s gdicom učiteljicom).

Pismeno pozdravište slavlje preč. g. dr. J. Marušić, upravitelj kongregacije na *višoj djev. školi u Gospiću:*

„Želim od svega srca, da ta rijetka proslava što ljepše i dostojnije uspije na duševni preporod sinova i kćeri Marijinih osobito pak hrvatske katoličke omladine, koja pod zastavom bl. Djevice neustrašivo vojuje za ideale vjere i domovine". — Veleč. g. M. Pavelić u ime kongregacije *gimnazijalaca* na Sušaku. — Veleč. g. dr. A. Vincetić u ime Zemunskih kongregacija. — Preč. Msgr. M. Prošenik u ime kongregacije *više i niže pučke škole* u uršulinskom samostanu u Varaždinu: „Duhom ćemo prisustvovati toj slavi i moliti nebesku Gospu, da svojim možnim zagovorom blagoslovi sve redove i čete Marijinih zborova zagrebačkih, da nam u srcu Hrvatske — u bijelom Zagrebu — brojem i životom sjaje i cvatu kao divan perivoj, iz koga će miomiris dobroga primjera prelaziti na sve hrvatske Marijine kongregacije". Isto tako zanosno pozdravi ovo slavlje fra Đuro Bencetić u ime *svih* vukovarskih kongregacija.

Brzojavni pozdravi. Varaždinske Toplice: „Preč. ocu Ljudevitu Dostalu, Superioru hrvatske pokrajine D. I. Vrlo žalim, da ne mogu službeno zapriječen prisustvovati slavi nebeske Majke, pak od svega srca molim Sinka njezina, a Spasitelja našega, neka milostivo dopusti i učini, da svi naraštaji hrvatskoga naroda sve većma poštuju i ljube Djevicu bez grijeha začetu. Podjedno vas molim, da svima zbornicima isporučite moj pozdrav i blagoslov.

Antun Nadbiskup

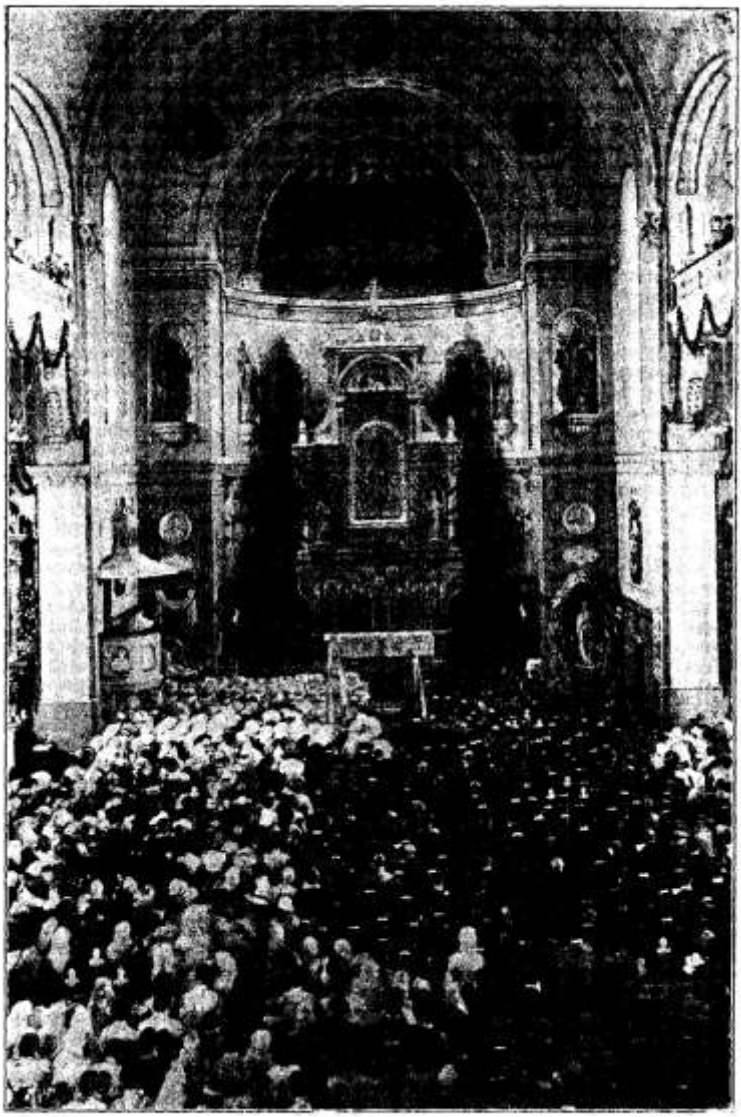

300-godišnjica M. kongregacija u Zagrebu: Obnova posvete u Svetištu Srca Isusova.

Varaždinske Toplice: „Veličanstvenoj proslavi presvete Majke Božje i naše svom smjernošću pridružuje se *Dr. Rittig*“ (nadb. tajnik.).

Dubrovnik: „I mi slaveći zajedničko slavlje kličemo: Napred pod zastavom Prečiste za obnovu Hrvatske u Kristu! — *Kongregacija klerika*“.

Dubrovnik: „Svi dubrovački zborovi kliču slaveći jubilej matice. — *Dvornik D. I.*

Krapina: „Na historijskom slavnom temelju podizale se brojne velebne zgrade mladih Marijinih kongregacija, iz kojih je po svetoj Zaštitnici prostrujio živi katolički pokret pravog kršćanskog života na zemnu i vječnu blagodat katoličke Hrvatske i njezine prijestolnice Zagreba. — Župnik *Vukovinski.*

Osijek: „Marijina kongregacija *učenica više djevojačke škole* prisustvuje u duhu današnjoj velebnoj slavi i žarko moli, da se raštrkani sinovi i kćeri hrvatskoga naroda okupe oko krila Majke nebeske“.

Pazin: „Duh mladića sa najzapadnijih strana naše domovine lebdi nad slavljem glavnoga grada Velike Hrvatske. — *Đačka Marijina kongregacija*“.

Sarajevo: „Sarajevske kongregacije najsrdačnije čestitaju. — *Horman, Puntigam, Hamerl, Foretić, Bock.*“

Senj: „Proslavi današnje tristogodišnjice žele: Vos cum Prole pia benedicat Virgo Maria! — *Dr. Fran Binički, dr. Rikard Kraus*“.

Senj: „Zajedničkom se slavlju pridružuju *klerici kongreganisti*“.

Senj: „Priključujemo se slavlju Marijinu prigodom tristogodišnjice u borbi za vjeru i domovinu. Živili u Kristu! — *Kongregacija senjskih gimnazijalaca*“.

Senj: „Napred, sinovi i kćeri Marijine u borbi za Mariju, Boga i domovinu. Živjeli! Pozdrav u Kristu! — *Marijina kongregacija radnica.*“

Senj: „Današnjoj slavi pridružujemo se. Dao Bog, da se po ljubavi spram presvete Djevice preporodi u Kristu draga nam Hrvatska. — *Marijina kongregacija gospojica*“.

Split: „Današnjoj proslavi junačkih boraca nebeske Kraljice pridružuje se *kongregacija splitskih sjemeništaraca*“.

Travnik: „Slavlju djece Marijine prisustvuju duhom i molitvom *kongregacija djevojaka i učenica.* — Bekavac.“

Travnik: „Slatki nas zove Majke glas — Na rad i borbu za domu spas. — Čestita *kongregacija vanjskih gimnazijalaca. Vanino D. I.*“

Travnik: „Marijin barjak sveti, trista se ljeta vije; junačka četa leti, pod njim da bojak bije. — *Građanska kongregacija*“.

Varaždin: „Svesrdno čestitam tristogodišnjicu moleći od Gospodina po Marijinom odvjetovanju najobilnije blagoslovi. — *Stepinac*“.

Vukovar: „Uživaju u uzvišenoj svečanosti djece Marijine i oduševljeno pozdravljaju vođe hrabre vojske, koja pod stijegom Bezgrješne junački istupa. — *Kongregacije*“.

Zadar: „Duhom sjedinjeni prosimo Kraljicu Hrvata za blagoslov. — *Kongregacija bogoslova.*“

Zemun: „Pridružujemo se svečanosti. — *Kongregacija gospojica*“.

Zemun: „Današnjoj svečanosti duhom prisutna *kongregacija gospođa*“.

Prekrasne fotografije (6 različitih snimaka) mogu se dobiti kod gosp. M. Šimića, fotografa, Zagreb, Mesnička ulica 7, uz cijenu od K 2·50 (s poštom K 3·—) po komadu. Slike bez kartona velike su 18 × 24 cm. te prikazuju polovicu Svetišta Srca Isusova tako te već radi toga mogu služiti kao prekrasan ures svakoj katoličkoj kući. Izrijekom pripominjemo, da je pomenuti g. fotograf čestit katolik, koga nekoji ne mogu živa gledati — najbolja preporuka za nj.

Nova društva:	Vojska S. I.	Pomi. Vojske.	Djevojačko Društvo.	Pomi. Djev. Društva.	Revnitelјice.
Sela kraj Siska (Hrv.)	50	27	70	—	109
Orfanotrofij Zagreb	106	—	—	—	—
Klana (Istra)	139	35	119	20	105
Kaštel (Istra)	80	11	50	13	100
Trojstvo (Hrv.)	120	35	110	40	152
Cepin (Slav.)	50	25	70	35	50

Prolog

o 300-godišnjici prve hrvatske Marijine kongregacije.

Spjevao: **Dr. Velimir Deželić**; na svečanoj akademiji deklamovao: **Berislav Deželić.**

U tmurno doba, kad su gromovi
Bijesnili strašni i orkana moć
Htjela da satre djedova nam dom,
Da zavijek mine ime hrvatsko
U vječne noći strašnom očaju,
Kad kršili se naši mačevi
I lomila se koplja junačka
I krv se lila našim njivama,
Kad ostanak je ostanaka bio
Hrvata dom pred silom osmanskom,
Raskrilila si Majko, Djevice,
Svoj plašt nad nama svojom dječicom
I sipala si zrake sunčane . . .
I miomirisom svoje ljubavi
Sokolila si p r v i dragi z b o r . . .

I oni su se tebi klanjali
U žaru svoje prve mladosti
I klicali su na uranku svom:
„O da si zdravo, majko kraljice!"
Pred tobom ruke svoje sklapali
I klecali su u prah pred tobom:
„Hrvate spasi majko Marijo!"

Od onda tristo prošlo godina
A Hrvat živé . . . još mu stoji dom.
Oluje bijes nit mržnja dušmana
Djedovske lipe ne sruši mu još.
Još sklapa ruke pred oltarima,
Još uzvija svoj barjak ponosno.
Još gleda u Te, sveta, zanosno
Otaca svojih štuje sveti prah
I rodnu grudu rosi suzama,
I cijelov daje stopi djedova.
Al Majko! . . . Teški dani nastaju:
Već sijač zlobni sjeme zasijo
U zlatnom žitu drač se uzdiže,
U gnijezdu lasta pokućinka, vaj,
Već leglo guja sikće otrovnih.
Otaca kule kam za kamenom,
Već trgaju nam divne svetinje,
I otimlju nam djecu rođenju,
I uče ju nek gaze nogama
Otaca krst i barjak hrvatski.
O Majko divna Božja djevice,
Pred kojom kleče sv'jeta narodi

Na dalekome lednom sjeveru,
Gdje nema daška mile ružice,
Na dalekome jugu sunčanom,
Gdje paome se dižu ponosne,
Na obalama voda beskrajnih,
Na klisurama snijegom pokritim,
O majko divna, Božja djevice,
Ti koja tristo već si godina
Zbornike svoje uv'jek štitila,
Pred Tobom u prah svi sad klecamo,
Do tebe drščuć ruke dižemo
Ko dječica do mile majčice,
Sto plaho bježe ispred sumraka
Bojeć se groznih, divljih sablasti:

O, budi s nama, sunce milosti,
O, budi s nama, kulo Davida,
O, budi s nama ružo mistična!
Obasjaj dane naše žalosti,
Sokoli sve nas, da ne klonemo,
I mirisom nas blaži utjehe . . .
O nedaj gazit ime hrvatsko;
Već novi lovor daj nam zastavi,
Na kojoj uvijek neka zlaćani
Uzdiže znak se Sina Božjega.
Klisure naše nepobjedive,
Da budu klisi Boga živoga,
I ono naše more hrvatsko,
Da vječnom pjesmom ori gromornom
Hrvata majko, divna Kraljice
O blaga, sveta, Djevo Marijo!
Hrvata svojih nemoj ostavit.
Dok ti si s nama, naša želja zlata
I nas će biti, bit će nas Hrvata!

Sv. Ignacije Lojolski.

Mjesečni zaštitnik 31. srpnja.

Sv. Ignacije Lojolski rodio se g. 1491. od plemenite porodice u Biscayi u Španjolskoj. Najprije je bio na kraljevskom dvoru, zatim u vojsci najmogućnijeg tada katoličkog kralja. Kad su Francuzi obsijedali grad Pampelonu 1521. zadobi Ignacije opasnu ranu, koja mu prouzroči dugotrajnu i pogibeljnu bolest. Da si prikrati dugo vrijeme stade čitati nabožne knjige, kad drugih nijesu imali. I eto čuda milosti Božje: dok se ispočetka ljutio kasnije mu te knjige veoma omilješe, te je još u bolnici čvrsto odlučio, da će poći stopama Kristovim i njegovih svetaca. Pođe dakle u Monserat, i tu viteško

svoje oružje objesi u znak zavjeta u crkvi i probdje mnoge noći pred oltarom Gospinim. Odavle pođe u Manrezu, odjeven u pokorničko odijelo i dade se na strogi pokornički život. U to vrijeme sastavi za onda još sasvim neuk onu divnu knjigu punu nebeske mudrosti, poznatu pod imenom: „Duhovne vježbe". Da lakše osvaja duše, odluči, da se usavrši u odgajanju polazeći od temelja sve s malim dječacima.

Ignacije se ne zadovolji time, što će odsele sam Bogu vjerno služiti; on zaželi da i druge privede na pravi put i pomogne im do prave sreće. U tom baš i jest prava ljubav bližnjega, da i druge nastojimo usrećiti, kako smo usrećili same sebe. A da uzmogne lakše osvajati neumrle duše za Boga, trebalo je posegnuti i za naravskim sredstvima, jer Bog ne čini čudesa, gdje si čovjek sam može pomoći. Tako Ignacije odluči, da će se posvetiti nauku i da će postati svećenik. I nije se ustručavao u dobi od 30 i više godina sjesti s djecom na školsku klupu i s njima početi nauke sasvim iz početka.

Sv. Ignacije Lojola.

Poslije ode u Pariz, da na glasovitom tamošnjem sveučilištu sluša sveto bogoslovlje. Što mu preostalo slobodnog vremena od nauka, upotrebi ga na molitvu i razna djela ljubavi bližnjega. Prema onom što je sam iskusio u Manrezi te napisao knjižicu „Duhovnih vježba" stade mlade ljude vježbati u bogoljubnosti. Tako predobi pomoću tih duhovnih vježba sedam vrsnih ljudi, među njima i jednog svog profesora, Franju Ksavera, te prije nego je bio zaređen za svećenika osnova u Parizu novi crkveni red pod imenom „Družba Isusova". Na brdu mučenika dne 15. kolovoza 1534. položiše pod sv. misom prve svoje zavjete. Kad je kasnije u Rimu novu Družbu još bolje uredio, sveza je najtjesnijim svezama s Apostolskom Stolicom položivši pored ona tri običajna redovnička zavjeta: siromaštva, poslušnosti i čistoće, još i četvrti, da je spreman i on i njegovi drugovi na svaki mig sv. Oca te poći, kamo ih god on pošalje i primiti svaku službu, koju im naloži.

Tako se dogodi, da je papa zatražio od Ignacija nekoliko misijonara za Indiju i on posla sv. Franju Ksaverskog koji posta ondje pravi apostol Indije, Japana i Kine. Ignacije posla gotovo u sve evropske države vrsne propovjednike, ispovjednike i učitelje. Družba Isusova posveti se osobito uzgoju mladeži i stade posvuda podizati pučke, srednje i visoke škole, koje sve do dana današnjega ostadoše

uzor za sve druge. Bobadilja, jedan od prvih drugova, dođe u Dalmaciju i tako djeluje Družba Isusova i u našim hrvatskim krajevima već preko 300 godina. Umro je sv. Ignacije 31. srpnja 1556.

„Sve na veću slavu Božju" bijaše geslo sv. Ignacija, a i danas je duhovnih sinova njegovim. Za tim ciljem ide sva Družba Isusova, a za njim se povađaju i Marijine kongregacije, u Družbi osnovane i njezinim apostolskim duhom zadahnute.

Vijesti iz raznih kongregacija.

Zagreb. Sekcija „Apostolata sv. Ćirila i Metoda" gospojinskih kongregacija priredila je u Zagrebu, a i u mnogim mjestima izvan Zagreba, devetnicu na čast Duhu Sv. za sjedinjenje crkava te je u sporazumu i s preporukom duhovne oblasti na početku devetnice razdijelila u zagrebačkim crkvama na hiljade primjeraka štampane molitvice za sjedinjenje. Na prvi dan Duhova primile su kongregacije na istu nakanu zajednički sv. pričest, a povrh toga sabirale su gospođe u svim zagrebačkim crkvama (osim u prvostolnoj poradi dijeljenja sv. potvrde) dobrovoljne milodare. Po dvije gospođe sjedjele su naizmjence u svakoj crkvi toga dana za posebnim stolovima, na koje je bio postavljen oglas, koji je vjernike upozoravao, za što se skuplja. Preč. gg. župnici i upravitelji crkava poduprli su svojski ovu plemenitu požrtvovnost gospođa, pa se na taj način način ubrala lijepa svota i odmah namijenila svojoj svrsi.

Kongregacije gospođa i gospojica priredile dne 27. svibnja prigodom 300-godišnjice zajedničko hodočašće u obližnje Remete, staro proštenište Majke Božje još iz doba Pavlinaca. Od Mirogoja pošle su u procesiji moleći putem krunicu. U crkvi su poslušale vatrenu propovijed o. Jos. Lachmayera D. I., koji im jezgrovito ocrtao sve glavnije savremene zadaće, navlastito ženskih kongregacija i pokazao put, kojim treba osobito zagrebačke kongregacije da kroče. Iza litanija i blagoslova odmoriše se gospođe i okrijepiše, a tom prilikom istače pohvalno njihov upravitelj požrtvovnost, gorljivost i međusobnu ljubav, što vlada u ovim kongregacijama, što nam jamči za još blagoslovniji rad. Mladež je otpjevala nekoliko pjesama u čast Majci Božjoj, a tad se veseli i zadovoljni vratiše u Zagreb.

Muške kongregacije pohodiše drugi dan Duhova Majku Božju Jeruzalemsku na Trškom Vrhu kod Krapine. Bijahu tu zastupane sve muške kongregacije zagrebačke: oko 300 vitezova Marijinih. Već putem u vlaku moliło se i pjevalo, a pogotovo, kad se išlo u procesiji iz Krapine na sam Trški Vrh. Tu je uz asistenciju upravitelja odslužio svečanu sv. misu preč. gosp. dr. Josip Pazman i sâm upravitelj kongreg. gornjogradske gimnazije. Na koru su pjevali klerici-zbornici uz pripomoć članova „Vijenca". Iza objeda bijahu zbornicima pročitani brzojavni pozdravi, stigli na Spasovo, a potom zaredalo nekoliko lijepih govora i zanosnih deklamacija, među ovima i Deželićev Prolog, što je bio deklamovan na svečanoj akademiji, a koga donosimo na drugom mjestu. Tom prilikom pročitao se i sadržaj brzojava, što je odaslan sv. Ocu, a prihvatio se i predlog, da se pozdravi požeška đačka Marijina kongregacija, koja je toga dana slavila svoju 15-godišnjicu.

Brzojav sv. Ocu glasi u hrvatskom prijevodu ovako: *Njegovoj Svetosti, Piju X. Rim. — Tri stotine zagrebačkih zbornika Marijinih završujući u svetištu preblažene Djevice u Krapini proslavu 300-godišnjice prve Marijine kongregacije podignute u nekadanjem kolegiju Družbe Isusove u Zagrebu, izlijevaju najtoplije molitve za Vašu Svetost, sinovski čestitaju osamdeseti rođendan i smjerno mole apostolski blagoslov za sve hrvatske kongregacije, za pojedine članove i za sav apostolskoj Stolici najodaniji narod hrvatski.*

U 3½ bila vrlo poučna i srdačna propovijed, koju izreče preč. g. dr. J. Pazman i večernja pod kojom su pjevali klerici i zbor grčko-katoličkog sjemeništa, dok je samu večernjicu služio preč. o. Ljudevit Dostal D. I. Superior

prije podne, da ne može skoro biti gore, sad se lijepo razvedrilo pa se mladež razišla, da pogleda okolicu. Međutim je domaći župnik, preč. g. Vukovinski, koji je hodočasnike na kolodvoru dočekao i na Vrh dopratio, okupio akademsku kongregaciju i sve upravitelje zajedno s poglav. gosp. kot. predstojnikom oko svoga gostoljubivoga stola. G. predstojnik bio preko Duhova na dopustu, ali se vratio samo radi hodočasnika, da ih uzmogne pozdraviti i snjima kroz sav dan dijeliti njihovu radost. — Na povratku se opet pjevalo i molilo, sve dok oko 10 sati navečer ne stigosmo u Zagreb. — Time su zagrebačke kongregacije dostojno završile jubilejsko slavlje.

Kongregacija djevojaka. U studenom prošle godine navršilo se 5 godina, kako je ova kongregacija osnovana. Do sada je primljeno u nju 180 djevojaka; od tih je 150 u Zagrebu, nekoliko ih je odsutno izvan Zagreba, nekoliko ih je Gospodin već k sebi pozvao.

Zagrebačke kongregacije na Trškom Vrhu.

Kongregacija služavki! Kako je potrebita u jednom gradu! Tu vlada obično veća pokvarenost i baš za služavke veća pogibelj. Često puta ne vide u domu, gdje žive, gotovo ništa dobra, moraju biti zajedno s pokvarenim drugaricama, a čim se pojave na ulici, evo novih pogibelji za njih gotovo na svakom koraku. Koliko poruga, koliko prišivaka moraju da slušaju sa svih strana, koliko napostavljanja, kamo se god okrenu! S veće strane rade kao prave ropkinje, pa opet nikom ne mogu ugoditi. Ujutro su prve na nogama, navečer zadnje u krevetu; ne jednom valja im dočekati i ponoć, a za hvalu i nagradu dobivaju često psovke i pogrde. Da barem nedjeljom imadu mira; ali baš ga onda imadu najmanje. Ima gospa, koje kao da misle, da njihove služavke nijesu kršćanke, da nemaju neumrle duše niti ikakvih obveza spram Boga, pa im ne dadu prilike kroz mjesece i mjesece, možda i cijele godine, da poslušaju sv. misu i prime sv. sakramente. U takvim prilikama osnovati kongregaciju i tražiti od sluškinja, da redovito pohađaju zborničke sastanke, nije doista malenkost. Pa ipak, ma da su gdjekoje od nas veoma udaljene od crkve, ma da se moraju svakog prvog petka već u 5½ naći u crkvi, da zajednički prisustvuju sv. pričesti, ipak svaka svladava velikodušno sve te poteškoće. Što više, imadu i Euharističnu sekciju, a njezini se članovi pričešćuju svaki dan ili svakog tjedna po više puta ili barem svakih 14 dana. Pa ipak nijedna se „milostiva" ne može opravdano potužiti, da se radi toga zanemaruju kućni poslovi. Dapače u gradu je prava jagma za sluškinjama kongreganističama, a i izvana javljaju se gdjekoji upraviteljи, vel. g. Milanu Beluhanu, da im priskrbi čestitu sluškinju.

U kongregaciji je još jedna sekcija za crkveno pjevanje. Članice joj redovito pjevaju u crkvi sv. Marije. — I sekcija „Apostolata sv. Ćirila

i Metoda" lijepo radi. Još bi bilo poželjno, da se osnuje sekcija karitativna, koja će se brinuti za one prave siromahe duhom, koji premda možda u izobilju vremenitih dobara nemaju onih jedino pravih i neprolaznih te se odalečuju od crkve i sv. sakramenata i na samom smrtnom času. Baš sluškinje mogu tu najviše pomoći, jer su dan i noć uz ovakove osobe vezane. Radi se i na tom i nema sumnje, da će im odličniji ići rado na ruku. Kongregacija ima svakog prvog petka mjesto redovitog sastanka zajedničku uru klanjanja presv. Sakramentu. x

Sarajevo. Hodočašće muških Marijinih kongregacija na sv. Goru kod Travnika. Na svetkovinu „Pomoćnice kršćana", koju je papa Pijo VII. ustanovio na uspomenu pobjede kršćanskog oružja nad Osmanlijama; na dan, kad se je sam Pijo VII. prije ravnih 100 godina iz Napoleonova sužanjstva kao pobjeditelj vratio u svoj prijestolni Rim; sto godina, kako je ovaj isti papa uskrisio silom vanjskih prilika ukinutu Družbu Isusovu, stupi prvo bosansko hodočašće na sv. Goru kraj Travnika, gdje se na strmoj visini iz starih kršćanskih grobova izvio pobjedonosni križ Spasiteljev. Dođoše propetome Spasu svome, da se poklone, a onda da pohode i nedaleko iza križa na

Sarajevske muške kongregacije na sv. Gori kod Travnika.

ruševinama predhistorijskim, rimsko-poganskim i starokršćanskim podignutu crkvicu Žalosne Majke Božje, Kraljice Mučenika, te tješiteljice progonjenih, te zaštitnice naroda hrvatskog napose u mučeničkoj Bosni. Katoličko Sarajevo, u kojem se najjače razvio u cijeloj Bosni život katolički pomoću mnogobrojnih Marijinih kongregacija, pošlo posebnim vlakom — do četiri stotine djece Marijine iz gospodskog, građanskog, đačkog zbora te zbora naučnika. Iz Travnika pak došlo je posebnim vlakom mnogobrojno građanstvo, građanska i sve đačke kongregacije, predvođene župnikom i dekanom veleč. g. M. Bekavcem, da dočeka katoličko Sarajevo. Vidjesmo tu i okružnog predstojnika presvij. g. Nikolu Dolića s obitelju.

I zasja na suncu divna zastava đačkih kongregacija glavnoga grada, a uto eto vođe proštenja, milog biskupa-zbornika dra Ivana Šarića, rektora središnje bogoslovije o. Hormana D. I. sa svojom gospodskom kongregacijom, a njoj na čelu presvij. g. Kosta Hörman, odjelni predstojnik u. m. i intendat zemaljskog muzeja za Bosnu i Hercegovinu. Za njima o. Puntigam D. I. sa svojom mladeži i u pratnji gg. profesorâ-katekêtâ dra Dujmušića i dra Buljana o. Hamerla D. I. s kongregacijom radnika itd.

Mužari pozdraviše, a rektor kolegija Družbe Isusove u Travniku kao čuvar Sv. Gore, o. Ivan Kujundžić, pozdravi srdačno goste. Nato krenuše svi u

procesiji prema brdu. Silan narod gradski i seoski okupio se oko sv. križa na vrhuncu i čekao na procesiju, dok je ova molila križni put penjući se uz brdo. Najedamput napuni se visina između križa i crkvice bezbrojnim mnoštvom od nekoliko hiljada ljudi u raznolikoj svečanoj nošnji. Biskup-zbornik stupi pod mitrom pred narod i okružen svećenstvom i zbornjcima iz Sarajeva, koji su nosili i dva velika moćnika, što ih doniješe crkvici Žalosne Majke Božje na dar, izreče besjedu kao ono Spasitelj na gori; a slušao ga pobožni narod, a i sijedi Vlašić sa svim brdinama, dolinama i vodama svojim.

Govorio Travljanin-biskup, kako ih je potaknuo primjer Isusov, Marijin i svetaca, koji su također visine tražili, da se Bogu pomole, te dođu iz Sarajeva ovamo na grobove starih kršćanskih mučenika. Pod biskupskom se misom pričestili neki članovi gospodske kongregacije, dok se drugi pričestili još u Sarajevu.

Iza mise poleti svaka ptica k svome jatu: svaka kongregacija k svome taboru, da se okrijepi i proveseli. Naroda se sakupilo na hiljade osobito pod granatom lipom podno sv. Gore i kod hladnih vrela na Lašvi. Odličnike uzva

Omladinske kongregacije Sarajevske na hodočašću podno sv. Gore.

rektor travničkog kolegija na objed, za koga stiže o. Puntigamu brzojav od Nj. Visosti vojvotkinje Hohenberg, supruge prijestolonasljednika, zaštinice omladine sarajevske. Tom prilikom bje odaslan brzojav Njoj i Njeg. c. i kr. Visosti nadvojvodi Franji Ferdinandu, prijestolonasljedniku, koji je poslao 300 kruna za jednu kapelicu križnoga puta, što se kani podići na sv. Gori. Sad je ondje samo privremeni križni put.

U 4 sata valjalo se rastati: mi dolje, a Travničani gore. Još jedamput zamahnuše rupci, mužari zagrmiše pa: „S Bogom! Majko Božja na sv. Gori! S Bogom! Doviđenja na godinu!“ — U 7¾ navečer prispio je zelenilom iskićeni vlak u Sarajevo. Dači krenuše u povorci pod svojim barjakom kroz grad pjevajući, te pred omladinskim domom svojim ispjevaše „Lijepa naša“, a onda se veseli i zadovoljni mirno raziđoše. K. — H.

Kongregacija klerika. Redoviti sastanak imamo svake srijede. Odmah u početku zauzeli smo pobožnost „Devet Služba Presv. Srcu Isusovu“ i upisali smo se svi u društvo svagdanjeg klanjanja, a svećenici su stupili u družbu „Svećenika klanjalaca“ te marljivo spravode po čitav sat neprekinut na sedmicu.

Uveli smo ove godine i euharističku sekciju u kongregaciji, pa se članovi pričešćuju barem pet put u sedmici i jednu sv. pričest prikazuju na opću nakanu, koja se ispostavi, a svećenici u sv. misi čine poseban spomen.

Kako se nadamo od dobroga Pastira, da će jedamput privesti zabludjele ovce, našu nesjedinjenu braću, u svoj ovčinjak, to smo se upisali i u „Apostolat sv. Cirila i Metodija." Mjesec svibanj pogotovo posvetismo koliko smo više mogli Majci našoj Mariji, a imamo za to i pobude, jer vidimo, što sve čine i druge kongregacije u gradu Sarajevu.

Kongregacija u zavodu sv. Josipa. 30. travnja imadosmo sastanak, na kojem po savjetu velečasnog upravitelja, odlučismo što dostojnije proslaviti mjesec svibanj. U tu je svrhu svaki razred više djevojačke škole i preparandije resio krasan oltar blažene Djevice, koji smo što pomnije i sjajnije kitile. Uz oltar visio je na zidu arak papira, uprav umjetnički izrađen sa sličicom Majke Božje i natpisom: „Duhovno cvijeće svibanjskoj Kraljici od Njene djece". Prazni prostor arka, bio je razdijeljen na odjele, iznad kojih se čitalo: „Svete pričest, Sv. mise, Pohodi". — Svaki dan bi kongreganistice zabilježile crticom duhovni cvijetak, što su ga toga dana ubrale u čast svibanjskoj Kraljici.

Premda kongregacija broji samo 63 članica i nekoliko kandidatica to je u svibnju ipak bilo od naše kongregacije 2078 sv. pričesti, 2508 sv. misa i 2106 pohoda; dok je u kongregaciji učit. pripravnica, kojih imade 90 na broju, bilo je 1838 sv. pričesti, 2508 sv. misa i 3400 pohoda. Većina kongreganistica pričešćivala se svaki dan. Mnogim vanjskim kongreganisticam više djevojačke škole bijaše vrlo teško svaki dan ili često pristupiti k sv. pričesti, jer se iza kasne školske mise, nije dalo kući na zajutrak. No veli se: „Ljubav je dosjetljiva", pa tako i naše kongreganistice, da udovolje jednom i drugom, donosile su kavu u bocama, koju bi č. setra kuharica drage volje u samostanskoj kuhinji u vrućoj vodi podgrijavala. Tako smo imale topao i zdrav zajutrak. Poslije kave valjalo se žuriti u školu, gdje se sad u svibnju prije obuke svaki dan pjeva pjesma Marijina i dijele cedulje, na koju se iza obučavanja napisala žrtvica, koju je pojedina na taj dan doprinijela u čast mile Gospe. Te smo cedulјice stavljale u kutijicu na Gospin oltar. Osim ovih dnevnih žrtvica, odmah na početku svibnja, svaka je kongreganistica obećala jednu izvanrednu žrtvu doprinijeti kroz cio mjesec, svojoj prečistoj Majci. Te smo žrtve istom na koncu svibnja napisale, sabrale i predale velečasnom ocu Foretiću D. I. našem upravitelju, a on ih kod sv. mise prikaza premiloj neba Kraljici. Nadamo se, da su sve naše žrtve bile mile našoj dragoj nebeskoj Majci, ali osobito neke, jer su zahtijevale mnogo prijegora i samozataje.

Taj mjesec zaključismo malom akademijom, kod koje jedna kongreganistica stavi na oltar Marijin duhovno cvijeće i u ime svih kongreganistica prikaza ga dragoj Gospi. Na koncu akademije vinu se iz 200 grla zvonka pjesma: Marijina himna gore u nebeske visine . . .

Vukovar. Proslava 300-godišnjice. — Kad već nijesmo mogli prisustvovati slavlju Marijine djece u Zagrebu, gledali smo, da bar donekle poput zagrebčana ovu slavu ovdje proslavimo. Generalnu sv. pričest imale su i ovdje sve Marijine kongregacije na Spasovo kod zajedničke sv. mise u 7 sati. Poslije podne u 6 sati držan je prigodom svibanjske pobožnosti svečani žbor u spomen 300-godišnjice. Govornik, upravitelj Marijinih kongregacija razloži, kako ova 300-godišnjica jasno govori: 1. da je Marijina kongregacija djelo Božje, jer djela ljudska zub vremena izjeda, a bure ruše; 2. da je Hrvatska plodno tlo za Marijine kongregacije; od onoga časa naime, kako se ljudi više zauzimaju za kongregacije, one cvatu i množe se! Prije propovijedi pjevao je mješoviti zbor kr. realne gimnazije onaj krasni „Ave Maria" od našega Ivana pl. Zajca. U potpunom broju sudjelovale su kongregacije dopoldašnjim i popoldašnjim svečanostima.

Na bijelu nedjelju priredila je kongregacija gospođica svoju godišnju svečanu akademiju u kazališnoj dvorani Grand Hotela. Našem pozivu ljubezno su se odazvali odlični supruzi Markulin iz Zagreba i svojim sudjelovanjem mnogo doprinijeli sjajnom uspjehu ove svečane akademije. Muževna riječ dr. Markulina i lijepo pjevanje njegove gospođe, ostat će u nezaboravnoj uspomeni katolika trgovišta Vukovar. Na veliko zadovoljstvo prisutnika, lijepo su odigrale naše gospođice kongreganistice igrokaz: „Duh kršćanstva ili: Rimljani i Slaveni". Kazališna dvorana i ovaj je puta bila dupkom puna.

Kongregacije napreduju brojem i djelom. Pred dva mjeseca uvedosmo kao sekciju: „Apostolat sv. Cirila i Metoda". Neumorna prefekta kon-

gregacije gdica Marija Bratić vodi i ove godine analfabetni tečaj. — Bilo sve na što veću slavu Božju i Prečiste, a na korist naših neumrlih duša!

Pri zaključku ovoga broja stiže iz Rima ovaj odgovor na brzojavku s Trškog Vrha:

Beatissimus Pater pergratum habuit filiale venerationis votum a Sodalibus Congregationis Marianae exhibitum et eisdem nec non fidelibus Croatiae petitam apostolicam benedictionem ex animo impertitur. — Card. Merry del Val.

U prijevodu:

Svetom Ocu bijaše veoma mio sinovski iskaz počitanja, što mu ga podadoše zbornici Marijine kongregacije te njima i vjernicima Hrvatske od srca podjeljuje zamoljeni apostolski blagoslov. — Kardinal Merry de Val.

Svibanjska pobožnost u Zagrebu.

Bilo vrijeme a nije baš ni jako davno, kad se jedva u jednoj ili dvije zagrebačke crkve držala svibanjska pobožnost, pa ni ta ne bijaše osobito pohađana. Ove godine iza misija držala se u sedam crkava: u sve četiri gradske, k tomu kod ss. milosrdnica, kod isusovaca i u sv. Katarini (njem.). I gle, kao da je i to danas za Zagreb premalo. Sve crkve bijahu svake večeri pune i prepune. Završetak bijaše osobito ganutljiv, navlastito u Svetištu Srca Isusova, gdje se na koncu propovijedi orilo iz tisućâ grla gromki „Vjerujemo!“ i „Obećajemo!“ dok se u crkvi na sve strane čuo glasan plač muških kao i ženskih: tako svečan i potresan bijaše to trenutak. K tomu ona čarobna i raskošna rasvjeta, da čovjek zaboravlja i na onu veliku stisku i vrućinu te misli, da nije više na ovoj grješnoj zemlji. Vjero sveta, vjero katolička, divna li si i neodoljiva! Blago onom, čije srce ti skroz na skroz prožimlješ!

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može ni na koji način uvrstiti. Svomu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa.

Ozdravio smrtonosno ozlijeđeni.

Slavonija. — Moje dijete muško od sedam godina nastradalo ljuto. Konj ga ošinuo u glavu tako teško, te nijesmo mislili, da će ostati živo; a i sam je liječnik izgubio svu nadu. Ali ja sam se čvrsto pouzdao u Presv. Srce Isusovo, i ono je pomoglo. U ime toga proglasite širom svijeta, da Presv. Srce svakome pomaže, tko se njemu moli i u njega čvrsto ufa.

Srce Isusovo pomaže svećeniku.

Dalmacija. — U svojoj svećeničkoj službi imao sam veliku poteškoću s jednom dušom. Pobojah se da ne očaja i ne propade kraj silnih napasti i dvojba, pokazujući se opornom savjetu i ravnanju. U velikoj stisci utekoh se Božanskom srcu Isusovu, obećav, da ću i javno zahvaliti. Iz gle sva opornost iščezne, a ona duša postade uprav slijepoj poslušna svakom savjetu. Budi hvala slava Božanskom Srcu!

Dobio službu.

Hrvatska. — Služio sam u židovskoj kući gdje sam se smatrao kao u tuđini i srce moje nije imalo pravog zadovoljstva. Stoga sam želio dobiti drugu službu. I započeo sam devetnicu u čast Srcu Isusovu s obećanjem, da ću se zahvaliti u Glasniku. Kad sam jednom u crkvi vršio svoju pobožnost, očutim najedamput, ne znam ni sâm kako, da potražim mjesto u stanovitoj kući. Popitam se, zamolim, i preko svakog očekivanja dobio sam odmah mjesto, i to tako lako, kao da su ondje više tražili mene nego li ja njih. Nažalost, prošlo od toga četiri godine, a da nijesam dosada ispunio svog obećanja. Kajem se, i što ne učinih prije, to sada od srca vršim hvaleći i slaveći svom dušom svojom Božansko Srce Isusovo.

Velika pomoć u teškom času.

Bosna. — Pri svršetku 1912. g. sa sviju strana zadesi me nemio udes, jer mnogi vjerovnici zatražiše izravnanje svojih tražbina, dapače neki su i sudbeno postupali, tako da sam bio na rubu propasti jer u ovako teškom položaju nije lako postići sporazum. Utečem se u pomoć Presvetom Srcu Isusovu i blaženoj Djevici Lurdskoj obećavši devetnicu i svakom svetištu po 50 K ako mi se moja želja ispuni. I na moju veliku radost stvar se je svršila mirnim načinom, a ja pun veselja kličem od srca: Hvala budi Presv. Srcu i blaženoj Djevici Lurdskoj! Devetnicu sam izvršio, a na obol obećane svote šaljem po 5 K mjesečno.

Sin postao redovnik.

Istra. — Imala sam sina, koji se posvetio naukama s nakanom, da postane redovnik. Teškom sam mukom otkidala od svog siromaštva, ono nekoliko kruna, što sam morala mjesečno doprinašati za njegovu opskrbu; ali nada, da će postati redovnikom, olakšavala sve poteškoće. Pomislite, kako me ljuto srce zaboljelo, kad mi jednog dana sin došao bolestan kući i kad sam od starješina saznala, da će radi bolesti teško moći nauke dovršiti. U toj kušnji ipak nijesam z tvojila. Podvostručila sam vruće molitve i učestala sv. pričesti i napokon obećala zahvaliti se javno Presv. Srcu Isusovu i dati 3 K za Glasnik. Sin mi je izgubio jednu godinu nauka, ali danas se ipak u zdravlju čuti mogo jači, pak je već i primio redovničko odijelo. Puna zahvalnosti kličem stoga: Vječna neka bude hvala i slava Presv. Srcu Isusovu!

Obratio se pijanac i psovač.

Piše nam povjerenik iz Amerike: F. P. rodom iz Kranjske stekao je u Americi lijep imetak. Sagradio si kuću na kat, otvorio dućan i u njemu bio zaposlen od rana jutra do kasne noći on i žena mu i sluga. Ali eto zla. U svom dobru zaboravio na Boga, koji mu blagoslovio trud i rad, pa počeo piti i psovati isprva pomalo, a napokon se sasvim propio. Psovao je, da ga čovjek nije mogao slušati. Malo pomalo odbio od sebe sve kupce. On u krčmi, žena u pustom dućanu čeka, hoće li tko zaviriti u nj. a sluge nije ni trebao.

Jednog dana dođem slučajno ja u taj dućan. I nađem gospoju kako plače gorko, da bi i kamen proplakao. Zapitam je, što joj je; a ona mi kroz plač ispripovjedi sve. „Da mi nije žao djece", završi, „i starice majke njegove, koja broji već 70 godina, ja bi ga već ostavila, pa ma prosila od vrata do vrata, bolje bi mi bilo, nego što ovdje podnosim njegovu prostotu i slušam strašne psovke njegove." — Ja sam baš imao „Glasnik Srca Isusova" uza se, pa joj ga pokažem i reknem: „Gospojo! Srce Isusovo i Majka Božja moraju pomoći. Ja ću vam to ostaviti ovdje, vi čitajte i počmite odmah devetnicu; a početak ću je s vama i ja. I ne ćemo prestati, dok se ne obrati." Siroti ženi kô da je teški kamen pao sa srca.

Sedam dana nije me bilo u tom dućanu. Onda se opet navratim. Poznavao sam gazdu osobno. U dućanu — gazda P. zabavljen poslom u jednome kutu. Prve mu riječi iza pozdrava bile: „M! Ja više ne pijem i ne psujem! Uvidio sam, kamo sam dospio i kako bih svršio, da sam nastavio ovako. Kažem ti: Nikad više!" — I doista, taj vam se čovjek sasvim promijenio. A s njegovom promjenom promjenio se i život u obitelji. Sad vlada ondje mir i sloga i Božji blagoslov. — O da bi se sve žene pijanica i psovača puno molile a nimalo klele — brzo bi ih obratile.

Kupio željenu oranicu.

Hrvatska — Siromah sam i nemam puno zemlje. Blizu onog moga pedlja zemlje bila oranica jednog bogataša. Ja sam je kušao kupiti već prije pet godina. Ali gazda, kadgod sam mu kupnju samo spomenuo, nasmijao bi se i rekao, da je ne će prodati. Ove godine nekako me opet ista želja obuzme. Bilo baš u ožujku ove godine. Ja se preporučim sv. Josipu i počnem njemu u čast moliti svaki dan Gospinu krunicu. I gle, 8. travnja ja sam sa gazdom za tu njivu pogodio. Hvala milom Spasitelju, sv. Josipu i Majci Božjoj!

Umoljavaju se svi p. n. dužnici za Glasnik, Kalendar ili što već imadu, da što prije urede svoje račune i svoju savjest!

SADRŽAJ. Euharistički kongresi i lige 193. — Najbolja baština djeci 195. — Ljubav prema djeci 196. — Djelovanje „stare" D. I. u Hrvatskoj 198. — Ja ljubim tebe (pj.) 201. — Rana pričest djece 202. — Divna slika (pj.) — Euharistijsko društvo za djecu 203. — Život bl. Margarete 204. — Nije za te već za pijanduru 206. — Dopis iz Kamanja. 208. — 300-godišnjica Marijine kongregacije u Hrvatskoj 209. — Prolog (pj.) 215. — Sveti Ignacije Loj. 216. — Vijesti iz raznih Marijinih kongregacija 218. — Zahvalnice 223.

Urednik: **Stjepan Babunović, svećenik D. I.** Tisak C. Albrechta, Zagreb.

Preporučamo:

„Srce Isusovo spasenje naše“.

Poučna i molitvena knjiga u 16-ni sa 456 str. Izdalo Uredništvo Glasnika. II. izdanje. Cijene: Fino u platno uvezana **K 1·20;** fino u platno uvezana sa zlatorezom **K 1·60;** krasno u kožu uvezana sa zlatorezom **K 2·40.** U cijenama je uračunana i poštarina.

Veliko obećanje Presv. Srca Isusova ili Velika devetnica spasa.

Poučna knjiga s dodatkom molitava na čast Srca Isusova i s prekrasnom slikom S. I. pred naslovom. Napisao Stjepan Babunović D. I. Tu se raspravlja o najvažnijem obećanju S. I.: kako si naime štovatelji Srca Isusova mogu osigurati milost konačne ustrajnosti, ako se kroz 9 prvih petaka uzastopce pričeste.

Neuvezana stoji **K 1·20;** fino u platno uvezana sa zlatnim natpisom i ukrasom stoji **K 2·—.** U cijenama je uračunana i poštarina.

Tri poučne i molitvene knjižice od S. Babunoviča D. I.

O čestoj i svagdanjoj svetoj pričesti.

Prva je namijenjena **odrasloj hrv. mladeži.** Neuvezana stoji **60 filira** s poštom; fino uvezana u platno sa zlatnim natpisom **K 1·—.**

Druga je napisana **za mladež pučkih škola** Cijena je neuvezanoj knjižici **40 filira** s poštom; fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **70 fil.** ujedno s poštom.

Treća je **za hrvatski katolički puk.** Cijena neuvezanoj s poštom **15 filira;** fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **80 filira** ujedno s poštom.

Sve se ove knjige naručuju kod

Uprave Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

NASTAVAK MILODARA.

Za svetište Srca Isusova: Banovar: N. K. K —·40, S. M. K 3·—; Bošnjaci: V. K. K 1·—, S. Š. K 1·—; Brod u S.: O. M. K 2·—. Čabar: A. M. K 2·—; Čakovac: O. F. K 6·—; Čazma: V. K 2·—. Didinarijeka: J. P. K 5·—. Eureka Calif.: K. J. K 4·80. Fužine: B. U. K 2·—. Gunja: H. V. K 2.—, A. L. K 1·20. Hocking Iowa: P. V. K 2·60. Ivanićgrad: S. S. K 1·—, B. J. K 5·—. Jajce: M. P. K —·80; Jakšić: L. L. K 3·—; Jermington W.: C. J. K 4·90. Koritnja: E. C. S. K 5·—; Kustošija: P. J. K 2·—. Ladislav: M. M. K 6·20; Leisering: V. J. K 3·—. Mašina: F. A. K 3·—; Mošlika: K. J. K 10·—; Molve: R. G. K 1·20; Mostar: N. A. K 1·—. Neum: R. I. L. K 2·—; Novska: D. V. K 5·—, K. B. K 4·—. Orebić: K. U. K —·60; Osijek I.: A. P. K 10·—, P. L. K 2·—; Otočac: G. P. K 1·—. Parin: A. F. K 20·—; Pečnik: Č. M. K 5·—; Ploče: M. M. K 2·60; Požega: K. S. K 10·—, Sch. M. K 1·20; Proložac: J. I. K 1·—. Sacramento Cal.: V. P. K 5·—; Sarajevo: J. M. K 3·—; Seljanjec: T. Š. K 1·—; Sisak: M. A. K 9·10; Sladojevci: T. M. K 3·—; Split: B. F. K 1·—; Stajnica: T. pl. D. K 15·—; Steelton: S. J. K 10·—; Sv. Ana: G. P. K 3·—; Sv. Petar Čvrstec: M. C. K 2·—. Tešanj: B. A. K 2·—; Torjanec: K. M. K 4·—, Z. M. K 2·—. Valpovo: D. T. K 1·—; Versecz: R. S. K 5·—; Vranjić: O. M. K 10·—; Vrbovec: M. M. K 1·—; Vrlinska: G. M. K 2·—. Zagreb: M. M. K 10·—, L. V. K 8·—, J. R. K 4·—, T. U. K —·84, S. C. K 5·—; Zlatar: M. M. K 3·—. Zvornik: B. A. K 5·—.

Vjera i čudorede. Dr. F. Jehlicska. Izdao Zbor duhovne mladeži zagrebačke. 1914. Cijena K —·60. Preporučamo naobraženim čitateljima Glasnika.

Život sv. Vincencija Paulskoga. Prevele sestre milosrdnice. Zagreb. Cijena s poštom 3 krune. Naručuje se u samostanu sestara milosrdnica. Preporučamo toplo svima.

Uspomene iz sv. zemlje. Napisao Krsto Krile, izdao komisarijat sv. zemlje u Zagrebu, kod koga se i naručuje uz ove cijene: Tvrdo vezana K 4·— (kapelani, učitelji, đaci, seljaci i siromasi K 3·—); u fine korice: K 5·—; u kožu: K 6·—. Pridodaj poštarinu 20 fil. Hodočasnici dobivaju knjigu badava.— Knjiga je sjajno opremljena i krcata lijepim slikama. Preporučujemo je najtoplije svima.

Glasnik Presvetog Srca Isusova

blagoslovljen od svetog Oca pape i mnogo puta preporučen od hrv. biskupa, jedino je glasilo **Apostolstva molitve, bratovštine Presv. Srca Isusova, Vojske Srca Isusova** proti psovki, **djevojačkih društava** za naknadnu svetu pričest, te jedino glasilo svih hrvatskih **Marijinih kongregacija.**

Izlazi svaki mjesec. **Pretplata „Glasniku Presvetog Srca Isusova"** iznosi na cijelu godinu s poštom **1 krunu i 20 filira.** Tko ga osobno uzima kod uprave: **1 krunu**; a za one, koji su izvan Austro-Ugarske monarkije: **2 krune.** Pojedini broj stoji 10 filira. Naručbe, pretplata, reklamacije i milodari šalju se

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

KALENDAR SRCA ISUSOVA I MARIJINA

za prostu godinu 1914. i 1915. Blagoslovljen od sv. Oca pape Pija X.

Cijena je Kalendaru za monarkiju s poštom **90 filira**; *kod većih narudžaba znatan popust. Za Ameriku, stoji Kalendar s poštom* **1 K 50 fil.** *(30 cenata) i ne mogu se dobiti istisci na dar.*

Preporučamo:

„Srce Isusovo spasenje naše".

Poučna i molitvena knjiga u 16-ni sa 456 str. Izdalo Uredništvo Glasnika. II. izdanje. Cijene: Fino u platno uvezana **K 1·20**; fino u platno uvezana sa zlatorezom **K 1·60**; krasno u kožu uvezana sa zlatorezom **K 2·50.** U cijenama je uračunana i poštarina.

Veliko obećanje Presv. Srca Isusova ili Velika devetnica spasa.

Poučna knjiga s dodatkom molitava na čast Srca Isusova i s prekrasnom slikom S. I. pred naslovom. Napisao Stjepan Babunović D. I. U njoj se raspravlja o najvažnijem obećanju S. I.: kako si naime štovatelji Srca Isusova mogu osigurati milost konačne ustrajnosti, ako se kroz 9 prvih petaka uzastopce pričeste.

Neuvezana stoji **K 1·20**; fino u platno uvezana sa zlatnim natpisom i ukrasom stoji **K 2·—.** U cijenama je uračunana i poštarina.

Tri poučne i molitvene knjižice od S. Babunovića D. I.

O čestoj i svagdanjoj svetoj pričesti.

Prva je namijenjena **odrasloj hrv. mladeži.** Neuvezana stoji **60 filira** s poštom; fino uvezana u platno sa zlatnim natpisom **K 1·—.**

Druga je napisana **za mladež pučkih škola** Cijena je neuvezanoj knjižici **40 filira** s poštom; fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **70 fil.** ujedno s poštom.

Treća je **za hrvatski katolički puk.** Cijena neuvezanoj s poštom **48 filira**; fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **80 filira** ujedno s poštom.

Opća pravila „Marijinih kongregacija", bez kojih ne može biti nijedan kongreganist. Cijena s poštom po komadu samo 20 fil.; kad se naruči 25 komada najednom: K 3·50; 50 komada: K 6·50.

Diplome za revnitelje(ice) Apostolstva molitve u 3 boje. 10 komada stoji s poštom K 1·50.

Sve se ove knjige naručuju kod

Uprave Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

Sveta Potvrda (krizmanje). Tri kateheze za pouku o sv. potvrdi. Napisao Ferdo Gerstner. Naručuje se u biskupskoj tiskari u Đakovu za **20 fil.** U 16° strana 32. Preporučamo.

GLASNIK
PRESVETOGA
SRCA ISUSOVA
BLAGOSLOVLJEN OD SV. OCA PAPE.

Broj 8. Kolovoz 1914. Godina XXIII.

Nakana molitava i dobrih djela u kolovozu.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Indo-Kina.

Indo-Kina prostire se između prednje Indije i Kine u Aziji. Što poradi ovoga položaja što poradi velike sličnosti prilika u zemlji s onima u Indiji i u Kini dobi ova pokrajina svoje ime: Indo-Kina. Pučanstvo broji 18 milijuna te obuhvaća kraljevine Aama, Kambodže i pokrajine Kochikinga i Tonkina. Od god. 1886. vladaju zemljom Francuzi.

Indo-Kina vam je zemlja pravih mučenika. Kršćanstvo su u zemlju donijeli Isusovci. Još polovicom 17. stoljeća bilo tu oko 300.000 kršćana. Domaći prevrati rastjeraše vjerovjesnike, uslijed česa se i broj kršćana veoma umanjio. Da nije kršćanstva sasvim ponestalo, zasluga je domaćeg svećenstva, a i dominikanaca, koji su nastavili započeto djelo otaca Isusovaca. U bunama godine 1857.—1862. nastrada životom pet biskupa, tri evropska misijonara, 116 domaćih svećenika, preko 100 domaćih redovnica i više od 1000 kršćana. Oko 10.000 odličnijih kršćana baciše u tamnice, bezbroj ih rastjeraše širom, a imetak im razgrabiše. Još je ljući bio progon god. 1882.—1886., u kom poginu do 50.000 kršćana, 20 evropskih misijonara i 30 domaćih svećenika.

Stara riječ: „Krv mučenika — sjeme kršćana“ obistinila se i ovdje. Odonda se kršćanstvo stalo brzo širiti, tako te danas ima ovdje već do jedan milijun vjernika. U samom srednjem Tonkingu živi 241.000 katolika među 2 milijuna pogana. Kršćani su veoma gorljivi. Premda uslijed silnih vihrova, poplava i čestoga glada puno stradavaju, ipak sami uzdržavaju svoje škole za vjeronauk, svoje svećenike i podižu crkve. Kako su siromašni, to podignu obično najprije samo skele

te ih pokriju slamom i crijepom, a onda čekaju na žetvu, da štogod skucaju i tad počmu zidati. Kršćanske obitelji uzimaju mnoge sirote pod svoju djecu. Roditelji rado daju svoju djecu u svećenike tako, te ova misija ima najviše od svih drugih na svijetu svojih domaćih svećenika. Danas ih ima 675, dok je evropskih misijonara samo 442. Puni su pravog svećeničkog duha te umiju dobro upravljati župama. Između 77 indo-kitajskih mučenika, što su god. 1900. bili proglašeni blaženima, ima 25 domaćih svećenika, a među njima 6 domaćih dominikanaca. Ne će dugo potrajati, pa će uređeno svećenstvo moći samo preuzeti svu duhovnu pastvu.

Indokitajci imadu i svoje domaće sestre redovnice. „Ljubiteljica sv. križa" i dominikanskih trećoredica ima već do 3000, dok je evropskih redovnica samo 212. Podučavaju žene u katekizmu, rukovode 117 sirotišta sa 7000 siročadi te više bolnica za gubavce. U jednoj takvoj najvećoj bolnici njeguju 302 gubavca.

Misijonarima pomažu domaći vjeroučitelji. Mnogi od njih žive neoženjeno, premda nijesu ni klerici već prosti svjetovnjaci. Godine 1880. počelo se raditi u pokrajini Laos. Tad se za katehetsku službu prijavilo 15 domaćih vjeroučitelja. Za po godine sasjekoše pogani trojicu od njih na komade, a trojicu spališe žive. Uza sve to, kad je biskup Punginiers zamolio druge pomoćnike, prijavilo ih se 23!

Ali zašto da se molimo za tako dobre i gorljive kršćane?

Misija mnogo stradava ne samo od uređenih pogana nego onamo od godine 1900. i od svih Francuza. Kako se je francuska vlada raskrstila s vjerom, to je počela i sama nemilo progoniti indokitajske svećenike i misijonare, kako to radi i kod kuće sa svojima. Redovnice protjeraše iz svih državnih bolnica; na misiju udariše porez od 4% ne izuzev od njega ni ista sirotišta ni bolnice. Kad to znadu pogani, navlastito, da ne će biti kažnjeni, ako što na žao učine misijonarima, samo čekaju na dobru priliku, da navale na kršćane. Uslijed toga nijesu ni obraćenja više onako brojna, kao još do nedavna. Još god. 1898. pokrstilo se samo u jednoj od 12 biskupija 22.000 neznabožaca, dok se sada u cijeloj misiji pokrsti samo kojih 11.000. Misija danas raste više naravskim prirastom kršćanske djece, jer je te godimice 30—36.000.

Budizam, poganska vjera uređenika, još je uvijek uplivna. Sva muška mladež u nekim krajevima mora kroz više godina da bude najprije u samostanima „bonca" (neka vrst poganskih redovnika). I mnogoženstvo otešćava napredak kršćanstva, a nemanje bezbožnost i strahovita nečudorednost useljenih Francuza. Radi progonstva u domovini dolazi iz Francuske svake godine sve manje i manje misijonara, a i novčana sredstva izdaju, kad valja Crkvu podupirati i kod kuće. Tako je sedam biskupa bilo prisiljeno, da otpuste polovicu svojih seminaraca, jer ih ne mogu više uzdržavati. Francuzi su veoma omraženi u zemlji, jer su bahati i nasilni te se ni najmanje ne obaziraju na domaće običaje i potrebe. Poradi njih zamrziše uređenici na sve tuđince i na same misijonare, jer misle, da su oni Francuze doveli u zemlju. Pomozimo stoga braći svojoj po vjeri što više barem usrdnom molitvom, da u teškim prilikama ne klonu duhom i da ih Gospodin sačuva od novih progonstva. I. K. D. I.

Jubilej Družbe Isusove.

ana 7. kolovoza slavi „Družba Isusova“, kako to natuknusmo još u svibanjskom broju Glasnika, stotu godišnjicu, kako je opet uspostavljena po svem svijetu. Uspostavljena? Dakle je bila ukinuta? Tako je. A zašto? Što je skrivila? Jeli se možda iznevjerila svojim redovničkim ustanovama, zašla s pravoga puta? Ne, ništa od svega toga! Zašto je dakle bila onda ukinuta? To baš želim reći; čitaj samo dalje!

Otkako je papa Pavao III. potvrdio „Družbu Isusovu“ godine 1540. širila se nova Družba upravo nevjerojatnom brzinom. Ona dade Crkvi uzor-muževe, svijetu pisce i učenjake svake ruke. Novi apostoli za širenje vjere pojaviše se u njoj. Tko da se ne divi jednom Franji Ksaverskom, koji ostavlja pariško sveučilište te polazi u daleku Indiju i Japan, da neznabošcima naviješta sveto Evanđele? Ili jednom sv. Petru Klaveru, koji kroz 42 godine dočika bijedno crnačko roblje, da ga otkupi, liječi, zaodije, spasi tjelesno i duševno? A tko nije čuo za ona tri čista ljiljana, što ih Družba Isusova dade svijetu: sv. Alojzija, sv. Stanka i sv. Ivana Berchmansa?

Družba se bila razvila kao malo koji red. Bijaše razdijeljena u 41. redovničku pokrajinu, nastanjena u 34 kuće zavjetovanih otaca, 669 uzgojnih zavoda, kolegija zvanih, 340 manjih kuća, što ih „rezidencijama“ zovu, 61 novicijatu, 171 sjemeništu i 271 misijonskoj postaji. U svemu brojila je 22.589 članova, među ovima 11.293 svećenika. Od svog postanka bijaše Družba Isusova trn u oku svim bezbožnicima, krivovjercima i odmetnicima. Već su samom imenu njezinu prigovarali, jer da se tobož pravi boljom od svih drugih redova. A zašto su je toliko mrzili? Radi istoga razloga, radi kojega su mrzili i progonili i Gospodina Isusa: Laž ne podnosi istine, kriva vjera ne trpi pravu, nazovi-krepost ne može živa gledati pravu. „Nije učenik nad svojim učiteljem“ rekao je Božanski Spasitelj. I opet: „Kad su mene progonili, progonit će i vas.“ Sve je to morala iskusiti na sebi i odabrana četa njegova.

Crkvi Isusovoj zaprijetila teška vremena. Ugleda crkvenog i svjetovnog nestajalo sve više u svijetu; prevratnici neprestano dizali ohole svoje glave. Spremala se ona strahovita revolucija, buna u svoj Evropi. Vladu dobili u ruke ljudi bezbožni i Crkvi skroz neprijateljski. Njihove namjere križala Družba Isusova, koja je od svoga početka bila najčvršći temelj i nauspješnija potpora Crkvi Isusovoj. „Maknimo s puta nju,“ govorahu bezbožnici, „pa Crkva ne će više imati tako jake obrane!“ Ljuto li se prevariše! Kao da Crkva nije postojala preko 15 stoljeća bez Družbe i kao da ne će moći bez nje ni poslije opstati! Ili kao da nije Bog kadar do potrebe dati Crkvi svojoj kakvo drugo, još uspješnije sredstvo!

Na dvorovima dakle vladara uzvitlala se najprije prašina proti

Isusovce iz cijelog kraljestva i iz svih svojih naseobina. Osam godina kasnije povede se za njom i Španjolska, a domala i vlade u Napulju, Parmi i Malti. Njemačka i Engleska, sav evropski Sjever otpao je već odavna od Crkve; sad zaprijeti Francuska i Austrija. „Ako se ne ukine Družba Isusova", poručuju bezbožnici sv. Ocu, „mi ćemo svi otpasti od Crkve".

Što? Zar zenicu oka svoga da si izbije? Da, baš to hoće prevratnici. Zar onu Družbu, za kojom se otimali svi katolički biskupi po svem svijetu, da njenom pomoću preporode svoje stado po misijama i svoje svećenstvo da zadoje pravim duhom Isusovim po duhovnim vježbama? Nije li neposredni predšasnik njegov papa Klement XIII. još pred osam godina iznova potvrdio ustanove Družbe Isusove i sve bezbožne navale na nju odbio kao „ništetne, buntovne i nepravedne" po Crkvu i red?

Ali bezbožna čeljad ne miruje. Ona hoće na svu silu da uništi Crkvu, a na putu joj stoje omraženi Isusovci. Što da učini sveti Otac? Da žrtvuje miru za volju jedan red, ili da otuđi Crkvi nebrojene milijune? Svijestan si obećanja Isusova: „Vrata je paklena ne će nadvladati", odabra sveti Otac manje zlo, ali svakako pravo zlo, te dana 21. lipnja 1773. ukine Družbu Isusovu. Učini to papa Klement XIV. prisiljen, kako je to sam izrijekom priznao. Niti je tu bilo kakve istrage niti kakve odsude niti kakvog ma najmanjeg ukora: „To je bila vazda prva briga naša," veli sveti Otac u apostolskom pismu, kojim ukida Družbu Isusovu, „da sve učinimo za opći mir Crkve. U tu smo svrhu spremni saditi i graditi, ali također i odstraniti i uništiti i ono što je nama najdraže i najmilije te što moramo da s velikom tugom izgubimo". Nikad nije dakle sv. Otac potvrdio osvada i kleveta prevratnika i bezbožnika, nikad Družbe ni sbog najmanjeg čina prekorio. Žrtvovao ju je samo općem miru za volju.

Ali ne bijaše njima do mira nego do toga, da poruše sva prijestolja i unište svaku zakonitu vlast na zemlji. To su bjelodano dokazali onim strahovitim prevratom u Fransuskoj, koji poput kuge zarazi doskora svu Evropu. Padom Družbe ne samo da se nije povratio željeni mir nego se sad istom i razmahala prava i neugasiva borba između dobra i zla. Tko ruši prijesto u Francuskoj, tko crkve i oltare? Tko odrubljuje glavu zakonitom kralju, tko baca u tamnice i izvodi na stratišta hiljade i hiljade nedužnih žrtava? Isusovci? Ta njih više nema! Oni na prvu riječ svetoga Oca, komu zavjetovaše slijepu poslušnost, ostaviše ako i krvava srca svoje kuće i kućišta, napustiše tolike škole, zatvoriše tolike učevne i znanstvene zavode, maknuše se iz tolikih crkvi — oni nijesu više „Isusovci", oni nijesu više redovnici, oni ne žive više na okupu i pod posluhom. Tko izvede dakle tolika nedjela, tko počini tolika bezakonja, tko je uzrok svih tih u nebo vapijućih opačina? Oni isti, koji su tražili, da se Družba ukine, pa će tobož odmah nastati mir . . .

Nedokučivih li puteva Božjih! Katoličke tobož vlade traže, da se Družba Isusova ukine, a nekatolička vlada Katarine II. ruske carice ne će o tom ni da čuje! Na svu sreću odluka papina reče, da se ono apostolsko pismo, kojim se ukida Družbu

proglasiti. Carica ga Katarina jednostavno ne dade u svom carstvu proglasiti već naredi, da Družba ima i nadalje postojati, ma da su je Isusovci sami molili, da to pismo proglasi, jer su htjeli da po svem svijetu točno izvrše naredbu papinu. Katarina II. nadala se naime, da će sveta Stolica prije ili kašnje Družbu opet uspostaviti.

I uspostavila ju je! Iza 42 godine životarenja u Rusiji, a poslije i po Italiji oživi je opet i probudi na nov život papa Pio VII. dne 7. kolovoza 1814., a da ni slovca nije promijenio u njezinim ustanovama.

Za ovo sto godina novoga svoga života ojačala je Družba i raširila se, kako nije ni za prvih sto godina prvoga života svoga. Početkom ove jubilarne godine broji Družba Isusova 16.545 članova, od tih je 8048 svećenika, 4393 skolastika, t. j. takvih, koji uče za svećenike i 4014 braće. Redovničkih pokrajina broji Družba danas 27. U 37 velikih misijonskih područja djeluje neumorno 3531 član njezin.

Kako prije u „staroj" Družbi tako i danas u „novoj" djeluju Isusovci i u hrvatskim zemljama. Hrvatska pokrajina ima danas dva kolegija: u Zagrebu s novicijatom i u Travniku (Bosna) s velikom gimnazijom, središnjim malim sjemeništem za svu Bosnu i Hercegovinu i konviktom, te četiri rezidencije: u Sarajevu (središnje veliko sjemenište za svu Bosnu i Hercegovinu), Dubrovniku i Spljetu. U svemu djeluju danas u hrvatskoj pokrajini 103 Isusovca.*

Stjepan Cepetić D. I.

„Đavolski molitvenik".

Zar ima i takvih molitvenika? Ima! To su vam — karte.

Kad ih god čovjek uzme u ruke, više manje pomoli se sotoni, jer sotona u svakom slučaju dobiva, a nikad ne gubi: Evo, on dobiva od onoga, koji gubi. On bi naime morao novac korisno upotrebiti za se i za svoje ukućane, a on toga ne čini: to je za đavla lijep dobitak. Katkad se dogodi, te se onaj, koji izgubi, ubije. To je onda osobito velik dobitak za đavla, jer taj nesretnik ide ravno k njemu i to navijeke. — Čovjek zavidi, mrzi na onoga, koji na kartama dobiva; mržnja je sjeme đavolsko; to je njegov dobitak. — Đavo dobije i od onoga, koji dobiva, jer on uzima drugom ono, na što nema nikakvo pravo on, već žena, djeca i drugi ukućani onoga, koji gubi; a takav je postupak za đavla ne malen dobitak. Đavo dobiva od obojice zajedno; jer psuju, srde se, ne rade, ne mole se, piju, uče i druge igrati na karte i postaju tako donekle krivci svih onih zala, što će ih počiniti ti novi kartaši, njihovi učenici.

Đavo je lukav; on je zadovoljan, ako se netko isprva karta samo od zabave i bez novca; ali obično čim nekomu karte jedamput omile, želi pokazati svoju vještinu i na novce. Stoga je najbolje, da ljudi niti ne uzimaju karte, taj pravi — đavolski molitvenik.

Xaverski.

* O životu i radu hrvatskih Isusovaca u „staroj" i u „novoj" Družbi piše podrobnije „Kalendar Srca Isusova i Marijina" za godinu 1915., koji

Slike iz života Isusova.

Isus je činio mnoga i velika čudesa, da tako svemu svijetu dokaže, da je on doista Sin Božji i obećani svijetu Mesija. Čudesa je bilo svake ruke, a činio ih je na razne načine, te ne bi tko pomislio, da možda samo čara i opsjenjuje. Ni isti učenici njenjegovi nijesu isprva bili na čistu, tko je i što je on. Ali mnogobrojna čudesa njegova raspršiše u njima svaku sumnju.

Bilo to nekako u početku javnog naučavanja Isusova. Gospodin je upravo dovršio svoju propovijed narodu pa će sad prijeći na drugu stranu jezera. I uđe u lađu. „I postade velika oluja", pripovijeda nam sv. Marko (4, 37. i sl.) „i bacaše valove u lađu tako, da se lađa napuni. A on na krmi spavaše na uzglavlju. I probudiše ga i rekoše mu: Učitelju! zar ti ne mariš, što ginemo? I ustavši zaprijeti vjetru i reče moru: Zašuti, umukni! I utoli vjetar i postade tišina velika I reče im: Zašto ste strašljivi? Zar još nemate vjere? I uplašiše se vrlo, i govorahu jedan drugomu: Što misliš, tko je taj, da ga slušaju vjetar i more?"

Pogledaj sliku na strani 131. Petar upravo kleknuo pa ga moli vruće: „Učitelju! Zar ti ne mariš, što ginemo?" Ah, Petre! Zar ti još nijesi iskusio, kako je dobar i milostiv Gospodin? Dušo kršćanska, koja u teškim časovima mrmljaš proti Bogu dragom: i tebe ide ovaj opravdani prikor: Zašto si strašljiva? Zašto si malovjerna? Zar ne znaš, kako te Srce Isusovo ljubi? Zašto onda dvojiš, zašto se onda bojiš? Prepusti njemu daljnju brigu: ti si svoje učinila, kad si mu svoju nevolju otkrila. On već zna, što mu je činiti i kada i kako će ti pomoći. Samo ne kloni duhom ni za časak.

Dobrota Srca Isusova osvajala svakoga. Ali se našlo zlih ljudi, kakvih se nađe i danas, kojima nitko ne može ugoditi pa ni sam dragi Bog. Što je narod više hvalio Isusa i za njim išao, to su oholi farizeji više mrzili i zavidali mu. Ta njihova oholost i zavist dovede ih napokon do toga, da su naumili Isusa pošto poto uhvatiti, odsuditi i ubiti, e da samo oni uzmognn uživati neograničeno povjerenje naroda.

U tu su svrhu pazili na svaku riječ Isusovu, ne bi li mu štogod mogli pravom prigovoriti. Ali tko će u Sinu Božjemu naći kakve mane! Kada to nije pomoglo, stavljahu mu naumice svakojake zamke, ne bi li ga kakogod ulovili u riječi.

Tako su jedamput poslali k njemu svoje učenike združivši se s irudovcima, premda se inače nijesu trpjeli, ali u zlu se i najgori slože, pa će mu lukavo: „Učitelju! Znamo, da si ti istinit i da doista putu Božjemu učiš i ne mariš ni za koga, jer ne gledaš tko je ko; kaži nam dakle, što misliš: Jel li slobodno porez dati cezaru ili nije?" Mišljahu bezbožnici: Iz ove nam stupice ne će umaći; jer odgovorio ma kako, imamo ga u svojim rukama. Rekne li, da je slobodno, skočit ćemo na njega mi i reći, da je izdajica naroda svoga, kada dopušta, da robujemo tuđinu. Tako ćemo pobuniti proti njemu narod. Rekne li, da nije slobodno, s mjesta će ga uhvati i zaprijeti irudovci, jer buni narod proti rimskom caru, koji po Irudu

Isus utiša oluju na moru.

Ali tko će se mjeriti s mudrošću Božjom? Isus kao sveznajući Bog opazi odmah, kamo oni zapravo smijeraju, pa im reče: „Što me kušate, licemjeri? Pokažite mi porezni novac! A oni mu dadoše dinar. I reče im: Čija je ovo slika i natpis? Rekoše mu: Cesarev. Tada im reče: Dajte cesarevo cesaru, a Božje Bogu!“ Sve nam ovo živo prikazuje slika na strani 239.

Ne kušaj Gospodina! Ne misli, da se možeš mjeriti s njime, i da ćeš umaći pravdi njegovoj. Ne zaboravi nikada, da on ne sudi čovjeka toliko po riječima, koliko po srcu i po mislima njegovim. Ne misli dakle, da ćeš ga ikada prevariti pa da smiješ svoj popravak samo obećavati, a obećanje svoje da ne moraš nikada ispuniti. S Bogom se nije šaliti. *S. Babunović D. I.*

Na što rijetko mislimo.

Jesi li ikada mislio na to, da je Srce Isusovo i t v o j e srce; da kuca u onom tijelu, od kojega si i ti ud?

Apostoli često zovu Crkvu kristovu: Kristovim tijelom. Sv. Pavao apostol sjeća Rimljane na kreposna, kršćanska djela; a za razlog tomu navodi, da su udovi tijela Kristova: „Kao što u jednom tijelu mnogo udova imamo ... tako smo mnogi jedno tijelo u Kristu“ (Rim. 12. 4. 5). A da još većma osvjedoči kršćane, da su otajinstveni udovi Kristovi, često kazuje, da je Krist glava naša, glava Crkve: „Krist je glava tijela Crkve“ (Kol. 1, 18). I prispodobama tumači apostol ovu istinu prvim kršćanima: „Muž je glava žene, kao što je Krist glava Crkve“ (Ef. 5, 23). „Rastimo u onom, koji je glava Krist“ (Ef. 4, 15). A svi ispovijedamo po nauci sv. Crkve, da je Krist Gospodin nevidljiva glava njezina, a sv. Otac Papa da je njegov namjesnik. Što slijedi odovud, što smo udovi otajstvena tijela Kristova, ili kako sâm Krist Gospodin govori, što smo loze na trsu Kristu?

Prije svega slijedi to, da moramo kao udovi vršiti djela, tako uzvišenoga, svetoga tijela Kristova. A da uzmognemo djelovati, prije svega moramo da živimo. A što je život toga otajstvenoga tijela? Život otajstvenoga tijela Kristova jest v j e r a. Al ne ma kakva vjera, ne ona vjera, koja ostaje u tebi i pošto si smrtno sagriješio, nego ž i v a vjera. koja se očituje zaslužnim djelima.

To otajstveno tijelo krijepi i osviježuje sve svoje udove čvrstom i krepkom n a d o m. A ovo je drugo, što moramo kao udovi otajstvenoga tijela da imamo: čvrstu, krepku nadu u svim napastima, nevoljama, poteškoćama našega života.

A poglavito je u tom otajstvenom tijelu: s r c e. A to je živo Srce Isusovo! Kao što srce oživljuje, grije, raspaljuje naše naravno tijelo, tako Srce Isusovo oživljuje, grije raspaljuje otajstveno tijelo svoje — Crkvu svoju; Srce Isusovo, velim, to jest božanska l j u b a v njegova. Osnov otajstvenomu tijelu Kristovu je vjera. Po zapovijedi Kristovoj morali su apostoli propovijedati svakomu stvoru; ali samo one su smjeli krstiti i uvrstiti u otajstveno tijelo, koji su vjerovali.

Po sv. krstu ulijeva nam Duh sv. ufanje u dušu, kojim zasluge

Kruna sviju darova, što Duh sv. dijeli svim udima otajstvenoga tijela Isusova, jest ljubav.

Ljubav je uistinu onaj živi spoj, što nas sjedinjuje s glavom Kristom. Tim se posvećuje duša naša za hram Duha Sv. Sv. Aug. veli o trima bož. krepostima: „Vjera je temelj hrama Božjega, ufanje su zidovi, a ljubav je svod i krov.“

Sve se hrani i uzdržaje time, čim je postalo. Kao što je naše prirodno tijelo postalo iz zemlje, tako se i uzdržaje hranom zemaljskom. Naše pak otajstveno tijelo postalo je vjerom, ufanjem i ljubavlju, pa se tim istim krepostima i uzdržaje. Samo tako možemo ostati živi udovi u živom otajstvenom tijelu Kristovu, ako često budimo vjeru, ufanje i ljubav; ako po vjeri živimo, ako se u Boga uzdamo, ako u ljubavi ustrajemo.

Mi rijetko na to mislimo, da je naš kršćanski život u uskom vezu sa Presv. Srcem Isusovim. Pa ipak: Kao što bi nam prestao naravski život, kad bi prestalo u nama kucati naravsko naše srce, tako bi prestao u našoj duši svrhunaravski život, kad ga ne bi uzdržavala silna ljubav Presvetog Srca Isusova.

A ne samo da je vrhunaravskom životu izvor u Presv. Srcu, nego i obilnijemu životu: revnosti u kršćanskim dobrim djelima. Zato nam kazuje cijela povijest pobožnosti Presv. Srca, da je Isus zato očitovao svoje Presv. Srce, da ohladnjelu ljubav nanovo uspiri. „Oganj sam došao da bacim na zemlju, i što hoću, nego da se upali?“ (Luk. 12, 19.) Kako je prvim svojim dolaskom zapalio oganj ljubavi na zemlji, tako ga sada po pobožnosti prema Srcu svome uspiruje, Mislimo na to često i sudjelujmo! (M. K. D. I.)

Božje djelo.

Divno jutro prosvanulo
Zlato rujnim sjajem,
Mila pjesma zaorile
Vasionim krajem.

Sitan cilik ustitrao
Lijepe ptice male,
Biser potok ubrzao
Žuboreće vale.

Duša mi se sva uznijela
U raskošju tome,
Molitvicom procvanula
Stvoritelju svome.

Uzdigla se lakokrilna
Gor do neba plava:
Mili Bože, ota djela,
Sva su tvoja slava!

M. Horvat.

Za svećenike. Kako nam javlja knjižar i nakladnik sv. Stolice i sv. Zbora za Obrede Pietro Marietti u Turinu, dogotovljen je njegov novi časoslov u 16-ni, te ga je dne 16. lipnja prikazao Nj. Svetosti papi Piju X. Sv. Otac osokolio je marljivog nakladnika, koji je u zadnje vrijeme izdao mnogo liturgičnih, teoloških, asketskih knjiga na latinskom i talijanskom jeziku.

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše **Stjepan Babunović D. I.**

(Nastavlja se.)

Jednom, bilo to za pokoru mojih grijeha, nijesam mogla spavati na badnju noć, a župnik navijestio kod propovijedi javno, da oni, koji te noći nijesu spavali, ne dolaze na sv. pričest.*

I tako se ja nijesam smjela pričestiti, jer te noći nijesam mogla spavati. Dan radosti pretvorio mi se u dan suza, koje bijahu moja hrana i sve moje veselje.

Počinila sam ja i velikih grijeha. Bilo to neke godine o pokladama. U društvu s drugim djevojkama i ja se iz puke taštine zakrabuljila. Taj sam čin žalila i oplakivala kroz cijeli svoj život; a tako i pogrješke, što sam ih učinila ispraznim uresom želeći time ugoditi prije spomenutim osobama, kojima se Bog kao sredstvom poslužio, da osveti nanesene mu nepravde. Bijahu to kreposne osobe, koje nijesu nikom ništa na žao učinile. Ne bi one ni sa mnom tako postupale, da nije Bog moj tako htio. Za to ja ne nosim na njih nikakve pizme.

Smiluj mi se Gospodine, pa mi i ovu slabost moju oprosti što sam se u svojoj žalosti i stidu, koji si mi tako živo utisnuo u srce, toliko opirala ovome pisanju. Pomozi mi, Bože moj, da ne podlegnem pod teretom ovih opravdanih prigovora. Ne, neću se više nikada, obećajem ti, uz pomoć tvoju opirati, makar me i života stajalo ili si time navukla prezir svih stvorova, pa ma se svi pakleni bijesovi naoružali na me, da kazne moju opornost. Oprosti mi, molim te i pomozi, da dovršim što od mene tražiš, uza svu protivnost, što je podjaruje moje samoljublje.

Hoće da je udadu.

Da nastavim svoje pripovijedanje. — Što sam više odmicala dobom, to se više množili moji križevi. Đavo bijaše pripravio više lijepih prilika, kako da me sa svijetom sveže te prekršim učinjeni zavjet. Primamio je u kuću više momaka, s kojima sam morala govoriti. To su bile za me goleme muke. S jedne strane silila me na udaju rodbina, a osobito majka, plačući bez prestanka i govoreći, da sam joj ja jedina nada, te se izbavi iz svoje nevolje. Utješiti bi je moglo samo to, kad bi iza moje udaje mogla živjeti uza me. S druge opet strane progonio mi Bog srce takvom silom, te ne imađah nikada mira; pred očima mi naime vazda lebdio moj zavjet; ako ga prekršim, kaznit će me užasnim mukama.

Đavo se opet poslužio nježnom mojom ljubavlju prema majci, te mi neprestano pokazivao suze, što ih je prolijevala. Ako budem redovnica, šaptao mi, bit ću ja kriva, ako ona od žalosti umre; ja ću za to Bogu odgovarati, jer sam joj ja jedina pomoć i potpora. To me neizrecivo mučilo. Ja sam majku tako nježno ljubila, a i ona mene, te ne bismo mogle živjeti, da se ne vidimo. – S druge strane

* Župnik je po svoj prilici korio koji zao običaj u župi, pa krivce htio na taj način kazniti; a Margareta u svojoj prostodušnosti protegla to i na se. — Up. Ur.

progonila me neprestano želja, da budem redovnica. Pa ona odurnost proti nečistoći! Sve mi to zadavalo prave muke. Nikad mira, uvijek u suzama; a nikoga, komu da se potužim! Nijesam znala, što da počnem.

Napokon stala u meni prevladivati ljubav prema mojoj dobroj majci. Držala sam, da će mi zavjet lako ukinuti; tā bijah dijete, kad sam ga učinila. K tomu onda, kad sam se zavjetovala, nijesam pravo znala ni što je to „zavjet". Uza sve to hvatao me silan strah, što ću izgubiti svoju slobodu. Onda ne ćeš više moći, govorila bih sama sebi, po volji postiti, dijeliti milostinju, bičevati se. A redovnički život, mišljah opet, iziskuje veliku savršenost od onih, koji ga

Na putu iz Pregrade u Kostel.

odaberu, do kakve se ja nikada dovinuti ne ću; stupim li dakle u red, propast ću.

I ja počeh ogledati se za svijetom, gizdati se, da mu se dopadnem i veseliti se, koliko sam samo mogla. Ali ti si, o Bože moj, ti si, jedini svjedoče velikih, dugotrajnih i strahovitih onih muka, što sam ih podnosila u duši, kojima bi već hiljadu i hiljadu puta podlegla, da me nije pridržala izvanredno milostiva dobrota tvoja — ti si imao sasvim druge osnove sa mnom, nego što sam ih ja u svom srcu gojila. Ti si mi i ovom prilikom, kao već više puta prije, pokazao, kako mi je teško i uzaludno boriti se proti oštrom žalcu ljubavi tvoje; te kako moja zloba i neumjerenost napinje sve svoje sile i umiječe, da se toj ljubavi oprem i njezin pokret u sebi ugušim. Ali uzalud! jer i usred društva i zabava gađala me ova ljubav u srce, te bi ga ranila i uništila. Bol, koju bih tada osjetila, svu bi me smutila.

Pa ni to ne bijaše kadro otrgnuti od svijeta srce tako nezahvalno, kao što je moje. Činilo mi se, da sam svezana i da me neko kao užetima tako silno vuče, te napokon bijah prisiljena poći za onim, koji me je zvao na koje osamljeno mjesto i tu me oštro korio. Bijaše naime ljubomoran na ovo jadno srce, koje podnašaše muke nepodnosive. Tu bih prostrta licem na zemlji molila ga za oproštenje, a on bi me prinukao, da se latim strogosti i biča.

Ali onda bih se i opet opirala i taštini svojoj popuštala kao i prije. A na večer, kad bih odbacila to prokleto sotonsko odijelo — mislim onaj tašti nakit — to oruđe zlobe njegove, ukazao bi mi se neograničeni Gospodar moj u slici, kakav bijaše nakon svog bičevanja, sav izranjen, i strogo bi me ukorio. Moja ga je taština, rekao bi, izmučila; ja uludo gubim tako dragocjeno vrijeme, za koje će na smrtnome času mojem tražiti strog račun; ja ga izdajem i progonim, pošto mi je pružio već toliko dokaza ljubavi svoje i želje, da me učini sebi sličnom. Sve mi se to duboko usjeklo u dušu i ljuto mi srce ranilo. Plakala sam gorko. Ne da se opisati, što sam trpjela i što se sve događalo u meni.

Još nijesam znala, što je to duhovni život, jer me za nj ne bijahu uzgajali; samo sam toliko znala, koliko me Učitelj moj naučio i što me pun ljubavi silio da činim.

Evo, kako gorko oplakuje bl. Margareta pogrješke, za koje bi je svijet samo hvalio. I doista mnoge osobe, koje su je preživjele, posvjedočiše na crkvenoj istrazi, da je Margareta u to doba bila u svom ponašanju veoma čedna, a u odijelu veoma jednostavna. Često bi najednom ostavila društvo, da nastavi svoje molitve, te bi uvijek našla zgodnu ispriku, da se neopažena iz društva udalji. Ako bi razgovor postao sumnjiv, svatko je mogao vidjeti njezinu nepriku. Takvom bi zgodom mudro svela razgovor na što drugo i bez ikakve prisiljenosti uplela u razgovor i koju pobožnu stvar. Je li bio govor o kakvim čisto svjetskim poslovima, bila bi rastresena i ne bi puno hajala za rezgovor.

Majka joj dala potpunu slobodu glede odijela i nakita; a ona bi uvijek uzela najlošije i najjednostavnije. Prema brojnim proscima bila je sasvim hladna, te se već onda moglo naslućivati, da kani u samostan.

To je, eto, svijet na njoj vidio i hvalio. Ali ona sama, sjećajući se svoga zavjeta i nebrojnih milosti, što ih je primila od Boga, sudila je sasvim ispravno, da su to zamke, u koje ju đavo kani uloviti i od Božjeg puta odvratiti. Neka uče odavle revne duše, kako moraju vazda biti na oprezu; a još više duše mlake i nemarne, koje se možda na sličan načim izlažu vječnoj propasti. Margareta je ovu slabost kroz sav život oplakivala, pa opet joj đavo na smrtnone času nije dao mira. Što će onda biti s onima, koji nadahnuća Božja jednostavno preziru?

Kip Majke Božje kod Pregrade.

Na putu između Pregrade i Kostela u hrv. Zagorju podignut je još god. 1888. najviše trudom i marom još i sada krepkoga župnika i dekana, vlč. g. Mađareka i smjesnog gospojinskoga odbora, prekrasan kip Majke Božje s Isusom u naručaju. Odabrano mjesto, na kojem su kip smjestili, čarobna je uska dolina, puna najugodnijega hlada u ljetu, s koje vidiš u dalekoj pozadini Kostel na osamljenom brežuljku.

Kip stoji na metar visokom podnošku, koji je sazidan na poldrug metar visokoj pećini. Nacrt za kip potječe od samoga g. župnika, a isklesao ga zagrebački klesar Flora iz Viničkog kamena. Sam kamen

i djelo stajalo je oko 240 kruna. Kip je visok poldrug metra. Milovidni kip pred kojim rado popostaje svaki prolaznik, da se preporuči milostivoj Majci, zaslužuje da mu bude i u Glasniku trajna uspomena.

Svetu misu bogoljubno slušaj!

Sveta misa nekrvna je obnova krvave žrtve Isusove na križu, zato i od iste vrijednosti kao ona na križu. A onom je Gospodin Isus otkupio cio svijet, nebo otvorio, a vrata paklena dobrano suzio. Gle, koliko vrijedi jedna sveta misa! A znaš li, da se na cijelome svijetu danomice služi do 200.000 — dvijesto hiljada — misa? O kad bi znao dostojno cijeniti tu milost, što možeš svetoj misi prisustvovati! Što bi radio, da si s Majkom Isusovom bio na Kalvariji? Zar ne bi plakao i uzdisao kajući se za svoje grijehe, sažaljevajući Gospodina i moleći ga za spas svoj i svega roda ljudskoga? Čini to sada kod svake svete mise, jer u njoj isti svećenik — Gospodin Isus — doprinosi vječnome Ocu istu žrtvu, sebe samoga.

Kip Majke Božje kod Pregrade.

Konstantin Veliki, car rimski, slušao je svaki dan svetu misu, ne samo kad je bio kod kuće već i na bojnom polju. Isto tako i njemački car Lotar, koji je svaki dan po tri svete mise slušao. I Henrik III. kralj engleski, slušao je danomice tri svete mise; a kad je mogao i pet i šest. I Bog mu dao dugu vladu: 60 godina je kraljevao.

A ti mili štioče i slušaoče? Ti možda ni u nedjelju ni u blagdan ne slušaš ni jednu misu, a kamo li tri? Ti se ispričavaš umorom, slabošću, starošću, daljinom puta, ružnim vremenom... Reci radije, da tvoja vjera nije dovoljno živa i tvrda. Kako to, da te taj isti umor, ta ista slabost, starost, duljina puta i što već znade biti, ne odvraća od posla, od trgovine, od sajma; a možda čak i od krčme?! O tko vjeruje, da je sveta misa ista žrtva kao ona na križu

i da si kod nje može isprositi od Boga sve milosti za dušu i za tijelo, taj se ne će bojati nikakvih žrtava prědati ni pred kakvim poteškoćama: pa će ne samo u nedjelju i blagdane kad mora, već i u posleni dan kad se ne mora, a može mu lako biti, rado otići u crkvu i poslušati svetu misu. Gledaj, da se u tome odsele popraviš.

Nije za te, već za pijanduru.

Piše vojnički superior **Matija Rihtarić.**
(Nastavak).

Ne ubij!

Ne ubij, tako glasi peta zapovijed Božja. Ovom zapovjedi zabranjuje sam Gospodin Bog ubojstvo. Ne ću da tumačim kakvih sve ima ubojstva. Ali, kakogod nije dopušteno hotimično ubiti drugoga, tako dragi Bog najstrožije zabranjuje ubijati sama sebe. Ne ću niti govoriti o onom hotimičnom samoubojstvu kad si netko revolverom prosvira glavu, ili si na koji drugi način silom oduzme život. Jedna mi žena rekla nekom prigodom: „Oh da mi se muž hoće ubiti, ja bih mu sama revolver nabavila! Pijanica, uništit će cijelu obitelj. Njegova smrt bila bi nam od koristi!" „Dobra" žena, zar ne, još boljega muža! — Ja ću i tu samo o pijanduri govoriti. Pijanica ubija sama sebe, gdjekad naglo, gdjekad polaganije.

Eh, da znadem, da će ove retke barem dva tri, pa ma samo jedan pijanica čitati, ja bih mu na srce stavio ovo: Čovječe: Ti si čovjek, zar ne? — Imaš tijelo i dušu; to dvoje čini te čovjekom. Dušu ti je stvorio Bog. A tijelo? I njega imaš od Boga preko roditelja. A zašto ti je Bog dao tijelo? Da bude stan duši. Kad je Bog stvorio prvo tijelo od mrtve zemlje, bilo je ovo tijelo ko kuća bez stanara. Da ne bude ta kuća prazna, stvorio je Bog dušu, da stanuje u tijelu. Čija je dakle duša? Božja, jer ju je stvorio Bog. A tijelo, čije je ono? I tijelo je Božje, jer je i njega stvorio Bog. Ako je dakle tvoja duša Božja, i tvoje tijelo ako je Božje, onda si i ti, pijanduro, Božji!

Na ovo će se, ako čita, i sam pijandura nasmijati, pa će mi reći: Ako sam Božji, što me onda psuješ, što me grdiš?! Ne, ne grdim te ja ko čovjeka, već te grdim ko pijanicu. Jesi li me razumio?! Opominjem te: Čovječe Božji, nemoj ono što je Božje, otimati Bogu pa davati vragu. I tijelo tvoje i duša tvoja i život tvoj sve je to Božje, a ti pijanstvom svojim rušiš djelo Božje, otimaš ga Bogu, a daješ sotoni.

Čuješ, imaš li ti svoju kuću? Bog bi dao! Ali one prave pijandure obično su bez kuće i kućišta. Bit ćeš po svoj prilici i ti, za koga ovo u prvom redu pišem, jedan od ovih; bit ćeš dakle u tuđoj kući, na stanu. Dobro! Plaćaš li ti stanarinu ili ne, to nije mene briga nego tvoga kućegazde. Ali pitam ja tebe: Smiješ li ti kuću tvoga gospodara, u kojoj stanuješ, mazati, blatom nabacati, trgati i rušiti?

Farizeji i irudovci kušaju Isusa.

Ne, ne smiješ! Da je kuća tvoja, smio bi; ovako, pošto si samo na stanu, ne smiješ. Gospodar će te baciti napolje.

A sad mi kaži: Smiješ li ti svoje tijelo, u kojem je tvoja duša na stanu, blatiti i zamazati svakojakojakim grijehom, rušiti ga i trgati vinom, rakijom i špiritom?! Ne smiješ! Nije tvoje! Božje je! Ti si ga dobio samo na porabu pa ga moraš Gospodaru svome u redu povratiti.

Hajdmo dalje! Tvoje tijelo i tvoju dušu stvorio je Bog, a stvorio je jedno i drugo za nebesa. Najprije ide duša pred Boga, i ako je vrijedna, ako si je čovjek zaslužio, doći će duša u nebesa, makar ide prije toga u čistilište. Iz čistilišta dođe se prije ili kašnje u nebesa. Tijelo ide, istina, u zemlju, od koje je i načinjeno. A hoće li tijelo uvijek ostati u zemlji? O, ne! Mi znademo i vjerujemo, da će i tijelo jednom uskrsnuti iz groba; pa ako si je čovjek zaslužio nebo, doći će poslije sudnjega dana ovako, kako je i danas, s dušom i s tijelom u nebo. A pijanica? Što on? On govori: Ne, neću ja u nebo! Što mi treba to nebo, koga nitko na ovom svijetu vidio nije! Puna boca špire, to je moje nebo! — Luđače, zar si zaboravio na onu kap vode, što ju gavan uzalud moli od Abrahama u paklu?..

Hajdemo dalje! Svaki čovjek, komu ikoliko biti može, gleda i nastoji, da si nađe stan stan zdrav i što ljepši. Ako je kuća usred blata, ako je stan vlažan, prozori rasklimani, vrata razbita, pod truo: bježi, bježi iz ovakova stana i ako ikako možeš, nađi si drugi, zdraviji stan! A tvoja duša, pijanduro? Ona duša, koju ti je dao sam dragi Bog, u kakovu stanu stanuje ona?! Kakovo je tvoje tijelo, kad si „nakresan" vinom i rakijom?! Oči su ti ko dva raklimana prozora; usta, ova vrata kroz koja unilazi onaj smradni špirit i vino ko kiša pljuštavica u tvoje tijelo, kakova su?! Tvoja glava puna je svakojakog smrada. Kakove su tvoje misli, tvoje želje, riječi?! Noge su ti kao onaj truo i sagnjiti pod, ne mogu te nositi. Nasrijed ceste ljosneš u blato i duša tvoja pada jadna s tobom! Ne bi li Bog pravo učinio, da ončas uzme tvoju, ili da istinitije reknem s v o j u dušu iz ovog smradnog stana tvojega tijela!

Poznavao sam jednog pijanicu, jer sam ga žalibože vjenčao. Pio je dan na dan; pijan svaki dan. Ovako pijan dođe jedne večeri kući. Nako mu je sve gorilo, otvori prozor i sjedne na nj. Zibao se. Jeli zaspao, nije li, nitko nije mogao znati. Ujutro su ga našli pod prozorom mrtva. Bit će, da je s prozora nesretno pao i slomio si vrat. Uzeo mu dušu Bog, ako ju samo nije uzeo — vrag.

Pođimo još dalje! Jesi li ti, pijanduro, oženjen? Jesi žalibože. Ako jesi, znadež li, da si za svoju ženu prisegao? Tri si prsta metnuo na raspetoga Spasitelja i prisegao si, da ćeš svoju ženu ljubiti, da ćeš se za nju skrbiti, da je ne ćeš ostaviti do smrti ni u kakvoj nevolji. Pred oltarom si je uzeo za ženu i prisegom si joj obećao brigu, skrb i vjernost. A sada?! Nevjerna pijanduro, ostavljaš je, da kod kuće plače, a ti cijele dane i cijele noći u krčmi. Ostavljaš je, nevjero, i tražiš po krčma druge. A žena neka kod kuće kuka kao sinja kukavica, neka plače ko tužna godina. Pijanduro! Zar te doista nije ni Boga strah ni ljudi stid.? Oh!.. Da imaš straha Božjega i stida ljudskoga, ne bi bio ono što jesi — pijandura!

Imaš možda i dječicu? Dječicu ti je Bog dao. Nijesi li dužan, da se za njih skrbiš i brineš baš tako kao i za ženu? Pače još i više, jer su dječica malena i nejaka. A ti ločeš u krčmi, a dječica doma nemaju ni zalogaja kruha. Dječica prosjače, a ti novac, što ga njima duguješ, rasiplješ i tako ubijaš i sebe i dječicu.

Kako je tekar, kad pijan doma dođeš?! Mjesto da ti dječica idu ususret, kako dobro dijete rado trči pred dobroga oca, tvoja se dječica razbjegnu jedno u ovaj kut drugo u onaj kut, a treće pod krevet. Dođeš kući pijan, galamiš, psuješ, proklinješ, tučeš, razbijaš i sve bježi, jer te se, pijanduro, boje. Zaprljan si, zamazan, poderan. Djeca bi bila sretna, da te ko oca mogu ljubiti. Ali kad te vide ovakova, kakav si, žale tebe i sebe, bježe, skrivaju se, plaču. Sretna su dok te nije kod kuće i plačuć i drhćući čekaju onu uru, kad ćeš se pijan vratiti.

A ti, nesretniče, za sve to srca nemaš; tebe sav taj plač ne može da gane!

Čudo.

Ima ljudi, kojima riječ „čudo" ne smiješ ni napemenuti, a da te tobož duboko ne sažale, što vjeruješ u čudesa. Ovi vele, za sebe, da su naobraženi. Drugi razborito i oprezno čudo prihvaćaju. To su svi pravi kršćani, katolici. Treći opet zovu svaki neobični događaj čudom. Ovo su lakovjerni ljudi.

A što je zapravo „čudo"?

Čudo je izvanredna pojava, koja nadilazi moć naravski sila te joj je Bog jedini i neposredni uzrok. Ovo je čudo u pravom smislu i zove se čudo „apsolutno" ili „bezuvjetno".

Za svako se pravo čudo zahtijeva: 1. da je pojava izvanredna i neobična, ma ne bila baš rijetka; 2. da je pojava osjetna, te ju kojim od osjetila možeš primjetiti; 3. da je pojava, koju sve naravske sile ne mogu izvesti; 4. da je pojava, kojoj je jedini i neposredni uzrok sam Bog, što ipak ne priječi, da se Bog posluži i kojim stvorom kao sredstvom na pr. anđelom ili čovjekom kao kad je, recimo, molitvom sv. Grgura čudotvorca učinio, da se brijeg makne i ostavi mjesto, da se može graditi crkva.

Priroda je puna tajna i obiluje neobičnim pojavama. Nijesu to prava čudesa već učinci prirodnih zakona, koje mi ne razumijemo. Tako je na pr. za nas tajna i neko čudo kad se mrtva hrana pretvara u tijelo, koje živi i osjeća. Ovo je samo jedan primjer od mnogih. Ali, kako rekosmo, jer ne nadmašaju moć naravskih sila, ovakove pojave ne zovemo čudesima. Ali pored ovakovih pojava ima i takvih, koje se nikakvim prirodnim zakonom ne mogu protumačiti.

Ljudi, koji su se načitali bezvjerskih knjiga i naslušali isto takvih učitelja, kažu jednostavno: „Čudo je nemoguće; dakle ga ni nema." Mi naprotiv tvrdimo:

„Čudo je moguće; dakle ga ima!“

Da vidimo! Čovjek može svojim umom i opažanjem upoznati i upoznaje mnoge sile, što leže u naravi, pa ih uslijed toga voljom iskorišćuje i upotrebljava na razne načine i u razne svrhe. Tako se događa, da čovjek jednom silom prirode spriječi djelovanje druge sile, koje joj po naravskom zakonu pripada. Evo, po naravnom zakonu teže pada sve k zemlji; ipak ljudi danas plove po zraku. Kako to? Iskoristiše jednu naravsku silu, kojom nadvladavaju drugu silu, onu naime zakona teže. Uopće sve radnje ljudi u tvornicama fizikalnim, kemičkim, fiziološkim i bakteriološkim, kako dobro opaža filozof Humes, nije drugo no „očevidno i neprekidno kršenje prirodnih zakona pomoću sila iz prirode.“

Strojarske radnje, tehnika, razumno obradivanje polja, umjetno gojenje povrća i cvijeća, razumno othranjivanje stoke i peradi, križanje rase ili oplemenjivanje blaga, vodovodi, željeznice itd. sve to duboko zasijeca u obični tok naravi. Tako je eto naprezanje uma i volje ljudske u mnogočem preobrazilo lice zemlje.

Čovjek je stvor, pa ipak ima toliku moć nad prirodnim silama; a Bog, Stvoritelj svih prirodnih sila, Stvoritelj i čovjeka samoga, on da nema nadčovječnu silu i bezuvjetnu moć nad zakonima prirode, osobito, kad hoće, da izvanrednim znacima čovjeka privede k spoznanju obavljenih istina! Kako je dakle sveukupni kulturni rad čovjeka dokazom njegove mudrosti, moći i slobode kao stvora, tako je i čudo dokazom neizmjerne mudrosti, svemoći i bezuvjetne slobode Božje kao Stvoritelja. I upravo zato, što dozvoljavamo čovjeku kao stvoru moramo razmjerno dopustiti Bogu kao Stvoritelju.

„Ali čudo bi rušilo i uništilo krasan red naravski!“

Ovako odgovaraju bezvjernici. Ono bi prouzrokovalo zbrku i nered te propast svekolike prirode. I zato, je nemoguće. Podnipošto! Ta ni čovjek sprječavajući djelovanja naravskih sila ne uništava — kako nas uči svagdanje iskustvo — naravski red; tako ni Bog. A to je sasvim razumljivo, kad uvažimo, da čudo nije proti naravi, nego proti redovitom djelovanju naravi.

Tri mladiće u raženoj peći hodaju posred vatre, a ni vlas im se ne upali. Jeli tom jednom iznimkom zauvijek oduzeta vatri narav

da žeže i pali? Nipošto! Ni onoj istoj vatri u onaj isti čas ne bijaše ta moć oduzeta; jer dok su se oni mladići šetali po ražarenoj peći i hvalili Boga, dotle su mrtvi popadali od silnoga žara oni, koji su ih u peć bacili. Što se dakle dogodilo? Samo to, da ona vatra nije imala moć u onom času na onu trojicu, pokoravajući se kao stvor svojemu Stvoritelju baš kako to naravski zakon ište. Bog, koji je stvorio kemičke zakone izgaranja, zar da nema sredstava, kojima će spriječiti djelovanje vatre te u pojedinom slučaju ne opeče i ne sažeže čovjeka? Bog, koji stvori čovjeku oko i dade mu očinji vid, zašto da ne može i rođenom slijepcu čudom darovati vid, kada to zatraže viši razlozi? Ili kako da nemože Bog, početnik svega života, mrtvaca u grobu probuditi na nov život? Sve je ovo u skladu s nzravskim zakonima i s mišljenjem našega uma! (Svršit će se.)

Kalendar Srca Isusova i Marijina za god. 1915.

Upravo se doštampava. Prvih dana ovoga mjeseca kolovoza već će se razašiljati. Na strani 242. donosimo sliku vanjskog lica toga Kalendara. Kako se na njoj vidi, naslov je kalendara ostao isti, ali mu se naličje sasvim promijenilo. Božanski Spasitelj stoji posred polja i raskrilio ruke kao da nam svima govori: »Dođite k meni svi, koji ste nevoljni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti.« Čime će nas okrijepiti? Potokom **vode žive**, *što protiče pokraj njega, a označuje milost njegovu, kojoj je izvor Presv. Srce njegovo. Okrijepit će nas i* **kruhom anđeoskim**, *što naznačuje cijelo ono polje zlatne pšenice — znak, kako je darežljiv s ovim božanstvenim kruhom gotovo do rasipnosti, te* **vinom, što rađa djevice**, *kako nam kaže onaj čokot vinove loze pokraj njega. To je živa želja Srca Isusova bila u svako doba, a u naše osobito: da nas po čestoj pričesti k sebi privuče, uza se prikuje te jednoć uvede u* **nebeski Jeruzalem**, *što ga predstavlja u pozadini slika zemaljskog grada Jeruzalema. Kako vidite, slika govori, puno govori sama od sebe. Omotu slike odgovara i sadržaj njegov. Uz razne članke poučnog i zabavnog sadržaja nalazi se u Kalendaru i po koji članak i po koja pjesmica, gdje je govor o sv. pričesti.*

U ovom Kalendaru donosimo priput i jednu dramu **„Mladi vitez“**, *nabožnog sadržaja samo za muške uloge. Može ju lijepo igrati samo 10, najviše 15 osoba; dakle je kao stvorena i za brojem manja omladinska katolička društva naša ili za omladinske muške kongregacije. Ulogû ne treba prepisivati; neka si svaki igrač nabavi Kalendar, pa ima sav tekst pri ruci!*

Donosimo ovajput u Kalendaru i nekoliko **gospodarskih članaka** *a pogotovo nadamo se, da smo ugodili mnogim cijenjenim pretplatnicima, što u posebnom pregledu zabilježismo različite poslove u dvoru, podrumu, vrtu, polju, livadi, pčelinjaku i t. d. i to za svaki mjesec. Tako će u ovom Kalendaru svatko naći nešto, što je baš za njega: i gospodar i težak i đak i obrtnik i gospodin.*

A kakva je ovo slika ovdje? To vam je **umjetnički prilog** *Kalendara*

za g. 1915. otisnut u bojama na finom papiru. I mila Majka naša Marija raskrilila ruke, spremna, da nas privine na majčinsko Srce svoje. Ova se slika može izmoliti iz Kalendara pa napose uokviriti. Služit će kao lijep ukras svakoj kršćanskoj kući.

Ne kupujte dakle kojekakve kalendare za skupe novce, od kojih jedva da imadete kakvu korist, već si nabavite ***Kalendar Srca Isusova i Marijina****, koji i neuke podučava i dvoumne dobro svjetuje, i željne odmora ugodno zabavlja, srekolike svojom vanjštinom i lijepim slikama udivljuje.*

Naručuje se kod ***Uprave Glasnika Srca Isusova, Zagreb I., za 90 filira s poštom.*** *Tko naruči barem 6 komada* ***ne plaća poštarine*** *(nego samo 80 filira po komadu), a tko naruči barem 15 komada, dobije još i* ***1 na dar;*** *kod 25 komada dobije* ***2 na dar;*** *i tako dalje za svakih daljnih 10 komada 1 na dar. Izvan Austro-Ugarske monarhije i Njemačke plaća se za svaki primjerak poštom* ***K 1·50****, i ne mogu se dobiti istisci na dar.*

Nema li pravo?

Velečasni gospodine uredniče!

Dužan sam kao povjerenik — piše nam prijatelj iz Slavonije — da Vam se preko godine koji put listom javim. A i dalo bi se puno toga pisati, samo što ja ne umijem puno u knjigu.

Danas svi hoće da budu slobodni; bolje bi bilo, da kažu — divlji, a ne slobodni! To mi obrtnici najbolje vidimo. Naučnici ne će pravo da slušaju; Boga ne mole, za crkvu ne mare. Toliko više, da im treba nedjelnog počinka; ali za što? Da idu na misu i propovijed? O ne! Imadu oni druge „propovijedi," što se drže u crkvama bez tornja — u krčmama, gdje protiplju teško zasluženu muku, i psuju, da je strahota. Kako je chol i silovit današnji mladi naraštaj!

Ja mislim, da bi se tomu lako dalo pomoći: Neka se djeca od maloće, a osobito u školi, nauče dobrom vladanju pa će biti dobra i kad odrastu. O kad bi se u svim pučkim školama naučila djeca svakog prvog petka ići na svetu ispovijed i pričest: kako bi im to prešlo u krv, pa ni poslije ne bi bez toga mogla biti! Onda bi ih Srce Isusovo čuvalo, pa bi ta djeca jednom bila i čestiti poljedjelci i marljivi radnici i valjana gospoda.

Ne znam, kakva se to moda uvlači i u naša mirna sela, pa naš stari i lijepi, mili i prijazni kršćanski pozdrav „Hvaljen Isus!" ili „Hvaljen Isus i Marija!" kao da nazaduje; a mjesto njega čuješ na sve strane: „Sluga pokoran!" „Sluga ponizan!" „Klanjam se!" „Ljubim ruke!" i — tko bih sve izbrojio! A da mu ja kažem, da je sluga, ljuta rana, kako bi skočio! Ili da mu pružim doista ruku, da je pobljubi! Ta zar su preče kojekakve sluge nego Bog i Spas naš i presveta Majka njegova? Dajte, gospodine uredniče, opomenite osobito našu mladariju, da se ne stidi kršćanskoga pozdrava . . . Barem svaki štovatelj Srca Isusova neka nastoji pozdraviti samo sa „Hvaljen Isus!"

A što da Vam pišem o ružnom govoru i strašnim psovkama? Ne znaš, gdje je veće zlo: u gradu ili na selu? Covjek bi mislio, da je koji put zašao u pakao, pa da same đavole — Bog nam se smilovao! — sluša, jer se samo ondje može čuti, što mi slušamo u radionicama, u tvornicama, na polju, na trgu, gotovo na svakom koraku. I mi se još čudimo i tužimo, da nam je zlo! Čudom bi se morali čuditi, što nam je i ovako, kako jest; jer smo zaslužili, i oni koji tako govore, i oni koji na takav govor šute, da nas pakô žive proguta. Tužna domovino i nesretni narode! Ti si sam svoj najveći neprijatelj i zlotvor! Da ti bolje slušaš Boga svoga, i Bog bi tebi bolje dâo; a ovako — nijesi ni to zaslužio, što imaš . . . A imamo i proti toj kugi lijeka, a to je „Vojska Srca Isusova proti psovki i kletvi." Ali što bi nam pomogle sve ljekarne, ako nitko ne će da uzima lijekove . . .

Velečasni, neka bude za ovaj put dosta. Do zgode možda opet, štogod. A Vi s listom učinite, što Vam je volja.

Umoljavaju se svi p. n. dužnici za Glasnik, Kalendar i ostale naručene i već odavno dobivene predmete, da izvole s Upravom Glasnika što prije urediti svoje račune. Uprava mora podmirivati svoje troškove unapred; nju ne čeka nitko ni jedan mjesec, a kamoli više mjeseci ili čak godine. Čisti računi — mirna savjest!

Kraljici kongregacijâ.

O 300. obljetnici hrv. Mar. Zbora.

Tri se vijeka Hrvatskom već vije
Ljiljan-barjak „Kraljice Hrvata“;
Trista ljeta već nam milo sije
Tvoje svijetlo, naša Zoro zlata.

Od zelenih posavskih nizina
Pa do žala sinjega nam mora,
Sa vrhunca bosanskih planina
I sa ličkih nebotičnih gora:

Svuda, svuda zanosno se ori
Divnoj Gospi mladanih iz grudi:
„Stijeg nek Tvoj se pred nama vijori,
On nam zvijezdon predhodnicom budi!

Za njeg u boj hrlit ćemo sveti,
Pod njim vazda boriti se s nova,
Kad domaji dušmanin zaprijeti,
Da joj otme vjeru pradjedova.

A za vrijeme borbe veličajne
Ti nas krijepi, Nado čovječanstva,
Svrni na nas oči svoje sjajne,
Brani, Majko, „Predziđe kršćanstva!“

Slušaj, Gospo, vapaj četa smjeli.
Koje Tebi dižu srca svoja,
Uzmi sve ih Ti pod plašt svoj bijeli,
Sva Hrvatska da je vijekom Tvoja!

Branislava.

Najuljudnije molimo p. n. gg. povjerenike i pretplatnike, koji imadu možda koji prvi broj Glasnika od ove godine suvišan, da nam ga dobrostivo povrate, jer je ovaj broj sasvim raspačan premda je štampan u nakladi od preko 41.000 istisaka.
Uprava Glasnika Srca Isusova. Zagreb I.

Osnivajmo i gojimo kongregacije za mladež.

Piše: Franjo Pipinić.

Sekcije u Kongregaciji seoske mladeži.

Sekcije potiču na rad sve članove te su izvrsno sredstvo, da se i pojedinci u plemenitom natjecanju usavrše i da članovi uspješno porade oko usavršenja bližnjega.

Kod djevojaka će biti dobro osnovati sekcije za kićenje crkve. Tu će se pojedine skupine upravo natjecati, koja će ju bolje ukrasiti i u redu držati. Čistoća, red i ljepota u crkvi mnogo privlači, dok nečistoća, nered, prašina, povenulo cvijeće, istrošeni nakiti, zamazani oltarnici itd. odbijaju svakoga. Pogotovo će privlačiti i djevojke i njihovu rodbinu, kad znadu, da su ukrasu i redu nešto i same doprinijele.

Slovenske i njemačke kongregacije imadu sekcije za istočne misije, koje vrlo lijepo djeluju. Mi imademo svoj „Apostolat sv. Cirila i Metoda" za Balkanske misije: osnujmo sekcije toga „Apostolata", kojoj će biti glavna briga sabirati članove, ubirati članarinu i milodare te prema uputi središnjeg tajništva u Zagrebu izradivati crkveno i ino rublje. Ova bi se sekcija mogla staviti i u dodir s društvom sveudiljnog klanjanja i potporu siromašnih crkvi u Zagrebu iii na Krku, te marljivo raditi na crkvenim odijelima i crkvenom rublju.

Socijalni uzgoj u kongregaciji.

Kongregacija ima i socijalnih dužnosti. Može i mora pripravljati svoje članove za život, čuvati ih od pogibli i širiti pučku prosvjetu. Stoga će trebati skupljati članove i izvan crkve.

Najzgodnije će biti, da kongregacija u tu svrhu iznajmi kakvu sobu. Tu se mogu držati sastanci svake nedjelje poslije sastanka u crkvi. Tim ćemo dobiti članove, da dođu na večernju i društveni sastanak; ali i tu se treba obazirati na mjesne prilike. Sa mladeži treba općiti sasvim nepresiljeno i jednostavno. Sve im treba razjasniti, o svemu ih poučiti. Danas i kod nas počinje ona seoba i težnja u gradove, da i ne govorim o selenju u tuđinu. Koje čudo, da toliki naši ljudi propadaju, kad nijesu ni o čem poučeni. Stoga će trebati držati kratka predavanja poučnoga i socijalnoga sadržaja, ali na pučku i jednostavno, da i početnici uzmognu razumjeti. Tu se može predavati o raznim društvima, koja su seljaku i radniku potrebna, o državnim i pravnim stvarima. Za one, koji će u grad ili tuđinu, treba nešto reći o radničkim prilikama i uputiti ih na društvo sv. Rafaela u Zagrebu. Zatim svima valja govoriti nešto o štedionicama, vojništvu, knjigama, novinama, čitanju, pristojnosti itd. Rado se slušaju stvari iz povijesti, zemljopisa, astronomije, životopisi glasovitih ljudi. Ovo je osobito zgodno za početak, dok se mladež nauči na predavanja. A razumije se, da će se tu moći držati i kratka apologetska i biblijska predavanja.

Od velike će važnosti biti zbornička knjižnica i čitaonica. Čitaonica neka bude zbornicima uvijek otvorena, kad se misli, da bi mogli dolaziti. Među zbornike treba širiti dobre časopisa, a treba nastojati, da ih sami zbornici šire među drugima. U prvom redu treba nastojati, da se što više raširi zborničko glasilo Glasnik

Presv. Srca Isusova. Širenju dobrih časopisa može mnogo doprinijeti sekcija za dobru štampu, koja se može osnovati u muškoj i ženskoj kongregaciji.

Da se mladež nauči zarana na štednju, može si kongregacija osnovati malu štedionicu t. zv. „Pčelicu", kako to biva u omladinskim društvima.

Osobito se moraju brinuti kongregacije za one, koji odilaze u grad ili u tuđinu i tu propadaju. Pogledajmo zidarske i poljske radnike, pa osobito služavke. Svi ti dolaze sa sela i ti obično najdublje padaju. Ti osobito trebaju prije spomenuta predavanja i upozorivanje za pogibli. U takvim je krajevima dobro upozoriti mladež na sve u gradu i o svemu je poučiti. Djevojku, koja ide u grad treba upozoriti u gradu na kongregaciju za služavke; mladića na šegrtsko ili radničko društvo i dati im preporučena pisma na upravitelje. Hvala Bogu i po našim nekim gradovima ima već takovih društava. Onima, koji idu u vojništvo treba također dati pismo za vojničkog svećenika.

No dobra kongregacija brineći se za dušu ne zaboravlja ni na tijelo, stoga se brine i za dobru zabavu i odmor.

Odmor u kongregaciji.

Mladež teži za zabavom i veseljem. Odatle i nastaju tolika zla, što se nedjeljom i blagdanom zbivaju po našim selima. Zloj zabavi mora kongregacija staviti nasuprot dobru. Za dobre zabave moramo oduševiti mladež, da izbjegne raznim surovostima i onolikim grijesima. Stoga moramo što češće skupljati mladiće i to bar u nedjelju poslije večernjice. Tada se mogu igrati razne igre ili poći kamo na omanji izlet. Bit će zgodno nabaviti kakve igračke (domino, tombolu, šah i dr.). K tomu će dobro doći učenje, prikazivanja, deklamacije, pjevanje, sviranje, čitanje zgodnih stvari i listova. Za agitaciju su zgodne različne društvene večeri i javno istupanje.

Osobitu svrhu moraju imati sve ove zabave, da mladež očuvaju od gostiona, jer se baš tu događa najviše zla. Polazak u birtiju neka se članovima strogo zabrani, a još je bolje ako ih navedemo na to, da se oni sami obvežu, da ne će zalaziti u krčmu.

Sav se ovaj rad, u kongregaciji može u velike olakšati, ako se zgodno razdijeli u sekcije, a i ako se članovi već u početku počnu priučavati na što stalniji društveni život.

To su eto glavnije stvari u kongregaciji na selu. No krivo bi imao upravitelj kongregacije, koji bi ograničio svoj rad samo na crkvu i na društvene sastanke. On treba da i sam dolazi što češće u doticaj s članovima. Mora ih suretati s ljubavlju, nagovarati gdje samo može, zanimati se za život u roditeljskoj kući, gledati u kakvim prilikama živu, razgovarati s roditeljima i prema svemu tomu udesiti svoj rad. Nigdje ne smije zanemariti ovaj drugi sitni rad, jer će time mnogo koristiti dobroj stvari i narodu. U tom će poslu imati mnogo poteškoća i neprilika, no neka se toga ne boji, već neka radi ustrajno. Mladež treba posebne odgoje i vodstva. Nepokvareni trebaju vodstva, da se ne pokvare i da budu oboružani za svaku zgodu, u koju bi mogli doći; lakoumni trebaju vodstva, da nađu pravi put i da ih zla društva i drugovi ne odvedu nad ponor, u koji će se sunovratiti za vijeke.

Vijesti iz raznih kongregacija.

Krapina, kongregacija djevojaka. — Na Tijelovo ove godine dobismo svoju zastavu. Izradila ju svojom rukom prva začasna članica naše kogregabije gđa Ida pl. Kiepach, koja je i dobar dio troškova sama podmirila. Zastava je od tanke bijele svile sa slikama Uznesenja Gospina i sv. Katarine. — Isti dan dobimo 6 novih drugarica, što bijahu primljene u kongregaciju. — Kongregacija lijepo napreduje. Sekcija euharistijska osobito je revna, a sabiru se marljivo i članovi za Apoštolat sv. Ćirila i Metoda te za katolički narodni savez.

Osijek, kongregacija gospođa i gospojica, priredila je prigodom 300-godišnjice hrvatske Marijine kongregacije zajedničko hodočašće Gospi u Aljmaš. I stare su kongregacije osječke rado onamo hodočastile. Izvan sela dočekao nas domaći g. župnik N. Latinović, pozdravio nas i uveo u crkvu. Pod sv. misom bila zajednička pričest, a zatim, pohodismo ostala svetišta u mjestu na „Kalvariji" i kod Lipe. Po podne bio ugodan domjenak kod kapelice sv. križa, odakle smo pošle još jednom u crkvu, da pozdravimo Gospodina i bl. Gospu, a onda duhom okrepljene krenusmo na željeznicu.

Tuzla, kongregacija gimnazijalaca. — U Vašem popisu kongregacija Vi ćete, g. uredniče, sigurno imati i našu, koja da je osnovana godine 1907. Ali pravo da Vam kažemo: Naša se kongregacija evo već punih sedam godina uvijek iznova osniva, a da nikad nije mogla uhvatiti čvrst korijen i stati na noge. Žadnji pokus učinismo ove godine, a nadamo se, da će nam ovaj puta i upjeti. Ima nas lijep broj, dakako sve iz nižih razreda. Bog bi dao, da i odavle izađe koji, što će raditi pod geslom „Sve za vjeru i domovinu," a pod moćnim okriljem Marijinim! M. Z.

Travnik, kongregacija vanjskih đaka nadbiskupske velike gimnazije. — Veleučeni oče uredniče! Onomadne pisaste u Glasniku, da je za pravi život kongregacije od prijeke potrebe, da se sastanci drže svakog tjedna. Bit će Vam jamačno milo čuti, da se naša kongregacija sastaje svake sedmice i mogu reći, da zbornici uopće marljivo pohađaju sastanke.

O pokladama predstavljali smo u gimnazijskoj dvorani komediju „Bibliotekar" i to jednoć za gimnaziju, a drugi put za gradsku publiku. U gradu se dugo govorilo o toj uspjeloj predstavi, a nama ostade za svrhe naše kongregacije lijepa svotica, što ju posjetnici sami od sebe darovaše. Mi im od srca zahvaljujemo.

Dan 25. svibnja znamenit je u povijesti sarajevskih i travanjskih muških kongregacija toga dana pohrlilo je na Kalvarju kod Mošunj-Bile blizu Travnika iz Sarajeva i Travnika do 500 zbornika Marijinih. To je prvo zborničko proštenje u Bosni, koje je privuklo najmanje do 2000 pobožna svijeta iz Travnika i okolice. O tom je divnom slavlju naš dični Glasnik već opširno izvijestio.

Mjesečni zaštitnik.

Sv. Ivan Franjo Regis

(Piše: **Petar Perica D. I.**)

Svijetlo svijeta ugleda 31. siječnja g. 1597. u mjestu Faucouverte narbonske biskupije u Francuskoj. Mlado plemče poslaše roditelji kao vanjskog đaka na isusovačku gimnaziju u Béziers Tu nije mirovao, dok ga god. 1612. ne primiše u izbor-četu Kraljice nebesa. Od onda se njegova pobožnost podvostručila. Odsele se još češće pričešćivao. Težeći za dvojakom svrhom zbornika Gospinih: za vlastitom savršenošću i za spasom bližnjega okupi poduzetno đače 5 ili 6 ponajrevnih drugova pod zajednički krov, gdje su pod njegovim ravnanjem živjeli po stalnim pravilama kao kakvi redovnici.

U devetnaestoj godini odrvavši se teškoj bolesti stupi g. 1616. na blagdan Bezgrješne u Tuluzi u Družbu Isusovu. Kad je kasnije poučavao mladež na gimnaziji, umio je vatrenim slovom zanijeti za Boga mnogo mladenačko srce. Za školskih praznika, znao bi zaći među neuki narod obližnjeg sela, da ga upućuje na stazu Božjega zakona.

G. 1630, pristupi kao svećenik k oltaru Božjemu. Naskoro stade nemila kuga harati po Tuluzi. Naš mladomisnik zamoli svoje poglavare, da mu dopuste dvoriti okužene; i oni mu dopuste. Kad bi ga tada tko upozorio na očitu pogibelj života među okuženima, znao bi reći, da svećenik, koji danomice žrtvuje Isusa, mora ako ustreba i sebe da žrtvuje za spas bližnjega.

Sv. Franjo Regis D. I.

Kad je kuga prestala, odrediše ga poglavari za misijonara. Tu je službu veoma revno vršio deset godina t. j. sve do svoje smrti. Kao što je bož. Pastira srce vuklo ponajviše k zapuštenim i zalutalim ovcama, tako je i o. Regis najvolio raditi za nemoćne i siromašne, za radnike i težake, za uznike i javne grješnike. Obratio je svu silu zabludjelih djevojka, osnovao za njih više posebnih zakloništa. Radi toga morao je mnogu gorku da proguta i mnogo kleveta i nemilih udaraca da podnese. Oko njegove ispovjedaonice tiskala se redovito sirotinja, tako su gospoda jedva mogla k njemu na ispovijed. Svetac ih nije stoga sažaljevao, nego bi rekao, da gospodi ne će nikad ponestati ispovjednika. Za potporu siromaha i utamničenika osnivao je razna društva među odličnim gospođama. Ljeti je više djelovao u gradovima, dočim je zimu sprovađao među priprostim, zanemarenim svijetom po selima. Po neprohodnim stazama, zatrpanim snijegom i ledom, obilazio je brda i doline; ljute studeni kao da nije ni osjećao od žarke ljubavi spram Boga i spram siromašnih grješnika. Njegove propovijedi bijahu priproste, bez učenjačkog sjaja i umjetničkog nakita; ali mu je zato svaka riječ bila zagrijana žarom neodoljive ljubavi Božanske. Veliko je mnoštvo naroda priveo na pravu stazu, i puno kalvina obratio na pravu vjeru.

Sto se je revnije brinuo za spas bližnjega, to je više nastojao oko svoga posvećenja; ali što se više zauzimao za vremenite potrebe bližnjega, to je više zanemario vlastite. Krotak je bio poput janjeta, skroman i ponizan kao ljubica u grmu. Premda je živio čisto poput anđela, ipak je svoje teškim naporima istrošeno tijelo još i oštrom pokorom krotio. Još nije bio navršio ni 44 godine, kad ga zimi prigodom sv. poslanstva u zabitnom selu La Louvesc nebeski Poslodavac pozva na vječni počinak. Bilo to dne 31. prosinca 1640.

Na umoru reče najednom svom drugu, bratu lajiku: „Brate, kako zadovoljno umirem! Vidim našega Gospodina i našu dragu Gospu, gdje mi otvaraju nebo.“ Izustivši nato: „U ruke tvoje, Gospodine, izručam dušu svoju!“ — preseli se u raj.

Klement XI., i sam zbornik, proglasi ga g. 1716 blaženim, a drugi zbornik Marijin, Klement XII. proglasi ga g. 1737. svecem. — Pod njegovim imenom i zaštitom stoji glasovito savremeno društvo, koje nastoji da iskorijeni grješna priležništva. Brojnije kongregacije u većim gradovima, gdje je dosta ovoga zla, imadu posebne sekcije s ovom svrhom i pod njegovom zaštitom.

Sv. Ivan Franjo Regis pravi je uzor za svakog zbornika ma kome staležu pripadao. Savršena ljubav Boga i požrtvorna, do smrti požrtvovna i ustrajna ljubav bližnjega: u tom stoji sva savršenost zakona kršćanskoga, to je ideal pravoga zbornika. Povedimo se za primjerom za sv. Franje!

Zbornik — prepošt.

Sigismund barun Sinersperg.

(* 1681. † 1755.)

Sigismund barun Sinersperg, veliki prepošt i kanonik zagrebačkoga kaptola, kroz 25 godina generalni vikar zagrebačkih biskupa, arhiđakon varaždinski, prior vranski, opat sv. Margarite de Bela, arhiđakon gorski i zagorski bijaše dugi niz godina rektorom (nadstojnikom) velike kongregacije „Navještenja Marijina“ u c. kr. akademiji Družbe Isusove u Zagrebu.

Rodio se u Varaždinu dne 12. svibnja 1681. od vrlo ugledne obitelji. Mudroslovne i bogoslovne nauke svršio je izvrsnim uspjehom u Beču. G. 1704. bi zaređen u svećenike. G. 1709. posta župnikom u Vidovcu kod Varaždina. Ali ne osta tuj dugo. Radi lijepih njegovih umnih sposobnosti i krasnih svećeničkih vrlina uze ga zagrebački biskup Mirko Esterhazi g. 1710. u kaptol. Tridesetgodišnji Sinersperg postade zagrebačkim kononikom. G. 1717. bi imenovan arhiđakonom varaždinskim, a g. 1724. velikim prepoštom zagrebačkoga kaptola i priorom vranskim. Godine 1726. spominje se, da je „nadstojnik zagrebačke velike kongregacije Marijine, presvetli i prečasni veliki prepošt stolne crkve“ držao svečano bogoslužje u crkvi sv. Katarine na glavnu svetkovinu kongregacije.

Običaj je bio u toj kongregaciji, da se svake godine izda štampom

se još i sada u gradskom muzeju zagrebačkom. Sličan tiskopis čuva se i u nadbiskupskom arkivu zagrebačkom, što ga je kongregacija „Navještenja Marijina" izdala o Božiću g. 1739.: Preuzvišenoj, presvijetloj i prečasnoj, velemožnoj, poglavitoj, velečasnoj, plemenitoj gospodi zbornicima šalje pozdrav Marijin, oduljom čestitkom čestita mlado ljeto, a potpisan je kao „rektor" Sigismund barun Sinerperg, kao tajnik Sigismund pl. Kušević slušatelj mudroslovlja, zatim slijedi popis preminulih zbornika od listopada g. 1738. do Božića g. 1739.

Već g. 1730. učini biskup Juraj Branjug prepošta-zbornika svojim generalnim vikarom (zamjenikom u duhovnoj biskupskoj službi). Kao generalni vikar izdao je 10. veljače 1745. po nalogu biskupa Branjuga znameniti statut za gradsku župnu crkvu sv. Marka. Između ostalih točaka ističu se osobito one, koje rade o cehovima. To su bile zadruge ili bratovštine, u kojih se združiše ljudi jednakoga ili barem sličnoga zanata. Tako je Sinersperg odredio, da cehovskim crkvenim svečanostima moraju prisustvovati svi majstori, djetići i naučnici, pristojno se ponašati i moliti krunicu; da moraju majstori, djetići, naučnici kao što i njihovi sluge i sluškinje donositi župniku svake godine cedulje o obavljenoj uskrsnoj ispovjedi; majstori ne smiju primati nikoga u zanat, koji ne bi bio dostatno poučen barem o glavnim istinima rimokatoličke vjere.

Krunisanje Gospino u nebu.

Prepošt Sinersperg uvelike je štovao sv. Franju Ksaverskoga („Magni Xaverii magnus cultor"). Zato mu je i bilo osobito milo hrvatsko svetište sv. Ksavera kod Zagreba. Kad mu je samo zdravlje dopustilo uvjek bi na dan posvetila — pete nedjelje po Uskrsu — služio kod sv. Ksavera pontifikalnu misu. Stovatelji sv. Ksavera vruće su željeli, da se kapelica zamjeni crkvom. Među najveće dobročinitelje svetišta sv. Ksavera ubraja se Sinerspeg, koji je mnogo novaca žrtvovao za novu crkvu, kao što je bio i osobiti dobrotvor uršulinaka u Varaždinu. Trublje su trubile, bubnjevi su udarali, a pobožan narod čak iz Siska i okolnih mjesta došao na blagoslov temeljnog kamena. Bilo tu naroda preko tri hiljade. Svi su od svetog nekog veselja uzdisali i plakali, kad je 28. svibnja 1748. prepošt Sinersperg, okružen krasnim vijencem kanonika i redovnika položio temeljni kamen crkvi sv. Ksavera.

28. travnja 1747., umre biskup Juraj Branjug, a novi biskup Franjo barun Klobušicki, imenovan 13. svibnja 1748. biskupom za-

preko godinu dana zagrebačkom biskupijom kao kapitularni vikar. Kao takav udario je temelj novom hramu sv. Franje Ksavera, kako se to čita na spomen-ploči („sede vacante vicar. capitul.“).

Sv. otac papa Benedikto XIV. proglasi god. 1750. jubilej, ali samo za grad Rim. Naredne godine 1751. mogao se jubilejski oprost dobiti i izvan Rima. Za biskupiju zagrebačku određeno bi vrijeme od 1. svibnja do 1 studenoga. Među ostalim uvjetima, da se dobije ovaj veliki jubilejski oprost bijaše i taj, da su svi vjernici cijele biskupije morali pohoditi u Zagrebu četiri crkve i to: stolnu crkvu sv. Stjepana, gradsku župnu crkvu sv. Marka. crkvu čč. oo. franjevaca i isusovačku crkvu sv. Katarine. Generalni vikar Sinersperg točno je odredio, kojim redom i kada imadu procesije doći u Zagreb. Svakim su danom dolazile procesije iz pojedinih župa biskupije. Sinersperg se gotovo podvostručio u radu za to vrijeme. Osobito se hvali njegova revnost u ispovijedanju i njegova gostoljubivost prema bogoljubnim hodočasnicima. Svaki su se tjedan po dva puta održavale duhovne konferencije kod generalnog vikara. Plodovi ovog jubileja bili su veliki.

Na Spasovo dne 23. svibnja 1754. prosavio je Sinersperg 50-godišnjicu svoga misništva. Jubilar-svećenik u pratnji odlične gospode grada Zagreba uz podvorbu brojnih mitronosaca zahvaljivao od srca Trojedinome Bogu u stolnoj crkvi sv. Stjepana na velikoj milosti.

Bio je prepošt Sinersperg kao generalni vikar desna ruka trojice zagrebačkih biskupa: Jurja Branjuga, Franje Klobušickoga i Franje Thauzy-a. Pun zasluga za sv. Crkvu i za narod preminu Sinersperg dana 19. lipnja 1755. u 75. godini života. *Josip Predragović D. I.*

†† Franjo Ferdinand i Sofija Hohenberg.

U zadnji čas, kad se Glasnik imao već štampati, stiže iz Sarajeva grozna vijest, da su nasljednik prijestolja nadvojvoda **Franjo Ferdinand** i njegova supruga vojvotkinja **Sofija Hohenberg** pali žrtvom strašnog atentata. Ta je vijest bolnom jekom odjeknula svom Europom, a u crno zavila svu monarkiju. Za njima iskreno plaču navlastito svi katolici prostrane monarkije, a osobito mi Hrvati, jer su visoki supruzi bili u svakom pogledu uzor-katolici, otac i majka svih sirota i potlačenih. U nasljednika prijestolja stavljasmo osobito mi Hrvati velike nade, a on nam je bio iskreno odan i u težkim danima kušnje vazda sigurna obrana i utočište. I hrvatski je dobro govorio, pa i u Bosni na službene pozdrave hrvatski odgovarao. Visoka pak supruga njegova bila prava majka navlastito bosanke mladeži i siročadi, pa je još dan prije smrti pohodila sve sarajevske zavode mladeži i ubožišta dijeleći svuda obilne darove.

Poznata je svima iskrena pobožnost njihova pa se pouzdano nadamo, da ih nemila smrt nije našla nepripravne. Ta još pred par godina pokazao je nadvojvoda jednom svoju krunicu i rekao: „Molim se na nju svaki dan i nosim je vazda uza se, da ne budem nepripravam, jer znam, da na me vrebaju.“ Još na Srce Isusovo primili su sv. sakramente.

Milostivi i milosrdni Gospodin nadario ih krunom slave, koju im nitko više ne ote! Počivali u miru!

Marijine kongregacije u Zemunu.

(Piše vojnički superijor **M. Rihtarić.**)

Što je vojska po državu, to su, rekao bih, kongregacije po Crkvu. Vojska treba da ima dobre komandante. Kakav komandant, takova vojska. Dobar će komandant nevaljala vojnika ili popraviti ili će ga bilo na koji način iz redova svoje vojske otstraniti. Nevaljao vojnik samo mu je na smetnju i na nepriliku. Tako biva i kod kongregacijâ. U vojci ne treba toliko gledati na broj, na množinu vojnika, koliko na njihovu vrsnoću, dobru volju, žilavost i ustrajnost. Ovo će vrijediti i za kongregacije. Vojnici brane domovinu i kralja. I kongregacije čine to: brane Crkvu i Kralja svih kraljeva. Vojnici valja da udare na neprijatelja. I kon-

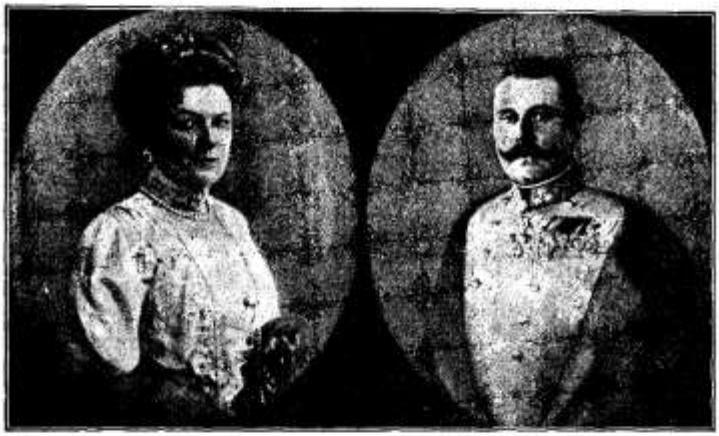

† Vojvotkinja Sofija Hohenberg. † Nadvojvoda Franjo Ferdinand.

gregacije čine to. Kongregacije pače imadu neprijatelja jačeg, silovitijeg — Lucifera i ogromnu njegovu vojsku, pomagače njegove na zemlji.

Bio sam od vajkada prijatelj kongregacija. Bilo je mjeseca travnja ove godine, kad sam u službenom poslu bio u Zemunu. I evo me i u župnom dvoru, gdje se rasprede razgovor o zemunskim kongregacijama.

Marijina kongregacija gospojica

imade tri sekcije: euharističku, sekciju sv. Cecilije za crkveno pjevanje, i sekciju bl. Petra Kanizija. Da vidimo!

1. Sekcija e u h a r i s t i č n a. Uzmem knjigu maticu ove sekcije i listam drugo polugodište 1913. Mjesecą srpnja bijaše 17 gospojica, članova ove sekcije. Razgovaram s njima, opažam koli iz razgovora toli i iz protokola, da je u njih vjere, žive vjere katoličke. Slijede

sv. pričest. Toga mjeseca ubilježena je 221 sveta pričest i klanjanje pred presv. oltarskim Sakramentom 40 sati. U kolovozu 17 članova, 220 naknadnih pričesti i 43 klanjanja. U rujnu 18 članova, 192 sv. pričesti i 54 klanjanja. U listopadu 17 članova, 223 sv. pričesti i 39 klanjanja. U studenu 17 članova, 224 sv. pričesti i 64 klanjanja. U prosincu 18 članova, 320 naknadnih pričesti i punih 100 ura klanjanja.

Zašto nijeste to već objelodanili u „Glasniku Srca Isusova"? pitam prijatelja, dobrog župnika. „Što češ?" on će; „ja ne dospijevam, a od gospojica ne mogu zahtijevati, da one pišu u Glasnik". Da župnik one župe ne dospijeva na sve, što bi želio, rado mu vjerujem. Divim se zamjernom radu njegovu, a evo lijepa dokaza, da ne radi badava. I obećah, da ću prvom prigodom ja o toj kongregaciji izvijestiti. Ovakovi su javni izvještaji po mom sudu dobri i nužni, neka bi bili samim članovima kao nešto, što ih bodri i potiče na rad, na pobožnost i ustrajnost; a članovima drugih kongregacija kao izvještaj, da vide kolege i kolegice drugih mjesta, što se i kako se radi i napreduje. — Za svaki mjesec predlaže se poseban zaštitnik, kojega članovi onog mjeseca na osobiti način poštuju i pod njegovu se zaštitu stavljaju.

2. Sekcija sv. Cecilije za crkveno pjevanje. Nijesam si ubilježio, koliko članova imade ovaj odio kongregacije. Pošto mi je pak poznato ono milo i ugodno pjevanje u župnoj crkvi zemunskoj, što ga proizvađa ova sekcija, bit će da ih je lijep broj. Tanko grlo dar je Božji. Ovo se ne privrijedi, ono je od Boga. Meni je milo — a što velim: meni? — ta svakomu je milo u crkvi slušati lijepo, ugodno pjevanje, mjesto kakova — deranja. Ako ti je dobri Bog dao grlo, grlo tanko ili gromko, daj, upotrijebi ga njemu na slavu! Njemu na slavu, ponavljam, a ne sebi, da ugodiš svojoj taštini!

Mnogi muškarac i mnoga ženska pjevaju u raznim prigodama, u kojima se sve slavi i uzveličaje, samo ne Bog. Mnogi i mnoge pjevaju i u raznim zakucima i sastancima, na koje bi bolje bilo, da nijesu išli. Dajte vi, dobre djevojčice, upotrebite grlo, da uzveličate Boga, dragoga Isusa i Kraljicu anđela. Tako ćete slijediti baš anđele, koji u nebesima poju Bogu hvalu i slavu. Ali zato treba da marljivo i redovito polazite zajedničke vježbe, da ispravke i opomene primate čedno i ponizno kao prava djeca Marijina.

Kažu, da su „tenori" i „tenoristice", a pogotovo „soli" i „solistice" strahovito osjetljivi! Ne smiješ im ništa podbogom reći, jer će te ostaviti na cjedilu u zadnji čas... Ti pokazuju, da u Crkvi ne pjevaju radi Boga već radi sebe, da im nije stalo do svetog bogoslužja već do vlastite taštine. Ovakovi pjevači i pjevačice bolje bi uradili, da i ne idu u crkvu. Daleko neka budu ovakove mušice, zagrižljivosti, taštine i slavičnosti od Marijinih kongregacija, kao što je daleko baš od ove zemunske!* (Svršit će se.

* Prečasnom gosp. piscu uredništvo je vrlo zahvalno, što se i ove važne točke dotakao; time je prištedio posao nama, jer smo mi bili pripravni, da se na ovakove pojave napose osvrnemo. Preporučamo ove lijepe riječi svim pjevačima dieci Marijinoj na toplo [illegible]

Sitne vijesti.

Proslava ovogodišnjeg blagdana Presv. Srca Isusova.

U Svetištu Srca Isusova u Zagrebu proslavljen je ljetos blagdan velikom svečanošću. Kroz osam dana prije bila pred večer pripovijed s litanijama Srca Isusova i blagoslovom s presv. Otajstvom. Na sam blagdan, u petak, bio cijeli dan izložen presv. Sakramenat, pred kojim su naizmjence klečali kongreganisti i kongregonistice kongregacija građanske, radničke, gospođa i učiteljica. U 9. s. bila svečana sv. misa i propovijed. Pjevalo je pjevačko društvo klerika „Vijenac". Ispovijedanja bilo od 4½ sve do podne, a pred večer i opet. To je bio dan više za Zagrepčane, koji su ga doista i upotrebili bez razlike spola i staleža. Na večer su krasno pjevale litanije Srca Isusova učenice iz škola ss. milosrdnica.

U nedelju došlo mnogo svijeta gotovo iz svih okolišnih župa. Tako su n. pr. iz Brdovca i iz Stenjevca doveli lijepu procesiju tamošni kapelani, iz Vrapča tamošnji župnik; isto je tako župnik iz Šestina doveo svoj narod; a iz moslavačkog crkvenog kotara došle sve Vojske Srca Isusova i sva Djevojačka društva sa svojim barjacima, predvođeni dekanom i svojim župnicima. Iz Popovače došla pače i školska djeca, predvođena svojim učiteljima i učiteljicama. Ove su hodočasnike dočekali i ispratili na kolodvor domaće kongregacije, osobito građana, gospođa, učiteljica i sveučilištaraca. Predsjednik „Saveza Vojska" g. Perković pozdravio ih na kolodvoru kod dolaska i kod odlaska.

Lijep dar. Upravo na blagdan Presv. Srca Isusova primismo 200 kruna iz Nev. Brightona (Amer.) s pismom, u kom nam javlja revni naš povjenik I. F. da su ovu svotu među sobom sabrali tamošnji hrvatski radnici i štovatelji Srca Isusova za milo Svetište Bož. Srca u Zagrebu. Podjedno preporučuju sebe i sve svoje duševne i tjelesne potrebe preslatkome Srcu, da bi im bilo vazda u pomoći u životu i na smrtnom času te im udijeli i tu milost, da se svi živi i zdravi sretno povrate nezaboravnim domovima svojim u Hrvatskoj. — Uvelike nas razveselio ovaj lijepi dar, ali puno više ova živa vjera i veliko pouzdanje u Božansko Srce Isusovo. Tako i treba! Neka naši ljudi nikad i nigdje u svijetu ne zaborave, da je Bog svagdje i na svakom mjestu prisutan i da je vjera katolička najveće blago naše na zemlji.

Euharistična trodnevnica držala se na Duhove o. g. u Poljanama. Propovijedao je prof. Kuzma Jedretić, kateketa preparandije u Kastvu. Kako nam odanle pišu narod je bio sav zanesen te vapi za vlastitim svećenikom.

Ispovijed i potpuni oprost. Odlukom sv. Zbora Oficija od 23. travnja ove godine dopušta sveti Otac svim vjernicima, da mogu svaki potpuni oprost (n. pr. na Porciunkulu, na Srce Isusovo, Ime Isusovo i t. d.) dobiti i onda ako su se ispovijedili u roku od osam dana prije dotičnog blagdana. Svetu pričest ipak valja primiti na sam dan ili barem dan prije.

Glede upisa u bratovštine određuje sv. Zbor za Oproste odlukom od 23. travnja ove godine, da se imena članova doduše moraju i nadalje slati i upisati u imenik obližnje bratovštine — ako takve nema u mjestu — ali da vjernici uživaju sve oproste i povlastice od onoga časa, kad ih ovlašteni svećenik u bratovštinu primi pa makar im se imena radi bud koga razloga nikad ne upisala u imenik bratovštine.

Euharistički kongres u Lurdu, što se obdržavao od 21—26. srpnja, mora da je bio doista pravi svjetski kongres. Prisustvovalo mu je 10 kardinala i 170 biskupa, a vjernika bez broja sa svih strana svijeta. Sveti Otac poslao je kao svoga posebnog poslanika kardinala Granito di Belmonte, koji je prije bio papin zastupnik u Beču.

Program Pijeva društva.

Naše Pijevo društvo upravo je osnovano, da od sadanje katoličke štampe materijalno slabe i rascjepkane, učini jaku i moćnu štampu, koja će u svakom pogledu dorasti bezvjerskoj štampi, što danomice na hiljade vjernika lišava uvjeta prave sreće: vjere njihove. U tu svrhu imadu se držati sastanci, narodne skupštine i proslave za dobru štampu, a neka se osnivaju i mjesni zborovi te svuda sabiru novci za dobru štampu.

Ne bi smjelo biti nijednoga katolika Hrvata, koji ne bi bio član ovoga

Zahvalnice.

Sušičavi.

Zagreb. — Moja supruga je bolovala na plućima, imala je sušicu, i umrla je od ove neizlječive bolesti. Odmah iza njezine smrti obolio sam i ja na istoj bolesti. Liječnik mi preporučio, da samo pijem mnogo mlieka i da mnogo hodam na svježem zraku, kad su lijepi dani; ali ja to sve nažalost nijesam mogao, jer me bolest prikovala uz krevet. Vidio sam, da mi liječnici ne mogu pomoći, pa se utečem k Liječniku, koji je vrhu svih liječnika, Presvetom Srcu Isusovu. Zavjetovao sam se, da će se Presv. Srce Isusovo na osobiti način slaviti u mojoj obitelji i du ću blagdan Presv. Srca uvijek svetkovati tako, da se ne će obavljati teški poslovi nego da ćemo ići u crkvu i primiti sv. pričest. Još sam još obećao, svake godine dok živim uplatiti 10 K za „zakladu Glasnika Presv. Srca Isusova" i da ću se javno u Glasniku zahvaliti. I sad mogu reći, da sam potpuno zdrav. Za to hvalim i slavim Presveto Srce Isusovo, da je hvaljeno i slavljeno sada i u vijeke vijekova.

Opet sposoban za službu

Slavonija. — Ove godine 16. veljače, pokaza mi se na mužu toliki stupanj nervoznosti, da je morao zatražiti podulji dopust i odmah napustiti službu. Živci su mu bili tako uzbuđeni, te sam dvojila, da će ikada više moći nastaviti službu. U toj velikoj bijedi utekla sam se pod zaštitu sv. Josipa, njegove prečiste Zaručnice Marije i Presv. Srca Isusova. Obećala sam moliti devetnice, pohodila prošteništa Majke Božje na Trsatu i u Bistrici, obećala u čast Presv. Srca njegova, da ću doživotno postiti o kruhu i vodi svakoga petka, ako mi muž barem na toliko ozdravi, da nakon minulog dopusta može opet nastupiti službu. I evo, hvala i dika budi Presvetom Srcu Isusovu, prečistoj Djevici i sv. Josipu, moj muž već drugi mjesec opet vrši svoju službu.

O stavio se pića.

Ugarska. — Stanujem sa ženom i djecom na osami, u šumi. To me ipak nije smetalo da u nedjelju cijeli dan sprovedem u krčmi. Žena plače, moli i zaklinje: sve badava — pijanac osta pijanac. — Jedne nedjelje došav kući pijan zatečem kod kuće svoga tasta. I on ko pametan čovjek očinski me ukori, što tako radim. Ali, znate — pijano ko i ludo — ja uzmem ispred njega zdjelu i istjeram ga iz kuće. Sutradan eto ti njega opet, da mi odvede ženu i djecu k sebi, da barem oni ne stradaju uza me. Uzalud ga molim, da toga ne čini. Odvede ih. Meni srce da pukne osobito za djecom. — To je bila izvrsna lekcija. Došao sam k sebi. Sad sam istom uvidio što sam uradio. Pomolim se Presv. Srcu Isusovu; obećam mu, da me krčma nikad više vidjeti ne će, samo nek mi vrati ženu i djecu. I Srce Isusovo pomoglo. Tast je popustio, žena mi se povratila, a ja se opametio. Srce Isusovo, kako nas ljubiš i onda kad nas kazniš! Vječna ti hvala!

Uspjela pogibeljna operacija.

Amerika. — U zadnje četiri godine bijah vrlo teško obolio i to prvi put od upale pluća, čije posljedice bijahu grozne; ali sad u veljači pr. g. kad je ta bolest došla na vrhunac svoje moći i oštrine. Liječnici mi rekoše, da da moram bezodvlačno na vrlo dvojbenu operaciju. Uredivši svoje stvari, vruće se preporučih Presv. Srcu Isusovu, bl. Djevici Mariji i sv. Anti, stavih sve svoje ufanje pod njihovu moćnu zaštitu. Iskreno mogu reći, da sam to sve tako ravnodušno podnio, te sam bio više nego siguran, da će operacija uspjeti — premda su drugi svi umrli. Bilo nas je naime petorica, koji smo istu bolest imali. Još je samo jedan protestant ostao doduše živ, ali još uvijek bolestan. Ja hvala Presv. Srcu, idem ususret ozdravljenju i oporavljam se dobro. Čast i slava na sve vijeke Srcuisusovu i svetim zaštinicima mojim.

Tko se još nije odlučio i prijavio za hodočašće, neka se prijavi bezodvlačno **Vodstvu I. hodočašća u sv. Zemlju. Zagreb**, franjevački samostan. Hodočasnici polaze iz Zagreba 1. rujna navečer, a vraćaju se 22. rujna ujutro. Tko hoće, imat će prilike, da pođe i u Egipat, Port Said, Kairo, Aleksandriju. Ovi će imat popust na kopnu i na moru. — Koji putuju samo u sv. Zemlju i natrag plaćaju u III. razredu 300 kr., u II. razredu 430 kr., a u I. razredu 500 kruna.

SADRŽAJ. Indo-Kina 225. — Jubilej Družbe Isusove 227. — Đavolski moljitvenik 229. — Slike iz života Isusova 230. — Na što rijetko mislimo 233. Božje djelo (pj.) 233. — Život bl. Margarete Alakok 234. — Kip Majke Božje kod Pregrade 236. — Sv. misu pobožljubno slušaj! 237. Nije za te, već za pijanduru 238. — Čudo 241. — Kalendar Srca Isusova i Marijina za g. 1915. 243. — Nema li pravo? 244. — Krajnici kongregacija (pj.) 245. — Osnivajmo i gojimo kongregacije za mladež 246. — Vijesti iz razaih kongregacija. Sv. Ivan Franjo Regis 248. — Sigismund baron Sinetsperg 250. — †† Franjo Ferdinand i Sofija Hohenberg. 252. — Marijine kongregacije u Zemunu 253. — Sitne vijesti 255. — Zahvalnice. 256.

KRATKE ZAHVALNICE.

Mjesta, odakle su zahvalnice stigle: Batina-Zlatar; Bol na Braču; Brbir. Derventa; Dobrota; Domagovič. Glina. Kašlel St.; Kiseljak; Klanac; Klanjec; Komarevo; Korčula; Krapina; Kusonje. Lekenik. Marija Bistrica; Miklavci; Molve; Mrkopalj. Opatovac; Orlovac; Osijek; Otrovanec. Pisarovina; Požega; Prozor. Rešetari. Sarajevo; Simj; Split (2); Stupnik Stav.; Sv. Ivan Zelina. Samac. Vel. Kopanica; Vel. Pisanica; Visoka Greda; Vukovar. Zagreb (6); Zelina; Zemun.

Primljene milosti: Ozdravio; ozdravila; od glavobolje (2); od zubobolje (2); od krvotočja; od katara; od želudačnih bolova; od upale dušnika i pluća; od očajanja; od upale potrbušnice majka od 5 djece; žena podrugu godinu teško bolesna; muž 3 godine bolestan, kad je žena obavila Vel. devetnicu te prije svakog prvog petka obavila po 1 običnu devetnicu; sinčić; brat; kćerka 3 god. bolesna; još jedna kćerka, za koju majka zaboravila zahvaliti se, pa se bolja iza godinu dana povratila, a čim je obećanje ponovila, kći opet ozdravila; dijete na umoru 3 dana u besvjestici. Zacijelila ljuta rana na dlanu. Iza 22. teškog bolovanja sretno operirana i ozdravila; na smrt bolesna; sv. Antun pomogo naći izgubljene spise. — Ozdravila iza 2 god. bolovanja na nogama i rukama; još jedna iza 2 god. bolovanja, kad je obavila Vel. devetnicu. Sretno operirana sestra. Još jedna uspjela operacija na prsima. Ozdravilo marvinče.

Pomoć u velikoj nevolji, u tjelesnim i duševnim napastima; u velikoj neprilici te pogibelji glasa i imetka. Iza dugog vremena javio se muž iz Amerike i poslao pomoć. Riješen na sudu teške klevete. U velikim kušnjama. Oslobođen velike brige. U raznim neprilikama, čim je obećala, da će držati Glasnik. Kroz 33 godine sretno sačuvan u opasnoj željezničarskoj službi. Popustili se roditelji s obje strane pa se sretno uzeli. Očita pomoć u velikoj brizi i tuzi. Iza 28 godina obratio se na smrti muž, za koga se supruga cijelo to vrijeme zauzano molila. Dobro se oženio. S mužem živjela samo 5 tjedana pa se istom nakon 23 godine iza smrti svekrvine opet s njim pomirila. Zaustavio se oganj. Pomoć u mnogim nevoljama. Uslišene molitve. Primljene milosti (4). — Zaključak uredn.: 8. lipnja.

MILODARI.

Za Svetište Srca Isusova u Zagrebu: Brod na S.: B. G. K 2·—, Cirkvenica: T. S. K 2·—. Dobreta: D. K. K 1·—. Đakovac: R. J. K 2·—. Filipovac: P. M. K 2·—, Greda: J. A. K 1·—, V. J. K 2·—; Guvna: M. A. K 10·—. Hrvatin: R. M. K 3·—. Inkston (Am.): I. A. K 5·—. Kašlel St.: B. V. K 5·—; Komarevo: L. N. K 5·—. Lipovčani: K. St. K 1·—; Lošinj M.: A. E. K 3·—. Marija Gorica: K. M. K 2·—; Molat: D. N. K. K 5·—; Morović: D. N. K 10·—; Mrović: O. A. K —·80. Obrovac: P. B. K 6·—, P. I. K 1·—. Podgrađe: M. P. K 4·—; Privlaka: D. S. K 5·—, C. E. K 2·—; Prozor: P. N. K 1·—. Rešetari: S. J. K 1·—. Sarajevo: Sch. N. K 5·—; Sesvete: T. F. K 4·—; Split: F. I. K 5·—; St. Pazova: M. L. K 2·—. Uljan: K. M. K 5·—. Vel. Pomoćin: K. F. K 7·30; Vinično: F. Stj. K 2·—; Visoka Greda: M. M. K 2·—, B. S. K 1·10; Vojni Križ: Ž. Ur. K 5·—; Vrbje: Č. J. K 1·—. Zagreb: V. P. K 2·—, J. P. K 2·—, Z. N. K 1·—, A. J. K 10·—, B. G. K 10·—, S. Stj. K 4·—, S. A. K 5·—, D. N. K 4·—, L. V. K 4·—; Zadar: C. I. K 3·—; Zemun: B. R. K 8·20. Županja: F. A. K 1·—.

Za svete mise: Borovac: F. F. K 4.—; Brod na S.: B. G. K 2·—. Dubica: S. V. K 5·—. Kakad: T. M. K 2·—; Kladnjice: K. D. K 4·—. Ladimirovci: C. T. K 2·—. Mirkovce-Bisag: L. B. K 2·—. Oborovac: P. M. K 2·—; Otočac: G. Z. K 2·—. Pakostane: B. Z. K 2·—. Sarajevo: V. M. K 2·—; Smilčić: J. L. K 2·—. Zemun: T. S. K 5·—.

Za kruh sv. Antuna: Brod: B. G. K 2·—. Đakovac: M. Stj. K 2·—, R. J. K 2·—, Lošinj M.: V. S. K 2·—, Orlovac: T. B. K 2·—. Privlaka: C. E. K 3·80, E. A. K 2·—. Zagreb: N. N. K 1·—; Zdenci: S. M. K 5·—. **Za širenje Glasnika:** Sarajevo: I. Stj. K 5·—; Smithoton Pa.: V. A. K 10·—. **Za crnce:** Koprivnica: P. R. K 1·—. Vojni Križ: Ž. Ur. K 13·—. — Zaključak računa Uprave: 7. lipnja.

„VOJSKA SRCA ISUSOVA PROTI PSOVKI".

Drugo izdanje. Priredilo i izdalo Uredništvo Glasnika Srca Isusova. Zagreb 1914. Prije deset godina započeo je pokret proti psovki osnivanjem „Vojski". Tom prilikom izdana je priručna knjižica pod gornjim naslovom, koja se već odavna sasvim raspačala. Prema stečenom iskustvu od ovo 10 godina dotjerala se pravila „Vojske", a uslijed pravila i sam priručnik. Najtoplije ga preporučamo svima, a osobito „Vojnicima Srca Isusova". Nijedan od njih ne bi smio biti bez ove knjižice. Naručuje se kod Uprave Glasnika Srca Isusova, Zagreb I. Cijena po komadu **20 fil.**; 25 kom. **K 3·50**; 50 kom. **K 6·—**.

Umoljavaju se svi p. n. dužnici, da što prije podmire svoje račune za Glasnik, Kalendar, knjige i ostalo, što već tko ima.

Uprava Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

Glasnik Presvetog Srca Isusova

blagoslovljen od svetog Oca pape i mnogo puta preporučen od hrv. biskupa, jedino je glasilo **Apostolstva molitve, bratovštine Presv. Srca Isusova, Vojske Srca Isusova** proti psovki, **djevojačkih društava** za naknadnu svetu pričest, te jedino glasilo svih hrvatskih **Marijinih kongregacija.**

Izlazi svaki mjesec. **Pretplata „Glasnika Presvetog Srca Isusova"** iznosi na cijelu godinu s poštom **1 krunu i 20 filira.** Tko ga osobno uzima kod uprave: **1 krunu**; a za one, koji su izvan Austro-Ugarske monarkije: **2 krune.** Pojedini broj stoji 10 filira. Naručbe, pretplata, reklamacije i milodari šalju se

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

KALENDAR SRCA ISUSOVA I MARIJINA

za prostu godinu 1915. Blagoslovljen od sv. Oca pape Pija X.

Cijena je Kalendaru ista kao i prijašnjih godina: Za monarkiju s poštom **90 filira**: *tko naruči barem 6 komada najednom, ne plaća poštarine nego samo 80 fil. po komadu; a tko naruči barem 15 komada najednom, dobije još 1* **na dar**; *kod 25 komada 2 na dar, i tako dalje; za svakih daljnih 10 komada 1 na dar. Jedino izvan Austro-Ugarske monarkije, dakle i za Ameriku, stoji Kalendar s poštom* **1 K 50 fil.** *(30 centa) i ne mogu se dobiti istisci na dar. Narudžbe i novci šalju se*

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

Preporučamo:

„Srce Isusovo spasenje naše".

Poučna i molitvena knjiga u 16-ni sa 456 str. Izdalo Uredništvo Glasnika. **II. izdanje.** Cijene: Fino u platno uvezana **K 1·20**; fino u platno uvezana sa zlatorezom **K 1·60**; krasno u kožu uvezana sa zlatorezom **K 2·50.** U cijenama je uračunana i poštarina.

Veliko obećanje Presv. Srca Isusova ili Velika devetnica spasa.

Poučna knjiga s dodatkom molitava na čast Srca Isusova i s prekrasnom slikom S. I. pred naslovom. Napisao Stjepan Babunović D. I. Tu se raspravlja o najvažnijem obećanju S. I.: kako si naime štovatelji Srca Isusova mogu osigurati milost konačne ustrajnosti, ako se kroz 9 prvih petaka uzasepce pričeste.

Neuvezana stoji **K 1·20**; fino u platno uvezana sa zlatnim natpisom i ukrasom stoji **K 2·—.** U cijenama je uračunana i poštarina.

Tri poučne i molitvene knjižice od S. Babunovića D. I.

O čestoj i svagdanjoj svetoj pričesti.

Prva je namijenjena **odrasloj hrv. mladeži.** Neuvezana stoji **60 filira** s poštom; fino uvezana u platno sa zlatnim natpisom **K 1·—.**

Druga je napisana **za mladež pučkih škola.** Cijena je neuvezanoj knjižici **40 filira** s poštom; fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **70 fil.** ujedno s poštom.

Treća je **za hrvatski katolički puk.** Cijena neuvezanoj s poštom **45 filira**; fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **80 filira** ujedno s poštom.

Opća pravila „Marijinih kongregacija", bez kojih ne može biti nijedan kongreganist. Cijena s poštom po komadu samo 20 fil.; kad se naruči 25 komada najednom: K 3·50; 50 komada: K 6·50.

Diplome za revnitelje(ice) Apostolstva molitve u 3 boje. 10 komada stoji s poštom K 1·50.

Sve se ove knjige naručuju kod

Uprave Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

GLASNIK
PRESVETOGA
SRCA ISUSOVA
BLAGOSLOVLJEN OD SV. OCA PAPE

Broj 9. Rujan 1914. Godina XXIII.

Nakana molitava i dobrih djela u rujnu.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Svetkovanje nedjelje.

Teško bi mislio, da o svetkovanju nedjelje ovisi sva sreća ljudska! Pa ipak, nije čovjek u istinu sretan ni u ovom ni u budućem životu, koji nedjelje ne svetkuje.

Čovjek ima tijelo i dušu; i tijelo i duša trebaju okrepe. Ta im se okrepa pruža nedjeljom. Ako si šest dana savjesno radio, umoran si. Ako ne ćeš da si sile brzo uništiš, moraš ih osvježiti, okrijepiti. Bog ti je sam usadio u narav taj zakon, tu potrebu. I nije se tim zadovoljio nego je još i napose zakonom zapovjedio, da u nedjelju tijelom otpočineš. U tu svrhu zabranjuje Bog nedjeljom sve

Težačke radnje.

Težačke su radnje: poljske, zanatlijske, radnje u tvornicama i ovima slične.

Jedan protestantski liječnik, Dr. Fadr veli: „Svetkovati nedjelju dužnost je ne samo vjerska, nego i naravska, tjelesna, ako je dužnost, kako u istinu jest, uzdržavati život te ako ne ćemo da prekomjernim radom postanemo samoubojice. Ja govorim kao liječnik, ne upuštajući se ni u kakva vjerska pitanja."

Mihovil Chevalier, izvrstan gospodar, piše: „Budući da je jedan dan počinka u sedmici za radnika neophodno nuždan, to bismo morali nedjelju stvoriti za njegovanje zdravlja, sve kad ju ne bi bila vjera zapovjedila."

Zato Bog, koji neizmjerno bolje poznaje našu narav nego li liječnici, zapovijeda, da sedmi dan i tijelom otpočinemo.

U francuskoj revoluciji, kad su sve zapovjedi Božje i Crkve prevrnuli, uvedoše tako zvane „Dekade", t. j. svaki deseti dan da bude počinak mjesto sedmoga. Pa što se dogodilo? Chateaubriand, znameniti francuski književnik odgovara: „Sad znamo iz iskustva, da je deseti dan kao počinak predaleko od početka rada. Nadilazi sile i ljudske i životinjske, da devet dana uzastopce rade. Strahovlada, koja je sve izvela u Francuskoj, što je htjela, nije mogla prisiliti seljaka na to, da deseti dan svetkuje. Tomu se protivi narav ne samo čovjeka nego i životinje. Vol ne može devet dana neprestano raditi. Nakon šestoga dana riče za počinkom, što je sam Bog odredio kako za čovjeka tako i za životinju. Tako je nedjelja, pošto su ju za kratko vrijeme zbacili s prijestolja, opet uvedena, da nadalje kraljuje na svijetu. Svaka sila za vremena".

Neopravdane je tužba, da nedjelja smeta trgovinu, promet, industriju i druge poslove za procvat države. Nigdje se nedjelja tako strogo ne drži, kao u Engleskoj, a nigdje ne cvatu tako sve proizvodne grane kao baš u Engleskoj.

Blaženi župnik Ivan Vianej reče: Ništa tako brzo i sigurno ne vodi k siromaštvu kao nedjeljni rad i krađa.

Al nije poglavita zadaća nedjelje, da okrijepimo tijelo. Sv. Crkva hoće, da se nedjeljom postaramo osobito za dušu.

Bez nedjelje propada vjera.

Nema vjere, gdje se ne zna ni za Boga ni za štovanje njegovo. A kad ćemo naučiti tko je Bog i što je sve učinio za nas? Kad ćemo se pokloniti Bogu i prisustvovati žrtvi novoga zavjeta? Nedjeljom u crkvi.

Vjera se ne uči iz novina, iz romana, iz časopisa, pa bili oni i pobožni. Krist Gospodin zapovijedio je apostolima, svetoj Crkvi, da propovijeda narod ma sve, što nas je učio. Crkva vrši tu zapovijed nedjeljom i blagdanima po određenim župnicima i drugim zato ovlaštenim svećenicima, u crkvi za odrasle, a za djecu obično u školi. Samo se u crkvi redovito prikazuje sveta žrtva, što ju Isus za nas prviput prikaza na križu. Otud teku milosti i blagoslovi, što su potrebni da posvetimo svoj rad i da živimo kao kršćani.

Mora dakle zaboraviti vjeru onaj kršćanin, koji nikad nedjeljom pa ni blagdanom ne čuje u crkvi riječ Božju. Mora mu malo pomalo podivljati srce, ako ga ni nedjeljom ne orosi blaga milost Božja, koju u izobilju dobivaju oni, što pobožno prisustvuju sv. misi.

Sv. Crkva veoma želi, premda ne zapovijeda, da nedjeljom primamo

Svete sakramente.

Zna, da je to premalo, ako se kršćani samo jedamput u godini ispovijede i pričeste. Zna, da je u velikoj pogibelji i da mnogo gubi onaj, koji veći ili znatni dio godine sprovede u teškom grijehu. Zato poziva kršćane, da često primaju sv. sakramente. A nedjelja je zato nashodnije vrijeme.

Kad kršćanin pobožno prisustvuje sv. misi, kad posluša sv. propovijed i skrušeno primi sv. sakramente, vraća se kući obogaćen svakom milošću Božjom. Donosi obilan blagoslov Božji u svoju obitelj, na svoj rad, na svoje gospodarstvo.

Sve blago zemaljsko i nebesko, što nam je Bog po Sinu svom dao, dijeli Crkva svojim vjernicima nedjeljom. Mora dakle biti sretan, koji tako svetkuje nedjelju, kako zapovijeda Crkva.

Ne može u istinu sretan biti,

koji nedjelje ne svetkuje.

Zavirimo malo u ljudsko društvo i osvjedočit ćemo se, da je izvor današnjeg zamršaja, nevolje i pogibelji u ljudskom društvu, nesvetkovanje nedjelje.

Kamo ide onaj otac obitelji, oni sinovi, kćeri, oni radnici, kalfe, šegrti, seljaci nedjeljom, koji ne idu u crkvu? Često i često puta u krčme. Šta čitaju i slušaju tamo mjesto propovijedi? Koji se podaju pijanstvu, psovki, nečednim razgovorima? Gdje se truju odrasli i mladež, a tako cijele župe i narod? Jamačno ne u crkvi, nego u krčmama, razuzdanim sastancima i društvima. Istina je, čovjek se mora i rastresti, razgovoriti, razveseliti. Al drukčije to čini onaj kršćanin, koji se Boga boji i prima blagodati, što mu ih Crkva nedjeljom pruža, a sasvim drukčije onaj, koji se niti Boga boji niti sluša Crkve.

Svetkujmo nedjelju jer je Krist Gospodin rekao: „Tko je od Boga, riječ Božju sluša, zato vi ne slušate, — a to vrijedi osobito za one, koji ne svetkuju nedjelju, — jer nijeste od Boga" (Sv. Iv. 8, 47).

M. K. D. I.

Propast i podignuće Pokrovana.

Piše **Dr. Kamilo Dočkal.**

Gdje je nekoć stajalo ljupko mjestance Pokrovan, tu su danas samo ruševine. Seoce se poput lastavičina gnijezda prislonilo uz obronak istočne Rodopa-planine, upravo ispod vrha. Seljačke kućice prostirale su se sve do polovice obronka, pokraj potočića, što se žuboreći izlijeva u Ardu.

Usred sela, na malenom zaravanku između dvaju malih klanaca uzdigla se lijepa bijela crkvica, a nedaleko nje sjajila se isto tako bijela škola. Osim ove kuće, koja već izdaleka sjeća na gradsku kuću, kojom su se Pokrovanci veoma ponosili, sve ostale, pa i najbogatijih, nalikovale su više špiljama i brlozima, nego ljudskim stanovima. Debeli zidovi, niski krovovi, gotovo zgnječeni od debelih i širokih ploča od škriljevca, niska vrata, — to je bio građevni slog nama, istina, ružan i neugledan, no Pokrovancima tako mio i drag.

Čovjek bi rekao na prvi pogled, da su to kakvi divlji i neuljuđeni ljudi. Ali nije tako. Graditeljstvo naših rodopskih Bugara prilagodilo se političkim odnošajima prošlih stoljeća. U vrijeme, kad su turski paše i begovi svoje podanike redovito plijenili, bilo je potrebno, da podanici proste požude odbijaju bijednom vanjštinom.

Krovovi su dakle morali biti nisko spušteni i ulaz u staju morao je biti otešćan, da ne može paradni konj muslimanskoga age

lako unići. Kukavna vrata, do kojih se često dolazilo po ljestvama, stepenice nalik na ljestve za kokošinjak, niski stropovi, hrapavi podovi, uske i tamne sobe bez prozora, sve su to bile zapreke, koje su agu i njegova pratioca plašile i od seljačkih kuća tjerale. Tama je bila jednako zaštitom ženama i kćerima, kao i skucanoj prištednji uboge raje. Kad bi kojemu kršćanskome selu pošlo za rukom, da se ovim vanjskim siromaštvom i neudobnošću od gospode ogradi, došlo bi naskoro na zao glas u okolici, i od sad ne bi kadije, muftije, begovi i turski časnici više u nj dolazili.

Turci u Pokrovanu.

Dugo je vremena bio Pokrovan sretan radi svoje neugledne vanjštine; ali blažena osamljenost, koja ga je tako dugo mogla očuvati od nesreća svake ruke, nije ga mogla u prošloj godini spasiti od posvemašnje propasti.

Kad je u srpnju 1913. turska vojska, ohrabrena bratoubilačkim ratom između Bugara, Srba i Grka, nanovo poplavila Traciju, pošto su ponovno zauzeli Drinopolje, prodrle su njihove čete sve do stare Bugarske pljačkajući i paleći, što im je došlo pod ruke.

Prije ove nenadane navale pobijeđenih Turaka pobjeglo je sve stanovništvo kršćanskih sela od straha pred Turcima. Tako je i Pokrovan poput ostalih sela, ostao prazan. Stanovnici su mu otišli prema staroj Bugarskoj; kad je pak opet nastao mir, povratio se veliki broj obitelji u svoje stare domove.

Činilo se neko vrijeme, da su Turci zaboravili na selo. No kad je bio u Bukareštu sklopljen mir, po kojem su bile postavljene nove granice i po kojem su Orta-Köj i Dedeagač pripali Bugarskoj, nastane opet u cijeloj Traciji ustanak (buna). Turske čete povlačeći se u rujnu 1913., da zemlju ostave Bugarima, opustošiše ju strahovito požarom i pokoljem. Mnoga sela unaokolo Pokrovana, kao na primjer Hula i Ubrujeren, bila su sasvim uništena. Pokrovanci su pobjegli; ali kod gorana tako je velika ljubav prema rođenoj grudi, da su se mnogi povratili, kad su ih njihovi muslimanski susjedi pozvali. Selo je naime imalo svoju tursku četvrt — nekih 30 turskih kuća, koje su ležale malo podalje, ali na istom obronku, samo nešto prema sjeveru. Turski su žitelji sve dosad živjeli u miru i slozi s katolicima.

Prema svršetku mjeseca promijenile su se prilike. Šest turskih žandara naselilo se u turskom dijelu sela, pod izlikom da čuvaju selo. U isto vrijeme postavilo je nekih 50 turskih vojnika svoj šator u gornjem dijelu kršćanskoga sela. Sad se dan i noć tražilo po kućama tobožnje sakriveno oružje. Seljaci turske četvrti igrali su sad ulogu špijuna i tužitelja. Dne 7. listopada sakupili su Turci sve žene i djecu, da ih zatvore u tri kuće, koje onda straža opkoli sa svih strana. Muškarci, koji su preostali — veliki ih je broj noću pobjegao — bili su dopremljeni u tabor turskih vojnika. Po danu su ih preslušavali sve jednog po jednog. Grožnja s mukama i smrću mogla je od ovih nevoljnika istisnuti još par zlatnika. Noću su bili zatvoreni u školskim sobama, koje je stražila jaka straža.

Tri dana nijesu okusili ni muževi ni žene ništa; jedva su im dopustili da si kod bunara utaže strahovitu žeđu. Zato su vrijeme Turci pljačkali njihove kuće. Gdje bi god što vrijedno našli, uzeli su i odnijeli.

Grozna nedjela bašibozuka.

Treći dan došle su u selo čete bašibozuka. Ovi su pustošili okolna mjesta vatrom i pokoljem. Njihov dolazak u selo bio je proslavljen gadnim zločinom. Nekoliko vojnika ukralo luka crljenca i češnjaka za svoju kuhinju i poslalo s tim troje djece od 8 do 9 godina u turski tabor. Bila to djeca: Dragan Ilijev, Dimo Ponajotov i Atanasije Đurđev. Jedva su bašibozuci opazili na cesti ovu nedužnu djecu, kad već naperiše na njih svoje crne puške i sravniše ih sa zemljom. To je bio dolazak.

U petak, 10. listopada zatvoriše muževe u školu. Tu su im se Turci zagrozili, da će ih žive spaliti, ako ne plate svaki 2 turske funte (40 K). Bilo ih je 56. Nevoljnici su nekako sabrali traženu svotu i mislili su, da su spašeni; ali to je bilo posljednje, što se od njih tražilo prije smrti. Bilo je oko 10 sati ujutro. Svakolika četa Bašibozuka sabrala se i stala pucati zajedno s vojnicima kroz prozore i vrata u školu. Poput mrava padala su tjelesa pogođena kuglama. Nekoliko ih skoči kroz prozor pokušavši, da se spase bijegom. Jedan si je pri tom slomio nogu, i toga su u vrtu posve utukli. Druga trojica trčala su, premda teško ranjena do bunara, što je bio usred sela; i tu od nemoći padoše mrtvi. Kad nije već bilo u školi i u župnom dvoru nikoga zdravog ni čitavog, provalili su ubojice unutra, gazili nogama ljudska tjelesa i probadali bajunetama svakoga, za koga su mislili, da je još živ. Tako su poubijali sve do jednoga.

(Svršit će se).

Družba Isusova i Srce Isusovo.

Piše: Stjepan Babunović D. I.

Poznato je, kako danas Družba Isusova neumorno širi pobožnost k presv. Srcu Isusovu; ali će biti manje poznato, zašto se mimo tolikih drugih baš ona toliko zauzima za tu pobožnost.

Bilo to 2. srpnja. kad je bl. Margareta imala ovo viđenje, što ga opisuje u listu na m. Saumaise, svoju nekadanju glavaricu:

„Kad sam na blagdan Pohođenja Gospina klečala pred presv. Otajstvom, udostojao se vrhovni Gospodar moj iskazati svojoj nevrijednoj ropkinji više dokaza svoje ljubavi. Tako mi se pričinilo, kao da sam na nekom uzvišenom i izvaredno lijepom mjestu. U sredini sam zapazila plameniti prijesto, a na njemu preljubezno

Srce Isusovo s ranom, iz koje su izlazili tako sjajni plameniti traci te se od njih rasvijetlilo i ugrijalo cijelo ono mjesto. S jedne strane stajala presv. Djevica a s druge strane naš otac sv. Franjo Saleški s ocem Kolombierom (isusovcem, nekoć njezinim ispovjednikom) .... Nato se ova predobra Majka okrene k ocu Kolombieru te reče:

„I ti ćeš, vjerni službeniče Bož. Sinka moga, dobiti svoj dio od ovoga predragocijenoga blaga (od Presv. Srca Isusova naime): jer dok je djevicama „Od Pohoda" povjereno, da s njime upoznadu svijet, da ga same ljube i druge da na ljubav potiču: to je ocima Družbe tvoje pridržano, da oni svijet pouče o koristi i vrijednosti blaga Srca Isusova. Samo će tako svijet moći primiti neprocijenivi ovaj dar s onom bogoljubnošću i zahvalnošću, s kojom zaslužuje da bude primljen te odatle crpsti veliku korist. U kojoj mjeri budu oni (Isusovci) oko toga na stojali, u toj će mjeri Bož. Srce, nepresahljivo vrelo, njihovo poslovanje natopiti svojom milošću i darovima tako te će ubrati plodove, koji će ne samo daleko natkriliti njihove trudove i nade nego će biti i od velike koristi po spas i usavršivanje svakoga od njih" (List 85).

U jednom drugom listu, upravljenom ispovijedniku, ne zna se sigurno, da li o. Rolinu D. I. ili istomu o Kolmbieru, izrazuje se bl. Margareta još jasnije, kako je baš Družba Isusova pozvana, da širi i unapređuje ovu pobožnost. Piše naime: „Isus Krist mi je tako jasno objavio te ne mogu dvojiti, kako hoće, da baš oci Družbe Isusove više nego itko drugi šire ovu pobožnost, po kojoj će si oni pribaviti neizmerno mnoštvo iskrenih prijatelja i zahvalnih sinova." (List 134.)

Zaslužuje, da se zabilježi i ovo obećanje, dano Družbi Isusovoj: „Predobri otac Kolombier, izmolio je od Gospodina našega Isusa Krista, da sveta Družba Isusova bude ukrašena svim darovima i povlasticama, kojima se odlikuje štovanje Bož. Srca. Gospodin je obećao Družbi, da će obilno i upravo rasipno blagosloviti djela ljubavi, što ih oci njegove Družbe obavljaju na spas duša. Ovo Bož. Srce upravo izgara, čini mi se, od želje, da bi ga osobito ovi oci upoznali, ljubili i klanjali mu se, te, ako se ne varam (ovako oprezno piše Margareta ne što bi o tom dvojila nego što joj je tako bilo naloženo) obećaje, da će njihove riječi tako zasladiti i osobitom milošću svojom tako raspaliti te će biti kao mač dvorezac, koji će pogoditi u srce svakoga i najokorjelijega grješnika te ga sklonuti na pokoru, koja će mu dušu očistiti i posvetiti." (List 97.)

Časni ovaj nalog nastojali su Isusovci sve do dana današnjega ispuniti što savjesnije. Eno prvog o. Kolimbiera, koji je Margaretu utješio i umirio te ju svojski podupro u njenom nastojanju, da raširi pobožnost k Presv. Srcu Isusovu. On ju je i sam veoma uspješno širio osobito u Engleskoj, kamo su ga poslije poglavari poslali iz Paray-a. U svom dnevniku zabilježio je vjerno objave Srca Isusova bl. Margareti, pa kako je malo godina iza toga blaženo umro, to je o. Croiset D. I mogao priložiti kratkom životopisu Margaretinu i te objave, koje su u velike doprinijele brzom širenju ove spasonosne pobožnosti. Tako je djelo Kolombierovo nastavio uspješno o.

Croiset, da ga poslije preuzme i kod same svete Stolice preporuči i obrani o. Gallifet, iza koga slijede gotovo svi Isusovci bez iznimke.

Pa kako to, i nehotice dolazi čovjeku na um pitanje, da je premilostivo Srce Isusovo usprkos onako sjajnim obećanjima svojim, danim Družbi, dopustilo te neprijatelji njezini na toliko čak uspiju, da is. osluju njeno potpuno ukinuće? — Nemojmo se tomu čuditi. Nedokučivi su putovi Božji! „Nije učenik nad učiteljem“ Zato i reče Gospodin dalje: „Ako su dakle mene progonili, i vas će.“ Ne navaljuju li neprijatelji danomice na Crkvu Božju? Kako dakle da budu od te mržnje na Boga i Crkvu izuzeti crkveni redovi, napose ona Družba, koja je u tu svrhu, da Crkvu brani, gotovo jedino i osnovana?

Isus daje nalog Družbi Isusovoj, da širi pobožnost Presv. Srca njegova.

Još godine 1784. pisao je o. Stanislav Czerniewicz, kako je ovo poklona vrijedno Srce dostojalo se objaviti, „da stvar Družbe smatra svojom“; jer da „ne bijaše nijednoga, koji je svetogrdno ustao proti štovanju Bož. Srca, a da nije ujedno radio i oko propasti Družbe Isusove“. I doista, ukinućem Družbe nastao je veliki zastoj i u štovanju Presv. Srca Isusova, kao što su postradale i malo ne sve Marijine kongregacije. Proti štovanju Srca Isusova ustali su i neki biskupi, zaraženi kugom jansenističkom; ustale su i državne vlasti tako te se u nekim stranama nije već nitko usudio Srce Isusovo ni spomenuti. Pa ipak ova pobožnost bijaše zadnje sredstvo „kojim Božanska ljubav posljedni put kuša predobiti kršćane ovih zadnjih vijekova te ih sklonuti na ljubav i to na pravu ljubav.“ Gospodin je pripustio ovu buru, da poslije slavi to veće slavlje, kako to danas gledamo na svoje oči. Tako je dopustio, da za čas snađe teška kušnja i Družbu Isusovu, te poslije to obilniji blagoslov svoj na nju izlije, kako to doista danas i čini.

Ali ni u onim najtežim danima nije Srce Isusovo zaboravilo Družbe Isusove. Općenito je uvjerenje u Družbi, da samo Presv. Srcu Isusovu ima da zahvali, što je u onom času, kad je papa Klement XIV. ukinuo Družbu, ova našla utočište i zaklonište u Rusiji, gdje carica Katarina II. nije dopustila, da se papino pismo objelodani.

Dapače, svi su oci preostale Družbe u Rusiji bili tvrdno uvjereni, kako nam to svjedoči pismo o. Scheldera, pisano u Plocku dana 13. studenoga 1785., „da o štovanju Srca Isusova ovisi opstanak i raširenje Družbe." Što više, o. Czerniewicz pisao je godinu dana prije ovoga lista ocima i braći preostale Družbe, kako „nije nipošto varava nada, (što ju proriče jednodušno uvjerenje pobožnoga puka), da će Družba tada biti opet uspostavljena, kad nastojanjem naših (Isusovaca) poraste štovanje Srca Gospodina našega."

I upravo radi toga vidimo, kako Isusovci u Rusiji, a i drugi, koji su morali prijeći u službu raznih biskupija, neprestano mole Srce Isusovo, da skrati dane kušnje te Družbu opet uspostavi. U tu svrhu naređuje tadanji generalni vikar, da se u svim kućama isusovačkim obavlja trodnevnica u oči blagdana Srca Isusova, što je poslije potvrdila i opća skupština (kongregacija) Polocka II. naredivši povrh toga, da se litanijama sviju Svetih, što se danomice u Družbi već od prije moljahu, pridoda molitva na čast Srcu Isusovu. I ne samo da su Isusovci sami gorljivo štovali Presv. Srce Isusovo nego su ovo štovanje svojski širili i u puku. Tako su blagdan Srca Isusova slavili najvećim slavljem; u svojim kolegijima, u kojima su odgajali i obučavali mladež, stali su uvadati razne pobožnosti u čast Presv. Srca.

Ovom ustrajnom i usrdnom štovanju Srca Isusova zahvaljuje Družba, da je godine 1814. opet uspostavljena. I sad je zahvalna Družba stala još više da širi ovu spasonosnu pobožnost. Generali njezini, kao oo. Fortis, Roothan, Beckx, Anderledi i sadanji o. Wernz, ne prestaše nikad poticati svoju braću, da što gorljivo štuju Bož. Srce i da na svaki mogući način nastoje, kako da ovu pobožnost rašire i među kršćanski puk. Što više 23. opća kongregacija Družbe držana godine 1883. izjavi svečano i jednodušno, „da Družba veoma rado i veoma zahvalna Srca prima slatki nalog, što joj ga dade Gospodin naš Isus Krist, da štuje naime, promiče i širi pobožnost k Presv. Srcu njegovu."

Koje čudo onda, ako se Družba Isusova toliko zauzimlje za pobožnost srca Isusova te ako protivnici tobož porugljivo, a uistinu po Družbu časno zovu ovu pobožnost „isusovačkom?" Neka međutim nitko ne misli, da su pobožnost Srca Isusova širili samo Isusovci. Već odavna prije, a navlastito otkako je Crkva tu pobožnost konačno odobrila, nastalo je pravo plemenito natjecanje kako među biskupima i njihovim svećenstvom tako i među raznim crkvenim redovima. Dapače čitave nove redovničke družbe obojega spola nikoše s tom poglavitom svrhom, da štuju i časte te šire i promiču ovu toli sposonosnu pobožnost.

Na razne upite javlja UPRAVA „GLASNIKA", da raspolaže lijepim brojem krasnih i vrlo dobro sačuvanih klišeja te da je spremna posuditi ih, a eventualno i prodati p. n. gg. nakladnicima nabožnih listova. Cijena za porabu 3 fil. po cm², minimum K 1·—; za prekup pako 5 fil. po cm², minumum K 1·50 bez poštarine. Kod narudžbe dosta je pozvati se na godište i stranu Glasnika ili Kalendara, gdje je željena slika otisnuta.

URRAVA „GLASNIKA PRESV. ISUSOVA", Zagreb I.

Čudo.

(Svršava se).

Čudo se može raspoznati.

„Mi ne poznajemo sve naravske sile, pa zato ne smijemo ni reći, da neka neobična pojava nadilazi te naravske sile i da je smatramo pravim čudom“ — ovako se kuša nevjera izvući iz škripca. Ali ne ćeš umaći, ne ćeš lje!

Mi, istina, ne poznajemo svih naravskih sila i zakona; ali to nije ni potrebno. Dosta je, da znademo barem nekoje. Tako na pr. znademo sasvim dobro, da lijekovi mogu malo po malo iscijeliti ljutu ranu; ali da nijedan lijek ne može iscijeliti veliku ranu u jedan hip, to također znademo vrlo dobro. Ako se dakle kakva rana ipak u čas iscijeli, to je znak, da je to proizvela druga, viša sila, a ne naravska.

Družba Isusova okupljena oko Srca Isusova.

Mi poznajemo naravski zakon, da se tijelo, kad ga duša ostavi, raspada, trune i u prah pretvara. Ako se dakle ipak oživi čovjek, koji je već četvrti dan bio u grobu, te već na pola istrunuo tako, te je jako zaudarao — kako je to bilo s Lazarom — onda moramo priznati, da to nijesu učinile nikakve naravske sile, nego sila riječi Onoga, koji je prvog čovjeka načinio iz zemlje i koji svakom čovjeku iz ništa stvara neumrlu dušu.

K tomu valja uvažiti i ovo: Sva priroda, izuzev čovjeka, nema slobodne volje, pa tako ni njezini zakoni: Priroda djeluje nužno i samo onako, kako joj je to odredio Onaj, koji ju je stvorio i te joj zakone dao. Ako su svi nužni uvjeti tu, ista sila proizvest će vazda isti učinak. Ako ga pak koji put, prem u posve istim prilikama, ne proizvede, ili ako proizvede sasvim protivan od onoga, što bi ga morala proizvesti: to je znak, da tu utječe druga viša moć, koja nadilazi moć naravskih sila — da se dogodilo čudo.

Uzmimo primjer! Recimo, da tko blatom namaže oči slijepcu, pa mu rekne: Idi na vodu, pa se umij! — hoće li zar progledati? Kad bi tako bilo, trebalo bi odmah zatvoriti sljepački zavod sv. Vida u Zagrebu i tolike druge, jer blata barem, a i vode, da se umiju,

ima dosta svagdje na svijetu! A eto, upravo tako uradio je Isus sa slijepcem od poroda, kako nam kazuje sv. Ivan u poglavlju 9. („Sv. Evanđelje", strana 394.—398.), pa ga poslao u banju Siloe, neka se ondje umije; i slijepac je u onaj čas progledao.

Evo, kakvi su bezvjerci!

Sve u jedno: Valja priznati ne samo, da su čudesa moguća, nego da ih je doista mnogo bilo i da se još i danas događaju, a da se time ipak naravski red u svijetu ne poremećuje. A budući da pravo čudo, o kome jedino i govorimo, nadilazi svaku moć naravskih sila, to nije druge, nego valja priznati, da ima biće, koje više umije i može nego sve prirodne sile, a to je — Bog. Prema tome: tko jednom priznade opstanak ma samo jednoga čuda, mora priznati i opstanak Boga. I obrnuto: tko priznaje Boga, mora priznati i čudesa.

Što valja onda držati o takvim ljudima, koji niječu ili čudesa ili Boga ili oboje? Valja reći, da ili puno svojom glavom ne misle ili da su previše oholi, te ne vjeruju ni svom zdravom razumu ni Bogu, od koga su taj razum primili. Kako su takvi ljudi često puta smiješni i upravo — nerazumni!

Evo, što nas je učio Isus Krist, pravi Bog i pravi čovjek, to ne vjeruju ili vjeruju tek ono, što se njima sviđa, kao da su viši od njega, pa ga smiju ispravljati! Ne vjeruju ni ono, što nam Bog po Crkvi predlaže, da vjerujemo; po Crkvi, kažemo, koja nas u nauku vjere i čudoređa ne može prevariti upravo tako kao ni Bog sam, jer je sam Bog dao Crkvi u tome nepogrješivost i on se sâm brine, da mu Crkva nikad ne sađe s pravoga puta. A ipak ti isti ljudi slijepo vjeruju u naklapanja ničim nedokazana ili izvedena iz posve krivih i nedokazanih pretpostavki jednoga bezbožnoga Voltaire-a, Renana, jednoga bezvjerca Strausa, Paulsena, Haeckla i njima sličnih! U Boga ne vjeruju a riječi ljudske obožavaju! Istinitih čudesa ne priznavaju, ali čudesa nevjerojatnosti prihvaćaju, da mrtva prasluz, iz koje se tobož čovjek razvio, sama od sebe dobi život i dade ga čovjeku, pače i dušu!! A kad mi kažemo, da je Bog prapočelo svemu životu, onda im je to nerazumljivo i neprihvatljivo! Lazarovu se uskrsnuću smiju, a onamo vjeruju, da je život iz mrtve tvari bljeskom sjevnuo!! Što kaže na ovo, pitamo mi, zdrav razum?

Takvi ljudi da pobjesne, kad u sv. Pismu čitaju, da je magare čudom Božjim progovorilo proroku Balaamu, a pobožno kao najsigurniju činjenicu prihvaćaju, da se njemi pramajmun sam od sebe prometnuo u čovjeka, koji govori i misli!! Kažu i viču, da čovjek nema duše, a po tom ni razuma ni slobodne volje, a onamo djetinjasto vjeruju, da nekaki mudri Vranac znade izvrsno računati ili da neka psina, po imenu Filaks imade razum!

Doista, ako čovjek mora imati veliku vjeru, da vjeruje u čudesa, mora imati još veću, da vjeruje — u ovakve gluposti. A upravo nam to najbolje dokazuje, kako je čovjeku vjera potrebita, pa kako nekakvu vjeru mora da prigrli: ako ne će pravu, on će krivu, ali bez vjere ne može biti.

„Zakeje! Siđi brzo, jer mi danas valja ostati u kući tvojoj".

Zar se i ti stidiš?

Posvuda pa i kod nas, opaža se, da se i vrlo pobožni ljudi kadikad stide svoju vjeru javno ispovjediti. Razlog je tome, što se boje, da ih ne prozovu „pobožnjakovićima“ ili „klerikalcima“. — Istina, nije na primjer nikakav grijeh, ako se ne otkriješ, kad prolaziš mimo crkve, nego prođeš kao pokraj kakve druge kuće; ali je lijep običaj otkriti se, i ne će nipošto škoditi tvom duhovnom životu, ako pozdraviš onoga, koji te čeka u svetohraništu, ili se prekrižiš i tako pokažeš, da si katolik.

Ta čemu se stidiš javno ispovijedati svoju vjeru? Zar da se doista bojiš svojih nevaljalih drugova, ili ne možeš podnositi njihovih prigovara? Ili misliš možda. da će nestati njihovih prigovora, ako se pokažeš kukavicom? Nipošto! Upravo hrabro ispovijedanje ulit će u protivniku poštovanje.

Nitko ne može imati razloga, da se stidi svoje vjere. Priznaješ li svoju vjeru, pokazuješ, da hoćeš biti dijete Božje i da vjeruješ, što su Krist i apostoli naučavali — zašto dakle ne ćeš da to i javno pokažeš? Je li to sramota? Ili je možda vjera što sramotno, što ružno, nešto, što je na odmet? Ja sam dosele uvijek držao, a držim i sada, da je vjera naše najsvetije i najljepše dobro i da treba da je cijenimo kud i kamo više nego oca i majku, prijatelja i blago, čast i domovinu. Bojovnik, koji u ratnom metežu pobjegne k neprijateljima, nije no sramotni izdajica — onaj pak, tko svoju vjeru zataji, tko se srami priznati je, najgori je čovjek, jer je zatajao ono što je najveće i najsvetije, a tek radi nikakvog ponosa!

Ako je zatajivanje vjere već samo u sebi nepodnosljivo licemjerstvo, to je s obzirom na Krista najveća nezahvalnost. On je nas priznao, kad je na križu raskrilio ruke, da nas k sebi pritegne. Ja trpim za sve, veli on, raspet sam za sve. Ne stidim se ni najmanjega, ni razbojnika ni ubojice — sve smatram braćom svojom. I za tebe, koji si mi s desna, umirem. A što pak ti s lijeve strane, psuješ? I za tebe trpim! Dođite k meni svi, veliki i mali grješnici, da vidite, da vas se ne stidim! Ali ja zahtijevam, da se ni vi mene ne stidite! „Jer tko mene ne prizna pred ljudima, neću ni ja njega priznati pred Ocem svojim, koji je na nebesima.“

Prošla su vremena, u kojima se vjersko osvjedočenje pečatilo krvlju i kada se vjera mogla javno ispovijedati samo sa pogibelju života. A nema ni bojazni, da bi izgubili svoje mjesto i imutak, kad bi svoju vjeru javno ispovjedili. Napadaju nas tek plitkim rugalicama i neslanim šalama, ako istupimo u javnost, kao vjerni katolici. A jesu li nečija naklapanja dovoljan razlog, da se stdiš svoje stare vjere?

Više treba da se bojiš Boga nego li ljudi. Daleko neka bude dakle od nas svaka bojazan od ljudi! Odsele ćemo otvoreno ispovijedati svoju vjeru i bit će nam sa sv. Pavlom slava u križu Gospodina našega Isusa Krista. Ne ćemo se odsele više stidjeti označiti se znakom našega spasenja, niti ćemo se stidjeti iskazati križu i presv. oltarskom Sakramentu dužno štovanje. Ne ćemo više zbog ništetnog straha od ljudi zanemarivati svetu pričest, koju nam Gospo-

din daje duši za hranu; a ne ćemo se ni bojati, da u nazočnosti drugih točno obdržavamo zakom o postu i nemrsu. Pokažimo i riječju i primjerom, da držimo svetu vjeru najvećim dobrom svojim i da držimo najvećom srećom i milošću, što smo djeca svete katoličke Crkve. *Z.*

Kalendar Srca Isusova i Marijina za 1915.

Već je sasvim doštampan te se razašilje na sve strane. U *kalendariju* se nalazi uz pojedine mjesece, slike i povijest ovih časnih ostanaka (relikvija):

1. Komadić sv. Križa Isusova u Dubrovniku;
2. Lurdska Gospa u gornjem Osijeku;
3. Sv. Hilarij u crkvi sv. Ignacija u Dubrovniku;
4. Sv. Dujmo u stolnoj crkvi u Spljetu;
5. Sv. Felicij u crkvi oo. Konventualaca u Spljetu:
6. Ruka sv. Ivana Krst. u Dubrovniku;
7. Sv. Felicij u Kaštel-Starom;
8. Sv. Vincenc u Čakovcu;
9. Sv. Viktorija u Varaždinu;
10. Sv. Anastazije u Spljetu;
11. Sv. Fulgencije u Starom gradu;
12. Nevino dijete u Zagrebu.

Kalendar je tiskan u crvenoj i crnoj boji. Crkveni kalendar sastavljen je najvećom pomnjom, osobito „Društva Presv. Srca Isusova" i „Društva pod zaštitom bl. Dj. Marije".

Novi je u ovom dijelu Kalendara popis „Hrvatskih katoličkih mladenačkih društava" u Hrvatskoj i Slavoniji te gospodarske radnje u kući, vrtu i polju za svaki mjesec.

U *književnom dijelu* nalazi se 13 pjesama, do 40 raznih poučnih i puno zabavnih članaka. — Od poučnih članaka ističemo „Pompejska Gospa", „Iz Albanije", više savremenih članaka prigodom ovogodišnjih jubileja Družbe Isusove; „Pakao" od preč. g. M. Rihtarića, „Slike iz Tracije poslije drugog balkanskog rata" te „Tužno stanje katoličke Crkve u Macedoniji" od dra. K. Dočkala i t. d.

Od zabavnih članaka ne znamo, koji bismo osobito istaknuli, jer će se svaki čitati na dušak. Nije to puka zabava i danguba; svaki članak pun je i lijepe poduke kao n. pr. „Nek živi Bog!" „Nesretno piće", „Junačke Bosanke", „Anđelkin spomenik" itd. — Ne manjka u Kalendaru ni „Razt ibrige" ni „Što se sve zbilo u svijetu" od rujna 1913. do kolovoza 1914. Kalendar obiluje lijepim rijetkim slikama.

Cijena mu je ista kao i prijašnjih godina. Naručuje se kod **Uprave Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.** za **90 fil. s poštom.** Tko naruči barem **6 komada,** ne plaća poštarine, nego samo **80 fil.** po komadu; a tko naruči barem **15 komada,** dobije još i **1 na dar;** kod 25 komada dobije 2 na dar i tako dalje na svakih daljnih 10 komada dobije se 1 na dar — ako se tako velik broj naruči odjednom. Izvan Austro-Ugarske monarkije i Njemačke plaća se za svaki primjerak s poštom **K 1·50** i ne mogu se dobiti primjerci na dar.

Ja ću ostati pri starom — Mnogi, kad im se rekne, neka češće pristupaju k sv. pričesti, goje će naći sve što im duši treba, odgovaraju lakoumno: „Nijesu se ni naši stari često pričešćivali, pa su ipak bili pošteni ljudi: Ja ću ostati kod starog običaja". Na ovaj besmisleni odgovor, odgovara o. E. Springer D. I. u svom njemačkom molitveniku (Hin zu Jesus! S. 35.) ovako:

Neki protestant upozna, da je katolička Crkva prava Crkva Isusova, ali ne htjede prijeći, jer htjede da sve ostane pri starom. Mladi katolik ne će da sudjeluje kod nijednog katoličkog pothvata: on hoće da ostane pri starom. Starac ne će pod živu glavu, da uđe u željeznicu, jer je i to novotarija, za koju svijet prije kakvih 70 godina nije znao, i on hoće da sve ostane pri starom. I bolesnik ne će da ozdravi, i on voli ostati pri starom: bolovati dalje kao i do sada! Potepuhu ostavio netko velik imetak, da se ne potiplje više od nemila do nedraga; ali i on voli da ostane pri starom, nego da živi udobno i bez brige: Svim ovim ludacima sličan je onaj, koji ne će da se često pričešća samo zato, što toga nije prije bilo, na hoće, da i dalje ostane — sve pri starom. — — Nema li pravo?

Slike iz života Isusova.

Sv. Luka Evanđelista pripovijeda nam u poglavlju 19. veoma poučan događaj iz života predobroga Spasitelja našega. Kad je naime Gospodin Isus prolazio gradom Jerihonom, ču za njegov dolazak i neki starješina carinika, po imenu Zakej, bogat i ugledan čovjek. Zakej zaželi dakle da vidi Isusa. Ali eto nevolje: bijaše malen, a uz Isusa natisnulo se nepregledno mnoštvo naroda. Što će? Ogleda se malo naokolo i ni pet ni šest, potrča naprijed i eno ga na jednoj smokvi, kraj koje je Gospodin morao proći! „Tu ću ga sigurno dobro vid,eti", pomisli Zakej.

Zakej zaželio Gospodina samo vidjeti, a Gospodin mu u neizrecivoj svojoj dobroti dade puno više.

Došavši do njega, popostane, pogleda gore na smokvu i reče: „Zakeje! Siđi brzo, jer mi danas valja ostati u kući tvojoj." Ovo prenerazi siromašnog Zakeja. Eto, od tolikog mnoštva nije nikog nagovorio već baš njega, koga oholi židovi toliko preziru! Što više, on mu znade i za ime, makar da se nikad u životu nijesu vidjeli! Nema sumnje, to nije puki čovjek, to mora da je Bog, pravi Mesija! Ovako zaključi Zakej i od prevelike sreće, veselja i uzbuđenja ne smože ni ni jedne riječi već skoči sa smokve i pohiti što ga noge nose kući, ispripovijedi na dušak sve ukućanima i stane pripravljati sjajan objed. Kako je dobar, kako je milostiv Gospodin! Da bi to znali svi grješnici!

Kad bilo za objedom, Zakej ne može da dulje izdrži, pa će pred svim gostima: „Evo pola imanja svoga dajem, Gospode, siromasima; i ako sam koga prevario, vraćam mu četverostruko." Divnih li riječi, što osupnuše negdje sve goste, a još više razveseliše anđele nebeske! Zakej prizna javno svoj grijeh i obećaje svečano zadovoljštinu, i to četverostruku zadovoljštinu! Žali i škrtost svoju pa će sada da najednom nadoknadi sve, polovicu svoga imetka dati siromasima. A to je baš ono, što je Gospodin i očekivao od njega! Skrušio se, pokajao se, ispovjedio se, daje zadovoljštinu: zato i ču ono za čim mu je duša negdje u potaji toliko čeznula: „Danas dođe spasenje kući ovoj!" To će reći: Danas si spasen ti, a po tebi i sva kuća tvoja, jer će se odsele u njoj sasvim drugačije živjeti negoli dosada. (Vidi sliku na strani 267.)

Evo, što moramo činiti i mi, ako želimo, da se Isus svrati u naše srce: Skrušimo se, ispovijedimo se, ako nam je ispovijed potrebita, činimo pokoru i ostanimo stalni prijatelji njegovi. Evo, kako moramo i mi biti velikodušni spram Gospodina, kad se k nama svrati u svetoj pričesti! Od Zakeja nije ništa iskao, on je sam ponudio polovicu svoga imetka siromasima Isusu za ljubav; a mi zar da mu odbijemo živu želju njegovu te mu uskratimo ono što možda već tako dugo uzalud od nas ište? Podnipošto! Ma tražio polovicu ili sav imetak naš, ma tražio polovicu ili i čitavo srce naše, n. pr. u kojem redu, ne ćemo mu ga uskratiti . . .

Nije manje poučan i onaj prizor, što je naslikan na strani 271. Gospodina primila u kuću Marta, koja imadaše sestru, po imenu Mariju. I dok je domaćica marljivo radila u kuhinji, da što bolje

„Marija je bolji dio odabrala, koji se ne će uzeti od nje "

pogosti velikoga Gosta svoga, Marija mirno sjela do njegovih nogu te pazljivo sluša na svaku njegovu riječ. Marta se već umorila sama, pa kad nijesu pomogla sva namigivanja na Mariju, da joj dođe u pomoć, potužit će se Gospodinu: „Gospodine, zar ti ne mariš, što me sestra moja ostavila samu da služim? Reci joj dakle, da mi pomogne!“ A Isus će njoj: „Marta, Marta brineš se i uznemiruješ za veoma mnogo. A samo je jedno potrebno. Marija je najbolji dio odabrala, koji se ne će uzeti od nje.“ (Luka, 10, 38.—42.)

Nije tima riječima Gospodin nipošto pokudio skrb Martinu, nego ju je upozorio, da se čovjek puno više mora brinuti za dušu nego li za tijelo. Marija tako čini; to je onaj „najbolji dio“, što ga ona odabrala. O da bi svi ljudi imali veliku ovu istinu vazda na pameti! Koliko bi si time prištedili nepotrebnih briga i muka, kako bi bili sretni i zadovoljni i na ovom i na drugom svijetu! Blago onomu, koji sluša nauk Isusov i po njemu se vlada, a ne mari za sve zamame i laskanja pokvarenoga svijeta!

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše **Stjepan Babunović D. I.**

(Nastavlja se.)

Da barem na neki način osvetim na sebi nanesene mu nepravde i da mu što sličnija postanem, ter ublažim boli, što su me mučile, sapela bih to opako tijelo užetom punim čvorova i pritegla uže čvrsto, da sam jedva mogla dihati i jesti. To sam uže tako dugo nosila dok nije skoro sasvim u meso uraslo. Samo s teškom mukom i uz užašne bole mogla sam ga iščupati. Tako je bilo i s lančićima, kojima sam si okovala ruke i s kojima sam, kad sam ih vadila, čupala i komadiće mesa. Osim toga spavala sam na daski ili na kupu granja, to mi bila postelja. Još bih se bičevala nastojeći tako naći polakšiću u svojim bolima i duševnim mukama. Kad isporedim muke, što sam ih trpjela izvana — premda ona poniženja i progonstva, o kojima sam malo prije govorila, bijahu neprekidna, te se prije umnožavala nego umanjivala — s ovim nutarnjim mukama, čine mi se ore pravom okrepom prema ovima. Te svoje nutarnje patnje nastojala sam podnositi bez tužbe i skrivati ih, kako me naučio moj dobri Učitelj, te se ništa izvana ne pokaže, osim što su mogli opaziti, da ginem i venem.

Uzalud se ovako Margareta dan i noć pokorila, jer Bog nije to nego nešto drugo od nje tražio. Tako se često i mi varamo misleći, da ćemo Bogu ugoditi velikim žrtvama i ljutim pokorama; a kad tamo, Bog traži često puta kakvu malenkost od nas ili ono, što mi u svojoj zaslijepljenosti i ne opažamo, da je uzrok našem duševnom nemiru i nezadovoljstvu. Da, događa se, te bismo mu sve i sva dali, samo ne ono jedno; a baš to j e d n o Bog hoće, i ništa drugo.

Bilo tako i kod blaž. Margarete. Nije Bog tražio njezinu krv, još manje život, već da se odrekne n e u r e d n e l j u b a v i k m a j c i i p o g i b e l j n e s k l o n o s t i k s v i j e t u. To, i samo to je on od nje tražio. Učimo se odavle pozorno ispitivati volju Božju i kad je spoznamo, brzo joj se odazvati. Čovjek se uskraćuje doprinijeti žrtvu, jer misli, da nadilazi njegove sile. Ali upravo to nečkanje i odgađanje prouzrokuje mu veću muku nego što bi mu je sama žrtva prouzrokovala. Božjoj volji nitko se nekažnjen ne opire.

Strah, što sam uvrijedila Boga mučio me više nego išta drugo, Grijesi moji pričinjali mi se neprekidni i tako veliki, te sam se čudila, kako da se pakao ne otvori pod mojim nogama i ne proguta ovako nevoljnu grješnicu. Željela sam ispovijedati se svaki dan; ali sam mogla samo veoma rijetko. Oni, koji su dugo klečali u ispovjedaonici bijahu mi kao Sveci, i mišljah, da oni nijesu kao ja, koja se ne znam kako treba ni ispovjediti. To mi mnoge suze izmamilo na oči.

Margareta je naime u svojoj prostodušnosti mislila, da je ispovijed to bolja što je dulja. A kako ona kraj velike svoje savršenosti često puta ne bi imala što da ispovjedi, mišljaše, da je zaslijepljena, te ne uvida svojih pogrješaka. A baš ta duboka poniznost njezina najbolje svjedoči, kako je daleko napredovala u duhovnom životu te kako daleko zaostaju za njom oni, koji upravo protivno od nje žele, naime da im ispovijed bude što kraća, pa makar možda i nepotpuna. —

Više je godina proteklo u tim mukama, borbama i mnogim drugim nevoljama, a bez druge utjehe osim one, što mi dolazila od moga Gospodina Isusa Krista, koji bijaše moj gospodar i moj upravitelj.

Napokon se i opet u mom srcu rasplamtjela ona želja za redovničkim životom tako silno, te sam odlučila stupiti u samostan pošto poto. Ali na moju žalost još mi se ne mogaše želja ispuniti nego istom iza četiri do pet godina. Za to su se vrijeme moje patnje i borbe na sve strane podvostručile; ali i ja sam nastojala, koliko mi to dopustio bož. Učitelj moj, da svoje pokore podvostručim.

Božanski Spasitelj vođ i učitelj.

Od sada je drugačije postupao sa mnom. Pokazao mi je ljepotu kreposti, navlastito triju redovničkih zavjeta: siromaštva, čistoće i poslušnosti i rekao mi, da čovjek tim zavjetima postaje svet; a to mi je zato rekao, jer sam ga molila, da me učini svetom.

Nijesam rado čitala druge knjige osim „Život Svetaca". Otvorivši knjigu rekla bih si: Sad ćeš tražiti životopis takve Svetice, koju ćeš lako moći nasljedovati i činiti onako, kako je ona činila, da postaneš sveta kao ona. Samo me boljelo, što sam uvrijedila Boga; jer sam mislila, da ga Sveci nijesu uvrijedili kao ja; ili ako ga je koji i uvrijedio, da je po tom neprestano činio pokoru. To me veoma poticalo, da i ja pokoru činim.

Ali moj bož. Učitelj tako me natjerao na strah pred mojom voljom, te sam bila uvjerena, da mi ne će ništa ma što učinila, odobriti, ako to ne učinim iz ljubavi i iz poslušnosti. Ali nijesam znala, kako mi valja činiti ni jedno ni drugo. Mišljah pače, da je zločin, ako kažem, da Boga ljubim, a onamo vidim, da mi se djela s riječima ne slažu. Vapila sam stoga Bogu, da me nauči, kako ću ga po njegovoj volji ljubiti i omiljeti mu. On to i učini ovako:

Ponajprije mi dao nježnu ljubav prema siromasima, te sam željela samo s njima općiti. Dao mi je i veliku sućut spram njihove nevolje. Koliko je do mene, ništa ne bih zadržala za se. Jesam li imala novaca, razdijelila bih sve među sirotinju ne bi li ih tako sklonula, te mi dođu, da ih učim katekizam i molitve. To je pomagalo; i oni bi me slijedili i gdjekoji put u tako velikom broju dolazili, te zimi ne bi znala, kuda ću s njima. Povela bi ih sve u

sobu, odakle bi nas više puta istjerali. To mi bijaše veoma teško, jer sam željela, da nitko ne zna, što činim.

Mišljahu, da sve što ugrabim, dajem sirotinji, premda se ne bih usudila to činiti. Od krađe sam zazirala i samo što je moje davala; pa i to sam činila samo iz poslušnosti. Ova me poslušnost nukala, da se mazim oko svoje majke, ne bi li mi dopustila porazdijeliti, što sam imala; a ona, budući da me je veoma ljubila, dosta bi mi rado dopustila. Ako bi me odbila, ja bih se za čas primirila, a onda za kratko vrijeme opet povratila i dosađivala joj; jer bez dopuštenja nijesam ništa smjela činiti; i to ne samo bez dopuštenja majčina, nego i onih drugih osoba, s kojima smo skupa stanovali. Neprestano sam moljakala. Mišljah naime, da mi se valja podvrći svima, od kojih sam se najviše odvraćala, i pokoravat im se, e da vidim, jesam li dorasla za redovnicu. Sva ta dopuštenja, što sam ih bez prestanka molila, pribavila mi velikih muka i sužanjstvo. Poslušnost je naime imala nada mnom velik ugled tako, te nije bilo redovnice, koja bi bila većma o drugom ovisna, nego što sam ja bila.

Moć štampe.

Štampa je svjetska propovijedaonica novijega doba. Dok Crkva okuplja oko svoje propovijedaonice tisuće, štampa okuplja milijune. Dok Crkva sakuplja vjernike obično jedamput na tjedan, u nedjelju i na blagdane, sakuplja ih svjetska propovijedaonica, štampa, svaki dan, što više i po dva i po tri puta na dan.

Crkva mora propovijedati protiv grijeha i strasti, pri čem nailazi često na otpor u pokvarenom srcu čovječjem. Štampa nasuprot laska na sve moguće načine, pobuđuje strasti, pa zato ima uvijek pripravno slušateljstvo, koje ju svakim danom najradosnije prima, slušateljstvo, koje požudno i bez ikakva promišljanja guta svaku njezinu riječ. Dok Crkva traži napor, svladavanje samoga sebe, štampa propovijeda udobnost, uživanje, zabavu.

Na svjetskoj propovijedaonici, štampi, stoje kao propovjednici $^{4}/_{5}$ krvnih neprijatelja kršćanskoga puka. Katolički život mora propasti, gdje se ne nađe protivuljeka otrovnom djelovanju nečudoredne, bezbožne, bezvjerske, framasunske štampe. To najbolje pokazuje Francuska. Unatoč djelovanja tolikih biskupa, tolikih tisuća svećenika i redovnika, unatoč bezbrojnih katoličkih škola, ipak je katolicizam u Francuskoj potlačen. To dokazuje i jedan pogled na Portugalsku, gdje je republikanskim novinama za kratko vrijeme uspjelo i samu kraljevski prijesto srušiti te uvesti protivuvjersku vladu.

Štampa je škola za starije.

Kao što su djeca, da nešto nauče, upućena na školu, tako su i stariji pučeni na štampu. Kao što dijete u školi prima svaku učiteljevu bez ispitivanja, isto tako i čitatelj novina prima ono, što mu novine donose. Stoga on sudi o Crkvi, o vjeri, o papi i t. d. onako, kako njegove novine pišu. Kad pak netko dulje vremena čita jedne novine, one mu omile, duh njihov uđe mu u krv, a načela, što ih one propovijedaju, postaju mu jedino mjerilo života i rada.

Otuda proizlazi silan utjecaj štampe. Budući da su pak u „školi za starije" $^{4}/_{5}$ učitelja krvni neprijatelji kršćanskoga puka, pomislimo, koliko zla donosi bezbožna štampa! Ni djelovanje prave katoličke štampe nije kadro, da se opre razornom djelovanju „škole za starije".

Mi imademo samo po nekim gradovima po gdjekoju strogo vjersku školu. No što i ova škola u srce dječje usadi, naliči vitkom mladom stabalcu, koje bura zle štampe može brzo slomiti i uništiti. Najbolje to dokazuje i opet Francuska u kojoj je bilo više od 13.000 katoličkih škola, na ipak se danas po cijeloj Fran-

cuskoj vlada protivukršćanski. Uzmemo li, da mi strogo vjerskih pučkih škola zapravo i nemamo, onda biva jasno, da nam naša pokretaško-framasunska štampa još veću pogibao sprema, i spremila ju je već.

Što je dakle naša sveta dužnost?

Moramo i mi otvoriti svoju svjetsku propovijedaonicu i školu za starije, okupiti se u Pijevu društvu za promicanje katoličke štampe među Hrvatima, te otpočeti žestok boj protiv zle štampe.

Potrebu katoličke štampe najbolje pokazuju riječi sv. Oca pape Pija X., što ih je rekao g. 1908. jednomu uredniku:

„Ah štampa! Još se uvijek ne razumije i ne cijeni njezina vrijednost i znamenitost. Ni vjernici ni svećenici ne bave se njome, kako bi trebalo. Katkad se čuje od starije gospode, da je štampa nova stvar, a da su oni i dosad ni ne baveći se novinama vodili duše. Da, prije je to bilo tako. No treba i na to misliti, da prije nije bila ni zla štampa tako rašírena kao danas, pa stoga ni protivna nije bila toliko potrebna kao danas. I o tome nema više zbora, mi moramo gledati na sadašnjost... Što koristi graditi crkve, držati misije, dizati škole: sva dobra djela, sva naprezanja katolika ostaju bez ploda, ako se ne umiju u isto vrijeme poslužiti oružjem katoličke štampe, i da se brane i da udare na neprijatelje!"

Mi imamo podupirati moralno i materijalno, držati, čitati i širiti samo katoličku štampu, jer bismo podupirući zlu štampu kovali ubojito oružje protiv sebe samih.

Poslušajmo glas sv. Oca, svoga vrhovnoga vođa i glavara! Borimo se proti zle štampe podupirući katoličku svoju štampu. Ne zadovoljavajmo se time, što neke novine ne udaraju na vjeru. Pravu katoličku štampu ne čini katoličkom samo ime njezino, već doista otvoreno istupanje ne samo protiv bezvjerja i nećudorednosti, već i protiv t. zv. slobodoumnog katolicizma, pogotovo protiv modernizma skrivao se on pod ma kakvu koprenu, zatim istupanje protiv struja, koje nastoje na svaki mogući način stegnuti slobodu crkve i rad katolika u životu vjerskom i društvenom.

Mi Hrvati u tu svrhu imademo Pijevo društvo, koje je osnovano za sve Hrvate svih hrvatskih krajeva. Ono sav svoj prihod daje za potpore hrvatskim katoličkim časopisima i listovima, od kojih gotovo svi oskudijevaju i novčano svakojako kubure. Podupirimo ga svakom prilikom što izdašnije! Neka ne bude Hrvata katolika, koji ne bi bio član Pijeva društva, neka ne bude ni najmanjeg seoca, u kom ne bi bilo učesničke skupine Pijeva društva. Tko mu želi biti povjerenik, neka se obrati ravno na Tajništvo Pijeva društva, Zagreb, Kurelčeva ulica br. 3/II., gdje će dobiti sve potrebne tiskanice i ubavijesti.

Fr. M.

Nije za te, već za pijanduru.

Piše vojnički superior **Matija Ribtarić.**

(Nastavlja se.)

Ne bećari se!

Unaprijed molim vrlo poštovane čitatelje „Glasnika", što ću u ovom članku morat biti oštar i zubat. Ali što ću, s kakim ljudima govorim, i moram da im ovako odgovorim. U ostalom, čitajte glavni naslov: *„Nije za te, već — za pijanduru!"*

Čujem, kako se onaj tamo pijani socijalist kesi i dovikuje: „Pope, čuješ, ja nijesam oženjen!" — Dobro; pa šta onda? Ni ja nijesam oženjen. Ima nas puno takvih. Što slijedi odatle? Da smijemo živjeti, kako hoćemo, da smijemo raditi, što hoćemo? Bože sačuvaj! Za te, koji mi ovako poruglјivo dobacuješ, bilo bi bolje, da se pošteno oženiš, već što piješ i nepošteno živiš.

Ima radnika, koji jedva životare, a ipak se žene. Ovih mjeseci dođe k meni jedan vojnik s nekom djevojkom. „Što želiš?" — zapitam ga. „Ja bih se vjenčao s ovom mojom zaručnicom. Dete velečasni, pomozite mi, da dobijem od regimente dozvolu, da ju vjenčam" — „Prijatelju", ja ću mu na to: „A našto ćeš se ti ženiti! Ti si vojnik, a ona?" — „Ona je" odgovori mi, radnica u tvornici duhana. Ona će i nadalje ostati u tvornici, a ja ću za godinu dana odslužiti svoje vojništvo, a onda ću si naći kakvo mjesto i službu, da možemo zajedno živjeti. Ne ću da se bećarim, kako se bećare mnogi meni jednaki. Mjesto da s njom živim u grijehu, volim ju oženiti".

Ovo mi se dopalo. Oni, mislio sam, ne će imati većih izdataka kao oženjeni, nego bi ih imali, da žive i stanuju zajedno u priležništvu; ovako će barem živjeti pošteno i po zakonu Božjem.

Zašto se mnogi bećare, žive poput udatih i oženjenih, imadu i djece, a nijesu primili svetog sakramenta ženidbe? Zašto? Odgovorio mi jedan drugi: „Dok nijesam oženjen, mogu ostaviti „nju" kada hoću, i uzet „drugu". — Ako ju pak oženim, zbogom moja sloboda!" Ovo je baš — po p a s j u! Tako rade p s i, a ne ljudi, stvoreni na sliku i priliku Božju. Meni se ipak činilo, da nije uzrok baš u tom, zašto voli biti neoženjen, da ju naime može ostaviti kad hoće; već da pravi uzrok leži u pijanstvu. Bio je takova pijandura, da nije nit mislio na što drugo, na što čestitije i poštenije, nego samo na vino i rakiju. Sav užitak bio mu je u tom, da je lokao.

Veći, najveći dio priležnika pijandure su. Oni umuju ovako: Ženidba „košta", a novac oni trebaju za vino, za rakiju. Koliko ženidba „košta", o tom nije meni raspravljati. Idi župniku, reci mu tko si i što si, pa ćeš vidjeti, koliko će te „koštati", da se oženiš, a da ne bećariš. Ja kriv, ako ti ženidba ne bude „jeftinija" nego tvoje bećarstvo!

Što slijedi iz svega toga? Čuj! Kiša je dobra, jako dobra; i mi ju od vremena do vremena jako želimo. Ali, ako je kiše mnogo, ako pada dan na dan, dan i noć: onda takova kiša donese više zla nego dobra, i bolje bi bilo, da je niti nije. — Tako je i s vinom. Vino je dobro, ta daje ga Bog, ali u m j e r e n o! Ako se pije dan na dan, dan i noć, onda bi bilo bolje, da ga i nije. Učini bo čovjeku više zla nego dobra. Svaka neumjerenost, a naročito neumjerenost u pilu slabi naš duh, našu pamet i naš razum. Sunce je uvijek tu i svijetli. Ipak potamni, ako dođe preda nj oblak. Tako i pijanstvo potamni razum. Kako zasićeno neko živinče najvoli ležati u blatu i ne možeš ga iščerati iz njega, tako se ni pijanica ne može dignuti do ničesa, što je lijepo i uzvišeno. I on voli biti u blatu svakojakih grijeha.

Dakle: Idi, pijanduro neoženjena, župniku i zamoli ga, da te trgne iz bećarstva i da te zakonito vjenča.

Mladomu pijanici za kapu!

A sada da reknem koju tebi, m l a d a pijanduro, koji si po godinama naime još mlad, premda si po piću možda stariji nego mnogi drugi. Čuj dakle, što ću tebi reći:

Ako hoćeš ostati pijandura, i bolje je, da se ne ženiš, jer ćeš kao pijandura ženu samo upropastiti. Upropastit ćeš i ženu i djecu i sebe. Rekao mi jedan liječnik, da polovica glupe i tupoglave djece

imadu sigurno oca pijanicu. Mnogi grijeh oca pijanice prelazi na jadnu dječicu. Iz krvi u krv.

Ali čuj, što ti velim: Ti si još mlad, još si, da tako kažem, dečko, deran, i ti se još možeš popraviti, ti se možeš pijanstva ostaviti, ako samo hoćeš. Ako dakle hoćeš, ostavi se i onda je bolje da se oženiš. Ako se pak ne ostaviš pijanstva, ono će te malo po malo dovesti u razne druge grijehe i opačine. Namjeriti ćeš se na kojekakove ženetine i one će te zavesti. Postat ćeš bećar, a da ni sam ne ćeš misliti, da si takav.

Od česa je puno srce, o tom rado usta zbore. Srce pijanice puno je svakojake nečistoće, jer su pijanstvo i nečistoća dvije ro-

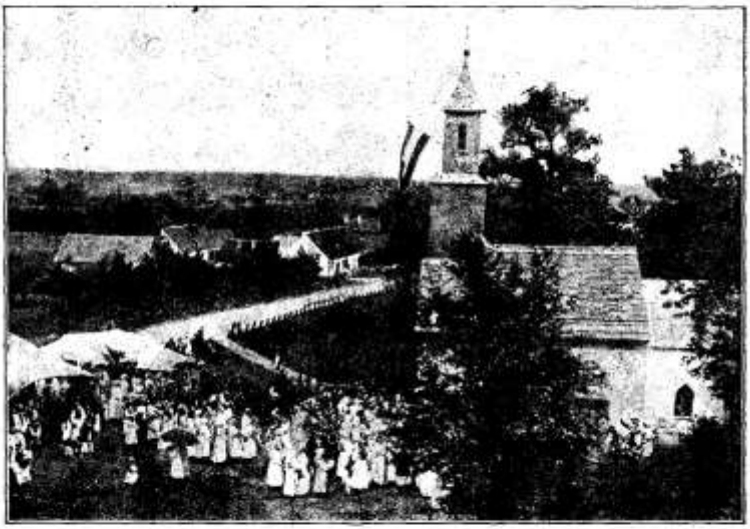

Produljena kapela Srca Isusova u Rakovpotoku.

dene sestre. Prema tomu pijanica najvoli govoriti o ružnim stvarima, o rugobi i smradu. I kad se šali, šale su mu neslane, ružne, bljutave i ogavne. Samom će se Gospodinu Bogu narugati, i ruga se svemu, što ga sjeća na smrt, na Božji sud i na drugi svijet. Pijanica je nemilosrdan. Grdi i ruži svakoga tko nije poput njega, pijandura. Ne trpi osim sebe nikoga osim svoje pijane drugove. Škrt je do skrajnosti. Nikad ne će pristupiti kao član u koje čestito društvo. Njemu je žao onih nekoliko filira, što bi ih na mjesec morao dati društvu kao članarinu. Nikad si ne će kupiti kakove čestite knjige. Što, knjige?! Niti cipela, niti odijela si ne će kupiti! On treba novac za rakiju, za vino. Sve zapije.

Da može što više piti, on će praviti i dugove, pit će „na vjeru", na račun „budućega tjedna". Kako će platiti, za to ga glava ne boli. Lagat će, varat će; klet će i krivo se zaklinjati. Bace ga iz krčme

van, a on se ne stidi; zavali se pijan u kakvu jamu, i on mirno spava! Izgubio je svako poštenje. Jest, nitko si ne će poštenja tako zarajtati, kao pijanica.

On ne moli. Ako je nekada i polazio sv. misu, sv. ispovijed i pričest, otkad se dao na pijanstvo, sve je zapustio. Za sve ovo nema sad smisla ni volje ni vremena. Navečer legne, a da se i ne prekrsti — ko još netko... Ta pijan je, ne zna ni za sebe. Ujutro ustaje mamuran, češe se za uho i razmišlja, ako se česa sjeća, gdje je bio i koliko je pio. Ni ne misli, da bi dobro bilo izmoliti Očenaš. Nedjeljom, svetkom, kad čestiti ljudi idu u crkvu, on još spava, a kad ustane ide u krčmu. Njemu je krčma sve. A što će dalje nabrajati? Na koncu konca: kako živi, tako umire. Živio je bez Boga i umire — ko marvinče...

A onda?! Na ovo pijanica doduše nikad ne misli. Ali, čuješ! onda ti nešto ipak počimlje! Pijani se socijalista doduše tješi, da „krepa", i da ga ne će više biti. Ali slaba mu utjeha! Može „krepati" i „parnuti" poput vola; ali hoće li ne će li, poći će pred Boga na sud. A sud će taj biti strašan!!

Sitne vijesti.

25. međunarodni euharistični kongres u Lurdu prošao je u najljepšem redu. 190 biskupa uzveličalo ovaj kongres, među ovima 10 kardinala. Iz same Amerike došla su 43 nadbiskupa i biskupa. Iz Austro-Ugarske došlo je 7 biskupa, među njima dr. Đivoje iz Spljeta i dr. Jeglič iz Ljubljane.

Predsjednik stalnog odbora za euhar. kongrese msgr. Heylen najavio je, da će se odsele međunarodni kongresi držati svake druge godine, a kad tih ne bude, da se mogu držati narodni i pokrajinski.

Oprost „toties-quoties", skopčan s križićima vrijedi po izjavi sv. Oca od 11. lipnja o. g. samo za smrtni čas, ako je bolesnik primio sv. sakramente ili se barem savršeno pokajao te ako zazove barem srcem ime Isusovo, takav križ poljubi ili ga se ma kako dotakne, a smrt primi strpljivo za pokoru svojih grijeha.

U Rakovpotoku nedaleko Zagreba podignuta je i blagoslovljena g. 1905. kapelica Srca Isusova, kako je Glasnik te godine opširno izvjestio. Sad se ta kapelica znatno proširila tako, te stara služi za svetište, dok nadogradnja čini glavnu ladu za puk. Blagoslov se obavio na blagdan Srca Isusova u prisutnosti brojnog naroda. Do 3.000 skupilo ga se što iz župe sv. Martina, što iz susjednih sela. Vidi sliku na str. 277.

Dva nova Glasnika Srca Isusova. Prošle godine počeo je izlaziti novi Glasnik na rumunjskom jeziku u Jassyu, a ove godine još jedan na poljskom za američke Poljake; izlazi u Chicagu. Sad ima u svemu 45 Glasnika, s jednim milijunom pretplatnika.

Hrvatski Glasnik Srca Isusova stoji ove godine 1914. na šestom mjestu. Prošle je godine bio (vidi br. 1. ove god. na str. 17.) na osmom. Sad je premašio dva dngleska, i to englesko-australski, koji ove godine broji 38.250 (lanjske 37.000) i englesko-kanadski, koji ima sada 37.000 (lani 35.700). — Englesko-amerikanski ima najviše pretplatnika i raste upravo nevjerojatnom brzinom. Prošle je godine imao 203.000, a ove je dotjerao do 250.000! — Hrvati katolici, ugledajte se u Amerikance! Još se mogu dobiti svi do sada izašli brojevi od ove godine. Adresu vidi na 2. str. omota.

Apostolstvo molitve brojilo je dne 1. lipnja ove godine 69.589 središta; među ovima je i 371 središte u hrvatskim zemljama.

Kršćanski roditelji! Vi ljubite svoju djecu, vi se brinete za njih, vi držćete nad njihovim zdravljem i životom: a da li se vi za njih molite? Pa ipak molitva im je vaša kud i kamo potrebitija; molitvom svojom istom pokazujete, koliko ih ljubite! Molite se dakle, puno se molite za djecu!

Marijina kongregacija i značaj.

(Iz „Travanjskog Smilja" VII, 2)

Nije li majka, koja polaže temelj čvrstom značaju u svojoj djeci? Što je mati mudrija, plemenitija ljubeznija, strpljivija, riječ u jednu: značajnija, to je temeljitija nada, da će i značajniju djecu odgojiti. — Nije li Marija najmudrija, najplemenitija, najljubeznija, najstrpljivija, riječ u jednu: najznačajnija Majka? Nije li Marija rodila i odgojila Bogačovjeka, nenatkriljiv ideal svakog značaja? Nije li Marija Kraljica i Mati apostola, Mati sviju pravovjernika, Kraljica i Majka svete Crkve Kristove, toga najplodonosnijega vrta pravih ćudorednih značajeva? Drži se samo čvrsto te predobre Majke i ne možeš da ne postaneš čvrst, plemenit kremen-značaj.

Punim pravom ćeš me zapitati: Zašto je dakle tako malo značajeva među kršćanima, kad imadu tako plemenitu Majku? Tomu nije plemenita Majka kriva, koja sve materinske dužnosti svoje najsavjesnije vrši, jer inače ne bi bila plemenita; nego sinovi, koji joj zadaju žalosti, što odstupaju od njezina vodstva.

Što je značaj?

Značaj je: „Dosljednost u cijelom hoćenju i djelovanju, kao posljedica podređivanja istoga praktičnim načelima, a ovih opet jednom vrhovnomu praktičnom načelu, zovemo značajem (karakterom)". (Posedel, Empirična psihologija str. 131. i 132.)

Što su ta „praktična načela"? Što je „vrhovno praktično načelo"? A što će to reći „dosljednost u hoćenju i djelovanju"? — Praktična su načela ćudoredne istine, n. pr.: Govori uvijek istinu, a nikada neistinu. Što ne ćeš da drugi tebi čini, nemoj ni ti njemu. Poštuj Boga, nemoj ga nikada uvrijediti. i t. d.

A što je vrhovno praktično načelo? Vrhovno praktično načelo je: Vječiti ćudoredni zakon, iz kojega slijede sva ćudoredna načela Vječiti ćudoredni zakon je: Sveta volja Božja, to jest sam Bog ukoliko nam zapovijeda. Bog nam je očitovao svoju volju po naravskom zakonu i po pozitivnim zakonima. Zato ljudski zakoni, da budu valjani, ne smiju se nikada kositi ni s naravskim zakonom, ni s pozitivnim Božjim zakonima.

Savjest naša primjenjuje ćudoredni zakon na svaki naš pojedini čin. Hoćemo li dakle, da naše htijenje i djelovanje bude uvijek podređeno praktičnim načelima, to moramo uvijek prema svojoj savjesti djelovati, a ne smijemo nikada protiv savjesti raditi. Po sebi se razumije, da nam savjest mora biti dobro informirana, to jest moramo biti dobro poučeni u svojim dužnostima i u ćudorednom zakonu.

Može li se govoriti o kakovom općenitom značaju, kojim bi se morali odlikovati svi bez razlike staleža?

Ne može! U Boga je samo jedna mjera, kao što je samo jedna volja. Svaki čovjek bio svećenik ili svjetovnjak mora vršiti volju Božju. Zato je Bog svakome čovjeku utisnuo u narav svoj zakon. Zato se i zove taj zakon naravski zakon. Ali svaki se čovjek mora ravnati i po pozitivnom zakonu Božjemu, kad ga je upoznao, a i po pozitivnom zakonu crkvenom i državnom. Jedini su zakoni, što ne vežu svakoga, staležni zakoni. Samo svećenike vežu propisi, što ih je Crkva za svećenike propisala; kao što samo vojnike i samo građane vežu zakoni, što ih je vojnička ili građanska vlast za vojnike i građane propisala. Staležni su zakoni samo točnije primjenjivanje općih zakona. Zato im se ne smiju protiviti. A odovud slijedi, da vršeći staležne dužnosti vršimo i volju Božju. —

A da li postoji nećudoredni značaj? Prije spomenuta psihologija veli (str. 132.): „Nećudoredni značaj ni ne može se smatrati pravim značajem", jer su načela, veli, u nećudoredna čovjeka, po kojima postojano djeluje, u opreci sa savjesti, te se zato moraju prije ili poslije srušiti, a s načelima dakako i djela, što iz načela imaju dosljedno slijediti. Zato je jedino — veli nadalje — ćudoredni značaj zadnji i najsavršeniji oblik našeg duševnog razvitka, te stoga mora da bude i zadnja i najviša svrha ne samo svakoga uzgoja, nego i svake obuke".

Kako nećudoredni značaj uistinu nije značaj, tako nije ni tvrdoglavost značaj, nego ograničenost. Mnogi se dive još i danas Husu. Spremaju se, da što svečanije proslave petstogodišnjicu njegove smrti. Al značajem se ne može uistinu nazvati. Zašto? Sabor mu je u Kostnici jasno dokazao krivnju, tako, da ju nije mogao nijekati. Nije dakle dosljedno djelovao prema vrhovnomu načelu: Nemoj nikada protuslovit istini, što je ujedno i naravski zakon. On je ostao pri svojem, premda je uvidio svoju zabludu.

Ne može biti ni dvostruke savjesti ili dvostrukog značaja, kako se to često čuje u naše doba: Budi čestit i pošten u javnom životu, a za privatni nitko nema prava pitati. Ili ako se i zna za čiju nećudorednost u privatnom životu, ipak dotični zahtijevaju, da ih u javnom životu svako drži za značajne ljude. To ne valja. Jer značaj je „dosljednost u cijelom hoćenju i djelovanju kao posljedica... iz vrhovnog praktičnog načela", što ne može drugo biti do volja Božja.

Dakle ne samo javna djela, nego i privatna moraju biti posljedica, izljev vrhovnoga zakona ćudorednog. (Svršit će se.)

Zbornik — seminarac.

Petar Barbarić.

(* 1874. † 1897.)

Ponajljepši ures, sjajna zvijezda travanjske đačke kongregacije i travanjskog nadbiskupskog sjemeništa bijaše Hercegovac Petar Barbarić. Rodio se 19. svibnja 1874. u seocu i župi Klobuku, dva sata od Ljubuškoga. Kršćanski život, na koji je od malenih nogu obiknuo i vječne istine, što mu ih je bogoljubna majka u mlado srce usadila, a dobri otac primjerom svojim utvrđivao, bijahu čvrst osnov, na kome se podigla krasna zgrada zamjernih vrlina Petrovih usred svih bura mladenačkoga života. Poput mladoga Davida čuvao je u djetinjstvu ocu svome stado. Kadgod bi jutrom istjerao koze na pašu, u jednoj mu ruci štap u drugoj krunica. Kao pastirče svaki bi dan molio nebeskoj Majci svojoj u čast po jednu krunicu, da ga Gospa štiti i njegove koze čuva, da ne otiđu kamo u kvar.

U pramaljeću godine 1886. otvori se u Veljacima, jugoistočno od Klobuka, pučka škola. Barbarić bijaše među prvim učenicima, koji se prijaviše za školu. Bilo mu tada 12 godina, a bio visoka stasa, pa opet među saučenicima kao tanka mladica sred visokoga hrastika, jer neki od njih bijahu mladići od 16—18 godina! Ako i ne uzrastom, a ono marljivošću i darovitošću natkrili Petar sve svoje učenike tako, te je za dvije godine svršio sva četiri razreda pučke škole i to baš s izvrsnim uspjehom.

Jednoga zimskoga dana bilo je jako ružno vrijeme. Dubok snijeg bijaše zapao. Vani je vjetar užasno bjesnio, te su i ona djeca, koja su samo nekoliko koraka od škole bila daleko, mislila, da im je danas slobodno kod kuće ostati. Samo Petar preko brda i dolina dođe u školu.

Svršivši Barbarić osnovnu školu pođe po želji roditelja na trgovinu u Vitinu. Činilo se kao da je za taj posao stvoren, tako mu sve od ruke išlo. K tomu ga obitelj zavolje u velike, pa im je bio poput sina. Nego čovjek nalazi pravu sreću tek u onom stanju, za koje ga odredi Bog t. j. u svojem zvanju. A Petar nije bio pozvan za trgovca, premda je već godinu dana sproveo u dućanu na veliko zadovoljstvo svoga gazde.

Baš u to doba bijaše ravnatelj nadbiskupskoga dječačkoga sjemeništa u Travniku poslao učiteljima pučkih škola u Herceg-Bosni poziv moleći ih, neka bi mu preporučili darovitije mladiće, koji bi se željeli posvetiti svećeničkom staležu. Ovakav poziv stiže i učitelju u Veljacima. Ovaj se odmah sjeti svoga nekadašnjega učenika Barbarića. Pozva ga k sebi i sve mu razloži. Petar prista svom dušom. Svećenički stalež lebdio mu odsad uvijek pred očima, svećenikom postati, to mu bio jedini cilj, jedina želja. Da je ovaj glas bio uistinu od Boga, vidi se i iz toga, što ga od te odluke nije mogao niko živ više odvratiti. Harna srca pripisivao je on punim pravom ovu milost Majci Božjoj.

Petar Barbarić. Hrvatski uzor-mladić. Napisao Ante Puntigam D. I. Sa slikama. 8° str. 208. Vez. 1 kruna. Dobiva se u knjižari Hartmann, Zagreb.

Dne 1. rujna 1889. započeo je Barbarić prvi gimnazijski razred u travanjskom sjemeništu. Plemenitoj mladici iz kršne Hercegovine godilo i prijalo u tihom sjemenišnom vrtu pa se stala divno razvijati pod utjecajem milosti Božije i pod budnim okom i blagom rukom svojih poglavara. Sjemenište mu bijaše drugi zavičaj. Tvrdo bijaše uvjeren, da ga je Providnost Božja dovela u ovu kuću, da se dostojno pripravi za svećenički stalež. No videći, da se ne će moći na svetu goru Sijon uspeti, reče: „Bog me doveo amo, da mi dade sva sredstva, da spasim dušu svoju; vani bih je izgubio". Dobar je zavod zaista za mnoge mladiće spasonosna lađa Noemova, dok tisuće i tisuće mladih ljudi potonu u mutnim valovima svijeta.

Petar Barbarić bijaše uzor-seminarac, uzor-zbornik. Kada je bio primljen u zbor Marijin — to je bilo već u prvom razredu — usporedio je propovjednik zbor perivoju, u kojem je svaki revni zbornik krasan cvijetak Majci Božijoj na radost i veselje. Tu im navede za primjer sv. Alojzija, koji je cvao poput čista ljiljana i zato zavrijedio, da bude još u ranoj dobi presađen u nebeski Jeruzolim. Osam godina iza toga piše jedan gojenac o Barbariću: „Kao rumen-ruža cvjetao si u vrtu djece Marijine, prožet ljubavlju prema njoj i Sinu njezinu. I kad je cvijetak svoju čašku razvijao, presadi ga nebeski vrtlar u raj, jer ga zemlja nije bila dostojna." Tako je dakle Petar vjerno održao obećanje, što ga je zadao Kraljici zbornikâ, kad je ušao u zbor.

Već tri mjeseca, otkako je primljen bio u zbor, bi imenovan savjetnikom zbora. I ovu je službu časno obnašao dvije godine dana. U četvrtom razredu povjeriše mu službu pobočnika. U tom se ponio tako hrabro, da ga je u petom razredu cijelo poglavarstvo zbora, u kom su većinom bili đaci iz viših razreda gimnazije, jednoglasno predložilo i izabralo, da bude zboru na čelu. U predvečerje sv. Stanislava Kostke — zaštitnika zbora „Annuntiatae" — g. 1893. bi svečano proglašen nadstojnikom zbora. Odsele niko nije ni mislio, da će ko drugi biti izabran za nadstojnika dok je on u Travniku. Tako i bilo sve do osmog razreda, kad je sam radi bolesti molio, da izaberu drugoga. Svima je bilo žao, što ih ostavlja njihov dobri i obljubljeni vođa.

Bio Barbarić uistinu uzoran nadstojnik. Prije svega nastojao je, da pobudi u srcima svoje braće zbornika osobitu ljubav prema Majci Božjoj, te vesela srca i drage volje vrše propise, što im ih daje i zbor i sjemenište. Jednom donese na papiru oko dvadeset osnova moleći upravitelja za savjet, što bi najviše bilo na čast i slavu Gospinu. Drugi put zamoli zbornike, da mu svaki pismeno preda, što koji misli, da će bit na dobrobit zboru. Često bi se na šetnji pridružio zbornicima iz kojega razreda, te ih nagovarao, neka što učine na čast Majci Božijoj, sokolio ih, da ne napuste svojih plemenitih osnova i težnja. Kao što pčela kupi slatki med leteći od cvijetka na cvijetak: tako je kupio i Petar iz dobrih knjiga i časopisa med lijepih poticala i krasnih primjera iz mladenačke dobe, te ih pripovijedao drugovima svojim i poticao ih na slična djela. Najradije se razgovarao a i slušao, kako se u raznim gradovima i zemljama budi kršćanski život.

Jednom reče u sjednici: „Do nas stoji, da li će i ostali seminarci biti valjani i dobri. Zbornici uvelike utječu na ostale gojence, a poglavarstvo opet mora biti uzor, u koji se drugi ugledavaju.“ On je uvijek pozorno gledao na zbornike, opominjao ih, ako što nije bilo dobro. A činio bi to uvijek tako milo i blago, te se niko nije uvrijedio. Sve je svoje sile uložio, da opet na pravi put dovede nemarne zbornike. On se nije žacao predložiti koga, da se iz zbora isključi, kad je bilo od potrebe, prem ih za dugo nije mogao prežaliti.

G. 1896. na proljetnom izletu ljuto se nahladio. Domala uhvati ga groznica i kašalj — sušica. Dan prije smrti ispuni mu se dvogodišnja vruća želja: — bi primljen u Družbu Isusovu te položi t. zv. nabožne zavjete. Na veliki četvrtak, 15. travnja 1897. preminu, pošto je živio 22 godine 10 mjeseci i 27 dana.

Veliki je petak. Među miomirisnim proljetnim cvijećem i svježim zelenilom bršljana leži povisoko smješteno tijelo mladića, bijelo poput mramora, spokojno i ozbiljno. U ruci drži čvrsto slavodobitno oružje: križ i krunicu. Čelo glave stoji djevičanska Kraljica pod čijom je zastavom slavno vojevao; do nogu mu počasni znak zbornika Marijina: medaljica o modroj vrpci i zbornička povelja, a na njoj ime mladoga vojaka Gospina: Petrus Barbarić.

Marijine kongregacije u Zemunu.

(Piše vojnički superior **M. Rihtarić.**)

(Svršava se).

3. Sekcija blaženoga Petra Kanizija brine se za djevojčice, koje su ostavile školu. I ova sekcija kako nužna tako mi se čini mila i zahvalna. Djevojčica svrši školu, ostavi one klupe, na kojima je godine sjedjela; ostavi družice s kojima je drugovala. Nema više učiteljice, nema katehete, da čuje njihovu dobru riječ i blagu opomenu. Dosta je puta ostavljena samoj sebi. Ne mogu reći, kako je u Zemunu; ali možda nije ondje bolje nego kod nas u Zagrebu. Gdjekoja ide u službu. Ako se namjeri na dobru obitelj, hajde, neka! Ali kolike „milostive“ ne puštaju djevojke k sv. misi! O kakvoj ispovijedi i pričesti ni govora! Velik dio ovakovih djevojčica ide u tvornice. Ne spada u ovaj izvještaj, da njihov često jadan i prejadan život ovdje opisujem. Velik opet broj djevojčica ostaje kod kuće. Što će? Ni same ne znadu, kuda bi. Mnoga zakržljavi.

Marijina kongregacija u Zemunu evo uredila sekciju bl. Petra Kanizija, da se gospojice zauzmu za ove djevojčice, koje su školu ostavile. Zadaća ove sekcije jest: podučavati djevojčice u vjeronauku, priučavat ih na vršenje kršćanskih i vjerskih dužnosti; u nedjelju i blagdan prirediti kakovu zabavicu, da ih se odvrati od pohađanja nedostojnih bioskopa, kinematografa, klatarenja i besposlice. Kongreganistice sakupljaju novac i šiju siromašnim djevojčicama odijelo i rublje, da ih time opskrbe. Za Tijelovo su sašile mnogim bjelinu, za Uskrs su razdijelile rublje, a za Božić zimsko odijelo.

Marijina kongregacija gospojica u Zemunu opstoji od g. 1910., a osnovao ju i prvim joj vođom bio velč. g. Nikola Salitrežić kao duhovnik u bolnici čč. sestara, a sada župnik u Sotu. Bog ga blagoslovio, njega i kongregaciju!

Marijina kongregacija za gospođe.

Imade još posebna Marijina kongregacija za gospođe, svečano otvorena 2. veljače ove godine. Imade 22 člana. Sastaju se svake prve i treće srijede u mjesecu u župnoj crkvi, a pod vodstvom gosp. župnika. Već su na Blagovijest imale obje kongregacije zajedničku sv pričest, što lijepo i milo djeluje na druge. Tako je, rekoše mi, djelovalo veoma milo i to, što su na Veliki petak — kako se to čini i drugdje, primjerice u Zagrebu — i u Zemunu po dvije gospođe i gospojice klečale pred Božjim grobom, i kroz cijelo ostalo vrljeme, dok je bilo izloženo presv. Otajstvo.

Rekoh, kako me je ugodno iznenadilo, što ima Marijinih kongregacija i u Zemunu. U Zemunu! — ja ovo naglašujem; jer držim, da je malo mjesta, malo gradova, u kojima bi bilo toliko vjerskog nehaja za katoličku vjeru, koliko ga je u Zemunu. I ne čudim se. Ono što je katolika ondje, pomiješano je sa srpskim životjem, a kako je njihova vjera živa i djelotvorna, to mi znademo jako dobro svi, a ne taje ni oni sami. Jedno od najvećih zala u Zemunu, pa i u čitavom Srijemu, a ima vam toga zla i u Zagrebu i drugdje, jesu mješovite ženidbe, to jest, da katolikinja ide za „Srbina“ pa ako i ne otpane ona sama od vjere, otpanu joj djeca i svi budući naraštaji; ili da katolik uzima „Srpkinju“, koja s njim sasvim ovlada, pa i njega i djecu mu „posrbi“.

Tome zlu mogu i moraju stati na put kongregacije. Kongreganistice *gospođe* ne će nikad dopustiti, da se njihove kćeri, unučad bratučede itd. udaju za inovjerca ili da im se sinovi, unuci, nećaci itd. žene s inovjerkom; a kongreganistice *gospojice* ili seoske djevojke polazit će samo za čestite katolike, a tako i momci kongreganisti uzimat će samo čestite katoličke djevojke; dok će *jedni i drugi* nastojati, da i druge, koji nijesu u kongregaciji, od toga odvrate. Držim, da bi ovako morali raditi i trečoreci i članovi svih ostalih katoličkih društava. To bi u ovakim mješovitim krajevima trebalo uzeti u posebna pravila.

Ne ću sada, da ne oduljim, puno pisati, zašto je ovakova mješovita ženidba veliko zlo, možda će biti poslije prilike za to. Ne može Bog dati blagoslova, ako nije ženidba obavljena onako, kako je on to odredio. A kakav će biti blagoslov od sakramenta, koji se prima u crkvi nekatoličkoj i od svećenika nekatoličkog?! Bolje, triput bolje, ne udati se i ne ženiti se, nego s onom, koju ti nije odredio dragi Bog.

Vi ste kongreganistice, budite nam i ostajte, što jeste! Dajte i drugima lijep primjer. Vjera, katolička vjera, nada sve! Sve za vjeru, a vjera ni za što!

Umoljavaju se svi p. n. dužnici, da što prije podmire svoje račune za Glasnik, Kalendar, knjige i ostalo, što već tko ima.
Uprava Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

Mjesečni zaštitnik.

Bl. Marko Krizin. 7. rujna.

Rodio se bl. Marko u Križevcu nedaleko Zagreba godine 1588. od odlične plemenitaške obitelji. Kažu, da mu je prva riječ, što ju je kao dijete progovorio, bila „Marija“. Više nauke učio je na isusovačkom zavodu „Ferdinandeumu“ u Gracu, gdje je kao uzoran mladić bio primljen i u Marijinu kongregaciju. Taj dan, kad je bio primljen, nazva on poslije „najsretnijim danom u svom životu.“ U Gracu se odluči za svećenika, dok ga je otac bio onamo poslao, da postane vojnik. Primiše ga dakle iza svršenih mudroslovnih nauka u zagrebačko sjemenište. Poglavari ga međutim poslaše u Rim, gdje je dovršio bogoslovske nauke i bio zareden za svećenika. Godine 1615. eno ga u Hrvatskoj, kako oko Križevca marljivo djeluje u duhovnoj pastvi.

Bl. Marko Krizin.

U to vrijeme zaprijetili lutorani i kalvini, da će svu Ugarsku prevjeriti i odmetnuti od Crkve. U Ostrogonu bio tada nadbiskupom bivši Isusovac Pazmany, koji se već prije kao redovnik odlikovao u borbi s krivovjercima, pa ga zato sv. Stolica učini ma i proti njegovoj volji nadbiskupom u Ostrogonu. Ovaj sveti i učeni muž stade oko sebe skupljati isto tako svete i učene muževe, da spasi što se još u Ugarskoj spasti dade. Dočuvši, kako lijepo djeluje naš Marko u vinogradu Gospodnjem, pozva ga k sebi, učini ga kanonikom u Trnavi, a ujedno i ravnateljem sjemeništa i profesorom u njemu. Za dvije godine posta već i arhiđakonom te je u tom svojstvu upravljao sjemenišnim imanjem u Seplaku. Da to imanje obrani od pohlepe kalvina, morao je Marko češće zalaziti u Košice, gdje je stanovao kraljevski namjesnik za gornju Ugarsku. Tu se Marko upoznao s Isusovcima Stjepanom Pongracom i Baltazarom Grodeckijem. Ove je dozvao onamo kraljevski namjesnik, da utvrde ono malo katolika, što ih je preostalo u onom kraju.

Pred blagdan sv. Ignacija ode Krizin s o. Pongracom u Homon, da obavi duhovne vježbe, bolje: da se pripravi za mučeničku smrt. Nije bilo naime dugo iza toga, kad se Marko opet nađe u Košicama kod svojih prijatelja Isusovaca. U to bane iznenada pred grad kal-

vinski general Rakoci, koji izdajom zauzme grad, kraljevskog namjesnika baci u tamnicu, a ova tri katolička svećenika stavi pod vojničku pasku u nadi, da će ih sklonuti, te se iznevjere svetoj vjeri i svetome zvanju svome, ili, ako se to ne bude dalo, da ih pogubi. Tako i bilo. Ne mogavši, da ih odvrati od vjere ni milom ni silom ni mitom ni varkom, udari ih na strahovite muke. Tukli su ih, vješali su ih, žive su ih pekli i živo meso s njih rezali: sve badava, oni ostaše vjerni Bogu i svetoj Crkvi do smrti. Umoriše ih svu trojicu u noći dne 7. rujnh 1619.

Blaženi Marko živ je primjer svima vjernicima, napose nama Hrvatima katolicima, kako moramo vjerni biti svetoj vjeri, kako moramo biti postojani u dobru sve do smrti. Sjajan primjer ostavi blaženi naš zemljak osobito svim zbornicima, kako da i oni brane svetu Crkvu, kako da se i oni vazda ponesu kao pravi kremeniti značajevi, kakvih osobito danas treba i Crkva i domovina. S. B.

Vijesti iz raznih kongregacija.

Novigrad kraj Karlovca. — Dne 12. srpnja pohodile su obje ovdašnje kongregacije Majku Božju Viničku u Kranjskoj. Kod kuće smo prisustvovali ranoj sv. misi, u Prilišću na putu drugoj, dok smo se u Vinici iz dna duše pomolili i preporučili Majci nebeskoj. Na rastanku držao je vlč. upravitelj lijep govor, našto ispjevasmo litanije i nekoliko Marijinih pjesama, a onda se zadovoljni vratismo kući, gdje nas isto tako željno naši dočekaše, kako su nas jutrom radosno ispratili.

Zagreb. — Marijina kongregacija gospojica (comptoiristica). Na blgdan sv. Alojzija, 21. lipnja ove godine proslavismo svečanim načinom drugu godinu opstanka naše kongregacije s pričešću i svečanim zborom. Kongregacija je utemeljena sa 16 članova; poslije ih je u dva maha primljeno daljnjih 18; uza sve to kongregacija nije odveć brojna, jer joj sve ne ostaše vjerne. Neke istupiše same, neke otpravismo, jer se svojim nemarom i nehajem pokazaše nevrijednima ove sreće.

U euharističnu sekciju pristupiše gotovo sve članice, od kojih idu jedne dnevno, a druge češće na sv. pričest. Svakog se mjeseca prikaže jedna sv. pričest za kongregaciju, da se uščuva mir, sloga i međusobna ljubav.

Sekcija sv. Elizabete, u kojoj su sve članice, razdijeljena je u više skupina, a glavna joj je svrha podupirati bijedne i nevoljne moralno i materijalno. Ta je sekcija priredila ovog Božića siromašnoj djeci božićnu svečanost, kod koje su djeca bila nadarena toplom obućom i odjećom, opskrbljena živežom za svetkovine, a dobiše i toplu užinu. Tkanina je nabavljena sakupljenim novcem kongreganistica, a oprave sašile su članice same. Dobrovoljnim prinosima članica, što ih pročelnica pomenute sekcije sakuplja prije svakog sastanka, potpomažemo koju siromašnu obitelj. — Druga skupina te sekcije preuzela je brigu oko radnja za podupiranje siromašnih crkvi. Članice su izradile 2 oltarnika i više metara čipki za crkveno rublje. — Treća skupina sabire marljivo marke, pera, staniol i slično za otkup Crnaca.

Sekcija kršćanskoga nauka poučaje one djevojke u kršćanskome nauku, koje nijesu polazile škole.

Čutile smo, da nešto manjka u našem društvu, koje sastoji od mladih članica; jer gdje su mladi u društvu, tu treba da je svaka zaposlena u društvu, inače izgubi interes za društvo. Tome pomanjkanju doskočile smo — mjesečnim akademijama, koje su doista unijele u kongregaciju puno života.

Evo kako ih udesismo: Spojile smo sve lijepo i najljepše u jedno, u čast Majci Božjoj, da je proslavimo, da joj pokažemo svoje štovanje i svoju ljubav. Tuj se našla drugarica s guslama, tuj druga deklamatorica; tuj nam koja čita što poučno za našu sadašnju naobrazbu, a i buduću korist; sad opet od srca zapjevamo Majci Božjoj i eto svečanog zbora! Od poučnog predavanja poslužila nam je vazma lijepa pra-

krasna knjiga od J. Ventura „Katolička žena". U četiri poučna predavanja, što su ih imale drugarice prema toj knjizi, pade nam s očiju koprena te spoznasmo, kako moramo u mladosti bdjeti nad maštom, da je ne zaokupi zlo, kako moramo paziti na srce, da se ne ušulja u nj zarana grijeh; a porasao nam i ponos, kad čusmo, koju nam je zadaću danas sutra kano katoličkim ženama namijenio Gospodin. — Na zadnjem žboru, što ga imadosmo mjeseca srpnja, proslavismo 100-godišnjicu svečanog ulaza sv. Oca pape Pia VII. u Rim nakon zatočenja po Napoleonu.

Zajednički pristupamo na sv. pričest svake veće svetkovine i prve nedjelje u mjesecu. Kongregacija imade svoju knjižnicu, koja se lijepo umnaža poučnom, korisnom i zabavnom knjigom.

X.

Senj. — Kroz cijeli lipanj sastajale se članice društva Presv. Srca Isusova (kakvog? bratovštine, apost. molitve, kćeri S. I.? i t. d.) u 6½ na večer na Zlatnu krunicu i litanije Srca Isusova. Prije blagdana obaviše zajednički devetnicu, a na sám blagdan pristupiše u 6 s. k sv. pričesti. Pred izloženim presv. Sakramentom izmjenjivale se članice svakog sata kroz cijeli dan. — Društvo se svake nedjelje sastaje u 2 sata na zajednički poklon u crkvi sv. Franje, a u 6 sati na propovijed u stolnoj crkvi.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može ni na koji način uvrstiti. Svomu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa.

Minulo ih nevrijeme.

Slavonija. — Bilo to prošlog proljeća (1913.). Vrijeme se namrgodilo, a oblaci se nadvili po podne na strašnu kišu i led. U tim časovima sinu mi misao, da molim molitvicu Presv. Srcu Isusovu te sv. Ivanu i Pavlu, da Svevišnji oslobodi mjesto naše od oluje i leda. Obećam nakon molitvice i devetnicu moliti kao zahvalnicu te objelodaniti ovo u Glasniku. I strašna pogibelj minu, a ja svoje obećanje izvršujem.

Slično mi se dogodilo još jednom u lipnju — pa sam molio i sa djecom u školi neke molitvice, da nas Svevišnji očuva od zla vremena. Oblaci se razidoše — i nasta povoljno vrijeme. I opet znak, da molitve pomažu, a napose djetinja molitva, pa hvalim Presv. Srcu Isusovu na milosti, a preporučam se i u buduće Providnosti njegovoj.

Radili smo dugo na stvari plemenitoj za vjeru i narod. Neprilika i smetnja bilo svakojakih. Lakovjerni već gubili nadu. Molio sam u tim tješkobama Presv. Srce Isusovo, da nam ono pomogne. I evo, sad je i ta stvar riješena, hvala Bož. Srcu Isusovu, povoljno.

Spasena čast i služba.

Slavonija. — Imenovan sam činovnikom i došao sam u takav ured, gdje je sav uredski posao zapušten; jer sam našao tri godine starih, a još nedogotovljenih poslova, a što je obavljeno, to je većinom površno. Nad takovim uredskim stanjem gotovo sam zdvajao. Već sam pomišljao, da se na imenovanju zahvalim, jer me i onako u ovakovom neuređenom stanju može i nedužnoga zadesiti nesreća. Obzirom na obiteljske okolnosti ipak sam bio prisiljen mjesto pridržati; ali mi nije drugo preostalo, nego uz moje slabo zdravlje, upotrebiti dan i noć za uredski rad.

Ovako naporno radio sam par mjeseci, a tek sam polovicu posla u red priveo. Jednoga dana eto mi sa visokoga mjesta inspekcije uz pratnju dvaju činovnika. Ta se inspekcija odnosila samo na jednu granu moga uredovanja, a kako mi ta grana nije baš najvažnija od mojih uredovanja, to sam nastojao svakako, da si uredim zaostatke važnijih mojih strukovnih grana; ali kako veli narodna poslovica — kud će suza već na oko — tako je eto i mene stigla ta rečenica. Mislio sam u sebi — ta kako nije stigla inšpekcija od koje druge strukovne grane, koju sam mojim dnevnim i noćnim radom iz crna u bijelo presvuko, gdje bi kao novi činovnik mogao zasvjedočiti svoju marljivost!

– Prije započetog uredovanja upitao me je jedan od pratećih činovnika, kako stojim sa poslom njihove struke, a ja

mu priznadoh, da je posao još uvjek neuredan, kako sam ga i zatekao i da ga još nijesam dospio urediti. Taj gospodin, premda me je od prije kao marljivoga službenika poznavao — požalio me je sada, jer mi je rekao, da ću smjesta biti otpušten od službe radi toga. On zna doduše, da sam nekriv, jer dobro poznaje već od prije rad mojih predšastnika; žali me, ali da mi pomoći ne može, jer gospodin, koji inspekciju izvršuje, tako je strog i točan, da za njega nikakove isprike ne vrijede, pa da je kod svake inšpekcije ovako postupao. Videći dakle, da ću posve nedužan stradati i upasti u bijedu ja i moja obitelj utečemo se Presv. Srcu Isusovu, da mi sada bude u pomoći, a ja ću se u Glasniku javno zahvaliti.

Za čudo — taj strogi gospodin tako je blagim načinom inšpekciju vodio, da sam se snebivao. A glede posla, kojega sam ja nakon nastupa službe nastavio voditi, bio je posve zadovoljan, pa mi se dapače i zahvalio na mojem radu; a glede zaostatka umolio me je, da i to gledam urediti. Na odlazku rekao mi je onaj prvi gospodin, što je ovoga pratio, da je sav zabezeknut nad ovim postupkom. „Vi ste, reče, doista sretan!“ Bož. Srce Isusovo: Od srca ti hvalim!

Razne obiteljske nevolje.

Bosna. — Pred 5 godina nenadano je ostao moj muž bez posla, te uza sav trud nije ga mogao naći, te tako ja kao i moja djeca padosmo u najveću bijedu. U tom zdvojnom času zavjetujem se Majci Božjoj Bistričkoj i Presvetom Srcu Isusovu, da mi pomognu, — i zaista sam se bila radi poteškoća ožalostila, a za par dana je moj muž mogao stupiti na više mjesta u posao.

Jedna moja kćerka bolovala 2 godine, pa sam sve, što sam znala i čula, upotrebljavala, da je spasim. Liječnici mi izjaviše, da je sve uzalud, jer da je bolest neizliječiva. — Ponovno se zavjetujem Presvetom Srcu Isusovu, te sam vruće molila pred slikom njegovom, da mi spasi moje bolesno dijete. I za kratko vrijeme okrenu bolest na bolje, te mi je dijete sada, hvala Bogu, sasvim zdravo.

Nenadano sam oboljela i ja na upali pluća. Bolest je išla svaki dan na gore. Moja čitava obitelj zavjetuje se Presvetom Srcu Isusovu, te smo svi zajedno molili devetnicu. I već iza prve molitve osjetila sam, da mi je laglje, a sada sam podpunoma zdrava.

Zdravlje i mir obitelji.

Hercegovina. — Bio sam obolio teško. Da mi nevolja bude još veća, u toj boli mojoj zamrzio na me još i moj rođeni brat sa svojom ženom tako, te sam već sasvim bio duhom klonuo. Ne znam ni čitati ni pisati kako treba; već na sreću, što mi jednog dana došao povjerenik Glasnika, pa mi pripovjedi nekoliko primjera, kako je Presv. Srce Isusovo drugima pomoglo. Odmah obećam devetnicu i zahvalnicu i ja. I jedva što sam taj zavjet učinio, kad mi već bi u duši laglje: a sad je već nestalo sasvim i bolesti, a i one mržnje od strane brata i nevjeste: opet živimo svi skupa u miru i ljubavi. Neka kaže tko šta hoće, ali ja sam tu uvidio, da mi je pomoglo samo Srce Isusovo, komu se zahvaljujem nebrojeno puta.

Važne adrese za svećenike.

1. Za **pripojenje bratovštine Presv. Srca Isusova:** *Rev. Segretario della Pia unione Primaria del S. Cuore di Gesu. Chiesa di S. Maria della Pace. Roma.* (Taksa: 6 lira)

2. Da se može **karmelski škapular blagoslivati:** *Karmeliten-Konvent, Wien, IX./1., X. Silbergasse 35.* (Taksa: 2 kr.)

3. Da se mogu blagoslivati **krunice s dominikanskim oprostima:** *Rr. Generale dei Dominicani, Roma, Piazza di Spagna 10.* (Taksa: 2 lire.)

4. **Slike za skioptikon:** *Kathol. Volksbund, Wien, I., Predigergasse 5. II.*

5. Za nabavu **medalja kongregacije:** *Heinrich Kissing, Devotionalien-Fabrik, Menden i. Westfallen.*

6. Za nabavu **diploma kongregacije:** *Vrhbosanski kaptol, Sarajevo. Ili: Verlagsanstal Benzinger & Co., Waldshut, Grosh. Baden.*

SADRŽAJ. Svetkovanje nedjelje 257. — Propast i podignuće Pokrovana 259. — Družba Isusova i Srce Isusovo 261. — Čudo 265. — Zar se i ti stidiš? 268. — Kalendar Srca Isusova i Marijina za g. 1905. 269. — Slike iz života Isusova 270. — Život bl. Margarete Alakok 272. — Moć štampe 274. — Nije za te, već za pijanduru 275. — Sitne vijesti 278. — Marijina Kongregacija i značaj 279 — Petar Barbarić 281. Marijine kongregacije u Zemunu 283. — Bl. Marko Križin 285. — Vijesti iz raznih kongregacija 286. — Zahvalnice. 287.

KRATKE ZAHVALNICE.

Mjesta, odakle su zahvalnice stigle: Blato-Korčula; Budrovci. Cres. Čabda. Domagović; Dugoselo. Grobnik. Janjina; Jelovac. Kalinovac; Kotari. Lucerne. Mala Gora; Mali Ston; Mikloš. Osijek. Piškorevci; Planina; Požega (2); Prekopa; Prelog; Prkos. Rim; Ronen-Mont. Senj; Središče; Sumartin-Brač. Travnik. Vanport; Vidonje; Vinično; Visoko. Zadar; Zagreb (4). Još jedna iz Slavonije.

Primljene milosti: Povratio se mir u kući. Otac riješen teške klevete. Vršio svoju dužnost pa još oklevetan radi zločina i zatvoren; Srce Isusovo ga riješilo svega zla. Na ženine molbe obratio se muž i ispovjedio. Učiteljica dobila željeno namještenje. Spašeno službovno mjesto, što ga bili već oduzeli. Pomoć u službi. Prispio na svoje mjesto. Dobro prošao u školi. Pomoć kod ispita (2). Kći se sretno vjenčala uza sve spletke. Obratio se i s Bogom pomirio. Uslišen u odlučnom času za budući život. Dobili dobrog starješinu.

Pomoć u nevolji, kad je stradao u ugljeniku. Zdravlje i mnoge milosti. Otet smrti, kad je obećao, da će se svaki dan moliti Srcu Isusovu, da će držati Glasnik i da će hodočastiti u M. Bistricu. Sretan porod (2). Zubobolja. Ozdravio otac, komu liječnici dosudili samo tri dana života; sinčić; brat i majka; otac i kći; svećenik, koji sad opet može obavljati svoje poslove; zet, komu tri liječnika nijesu znala ni za bolest, a kamo li za lijek; iza teške operacije. Od prehlade pluća i početka sušice. Uza svu očinju bol i veliku živčanu bolest primio svete redove te mu je danomice sve bolje. Uspjela operacija djeteta. Prestala ljuta bol u glavi i u prsima. Majci pala kap, ali je još mogla primiti svete sakramente. Pomoć u poslu i u kućanstvu. Dobro prodao vino, izbavio se iz nepriilike i kupio željeno. Srce Isusovo tri puta pomoglo kod marve. Primljene milosti (4). — Zaključak 3./VII.

MILODARI.

Za Svetište Srca Isusova u Zagrebu: Convay Pa: D. L. K 2·90. Derventa: P. D. K 5·—; Đakovo: H. T. K 2·—, Hrtkovci: F. M. K 10·—, Ivanščigrad: I. I. K 2·—, Kraka Vas: B. N. K 1·20. Lošinj: Z. M. K 10·—; Luzerne Pa: A. M. K 4·90. Metković: K. F. K 1·—; Mikloš: M. S. K 2·—, New Brighton: G. I. K 22·60, F. M. T. K 5·—, F. S. F. K 5·—, F. S. P. K 5·—, F. S. J. K 5·—, F. B. F. K 25·—, V. T. K 10·—, G. V. K 2·50, B. J. K 5·—, B. S. K 5·—, B. R. K 5·—, D. V. K 2·50, V. S. K 2·50, V. J. K 2·50, V. D. K 2·50, K. P. K 1·—, F. B. J. K 35·—, F. D. I. K 20·—, F. O. J. K 10·—, F. M. S. K 10·—, F. S. I. K 10·—, F. Š. J. K 5·—, F. S. A. K 5·—, F. J. J. K 5·—, F. P. F. K 5·—, F. B. F. K 5·—, F. M. A. K 5·—, F. F. I B. K 20; Novigrad: A. F. K 2·10; Novska: P. A. K 1·—, P. N. K 1·—. Orahovica: H. M. K 18·—; Osijek d.: V. M. K 1·—. Perast: R. M. K 10·—; Požega: V. S. K 5·—; Prkor: K. M. K 20·—. Rijeka: M. B. K 3·—. Sesvete Podrav.: A. A. K 6·70; Spljet: C. P. K 2·10. Šemovac: P. S. K 3·—, V. M. K 4·—. Vanport: P. V. K 7·—; Verseca: K. M. K 5·—; Vinkovci: T. F. K 3·—; Virovitica: H. F. K 3·—; Vrba Donja: P. Kl. K 1·—. Turopolje C. pl. F. K 4·—. Zagreb: N. N. K 1·—.

Za svete mise: Bizovac: F. A. K 4·—, E. M. K 2·—. Cleveland: K. M. K 4·90; Convay: D. L. K 2·—; Crnica: F. I. K 2·—. Dubica; S. K. K 2·—. Garešnica: J. M. K 3·—. Metković: G. I. K 2·—, K. F. K 3·—; Miholjac Donji: F. M. K 2·—. Novigrad: A. F. K 2·—. Prčanj: B. M. K 2·—. Vanport: B. V. K 3·—; Vrba Donja: P. K. K 2·—.

Za raširenje Glasnika: Crnica: F. I. K 2·80. Dugoselo: V. R. K 1·—; Duranovac: J. Š. K 6·—. Orahovica: H. M. K 5·—. Sv. Ivan Žabno: B. L. K 2·—. Travnik: Z. B. K 1·80. Zagreb: M. G. K 4·—, P. I. K 1·—; Završje: B. J. K 1·—.

Za kruh sv. Ante: Ladislav: M. M. K 10·—; Lucerne: A. M. K 4·90. Markovac: P. B. K 2·—. Osijnice: J. R. K 1·—. Petrovi Konaci: K. G. K —·50. Topolje: B: B: K 3·—. **Za crnce:** Koločep: K. M. K 10·—. Zaključak uprave 3. srpnja.

„VOJSKA SRCA ISUSOVA PROTI PSOVKI".

Drugo izdanje. Priredilo i izdalo Uredništvo Glasnika Srca Isusova. Zagreb 1914. Prije deset godina započeo je pokret proti psovki osnivanjem „Vojski". Tom prilikom izdana je priručna knjižica pod gornjim naslovom, koja se već odavna sasvim raspačala. Prema stečenom iskustvu od ovo 10 godina dotjerala se pravila „Vojske", a uslijed pravila i sam priručnik. Najtoplije ga preporučamo svima, a osobito „Vojnicima Srca Isusova". Nijedan od njih ne bi smio biti bez ove knjižice. Naručuje se kod Uprave Glasnika Srca Isusova, Zagreb I. Cijena po komadu **20 fil.**; 25 kom. **K 3·50**; 50 kom. **K 6·—**.

Umoljavaju se svi p. n. dužnici, da što prije podmire svoje račune za Glasnik, Kalendar, knjige i ostalo, što već tko ima.

Uprava Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

Glasnik Presvetog Srca Isusova

blagoslovljen od svetog Oca pape i mnogo puta preporučen od hrv. biskupa, jedino je glasilo **Apostolstva molitve, bratovštine Presv. Srca Isusova, Vojske Srca Isusova** proti psovki, **djevojačkih društava** za naknadnu svetu pričest, te jedino glasilo svih hrvatskih **Marijinih kongregacija.**

Izlazi svaki mjesec. **Pretplata „Glasnika Presvetog Srca Isusova"** iznosi na cijelu godinu s poštom **1 krunu i 20 filira.** Tko ga osobno uzima kod uprave: **1 krunu**: a za one, koji su izvan Austro-Ugarske monarkije: **2 krune.** Pojedini broj stoji 10 filira. Naručbe, pretplata, reklamacije i milodari šalju se

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

KALENDAR SRCA ISUSOVA I MARIJINA

za prostu godinu 1915. Blagoslovljen od sv. Oca pape Pija X.

Cijena je Kalendaru ista kao i prijašnjih godina: Za monarkiju s poštom **90 filira**: *tko naruči barem 6 komada najednom, ne plaća poštarine nego samo 80 fil. po komadu; a tko naruči barem 15 komada najednom, dobije još 1 na dar; kod 25 komada 2 na dar, i tako dalje; za svakih daljnih 10 komada 1 na dar. Jedino izvan Austro-Ugarske monarkije, dakle i za Ameriku, stoji Kalendar s poštom* **1 K 50 fil.** *(30 cenla) i ne mogu se dobiti ištisci na dar. Narudžbe i novci šalju se*

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

Preporučamo:

„Srce Isusovo spasenje naše".

Poučna i molitvena knjiga u 16-ni sa 456 str. Izdalo Uredništvo Glasnika. II. izdanje. Cijene: Fino u platno uvezana **K 1·20**; fino u platno uvezana sa zlatorezom **K 1·60**; krasno u kožu uvezana sa zlatorezom **K 2·50.** U cijenama je uračunana i poštarina.

Veliko obećanje Presv. Srca Isusova ili Velika devetnica spasa.

Poučna knjiga s dodatkom molitava na čast Srca Isusova i s prekrasnom slikom S. I. pred naslovom. Napisao Stjepan Babunović D. I. Tu se raspravlja o najvažnijem obećanju S. I.: kako si naime štovatelji Srca Isusova mogu osigurati milost konačne ustrajnosti, ako se kroz 9 prvih petaka uzasepce pričeste.

Neuvezana stoji **K 1·20**; fino u platno uvezana sa zlatnim natpisom i ukrasom stoji **K 2·—.** U cijenama je uračunana i poštarina.

Tri poučne i molitvene knjižice od S. Babunovića D. I.

O čestoj i svagdanjoj svetoj pričesti.

Prva je namijenjena **odrasloj hrv. mladeži.** Neuvezana stoji **60 filira** s poštom; fino uvezana u platno sa zlatnim natpisom **K 1·—.**

Druga je napisana **za mladež pučkih škola.** Cijena je neuvezanoj knjižici **40 filira** s poštom; fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **70 fil.** ujedno s poštom.

Treća je **za hrvatski katolički puk.** Cijena neuvezanoj s poštom **45 filira**; fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **80 filira** ujedno s poštom.

Opća pravila „Marijinih kongregacija", bez kojih ne može biti nijedan kongreganist. Cijena s poštom po komadu samo 20 fil.; kad se naruči 25 komada najednom: K 3·50; 50 komada: K 6·50.

Diplome za revnitelje(ice) Apostolstva molitve u 2 boje. 10 komada stoji s poštom K 1·50.

Sve se ove knjige naručuju kod

Uprave Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

GLASNIK
PRESVETOGA
SRCA ISUSOVA

BLAGOSLOVLJEN OD SV. OCA PAPE.

Broj 10. Listopad 1914. Godina XXIII.

† Pijo X.

Još se nije svijet pravo snašao usred silnih ratnih zamršaja, posred rike topova i bolnog krika nebrojenih ranjenika, kojino vrućom krvlju svojom natapaju bojne poljane evropske; još drhtaše svijet uslijed straha pred novim ratnim zapletajima na Balkanu i na dalekom Istoku — kao da ne bijaše dosta 11 do onda ratnih navještaja u Evropi — kadno se dne 20. kolovoza poput munje raznije glas o smrti sv. Oca pape Pija X. Istom smo dana 2. kolovoza čuli očinski glas njegov, kojim nam očitova duboku bol i žalost očinskoga srca svoga „zbog pogibli za zdravlje i život tolikih građana i tolikih naroda". I pravo reče u tom posljednjem pastirskom i pravom očinskom pismu svom: „U tim tjeskobama osjećamo i razumijemo, da od nas zahtjeva očinska ljubav i apostolska služba, da podignemo duhove k Onomu, od kojega jedino može doći pomoć, ka Kristu, knezu mira i najmočnijem posredniku ljudi kod Boga". U tu svrhu pozva ljubezno sve katolike širom cijeloga svijeta, da se združe sa svojim biskupima i svećenicima te neprestano vapiju Gospodinu, da skrati teške dane okrutnih ratova. A sad su eto ta očinska usta zamuknula: Pija X, Oca svega kršćanstva nema više među živima!

Poboljevao je dugo i trpio je mnogo. U zadnje vrijeme jedva se malo oporavio, kad ga silni ratovi, može se reći, shrvaše prije reda u hladni grob. Pred svoju smrt slao je na sve strane bezbroj brzojava, kojima je iz svih sila svoje miroljubive i pravdoljubive duše nastojao, da se rat spriječi ili barem što više ograniči. Nažalost nije uspio, i to ga je, kažu, shrvalo.

Josip Sarto, tako se zvao Pijo X. krsnim i rodnim imenom svojim, rodio se u Riesu, malenom gradiću pokrajine Treviso od siromašnih roditelja. Zaređen za svećenika sproveo je 9 godina kao

kapelan u Tombolu, zatim 8 godina kao župnik u Salzanu; onda 9 godina kao kanonik u Trevizu; potom daljnih 9 godina kao biskup u Mantui, napokon 9 godina u Mlecima kao patrijarha i kardinal, gdje osta sve do god. 1903., kadno bude izabran papom pod imenom Pija X. Od maloće svoje odlikovao se Sarto svim vrlinama pravoga svećenika, a osobito neumornom radinošću, nepokolebivom stalnošću i čvrstoćom, dubokom poniznošću, nježnom pobožnošću i posvemašnjom odanošću sv. Stolici. Te ga kreposti i postaviše tako visoko, da je napokon zasjao na stolici prvaka apostolskoga.

Josip Sarto ostao je i kao Pijo X onaj isti praktični i neumorni radeni muž, kakav je bio kroz sav svoj život. Odmah bistrim okom svojim uoči najveće potrebe Crkve te se dade svom jakošću neslomljive volje svoje, da obnovi sav kršćanski svijet u Kristu. I izveo je za ovo 11 godina mukotrpne vladavine svoje djela, što ih stoljeća prije njega nijesu proizvela, djela, koja će mu zabilježiti ime neizbrisivim slovima u povijesti Crkve Kristove i cijeloga čovječanstva.

Ponajprije uredi vlastiti dvor i upravu crkvenu, što se nije činilo onamo od godine 1587. Zatim stade obnavljati crkvenu stegu u Italiji, a onda po svem svijetu. Uzgoju svećenstva posveti osobitu brigu, uredi bogoslovske nauke, zabrani svećenstvu baviti se svjetskim poslovima. U svijetu se međutim pojavila gotovo neopasce strahovita pogibelj, koja je prijetila i samim temeljima kršćanstva, a koju Pijo X. otkri u tako zvanom „modernizmu“, tom pravom „skupu svih krivovjerja“. I on mu zadade smrtni udarac vrlo praktičnim mjerama. Izdade i popis novovjekih vjerskih bludnja, „Syllabus“ zvan, da se vjernici lagljе očuvaju od vukova, što dolaze u ovčjoj koži. Da zaštiti pisani izvor objave Božje — sv. Pismo — od nepozvanih tumača i zloporaba, a po tom i Crkvu od novih kušnja i krivovjerja, osnova u Rimu novu školu za proučavanje sv. Pisma te ju povjeri Družbi Isusovoj. K tomu se pobrinu, da se i samo sv. Pismo točno pregleda i za znanstveno proučavanje ponovno izdade. Brigu oko toga golemoga posla povjeri Benediktincima. Napokon, da uredi crkveno zakonodavstvo prema potrebama današnjega vremena, lati se najvećega djela, koga se nijedan papa do sada nije usudio u ovakom opsegu pothvatiti, da naime ne samo sastavi zbornik svih crkvenih zakona, što danas vrijede u cjelokupnoj Crkvi i u pojedinim crkvenim pokrajinama i biskupijama, već da sve te zakone i preudesi, kako to opća korist Crkve iziskuje. To je posao, koji će još više godina potrajati, a Pijo X. ovjekovječio si je ime već time, što je taj golemi posao sretno otpočeo.

Pri svemu tomu radu oko općega boljka Crkve te obnove Crkve naučavajuće nije dobri Otac kršćanstva zaboravio ni na vjerni puk nego je i njemu pokazao put i pružio sredstvo, kojim će se i on najbrže i najsigurnije preporoditi u Kristu, a to je česta pričest. Svojom odlukom od 20. prosinca 1905. te onom od 8. kolovoza 1910. kao i mnogim drugima, što ove popunjuju, dopustio je vjernicima slobodan pristup k vrelu svih milosti i blagodati, k Isusu Kristu Bogu i Spasu našemu, da ga mogu svi bez razlike, koji su u milosti posvećujućoj te imadu dobru nakanu ne samo često već upravo i svaki dan primati u sv. pričesti. I doista ne može se reći,

koliko su ove odluke obradovale vjerni puk i koliko su već do sada urodile prekrasnim onim plodovima, što ih je dalekovidni Pijo X. predvidio i potanko izbrojio u onoj glasovitoj odluci god. 1905.

Pija X. više nema među nama; ali njegov duh i njegova djela ostaju neprolazna i neumrla. Bila mu i uspomena časna i trajna u srcima svih vjernika, napose u srcima svih Hrvata katolika. Ne zaboravimo ga u svojim molitvama, osobito, kod svete pričesti, koju nam je upravo on tako olakšao.

Pokoj vječni daruj slugi svomu Piju X. Gospode, i svjetlost vječna svijetlila mu!

Benedikt XV.

Divno li Providnost Božja bdije nad Crkvom Kristovom! Sred najvećeg i najstrahovitijeg rata, što ga zabilježila povijest roda ljudskoga, poziva Bog k sebi neprežaljenoga Pija X., da Zaručnicu svoju već petnaesti dan obdari novim vrhovnim Pastirom u osobi bolonjskoga kardinala nadbiskupa Jakoba markiza della Chiesa, koji si odabra ime **Benedikta XV.**

Jakob della Chiesa rodio se dne 21. studenoga 1854. u Genui, gdje je svršio gimnazijske nauke i postao doktorom prava. Tada stupi u kolegij Cabranica, da se posveti staležu svećeničkom. Dne 21. prosinca 1878. bje zaređen za svećenika, našto stupi u plemičku akademiju. Kad je i te nauke svršio, dadoše mu službu u Vatikanu kod ureda za redovite vanjske poslove. Odatle je pratio pokojnoga kardinala Rampolu u Spaniju, odakle se s njime i povratio te dotjerao sve do službe zamjenika državnoga tajnika papinog. Papa Pijo X. imenova ga u četvrtoj godini svoga papovanja nadbiskupom u Bolonji, a dne 25. svibnja ove godine učini ga kardinalom.

Blagoslovi, Gospode, slugu svog Benedikta XV. i daj mu dugu, slavnu i sretnu vladavinu!

Malo o kardinalima.

Ime „kardinal" dolazi od latinske riječi „cardo", a znači isto što i naša riječ „stožer". Odatle i hrvatski naziv za kardinale: „stožernici". I doista oni su oduvijek bili kanoti glavni stoženi, na koje se papa upirao u upravi svekolike Crkve. Isprva su mu dvorili kod svečanih misa, brinuli se u njegovo ime za sirotinju, upravljali papinskim dobrima te mu pomagali kod važnijih crkvenih poslova. Od godine 1179. pripada samo njima pravo, da biraju papu, dok su ga prije birali biskupi, svećenstvo i puk.

Nadalje slali su pape kardinale, a šalju ih i danas, kao svoje poslanike na carske i kraljevske dvorove; oni su pokrovitelji crkvenih redova, sudije u najvažnijim crkvenim stvarima. Tako se malo po malo dogodi te su kardinali došli do najvećeg ugleda, dok im nije papa Leo X. godine 1514. odredio prvo mjesto iza pape.

Papa Siksto V. ustalio im je broj na 70. Među ovima je 6 kardinala-biskupa, 50 kardinala-svećenika i 14 kardinala-đakona. Ali rijetko je kada ovaj broj potpun. Pijo X. u dva je maha imenovao nove kardinale. U svemu je imenovao 47 novih kardinala. Kad je Pijo X. umro, bilo je 65 kardinala. Kod izbora novoga pape Benedikta XV. sudjelovalo je 60 kardinala.

Pape su od davnine pozivali najbliže biskupe u Rim, da im pomognu u važnijim crkvenim poslovima. Tako su nastali kardinali-biskupi. To su biskupi: ostijski, portski, albanski, fraskatski, palestrinski i sabinski.

Često puta upotrebljavali su pape kod svečanih zgoda, kod raznih poslanstva i neke rimske svećenike, koji su služili kod većih i znamenitijih rimskih crkava. I ove su počeli nazivati kardinalima; i tako nastade stupanj kardinala-svećenika. Na sličan način bili su pozivani papi u pomoć, osobito kod svečanih misa, i neki odličniji đakoni glasovitijih rimskih crkvi, koje radi toga stadoše također zvati kardinalima. Tako nasta stepen kardinala-đakona. Odatle običaj, da i danas novi kardinali-svećenici i novi kardinali-đakoni dobiju stanovitu crkvu u posjed, kao da su oni sada njihovi gospodari i upravitelji. To su tako zvani kardinalski „naslovi“ ili „tituli“. Danas ima u Rimu 53 crkve, što nose naslov kardinala-svećenika i 16 takvih što nose naslov kardinala-đakona.

Kardinale imenuje papa sasvim slobodno te nije vezan nikakvim zakonima. Dakako da se ipak obazire na važnije biskupske stolice, na zasluge pojedinih država i naroda za Crkvu, a pogotovo na vrijednost dotičnoga kandidata. Tako je nastao već kao neki običaj, da biskupi nekih većih i odličnijih gradova budu kardinali kao n. pr. nadbiskup bečki, ostrogonski, salcburški, pariški itd. Pijo X. nije se baš puno obazirao na te običaje pa je na taj način imenovao mnogo kardinala izvan Italije, što je prije bilo dosta rijetko. Kardinal mora imati barem 30 godina, samo kardinal-đakon može imati 21. Papa može nekomu pod poslušnost zapovjediti, da primi kardinalsku čast, pa to redovito i čini, kad hoće imenovati n. pr. koga Isusovca kardinalom; jer Isusovci, kako je poznato, polažu poseban zavjet, da ne će primiti nikakve crkvene časti osim, ako ih na to sv. Otac papa u ime svete poslušnosti prisili.

Više kardinala mora uvijek da stanuje u samom Rimu, kako će uvijek biti sv. Ocu pri ruci u upravi Crkve. Ovi Rimski kardinali sudjeluju u raznim „Svetim Zborovima“ (kongregacijama), čija imena i posao može svatko vidjeti u kalendaru „Srca Isusova i Marijina“ g. 1915. na strani 32.

Jedna od najvažnijih zadaća kardinala jest izbor novoga pape. Izbor se mora obaviti što je prije moguće, a za to vrijeme upravlja Crkvom kardinal, nazvan „kamerlengo“ s još tri druga kardinala. Dok nije novi papa izabran ne smiju kardinali ništa važnije

poduzimati ni odlučivati već samo tekuće najnužnije poslove, koji se ne dadu nikako odgoditi. Papom može biti izabran svaki čestiti katolik ma ne bio ni klerik.

Kardinali uživaju radi svoje izvanredne i preodlične službe i izvanredne povlastice. Tako n. pr. može jednoga kardinala kazniti samo papa, nitko drugi. Tko bi se usudio u njih dirnuti, progoniti ih ili ozlijediti, potpao bi odmah u najveću crkvenu kaznu: izopćenje iz Crkve. Pred stranim državama uživaju ugled i počasti kraljevskih princeva. Koji nijesu redovnici, nose crveno odijelo.

Nakana molitava i dobrih djela u listopadu.

(Blagoslovljena od blagopokojnoga pape Pija X.)

Katolička štampa.

Pijo X. rekao je jednom prilikom: „Novine su kraljica svijeta". A poznata je i ona riječ njegova, što ju reče još kao patrijarka mletački: „Kad bi bilo nužno, da se održi „Difesa" (katoličke novine, kojima je uslijed nemarnosti katolika prijetila pogibelj, da prestanu izlaziti), ja bih prodao svoj biskupski križ i nakit svoje crkve i pokućtvo svoje." Jednom novinaru reče isti nezaboravni papa, da se uzalud grade crkve, uzalud dižu misije, uzalud podižu škole — ako se pri tom zanemari katolička štampa.

Mora dakle da je štampa silna moć, dok je Namjesnik Isusov toliko ističe i preporuča. I jest!

Štampa je danas najveća sila na svijetu.

To vam je kao kakva silna država, kao kakva dobro uređena vojska. — Štampa je *država*. Njezini su urednici i suradnici kao kakvi narodni zastupnici i kraljevski poslanici. Oni prave javno mnijenje, oni pretresuju zakonske osnove, započimlju svađe i neprijateljstva, kao što mogu i umiriti uzbuđene duhove i stišati raspirene strasti. Sabori štampe i skupštine njezine, to su vam stranice novina i časopisa, u kojima možeš čitati svakojakih govora i razprava.

Vojnički pouzdanici (atachés) te novovjeke države marljivo izvješćuju svoje vlade — urednike — i podanike svoje države — štioce svoje — o svemu, što se u tuđem taboru događa. — Konzuli njezini — dopisnici — prate pozorno svaki i najmanji pokret, i ništa se ne može pred njima sakriti. — Brzojavi lete na sve strane i raznose najnovije vijesti, a tako i telefoni da obiju uši urednikâ, koji na taj način u isti čas slušaju s kraja svijeta najvažnije govore i primaju opise svih znamenitijih događaja. Porez, što ga štampa udara na svoje podanike, golem je; a tako i namet na oglase i razne obveze, kao što i dragovoljni prinosi mnogih i mnogih, koji se kušaju na taj način ulaskati ovakovoj sili, da im ne naškodi.

Silna je to *vojska*, koja se može za malo sati spremiti za boj, kako to nije kadra učiniti nijedna država. Štampi je dosta, da se brzojavom ili telefonom izda nalog: Ovo hrani, a ono napadaj!"

i za malo sati čitat ćeš isto u svim novinama istoga tabora po svem svijetu. Da ne idemo u daleku prošlost: Kako su složno i suglasno pisale sve srpske i Srbima prijateljske novine po svem svijetu i u svim jezicima prigodom ljetošnjeg rata!

Kako je ta „država" i ta „vojska" silna i jaka, vidi se po tom, što pred njenom navalom šute državnici, što se na njenu riječ mijenjaju temeljni državni zakoni, ruši sakramentalna oznaka kršćanskoga braka, zbacuju kraljevi s prijestolja, gone biskupi iz svojih crkava, svećenstvo i redovništvo iz svojih kuća i samostana. Štampa, zla štampa sve je to proizvela u Francuskoj i Portugalskoj, a pripravlja tomu put i u drugim državama.

Štampa se bavi svim i svačim, i ne znaš, gdje je jača i silnija. Ona raspravlja o vjeri, o politici, o gospoodarstvu, o znanosti, o umjetnosti, o književnosti, o kazalištu, o trgovini, o zabavama, o dangubi, o modi, o putovanju, o radu i neradu, o svem i svačem, što si čovjek samo zaželjeti može. Štampa nam je neprestana izložba, u kojoj ćeš naći svega i svačesa, dobra i zla.

Kako je mudra, kako je lukava štampa, ta najveća danas sila na svjjeta! Sad piše za djecu, sad za odrasle; sad za muško, sad za žensko; sad za učeno, sad za neuko; sad za gospodu, sad za seljake, sad za obrtnike. Pisat će i za svećenike i za vojnike i za državnike i — proti svima ovima. — Štampa ne čeka, da drugi dođe k njoj, već ona ide svakom u susret: Na silu ti se narivava na ulici i po raskršćima; ne dade ti mira ni na željeznici ni na parobrodu; ni jesti ne možeš za nju na miru u hotelima, gostionama i kavanama; da ni cigaretu zapaliti u trafici ili što kupiti u dućanu. Progoni te na svakoj postaji, omata svaki predmet što ga kupiš ili dobiješ ili želiš komu pokloniti. Ne možeš kutiju šibica, sapuna, papira, pera itd. uzeti u ruke, a da ne nabasaš na štampu! Kako je nasrtljiva, kako nametljiva!

A istom kad ti ta štampa u kuću dođe! Gle, kako joj svi ukućani hrle znatiželjno u susret, kako skidaju omot, kako prekidaju razgovor, kako napinju uši i pozorno slušaju! Svatko traži, što ga najviše zanima; preleti okom, lista polagano, čita na vrat na nos, povraća se te upija i usiše hranu ili otrov, prema tomu, što mu štampa nuđa.

Je li čudo onda, da se za štampu otimaju i dobri i zli? Ta sve mogu po njoj postići i jedni i drugi. Pravom je stoga opominjao Otac svega kršćanstva sve vjernike svega svijeta, da se s jedne strane čuvaju zle štampe, toga najpogibeljnijega neprijatelja, a s druge strane da svojski podupiru, čitaju i šire dobru štampu, to najvrsnije sredstvo našega doba, da promaknemo svako dobro i suzbijemo svako zlo. Pitaš možda:

Po čem se poznaje zla, a po čem dobra štampa?

Ptica se, kažu, poznaje po perju, a čovjek po govoru; tako i štampa po pisanju. Štampa, koja ruglu izvrgava vjeru katoličku, zlo piše o sv. Ocu, o biskupima, o svećenstvu, ruga se pobožnosti i kršćanskom življenju: takva je štampa očito zla. Ali ima i tako lukave štampe, koja ne će na sve ovo napadati i grditi, ali će mu-

Isus ulazi svečano u Jeruzalem.

dro o svem tom šutjeti: i to je dobar i siguran znak, da je takva štampa zla. Još je gora ona štampa, koja hvali i uzveličaje nevjeru, bezboštvo, opačinu, n. pr. krađu, provalu, nepristojnost, silu, nepravdu, i t. d. pa makar se pri tom nikad ne ogriješila o vjeru i Crkvu katoličku. Ne možeš li ni po tom prosuditi, je li koji tiskopis dobar ili zao, a ti se malko priupitaj, kakvi su oni, koji taj tiskopis izdaju i uređuju, a kakva većina onih, koji ga drže, čitaju i podupiru. Gledaj napokon kako žive i rade oni, koji dotične listove i novine čitaju, pa češ po plodovima njihovim vidjeti, kakvi su. Čim se obično truje i kvari naša mladež? Zlim štivom i zlim društvom. Zašto mnoge i mnoge školovane i tobož učene glave ne vjeruju ni u što? Jer su čitale zle knjige i listove. Za što mnogi mladi zločinci počinjaju zločine, na koje se ne bi ni stari okorjeli zločinci odvažili? Jer su ih tako naučile i do toga dovele zle novine i knjige.

Dobra se štampa naprotiv raspoznaje po tom, što piše samo što je dobro i lijepo, što je pravo i Bogu milo, što potiče svoje štioce na pravi kršćanski život, što brani i potpomaže sv. Oca, biskupe, svećenike, redovnike i sve što katolička Crkva uči i preporučuje. Nije moguće, da čitanje takvih knjiga, časopisa, novina ne urodi dobrim plodom. I doista, koliko ih se do sada obratilo samo po Glasniku Srca Isusova! Koliki su čitajući njegove članke, a osobito zahvalnice, našli pomoć tijelu i duši!

Ne izgovaraj se dakle, da ne znaš, koja je štampa dobra, a koja je zla, već daj prihvati se posla, pa ruši ovu, a potpomaži onu!

Ništimo zlu, a podupirimo dobru štampu!

Kako čemo *uništiti zlu štampu?* Ponajprije gladom! Ne dajmo joj ni zalogaja jesti ni kapi piti: *Ni filira za zlu štampu!* Zatim: Progonimo je! Poduzmimo sve što možemo, da zle novine, časopise, tiskanice ne drže naši rođaci, prijatelji, znanci, trgovci, kod kojih kupujemo, radnici, koji od nas žive, trafike, gostionice, kavane, kamo kadikad radi odmora zalazimo. Napokon: Utucimo je! Kad nam dođe pod ruku, n. pr. u željeznici, na parobrodu, u gradskom šetalištu ili kao kakav zavoj, omot: razderimo je, spalimo je, da nikoga više ne otruje i ne okuži.

A kako ćemo *poduprijeti dobru štampu?* Prije svega molit ćemo se često, a ovoga mjeseca pogotovo, da se dobra štampa što više raširi po svem svijetu napose u Hrvatskoj. — Držat ćemo, ako je ikako moguće barem jedne katoličke novine i barem jedan nabožni časopis, na primjer „Glasnik Srca Isusova". — Sirit ćemo katoličke novine i časopise pokazujuć ih drugima i nagovarajući druge, da ih pretplate i ići ćemo im u tom na ruku što više možemo. — Tražit ćemo svagdje samo katoličke novine i ne ćemo ni na koji način podupirati one, koji takvih novina ne drži. — Tko je vješt peru, neka marljivo piše u katoličke novine i časopise. Rijetko će tko imati toliko slušatelja, kad ustima govori, koliko štioca, kad što perom napiše. Koliko dakle može na taj način dobra učiniti, koliko zla zapriječiti!

Mnogi se izgovaraju: „Ne znam čitati, pa što će mi onda novine i časopisi?" Ali prijatelju, ako ne znaš ti, znade drugi. Daj ovu

unučetu, susjedu, neka ti čita. Drugi opet nepodučeni kažu: „Imam tih Glasnika već pun tavan! Što ću ih uvijek držati?“ Taki misle valjda, da Glasnici uvijek isto pišu! Eto, kako se osramotiše! Time pokazaše, da ih ni do sada nijesu čitali, jer onda ne bi tako nepametno govorili. — Ili ne znaš, što ćeš sa starim Glasnicima, knjigama? Ako ih ne ćeš dat uvezati i čuvati, da ih poslije i ti i tvoji mladi opet uzmu u ruke, a ti ih daj drugima, koji će ih jedva dočekati.

Napokon: Širimo i pomažimo „Pijevo društvo“ osnovano u Zagrebu s tom poglavitom svrhom, da širi i podupire katoličku štampu. Kako se Pijevo društvo širi i pomaže, to će svakoga rado podučiti tajnik Pijeva društva u Zagrebu I., Kurelčeva ulica 3. II. Obratite se pismeno na njega. *S. B. D. I.*

Krunica mi je dosadna.

„Uvijek isto: Očenaš, na Očenaš, Zdravo Marijo na Zdravu Mariju! To mi je dosadno!“ tako sam čuo govoriti više puta. A je li to baš tako? Sve ovisi o načinu, kako moliš. Moliš li dosadno, dosadna ti je i krunica, moliš li zanimljivo, zanimljiva ti je i krunica. Za prvo ne treba dokaza, sam kažeš; a drugo ću ti odmah dokazati.

Ponajprije: Što je krunica? Je si li na to ikad mislio? Krunica ili ružarje jest vijenac duhovnih ružica, što ga stavljaš pred blaženu Gospu; usmena i mislena molitva zajedno. Dobro ovo zapamti!

Isus sin Boži, sišao je s neba; rodio se u špilji betlehemskoj od bl. Djevice Marije; trpio za nas strašne muke, umro na drvetu križa; slavno uskrsnuo, uzašao na nebo i uzeo k sebi blaž. Majku svoju i našu, okrunio je Kraljicom neba i zemlje — sve ovo treba da nam lebdi pred očima za vrijeme molitve. A je li vrijedno razmišljati o svemu tom? Ako je išta na tom svijetu vrijedno, onda je to! Dragi Spasitelj prolio je svoju krv za nas, za naš spas — a mi da pitamo, je li vrijedno misliti na nj! Kako rado misli dijete u tuđini na očinsku kuću, na dragog oca, milu majčicu: a zar nama dragi Spasitelj nije puno više nego otac i majka? On te je otkupio, učinio te djetetom Božjim, otvorio ti vrata nebeska. Zar nije vrijedno da misliš na svoga Spasitelja i na ljubav njegovu?

Blažena Djevica ti je majkom, koja te nježno ljubi, ona ti je kraljica, koja te možno štiti: vrijedno je i zanimljivo je misliti na na Majku kraljicu.

A kako se lakše misli na Spasitelja, blaženu Djevicu, nego baš krunicom? Tu ne trebaš bogzna kako dubokih misli. Uzmimo na primjer otajstvo: „Koga si, Djevice rodila“. Predoči si betlehemsku špiljicu i jaslice te se divi dragom Djetešcu, što je radi tebe postalo čovjekom i radi tebe zimu trpi, jer mu nezahvalni ljudi ne dadu tople sobe. Ponudi mu ti stan u srcu svojemu!

„Koji je za nas na križ raspet“. Evo, gledaj Spasitelja na križu, radi grijeha svih ljudi pa i radi tvojih. Kolikih li muka!

Što mora biti grijeh, kad radi njega Isus ovoliko trpi? Skruši se i odluči, da ne češ više griješiti.

Eto misli, velikih misli, a sve je to tako lako, jednostavno! Na sličan način pomišljaj na jedno otajstvo kod svake desetine Zdravomarijâ.

Budeš li tako molio, ne će ti krunica biti dosadna, već vrlo draga, bit će ti izvor velikih milosti, jer Bog ne ostaje dužan.

Tomislav.

Propast i podignuće Pokrovana.

Piše **Dr. Kamilo Dočkal.**

(Svršava se.)

Koliju Dimov — jedini muškarac spasen u pokolju.

Međutim se ipak u ovome groznom pokolju spasao jedan čovjek: Koliju Dimov. Kod prve pucnjave on se ispružio po duljini na pod, premda nije bio pogođen ni od jedne kugle. Njegovi susjedi padali su na nj, i njihova tjelesa zaštitila ga. Kad su Turci provalili i stali klati ranjenike, dobije on nadčovječnu hladnokrvnost i odluči, da se ne će ni maknuti, ko da je mrtav, premda je i on dobio dva teška uboda od bajuneta, jedan u vrat, a drugi u lijevo pleće. Sve do noći morao je on ustrajati u ovome položaju, plivajući gotovo u vlastitoj krvi i u krvi svojih drugova. Na sreću se zgrušala krv na njegovim ranama i prestala dalje teći. U noći mu pođe za rukom da se iskopa ispod lešina i dovuče do neke suše, gdje je ostao neko vrijeme sakriven. Kad nije čuo više šuma u selu, izvuče se iz skrovišta i dotetura dolinom do potočića. Tu padne u nesvijest. Došavši k sebi verao se odavle četiri dana po polju preko grmlja i šikarja. Na svakih 100 metara izgubio bi svijest. Pio je rosu i jeo drijenak, ako bi ga gdjegod na putu našao. Napokon ga spaziše kršćanski seljaci drugih sela i pružiše mu pomoć. On je jedini svjedok tog užasnog pokolja.

Druge žrtve turske nečovječnosti.

Bilo je i drugih žrtava. Nekoliko ih je u šumi poklano, gdje su potražili utočište. Djevojka Ruža Dimova, 18 god. stara, pobjegla je k potoku Ardi, ali su je Turci uhvatili i kod obale rijeke zadavili. Neka starica od 102 godine, koja nije mogla ostaviti svoga stana, bila je također zadavljena. Grci — jer je među četama Bašibozuka bilo i mnogo Grka — mučili su staru Trandaflu i ubili je, pošto su joj prije sve u kući oteli.

Ali najstrašniji primjer okrutnosti bila je mučenička smrt Atanazija Stoilova. Njega su Turci šiljatim kolcem proburazili i pribili uz zemlju. Nesretnik je ostao tako 3 dana živ u groznim mukama i bolima, što ih povećavala i velika žeđa. Kadume (turske žene), koje su dolazile od pustošenja ili išle na takvo pustošenje, čule su ga, gdje sve do zadnjega daha svoga moli Boga, da mu oprosti sve grijehe, kojima je sablaznio svoje seljake. Bio je naime krčmar i na nesrću odan piću. Ali nijedna žena da bi pristupila k njemu i pomogla!

Kraljice sv. Krunice moli, za nas!

Izvorna je slika naslikana u crkvi oo. dominikanaca u Spljetu na zidu povrh velikog oltara.

Kad su bjesomučni vojnici turski oplijenili sve kuće i otjerali sve blago, baciše se poput čopora divljih svinja na žene i djevojke te osramoćene otjeraše na pô gole kao kakvo stado robova u gradić Orta-köy, a onda u selo Semanli. Tek iza nekoliko tjedana pošlo je nesretnicama za rukom, da pobjegnu iz sramotnoga sužanjstva.

Prije svoga odlaska zapališe Turci selo Pokrovan, a najprije crkvu. I tako izgori cijelo selo osim 8 kuća, kojih se vatra nije primila. Škola pokrije ruševinama svojima lešine poubijanih Pokrovanaca, koje se pretvoriše u ugljen i koje su dodanas pokopane pod garavim razvaljenim zidinama.

Svetotajstvo u opasnosti.

A što je sa Svetotajstvom u pokrovanskoj crkvi?

Kad su Turci prvi puta provalili u selo i opljačkali ga, pokraše sve vrijednije predmete. Tom zgodom otvori neki Turčin i svetohranište. Spazivši u njemu ciborij s posvećenim česticama, uze ga u bezbožne i svetogrdne ruke svoje, stane njime vrtjeti u ruci i reče: „To bi bila zgodna posuda za čaj!" Na to stavi ciborij na oltar, a da ga nije otvorio misleći da je prazan, pa da će ga kasnije uzeti. Dok je Turčin tražio drugdje u crkvi plijena, odvaži se jedan katolik, pristupi brzo k oltaru, uzme sv. posudu, zamota je u čist ubrus i pobježe neopaženo iz crkve. Ne znajući, kako da spravi predragocijeno blago, zakopa ga u svome vrtu. To mu se činilo u onaj mah najbolje i najsigurnije, da nekrst ne oskvrne i samo presveto Otajstvo.

Kadno su se bjegunci poslije sa svojim župnikom povratili u selo, svećenik iskopa sakriveno blago i prenese ga u privremenu crkvu. Svetotajstvo bilo još u takom stanju, da se svećenik mogao njime pričestiti.

Novi Pokrovan.

Od svih Pokrovanaca spasao se tek mali dio pučanstva, koji se držao svoga župnika o. Nikole Baždarova. Razboriti misijonar dobro je poznavao Turke, pa im nije vjerovao ni onda, kad su njegove dobre seljane slatkim riječima pozivali natrag u selo. Uz o. Baždarova osta 30 muževa. Ti se muževi vratiše sa svojim župnikom u Pokrovan, kad se Turci iseliše, a vremena umiriše. Tako sada Pakrovan broji 30 potpunih obitelji, a uz njih svu silu udovica i sirota. Osobito mnogo imade sirota, jer pokrovanske obitelji broje većinom petero, šestero djece, a kadšto i više. Neke udovice uzeše k svojoj brojnoj obitelji još koju djevojčicu, koja je poslije smrti roditelja ostale bez zaštite.

Kad je generalni vikar drinopoljske biskupije, naš revni misijonar o. Pavao Hristov, pohodio Pokrovan, da pomogne i utješi bijedne, nađe ih, gdje se stisnuše svi u turski dio sela, koji je od palikuća ostao pošteđen. Kakvo siromaštvo! Po četiri, po pet obitelji nađe u jednoj kućici. Niske, tamne sobice, u koje se može ući tek u pognutom položaju, pune su kukuruznih oruljenih klipova. To je bila jedina hrana ovih siromaka kroz osam mjeseci.

Kako im je bila jadna posteljina! Nešto na pô spaljenih prnja i zamazanih dronjaka, na kojima se vidjelo samo mrlje od krvi: to

je bila posteljina, koja ih je po zimi morala braniti od studeni, a ta znade biti u onom gorskom kraju dosta žestoka!

Kroz cijelu zimu hranili su se samo kukuruzom. Udove i odrasle djevojke nosile su ga na leđima u mlin. Od vremena do vremena išle su u većim skupinama u odalji grad, da ondje prodadu nešto diva za malo soli. Sirote morale su gotovo bosonoge ići po snijegu tri do četiri sata pognute pod bremenom diva.

Proći će mnogo vremena, dok se ljute rane posve zacijele.

Trebat će graditi školu i crkvu. Za školu si odabraše seljaci jednu bolju seljačku kuću. Crkva će se podići na ruševinama kuće, koja je nekoć pripadala turskom agi. Iza haranja ostadoše tri zida dosta visoka. Prigradit će se i četvrti s krovom. Gradnja će ići vrlo teško i vrlo sporo. Da se pribavi vapno, grede, cigle i drugo potrebno za gradnju, treba volova ili konja s kolima, a tih nema nigdje u okolici na milje daleko.

Stanje je dakle zdvojno. No mi se ipak uzdamo, da će kršćanska vjera i kršćanska ljubav naći i tu izlazka. Opustošena katolička župa opet će ustati iz ruševina, opet će uskrsnuti. O. Nikola Baždarov, koji je sve izgubio te koji je siromašan kao i njegovo stado, nije izgubio strpljivost ni pouzdanje u pomoć Božju.

Sarajevski mučenici.

Čini se, da ničija smrt nije toliko potresla ne samo narodima države, koja je izgubila svoju buduću glavu, nego svom Europom, kao smrt Njegove Visosti nadvojvode Franje Ferdinanda i plemenite supruge njegove vojvotkinje Sofije Hohenberg. Iza nagle smrti njihove raspisale se novine i katoličke i nekatoličke kao nikad prije i iznosile potankosti, što pokazaše, kako je bila opravdana ona općenita žalost nad gubitkom ovako plemenitog para. Ta u Sarajevu mnogi i mnogi, koji su bili svjedoci njihove ljubežljivosti, iza strahovitog čina i uslijed lako razumljive uzbuđenosti, lijevahu gorke suze i ne mogahu kroz više dana od žalosti i od sramote, što se to baš ondje dogodilo, ništa okusiti. A i drugdje, gdje su visoki supruzi bili dobro poznati, izmamila je njihova smrt potoke suza. A na koncu kao da je prevladalo općenito mnijenje: to su pravi mučenici, jer padoše poglavito poradi uzornog katoličkog života svoga.

To su priznali i neprijatelji, kad su se usudili pisati: Da Franjo Ferdinand nije bio tako odlučan katolik, ne bi ovako svršio. Dakle mržnja na katoličku vjeru, mržnja na katoličku vladalačku kuću, mržnja na jedinu katoličku velevlast u Evropi, zavi tolike milijune u crninu! Koje čudo, da su se austrō-ugarski narodi s onakim oduševljenjem odazvali glasu vrhovnog vojskovode Njegovog Veličanstva cara i kralja, koje čudo, da su krčni naši vojnici govorili: Rado

idemo u rat i rado ginemo, ako je Božja volja, da osvetimo ovu nedužnu krv, da obranimo katoličke svetinje, da zaštitimo katoličku vjeru..." Kako je bilo opravdano ovakovo mišljenje pokazat će ove crtice iz života visokih pokojnika, što ih donosimo u glavnom po njemačkim časopisima („Die Fahne Mariens" i „Sendbote des göttlichen Herzens Jesu").

Odanost sv. Stolici.

Nadvojvoda Franjo Ferdinand bijaše katolik dušom i tijelom. On nije poznavao one razlike, koja nažalost u naše vrijeme dosta prevladava kod mnogih odličnih osoba, da čovjek može biti dobar katolik — u crkvi i u svojoj kući, gdje ga nitko ne vidi, a u javnosti u svom zvaničnom položaju, da mora tobož računati s prilikama i duhom vremena! Visoki pokojnik bio je katolik u svim prilikama, u svako doba i na svakom mjestu. On se svoje vjere nije nikad i nigdje stidio.

Poznato je, kako je bio djetinjom odanošću odan svetoj Stolici i vrhovnoj glavi sv. Crkve. Nikad se nije čulo ni iz njegovih ni iz njezinih usta riječ, koja bi odavala na najmanje nepočitanje ili čak prigovor sv. Stolici. Naprotiv, ne mogahu dosta prežaliti, što im uslijed vanjskih prilika nije bilo moguće, da se osobno javno i svečano, kako bi i dolikovalo, poklone sv. Ocu. To su nastojali nadoknaditi time, što su opetovano slali razne osobe u Rim, da uvjere sv. Oca o svojoj nepokolebivoj odanosti i vjernosti te ga zamole za očinski blagoslov njegov. Ipak plemenita vojvotkinja nije mogla da srcu odoli, te barem sama ne pohodi u siječnju ove godine sv. Oca u Rimu. Znao je to sv. Otac Pijo X. u velike cijeniti pa je razumljiva velika bol njegova, što mu obuzela očinsko srce kad je čuo, kako su naglo završili svoj život oni, u koje je i on polagao velike nade za Crkvu katoličku. Kažu, da je kod strašne vijesti pao u nesvijest; a kad je došao k sebi, dao se odnijeti na nosiljci u crkvu sv. Petra, kamo inače ide samo za najvećih svečanih zgoda, te je dugo molio na grobu prvaka apostola sv. Petra za duše dragih pokojnika i za Crkvu, koja je u njima izgubila tako plemenitu i odličnu djecu.

Živa vjera visokoga para.

Običaj je, da se iz tuđine svojim milim i dragim kod kuće donese kakav dar, kakva uspomena. Što je nadvojvoda donio iz Pariza svojoj supruzi? — Kip Spasiteljev u naravnoj veličini, što ga onda smjestio u vrt svoga dvora u Konopištu. U samom pak dvorištu istoga dvora, nalazi se među raznim grbovima, topovima i drugim starinskim oružjem i jedan stari križ — očiti znak, da se ne stidi znaka spasa svoga.

Na stoliću pokraj kreveta nadvojvodina stajaše malen kip Majke Božje, krunica i lijepi križ, blagoslovljen od sv. Oca i proviđen mnogim oprostima. „Veoma je ganutljivo", reče vojvotkinja jednom svećeniku, „kako se Njegova carska Visost svake večeri pobožno moli pred tim križem i kako ga pun strahopočitanja ljubi."

Nadvojvoda je bio velik pušač. Ali na Vel. četvrtak znao bi reći: „Sutra će biti teško!" Kroz više već godina običavao je naime

na Vel. petak suzdržavati se sasvim od pušenja na čast propetoga Spasitelja. Ne bijaše dana, koji ne bi nadvojvoda s molitvom počeo i dočeo. Te je molitve vazda obavljao klečeći.

Nadvojvoda se veoma zanimao za napredak i rad Marijinih kongregacija i rado o njima zapodijevao govor. Vojvotkinja je bila pače sama zbornica zbora za gospođe visokoga plemstva u Beču pa je sretna bila, kad bi mogla boraveći u Beču doći na zajednički sastanak.

Bilo to baš na Uskrs, što ga odlični supruzi slavili u dvorcu Miramare kod Trsta. Tom je prilikom sva obitelj primila sv. sakramente. Neke večeri reče ispovjednik Visostima: „Carske Visosti, našao sam izvrsnu večernju molitvu!“ — „Kako glasi?“ nadvojvoda će odmah. — „Ima tri dijela: U prvom se čovjek svesrdno kaje za grijehe i pogreške svega života svoga; u drugom, oprašta Bogu za ljubav svim svojim neprijateljima, a u trećem se predaje po naputku sv. Oca Pija X. sasvim u ruke Božje govoreći: Gospodine, pripravan sam umrijeti, kada hoćeš, gdje hoćeš i kako ti hoćeš!“ Vojvotkinja odmah uze svoju bilježnicu i zamoli ispovjednika, da joj još jednom ovo ponovi, e da si sve točno zabilježi. Od onoga dana nije bilo večeri, a da se vrijedni supruzi ne bi ovako Bogu pomolili.

U svakom su dvorcu svom imali raskošnu kapelicu. U svetohraništu čuvao se uvijek presv. Sakramenat i misa se služila svaki dan; prisustvovali joj danomice visoki supruzi s djecom i dvorjanstvom. Nedjeljom i blagdanom pobrinuli bi se i za drugu misu, kako bi činovnici i služinčad udovoljili svojoj kršćanskoj dužnosti. Vrtlari su znali, da Visosti rado vide cvijeće na oltaru, pa je oltar bio svaki dan bogato cvijećem ukrašen kao na blagdane.

Nedjeljom i blagdanom rekao bi svećenik poslije Evanđelja koju riječ prisutnicima, a nadvojvoda bi mu znao poslije mise stisnuti ruku i reći na vojničku: „Danas ste, Velečasni, oštro gromorili; dobro je bilo, vrlo dobro!“

Nikad nije nadvojvoda sv. misu propustio nedjeljom i blagdanom niti na putu niti na vojnim vježbama. Isto se tako strogo kod njegova stola pazilo na crkvene poste i nemrse. Mali molitvenik nosio je uvijek uza se, i na manevrima. (Nastavit će se.)

Slike iz života Isusova.

Sa slikama u ovom broju počimljemo donositi prizore iz pregorke muke i smrti Isusove. Na strani 295. vidimo živo prikazan svečani ulaz Isusov u Jeruzalem. O tom događaju pišu sva četiri evanđelista i kažu, da je silan narod izašao Gospodinu u susret, da je rezao granje s drveća i bacao ispred njega, pače i haljine svoje da je skidao sa sebe i prostirao ih po putu, kuda je Isus prolazio. I sav svijet, što je išao pred njim i za njim, a osobito nedužna dječica, klicaše iz svega grla: „Hosana Sinu Davidovu! Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje! Hosana na visini!

Kad povorka uđe u Jeruzalem, uzbuni se sav grad i izađe mu u susret. A kad to vidješe farizeji, pobjesniše od zavisti i govorahu međusobno: „Vidite, da ništa ne pomaže? Eto sav svijet ide za njim!“ Slijepci i vođe slijepih! Što to govorite? „Sav svijet“, velite, „ide za njim!“ Kamo sreće, da je to istina! Ali eto, vi ste prvi, koji ne idete: vi ste oni, koji će i sav taj neuki narod od njega odvratiti.

Hvale je vrijedna bez sumnje ova odanost naroda; ali što koristi, kad ne imađaše žive i nepokolebive vjere već se dade kasnije zavesti zlim primjerom svojih vođa? Na sličan način stradavaju mnogi i danas. Eto, što čini zao primjer, eto, kamo vodi plitka i površna pobožnost! Nedajmo su zavesti ni od koga niti slijedimo Gospodina drugomu za ljubav! Daleko budi od nas, da bismo mu kod molitve u crkvi, kod pričesti klicali: Hosana! a malo zatim da bismo privoljevši u teški grijeh vikali: Propni ga!

Došlo i vrijeme rastanka. Po večeri usta Gospodin od stola, odloži gornje haljine, zapregne se ubrusom i stade učenicima prati noge. Stvoritelj neba i zemlje kleči evo do nogu svojih stvorova i pere im noge! Kako li su negdje anđeli gledali uplašeno s neba i promatrali, što to Gospodin radi! Ni Petar nije mogao to nikako dokučiti, pa se htjede oprijeti. „Gospodine, zar ti meni da pereš noge?!“ Pa i kad ga Isus upozori na veliko otajstvo, što se krije u tom činu, ni onda se on ne može snaći te veli: „Ne ćeš mi prati nogu nikad!“ Divne li poniznosti Petrove! Samo da je bila i dovoljno razborita! Ali u Petru je prešla u tvrdoglavost, kako se to i danas znade kod mnogih dogoditi. Istom, kada čuje, da bi mogao biti radi svoga neposluha isključen od kraljevstva Božjega te da ne će imati dijela s Isusom, istom se onda opameti i popusti. E, ako je tako, reče tada Petar, onda „Gospodine, ne samo noge moje, nego (peri) i ruke i glavu!“ Vidi se, da ga je čas prije zanijela naglost i nepromišljenost, a ne toliko zloba. Ta on je pripravan i u smrt poći za Isusom, a da ga ne bi htio slušati! Vidi sliku o tom na strani 305.

A zašto se Gospodin ovako duboko ponizio na posljednoj večeri? Da nama dade primjer iskrene poniznosti. „Vi zovete mene Učiteljem i Gospodinom“, reče im iza toga; „i pravo velite; jer jesam. Kad sam dakle ja oprao noge vama, i vi ste dužni jedan drugom noge prati; jer vam dadoh primjer, kao što ja učinih vama, tako da i vi činite“. Primjer nam je dao, da se do potrebe kao i on tako duboko ponizimo, te budemo spremni drugome i noge prati, jer tako visoko treba da cijenimo bližnjega svoga, a do sebe tako malo da držimo. Koliko bi manje zala i nepravda bilo na svijetu, kad bi se svi ljudi držali riječi Isusovih i kad bi po njegovu primjeru svi ovako radili! Odakle tolika zla, ako ne odatle, što jedni drže sebe boljima od drugih pa ih preziru, progone kleveću, otimaju im glas i imetak ... Primjer Isusov neka nas potiče, da osobito siromasima, bolesnima i umirućima pomognemo djelima duhovnog i tjelovnog milosrđa. *S. B. D. I.*

Kalendar Srca Isusova i Marijina za god. **1915.**
naručuje se kod Uprave Glasnika Srca Isusova

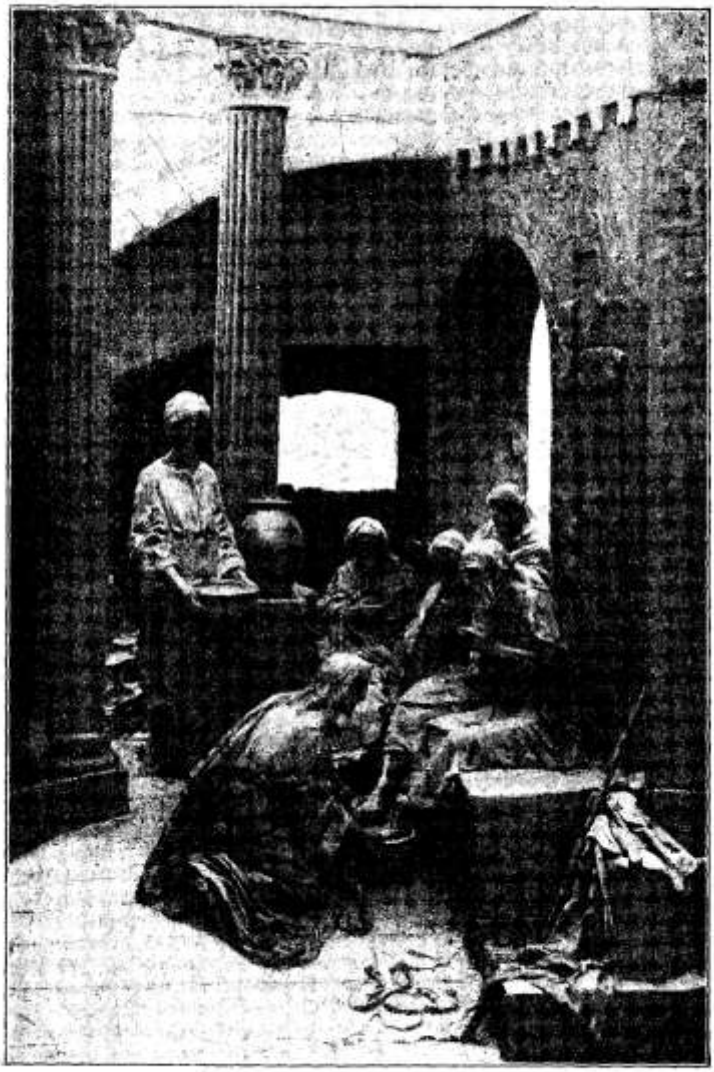

Isus pere učenicima noge.

Kad povorka uđe u Jeruzalem, uzbuni se sav grad i izađe mu u susret. A kad to vidješe farizeji, pobjesniše od zavisti i govorahu međusobno: „Vidite, da ništa ne pomaže? Eto sav svijet ide za njim!“ Slijepci i vođe slijepih! Što to govorite? „Sav svijet“, velite, „ide za njim!“ Kamo sreće, da je to istina! Ali eto, vi ste prvi, koji ne idete: vi ste oni, koji će i sav taj neuki narod od njega odvratiti.

Hvale je vrijedna bez sumnje ova odanost naroda; ali što koristi, kad ne imađaše žive i nepokolebive vjere već se dade kasnije zavesti zlim primjerom svojih vođa? Na sličan način stradavaju mnogi i danas. Eto, što čini zao primjer, eto, kamo vodi plitka i površna pobožnost! Nedajmo su zavesti ni od koga niti slijedimo Gospodina drugomu za ljubav! Daleko budi od nas, da bismo mu kod molitve u crkvi, kod pričesti klicali: Hosana! a malo zatim da bismo privoljevši u teški grijeh vikali: Propni ga!

Došlo i vrijeme rastanka. Po večeri usta Gospodin od stola, odloži gornje haljine, zapregne se ubrusom i stade učenicima prati noge. Stvoritelj neba i zemlje kleči evo do nogu svojih stvorova i pere im noge! Kako li su negdje anđeli gledali uplašeno s neba i promatrali, što to Gospodin radi! Ni Petar nije mogao to nikako dokučiti, pa se htjede oprijeti. „Gospodine, zar ti meni da pereš noge?!“ Pa i kad ga Isus upozori na veliko otajstvo, što se krije u tom činu, ni onda se on ne može snaći te veli: „Ne ćeš mi prati nogu nikad!“ Divne li poniznosti Petrove! Samo da je bila i dovoljno razborita! Ali u Petru je prešla u tvrdoglavost, kako se to i danas znade kod mnogih dogoditi. Istom, kada čuje, da bi mogao biti radi svoga neposluha isključen od kraljevstva Božjega te da ne će imati dijela s Isusom, istom se onda opameti i popusti. E, ako je tako, reče tada Petar, onda „Gospodine, ne samo noge moje, nego (peri) i ruke i glavu!“ Vidi se, da ga je čas prije zanijela naglost i nepromišljenost, a ne toliko zloba. Ta on je pripravan i u smrt poći za Isusom, a da ga ne bi hotio slušati! Vidi sliku o tom na strani 305.

A zašto se Gospodin ovako duboko ponizio na posljednoj večeri? Da nama dade primjer iskrene poniznosti. „Vi zovete mene Učiteljem i Gospodinom“, reče im iza toga; „i pravo velite; jer jesam. Kad sam dakle ja oprao noge vama, i vi ste dužni jedan drugom noge prati; jer vam dadoh primjer, kao što ja učinih vama, tako da i vi činite“. Primjer nam je dao, da se do potrebe kao i on tako duboko ponizimo, te budemo spremni drugome i noge prati, jer tako visoko treba da cijenimo bližnjega svoga, a do sebe tako malo da držimo. Koliko bi manje zala i nepravda bilo na svijetu, kad bi se svi ljudi držali rieči Isusovih i kad bi po njegovu primjeru svi ovako radili! Odakle tolika zla, ako ne odatle, što jedni drže sebe boljima od drugih pa ih preziru, progone kleveću, otimaju im glas i imetak... Primjer Isusov neka nas potiče, da osobito siromasima, bolesnima i umirućima pomognemo djelima duhovnog i tjelovnog milosrđa. *S. B. D. I.*

☞ **Kalendar Srca Isusova i Marijina** za god. **1915.** naručuje se kod Uprave Glasnika Srca Isusova.

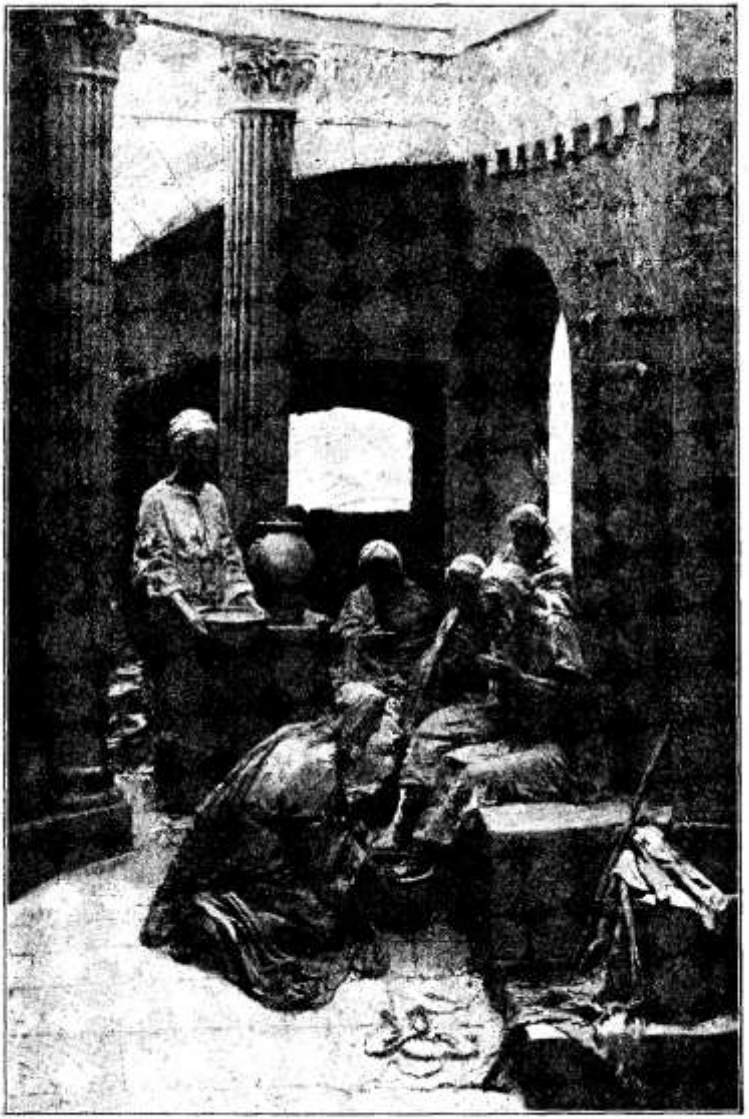

Isus pere učenicima noge.

Nije za te, već za pijanduru.

Piše vojnički superior **Matija Rihtarić.**

(Svršava se.)

„Apstinentska društva".

Danas su se društva tako zvanih „apstinenata", to će reći onih, koji ne piju opojnih pića, dobrano svojim djelovanjem razmahala. Ima ih dosta i djeluju na sve strane pa i kod nas u Hrvatskoj. Ali gdje uspijevaju? Ondje, gdje ljudi i bez njih živu razumno, te prema tomu razumno jedu i piju. Kod ovih je takvo društvo suvišno. Neka ta društva zadu u razne krčme i tu neka propovijedaju rat osobito rakiji i špiritu! Al neka to pokušaju! Prvi će biti krčmar, koji će ih bez milosrđa baciti napolje. Njemu će se pridružiti svi pijandure: „Van! Van! Napolje s njim! Kakovo društvo, kakovo antialkoholično, apstinentsko društvo! Van s njim"! — derat će se pijandure.

Što bi tu trebalo učiniti? Prije svega trebalo bi broj gostiona, krčmi i rakijašnica u velikoj mjeri s m a n j i t i. Što koristi govoriti proti pijanstvu, a onamo podizati pijačnice?! Ne velim, da treba ukloniti baš sve gostione i krčme. One su po sebi dobre, kadikad upravo nužne. Dođe na pr. stranac, koji nema u mjestu nikakvog znanca, komu bi se navratio, kod koga bi se jelom i pilom okrijepio. Dođe blagdan, kad bi i manje imućni, koji nemaju svaki dan zdrave i čiste kapljice na stolu, htjeli umjereno okusiti dara Božjega: i njima bi dobro došla krčma, gdje bi mogli dobiti dobrog pića. Ali, da u krčmama dan na dan loče domaći svijet, i to još takav, koji ne bi trebao radi velike sirotinje, da kap vina okusi ni na Božić — to je ono, što se ne bi smjelo trpjeti! Uzalud se jadikuje: narod propada! — a onamo dopušta, da krčme niču poput gljiva iza kiše . . .

Razne države imadu glede krčma i razne zakone, sad blaže, sad strože. Ali što će i najbolji zakoni, ako se ili ne drže ili se izigraju? Ta i mi imamo zakone i ne baš loše; ali — na papiru! Zakon n. pr. traži, da se krčme u 10 zati na večer „zatvore". I zatvore se; ali se uza sve to pije u njima, sada još više, nego prije, kad su bile otvorene! Eto zakonu je udovoljeno, ali i krčmaru i pijandurama! . . Nije dakle dosta, da se krčme samo z a t v o r e, već treba da se i i s p r a z n e; a na to se slabo gleda.

Da je na moju, ja bih takvog krčmara, koji daje pijanduri toliko vina, da se opije, kaznio tako, da mu se oduzme pravo točenja. Tko hoće i dalje piti, neka si dade vina donijeti u kuću. Kod kuće ga, siguran sam, ne će ni treći dio ispiti, kao u krčmi. Na taj bi način prestalo i ono galamljenje i ono noćno deranje i one strahovite psovke i toliki drugi grijesi. Pijanduru pak, koji se ulicama dere i galami, trebalo bi osjetljivo kazniti. Ona kazan, da ga odvedu k „crvenoj lampi", a drugi dan ga puste, nije nikakva kazan. Ta mnogi od ovih ne bi ni išo kući! Spavao bi na kojoj klupi ili u kojoj jami ili bi pio cijelu noć! . .

Da završim.

Još jednu riječ tebi, pijanduro! I opet ne tebi stara, okorjela pijanduro, već tebi, koji još ne plivaš sav u špiritu. Neumjerenim pićem

potkapaš si zdravlje, a bez zdravlja nema zarade i dobrog života. Pićem si truješ i mladost i starost, ako takvu dočekaš, a znaj, da su rijetki, koji ju dočekaju! I ne samo da si život truješ nego ga i skraćuješ: postaješ samoubojica. Koja strahota, koja grjehota!

Čuj, bio ti obrtnik, radnik, seljak ili što mu drago, čovjek si, stvoren od Boga, a ne marvinče, pa i živi kao čovjek, a ne kao nerazložna živina! Pače i živina znade, kad joj je dosta, a ti zar da ne znaš? Ne zaboravi, da ćeš jednom Bogu za sve račun polagati. Jedi dakle i pij, koliko ti treba, a ne, koliko ti godi! Pazi na čistoću i duše i tijela. Čistoća je, veli se, polovica zdravlja. Učini sam sebi neki red, kada da ustaješ, kada da se moliš. Uredi si, kad ćeš na posao, kad jesti; u koje ćeš društvo i među koje drugove zaći; kada ćeš spavati.

Ne zaboravi, da je drugo nedjelja, a drugo radni dan. „Drži se reda i red će držati tebe" rekao je sv. Augustin. U nedjelju otpočini tijelom, a poskrbi se i za dušu, da i ona dobije svoje hrane. U radni dan pak radi, radi veselo. Rad donosi svagdanji kruh. Budeš li se držao toga, Bog će te blagosloviti, bit ćeš zadvoljan ti, žena tvoja i dječica.

Savršeno pokajanje.

Može se dogoditi i događa se, da čovjeku nenadano zaprijeti smrtna pogibelj, a on se nalazi u smrtnom grijehu i nema prilike, da se ispovijedi. Što će biti s takvim čovjekom? Zar da zauvijek propadne? Zar mu nema spasa? Ima, ako se savršeno pokaje. Savršeno pokajanje naime skopčano s čvrstom odlukom, da ćemo se ispovjediti, oprašta nam on čas sve grijehe, i velike i male. Savršeno pokajanje nadomješta dakle sv. ispovijed, kad čovjek nema prilike, da se ispovjedi. I to vrijedi za sve vrijeme, a ne samo možda za smrtni čas. Odatle se vidi, kako je potrebno, da svatko znade, što je to „savršeno pokajanje" i kako se pobuđuje i da ga često u životu ponavlja, osobito, ako je u smrtnom grijehu, a ne može se odmah ispovjediti.

Što je dakle „savršeno pokajanje?" — Savršeno pokajanje jest bol duše radi počinjenih grijeha, kojima je čovjek uvrijedio Boga najveće dobro. A kako se pobuđuje savršeno pokajanje? — Pobuđuje se tako, da čovjek iz sve duše svoje požali, što je uvrijedio Boga, najveće dobro, koje bi morao ljubiti nada sve, a on ga je uvrijedio. Takvo savršeno pokajanje uključuje u sebi i odluku, da se ne će više griješiti, da će se činiti pokora i da će se obaviti valjana ispovijed, kada to bude moguće.

Ima li za to takva propisana molitva? Nema nikakve propisane molitve nego si svatko može sastaviti molitvu, kako hoće, samo da bude u njoj izražena iskrena bol duše radi učinjenoga grijeha i to zato, što se tim grijeaom uvrijedio Bog, koji je sama Dobrota i za to svake ljubavi i slave vrijedan. Prema tomu dosta je, ako se čovjek ovako po prilici pomoli:

O Bože moj i sve Dobro moje! Žao mi je od sveg srca moga, što sam ikad u životu svome uvrijedio tebe, Ljubav i Dobrotu neizmjernu.

U toj kratkoj molitvici sadržano je sve, što savršeno pokajanje u sebi uključuje: Tu je iskreno pokajanje, tu je pokajanje za grijehe, tu općenito pokajanje za sve grijehe tu pokajanje nutarnje, tu pokajanje savršeno i vrhunaravno, jer se kaje radi Boga, a ne možda za to, što je nebo izgubio, a pakao zaslužio ili radi kakvih drugih vremenitih zala; tu je uključena i odluka, da će se popraviti i da ne će više griješiti, jer tko ne bi imao takve odluke, ne bi mu ni pokajanje bilo iskreno ni pravo; tu je i pripravnost, da će činiti pokoru i pružiti Bogu zadovoljštinu, kakvugod Bog od njega zatraži; tu napokon i pripravnost, da će se ispovjediti, kad to bude mogao, jer znade, da je to jedini način, da od Boga postigne oproštenje. Tko je dakle od svoje strane spreman na sve ovo, taj čini ono, što u taj čas učiniti može, i to je dosta, da se spasi.

Prema tomu tko rečenu molitvicu ili koju drugu ovoj sličnu skrušena srca izmoli, dobiva onaj čas potpuno oproštenje svih svojih grijeha, makar se uslijed smrti i ne ispovjedio, makar ni pokoru nikakvu ne činio zato, što mu smrt ne dade vremena, da je čini. A jer nitko ne zna, kad ga može smrt snaći: zato treba da svatko ovu molitvicu danomice ponavlja, osobito prije spavanja ili kakvog pogibeljnog posla ili puta.

Ovakovo savršeno pokajanje ima dapače takvu moć, da i nekatoliku i nekršćaninu pribavlja potpuno oproštenje svih njegovih grijeha, samo ako ju izmoli uistinu pravim skrušenim srcem. Njome naime izjavljuje takav čovjek, da je spreman na sve što Bog od njega traži, samo da mu dušu spasi. U smrtnom času, ako takav nevjernik ili inovjernik umre, pošto je probudio u srcu savršeno pokajanje, postizava vječni spas. Odatle se vidi, kako je dobro danom prilikom a osobito na smrtnom času podučiti i nevjernike i krivovjernike i raskolnike i odmetnike i otpadnike i sve vrsti grješnika, da probude savršeno pokajanje, kako bi se i oni spasli.

Naučimo stoga gornju molitvicu i ponavljajmo ju često, a osobito u smrtnoj pogibelji. Naučimo i druge moliti ju, kako bi i njima u najodlučnijem času života bila na spas.

Dobra opomena.

Svetu Katu Sijensku, dok je još djevojčica bila, poslala majku da naruči jednu misu na čast sv. Antuna. Dijete izvrši nalog točno; pa kad joj svećenik reče, da će misu odmah služiti, osta mala kod mise. Radi toga je naravno došla kući prekasno. Majka planu, izgrdi je čestito i u ljutini se zaboravi te izusti i neku kletvu. Katarina šuti i čeka mirno, dok bura prođe. Tad povuče majku na stranu pa će joj odvažno, kako ne bi ni odrastao učinio:

„Mamice draga! Ako sam pogriješila, a ti me kazni kako znaš, samo te molim: Nemoj kleti! Ako sam skrivila ja, nije Bog dragi."

Te su riječi majku pogodile u srce. Nikad se više nije tako zaboravila, da bi u ljutini izustila kakvu nelijepu riječ.

Tko uči djecu psovati i kleti? Često puta, vrlo često oci i matere! A tko se poslije najviše tuži, što ima nevaljalu djecu? Oci i matere.

Osnivajmo sekcije u kongregaciji!

Mnoge naše kongregacije jedva životare. Spale su na obične bratovštine te se zadovoljavaju redovitim sastancima — koji također već ne privlače — i tom prilikom obavljenim pobožnostima. I to je sve! Ovakvo društvo ima ime kongregacije, a kongregacija nije. A zašto nije? Jer nema života u njoj, jer nema rada u njoj, jer se zaboravilo i na samu svrhu kongregacije.

Što hoće Marijina kongregacija? Za čim ona ide? Eno jasnog odgovora u pogl. III. općih pravila t. 12. Tu se izrijekom veli: „Kako Marijine kongregacije idu za tim, da pripomognu članovima svojim do što veće svetosti i da blagotvorno utječu na duševno spasenje mnogih drugih, zato treba da one oko toga i raznim sredstvima pomno nastoje, u članovima svojim da podržavaju bogoljubnost te da ih pute na djela kršćanske ljubavi." A koja su to najuspješnija sredstva, kojima će se lako i brzo postići željena svrha? Na to odgovara slijedeća točka pomenutih pravila: „Da bi se lagljе izvela ta djela, bit će podesno ustrojiti posebne sekcije s vlastitom organizacijom i područjem svojim, dopusti li to broj članova i njihove sposobnosti."

I doista, iskustvo pokazuje, da se ni članovi kongregacije ne odlikuju usrdnom bogoljubnošću niti marljivo vrše djela kršćanske ljubavi, ako se pored tolikih sredstava kongregacije ne upotrebljava nijedno drugo doli samo — redoviti sastanak s litanijama i pjesmom.

Hoćemo li dakle da u kongregacije ulijemo što više života, da u zbornika pobudimo što veće zanimanje za kongregaciju i da im pružimo u kongregaciji priliku, da razviju lijepe svoje sposobnosti te ne traže društava ni poticaja ni zabava izvan kongregacije; a mi osnivajmo sekcije!

Što su dakle „sekcije"? Ništa drugo nego radne skupine osobito gorljivih zbornika, koji žele polučiti stanovitu svrhu prema općem cilju kongregacije. Jedni n. pr. hoće nedužne zabave i veselja, i u tu svrhu osnivaju sekciju zabavnu ili pjevačku; drugi žele, da se izvježbaju u govorništvu i slobodnom, nepris ljenom javnom [illegible]

dobri pisci i književnici: eno im prilike, da se usavrše u književnim sekcijam ili u akademijama; drugi su opet oduševljeni za Pijevo društvo, jer znadu, od kolike je vrijednosti u naše vrijeme, pa žele ne samo to društvo pomoći već i zlu štampu iz katoličkih kuća odstraniti: eno im zgode i poticaja u sekciji za dobru štampu.

Ženske bi htjele ukrasiti kuću Božju prigodom raznih svečanosti, i opskrbiti siromašne crkve potrebitim misnim ruhom i rubljem: neka stupe u sekciju za potporu siromašnih crkvi; druge imadu sažaljenja sa siromašnom i zapuštenom djecom, pa im žele pribaviti pristojnu odjeću i čestit zalogaj: neka se okupe oko sekcije za opskrbu siromaha; druge opet žele raširiti kraljevstvo Božje među nesjedinjenima: eno im za to sekcije Apostolata sv. Ćirila i Metoda. Tko pak želi pomoći misijonarima u krajevima neznabožnjačkim, neka stupi u misijonsku sekciju; itd.

Ali da ove sekcije urode željenim plodom te se ne izrode u puko sastajanje, čavrljanje, zabavu, ili da se s vremenom ne razvrgnu uslijed nemarnosti članova, dobro će biti, da se pripazi na ova temeljna načela, prema kojima treba da se svaka sekcija osniva:

1. Sekcija je skroz ovisna od vijeća ili poglavarstva kongregacije; stoga nadstojnik ili nadstojnica kongregacije ima pravo da prisustvuje svim sastancima i vijećanjima sekcije, makar i ne bio član te sekcije.

2. U sekciju neka ne stupaju svi članovi od reda, već samo takvi, koji imadu volje, smisla i sposobnosti za svrhu i sredstva, kojima se dotična sekcija služi. Nije svatko n. pr. za pjevanje niti svatko ima sluha niti vremena, da polazi vježbe. Slično vrijedi i za druge sekcije.

3. Sudjelovanje članova valja točno nadzirati te nemarne odmah odstraniti, da ne zavedu još i druge.

4. Svaka sekcija neka ima svoga pročelnika ili kako se već hoće nazvati, a do potrebe i tajnika i blagajnika.

5. Kongregaciju valja barem svake po godine pismeno izvjestiti o životu i radu sekcije. A i vijeće kongregacije treba da ide sekcijama vazda na ruku te o njihovima željam i predlozima savjesno vijeća.

6. Već prema zadači dotične sekcije trebat će voditi točan dnevnik, točne izdatke i primitke, što se sve i kada uradilo, s kojim uspjehom ili neuspjehom i t. d.

7. Neka upravitelj, bez čijega se znanja i odobrenja ne smije ni u jednoj sekciji ništa važnije poduzimati, ne dopusti, da isti članovi sudjeluju u svim sekcijama, već samo u toliko, koliko mogu lako i bez uštrba za svoje zvanične i ine dužnosti udovoljiti svima obvezama. Inače se lako može dogoditi, da se članovi odviše opterete te ne mogu ni u jednoj sekciji pravo udovoljiti svojim dužnostima ili zanemaruju svoje staleške dužnosti ili si škode zdravlju.

8. Članovi neka imadu pri svemu čistu nakanu, da svojim radom proslave Boga, razvesele Majku Božju, pomognu sebi i bližnjemu. Daleko budi svaka taština i svaka zavist!

9. Pravila sekcije neka točno označe svrhu i djelokrug njezin, kako se ne će doći možda u sukob s kojom drugom sekcijom, kongregacijom ili kojim drugim vjerskim društvom u istome mjestu

Boli su milost Božja.

Sv. Feliks od Kantalicije trpio je prema koncu svoga života velike tjelesne boli. Podnosio ih je pravom svetačkom strpljivošću. Kad bi ga liječnik zapitao, zašto ne prosi od Boga, da mu ublaži ili oduzme boli, reče mu svetac:

— Zar da prosim moga Isusa, da me ozdravi? I kad bi posve izvjesno znao, da će me Isus, ako ga usprosim, ozdraviti, ne bih ga ipak za to molio. Boli su milost Božja. Zar hoćete, da odbacim milost Božj-, i da se odreknem časti: iz ljubavi prema Isusu trpjeti? — Odgovor dostojan jedgoga sveca. **M. K.** D. I.

Marijina kongregacija i značaj.

(Svršava se.)

Kakva posla ima značaj s Marijinom kongregacijom? A kakva posla ima dijete s materom svojom? Kršćanski mladić stupa u kongregaciju s ovom svečanom izjavom i ujedno posvetom: „Izabirem Te danas pred svojim anđelom čuvarom i pred cijelim dvorom nebeskim za gospodaricu, odvjetnicu i majku svoju te čvrsto odlučujem, da ću odsele uvijek Tebi služiti". Vjerna i trajna služba iziskuje vjerno i trajno vršenje volje Matere Božje. Volja Majke Božje je volja Božja. Ona je jedina tolikom dosljednosti vazda djelovala prema vrhovnom načelu — volji Božjoj — da nije kroz cijeli dugi život svoj ni u najmanjoj stvarčici nikad odstupila od toga vrhovnoga načela. Tko dakle njoj vjerno služi i za njom se povodi, taj vjerno djeluje po vrhovnom zakonu ćudorednom. Jasno je, da je Marijina kongregacija za značaj isto što je vrelo za potok.

Istina, mogao bi netko i bez Marije postati značajan, ali i to stoji, da Marija one, koji se njoj usko priključe, dovodi do pravog značaja. A kongregacija Marijina upravo je ona zadruga, što je sv. Crkva prvobitno za svoju mladež osnovala, da je u njoj što bliže skupi pod ljubeznu materinsku zaštitu premile Majke Božje i naše. Čovjek, a osobito mladež ima čuvstveno srce. A Majka je pravi magnet za srce svoje djece. Sv. Bernardo je zato nazvao Mariju tatom srdaca. Kad svaka majka svojom ljubavi neodoljivo privlači srce svoje djece k sebi, kako istom Marija, čijom se ljubavi ne može mjeriti ljubav nijedne tjelesne majke! — Još bih na nešto podsjetio! Kako se iz svega vidi, pravi ćudoredni značaj nitko ne može steći bez milosti.

Članak je sv. naše vjere, da nitko ne može sve zapovijedi Božje kroz cijeli život svoj izvršivati bez milosti Božje. A čuli smo, da se značaj stiče, uzdržaje i čeliči dosljednim i trajnim vršenjem htijenja i djelovanja prema vrhovnom načelu, t. j. po ćudorednom zakonu. 10 zapovijedi Božjih ujedno su i naravski zakon i pozitivni. Ovdje ti se i opet otvara krasan vidik, zašto je Marija u uskom odnošaju sa značajem. Crkva i po njezinom nauku svi vjernici pozdravljaju Mariju „Majkom Božje milosti", zatim: „Životom, slašću i ufanjem našim". Nauka je u sv. Crkvi, kako se Bog dostojao dati

nam svoga Sina kroz otajstveni žlijeb: Mariju, tako nam i sve milosti daje kroz ruke svoje prečiste, ljubezne Majke.

Osim svega toga, da se latimo i ustrajemo u teškome poslu, što tvorba značaja iziskuje, veoma nam pomaže da imamo uzor. Nu može li biti za plemenitog sina krasnijega, privlačivijega i ljubeznijega uzora od uzora uzorne mu majke? Svi se ovi uvjeti nalaze u nedohitnoj mjeri u Marije. Silna je, blaga je, ljubezna je, bezgrješna je, dobra je, darežljiva je; sve naše potrebe vidi u Bogu; brižna je, puna je samilosti; ne straši se nikakve nevolje, veću samilost ima prema onima, koji su u najvećoj potrebi. Ima dakle sve, što samo zaželjeti možeš u jednoj majci i puno više.

Recimo što i o sredstvima, kojima se dolazi do značaja. Budi savjestan prije svega u vršenju svojih staleških dužnosti. Đak si na pr.: nauči svaki zadatak, što bolje možeš. Pazi na svako predavanje. Nedaj se nikakvim protivštinama, osobito š'o dolaze sa strane tvojih saučenika, odvratiti od svojih dužnosti. Ali vrhu svega pazi na čistoću srca svoga većma, nego na zenicu oka svoga. Znaj dobro, da čudoredni propalice ne samo nikada do značaja ne dolaze, nego su upravo beznačajnici, jer ne djeluju po nepromjenljivom moralnom načelu, nego po časovitim strastima, što su s njim sasma ovladale. Značaj se u borbi stvara i brusi. Evo ti svakidašnje borbe, što ju moraš biti, hoćeš li da očuvaš u ovom sjaju krasan biser čistoće, hoćeš li da ispuniš dan na dan svoje dužnosti.

Značaj ima stupnjeva. Uspeti ćeš se na visoki stupanj, budeš li čeličan i postojan u vršenju dužnosti i čuvanju čudorednosti. S dobom će rasti i borbe za ove dvije dužnosti. A budeš li ustrajan, rast ćeš i u značaju. Znaš već, kršćanski mladiću, gdje je vrelo one sile i snage, bez koje nije moguće doći do čudorednog značaja. Zato nemoj se stidjeti javno ispovijedati vjeru. Ispovijedaj je, ne samo ustima, nego još većma djelima. Prisustvuj sv. misi, kad ti Crkva zapovijeda. Primaj sakramente i onda, kad ti Crkva ne zapovijeda. Jer mladić si, kipe i vriju u tebi strasti i požude, zato ti nije dosta jedamput se na godinu ispovijediti i pričestiti. Pričesti se, što češće možeš. Znaj, da nije značaj, koji ljudski obzir ne će, ili ne zna da skrši.

Najkraća propovijed.

Dekan Swift, koji je živio u Londonu 1667. do 1745. bio je poznat kao veliki šaljivdžija. Jednom ga nagovarali, da rekne kratku propovijed o kršćanskom milosrđu. Obeća. Slijedeće nedjelje eno ga na propovjedaonici, gdje poče ovako:

„Tko se smiluje siromasima, Gospodinu pozajmlje". To je bila rečenica, o kojoj će propovijedati. A sada nastavi: Ako ste zadovoljni s ovim jamstvom, a vi — novac ovamo!" — — Ništa više! To je bila sva propovijed. I ta propovijed, premda tako kratka, bijaše, kažu, tako moćna, da se za čas sabrala velika svota za siromahe.

Nebeska banka radi još i danas. I danas se može u nju vrlo koristonosno uložiti glavnica. A i „siromaha imate uvijek uza se", sada osobito, iza ljutih ratova.

Mjesečni zaštitnik.

Sv. Franjo Borgija. 10. listopada.

Godine 1510. ugleda svijetlo kao prvorođenac Ivana Borgije, vojvode Gandijskoga u Španjolskoj. Mladost svoju sprovede kao plemče na dvoru cara Karla V., gdje je već tada bio živ primjer za sve. U dvorskom vrtlogu živio je kao da je u samostanu. Naslijedivši oca u vladi nastojao je iz svih sila, da mu u državi cvate i napreduje vjera i pravo kršćansko življenje, a oblasti da vrše svoju dužnost strogo po pravici. Pokraj svih briga vladalačkih molio se, postio je i trapio se kao da je samostanac, a ne vladar. Nije čudo, da je napokon odlučio odreći se sasvim svijeta i služiti jedino Bogu.

Potresen smrću kraljice Izabele upozna još jače nad njezinim lijesom svu prolaznost i ispraznost ovoga svijeta. Kad mu malo zatim umre žena, predade vladu svojemu najstarijemu sinu, a on se odreče svega i zamoli sv. Ignacija, da ga primi u svoju netom osnovanu Družbu. Želja mu se ispuni. U dobrano već poodmakloj dobi prihvati knjigu i stade učiti bogoslovlje te postane svećenik.

Sv. Franjo Borgija

Kao Isusovac odlikovao se Franjo velikom poniznošću, golemom revnošću u službi Božjoj, neograničenom poslušnošću i svim drugim krepostima, koje treba da rese dobrog redovnika. Osobito je nježno štovao presv. oltarski Sakramenat i promicao čestu pričest. Radi velikih i prokušanih kreposti njegovih izabraše ga trećim poslije sv. Ignacija generalom Družbe Isusove. Umro je blaženo g. 1572., a svecem bi proglašen g. 1671.

„Ja volim biti zadnji među slugama Božjim nego prvi među slugama zemaljskim". Ovako je Franjo znao govoriti, a prema tomu i raditi. Zato je i odabrao Družbu Isusovu, jer je znao, da u njoj ne može postići nikakve časti zemaljske, pošto se na to posebnim zavjetom obvezuje. Zato je i u Družbi i kao general bio vazda uzor prave i duboke poniznosti.

Divne li lozinke i za djecu Marijinu! Što su sve časti i odlike svjetske spram ove: Bogu služiti i njegovu volju vazda i u svemu vršiti!

Novu kartu balkanskog ratišta izdala je tvrtka R. Lechner (Wilh. Müller), Wien I., 31. — Karta obuhvaća Bosnu i Hercegovinu, Srbiju i Crnu goru u mjerilu 1 : 1,000.000. Veličinu 60 × 70 cm, ijena: K 1·80; na platnu. K 3·60 Karta je vrlo točna i pouzdana.

Zbornik — prelat.

Piše: **Josip Predragović D. I.**

Andrija dr. Jagatić.

(* 1850. † 1901.)

Jedan od najplemenitijih i najzaslužnijih Hrvata, kršćanski čelik-značaj, svećenik perom, svećenik govorom, svećenik ljubavlju, svećenik djelima, svećenik po Srcu Božijem, veliki zbornik Gospin bijaše Andrija dr. Jagatić. Rodio se je 11. studenoga 1850. više Siska u selu Luki, u župi Martinskoj Vesi od seljačkih roditelja. Pučku je školu svršio što kod kuće što u Kloštru Ivaniću. Dônju je gimnaziju učio u Požegi kao pitomac orfanotrofija. Kao orfanotrofac bijaše u IV. razredu primljen 2. veljače 1867. u zbor Bl. Dj. Marije, koji je bio pod naslovom „Bezgrješnog Začeća Gospina" i pod zaštitom sv. Alojzija i Stanislava u zavodu podignut 8. prosinca 1863. Gornju gimnaziju i bogoslovlje svršio je Jagatić u Zagrebu. Tu je znanjem svojim pretekao sve drugove, a vladanje mu bijaše tako ozbiljno, mirno, odlučno, trijezno, te je gotovo v še naličio mužu nego li mladencu. Stoga su ga i sami uč enici poštivali i više nego li je to obično među sudrugovima.

God. 1875 bi zaređen za svećenika. Kao mladomisnika poslaše Andriju u Požegu za nadstojnika orfanotrofija, gdje je neumorno radio oko uzgoja mladeži, a ujedno je obučavao na gimnaziji. Nego za godinu dana pozovu ga u Zagreb k uredništvu „Katoličkog Lista" za pomoćnika; ujedno je obnašao službu nadstojnika nauka u nadbiskupskom sjemeništu i predavao klericima u liceju (VII. i VIII. r.) vjeronauk. U to doba promoviran bi Jagatić na doktorat bogoslovlja. U travnju g. 1877. preuze dr. Jagatić sam uredništvo „Katoličkog Lista", te ga je neumorno uređivao sve do konca mjeseca siječnja g. 1882. Za to je vrijeme učiteljevao u Zagrebu na raznim učionama od najnižih pa do najviših: na nižim pučkim školama, u višoj djevojačkoj školi; mladeži na nižoj realci držao bi propovijedi, u nadbiskupskom liceju, na sveučilištu, svagdje se savjesno pripravljao za svoju službu, svagdje bi ostavio krasnu uspomenu i među đacima i učiteljima i učiteljicama.

Kada je u Bosni bila uspostavljena katolička hierarhija, previšnjim riješenjem od 25. prosinca 1881. imenuje Njegovo Veličanstvo Jagatića kanonikom mladoga prvostolnoga kaptola vrhbosanske nadbiskupije. U Sarajevo prispije 25. veljače 1882., te se punih četrnaest godina uz svoga nadbiskupa Stadlera sav posvetio duševnome radu, da podigne katolički život i katoličku svijest u vrhbosanskoj nadbiskupiji. „Vrhbosni" je bio prvi urednik; u njoj se zrcali čitava duša njegova. Poletan i zanosan budio je vrsnim perom svojim život i svijest katoličku lijepim člancima i poučnim štivom; a jednako neumoran bijaše u upravi nadbiskupije, na uzgojnom polju, u podizanju valjanih uzgojnih i naučnih zavoda: svagdje bijaše svome nadbiskupu desna ruka. Hrvatska književnost jedva ima ljepših putopisnih crtica od Jagatićevih. Ovamo idu: „Putne crtice iz sv. zemlje" i „Paljetkovanje s mojega puta u Lourdes".

Kanonik Jagatić bio je uvijek ugalni kamen, dika i ponos vrhbosanskomu Kaptolu, za koji je najviše po noći radio, jer nije mogao po danu, kad su ga zvali na rad razni drugi poslovi, osobito propovjedaonica, ispovjedaonica, škola. Poput Fenelona nastojaše da kao kateketa predobije mlada srca za Isusa i Mariju, a kao ravnatelj škola milosrdnih sestara u Sarajevu bijaše vješt savjetnik i u naučnim i u strogo uzgojnim pitanjima.

Za veliki i blagoslovni rad njegov imenova ga Lav XIII. dana 24. veljače 1896. apostolskim protonotarom. Nego domala mu valjalo ostaviti Sarajevo i Bosnu. Andrija dr. Jagatić, dolazi mjeseca lipnja 1896. u Zagreb kao vrhovni glavar sestara milosrdnica velike hrvatske pokrajine. Ne samo u Zagrebu nego i izvan Zagreba razvijao je Jagatić vanrednu djelatnost, a sve na veću slavu i korist vjere i Crkve katoličke. Milosrdnicama i mladeži bio je uvijek brižan i blag otac; podizao je nove škole u Hrvatskoj i izvan Hrvatske te ovako djelovao na uzgojnom i kulturnom polju; samostan milosrdnica, crkvu i bolnicu djelom je podigao iz temelja, djelom preuredio i usavršio. Prvi hrvatski katolički sastanak, rimsko hodočašće, proslava jubileja Leona XIII., proslava i posveta hrvatske omladine Presv. Srcu Isusovu, razne propovijedi i duhovne vježbe, gospodarske katoličke udruge i socijalno gospodarstveni pokreti: svemu tomu bio je pokretač i neumorni pomagač Andrija Jagatić. Kao ispovijednik bijaše obljubljen, jer bijaše pun blagosti, razboritosti i ljubavi k dušama. „Valja, brate, raditi, dok se može", to je bila njegova riječ. E bi što većma rasplamtio u hrvatskome narodu ljubav k Majci Božijoj i upoznao ga što bolje s krščanskom savršenošću, osnovao je nabožni listić u čast bl. Gospe pod imenom „Marijin cvjetnjak" — posljednji književni pothvat njegov. Taj se listić poslije spojio s „Glasnikom sv. Josipa".

Dr. Andrija Jagatić.

Jagatić je ljubio svim srcem svoje zvanje, uživao je u svome zvanju, disao je samo za svoje zvanje, pa takav i umrije. U nedjelju 19. svibnja 1901. uvečer držao svibanjsku propovijed. Sjutradan mu pozlilo. Kad su svećenici u stolnoj crkvi izgovarali drugu večernjicu u čast Pomoćnici kršćana, Jagatić je slao predragoj Djevici Mariji svoje posljednje uzdahe. Ljubio ju je uvijek i štovao kao dobro dijete, pa mu je ona kao najbolja Majka pomogla u čas smrti. Sve do zadnjega časa tješio je prisutnike. Predavajuć ih volji Božijoj i Majci Mariji preminu 24. svibnja, na dan Pomoćnice kršćana.

Vijesti iz raznih kongregacija.

Zagreb. — Kongregacije gospoda i gospojica zajedno s kongregacijom učiteljica sporazumile su se na zajedničkom dogovoru dana 10. i 12. kolovoza, kako će u duhu pravila i prema starim predajama Marijinih kongregacija sudjelovati u javnoj pripomoći prigodom ovih teških ratnih vremena. Tom su se prilikom neke prijavile kao dobrovoljne bolničarke, neke da će besplatno šiti potrebito rublje za ranjenike i njihovu siročad, treće da će sabirati milostinju i darove u naravi. Povrh toga sve će prema uputi presvij. g. nadbiskupa dana 15. i 16. kolovoza sabirati u svim zagrebačkim crkvama milostinju u korist crvenoga križa i domaćih ranjenika; napokon će sve zbornice prema prilikama nastojati da u omanjim skupinama pohađaju bolnice te ranjenicima pruže uz tjelesnu što više i duhovne utjehe, u koliko je već ne budu bili primili. Sve su ovo na točnije i najsavjesnije s velikim plodom i blagoslovom Božjim i izvadale. Jedna zbornica odstupila svoje odaje, u kojima su druge zbornice s njome marljivo šile rublje za ranjenike. Mnogo su materijala same poklonile i sabrale.

Dne 19. kolovoza pošla je kongregacija gospoda „Navještenja Marijina" u staro Marijino prošteniste Remete, da tu preporuče Majci Božjoj Crkvu i domovinu. Ovo hodočašće dalo je povod velikom hodočašću zagrebačkih katolika, o kom govorimo na drugom mjestu, a u kom su sudjelovale uz druge i ove 3 kongregacije. Sve zbornice primaju svaki dan gotovo u potpunom broju svetu pričest za pobjedu našega oružja i za što skoriji i sretniji svršetak ljutoga rata.

Sve tri pomenute kongregacije primile su dne 23. kolovoza zajednički sv. pričest za blagopokojnoga papu Pija X. i zajednički prisustvovale svečanom Requiemu u prvostolnoj crkvi dne 25. istoga mjeseca.

O sličnoj gorljivosti djece Marijine javljaju nam i iz **Sarajeva.** Da navedemo samo jedan primjer. Revna nadstojnica građanske ženske kongregacije, zatvorila je svoju radionicu bijelog rublja, pa sa svim svojim pomoćnicama i učenicama ponudila se, da će šiti rublje za ranjenike. Okupila oko sebe i lijepu četu kongreganistica te u gradskoj vijećnici dobiše posebnu dvoranu, odijeljenu od drugih, koju nazvaše „zlatnom dvoranom", jer da u njoj rade „zlatne" pčele.

Travnik. — Građanska je kongregacija poslala Pijevu društvu godišnju članarinu priloživši i mali prinos. Svega K 5·05. Što mi znamo i druge ovdašnje kongregacije hoće da se začlane u Pijevo društvo i tako da promaknu katoličku štampu među Hrvatima.

Poruka uprave. — *Uslijed rata nijesmo mogli broj 9. Glasnika nikako na vrijeme poslati, jer ga pošta nije mogla primiti, premda je bio doštampan kao obično. Možda gdjekoji pretplatnici nijesu broj 9. još ni dobili, što bi se moglo dogoditi i s daljnim brojevima: nije krivnja na Upravi već u poteškoćama prometa. Molimo stoga usrdno cijenjene naše pretplatnike, da ovo dobrohotno uvaže te se strpe, dok promet na željeznicama i parobrodima bude posvema slobodan.*

Ista je poteškoća i s novim **Kalendarom,** *koji je bio gotov već prvih dana kolovoza, a međutim nadošle pomenute neprilike u prometu. Molimo navlastito naše cijenjene pretplatnike u Americi, da uvaže nesigurnu plovitbu te ljubezno ispričaju, što će i Glasnik i Kalendar dobiti s velikim zakašnjenjem. Ali bolje je i to, nego da im se izgubi.*

Još nešto vrlo važno! Uslijed rata nastala su teška vremena, pa to opažamo i mi već sada. Molimo najusrdnije svekolike dužnike, da nastoje svoje dugove što prije podmiriti; jer Glasnik, ovako jeftin kraj ovakve svoje opreme jedva izlazi na kraj **i ako svi na vrijeme uplate svu pretplatu.** *A što će istom onda biti, ako se ta pretplata ni iza 10 brojeva Glasnika ne namiri? Molimo stoga ponovno sve dužnike, da pošalju zaostalu pretplatu; a i druge cijenjene prijatelje Glasnika, da nam, sa što izdašnijim darovima priskoče u pomoć, da ne zapnemo.*

Razne vijesti.

Zavjetna procesija Zagrepčana Majci Božjoj Remetskoj.

Remete je staro glasovito proštenište Majke Božje kraj Zagreba. Zagrepčani rado idu onamo, da se preporuče Majci Božjoj u raznim potrebama. Tako i nedavno pozva presvijetli gosp. Nadbiskup dr. Antun Bauer Zagrebčane, da podu s njime dana 27. kolovoza k Majci Božjoj Remetskoj, da je zamole, neka bi nam pomogla u ovim teškim vremenima. I odaziva se Zagreb preko svakog očekivanja: do 30 000 naroda svih slojeva zajedno s gradskim načelnikom i gradskim zastupstvom, s odjelnim predstojnikom za bogoštovje i nastavu i mnogim drugim odličnicima, pošlo je u nepreglednoj povorci, koja je zapremila sav put od Zagreba do Remeta, Gospinog Svetišta, gdje je pod vedrim nebom presvij. g. Nadbiskup propovijedao i sv. misu odslužio.

U procesiji su sudjelovale i sve zagrebačke Marijine kongregacije izuzev đačkih, pošto su praznici. Mnogi su toga dana primili rano sv. pričest u zagrebačkim crkvama, a mnogi u samom Remetskom svetištu. Tom prilikom doveo je u Remete veliku procesiju i župnik iz Sestina, dok je domaći župnik dočekao Zagrepčane sa svom svojom župom. Osobito se istakla domaća „Vojska Srca Isusova“ i „Djevojačko društvo“. Tako se tu našlo na okupu i koje 4 do 5.000 samo seoskoga naroda u svojoj bjelini i u svom šarolikom crvenilu.

Procesija se istim redom povratila u prvostolnu crkvu, gdje se molitvom i blagoslovom završila.

Velečasni o. Celinšćak

prvi urednik našega Glasnika, kako su ga Isusovci preuzeli u svoje ruke, proslavio je dne 22. kolovoza u Zagrebu u najvećoj tišini svoj zlatni jubilej: 50 godišnjicu redovničkoga života svoga. Rodio se vrijedni svećar u Dubravčaku kod Ivanićgrada, dne 10. veljače 1848. Gimnaziju je polazio što u Zagrebu što u Požegi, dok nije dne 21. kolovoza 1846. stupio u novicijat Družbe Isusove u St. Andrä-u u Koruškoj. Iza dovršenih mudroslovnih i bogoslovnih nauka bio je neko vrijeme nadstojnikom u Požegi, a onda u Kalksburgu kod Beča. Kad su Isusovci imali u Bosni preuzeti novo dječačko sjemenište, bio je o. Celinšćak jedan od prvih otaca, koji su došli u Bosnu. Bilo to u ožujku godine 1882. I ostao je u Bosni punih 36 godina. Kroz c jelo to vrijeme predavao je klasičnu filologiju u višim gimnazijalnim razredima, a onda i hrvatski jezik i književnost. Samo je dvije godine prekinuo gimnazijalni rad predavajući u Sarajevu bogoslovima pastirsko bogoslovlje.

Neumorni profesor bio je neumoran i na peru te pružio hrvatskom narodu svu silu nabožnih knjižica. Od njega je toliko raširenu molitvenik „Kruh nebeski“, što ga g. 1910. već po drugi puta izdalo Društvo sv. Jerolima, te molitvenik „Srce Isusovo spasenje naše“, što ga također po drugi puta izdalo Uredništvo Glasnika Srca Isusova. On je marljivo surađivao kod izdavanja „Zbornika Marijina“, prve priručne knjige o Marijinim kongregacijama na hrvatskom jeziku, te izvrsnim molitvenicima i priručnicima „Kongreganist“ i „Kongreganistica“. Napisao je i prekrasnu poučnu knjižicu „Marijina kongregacija“, bez koje ne može biti nijedan upravitelj kongregacije, a izdao ju je kao i one prije spomenute vrhbosanski kaptol u Sarajevu. Sastavio je i „Devetnicu Srca Isusova“ i „Devet služba na čast Srca Isusova“ i mnoge druge omanje spise.

Kao urednik Glasnika označio mu je pravac i udario čvrst temelj te je već za njegova uredničkovanja postao jedan od najobljubljenijih hrvatskih nabožnih listova. Uređivao ga je od g. 1892. do g. 1900. Na Glasnik nije ni poslije zaboravio. Surađivao je marljivo i u „Hrvatskoj Straži“.

Kraj svoga vazda nježnoga zdravlja i slaboga tjelesnog ustroja doživio je ipak evo sretno 66. godinu života, od kojih je 50 sproveo u Družbi Isusovoj. Ovoga ljeta pozvaše ga Starješine u Zagreb, da kao vrstan uzgojitelj sudjeluje i kod uzgoja podmlatka hrvatske pokrajine Družbe Isusove.

Vrlome svećaru, izvrsnom redovniku, prokušanom školniku i uzgojitelju, marljivome piscu, vrlozaslužnom svom nekoć uredniku prinosi smjerne čestitke i „Glasnik Presv. Srca Isusova“.

† **o. Franjo Ksaver. Wernz, general Družbe Isusove.** — Iste noći od 19. na 20. kolovoza, kad je umro Pijo X. preminuo je i general Družbe Isusove o. Franjo Ksaver Wernz.

Generalom je izabran dne 8. rujna 1906. Kao takav obnovio je prema današnjim prilikama mudroslovne i bogoslovne nauke tako te su ove vrsti zavodi,

što stoje pod upravom Družbe Isusove steklitoliki ugled, da je Pijo X. po njihovom uzoru naložio obnovu tih nauka po svem svijetu, a Družbi Isusovoj predao središnje sjemenište južno-talijanskih biskupija i osnutak novoga sveučilišta u Japanu.

O. Wernz ustanovio je i našu hrvatsku pokrajinu Družbe Isusove (g. 1909.). Za sve Marijine kongregacije izdao je vrlo mudra „Opća pravila", prema kojima se upravljaju sve kongregacije, što stoje pod upravom Družbe Isusove, a služe kao sigurno ravnalo i svim ostalim kongregacijama. Ne da se tajiti, da su ta nova pravila mnogo doprinijela lijepom procvatu Marijinih kongregacija.

Rat.

Tmasti se oblaci nagomilavali već odavna, oluja je prijetila već od više godina, dok početkom kolovoza ne provali svom silom i žestinom: ljuti se rat bije na sve strane. Nas Hrvate nije iznenadio; mi smo ga pače uza sve njegove strahote i željeli, kako je to nedvoumno dokazalo ono silno oduševljenje naših hrabrih četa, kad su polazile u boj.

Širom domovine, a osobito ovdje u Zagrebu, pokazalo se, kako je Hrvat prožet živom vjerom te kako sve svoje ufanje u Boga postavlja. Vojnici su polazili u rat kao da idu na proštenje nakićeni ne samo hrvatskim trobojama nego i škapularima i medaljicama i slikicama Srca Isusova i Majke Božje. Da jedna je cijela četa nosila sobom uz ogromni hrvatski barjak i veliku okićenu sliku Srca Isusova. Same sestre milosrdnice razdijelile su do 6000 slikica i štitova Srca Isusova.

Na sličan način oplijenjene su i druge redovničke kuće, a i u trgovinama nabožnih stvari jedva se više moglo dobiti tih predmeta: tolika je bila jagma za njima. Jedan je svećenik razdijelio 4.000 slikica Bezgrješnog Začeća, kojima se cijela četa odmah zakitila. Jedan kapetan i jedan poručnik-kongreganist kupili su sami slikice Srce Isusova na platnu da zakite svu svoju četu.

Nije to bilo samo časovito vanjsko raspoloženje: momčad je pohlepno hvatala priliku, da može i savjest svoju očistiti i s Bogom se pomiriti te tako čista srca srnuti u boj za svetu i tako pravednu stvar. Čitave hrpe od 100, 300, 500 i više momaka dolazile su u zagrebačke crkve, osobito u prvostolnu i u crkvu Srca Isusova, a dovodili ih sami časnici viši i niži.

Teška ova vremena djelovala su i na druge te su ne samo vojnici već i oni, koji ostaju kod kuće, navlastito ako imadu koga svoga, što u rat polazi, marljivo dolazili i još uvijek dolaze na ispovijed. Primanje pričesti učestalo kao nikad prije.

Euharistijsko društvo za našu djecu u Prezidu.

Nabavio sam za svoju četu posebne znakove: lijepe križiće od aluminija, na kojima je s jedne strane kalež s hostijom, okružen klasjem i grožđem, a na drugoj slika sv. Franje Asiškog između dva anđela. Natpis na križiću: „Bratovština anđelske Vojske." Te križiće nosi četa na modroj vrpci o vratu. Na Alojzijevo sam imao „stavnju": djeca iz prvog razreda imala prvu pričest te bijahu gotovo svi pronađeni sposobnima i svrstani u našu regimentu. Ti mali vojnici pravi su moji kapelani, jer mi puno, puno pomažu; nešto oni, a nešto njihovi anđeli zaštitnici. Prije pričesti naime mole „anđeosku krunicu." Ta se moli ovako: Devet Očenaša, a iza svakog Očenaša tri Zdravomarije; na koncu još po 1 Očenaš u čast sv. Mihajlu, sv. Gabrijelu, sv. Rafaelu i svom anđelu čuvaru. Sve se ovo moli u želji, da Bog pošalje od svakog anđeoskog zbora po jednog anđela, koji neka prati pričesnike k stolu Gospodinjem. Ovu je krunicu još Pio IX. obdario mnogim oprostima.

Jedni se pričešćuju najmanje četiri puta na tjedan, drugi svake nedjelje, a treći svake druge nedjelje. Do sada su svi vjerni svome obećanju, a usto i pravi apostoli u župi. U školski dan ne mogu kući na zajutrak, već dobiju 4 filira za kruh. Kako su sretni! Jedan reče majci: „Tako sam sit iza pričesti, mamo, da

na zajutrak i ne mislim!" Drugom se narugao otac: „Što se pričešćuješ svaki dan ko kakva stara baba?" A on će: „Ovaj se mjesec pričešćujem, da Bog dragi obrati sve velike grješnike, a drugi ću se mjesec pričešćati za te, da ti Bog dragi dade dobro zdravlje". Ocu navrele suze na oči i pustio dijete u miru.

Pomozimo svima, koji su u kakvoj nevolji!

Na pameti su nam osobito dvije vrsti ljudi, koji danas trebaju najizdašniju pomoć: naši ranjenici i svi u ratu pali vojnici.

Ranjenika je sva sila i nekiće dugo trebati tuđe njege i pomoći: nemojmo da nam ponestane onog prvog oduševljenja i onog prvog žara kršćanske ljubavi i darežljivosti!

A istom u ratu poginuli! Bog dragi sam znade, koliko je takvih, koji su dospjeli u čistilište te nam odanle dovikuju: „Smilujte nam se, smilujte nam se barem vi, prijatelji naši!" Suze same ne će nikom pomoći. Sjećajmo ih se marljivo u svojim molitvama, pobrinimo se, da se za pale branitelje domovine što više svetih misa dade služiti, prikazujmo za njih svoje svete mise, svete pričesti i druga dobra djela. Ne isključimo iz svoje kršćanske ljubavi nikoga, makar nam i ne bio rod; da ni istih neprijatelja, ako su postig ljvječni spas. Ako su sada prijatelji Božji, kako da ne budu i naši? Tamo gore prosuđuju sada svi stvari sasvim drugačije, nego su ih mnogi prosuđivali ovdje na zemlji. Tamo prestaju sva neprijateljstva.

Ne zaboravimo ni onih, koji su uslijed rata i bez svoje krivnje bud kako nastradali možda i bez hranitelja svoga ostali: evo prilike, da pokažemo kršćansku ljubav svoju na djelu, da oteremo mnogu suzu, a pri tom i sebi blaga neprolaznoga zaslužimo! Zasučimo rukave, pomozimo svima, koji su u kakvoj duševnoj ili tjelesnoj potrebi! — sve iz ljubavi prema Bogu!

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može ni na koji način uvrstiti. Svomu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa.

Pomoć u zdvojnosti.

Slavonija. — Bijah u velikoj pogibelji života ne od jedne vec od više strana. Neprijatelji vrebahu na me dan i noć, a ja ni kriva ni dužna upirah pogled u vedra nebesa i moljah se: „Gospodine, izbavi me iz ruku neprijatelja mojih!" Tako je trajalo duže vremena. I ja se nađoh na rubu propasti. Odlučim dakle sama sebi život skončati. Idući tako kao bez svijesti dođem slučajno do crkve i uđem. Utupim pred svećenika i odkrijem mu svoje crne misli. Svećenik, plemenita duša, odvrati me od moje odluke, koju sam mislila stalno izvršiti. Primih odrješenje svojih grijeha; izvršim zadanu mi pokoru, bacim se pred prijestolje Svevišnjega i u suzama zahvalim se Bogu i namjesniku njegovu. Sve se dobro svršilo. Još sam hvala Bogu živa i zdrava.

Ozdravila sušičava.

Hrvatska. — Moja susjeda dobila sušicu. Niti je mogla ležati niti sjediti i nikad spavati. Svi liječnici rekoše, da joj nema lijeka. Zato je ja uputim, da se preporuči Presv. Srcu Isusovu. To je bilo lanjske godine pred blagdan Presv. Srca Isusova. Sa mnom je pohodila Svetište Presv. Srca Isusova u Zagrebu, upisala se u bratovštinu Srca Isusova, zagovorila se, da će svake godine pohoditi ovo Svetište na blagdan Presv. Sca Isusova i platiti lednu sv. misu. I zadobila je zdravlje potpuno. A ja sam također molila i zavjetovala se, da ću se zahvaliti u Glasniku, ako joj Presv. Srce Isusovo podijeli zdravlje. Hvala mu dakle na vijeke!

Uspjelo poduzeće.

Hrvatska. — U veljači prošle godine (1913.) bila lijepa prilika kod jednog poljskog poduzeća. Mnogi se natjecali pa i ja. Zamolim Presv. Srce, da mi ga namijeni, ako će to biti po moje tjelesno i duševno dobro. I ovo mi ga namijenilo. — Ali neprijatelj nikad ne spava, pa tako i mene ozloglasiše i moje pomoćnike od mene skoro odvratiše. Bila pogibelj da izgubim sve

i upropastim sebe i svoju obitelj. Tad obećam Presv. Srcu 10 K za njegovo Svetište u Zagrebu, ako mi pomogne i podvostručim sa svojom obitelju vruće molbe. I eto, nijesam se prevario u svojoj nadi: Doista Srce Isusovo nikog ne odbija, ako mu se pouzdano utekne.

U velikoj bolesti i kućnim neprilikama.

Dalmacija. — Jedinica sam bila svojih roditelja. Živjela sam mirno i zadovoljno. Kad iznenada zateče me teška žalost: smrt nemila ugrabi mi majku. Silnoj tuzi nisam mogla odoljeti. Pa i to ne bje dosta nego me spopade i teška bolest tako, da ni s rukama ni s nogama nijesam mogla dobro micati. Ručni poslovi, čudna narav očeva, kojemu sam morala biti na usluzi, a ništa radi i nijesam mogla, sve me to dovelo do najvećeg očaja. Ne znajući, što ću ni kamo ću se obratiti zavapim: „Božansko Srce Isusovo, ti utjeho tužnih i nevoljnih: smiluj se meni siroti! Pomozi mi u ovoj mojoj bolesti!“ I obećam, da ću se pričestiti za 9 petaka i svaki petak da ću postiti o kruhu i vodi, što doista i učinih. I eto, moja bolest krenula na bolje i sada mogu raditi i mirnije u svojoj kući živjeti. Iz zahvalnosti šaljem 2 krune za Svetište Srca Isusova, a 3 K za jednu sv. misu, k ja neka se odsluži na oltaru Srca Isusova.

Ozdravila teško bolesna noga.

Slavonija. — Bolovala sam na desnoj nozi više od godinu dana. Svaka liječnička pomoć bila bezuspješna. U toj skrajnjoj nuždi pala sam već gotovo u zdvojnost; ali čitajući naš obljubljeni Glasnik Presv. Srca našla sam na upravo čudesne pomoći kod mnogih, koji su se ufanjem i moltvom Presv. Srcu utekli. Stoga se ponadam i ja, da ne će ni mene ostaviti, te mu se utekoh molitvom i obećah, da ću doživotno primati svete sakramente barem svakog mjeseca, a po mogućnosti i više puta; nadalje da ću sv. Antunu postiti 13 utoraka o kruhu i vodi te napokon da ću dati svetu misu odslužiti i javno se u Glasniku zahvaliti, ako mi noga prođe. I zbilja gdje je svaka liječnička pomoć bila bezuspješna, tu je Srce Isusovo zakratko vrijeme mene podpunoma ozdravilo.

Još se nijesam pravo snašla od jedne žalosti, kad upadnem odmah u drugu: oboli mi djevojčica od 10 god. strašno na vratnim žilama, da je bila upravo grozota. Hranu nije mogla probavljati nego joj je napolje ispadala ispod čeljusti. Tko će pojmiti tu majčinu tugu? Što ću drugo već se i opet uteći Presv. Srcu i sv. Anti s istima pokorama i zamoliti za milost tu, da bi nas Presv. Srce naputilo na pravi lijek. I evo po drugi put na moju najveću radost bjeh uslišana i moja kćerka podpuno ozdravi, da od one strahote jedva ima znaka na nekoć bolestnom mjestu. Stoga ja sirota nemam toliko snage, koliko bi mi trebalo, da se dolično zahvalim presv. Srcu Isusovu i sv. Anti. Vječna da im je hvala!

Ozdravio župnik po zagovoru sv. Ignacija.

Albanija. — Koncem siječnja 1913. razbolim se teško, a nitko nije mogao pronaći uzrok bolesti ni njezinu narav. Napokon me obavijestiše o teškoći bolesti i o pogibelji, u kojoj sam bio. Ja se onda obratim pun ufanja s posebnom devetnicom nebeskom Liječniku, Presvetom Srcu Isusovu moleći ga, da mi povrati izgubljeno zdravlje, ako mu je to po volji, a to baš posredovanjem velikoga sluge Božjega sv. Ignacija. Obećah suvise, da ću objelodaniti ovu milost u Glasniku Presv. Srca Isusova i da ću dati za zavjet Prizrenskoj crkvi jednu sliku sv. Ignacija. Požrtvovne milosrdnice sv. Vinka iz Zagreba, koje se nalaze u Prizrenu i koje su me najpožrtvovnije njegovale baš kao prave kćeri Evanđeoske ljubavi, sjedinile s mojim slabim molitvama svoje molitve. I zaista treći dan devetnice prestade vrućica, a unutrašnja otekline čudom sasvim izčezne, te sam ja bio već izvan svake pogibelji. Poslije malo dana mogao sam i početi služiti sv. misu i izvršivati svoju svećeničku dužnost.

Neka radi ovoga bude slavljeno u sve vijeke vijekova Božansko Srce Isusovo i neka bude blagoslovljen hiljadu hiljadu puta moj moćni zagovornik sv. Ignacij Lojola!

SADRŽAJ: † Pio X. 289. — Novi papa. Malo o kardinalima 291. — Katolička štampa 293. — Krunica mi je dosadna 297. — Propast i podignuće Pokrovana 298. — Sarajevski mučenici 301. — Slike iz života Isusova 303. — Nije za te, već za pijandure 306. — Savršeno pokajanje 307. Opomena 308. — Osnivanje sekcije u kongregaciji! 309. — Boli su milost Božja — Marijina kongregacija i znučaj 311. — Najkraća propovijed 312. — Sv. Franjo Borgija 313. — Dr. Andrija Jagatić 314. — Vijesti iz raznih kongregacija 316. — Razne vijesti 317. — Euharistijsko društvo za našu djecu u Prezidu 318. — Pomozimo svima, koji su u kakvoj nevolji. Zahvalnice 319.

Urednik: **Stjepan Babunović**, svećenik D. I. Tisak C. Albrechta, Zagreb

KRATKE ZAHVALNICE.

Mjesta, odakle su zahvalnice stigle: Bakarac. Cerna. Dolja-Remete; Drivenik; Dubica; Durdic. Kauzas; Kaštel Štari; Kostrena sv. Barbara; Kotor; Krapinske Toplice. Lepelane; Lipik. Manilla. Novomjesto. Pehlin. Sirova Katalena; Sombor; Šipljet; Sv. Petar Čvrstec. Tešanj; Travnik; Trogir. Vanport; Varaždin (4); Vinkovci; Visoka Greda. Zagreb (5); Zagorska Sela; Zlatar.

Primljene milosti: Dobio svoju očevinu i dooro se oženio. Žena tri puta u smrtnoj pogibelji kod poroda i svaki put pomoglo Srce Isusovo. Pomoć kod bolesne marve. Pijan kočijaš pao pod kola i bio u smrtnoj pogibelji, Srce Isusovo pomoglo. Sretno putovao. Sestra se dobro udala. Dobio posuđeni novac, koj se smatrao već izgubljenim. Mnoge milosti, osobito zaštite o razredom; uza sve boli mogla vršiti svoje zvanične dužnosti. Riješen krivo optuženi. Dobivena milost i sud još prije 2 godine. Pomoć u raznim nevoljama, osobito u zamršenom sudu. Pomoć u velikoj stisci. Ušljed zlobe i zavisti izgubio službu; Srce Isusovo pomoglo te dobio još veću plaću. Zdravlje u teškom tjelesnom poslu. Došla do malo baštine, pomoć i blagoslov u gospodarstvu. Prestala djevojci zubobolja po devetnici pa se obratila. Spašeno dijete od očite smrti. Popustio se muž u Americi na oklevetanu ženu.

Kćerl prošao trahom za 4 mjeseca, koji je po sudu liječnika imao trajati 3 godine. Sin riješen teške sumnje i klevete. Ozdravilo bolesno dijete; majka i bez operacije; dvije bolesnice po zagovoru Majke Božje Bistričke i sv. Ignacija; sinčić od 6 godina od tifusa; brat iza 7 nedjeljnog bolovanja; bratova kćerka već na umoru; otac mogao još na smrtnom času primiti sv. sakramente. U čas ozdravio od teške želudačne bolesti radi žive vjere u presv. Sakramenat. Ozdravio sinčić već treći dan devetnice; od prsobolje i kašlja; od arčane bolesti; sestri prošla zubobolja. Pomoć u teškom porodu; u očajnosti. Ozdravile marvinče. Dobro položili maturu (3); sin dobro prošao u školi (3); dobro položen ispit (2). Uslišene molitve. Primljene milosti (3). — Zaključak uredništva: 1. kolovoza.

Na uvaženje! *Nijedna zahvalnica, koja nema potpisa i točne adrese ne može biti u Glasniku objelodanjena ni ukratko ni opširno. Ne iznosimo nikad ničije ime ni adrese, makar nas za to i zamolili. Tko ne nađe svoje zahvalnice medu kratkima — najbolje je potražiti mjesto, odakle je zahvalnica poslana — neka se strpi, izaći će opširnije, ali jedva prije pó godine, pošto tih zahvalnica dobivamo veoma mnogo. Upravo radi toga neka nam nitko ne zamjeri, što i druge zahvalnice donosimo često tek u nekoliko riječi. Svom obećanju, ma bio to i zavjet, udovoljio je svatko, kad zahvalnicu potpisanu pošalje uredništvu, makar ju ono zbog ma kakvog razloga nikad ne uvrstilo.*

MILODARI.

Za Svetište Srca Isusova u Zagrebu: Banjaluka: G. S. K 1·—, M. J. K 1·—; Bakarac: B. L. K 5·—; Batrina-N. Kapela: M. I. K 10·—; Bogomolje: V. N. K 2·—; Brusje: D. J. K 2·25. Crnilazi: F. T. K 1·50. East Hollena: J. S. K 24·50. Fužine: Ž. u. K 2·—. Gor. Jelenska: S. S. K 5·—; Granite City: Z. A. K 9·80. Jongstown: T. D. K 5·—. Karlovac: L. L. K 10·—. Lipik: L. A. K 2·—. Maeilla: K. S. K 1·50. Osijek gor.: K. W. K 2·—. Pisarovina: K. A. J. K 5·—; Prelog, B. C. K 2·—. Sisak: K. O. K 8·—; Subocka: K. M. K 2·—; Sutomore: J. S. K 10·—. Semovac: K. B. K 5·—. Tavankut: Š. A. K 2·—. Vrbanja: G. M. K 2·—. Zagreb: L. V. K 4·—.

Za svete mise: Antunovac: P. T. K 25·—. Bizovac: V. R. K 2·—. Manilla: K. S. K 2·—. Otočac: G. I. K 2·—. Sarajevo: V. M. K 2·—; Subocka: K. M. K 3·—. Vranjić: G. M. K 5·—. Zagreb: A. L. K 3·—; Zlatar: D. A. K 4·—.

Za raširenje Glasnika: Manilla Iowa: K. S. K 9·50; Molve: T. B. K 2·—. Vanport: P. F. K 4·90; Vrgada: S. d. A. K 1·60.

Za kruh sv. Ante: Crnilazi: T. P. K 1·50, T. V. K —·80, M. J. K 5·—. Davor: K. M. K 3·60. **Za crnce:** Zagreb: L. A. K 10·—, M. G. K 20·—.

Zaključak računa Uprave: 1. kolovoza.

Molimo, da se uvaži! *Ovdje se iskazuje točno svaki milodar ako i malo okasno poradi tiskare. Molimo, da nitko od nas ne traži, da mu se misa odsluži na stanoviti dan ili čak i sat, jerbo nije u našoj vlasti, pa stoga takve obveze ne možemo prenzeti.*

Umoljavaju se svi p. n. dužnici, da što prije podmire svoje račune za Glasnik, Kalendar, knjige i ostalo, što već tko ima.

Uprava Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

Glasnik Presvetog Srca Isusova

blagoslovljen od svetog Oca pape i mnogo puta preporučen od hrv. biskupa, jedino je glasilo **Apostolstva molitve, bratovštine Presv. Srca Isusova, Vojske Srca Isusova** proti psovki, **djevojačkih društava** za naknadnu svetu pričest, te jedino glasilo svih hrvatskih **Marijinih kongregacija.**

Izlazi svaki mjesec. **Pretplata „Glasniku Presvetog Srca Isusova"** iznosi na cijelu godinu s poštom **1 krunu i 20 filira.** Tko ga osobno uzima kod uprave: **1 krunu**; a za one, koji su izvan Austro-Ugarske monarkije: **2 krune.** Pojedini broj stoji 10 filira. Naručbe, pretplata, reklamacije i milodari šalju se

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

KALENDAR SRCA ISUSOVA I MARIJINA

za prostu godinu 1915. Blagoslovljen od sv. Oca pape Pija X.

Cijena je Kalendaru ista kao i prijašnjih godina: Za monarkiju s poštom **90 filira**; *tko naruči barem* **6** *komada najednom, ne plaća poštarine nego samo 80 fil. po komadu; a tko naruči barem* **15** *komada najednom, dobije još* **1 na dar**; *kod* **25** *komada* **2** *na dar, i tako dalje; za svakih daljnih 10 komada 1 na dar. Jedino izvan Austro-Ugarske monarkije, dakle i za Ameriku, stoji Kalendar s poštom* **1 K 50 fil.** (*30 centa*) *i ne mogu se dobiti istisci na dar. Narudžbe i novci šalju se*

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

Preporučamo:

„Srce Isusovo spasenje naše".

Poučna i molitvena knjiga u 16-ni sa 456 str. Izdalo Uredništvo Glasnika. II. izdanje. Cijene: Fino u platno uvezana **K 1·20**; fino u platno uvezana sa zlatorezom **K 1·60**; krasno u kožu uvezana sa zlatorezom **K 2·50.** U cijenama je uračunana i poštarina.

Veliko obećanje Presv. Srca Isusova ili Velika devetnica spasa.

Poučna knjiga s dodatkom molitava na čast Srca Isusova i s prekrasnom slikom S. I. pred naslovom. Napisao Stjepan Babunović D. I. Tu se raspravlja o najvažnijem obećanju S. I.: kako si naime štovatelji Srca Isusova mogu osigurati milost konačne ustrajnosti, ako se kroz 9 prvih petaka uzasepce pričeste.

Neuvezana stoji **K 1·20**; fino u platno uvezana sa zlatnim natpisom i ukrasom stoji **K 2·—.** U cijenama je uračunana i poštarina.

Tri poučne i molitvene knjižice od S. Babunovića D. I.

O čestoj i svagdanjoj svetoj pričesti.

Prva je namijenjena **odrasloj hrv. mladeži.** Neuvezana stoji **60 filira** s poštom; fino uvezana u platno sa zlatnim natpisom **K 1·—.**

Druga je napisana **za mladež pučkih škola.** Cijena je neuvezanoj knjižici **40 filira** s poštom; fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **70 fil.** ujedno s poštom.

Treća je **za hrvatski katolički puk.** Cijena neuvezanoj s poštom **45 filira**; fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **80 filira** ujedno s poštom.

Opća pravila „Marijinih kongregacija", bez kojih ne može biti nijedan kongregaziist. Cijena s poštom po komadu samo 20 fil.; kad se naruči 25 komada najednom: K 3·50; 50 komada: K 6·50.

Diplome za revnitelje(ice) Apostolstva molitve u 3 boje. 10 komada stoji s poštom K 1·50.

Sve se ove knjige naručuju kod

Uprave Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

Broj 11. **Studeni 1914.** **Godina XXIII.**

Nakana molitava i dobrih djela u studenomu.

(Blagoslovljena od blagopokojnoga pape Pija X.)

Umirući.

Živi po svem svijetu kojih 16 stotina milijuna ljudi. Od te silne vojske živih pada svaki dan na razbojištu života kojih 100.000. Dok nabrojiš od jedan do dva, uvenuo je već gdjegod na svijetu jedan cvijetak života. Dok tucne jednoć njihalo na satu, kucnu već i jednom životu zadnji čas. Dok zatvoriš i opet otvoriš oči, zatvorile se ma gdje na svijetu sumorne oči bolesnika, da se opet otvore u vječnosti. Zaista kao lišće, što u jesen pada sa drveća, kao zrelo žito, što ga obara srp žeteoca, kao snijeg, što usred zime prši: padaju svaki dan, ginu i venu ljudi.

Nu kad sv. Pismo veli: „Kao kad se obori drvo, tako ono i ostane ondje, gdje padne", kako čovjek umre, onaka ga i vječnost čeka: zar može onda jedno apostolsko srce ostati ravnodušno spram vječne sudbine onih 100.000, što svaki dan idu Bogu na račun? Tko ne bi sirotici ostavljenoj od svega svijeta udijelio milostinju? Tko ne bi bratu, kad posrne, pružio ruku, da ga podigne? Tko ne bi brodolomcu dobacio uže, da se spasi?

Sirote ponajveće, ostavljene i zaboravljene od svega svijeta, utopljenici, što tonu u more vječnosti: to su umirući. Zar da za njih ne marimo, zar da samo za njih nemamo srca? Da je jedan, da ih je stotina, i to bi bila vječna šteta, jer je cijena jedne duše neizreciva; ali kada 100.000 diže k nama ruke, kad 100.000 usta u posljednjem grčevitom trzaju vape za pomoć: tko se ne bi ganuo? Ta o vječnosti se tu radi, o vječnoj sreći ili nesreći, o raju ili paklu tolikih duša! Zar da zauvijeke propadnu one za koje duše, je Srce Isusovo zadnju kap presvete krvi svoje prolilo?

Vidimo, pomoći valja. A kako ćemo pomoći umirućima? Naše je oružje prije svega

Molitva.

Česta, svagdanja, zaufana i svesrdna molitva za umiruće.

Među ono 100.000 što ih smrt svaki dan na ledene grudi svoje privija, imade mnogo nejake djećice. Molimo za ovu nejačad, da ne umru prije, nego li ih sv. krst preporodi za život vječni. Veliki dio svakidanje žetve smrti sačinjavaju bijedni neznabošci i pogani. Sklopimo ruke i molimo dragoga Spasitelja, e bi još u zadnjem trenutku prosvjetlio ove nevoljnike, te im se smilovao i njima bio Isus t. j. Spasitelj. Molimo i za raskolnike, da bi dobri Pastir i ove zabludjele ovce podigao na leđa svoja i ponio ih u pravi ovčinjak. A kolikim grješnicima kucne svaki dan zadnji čas! Ne prestanimo zaklinjati blago Srce Isusovo, da gane na pokoru okorelja ona srca, koja su ga života stajala. Spomenimo se u molitvama svojim i pravednika, da im Gospodin udijeli ustrajnost do konca.

Ne zaboravimo niti na žrtve rata, a to su već pali i pokopani, kao i nebrojeni umirući ranjenici, koji na bojnom polju ili po bolnicama izdišu junačku dušu svoju. Molimo za umiruće naše junake, da bi umrli u milosti i u prijateljstvu Božjem, kako bi sva ta čela, što ih resi lovorjunaštva, okrunio Kralj vječne slave rajskim vijencem vječne slave i pobjede gore na nebesima.

Riječ u jednu: Sve umiruće izručimo svaki dan Presv. Srcu. Može nam kod toga služiti i ova molitva: „O preblagi Isuse, ljubitelju duša! Molim te za smrtnu muku Presvetoga Srca Tvoga i za boli bezgrješne Majke Tvoje: operi krvlju svojom sve grješnike cijeloga svijeta, koji su sada na umoru i koji će još danas umrijeti. Amen. Srce Isusovo u smrtnoj stisci, smiluj se umirućima! Amen. (100 dana oprost).

Apostolstvu molitve za umiruće neka se pridruži i

Apostolat djela.

Ako je koji od naših rođaka, znanaca ili prijatelja teško obolio, ne časimo časa, nego za vremena, dok je bolesnik još pri sebi, pozovimo svećenika. Teško će pred Bogom odgovarati rodbina i ukućani, koji iz ludoga straha, da bolesnika ne uznemire, da se ne preplaši, da mu stanje ne pogoršaju, ne će da mu svećenika niti napomenu; već čekaju, kad izgubi svijest i govor, dakle čas, kad se ne može više ispovjediti, da istom onda pozovu svećenika! Takva je čeljad krvni dušmanin umirućega pa ma koliko jadikovala i suze ronila. Ako takva duša propadne, Bog će ju iz njihove ruke tražiti, jer oni su bili ubojice njezini.

Ludo je mišljenje, da bolesnik mora umrijeti, kad primi sv. pomast. Takvi se sami odaju, da nikad nijesu učili kako treba katekizam i da ne slušaju redovito propovijedi. Ta baš sv. pomast daje ne samo duši već i tijelu olakšicu; pa se može reći, da gotovo polovica bolesnika, koji su primili sv. pomast, a nije im duša već na jeziku, ozdravlja, ako je to na veću slavu Božju, a bolesnicima na spas.

Nije dosta, da svećenik bolesnika samo „prekriži"; bolesnik se mora ispovjediti ako može, ili barem pokajati, ako se ne može

ispovijediti. Bez pokajanja ne pomaže mu nikakvo odriješenje, jer bez pokajanja nema oproštenja! Zato je sveta dužnost domara, da na vrijeme zovnu svećenika pa makar i proti volji bolesnikovoj; svećenik će već znati, što mu je činiti.

Kako valja dočekati svećenika?

Stol treba raspremiti i pokriti čistim bijelim stolnjakom ili barem ručnikom. Na stol postavi križ i barem jednu voštanu svijeću, ako nemaš dvije; i to onu, što je blagoslovljena na Očišćenje Marijino ili Svijećnicu; ako nemaš takve, zapali kakvu imaš. Na tanjur stavi nešto malo soli i komadić krušne sredine. Pripravi još i čašu s blagoslovljenom vodom, a uz nju da bude stručak cvijeta ili kakva grančica, da se njome može škropiti, te drugu čašu s čistom vodom i jedan ručnik, da si svećenik otare prste.

Sobu valja prije dobro izmesti, urediti i prozračiti; bolesnika, ako se lako dade, u čisto presvući; a tako i posteljinu promijeniti. Svećenika neka netko kod kućnih vrata dočeka i uvede u sobu, a ostali neka ga klečeći u sobi dočekaju i ne ustaju, dok im svećenik ne dade znak. Svijeće valja užgati. Kad svećenik kaže, da se moli „Očenaš", neka ga mole na glas svi prisutni.

Pomozimo umirućima!

Kad nastupi smrtna borba ne valja se povući u zakutak i jadikovati, već treba pomoći umirućemu. Upali posmrtnu svijeću, poškropi bolesnika blagoslovljenom vodom, pobudi s njime čin ljubavi i skrušenja, prišaptni mu koju strjelovitu molitvu ili ga barem ponukaj, da ponavlja sveta Imena „Isus" i „Marija"; pruži mu raspelo, da ga poljubi; a svi ukućani neka kleknu i mole iz koga molitvenika „Molitve za umiruće" ili ako nemaju molitvenika pri ruci, neka mole krunicu žalosnu za umirućega.

Spomen na umiruće i molitva za ono 100.000, što se na dan spremaju Bogu na račun, svagdanja je opomena i za nas: „Budite spremni, jer ne znate dana ni sata, kada će doći Gospodin." Tko zna, ne ću li možda i ja još danas biti jedan od onih 100.000! Uredimo život svoj, a onda živimo tako, da uvijek gori žižak ljubavi i milosti Božje u srcima našim te budemo vazda spremni za onaj čas, kada dođe Zaručnik. *D. L. D. I.*

Danas se, istina, mnogo moli; ali da li se i manje griješi? *Bog bi dragi dao, da je tako; ali na žalost to se jedva opaža. Prionimo svi što više možemo da prestanu teške uvrede Veličanstva Božjega, radi kojih nas pravedni Bog kazni ljutim rutom. Uprimo navlastito sve svoje sile, da stanemo na put* **javnim sablaznima**, *kao što su nezakonito življenje, nepotrebno pohađanje birtija i rukijašnica, noćno klatarenje, prkosno i osvetljivo parbenje, a osobito bogumrska psovka i kletva. Djeco, budite pokorna svojim roditeljima; a vi roditelji budite svojoj djeci pravi roditelji, a ne zlikovci trujući ih i zavađajući ih svojim zlim primjerom ili nehajem. Očistite svoje kuće od ružnih slika i ukrasite ih svetim slikama! Odstranite iz kuće sve protuvjerske novine i listove, i one mlake i mlitave! Tko hoće da se Bogu obrati, treba da mu se obrati svim srcem svojim, a ne samo napolak.*

Pomozite izdašno siročadi, *što je ostala usljed rata bez svoga hranitelja! Veliku bi zadužbinu učinile obitelji, koje bi uzele koje siroče pod krov te se pobrinule za njegov odgoj. „Što učinite jednom od ovih malenih, meni ste učinili."*

„Daj mi moga Boga!“

Juda je izdao Spasitelja za 30 srebrnjaka, a jedna pobožna služkinja, po imenu Marija Vidal otkupi svoga Boga za 20 franaka. Bilo je to prije 15 godina, na sām Uskrs kod svečane svete mise u stolnoj crkvi grada Toulon-a, najveće francuske ratne luke. Pred pričesnom klupom isticao se u mnoštvu jedan mornar, koji je vrlo malo pazio, što se oko njega događa; nekako nemirno sukao svoj brk. Najednom pođe naprvo, pokleknu i pričesti se. Njegova rastresenost izazvala je poglede mnogih. Vidješe nesretnika, gdje prikloni glavu i kao da nešto ispljunu; a potom izađe brzo iz crkve. Marija Vidal, više poznata pod imenom Pelissier, jer je u toj kući služila, izađe za njim progoneći oskvrnitelja i zaklinjući ga suznim očima, da joj vrati njezinoga Boga. Dođoše tako na trg Lafäyette.

„Dat ću ti“, reče mornaru „štogod hoćeš, samo mi vrati moga Boga!“ Pogodiše se za — 20 franaka.

U obližnjem dućanu pozajmi smiona služkinja potrebiti novac, uruči ga svome Judi, primi pobožno svetu Hostiju, spravi ju u svoj molitvenik i noseći to nebesko blago naših oltara uđe slavodobitno i veoma uzbuđena u crkvu, gdje pohraniše Presveto.

Svi se okupiše oko junakinje čestitajući joj odvažnost i pobožno joj zavideći ljubav prema Isusu u presvetom Sakramentu. *(Jek).*

Čistilište.

Članak je vjere za nas katolike, 1. da ima čistilište, u kom se duše preminulih čiste; 2. da onamo ne dolaze ni duše sasvim čiste ni duše, koje su u smrtnom grijehu pošle s ovoga svijeta i 3. da živi mogu tima dušama u čistilištu pomoći.

Još svaki katolik dobro znade, 1. da su u čistilištu duše sigurne za svoj spas te da ne mogu više sagriješiti, ali niti više štogod za vječnost zaslužiti, jer je vrijeme zasluga za njih prestalo; 2. da te duše ne gledaju lica Božjega, i to da im je to najveća kazna, a povrh toga da trpe i strahovite osjetne muke; 3. da su te muke u čistilištu različite prema krivnji; da mogu dugo trajati, ali ne preko sudnjega dana, jer poslije zadnjega suda bit će samo nebo i pakao; napokon 4. uče složno svi bogoslovi, da je u čistilištu pravi oganj, kao i u paklu, samo što ne traje na vijeke.

Dobro je i to istaknuti, da živi mogu doduše pomoći dušama u čistilištu; ali da ta pomoć nije nipošto neprevarljiva, tako naime, kao da našu pomoć mora očutjeti baš ona duša, za koju se zauzimamo. Bog je u tom slobodan pa se može lako dogoditi, da naša dobra djela namijeni sasvim drugoj duši, na koju mi i ne mislimo, koju mi i ne poznajemo. A nema sumnje, kaže sveti Augustin, da će više dobiti one duše, koje su i same za svoga života dušama u čistilištu rado pomagale. Ovaj nauk katoličke Crkve temelji se na objavi Božjoj i na zdravom razumu.

Sv. Pismo pripovijeda, kako je Juda Makabej poslao u Jeruzalem 12.000 drahma, da sa ondje prinesu Bogu žrtve za pale junake u boju. Sveto Pismo hvali to i veli: „Sveta je dakle i spasonosna misao moliti za pokojne, da se oslobode od grijeha", od lakoga grijeha, razumije se; jer tko je umro u smrtnom grijehu, tomu po nauci istoga svetoga Pisma nema više spasa, taj ostaje zauvijek u paklu. Božanski Spasitelj zove čistilište zatvorom, iz koga se ne izlazi, dok se ne plati i zadnji filir. — Na čistilište sjeća nas Crkva svojim molitvama i običajima, kada daje služiti svete mise za pokojnike. A za koje to? Za one u nebu? Ali ti ne trebaju više naše pomoći već mi njihove! Za one, koje su u paklu? Tima nema više spasa. Crkva nas sama tako uči. Za koga dakle, ako ne za one, koji su došli u čistilište? Na čistilište nas sjećaju i molitve, što ih svećenik po naredbi i običaju svete Crkve moli kod pokopa, na dušni dan i svakidanjem spomenu mrtvih kod svake mise.

Milosrdni Isuse, podaj im pokoj vječni! (7 god. i 7 četrdesetn.)

Što slijedi iz ovoga Bogom objavljenoga nauka? Slijedi prvo to, da moramo tako živjeti, kako ne ćemo i mi poslije smrti doći u čistilište ili barem kako ćemo se što prije iz njega izbaviti; slijedi drugo, da nas kršćanska ljubav nuka te pomažu i *oprosti*, što ih Crkva daje za razne molitve i dobra djela. Izvrsno je sredstvo i to, ako smo za života milosrdni spram duša u čistilištu te ih marljivo pomažemo svojim molitvama i dobrim djelima; stoji naime pisano: „Blago milosrdnima, jer će milosrđe postići" (Matej 5, 7); i opet: „Sud bez milosrđa onima, koji ne čine milosrđe" (Jakov 2, 13).

mognemo vjernim mrtvima, koji se nalaze u čistilištu.

Da sami onamo ne dođemo najbolje je sredstvo dobra ispovijed, a onda žarka ljubav prema Bogu, koja čini, te čovjek zamrzi na svaki i najmanji grijeh, a za prošle čini iskreno pokoru. Najbolja je ona pokora, kada čovjek strpljivo i Bogu odano podnosi razne križeve, kojima ga Bog pohađa na ovom svijetu; a dobro je, ako si i sam kakvu pokru zadade.

Dušama u čistilištu možemo najbolje pomoći, ako dademo za njih služiti svete mise, ako njima namijenimo svoja dobra djela n. pr. svetu pričest, post, milostinju, pohod Crkve, razne žrtve i samozataje itd. Veliku pomoć dobivaju duše od oprosta, koji se mogu i njima namijeniti; a osobito, ako tko Bogu za ljubav po ruku Majke Božje prikaže jednom za uvijek sva svoja dobra djela pomirbe i zadovoljštine dušama u čistilištu, kako smo to pisali u Glasniku g. 1912. na strani 211.

Srce Isusovo daje zadovoljštinu.

Piše vojni superior **M. Rihtarić.**

Često se čuje, kako se dobre duše tuže na rastresenost u molitvi. Mnoga sirota ima dječice, koja viču za kruhom. Dođe „prvi“, treba platiti stan; zima je, trebalo bi kupiti drva — a nema! Kruha nema, a nema ni novaca. Muž bi dao; danas bi uistinu dao; ali ona noć od subote na nedjelju, pak i ona druga noć, koja slijedi iza ove, sve je odnijela. — Ima i muževa dobrih i čestitih, a bije ih nevolja, bolest ili koje drugo zlo. Mole; moli majka, mole dječica; ali — rastreseno. Otac misli i razmišlja, kako bi štogod zaslužio. U crkvi je, kod mise je; ali misli su mu kod kuće. Ubio mraz, satrla tuča, oboljelo blašće; pao u ratu otac, sin, brat, muž. Muči se, moli, ali misli ne će da budu tu; one mu vrludaju onuda, kuda ga nevolja bije. Rastresen je. Sam je sa sobom nezadovoljan. Ipak moli. Muči se, htio bi se sabrati, ali ne može. I tuži se na svoju nevolju, tuži se sâm na sebe. Dođe čak u napast, da pomosli, e mu takva molitva ništa ne valja pa da je bolje i ne moliti se, kad ne može moliti se kako treba. Ima li tu pomoći? Ima. Čuj me samo!

Mi smo već vidjeli, kako je Isus blaženoj Gertrudi pokazao svoje Srce, koje je pripravno da zadovolji za svaku nemarnost i nadoknadi svaku rastresenost njezinu. Nekoga se dana Gertruda duboko u to zamislila. I ne mogaše nikako, da dokuči ovoliku ljubav srca Isusova. Ta ono više na nju misli, više se za nju brine nego ona sama! „Dragi Isuse“, uzdahne Gertruda, „kako će mi dugo tvoje Božansko Srce iskazivati ovu milost?“ „Tako dugo,“ odgovori joj dragi Isus, „dok ti to hoćeš; ja ti je sam nikad ne ću uskratiti.“

Na ovo se Gertruda veoma zastidi i duboko ponizi pred Gospodinom. I upoznala je, kako sama po sebi nije ništa. Sve, što ima, od Boga je dobila. Ali što je više upoznavala svoje ništavilo, to se je radije Isus do nje spuštao. I pričini joj se, da vidi zlatnu cijev, što ide iz Srca Isusova u njezino srce. Po toj cijevi dolazile mnoge i velike milosti u njezinu dušu. I što se više ona radi svojih pogrješaka ponizivala, to su više pogrješke iščezavale, a njihovo mjesto zauzimale razne kreposti, tako te joj je duša postajala sve ljepša i ljepša po uzoru duše Isusove. Što znači sve ovo?

Bijaše opet jednoga petka podvečer. Gertruda baci pogled na križ, pa će veoma skrušena Isusu: „Dragi i dobri Spasitelju! Kolike si muke na današnji dan pretrpio za moje otkupljenje; a ja nezahvalna, ja sam se cijeli dan zabavljala svim i svačim, a da nijesam ni pomislila, što si ti sve na današnji dan svake ure za mene trpio! Ti, koji si život, ti si me ljubio, neka bih i ja tebe ljubila. I umro si od ljubavi za mene.“ Isus joj odgovori s križa: „Sve, što si god u tom zanemarila, sve sam ja nadoknadio za te. Svake ure današnjega dana ja sam u svom Srcu razmatrao, o čem bi ti morala razmišljati. I moje se Srce milostima tako napunilo za te, da je bilo već kao prepuno i jedva dočekalo čas, kad ćeš se obratiti na me molitvom. Da se nijesi s tom kratkom molitvicom na me obratila, od svega ovoga što sam ti sakupio, ne bi dobila ništa. Ali sada, po svojoj molitvi, možeš od Boga, moga Oca, primiti sve, kao da je tvoje.“

Ovaj odgovor Isusov divan je i od velike utjehe za svakoga. Dragi Isus čini ono, što bismo morali činiti mi. I baš zato, što smo propustili mi po našoj slaboći, čini to Isus po svojoj dobroti!

Nekoga dana razmišljala je Gertruda, koje je dobro od svih dobara, što ih je od Boga primila, najbolje, i što bi moglo najviše koristiti i drugima, da im to objavi. I opet se dobri Isus spusti do nje i označi joj ovu spremnost svoga Božanskoga Srca, da nadoknadi naše pogrješke: „Objavi ljudima korist, koju imadu od toga, ako se spomenu, da ja, sin Djevice, jamčim pred Bogom Ocem za njihovo spasenje. I čim kogod učini kakovu pogrješku, prikazujem ja Božjoj pravdi svoje neokaljano Srce."

Ovo je uistino milo i neizrecivo utješno za nas. Ne ja, nego Srce Isusovo nadoknađuje pogrješke moje. A pod kojom pogodbom? Pod tom, da se ja toga od vremena do vremena spomenem. Isus hoće da sve moje dugove, što ih imam, isplati Ocu svom nebeskom. Ja trebam samo da ga skrušeno i pouzdano za to zamolim i da mu na ljubavi njegovoj budem od srca zahvalan.

Prihvatimo se dakle toga miloga i lakoga sredstva. Prikažimo dragom Isusu svoje pogreške, bile hotimične ili nehotimične. Prikažimo mu i priznajmo svu svoju rastresenost i u molitvi i kod svete mise. Prikažimo i otkrijmo mu svoju nemarnost i sve grijehe svoje, velike i male; otkrijmo mu ih u molitvi, a još više u skrušenoj ispovijedi. Razveseliti ćemo njegovo Srce, ako ga zamolimo, neka on za sve ovo nadoknadi i zadovolji svomu Ocu nebeskom. Nemojmo uskratiti Isusu to veselje! On će sve to obaviti puno bolje od nas.

Velika je, jako je velika naša nevaljanština, naša slaboća, naše siromaštvo; ali je veća, mnogo veća dobrota Božja. Ne bojmo se! Rekosmo, da je Božansko Srce Isusovo kao kakova riznica ili puna blagajna kakova bogataša. Ako bogataši svoje velike i teške blagajne nerado otvaraju, Isus, dragi Isus otvara svoje Srce veoma rado i plaća najpripravnije Ocu nebeskomu sve dugove naše, ako ga zato skrušeno zamolimo.

To je vjera, to ljubav!

Neka žena došla na ispovijed u tri sata po podne. Bilo to u New-Yorku, u Americi. Poslije ispovijedi zamoli i svetu pričest.

„Vi ste dakle još na tašte?" upitat će svećenik. „Da, Oče velečasni, „ja sam sirota sobarica; moji su gospodari protestanti, i stanuju više milja daleko od grada i ne dopuštaju mi, da idem nedjeljom u crkvu. Sad su mi dopustili, da smijem u grad. Putovala sam pješice cijelu noć, i čekala sam sve do ovoga sata, ne bi li se mogla ispovjediti. Sad opet moram kući, pa bih se rado odmah i pričestila, inače ne ću moći dobiti veliki oprost."

Cijelu noć putovati, ostati na tašte do tri sata poslije podneva samo da se pričesti: to znači pregorjeti nešto Isusu za ljubav! Ima ipak toliko kršćana, koji bi se mogli češće pričešćivati bez ikakve muke i truda, pa ipak ne pristupaju k vrelu svake milosti. — U koje kolo spadaš ti? . . . *(B. F. D. I.)*

Slike iz života Isusova.

Isus znade u svom sveznanju dobro, što još ni židovi ne znadu; da na Veliki četvrtak zadnji puta sjeda sa svojim učenicima za sto. On zna dobro, da će ga Juda već za koji sat sramotno izdati, a ostali učenici da će ga kukavno ostaviti usred njegovih neprijatelja. Uza sve to on baš u taj čas ustaje eno od stola, uzima u ruke kruh, uzdaje hvalu Ocu svome nebeskom, prelama ga i pruža učenicima govoreći: „Uzmite i jedite, ovo je tijelo moje!" I opet malo zatim prihvaća na sličan način čašu s vinom, daje hvalu, pruža je učenicima i veli: „Pijte iz nje svi; jer je ovo krv moja novoga zavjeta, koja će se proliti za mnoge na otpuštenje grijeha!" I još pridodaje: „Ovo činite na moj spomen!"

Tima riječima ustanovi Isus presveti oltarski Sakramenat, djelo neizmjerne mudrosti, nedokučive svemogućnosti i neizrecivel jubavi. Eto, ljudi mu rade o glavi, a on čini čudo nad sva čudesa, da može ipak ostati s njima, jer zna dobro, koliko ga trebaju! U tu svrhu on ustanovljuje i sakramenat svetoga reda davši tu istu vlast, pretvarati naime kruh u tijelo a vino u krv svoju, i apostolima, a preko njih i svećenicima svih vijekova sve do sudnjega dana. I on to čini, premda unaprijed vidi sva strahovita svetogrđa od strane vjernika i nevjernika, od strane nezahvalnoga puka i nevrijednih svećenika! Tko da razumije, tko da dokuči toliku ljubav?

Pogledajder sliku na strani 329.! Upravo je Gospodin pretvorio vino u svoju predragocijenu krv te pruža čašu učenicima svojim. Neki popadali na koljena, neki poustajali sa svojih sjedala, neki još sjede zapanjeni, kao da ne znadu, gdje su i što se to pred njihovim očima događa. Žive li vjere i velikog li počitanja! — A gledaj mnoge i mnoge kršćane danas! Na pričest idu više silom nego milom, više iz obzira ljudskoga, da im se ne kaže, da su oni jedini najgori u selu ili u gradu. Drugi idu i više puta na godinu, ali nekako plašljivo i bojažljivo, da ih ne nazovu „svecima", jer bi to bila za njih strahovita uvreda! A koliko ih pristupa bez prave pobožnosti, bez pravoga skrušenja u srcu, bez iskrene volje, da život svoj temeljito poprave! Koliko je napokon i takvih, koji kao da i ne znadu, da ima presveti oltarski Sakramenat, jer niti ga primaju niti mu dužno počitanje iskazuju ni u crkvi ni izvan crkve! A kako susreću biskupe i svećenike, koji jedini imadu ovu uistinu božansku vlast, da mogu pretvarati kruh u tijelo i vino u krv Isusovu? Bezbožne novine i knjige o tom govore jasno; a događa se nažalost ne rijetko, da se i u lice štošta dobaci svećeniku, što se ne bi dobacilo ni najvećem zlotvoru. Crne li nezahvalnosti! Kako će negdje svi ti težak račun polagati Sucu živih i mrtvih! Nastojmo barem mi, da mu budemo od srca zahvalni, da ga često i dostojno u srce primamo, da mu za crnu nezahvalnost ljudsku što bolje zadovoljimo!

Iza večere usta Gospodin od stola i pođe s učenicima svojima u vrt gecemanski. Juda je već otišao glavarima svećeničkima, da izda Isusa još ove noći. Na ulazu u vrt ostavi učenike, a sa sobom povede samo Petra, Jakoba i Ivana. Ovu trojicu opomene, neka bdiju

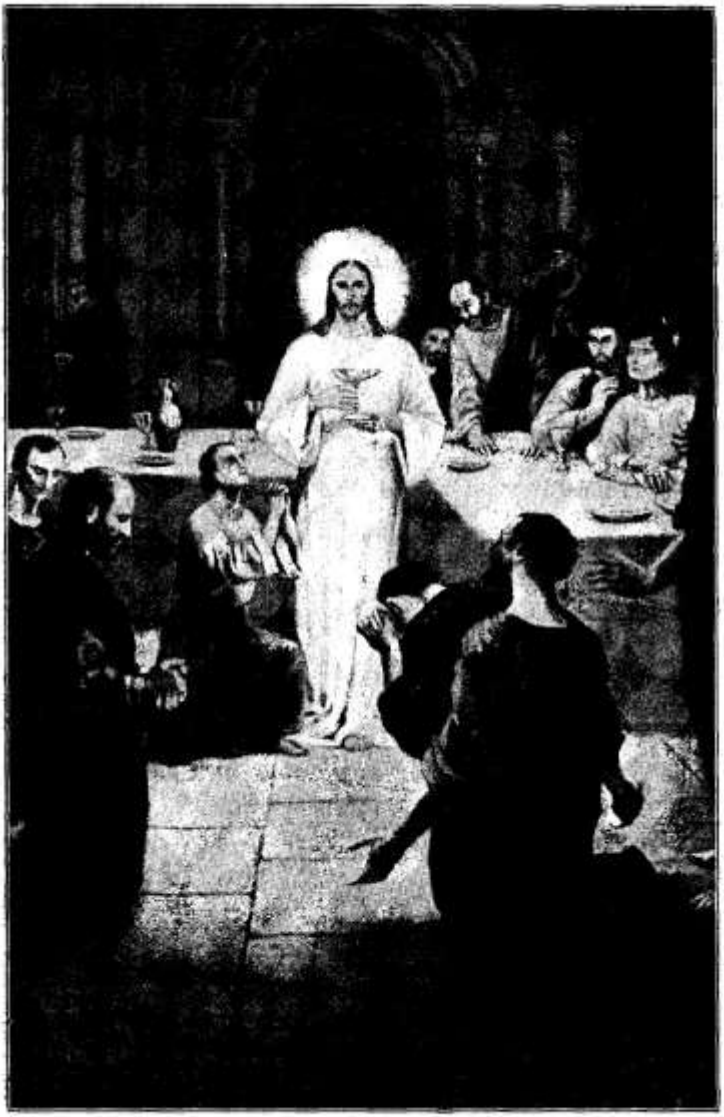

Pijte iz njega svi!

i neka se mole, da ne padnu u napast; a sam pođe što bi se kamenom dobacio, i pade ničice i moljaše se Ocu svome nebeskome. U molitvi mu se prikazaše sve strahovite muke, što će ih za koji čas morati da podnese. U duši mu se stvori i slika tolikih budućih naraštaja, koji se ne će htjeti okoristiti pregorkom mukom i smrću njegovom. On ugleda pred sobom nebrojene grješnike onamo od Adama pa sve do zadnjega čovjeka, što će živjeti na svijetu. Sve njihove opačine vidi presveta duša njegova jasno, kao da se sad na pred njime događaju. I potrese mu se Srce i smuti mu se duša i jeza ga spopade, a krvavi znoj stane mu probijati kroz kožu. U toj smrtnoj muci i stisci zavapi: „Oče, ako je moguće, neka me mimoiđe ova čaša; ipak ne kako ja hoću već kako ti hoćeš!"

Pero ljudsko nije kadro da ma samo izdaleka prikaže svu strahotu ovih muka Spasiteljevih. Te su muke bile to veće, što je veća ljubav njegova, i što je veća crna nezahvalnost naša. Puki čovjek ne bi mogao ovih duševnih muka izdržati; zato i Isusu dolazi anđeo Božji, da ga utješi i okrijepi. Naša slika na strani 335. prikazuje taj veliki čas. Anđeo kao da ga podsjeća, kako će pregorkom mukom i smrću svojom neizmjerno proslaviti Oca nebeskoga, kako će se na taj način spasti bezbrojne duše, koje inače ne bi nikad ugledale lica Božjega. A Gospodin sav predan u volju Očevu ponavlja: „Oče, ne moja nego tvoja volja budi!"

Uvažimo, da ovo trpi Isus za naše grijehe; što će biti istom od nas, ako ih na vrijeme ne oplačemo? Ne tužimo se nikad u časovima tuge i nevolje, križa i napasti, već sjedinimo patnje svoje s mukama Isusovim, da time proslavimo Boga, oplačemo grijehe svoje i isprosimo pomoć i milost drugima. „Oče ne moja, nego tvoja volja budi!" neka nam je vazda u srcu i na jeziku! — Ne zaboravimo na to ni sada, ako smo u ovom ratu izgubili koju milu osobu.

Ako i jest uslijed rata nastala velika oskudica, ipak svaka kuća mora da ima dobar **kalendar**. Naručite si **Kalendar Srca Isusova i Marijina** kod Uprave Glasnika Srca Isusova u Zagrebu. Stoji samo 90 filira s poštom.

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše **Stjepan Babunović D. I.**

(Nastavlja se.)

Živa ona želja, što me nukala, da ljubim Boga, pomogla mi podnositi sve poteškoće, te me navlastito upozoravala, da činim ono, što se mojim sklonostima najvećma protivi, od česa najviše zazirem. U tom sam pogledu bila tako tjesnogrudna, te bih se i u ispovijedi tužila, kad se ne bih tome ponukovanju odazvala.

Ranu nijesam mogla da vidim podnipošto. A morala sam ih isprva povezivati, pače i ljubiti, ne bi li se svladala. Nijesam znala, kako

se rane zavijaju. Ali moj je Učitelj znao nadoknaditi moje neznanje; pa bi rane, ma kako pogibeljne bile, u kratko vrijeme bez druge masti do njegove providnosti zarasle. A i ja sam se pouzdavala više u njegovu dobrotu, nego u izvanjske lijekove.

Od naravi bijah sklona zabavi i veselju. Ali odsada nije to više imalo za me nikakve vrijednosti, ma da sam često tražila. Ona žalosna slika Spasitelja moga, koji mi se bičevan ukazao, omrzla mi svakdu zabavu. Ovako mi naime jednom progovorio parajuć mi regbi srce: „Tebi se hoće zabave? A gle mene, koji ne znam ni za kakav užitak i koji sam tebi za ljubav i da predobijem tvoje srce kušao svakojaku gorčinu! A ti mi ga još ne daš?"

Ove me riječi duboko pretresle. Ali moram priznati, da nijesam od svega toga ništa razumjela: tako sam bila tupoglava i malo duhovna. Dobro sam samo stoga činila, što me on silio, te mu se nijesam mogla oprijeti. Zato se veoma stidim radi svega ovoga, o čem pišem, te bih htjela, da svatko znade, kako sam svojim neprestanim opiranjem Bogu i njegovim milostima zaslužila najstrože vječne kazne, a ujedno i to, kako je veliko milosrđe njegovo. Čini mi se, da me namjerice progoni i da se njegova dobrota neprestano bori s mojom zločom i ljubav njegova s mojom nezahvalnošću. Kad se sjetim ove svoje nezahvalnosti, imam dovoljno uzroka, da žalim i plačem kroz sav svoj život. Ne znam, kako da izbavitelju svome uzvratim ljubav, što se od kolijevke moje pa do danas tako ljubezno brine za me.

Kad sam se jednoć sva snebivala od čuda, što ga sve moje pogrješke i vjerolomnosti moje ne mogu odvratiti od mene, odgovori mi: „Hoću, da se u tebi na neki način ujedini moja ljubav i milosrđe moje". — I opet drugom prilikom reče mi: „Odabrao sam te za svoju zaručnicu i mi smo si obećali vjernost, kad si položila zavjet čistoće. Ja sam te prinukao, da taj zavjet učiniš prije nego svijet nađe u tvom srcu mjesto za se. Hoću naime tvoje srce čisto, bez svake primjese zemaljskih sklonosti; i da takvo vazda ostane, očuvao sam te od pakosne volje tvoje, da ga ne iskvari. Povrh toga povjerio sam te brizi presv. Majke svoje, da te ona prema mojoj želji uzgoji".

I doista, bl. Djevica po nagala mi poput dobre majke i nikad mi nije uskratila svoju pomoć. K njoj sam se utjecala u svim svojim nevoljama i tjeskobama takvim pouzdanjem, te mi se činilo, da se pod njezinim okriljem ne trebam ničesa bojati. U to sam se vrijeme zavjetovala, da ću njoj na čast postiti svake subote; da ću, kad naučim čitati, moliti časoslov bezgrješnog Začeća njezina i svaki dan kroz sav svoj život sedam puta pokleknuti i izmoliti sedam Zdravo Marija na poštenje sedam žalosti njezinih; i da ću napokon biti vazda ropkinja njezina. Molila sam je, da mi ne uskrati te časti. Govorila bi joj iskreno poput djeteta, kako sam govorila s milom majkom svojom, koju sam upravo nježno ljubila. A ona bi me strogo korila, kad bi vidjela, da u strašnoj duševnoj borbi popuštam.

Ljuti boj.

Već nijesam mogla odolijevati navalama roda i suzama tako ljubljene majke. Govorili mi: Djevojka od 20 godina mora da se već jedamput odluči: I ja počeh popuštati. Sotona mi neprestano šaptao:

„Što, jadnice! zar ti još sanjaš o samostanu? Hoćeš da se sama izvrgneš ruglu svega svijeta? Ti ne ćeš nikad ustrajati! Koja sramota, kad jednom odložiš redovničko odijelo i istupiš iz samostana! Kamo ćeš se onda zavući?" Bojeći se braka svu bi me suze oblile i ne znadoh, na što da se odlučim; dok mi se napokon nije smilovao bož. moj Učitelj, koji mi je vazda pred očima držao moj zavjet.

Bilo to, ako se ne varam, jednoć poslije svete pričesti, kad mi pokaza, da je on jedini najljepši, najbolji, najmoćniji, najsavršeniji i najizvrsniji Zaručnik, a ja da hoću, pošto sam mu se već prije toliko godina obećala, sada sve da pokvarim i drugog si zaručnika tražim. „O znaj!" reče mi, „ako mi tu sramotu naneseš, da ću te zauvijek ostaviti! Ako mi pak ostaneš vjerna, nikada te ne ću ostaviti; i ja ću ti pomoć svladati sve tvoje neprijatelje. Ispričajem tvoje neznanje, jer me još pravo ne poznaješ; ali ako mi ostaneš vjerna i budeš moja, ja ću te već poučiti, da me upoznaš, i ja ću ti se objaviti."

Dok mi je ovako govorio, umirio je sasvim moju nutarnjost i dušu moju tako upokojio, te odonda odlučih prije umrijeti nego se iznevjeriti. Činilo mi se, da su mi se spone razvezale i da se ničesa više ne trebam bojati. Sve kad bi redovnički život bio pravo čistilište, mišljah, bolje mi je, da se u njem čistim kroz sav svoj preostali život, nego da se zauvijek strovalim u pakao, koji sam toliko puta zaslužila svojim velikim grijesima i otporom.

Pošto sam se tako konačno odlučila za samostan, zahtijevao je ovaj bož. Zaručnik moje duše — kao da se bojao, da ću mu se i opet iznevjeriti — da mu dopustim, te on zavlada i upravlja mojom slobodom, kad sam ja tako slaba. Ja se nijesam tome ni najmanje opirala i od toga časa on je mojom slobodom tako ovladao, te me sloboda nikad u mom životu regbi nije veselila. Odonda se on nastanio u mom srcu, i ja obnovih svoj zavjet, koji sam sada već počela shvaćati. Rekoh mu, da ću svakako, makar me i hiljadu života stajalo, biti redovnica i ništa drugo. Ja to poslije izjavih očito pred rodbinom moleći ih, da otprave sve prosce, ma kako povoljne bile ponude.

Kad to čula moja majka, nije doduše više plakala preda mnom, ali to više pred drugima, s kojima bi o tom zapodjela razgovor. Ovi bi se pak požurili k meni i korili me, jer da ću ja biti uzrok rane smrti njezine, ako je ostavim, i da ću za to jednoć pred Bogom odgovarati. Ona nema druge pomoći osim mene, a ja, mogu isto tako i poslije njezine smrti biti redovnica kao i za nje žive. I jedan moj brat, koji me veoma ljubio, nastojao je iz svih sila, da me od mog nauma odvrati. Ponudio mi dapače i dio svog imetka, da mogu u svijetu udobno živjeti. Moje pak srce bijaše bešćutno poput stanca kamena premda sam još tri godine morala u toj borbi ostati u svijetu.

Poslaše me k jednom mojem ujaku, koji je imao kćer u samostanu. Kad je ova čula, da i ja želim stupiti u red, pokuša sve, da ostanem uz nju. Ali življenje uršulinaka nije me nimalo privlačilo i zato joj rekoh: „Vidi, ako stupim u vaš samostan, to bi bilo samo tebi za ljubav. Ali ja želim u takav poći, gdje nemam ni rođaka ni znanca, dakle jedino Bogu za ljubav." Kako međutim nijesam znala, gdje je taj samostan i u koji mi red valja stupiti, mišljah, da ću još na te nagovore pristati.

Sarajevski mučenici.

(Nastavlja se.)

Ljubav prema presv. oltarskom Sakramentu

neprevarljivo je mjerilo vjerskog života. Visoki pokojnici ljubljahu ga svim srcem i svom dušom svojom. Na njihov poticaj i uz njihove žrtve osnovalo se vječno klanjanje u Pragu (Hradčin) i u Beču (sv. Ana); a uvelike su potpomagali samostane vječnog klanjanja u Bozenu i u Hallu kod Insbruka u Tirolu.

U pismenoj zadužbini, kojom su osnovali samostan u Hallu, u kom će se dan i noć klanjati javno izloženom presv. Sakramentu, naređuju visoki pokojnici, da se to klanjanje imade prikazati za sve osobne i političke neprijatelje nasljednika prijestolja i njegove supruge, da Bog vrati dobrim svima, koji su ikada njemu i njegovoj supruzi htjeli učiniti zlo ili su učinili i da ih privede u vječno blaženstvo.

Sveti Otac papa Benedikt XV.

Nije li to divna kršćanska „osveta" visokoga para, kojom se „osvetiše" već zasvog života ubojicama svojim?

Uživali su u lijepim pokaznicama pa su ne jednu na svoj trošak naručili icrkvama poklonili. Zadnji takav dar bijaše pokaznica u vrijednosti od 1000 kruna, što ju vojvotkinja donijela sobom u Bosnu, da njome dariva đačke kongregacije Sarajevske o. Puntigama D. I.

Svim učesnicima na Bečkom euharističkom kongresu ostalo je u trajnoj uspomeni, kako su oboje sudjelovali i kod svečanih sjednica i u svečanoj procesiji. Isto su tako svake godine javno pribivali tjelovskim procesijama.

Jednom će nadvojvoda zapitati svećenika: „Kako se valja ponašati u crkvi, kad se u nju dođe, da se razgledaju umjetničke i povjesničke vrijednosti njezine?" — Svećenik će na to, da valja naj-

prije pred presv. Sakramentom pokleknuti, a onda u klupu kleknuti i za koji čas pozdraviti Gospodina u presv. Sakramentu prisutna; a onda opet pobožno pokleknuti, i sad istom razgledati crkvu. Nadvojvoda ponovi ovo do riječi i zapita skromno, da li je dobro zapamtio; a tada će: „Onda ću ovako odsele uvijek činiti.“ I činio je.

Prvih godina iza svog vjenčanja primao je nadvojvoda sv. Sakramente 4 do 5 puta na godinu, poslije redovito svakog prvog petka u mjesecu u čast Presv. Srca Isusova. Vojvotkinja se ispovijedala skoro svake subote, a pričešćivala i češće u tjednu.

Zadnja zajednička pričest cijele obitelji bila je, kako to već u Glasniku spomenusmo, na blagdan Srca Isusova, dne 19. lipnja u 8 sati kod prve sv. mise. U 9 sati prisustvovali su svi drugoj sv. misi i propovijedi kao na zapovjedni blagdan; a predvečer u 5 sati posjetiše svi kapelu Srca Isusova u vrtu. Tu je rekao o. Fischer D. I. kratku propovijed, obavio kratku pobožnost i obnovio s njima posvetu Presv. Srcu Isusovu. Poslije toga ostale su carske Visosti još dugo zadubljene u molitvi, kao da su naslućivale, da je posljednji put.

Onoga dana kada je valjalo poći u Bosnu, pošao je nadvojvoda neposredno prije odlaska u kapelicu i dugo se molio pred Presvetim te su mislili, da će prekoračiti urečeni sat odlaska. U nedjelju dne 28. lipnja, na svoj smrtni dan, prisustvovali su oboje s dvije redovnice sv. misi u svom stanu na Ilidžama kod Sarajeva. Pri tom opaziše sestre da nadvojvoda nekako uzbuđeno češće pogleda sliku Majke Divne, premda je bila malko na strani. Kao da je naslućivao kobni svoj udes pa se preporučivao Majci Božjoj u zaštitu.

Kad su liječnici ranjenome razrezali ovratnik i kaput, opaziše o vratu škapularsku medaljicu Srca Isusova i Majke Božje i još nekoliko drugih, nanizanih na zlatnom lančiću. Sve je to poneo sa sobom i u grob.

Usrdni štovatelji Srca Isusova.

Spomenusmo već, kako je nadvojvoda Franjo Ferdinand primao svakog prvog petka u mjesecu sv. sakramente u čast Presv. Srcu Isusovu i kako je ove godine, a slično je bilo i prijašnjih godina, proslavio blagdan Srca Isusova. Nije se time zadovoljio. U ožujku prošle godine 1913. započeo je i sretno dovršio veliku devetnicu spasa primajući sv. pričest kroz devet prvih petaka u mjesecu uzastopce, da si isprosi od Presv Srca Isusova milost konačne ustrajnosti. I tko može dvojiti o tome, tko zna, kako je nadvojvoda živio, da je i dobio ono, što je molio? Smrt je istina bila nagla, ali nije za njega barem nenadana, a još manje nepripravna. On je ne jednom rekao, da će prije ili poslije pasti žrtvom kakve zavjere, pa je zato i bio vazda na smrt pripravan.

U Konopištu podigao je osim pomenute već kapele, kojom je u velike obradovao dobru svoju suprugu, još jedan prekrasan kip Srca Isusova, što ga je vrtlar po želji odličnih supruga morao vazda najbiranijim cvijećem i zelenilom ukrašivati.

Vojvotkinja je od mladosti nježno štovala Srce Isusovo. Urednika njemačkoga Glasnika Srca Isusova, što izlazi u Insbruku

Oče, ne kako ja hoću, već kako ti hoćeš!

(Buchhandlung Felician Rauch, K 2·40) u Tirolu, zamolila je opetovano, da je preporuči u molitve članovima Apostolstva molitve, pa mu je znala kojiput i vlastoručno pisani članak poslati za Glasnik. Sama je pretplatila za še i za svoju služinčad osam Glasnika; i povrh toga poslala je uredniku njemačkog Glasnika lijep kip Srca Isusova na uspomenu.

Najljepši dokaz usrdne pobožnosti visokoga para prema Presv. Srcu Isusovu svakako je samostan kćeri Srca Isusova, što je njihovim trudom i požrtvovnošću — nadvojvoda je dao 50.000 K u tu svrhu — podignut u Hallu (Tirol). U zadnjem svom listu od 23. lipnja javlja vojvotkinja sestrama, da je naručena velika mramorna ploča za stol žrtvenika, što ga sama kani pokloniti njihovoj crkvi. Ovamo su se uzorni supruzi češće svraćali i svekolike zadivili svojom iskrenom pobožnošću.

Dne 30. kolovoza 1913. došao nadvojvoda u Hall, da požuri preudesbu kupljene kuće za samostan. Tom je prilikom pohodio i župnu crkvu. Opaziv u njoj oltar Srca Isusova, pokleknu pred njim i vruće se pomoli Srcu Isusovu. Tako je i u samostanu u 6 sati navečer zaiskao ključe od kapelice, pa je i tu mogao nesmetano, da pred presv. Sakramentom izlije dušu svoju i srce.

Na 30. srpnja ove godine imali su obadvoje doći u Hall, da prisustvuju posveti nove samostanske crkve Srca Isusova. Grad im spremao svečan doček; ali Gospodin im priredio još svečaniji u nebu. Još prije polaska svoga u Bosnu zamolio je nadvojvoda sv. Oca papu, da milostivo podijeli toj novoj crkvi Srca Isusova, naslov i povlastice „bazilike", što je sv. Otac najpripravnije učinio. (Svršit će se.)

Dužnosti i povlastice mjesnog upravitelja Apostolstva molitve.

1. Prima članove u Apostolstvo molitve. Imena im može upisati ili sam ili po revniteljima, dotično revniteljicama. Imenik članova čuva kod sebe i ne treba da imena šalje glavnom središtu. (Otpis od 2. lip. 1880. Pravila, čl. 9.)

2. Svakog mjeseca drži zajednički sastanak ili zajedničku pobožnost za sve članove Apostolata, a to biva redovito prvog petka ili prve nedjelje u mjesecu. (Otpis od 24. kol. 1884.)

3. Imenuje revnitelje i revniteljice te im izdaje diplome.

4. Koliko se dade, skuplja svaki mjesec sve revnitelje i revniteljice napose na dogovor te s njima vijeća, što bi se dalo učiniti na veću slavu Božju, za raširenje pobožnosti Presv. Srca Isusova prema pravilima Apostolstva molitve. (Pravila, čl. 6.)

5. Označuje dan, na koji članovi, ako prime svete sakramente, mogu dobiti potpuno oproštenje. (Otpis od 14. lipnja 1877.)

6. Križevima, medaljama i krunicama može primijeniti papinske oproste i oproste sv. Brigite. (Otpis od 11. pros. 1909.)

7. Napokon, ako svoju službu savjesno vrši te se posveti Presv. Srcu Isusovu i tu posvetu dva puta na godinu obnavlja,

može dobiti potpun oprost dva puta na godinu, kad posvetu obnavlja i dva puta mjesečno, kad se slave mjesečni zaštitnici. (Glasnik označuje redovito samo jednog mjesečnog zaštitnika za sve članove Apostolata, ali osim ovoga može si svako mjesno središte odabrati još jednoga po volji.)

Papinski oprosti. Oprosti, što ih je Leo XIII. podijelio vjernicima, koji uza se nose ili u sobi drže krunice, križiće, medalje, male kipove, što ih blagoslivlje sv. Otac papa ili od njega ovlašteni svećenik, jesu ovi:

1. Potpuni oprost na ove dane: Božić, Tri Kralja, Uskrs, Spasovo, Duhovi, Trojstvo, Tijelovo, Očišćenje Marijino, Blagovijest, Vel. Gospa, Mala Gospa i Začeće; sv. Ivan Krst., sv. Josip, Petrovo, na blagdane pojedinih apostola, Svi Sveti. — Uvjeti: Valja barem jedamput u tjednu izmoliti barem 1 dio krunice, ili Malu Službu bl. Dj Marije (svećenici svoj časoslov), ili što drugo za vjerne mrtve, ili prisustvovati sv. misi (svećenici ako je služe), bolesnike pohoditi, siromasima pomoći. K tomu valja na pomenute dane primiti sv. sakramente i pomoliti se po nakani sv. Oca pape.

2. 7 god. i 7 četrdesetnica na sve ostale blagdane Gospodnje i bl. Djevice Marije. — 5 god. i 5 četrdesetn. na sve nedjelje i sve ostale svetkovine, ako se na te dane ovrši koje dobro djelo, napomenuto pod brojem 1.

3. Na smrtnom času potpun oprost, ako se umirući preda u volju Božju, primi sv. sakramente ili barem skrušeno zazove ime Isusovo i Marijino.

4. 50 dana svaki put, ako se prije sv. pričesti (svećenik prije sv. mise, prije časoslova) izmoli ma kakva pripravna molitva.

5. 200 dana svaki put, kad se pohode bolesnici, uznici; ako se u crkvi puk ili kod kuće domari podučavaju u kršćanskom nauku.

6. 100 dana, kad se na glas zvona pozdravi Gospa ili barem izmoli 1 Očenaš i 1 Zdravo Marijo ili ako se za vjerne mrtve tom prilikom na večer izmoli „De profundis" ili 1 Očenaš i Zdravo Marijo.

7. 100 dana, ako se petkom misli na pregorku muku Isusovu i izmoli 3 Očenaša i 3 Zdravo Marije.

8. 100 dana, ako si čovjek ispita savjest, pokaje se i odluči, da će se popraviti te izmoli 3 Očenaša i 3 Zdr. M. na čast presv. Trojstvu ili 5 Očen. i 5 Zdr. M. na čast. 5 sv. rana Isusovih.

9. 50 dana, ako se za vjerne mrtve ma što izmoli ili barem 1 Očenaš i 1 Zdr. Marija.

Oprosti **krunice sv. Brigite,** vezani samo na krunicu sa 5, 6, 10, 15 desetina, jesu ovi:

1. Potpun oprost 1 put na godinu, ako se krunica sv. Brigite (kod koje ne treba razmišljati nikakvih otajstva, a inače se moli kao obična dominikanska) moli svaki dan; na blagdan sv. Brigite (8. listopada), ako se ta krunica (od barem 5 desetina) moli barem 1 put u tjednu. — Uvjeti: ispovijed, pričest, pohod crkve i molitva po nakani sv. Oca.

2. Potpun oprost na smrtnom času, koji su barem svaki tjedan molili ovu krunicu, te primili sv. sakramente ili zazvali sv. imena Isusa i Marije. — Potpuni oprost 1 put u mjesecu u ma koji dan, ako se krunica moli danomice kroz mjesec dana.

3. 7 god. i 7 četrdesetnica, koji sami ili s drugima mole krunicu.

4. 100 dana za svaki Očenaš i svaku Zdravo Mariju i svako Vjerovanje.

5. 40 dana, ako se klečeći pomoli za pokojnika; 20 dana, ako si savjest ispituje i izmoli 3 Očenaša i 3 Zdr. M.; 100 dana, ako se u poslene dane posluša sv. misa, prati sv. Poputbina bolesniku, pomogne grješnika obratiti ili obavi ma kakvo dobro djelo na čast Isusu ili Majci Božjoj ili sv. Brigiti te izmoli 3 Očenaša i 3 Zdr. M. — U svim ovim slučajevima valja krunicu nositi uza se.

Tko se danas ne moli za muža, oca, brata, sina, što je na vojsci, *da se sretno živ i zdrav kući povrati? Lijepo je to i hvale vrijedno. Ali, da li se molite čista srca? Jeste li primili svete sakramente? Jeste li se sasvim predali u volju Božju? Jeste li pripravni Bogu za ljubav i na najveću žrtvu? Bez toga se ne može omiljeti Bogu.*

Mučenici u drugom balkanskom ratu.

Piše **Dr. Kamilo Dočkal.**

Pljačkanje u Kajadžiku.

Kajadžik je ubavo selo u današnjoj novoj Bugarskoj, koja tri sata hoda od Sofija, na podnožju rodopskoga gorja. Turci se htjeli Bugarima osvetiti za svoje poraze; pa kad su ono u srpnju prošle godine krenuli sa Čataldže prema Bugarskoj granici, zapališe polovicu kuća u Kajadžiku. Sva sreća, da su stanovnici dan prije pobjegli, pa je tada palo žrtvom samo 12 ljudskih života.

Kad je gomila nadošlih Turaka prošla, dolazili su stanovnici pomalo na ostatke sela i nastaviše bez krzmanja žetvu. Ali Turci, koji su unaprijed znali, da će se morati to zemljište ustupiti Bugarima, odlučiše da ga sasvim opustoše. Tri su puta u kolovozu i u rujnu oplijenili stanovništvo. Najprije moralo selo platiti 200 turskih funti oko (4500 K). Tad su Turci zahtijevali opet 200 funti. Konačno su uzeli sedam taoca, koje će vratiti uz otkupninu od 290 K po glavi. A povrh ovih redovitih plijenjenja bilo je i brojnih razbojničkih napadaja, koje su pojedini Turci na svoju ruku izvodili. U mjesecu rujnu i listopadu svaki je krščanin, kojega je Turčin sastao na samu bilo na brdu bilo na ravnici, čuo prijetnju: „Ili novac ili život!“ To je sve bila tek žalosna predigra za sveopći pokolj.

Desilo se to 25. listopada godine 1913. Bio je baš petak, koji je za muslimane kao nedjelja. Od Demotike došla turska satnija vojnika. Vodio ju mlad mulazim (turski časnik), koji je bio načičkan i nacifran i po mošusu mirisao. S njima došla i četa bašibozuka. To su muslimanski seljaci, stanovnici rodopskoga gorja, potomci starih otpadnika, a zovu ih u okolici Areni. Čim je turski časnik ušao u Kajadžik, pozva stanovnike, da izruče sve oružje, koje je tobože u selu sakriveno. Uzalud su se nesretnici zaklinjali, da nemaju oružja. Nevjerno se Ture izdere: „Ako do sutra ne predadete 80 pušaka, znadete što vas čeka!“ Ali odakle da uzmu puške? Najugledniji se seljaci sakupiše, da viječaju s općinskim načelnikom, te se složiše, da će mjesto oružja izručiti sav novac, što će ga moći sakupiti. Ponudili su časniku 80 napokona — tako se na istoku zove komad novca, vrijedan naših 19 kruna. Časnik je novac lijepo spremio, ali je još divljije opetovao: „Nijesam došao po novac, već po puške! Ja ih moram pod svaku cijenu imati, inače jao i naopako!“

I zapovjedi svojoj četi, da sve ljude u selu pohvataju i uz dobru stražu zatvore u katoličku crkvu. Većina muževa pobjegla je već prije, kad su vojnici dolazili. Sada je bilo još samo 46 muževa, a gotovo svi bijahu oci obitelji. Dok su ove zatvorili u crkvi, ostale su žene i djeca bez zaštite u selu, predane zvjerstvu i pohoti poživinčenih vojnika. U subotu ujutro izvedoše za koji čas zarobljenike iz crkve,

da dvore vojnike. Opet su od njih tražili, neka predadu oružje, ali uzalud, jer ga nijesu imali. Sad su ih opet gladne i žedne preko dana zatvorili, a međutim su bašibozuci pretraživali i pljačkali kuće, što su još čitave preostale te razgrabili sve, do česa su došli.

Da dođu i oni do novaca, izveli bi turski vojnici jednoga zarobljenika za drugim iz crkve pa ga odveli u njegovu kuću i rekli ženama: „Ako vam je mila njegova glava, iskupite je; ne ćete li, pred vama ćemo ga ubiti.“ Tako su sirotama oteli ono malo novaca, što su ga imale u potaji, a ipak nijednog od iskupljenih sužnjeva nijesu bezdušnici pustili na slobodu. Nesretne žrtve razabrale su po smijehu vojnika, da je sve samo podla varka, pa su bili spremni na sve. Posljednji, koji su se vračali trgom natrag u zatvor, opraštali su se pred crkvom sa ženama i djecom i dovikivali sakupljenome mnoštvu: „Zbogom! Posljednji se put vidimo!“ Na ovoj slici vidimo crkvu, u kojoj se dogodio ovaj pokolj.

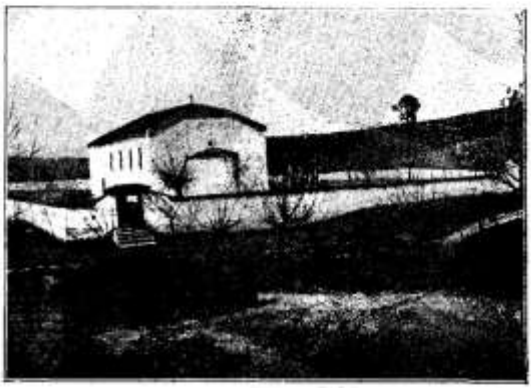

Katolička crkva u Kajadžiku, u kojoj su postrijeljali 45 katolika.

Kršćanski mučenici.

U subotu na večer odluče vojnici, kojima se žurilo dalje, da poslije dovršenog pljačkanja smaknu sve zarobljenike. Kad je zanočilo, dođe turski časnik pred crkvu, pozdravi nesretne žrtve posprdno i javi im, da je došao kraj njihovu sužanjstvu. Još im dade na izbor: Hoće li, da ih sve zadavi ili da ih u crkvi sve žive spali? Tada se okrene k vojnicima, koji su stražili na vratima te ih zapita: „Je li petrolej već tu?“ Sad nastade strašna vika i zapomaganje u crkvi. Nesretnici podigoše ruke i popadaše ničice pred časnikom moleći ga, da im se smiluje, da ih ne spali žive.

Bit će valjda, da petroleja nije bilo pri ruci, a valjda ga ni u cijelom selu nije bilo; zato naumiše grabežljive zvijeri u ljudskoj spodobi, da sve nesretnike pokolju. Prije nego će izvesti te grozote prohtjelo im se još boguhulnog svetogrđa. Udoše dakle u crkvu. Neki obukoše na se misno ruho svećenikovo, koji je na sreću za vremena s mnogim seljacima pobjegao, i počeše izvrgavati ruglu kršćanske obrede izgovarajući pri tom svakojake hule i pogrde. Zatim iskopaše oči svim svecima naslikanima na ikonostasu; kalvariju, što je stajala povrh oltara, razbiše na komade i ostatke križa baciše na tle. Oltar, što se sastojao od jedne mramorne ploče silne težine, zadao je razbojnicima mnogo posla, dok su ga razbili. Svetohranište bilo je na sreću prazno.

Iza toga dade časnik siromašne seljake redom tući i mučiti, ne bi li od doznao, gdje su tobože puške sakrivene. Prvi bude Dimitrije Bakerdžev, devedesetgodišnji starac izbijen u svetištu do krvi; tad su ga bacili među druge govoreći: „Gledajte, što će se s vama dogoditi, ako ne predadete pušaka!"

Sad zapališe bašibozuci sve svijeće u crkvi, da na njima spale bradu i brkove zasužnjenih. „Da vidimo," govorahu zvijeri, „tko je spreman na muke!" I primakoše zapaljene svijeće k licu jadnih žrtava. Jao onomu, koji bi se usudio ma samo maknuti, a kamo li svijeću utrnuti! Odmah bi ga kundak udario po glavu, a bodež mu se zabo u prsa. Kad je pomenuti starac Dimitrije podigao ruku, da zaštiti oči od plamena, slomiše mu ruku. Tad uzeše kadionice u ruke i stadoše kaditi, razbijajući nesretnicima kadionicama glave i izbijajući im zube.

Veljčo Rajnčikov, jedini spasen kod pokolja u Kajadžiku.

Neki se Turčin drznu i reče: „Gdje je sada kršćanski Bog?! Neka dođe i neka vas istrgne iz naših ruku!" Drugi im govorio, da će ih pustiti na slobodu, ako se poklone Muhamedu. Na te bogumrske riječi ne progovori nijedan: Nitko nije htio, da si uz takvu ucjenu spasi život.

Kad je već krvnicima dosadilo krvavo djelo, poredaše žrtve u dvoredove po duljini crkvene lađe, te ih njihovim vunenim pojasevima povezaše sve po dvojicu, lakat o lakat. Tajčas upotrebi sretno Velčo Rainkičev, da pobjegne.

Oko ponoći bijahu svijeće dogorjele; jedna jedina davala još nešto svijetla od sebe. „U sjeni jednog stupa," tako on pripovijeda, mogao sam se od svojih drugova odijeliti i ušuljati se bez šuma u svetište, koje je bilo sasvim pokriveno komadima razorenog ikonostasa i oltara. Tamo sam se sakrio između vrata ikonostasa i zida, i zaustavio dah. Kad su bile gotove sve pripreme za pokolj, čuo sam, kako je časnik zapovjedio jednome vojniku, neka pretraži svu crkvu, da se nije možda tko sakrio. Vojnik je prisluškivao i pretraživao svetište kao i sve u crkvi. Išao je i pokraj mene, a da mu na sreću nije palo na pamet, da pogleda za vrata; ja sam bio spasen!

„Tad sam čuo korake nesretnika, koje su vodili iz crkve u tamu sve po dvojicu, kako su već bili svezani, da ih zadave. Nekoliko

strašnih povika, nekoliko hitaca iz puške, i doskora nasta u crkvi grobna tišina. Kad više ništa nijesam čuo, odvažio sam se da izidem napolje, pa sam se došuljao od crkve do župnikova kokošinjaka, gdje sam se sakrio. Tu sam ostao cijeli dan; tek slijedeće noći pokušao sam, da se od grma do grma došuljam do svoje kuće. Bijela prikaza, koju sam ja držao za turskog stražara, zaustavljala me dugo vremena i prisilila me, da činim velike stranputice. Konačno sam uvidio, da to nije stražar, već lešena jednog jadnika, koga su objesili i koga je vjetar njihao. Kad sam se još jedan dan u svom štagiju u slami sakrivao i hranio se ostacima hrane, koju sam slučajno našao, otšuljao sam se iz sela i potajno došao do Orta-Köja. Na putu sam dostigao nekoliko pobjeglih žena, pa sam s njima sretno uzmaknuo i ja." Eno Veljka za vratima u crkvi na strani 240.

Udovice i sirote na razvalinama Kajadžika. U sredini župnik Kosta Genčev.

Pokolj kršćanskih mučenika.

Posljednje grozote zvjerskih bažibozuka, koje naš svjedok Veljko Rainkičev nije mogao vidjeti, zbile su se na mjesečini, u jarugama i klanjcima, što opkoljuju selo. Tu je smaknuto četrdeset i pet žrtava što sjekirom što mačem što opet bodežom. Puščanih hitaca bilo je malo. Svaki je par dobio na put odjel krvnika. Turci su ih posmicali navlaš na raznim mjestima, valjda, da laglje zatru trag svome zvjerskome djelu. Neki su čak stali puniti lešinama velike drvene cijevi, što su dovodile vodu nekog potoka na turbine (čigre) jednog mlina.

U tom strašnom pokolju još se jedan spasao. Kako su bili naime svezani sve po dvojica, ubiše jednoga u jednom paru, a drugoga smrtno raniše. Ranjenik u smrtnom trzaju povuče već umorenog druga za sobom i pokrije se njegovom lešinom na dnu tamne jaruge, gdje su ih smicali. Udarci sjekire i sablje, što su iza toga slijedili,

pogađali su mrtvaca, dok je ranjenik dobio još samo nekoliko manjih rana i dva uboda mačem u bok. Na koncu su krvnici svojim žrtvama odrubili glave. Na sreću, jer je bila u jarugi tama, odrube glavu mrtvacu; i tako onaj drugi osta živ. Kad su vojnici otišli, izvuče se taj bijedni svjedok groznog mučeništva između lešina, da potraži zaklonište u šumi.

Kajadžik iza pokolja.

Kroz više tjedana je u Kajadžiku mrtva tišina. Žene, djevojke i djeca umakla su za vremena u šume, a onda u obližnji grčki gradić Sufli. Mnogi su od njih više mjeseci sproveli u šumi među divljom zvjeradi hraneći se travom, korjenjem i divljim voćem, ako su kojom srećom gdjegod na takvo naišli.

Kosta Genčev, župnik, sklonuo se također s mnogim bjeguncima i sa svojom 80-godišnjom staricom majkom u šumu dijeleći gorku sudbinu sa svojim bijednim stadom. Kako njegova braća nijesu dugo znala za njega, držahu, da je u bijegu zaglavio pa su mu držali već i opijelo. Eno ga među njegovim sirotama na strani 341.

Mogli bismo navesti svu silu i drugih strahota, kako su n. pr. Turci kao u nišan ciljali u jednog pastira, komu su prije slomili obje ruke i razmrskali stegna; kako su mnoge žene gledajući te strahote umrle od straha; ali ćemo poštedjeti naše cijenjene štioce, to više, što smo i sami svjedoci ratnih strahota po našim bolnicama i nekim krajevima

Iza dugog vremena, kad je prestao rat, povratiše se jadne udovice sa svojom siročadi na tužne razvaline Kajadžika, gdje nađoše samo strahovitu pustoš. Ni zrna hrane nijesu Turci ostaviti, nijednog mačeta ni kučeta, a kamo li marvinčeta. Crkva je ostala doduše čitava, ali grozno poharana i opustošena. Selo sasvim razrušeno i razrovano, nigdje podbogom ništa, čim bi se gospodarstvo započelo. Ni oruđa ni alata ni tegleće marve. Sve, sve, što se god dalo ma kako upotrijebiti, odnesoše Turci sobom. Takva bijeda vlada i u Pokrovanu, u Aterenu, u Šekinlaru i u drugim selima. Jedina hrana ovim jadnicima jest kukuruz. I ta nevolja traje još uvijek!

Narode, štedi!

Na hiljade zakukalo je u ovom ratu udovica i sirota, na hiljade ostalo ih je bez svoga othranitelja, na hiljade othranitelja iznijelo je doduše živu glavu, ali donijelo sakate ruke, noge ili koje drugo udo i tako ostalo nesposobno, da prehrani svoju obitelj. Na sve strane kupe se u tu svrhu milodari, posvuda se osnivaju odbori, kojima je zadaća, da ublaže, koliko se više dade, ljutu nevolju. I pokazalo se, kako je silna i djelotvorna kršćanska ljubav bližnjega, kako je zlatno srce hrvatskog naroda. Ne sustanimo na pô puta! Nevolji još nije kraj ni onda, kad prestane rat; pače onda će istom i doći prava nevolja kod kuće! Da joj budemo svi dorasli, nije druge nego valja svoje potrebe ograničiti, svoje izdatke što više smanjiti, odreći se gdjekojih i dopuštenih zabava i udobnosti, biti umjereniji i u jelu i u pilu i u odijevanju. Štedimo dakle na sve strane! Komu je ostalo jošte nešto živoga blaga i peradi, tko ima nešto suvišnoga žita i druge hrane, neka ne prodaje bez potrebe u bescijenu, već neka sve to brižno čuva za crne dane. Posljedice rata dugo će se još osjećati.

Kako da se oživi kongregacija?

Imam dosta brojnu kongregaciju – piše nam jedan vlč. upravitelj — ali gotovo nikakvog života u njoj. Sastajemo se redovito svakih 14 dana; obavimo svoje molitve; ja držim kratko slovo i sve se svrši s blagoslovom. Potom se zbornici raziđu, da ih više do slijedećeg sastanka ne vidim; a čini mi se, da se ni oni sami međusobno ne vidaju osim na sastancima. Pa i sami sastanci nekako se slabo i nemarno posjećuju ma da ih svaki put opominjem i sokolim. Kako da oživim tu svoju kongregaciju?

Odgovor: 1. Ne ograničujte se podnipošto samo na redovite sastanke pa još tako mrtve i ukočene! Dajte zbornicama priliku, da se prigodom sastanka mogu porazgovoriti. Ili, ako sastanke držite u crkvi, a sakristija vam se ne čini za to zgodna, potražiti kakve druge prikladne prostorije n. pr. u školi, ili iznajmite kakvu sobu u tu svrhu pa seberite tu od vremena do vremena svoje zbornike na slobodan i neprisiljen razgovor.

2. Tu neka koji put u godini prirede i prijateljske sastanke s malo pouke i malo zabave. Pouka neka je takvom zgodom neprisiljena: jedan dva praktična govora, jedno ili drugo praktično predavanje. Za zabavu neka posluži koja pjesma, koja deklamacija, kakav dijalog, ili pače i zgodna drama. Sve to neka zbornici izvađaju sami. Zgodnu priliku za ovakve prijateljske sastanke pruža glavni naslov kongregacije, blagdan njezinog zaštitnika, imendan upraviteljev, nadstojnikov (nadstojničin) kakva javna svečana prilika u mjestu itd.

Puno ćete ovakvim sastancima postići. Zbornici će se međusobno bolje upoznati i jedan za drugoga više zanimati; darovitiji će se rado žrtvovati za kongregaciju. — Rodbina, znanci i prijatelji zbornika, ako od zgode do zgode i njih pozovete na ovakve sastanke — akademije — zanimat će se više za kongregaciju; dobit ćete više kandidata; odvratit ćete svoje članove od drugih, često puta veoma pogibeljnih za dušu športova i udruživanja itd.

3. Jedan ili dva puta u godini priredite zajedničko hodočašće u koje obližnje Marijino svetište. To će dati i duši i tijelu okrepe.

4 Radi li se o kakvoj važnoj novotariji, o kakvom osobito važnom poduzeću u kongregaciji, dobro će biti kadikad sazvati svu kongregaciju na zajedničko vijećanje. Tu će biti prilike, da svaki zbornik iznese svoje misli i želje, da se za dobru stvar svojski zauzme sva kongregacija.

5. Uvedite u kongregaciji praktične sekcije. Za svaku se kongregaciju može općenito preporučiti sekcija euharistična, sekcija za dobru štampu, za Apostolat sv. Ćirila i Metoda. Ali neka se ne zaboravi, da posebne mjesne prilike mogu tražiti i koju drugu još važniju sekciju n. pr. da se u župi iskorjeni psovka i kletva (zato je zgodna sekcija „Vojske Srca Isusova"), da se ukine noćno klatarenje, da se i muškarci priviknu polaziti službu Božju i propovijed. da i odrasli prisustvuju kršćanskom nauku, da se narod oduči pohađati gostione, da se odstrane u župi javne smutnje nezakonitih brakova, da se izmire ljuto zavađeni itd.

6. Dajte kongregaciji odlično mjesto u crkvi, prigodom javnih crkvenih svečanosti. Neka zbornici sami i bez vas koji put obavljaju zajednički kakvu trodnevnu ili devetdnevnu pobožnost, osobito da podupru rad svojih sekcija ili za javne potrebe u župi.

7. Upravitelj se ne smije tuđiti od zbornika, što više ne samo nadstojnik i drugi viječnici, već svaki zbornik mora da ima slobodan pristup k upravitelju, komu može i svoje osobne potrebe i potrebe cijele kongregacije u četiri oka iskreno i prijateljski saopćiti. Tom prilikom pada mnogomu teški kamen sa srca, mnogi i mnogi dade se za dobru stvar predobiti i oduševiti, mnoge poteškoće dadu se sretno riješiti.

Evo nekoliko uspješnih sredstava, ako i ne jedinih! Ljubav je i revnost domišljata, pa će naći i drugih zgodnih. Samo se ne ograničite na litanije!

Sto sve može dobra žena.

Puno dobra može učiniti dobra žena. Evo samo dva primjera.

Prije svega dobra žena dobra je majka. Dobra majka odgaja dobru djecu. Svi gotovo Sveci zahvaljuju svoju pobožnost dobrim majkama svojim. One su im u ranoj mladost usađivale u srca sveti strah Gospodnji. Nauk svoj i opomene svoje potvrđivale su svojim bogobojaznim životom. Promotrite samo ovo:

Sv. Ivan Zlatousti sin je svete majke Antuze. Sv. Benedikto i sv. Skolastika, djeca su svete majke Abundancije. Sveti Bazilije Vel., Grgur Nišanin, Petar od Sebaste i sv. Makrina djeca su svete majke Emilije. Sv. Grgur Nazijanski, sv. Cezarije i sv. Gorgonija djeca su svete majke Mone. Sv. Bernardo imao je svetu majku Alatu. Sv. Augustin sin je sv. Monike. Sv. Maksencija majka je sv. Vigilija biskupa. Sv. Silvija majka sv. pape i crkvenog Oca Grgura Vel. Sv. Ivana Azoška majka je sv. Dominika. Sv. Matilda carica majka

je sv. Brune nadbiskupa. Sv. Elizabeta majka sv. Gertrude Tirinške. Sv. Brigita majka je sv. Katarine Švedske itd. Svete majke djeca sveta!

Mi se tomu divimo, i pravo činimo! Imamo se i čemu diviti. Ipak, ovo nekoliko redaka najkorisnije je pročitala ona katolička hrvatska majka, koja je odlučila uz pomoć Božju ove svete majke nasljedovati i svetu djecu odhranjivati. Toliko o ženi kao majci!

A šta može učiniti dobra žena kao supruga? Puno!

Često se dogodi, da dobra katolička djevojka pođe za mladića, komu je Bog i Crkva deseta briga. Tako je bilo i sa jednom dobrom djevojkom Marijom. Udala se za čovjeka, koji se do ženidbe nije ispovjedio, odkako je školu ostavio. Ali Marija, kako je naučila kao dijete i djevojka, tako je radila i sada kao žena. Marljivo je polazila crkvu, pobožno slušala sv. misu, u određene dane postila, molitve jutarnje i večernje, prije i poslije jela gorljivo obavljala. A kad bi na počinak išla, poškropila bi sebe i postelju svetom vodom. Da, u njezinoj kući nije manjkalo posude sa sv. vodom, a ni svete vode u njoj! Danas imade mnogo kršćanskih kuća, u kojima ćeš istina naći posudice za sv. vodu, ali ni za lijek sv. vode u njima... Mnogi to drže samo onako, za paradu! —

Muž Marijin motrio to dan na dan iz postelje, kô miš iz posija. To je za njega bilo jako zanimljivo, on toga još nije vidio. — Za kratko vrijeme počeo se i on sam služiti sv. vodom, slijediti primjer svoje dobre žene i drugih dobrih kršćana. Ali to nije sve! U nekom društvu pripovijedao je i ovo, da on sada marljivo sluša sv. misu na nedjelje i blagdane, ispovijeda se četiri puta na godinu, jednom riječi, on sada živi kako Bog zapovijeda i sv. Crkva nalaže. Sve to ima zahvaliti svojoj dobroj ženi, koja ga je svojim lijepim kršćanskim životom na to navela. Marija mu nije držala nikakove propovijedi. Ona je tek marljivo činila ono, što je željela, da joj čini i muž. A to više vrijedi nego i najljepše riječi.

Malo govoriti, puno raditi: to je najbolji put i sredstvo, kako će dobra žena obratiti muža. *Đ. B.*

Zbornik — kanonik.

Stjepan Kos.

(*1849. † 1907.)

Stjepan Kos rodio se je 28. siječnja 1849. u Hlebinama u Podravini. Gimnaziju je započeo u Požegi i tuj je u trećem gimnazijskom razredu kao pitomac orfanotrofija stupio pod barjak Gospin u zavodskoj kongregaciji „Immaculatae“ dne 7. srpnja 1864. Iz Požege dođe pod jesen g. 1865. na zagrebačku gimnaziju. U svećenika bi zaređen g. 1874.

Najprije se je dao Kos na učiteljsku službu, pa je isprva kao kateheta blagoslovno djelovao na pučkim školama u Zagrebu, napose u samostanskim. G. 1878. preuze župu u Krašiću. Samo je dvije godine (g. 1878.—1880.) djelovao župnik Kos u duhovnoj pastvi, ali

je za župu bio poput blagog proljetnog sunca iza oštre studeni. Koliko je u to doba dobra učinio, pokazala je harnost nekadašnjih mu starijih župljana, kojima je živo u pameti ostao: posebno odaslanstvo iz Krašića došlo na sprovod u Varaždin i položilo na lijes vijenac s natpisom: „Krašićani svome nekadanjemu župniku."

Domala se Kos povrati k prvašnjem zanimanju u školama i 22. listopada 1880. stupi opet u katehetsku službu na gimnaziji u Karlovcu-Rakovcu. Odavle bi premješten g. 1884. na gimnaziju u Požegu, gdje ostade sve do imenovanja svoga za kanonika. To se dogodi g. 1890. Tako dođe Kos u Varaždin, u zborni kaptol čazmanski. Kao kanonik mnogo je radio oko toga, da se u zagrebačkoj nadbiskupiji prošire bratovštine Presv. Srca Isusova, prečistog Srca Marijina i sv. Krunice. Poput misijonara ne žaleći ni truda ni troška ni vremena išao je od župe do župe, da u ime duhovne oblasti propisno utemelji spomenute bratovštine. Tom je zgodom i propovijedao, da onim žarom ljubavi prema Isusu i Mariji, kojim je plamsalo njegovo srce, što jače raspali i narod. Što mu preostalo vremena od crkvene službe, revno bi ispovijedao. Ovako je kanonik Kos kao apostol Srca Isusova i kao apostol Gospin mnogo pomagao braći svećenica, osobito duhovnim pastirima u pastvi.

Pored toga bio je neko vrijeme duhovnikom kod Ursulinka u Varaždinu, biskupskim povjerenikom kod ispita iz vjeronauka na kr. gimnaziji varaždinskoj i upravitelj svećeničkoga društva „Associationis Perseverantiae Sacerdotalis" za nadbiskupiju zagrebačku. A sve ove službe radeći za Boga, dom i školu obavljao je sveto i savjesno, dok nije tjelesno smalaksao. U zadnje tri godine života udarila ga kap u dva navrata, a od toga se nije nikad više potpuno oporavio. Dne 5. travnja g. 1907. iza trećeg i posljednjeg udarca predade kanonik Kos dušu svoju u ruke Stvoritelja svoga.

Josip Predragović D. I.

Mjesečna zaštitnica:

Sv. Cecilija 22. studenoga.

Cecilija bijaše odličnoga roda i već od rane mladosti dobro poučena u kršćanskoj vjeri. Roditelji ju i proti njezinoj volji zaručiše s Valerijanom. Njemu će djevica odlučno odmah prvu večer: „Valerijane! Ja sam pod zaštitom anđela. Pazi, da me se ne dotakneš!" Valerijana obuze silna znatiželjnost, da vidi toga anđela. A kad mu Cecilija reče, da to ne može, dok se ne pokrsti, ode k papi Urbanu, koji ga pouči u vjeri i pokrsti. Vrativši se poslije krštenja k Ceciliji, opazi kod nje anđela Božjega u neopisivom svijetlu i sjaju. Osupnu se i jedva dođe k sebi; a onda pohiti i dovede svoga brata Tiburcija, da i on vidi čudo neviđeno. Ali ni Tiburcij ne mogaše vidjeti anđela prije krštenja; zato se pokrsti i on i vidje anđela. Kad za to doču gradonačelnik, uhvati oba brata i dade ih smaknuti.

Sad zatvori i Ceciliju nadajući se bogatoj baštini njezinoga muža. Ali Cecilija razdijeli sav imetak siromasima, da ima više zagovornika kod Gospodina. Bezbožni načelnik zatvori je u kupaonicu, gdje ju pokuša spaliti; ali Bog dade te joj ne izgori nijedna vlas s glave. Tad posla načelnik krvnika, koji ju tri puta zasiječe mačem u vrat, ali joj ga ne mogaše odsjeći. Ostavi ju napola mrtvu. Istom treći dan preminu blaženo u Gospodinu ovjenčana vijencem djevičanstva i vijencem mučeništva. Tom prilikom čulo se, kažu, neko nebesko pjevanje i neka tajinstvena glazba rajske miline, što bi povodom, da svetu Ceciliju štuju kao zaštitnicu glazbe i da je slikaju s orguljama.

Sveta Cecilijo, moli za nas!

Prije život nego djevičanstvo! Tako govori slaba ženska, osvjedočena o velikoj cijeni svetog djevičanstva. I pravom! Djevičanstvo je najljepši ures mladenačke duše, kao što je i staleška čistoća najljepša krepost u oženjenima. Biser je to, koji se nikad dosta ne može ocijeniti, blago je to, koje se nikojim drugim ne da nadomjestiti.

Ako igdje, a ono u Marijinim kongregacijama treba da taj ljiljan cvate i miriše. Imamo toliko zagovornika u nebu, toliko uzora čistoće i djevičanstva: Što mogoše oni, možemo i mi Božjom milošću. Ugledajmo se u njih i povedimo se za njima!

Vijesti iz raznih kongregacija.

Fojnica. Kongregacija djevojaka lijepo napreduje. U euharističnoj sekciji primaju svetu pričest gotovo sve članice barem svakih 14 dana, a neke i svakih 8 dana. Dobrotvorna sekcija opskrbljuje domaće ubogare rubljem i obućom. U kolovozu su djevojke marljivo šile rublje od platna, što su ga sabrale ovdje i u Busovači, za ranjenike. Mnoge su željele, da se posvete njezi ranjenika; ali kad to nije bilo moguće, dolaze marljivo svaki dan od 1—2 i od 4—5 sati naizmjence u crkvu i tu obavljaju klanjanje, mole litanije Imena i Srca Isusova te cijelo ružarje za pobjedu našega oružja, za pog'nule i za domaće.

Zbornice su u svoje vrijeme prisustvovale svečanim zadušnicama za pokojnog prijestolonasljednika i njegovu suprugu. Na Ciril-Metodovo već su bile sve spremile, da porade za balkanske misije u korist Apostolata sv. Cirila i Metoda; ali su baš tada radi žalosnog umorstva bile odrečene sve zabave i svi sastanci. Zbornice su se sjetile i pogorjele braće u Gornjem Vakufu. Tako je opravdana nada, da će uz treći red sv. Franje i ovakav rad kongregacije Fojnica i nadalje ostati „jezgra bosanskih katolika," kako je to preklani izrazio papinski izaslanik preč. g. Bastien. *B.*

Zagreb, kongregacija gospođa „Navještenja Marijina" preuzela je dvorbu bolesnika privatne bolnice u kaptolskoj školi. Tu pomažu čč. sestrama bolničarkama, spremaju postelje, raznose jela, popravljaju odijela, šiju novu rubenînu; pomažu i u kuhinji obavljajući i najniže poslove, riječju: čine sve, što u jednoj dobro uređenoj bolnici treba da se čini. Pri tom ne zaboravljaju ni na duševne potrebe bolesnika. Nagovoriše ih sve na sv. ispovijed i pričest, prirediše lijep oltar, uzveličaše službu Božju skladnim pjevanjem. Jedna kongreganistica priredila je toga jutra svim bolesnicima kavu s pecivom, a o podne izigrašę s njima i malu tombolu. Od toga se dana bolesnici kao preporodiše. Jedan Ceh reče, da će iz Zagreba ponijeti sa sobom najugodniju uspomenu; takvoj srdačnosti i takvoj pobožnosti nije se, veli, ovdje nadao. Jedan drugi opet dao se puno nagovarati na ispovijed; a kad se jednom ispovijedio, ay bijaše sretan i blažen. Primivši na uspomenu sličicu Srca Isusova reče: „Slatko Srce, koliko sam te dosada vrijeđao! — bio je poznat psovač i ovdje u bolnici — Zato ću te sada hiljadu puta poljubiti!"

Gospođe su razdijelile među ranjenike svu silu pobožnih prdmeta, kao sličica, knjižica, kalendara, Glasnika, molitvenika, krunica, križića itd., i to ne samo u svojoj bolnici već i po drugima. Dale su ih o svom trošku i slikati, a počastile su ih više puta, kavom, čajem i raznim pecivom.

Na ponuku gorljivih zbornica bilo je dana 20. rujna kroz cijeli dan izloženo presveto Otajstvo u Svetištu Srca Isusova za pobjedu našega oružja pa su tom prilikom, kao i dne 4. listopada, kad je bilo presv. Otajstvo izloženo u svim crkvama zagrebačke nadbiskupije, s članovima drugih ovdašnjih kongregacija mijenjale svaka po sata počasnu stražu. Istoga su dana zbornice sabirale po svim zagrebačkim crkvama milostinju za domaće ranjenike.

Naše slike pokazuju prizore iz te bolnice.

Travnik, kongregacija vanjskih gimnazijalaca. Gimnazija nam pretvorena u bolnicu s tri stotite ranjenika. Dvore ih naši profesori oci Isusovci a među njima našlo se posla i za nas. Zbornici obilaze sobe i opskrbljuju bolesnike knjigama i časopisima. U tu su svrhu sami osnovali prilično knjižnicu proseći dobre knjige po gradu, a i izvan grada. Dosta toga poslala nam i Uprava Glasnika iz Zagreba. Samo molitvenika nikad dosta.

Dirljivo je gledati, kako u crkvi po dva tri ranjenika mole zajedno iz jednog molitvenika, ili kako po sobama kola molitvenik od postelje do postelje. Dosta smo i krunica razdijelili, koliko su nam to naša čedna sredstva dopustila. Upravitelj kongregacije osnovao i posebnu sekciju, koja piše listove za nepismene. Zbornici priređuju ranjenicima i malu zabavuna zborničkim tamburama. /.

Djelo milosrđa spasava od propasti.

Neki nadničar, dobar radnik, bijaše oženjen s veoma vrijednom i čestitom ženom. Svakidašnjim radom mogao je ne samo svoju obitelj uzdržavati, nego bi mogao bio nešto i za crne dane prištediti, da nije bio rob nesretnog pića.

Nedjelju dvije izmučio bi se radom, onda se cijeli tjedan podao piću. Iz jedne krčme u drugu, iz jednog nesretnog društva u drugo. Kad bi se povratio kući, započe bi psovati, ružiti; ako bi se dohvatio i biti ženu i djecu... Kad bi se istrijeznio, savjest bi stala gristi. Stidio se, kad su mu rekli, a štošta sjećao se i sâm, što je počinio sve u pijanstvu.

Tako je živio kroz 11 godina. Badava su bile sve opomene i suze čestite žene i djece. Čim je zaradio lijepu svoticu novaca, započe opet djelo, za koje se toliko puta stidio i kajao.

Najedamput stade u selu harati nemila pošalina, tifus, te se pojavi i u kući, u kojoj je stanovao naš nadničar sa svojom obitelji. Njegov susjed, krojač i otac od osmero djece, razboli se i umre. Žena mu, i sama slaba i bolesna, spade sa osmero djece na prosjački štap. Troje od osmero djece uzeše velikodušni dobročinitelji k sebi i pobrinuše se za njihov odgoj. Najstarije dijete primiše dva najbliža susjeda.

— Ah, kad bismo i mi mogli učiniti krasno djelo milosrđa, i primiti jedno dijete od one siročadi! reče jednoga dana čestita žena nadničareva svome mužu. Nadničar se na čas ozbiljno zamisli, a zatim odlučno i odrješito odgovori ženi:

Čuj, ženo, primimo najmanje dijete naše susjede k sebi! Ja se odričem za uvijeke pijanstva. Novač, što sam ga dosada propijao, bit će dosta za to dijete...

— Bog blagoslovio i učvrstio tvoju odluku! odgovori žena veoma obradovana i sa suzom u oku.

— Bog će vas blagosloviti i platiti vam, bijahu riječi sirote udovice i majke mališa, koja nekoliko dana poslije toga umre . . .

Nadničar ostade vjeran i čvrst u svojoj odluci. Milosrđe što je djetetu učinio, zasluži mu obilnu milost od Boga, da je mogao sve teške napasti svladati. Sreća i blagostanje uselilo se opet u njegovu obitelj, tako da je sad mogao vršiti i veća djela milosrđa.

Tko si milosrđem učini Boga za dužnika, taj bogate kamate bere, jer Bog je najbolji platac. **M. K. D. I.**

Razne vijesti.

„Toties-quoties" oprost na dušni dan.

Odlukom sv. Zbora „Oficija" od 25. srpnja ove godine dopustio je sada već blagopokojni papa Pijo X. svim vjernicima, da mogu dobiti, ako se ispovjede i pričeste na Dušni dan toliko puta potpuni oprost, koliko puta toga dana ili već dan prije počevši od 12 sati na podne (Odluka od 26. siječnja 1911.) pohode koju javnu crkvu ili javnu kapelu ili polujavnu kapelicu u nakani, da pomognu dušama u čistilištu te ako se tom prilikom pomole po nakani sv. Oca pape. Ispovijed se može primiti u roku od osam dana prije 2. studenoga, a sama pričest 1. ili 2. studenoga. Oni, koji se svaki ili skoro svaki dan pričešćuju, mogu dobiti ovaj „toties quoties" oprost i bez posebne ispovijedi u tu svrhu.

Tirol obnovio svoju posvetu Srcu Isusovu.

Poznato je, kako su junački Tirolci dne 1. lipnja 1796. sklopili savez s Božanskim Srcem Isusovim, njemu se svečano i javno posvetili te mu obećali, da će njegov blagdan, koji se u ono doba još nije posvuda slavio, slaviti svake godine javno i svečano. Povod tome savezu i toj posveti bijahu teška vremena, slična današnjima, kad je neprijatelj zaprijetio i vjeri i domovini. Svečani taj svoj savez obnovili su Tirolci prigodom stogodišnjice saveza. Kako se danas ne samo Tirol već sva monarkija nalazi u velikom ratu s moćnim protivnicima te kako svi narodi monarkije vape dan i noć Bogu za pomoć i pobjedu, to su i Tirolci ovom prilikom ponovno svečano obnovili svoj stari savez s Presv. Srcem Isusovim.

Bilo to u petak dne 18. rujna ove godine. U starinskoj kapelici sv. Jurja, što se nalazi u zgradi zemaljske vlade u Innsbrucku, sabrali se narodni zastupnici sa zemaljskim namjesnikom i zemaljskim poglavarom na čelu, te u prisutnosti tirolskih biskupa i svećenstva obnoviše savez i posvetu. Iza svečane mise i propovijedi pročita u ime cijele zemlje i naroda zemaljski poglavar barun Kathrein ovo svečano očitovanje:

„Ja, zemaljski poglavar pokneženе grofovije Tirolske, obnavljam ovdje u prisutnosti zastupnika zemlje, duhovnog i svjetovnog staleža, u ime Tirolske zemlje, e da isprosimo u sadanjoj ratnoj nevolji blagoslov nebeski, ponizno i pouzdano savez s Božanskim Srcem Isusovim, što su ga sklopili naši predi, da štiti našu zemlju i uzvišenoga zemaljskog glavara našeg; te se u ime zemlje zavjetujem: da ćemo blagdan Srca Isusova kao i do sada svake godine svečano slaviti; da ćemo katoličkoj vjeri vazda ostati vjerni i da ćemo na pečini Petrovoj sazidanoj Crkvi nepokolebivo pripadati; da ćemo u svim nevoljama i potrebama zazivati Srce Isusovo kao svog pomoćnika; napokon da ćemo nastojati oko toga, da se zapovijedi Božanskoga Saveznika vazda savjesno obdržavaju."

Ovu izjavu primiše biskupi, a potpisa ju zemaljsko zastupstvo. — U slijedeću nedjelju dne 20. rujna obavila se ista svečana obnova javno s pukom u župnoj crkvi sv. Jakoba.

Utješljivi pojavi za vrijeme rata.

Bečki kardinal nadbiskup Piffl rekao je jednom prilikom: „Ratnoj vojsci našoj treba da u pomoć priskoči vojska molitelja." I priskače joj dnevno u svoj prostranoj monarkiji. Nema sela, nema grada, gdje se ne bi danomice javno slale vruće molitve pred prijestolje Svevišnjega, da nam vojske slavno pobijede i domovina da se trajno oslobodi.

nutarnjih i vanjskih neprijatelja te se teško izmučeni narodi nauživu željkovanoga mira. U tu se svrhu drže zajedničke javne molitve, prireduju velika hodočašća, obavljaju javna klanjanja presv. oltarskom Sakramentu, primaju zajednički i u veli.om broju svete sakramenti. U nekim se gradovima drže pobožnosti naizmjence u raznim crkvama, a negdje u svim crkvama, kao n. pr. u Splitu, u Zagrebu, u Beču itd.

U Zagrebu se osobito lijepo i dušobudno obavlja zajednička pobožnost u crkvi svete Marije i u crkvi Srca Isusova. U Beču su katolički muževi priredili sjajnu procesiju dne 29. rujna iz crkve bl. Kanizija u crkvu karmelitsku. Do 8000 samih muževa svih slojeva bilo u toj procesiji. U karmelitskoj crkvi dočekao je procesiju sam kardinal-nadbiskup i oslovio ju krasnim govorom. Tom prilikom ističe Njegova Uzoritost, kako se do onda u Beču četiri do pet hiljada nevjenčanih pari pozakonilo, a nebrojene hiljade našle u skrušenoj ispovijedi mir i pokoj duše. U isto vrijeme propovijedao je pred crkvom o. Abel D. I. onima, koji nijesu našli mjesta u samoj crkvi.

Pače i djeca se iskazaše u Beču. Do osam hiljada djece sabralo se dne 20. rujna u crkvi sv. Stjepana, da se mole za vojsku i za domovinu. O. Andlau D. I., a poslije i kardinal-nadbiskup oslovili su djecu potresnom besjedom. Iza toga su djeca izmolila posebnu u tu svrhu sastavljenu molitvu. Toj je pobožnosti prisustvovalo 7 nadvojvoda i 11 nadvojvotkinja od carske i kraljevske kuće.

Vojska Srca Isusova proti psovki.

Olujina, koja je uzgibala reč bi cijeli svijet, uzrujava svakoga. Krvave visoke poljane, crvene se rijeke i potoci, a mrtva tjelesa ratnika pokrivaju polja i bregove, dok ranjeni na bojnom polju iščekuju, otkuda će im doći pomoć i tko će im rane zaviti. Otišli su mnogi; i od tih mnogih mnogi će ostaviti svoje kosti u dalekom nepoznatom svijetu. Otišli su najsposobniji, najzdraviji i najsnažniji, te se nalaze u takvom položaju, da često uz najbolju volju nemaju vremena ni prekrižiti se. A što ćemo mi, koji smo ostali? Pomozimo im što više i bolje možemo! Uz materijalnu pomoć ima i drugih sredstava i načina, kako da pomognemo svima, i živim i mrtvim ratnicima. Molitva, vruća i pouzdana molitva pomaže i pomoći će, pa se osobito članovima „Vojske Srca Isusova“ vruće preporuča, da se molitvama po mogućnosti dnevno i zajednički utiču Presvetom Srcu Isusovu, da ono po svojoj svemogućnosti ratne grozote skrati, istinu i pravednost pod svoju zaštitu uzme, neprijatelje svete vjere i crkve ponizi i svojom moćnom desnicom oholost neprijatelja skrši. Osobito toplo preporučuje se članovima Vojske Srca Isusova zajednička sveta pričest.

Ali tko moli, taj niti psuje niti psovku trpi: Na posao stoga svi Vojnici Srca Isusova, da se toj kugi, puno opasnijoj od one, što se već gdjegdje pojavljuje, stane sasvim na kraj! — Savez Vojske Srca Isusova proti psovki. — U Zagrebu u listopada 1914.

Petar Perković.

Zahvalnice.

Mir u obitelji.

Slavonija. Kroz više godina ne bijaše mira u obitelji. Muž se podao piću pa danomice upadao u sve veće zlo. Za ženu nastali dani teške nevolje i svakojakog progonstva. Uzalud joj molitve, uzalud, čini se, suze i postovi. Preteški križ već se ne može više da snosi. Već je iscrpla sva sredstva naravna i vrhunaravna, za koja je znala, već joj svi govorili: Spasi barem živu glavu, kad vidiš, da je svakim danom gori. U tako opakom životu, tko bi ga obratio? — Žena ipak ne klonu duhom, već sve svoje ufanje stavi u Presv. Srce Isusovo. I eto, Bog pogleda na njezinu ustrajnost i posluhnu žarke molitve: muž se obratio, ispovjedio, ostavio zla, ide dapače svaki dan k sv. misi i često se pričešćuje. Vječna da je hvala Srcu Onoga, koje može i najokorjelije srce ljudsko umekšati!

Izmirili se zavađeni supruzi.

Hrvatska. — Čitam u našem milom Glasniku, da imade toliko zahvalnica, te ih ne možete u cijelosti uvrstiti

u Glasnik. Evo još jedne, neka se još većma proslavi Presv. Srce Isusovo, koje tolikima pomaže; neka ih se još više gane, da se utiču k onomu, koja sve može. Došao sam sa svojom inače dosta milom suprugom u oštar sukob, koji malo da nije urodio rastavom. To me jako boljelo, jer rastavu ne bih ni za svoj život želio. Tu dakako nijesu izostali ni drugi neprijatelji, koji su tu mržnju još više uspirivali. Srce Isusovo pomoglo, da smo se pomirili. Pa pošto je došlo na bolje, kličem: Hvala i slava Presv. Srcu Isusovu i svetoj Obitelji do vijeka, koji su nas te nesreće oslobodili. Obećao sam biti predplatnikom do smrti i kojom zgodom poslati kakav dar Svetištu Srca Isusova, što sam već i učinio.

Povraćen duševni mir!

Hrvatska. — Nalazih se već dugo vremena u teškom duševnom stanju, u neprestanoj žalosti i dvojbi, i nemogoh si naći nigdje mira ni utjehe. Mišljah: moram da zdvojim, ako to još tako dugo ostane. Premda sam uvijek štovala Presv. Srce Isusovo, sada se utekoh osobito živim pouzdanjem, da mi pomogne u tom najtežem stanju. Utekoh se i bl. Dj. Mariji, Majci žalosnih i sv. Josipu, te obećah, da ću se javno zahvaliti, ako mi se povrati toli žuđeni mir duše, i da ću cio život gojiti veliku pobožnost spram toga mogućega Srca i na poseban način štovati bl. Dj. Mariju i sv. Josipa. I nakon kratkog vremena povrati mi se taj slatki mir i nestane svake dvojbe. Zato kličem: Čast i slava budi Presvetom Srcu i njegovoj blagoslovljenoj Majci Mariji i sv. Josipu!

Težak porod.

Slavonija. — Iza prvoga poroda supruga mi je teško oboljela. Sudeći po svim znacima malo je bilo nade u njezino ozdravljenje. No ipak Bog se dragi po zagovoru presv. Majke Marije smilovao i ona je ozdravila. — Početkom ovoga ljeta supruga mi je opet očekivala porod. Ali već pred četiri mjeseca pojavila se ona ista bolest, koju je imala iza prvoga poroda. Prepao sam se, jer me spopala zla slutnja. Bojao sam se, da ne bude nesretan porod. Svi znaci bolesti to su nagovještali. U toj tjeskobi i nevolji obratili smo se obadvoje, supruga i ja, Majci Božjoj, Kraljici Svibnja, vršeći pouzdano određenu pobožnost, koja se sastojala u molitvi i čitanju života bl. Dj. Marije i Božanskom Srcu Isusovu. I naša je molba uslišana. Supruga je sretno rodila. Po obećanju izričemo ovime javnu zahvalu presv. Majci Božjoj i Božanskom Srcu Isusovu!

Umekšao se muž.

Slavonija. — Od nekog vremena opazila sam, da mi je muž postao mučaljiv, da č šće izbiva iz kuće, da se na me otresa, riječju, da ne mari za me. Da moja tuga i bol bude još veća, bijah u blagoslovljenom stanju. Kad to muž opazio, mjesto da se povrati, on me još izgrdio. Napokon opazim, da mi druga neka ženska osoba po više puta na dan dolazi u kuću i s mužem dugo razgovara, a meno nekako poprijeko i porugljivo gleda. Ne mogu izreći, koliko sam radi toga trpjela. Razumjet će me svatko, kad kažem, da sam nekog dana u zdvojnosti već uzela samokres u ruke i htjela si skončati život. Dobri Bog me ipak u zadnji čas opametio. Slučajno mi dođe pod ruku Glasnik. Otvorim ga i stanem čitati zahvalnice. Sad mi nova nada sinu i ja počnem devetnicu Srcu Isusovu, a zamolim za pomoć i Majku Božju i Sv. Antuna te obećam, da ću Glasnik držati dok sam živa, da ću svake godine na blagdan Srca Isusova primati sv. sakramente. I nijesam se u svojim nadama prevarila. One osobe ne biјaše više ni blizu, muž bivao svakim danom sve prijazniji, dok se napokon nije sasvim udobrovoljio tako, te je obiteljska sloga opet sasvim upostavljena. — Vječna ti hvala, milostivo Srce Isusovo; a i tebi, Majko nebeska, i sv. Antune!

Umoljavaju se svi p. n. dužnici, da što prije podmire svoje račune za Glasnik, Kalendar, knjige i ostalo, što već tko ima.
Uprava Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

SADRŽAJ: Umirući 321. — Daj mi moga Boga! Čistilište 324. — Srce Isusovo daje zadovoljštinu 326. — To je vjera, to ljubav! 327. — Slike iz života Isusova 328. — Život bl. Margarete Alakok 330.— Prava ljubav 332. — Sarajevski mučenici 333. — Dužnosti i povlastice upravitelja Ap. molitve 336. — Mučenici u drugom balkanskom ratu 338. — Narode, štedi! 342. — Kako da se oživi kongregacija 343. — Što sve može dobra žena 344. — Stjepan Kos 345. — Sv. Cecilija 346. — Vijesti iz raznih kongregacija 347. — Djelo milosrđa spasava od propasti 349. — Razne vijesti 350. — Vojska Srca Isusova proti psovki 351. — Zahvalnice 352.

Urednik: **Stjepan Babunović**, svećenik D. I. Tisak C. Albrechta, Zagreb.

KALENDAR SRCA ISUSOVA I MARIJINA ZA G. 1915.

„Glasnik sv. Franje" piše u br. 9. o. g. o Kalendaru ovako: Kako danas gotovo svaka kuća kupuje barem kakvi kalendar, da u njem nađe pouke, zabave, oglase, sajmove i t. d. to vam, cijenjeni čitatelji, najtoplije preporučamo kao najljepši i najbolji hrvatski i katolički gore spomenuti kalendar. Naći ćete u njemu u izobilju pjesama, poučnih i zabavnih članaka, vijesti, statistike, razbibrige, oglasa i t. d., a razumijeva se, da ne manjka veliki broj lijepih slika. Vidi se, da „Uredništvo" nije žalilo nikakva troška, da je sve učinilo, da nam kalendar dođe u ruke u što ljepšoj opremi i što bogatijoj sadržini. Pa doista, kada čovjek zaviri unutra, ne zna, što da prije čita, ili krasne pjesme biskupa-pjesnika dr. Šarića, ili lijepe članke i pripovijetke. Zgodno se izmjenjuju članci s pjesmama, pripovijesti s poukom, zabava s vijestima. Jednom riječi, naći ćete u njemu sve, što će vam duh okrijepiti i razvedriti, a srce oplemeniti.

„Kršćanska škola" br. 7. o. g. Mislite li, da je ovo kalendar samo za prosti puk? Varate se. Nabavite taj kalendar, pa će vas on poučiti o tom, što mnogi ne znate, a morali biste znati: razvitak kršćanskoga života našega naroda u slikama, crkvene uređenje po hrvatskim pokrajinama, povijest Družbe Isusove i njihov rad po hrvatskim pokrajinama uz mnoge druge solidne poučne i zabavne članke.

„Škola" br. 7. i 8. donosi dug opis kalendara te ne može da ga nahvali. Opisuje potanko njegovu vanjštinu i nutrinu te zaključuje: „Čitavu godinu može se ovaj krasni kalendar prebirati i nikad ne će čitaocu dosaditi, jer će uvijek naći nešto, što će ponovno rado i s nasladom pročitati. Stoga preporučujemo toplo ovaj kalendar svim drugovima (učiteljima) i svakoj obitelji, kojoj je stalo do toga, da svojim članovima dade krasnu knjigu sa zdravom poukom i zabavom".

„Vrhbosna" br. 17. o. g. oglašuje: „Uredništvo Glasnika Srca Isusova izdalo je već svuda obljubljeni svoj kalendar pun krasna štiva, korisnih pouka i lijepih ilustracija (slika)". Potom nabraja velik dio sadržaja naziva̋uči „sve dostojno najljepše preporuke".

KRATKE ZAHVALNICE.

Mjesta, odakle su zahvalnice stigle: Antunovac. Banjaluka; Betina; Bregi. Crnkovci (2). Čađavica; Čazma. Djedinarijeka. Dubrava. Đurđenovac. Fojnica. Gradec; Grižane; Ivanec; Ivaničgrad (2); Ivankovo. Koprivnica. Lukač. Nijemci; Novska. Mura Kiraly. Pitomača; Prelog (2). Retkovci. Stupnik Slav.; Split. Šemovac. Trsat. Vel. Kopanica; Vrbovac. Zagreb (3); Zoljan. Županja.

Primljene milosti: Popravio se sinčić. Sin dobio posao i mjesto; drugi dobro napredovao u školi. Dobila dobrog muža; ozdravila od upale pluća. Oboljela sva marva; počela devetnicu, primila sv. sakramente i marva opet ozdravila. Povratio se mir u kuću. Brat se riješio suda i povratio se sa ženom kući, odakle su ih istjerali. Uslišene molitve; pomoć kod ispita. Obratio se muž.

Ozdravila majka; Sestra na smrt bolesna; druga od zubobolje; dijete od teških grčeva; supruga od teškog disanja i umuče od teške bolesti; trogodišnji sinčić; muž, žena i dijete, kad su se obratili Srcu Isusovu, obećali platiti svoj dug i zahvaliti se. Od silnih uloga pala na krevet; obećala misu, pohod k Majci Božjoj i sad je sasvim zdrava. Ozdravila teško ozlijeđena noga, koja se i zgrčila, kad se preporučila Kraljici sv. Krunice. Teško obolio, Srce Isusovo pomoglo. Ozdravilo joj najmilije. Ozdravila od živčane bolesti. Zadobio zdravlje. Ozdravila, pomoć u nuždi. Nebrojene milosti, sin položio stroge ispite. Ozdravile joj bolesne noge. Ozdravio sušičavi iza 2 godine teškog bolovanja. Sina zabolješe oči već u 2. godini; u 5. mu se otvorile rane, a sada na zagovor majčin Srcu Isusovu ozdravio te čita i piše bez svake boli. Boljeje ju noge; obećala, da će se godinu dana moliti Srcu Isusovu i držati Glasnik dok živi, i ozdravila. Djetetu nestalo pogibeljne izrasline na licu. Uslišane molitve (4). Primljene milosti (4). — Zaključak Uredništva 14. rujna.

MILODARI.

Za Svetište Srca Isusova u Zagrebu: Avtovac: B. A. K 4·—. Belovar: D. T. K 3·—; Bizovac: C. T. E. K 1·—; Bribir: K. A. K 5·—. Drenovci: P. M. K 5·—; Dugopolje: M. B. K 4·—. Gradec: S. B. K 2·—. Ivanić: M. A. K 3·—. Jakopovac: F. A. K 4·—. Klenak: M. L. K 2·—; Komletinci: D. D. K 1·—; Kotarac: B. I. K 2·—, J. N. K 2·—. Leskovac: J. A. K 10·—. Mali Ston: Š. N. K 2·—; Mitrovica: W. E. K 4·—; Mura-Kiraly: M. F. K 25·—. Novska: Š. R. K 2·—, P. A. K 1·—. Osijek: I. St. K 5·—, Pulj: O. J. K 2·—. Sv. Helena: K. A. K 2·—; Somogya: S. A. K 5·—. Šemovac: P. S. K 5·—; Šumeće: A. B. K 1·—, K. St. K 1·—, St. M. K 1·60. Turnašica: M. D. K 6·—. Vinkovci: D. M. K 2·—, Z. F. K 4·—; Vrbovac: K. A. K 2·—. Zagreb: N. N. K 10·—, Z. M. K 5·—, D. N. K 4·—, I. V. K 4·—, M. K. K 10·— (za zvona).

Za svete mise: Belovar: D. T. K 2·—, G. F. K 2·—; Bizovac: C. T. E. K 4·—, Donji Miholjac: F. M. K 4·—. Erdelji: V. B. K 6·—. Herzegnovi: W. G. K 2·—. Klenak: G. N. K 2·—, G. Z. K 6·—; Komletinci: D. D. K 2·—. Martinci: K. K. K 4·—. Petárda: P. Z. K 2·—. Sarajevo: V. M. K 4·—; Smilčić: N. K. K 2·—; Split: A. M. K 4·—. Torjanc: St. A. K 2·—, F. St. K 2·—. Zoljan: P. D. K 2·—. Hrvatska: O. J. M. K 5·—.

Za bijedne crnce: Komletinci: D. D. K 1·—. **Za kruh sv. Ante:** Komletinci: D. D. K 1·—. Torčec-Drnje: M. J. K 2·—. **Za raširenje Glasnika:** Poljana: P. V. K 4·70. Srebrnica: S. T. K 1·60. **Za novicijat D. I.:** Ivanić: M. A. K 2·—.

Zaključak Uprave 13. rujna.

Glasnik Presvetog Srca Isusova

blagoslovljen od svetog Oca pape i mnogo puta preporučen od hrv. biskupa, jedino je glasilo **Apostolstva molitve, bratovštine Presv. Srca Isusova, Vojske Srca Isusova** proti psovki, **djevojačkih društava** za naknadnu svetu pričest, te jedino glasilo svih hrvatskih **Marijinih kongregacija.**

Izlazi svaki mjesec. **Pretplata „Glasniku Presvetog Srca Isusova"** iznosi na cijelu godinu s poštom **1 krunu i 20 filira.** Tko ga osobno uzima kod uprave: **1 krunu**; a za one, koji su izvan Austro-Ugarske monarkije: **2 krune.** Pojedini broj stoji 10 filira. Naručbe, pretplata, reklamacije i milodari šalju se

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

KALENDAR SRCA ISUSOVA I MARIJINA

za prostu godinu 1915. Blagoslovljen od sv. Oca pape Pija X.

Cijena je Kalendaru ista kao i prijašnjih godina: Za monarkiju s poštom **90 filira**; *tko naruči barem 6 komada najednom, ne plaća poštarine nego samo 80 fil. po komadu; a tko naruči barem 15 komada najednom, dobije još* **1 na dar**; *kod 25 komada 2 na dar, i tako dalje; za svakih daljnih 10 komada 1 na dar. Jedino izvan Austro-Ugarske monarkije, dakle i za Ameriku, stoji Kalendar s poštom* **1 K 50 fil** *(30 cenla) i ne mogu se dobiti istisci na dar. Narudžbe i novci šalju se*

Upravi Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

Preporučamo:

„Srce Isusovo spasenje naše".

Poučna i molitvena knjiga u 16-ni sa 456 str. Izdalo Uredništvo Glasnika. II. izdanje. Cijene: Fino u platno uvezana **K 1·20**; fino u platno uvezana sa zlatorezom **K 1·60**; krasno u kožu uvezana sa zlatorezom **K 2·50.** U cijenama je uračunana i poštarina.

Veliko obećanje Presv. Srca Isusova ili Velika devetnica spasa.

Poučna knjiga s dodatkom molitava na čast Srca Isusova i s prekrasnom slikom S. I. pred naslovom. Napisao Stjepan Babunović D. I. Tu se raspravlja o najvažnijem obećanju S. I. kako si ranjeno Srce Isusova mogu osigurati milost konačne ustrajnosti, ako se kroz 9 prvih petaka uzastopce pričesti.

Neuvezana stoji **K 1·20**; fino u platno uvezana sa zlatnim natpisom i ukrasom stoji **K 2·—.** U cijenama je uračunana i poštarina.

Tri poučne i molitvene knjižice od S. Babunovića D. I.

O čestoj i svagdanjoj svetoj pričesti.

Prva je namijenjena **odrasloj hrv. mladeži.** Neuvezana stoji **60 filira** s poštom; fino uvezana u platno sa zlatnim natpisom **K 1·—.**

Druga je napisana **za mladež pučkih škola.** Cijena je neuvezanoj knjižici **40 filira** s poštom; fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **70 fil.** ujedno s poštom.

Treća je **za hrvatski katolički puk.** Cijena neuvezanoj s poštom **15 filira**; fino u platno uvezanoj sa zlatnim natpisom i ukrasom **80 filira** ujedno s poštom.

Opća pravila „Marijinih kongregacija", bez kojih ne može biti nijedan kongreganist. Cijena s poštom po komadu samo 20 fil.; kad se naruči 25 komada najednom: K 3·50; 50 komada: K 6·50.

Diplome za revnitelje(ice) Apostolstva molitve u 3 boje. 10 komada stoji s poštom K 1·50.

Sve se ove knjige naručuju kod

Uprave Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

GLASNIK PRESVETOGA SRCA ISUSOVA

BLAGOSLOVLJEN OD SV. OCA PAPE

Broj 12. Prosinac 1914. Godina XXIII.

Nakana molitava i dobrih djela u prosincu.

(Blagoslovljena od blagopokojnoga pape Pija X.)

Kršćanski nauk.

U mnogim je biskupijima običaj, da župnik prigodom biskupskog pohoda, kad se narod sakupi u župnu crkvu, ispituje svoje župljane s propovijedaonice u prisutnosti biskupa katekizam.

Vanredno je utješno čuti, kako sav narod, mlado i staro kao iz jednoga grla odgovara na župnikova pitanja. Jasno i glasno govore, popostanu kod svake razgodice. Drugdje opet pita župnik, a i sam biskup, pojedine župljane, da se uvjeri, kako su podučeni.

Znati kršćanski nauk, katekizam, to je prvi i potrebiti uvjet pravoga kršćanskoga života. Kako ćeš živjeti po onom, što ne znaš?

Zato je i prva dužnost župnikova: naučavati kršćanski nauk. Zato je prva dužnost svakoga kršćanina: učiti katekizam. Preko razuma se ulazi k srcu. Zato veli sv. Augustin: Razum, koji misli, početak je svega dobra.

Papa Pijo X. izdao je odmah prve godine svoga vladanja okružnicu na sve biskupe, neka bi se svom revnošću pobrinuli, da se svim kršćanskim slojevima predaje i tumači kršćanski nauk.

Da li je katekizam i za odrasle, osobito za naobražene kršćane? — „Ima jedna malena knjižica, reče jedan profesor na pariškom sveučilišlu, koju djeca na pamet znadu, iz koje ih i u crkvi ispituju; zove se katekizam. Tu knjigu čitajte! U toj ćete knjizi naći jasno riješena sva ona pitanja, koja sam vam stavio."

Kad bi sv. Tereziju zapitala jedna od njezinih duhovnih kćeri, iz koje knjige da čita, sveta bi Terezija uzela u ruku katekizam i rekla: „Ovo je knjiga, koju ja želim, da moje duhovne kćeri dan i noć čitaju, jer sadržaje zakon Božji."

Što je katekizam? Kratak sadržaj sviju tajna, što je Bog ljudima objavio. Pravo blago roda ljudskoga; siguran provodič kroz tamu ovoga svijeta do luke vječnoga spasenja. Nema knjige u katoličkoj Crkvi osim sv. Pisma, u koju bi Crkva toliko brige ulagala i vjernicima svojim tako preporučivala, kao katekizam. Katekizam daje Crkva u ruke svojoj djeci čim dođu k razumu. Tim budi i razvija vjeru, ufanje i ljubav, što je svojoj djeci u sakramentu krštenja kao klicu zasadila u dušu. Kršćanskim naukom čuva to blago u duši svojih odraslih vjernika. Tim ih krijepi u olujama napasti. Kršćanskim naukom poziva natrag zabludjele i otpale od sv. vjere.

Kad je protestantizam u 16. vijeku na sjeveru otkinuo cijele narode od katoličke Crkve, bijaše bl. Petar Kanizije na braniku. Što je radio da spasi, što još nije bilo okuženo, i da povrati one, koji su još imali dobru volju? Sastavio je katekizam. Sam kralj Ferdinand dao ga je otisnuti o svom trošku 1555. u Beču. Iz ovoga je katekizma bl. Petar dao g. 1559. otisnuti kratak izvadak za gimnazije. Petar otisnuo je čak i u latinskoj slovnici, što ju je sastavio, 59 pitanja iz katekizma.

Ovaj se katekizam raširio po cijelome svijetu na najveću korist svih pravovjernika, a na veliku mržnju i užas protestanata.

Jedan redovnik pisa o ovom katekizmu jedva 25 godina poslije smrti bl. Kanizija ovo: „Kanizij je započeo govoriti jezikom malne sviju naroda: njemačkim, slavenskim, talijanskim, francuskim, španjolskim, poljskim, grčkim, češkim, engleskim, škotskim, etiopskim, i kako sam od svoje braće misijonara doznao, indijskim i japanskim tako, te se punim pravom može reći, da je Kanizij učitelj malne sviju naroda"; hoće da kaže: njegov je katekizam preveden na sve te jezike.

Biskupi iz Freysinga i Regensburga izjaviše: Što se naše biskupije i Bavarska tako čvrsto drže sv. Crkve, to je zasluga katekizma bl. Petra, koji je ove zemlje svojim djelovanjem i katekizmom sačuvao sv. Crkvi.

Što bi radio bl. Petar, kad bi danas započeo djelovati među kršćanima, da osvježi i probudi sv. vjeru, ili da obrati one, koji su zalutali, ili pali u posvemašnji vjerski nehaj? Ono isto, što je radio u 16. vijeku. Propovijedao bi kršćanski nauk svim staležima prema njihovu dohvatu.

To je evo preporučio i zapovijedio Namjesnik Kristov na zemlji, vrhovni Naučitelj stada Kristova preko biskupa svim dušobrižnicima, svim katolicima. Da obnovi kršćanski svijet u Kristu latio se dvaju najsilnijih sredstava: Da se kršćanski nauk propovijeda svim kršćanima, i da se vjernici često, po mogućnosti i svaki dan pričešćuju. Pijo X. označio je u onoj okružnici i način, kojim bi se mogao izvesti ovaj njegov naum i uz nestašicu svećenika: Treba da župnici izvježbaju one, koji su sposobniji, i da ih postave osobito u filiale. Ovi neka sakupe nedjelom i blagdanom poslije podne narod ili u seoskoj kapelici ili u školskoj prostoriji ili na drugom kojem shodnom mjestu; tu neka ispituju katekizam i neka kratko protumače svakiput po koje poglavlje, što će opet slijedeći put ispitati.

Tako to biva i u drugim zemljama. Koliko se zla prepriječi na ovaj način, a koliko se dobra unosi u obitelji i cijele općine!

Prvi su učitelji kršćanskoga nauka uvijek roditelji. Pobožna majka nauči svoju djecu Bogu se moliti čim započnu govoriti. Zatim ih uči kako treba probuditi vjeru, ufanje, ljubav i djelo skrušenja. Kako treba zazivati Presv. Srce Isusovo, Majku Božju i anđela čuvara.

U dobrim kršćanskim obiteljima pročita se svake nedjelje i blagdana po jedan članak iz katekizma. Katekizam je pravi anđeo čuvar u kršćanskim obiteljima. Katekizam izgoni duha psovke i prokletstva, a uvađa i uzdržava duh pokornosti i molitve. Imaš li katekizam u svojoj kući? Kad si zadnji put zavirio u nj? Đed, potraži ga i marljivo čitaj iz njega! *M. K. Đ. I.*

Gore srca!

U početku rata, a i kasnije, kad je god koja četa polazila na bojište, bijasmo svjedoci neopisivog oduševljenja, kojim je i staro i mlado pratilo naše kršne momke i zrele muževe na ratište. A tko je zavirio u kuće, iz kojih se vojnik spremao na vojnu, mogao je vidjeti i potoke suza, što su se već tada lile, kao da živoga sprovađaju u hladni grob.

Prošlo nekoliko tjedana, i te se suze umnožale, a bolni uzdisaji napuniše zrak ne samo na krvavom razbojištu već i kod tihih domova; pače kod ovih više nego na bojnim poljanama. S kakvom zebnjom u srcu očekuju hiljade i hiljade đanomice bojnu poštu, da čuju tako željno očekivani glas od mile osobe, na koju se za cijelo ovo vrijeme rata jedino misli, za koju se najviše moli, koja se najželjnije očekuje! Ali eto prolazi mnogomu tjedan, prolaze i dva tjedna dana, a od miloga i dragoga ni otkud ni glasa ni traga. Napokon stigoše „Listine palih i ranjenih" ili se nađe koji vjerni prijatelj, koji vrši najtežu zadaću, da obavijesti rodbinu miloga druga, da ga nema više među živima, da je pao u ratu.

Tko da opiše sve one potresne prizore, što se takvom prilikom odigraše u pojedinim obiteljima? Samo srce, koje je na sličan način ranjeno, kadro je da osjeti ljutu bol i golemu tugu, što ju osjetješe ljubljena srca oplakujući smrt mile i drage osobe. Ima doduše slučajeva, gdje se tužna vijest primila s razumljivom tugom, ali i s pravim kršćanskim samoprijegorom, doprinoseći velikodušno najveću žrtvu iz ljubavi prema Bogu, kralju i domovini. Ali, ah! — kamo sreće, da ih nije bilo! — bilo je i takvih slučajeva, gdje su malodušne duše gotovo klonule duhom, malo ne pale u očaj, te u neobuzdanoj tuzi i žalosti svojoj tužili se na nebo i na zemlju, jer da su izgubili svoje najdraže i najmilije, svoga othranitelja, vjernoga druga svoga, jedinoga i nezaboravnoga brata, mezimca sina, ili što je već tko komu bio.

Ovim slabim i malodušnim dušama dovikujemo: „Gore srca!" Gore, prema nebu, gdje stanuje Onaj, koji je jedini Gospodar naš i bez čijeg se znanja i privoljenja nikom ništa ne može dogoditi. Zlato se kuša u vatri, lijepo kaže naša riječ, a krepost u nevolji. Sad se vidi, tko je pravi kršćanin, tko je prožet živom vjerom, tko uistinu

ljubi Boga nada sve, a sve drugo samo radi Boga! Sad se vidi, čija je pobožnost prava, tko je pri svojim molitvama i dobrim djelima imao najčišću nakanu, tko je obamro sebi i svim stvorovima. Sad se vidi, čije je domoljublje čisto i nesebično, čija je požrtvovnost prava i iskrena! Kršćanske duše, proniknute živom vjerom i urednom ljubavlju stvorova, zavapit će, kada prime tužnu vijest o smrti mile osobe s pobožnim i strpljivim Jobom: „Bog dao, Bog i uzeo: Budi Ime Gospodnje blagoslovljeno!" Duše naprotiv slabe, u vjeri neučvršćene, u čistoj ljubavi Boga neutvrđene, u vatri kušnja dovoljno još neprokušane udarit će u neobuzdan plač i vapaj, podat će se neizrecivoj tuzi i žalosti, mrmljat će čak i proti Bogu, zamjerit će se i sa svijetom bit će na teret sebi i drugima i — Bog bi dao — da ne svrše u zdvojnosti.

Gore srca, k najboljemu Ocu, koji nas i onda ljubi, kad nas naoko i kara; koji nam baš onda iskazuje veliku ljubav, kad nam pošalje kakav teški križ. Tad nam naime daje lijepu priliku, da se vježbamo u raznim krepostima, osobito u poniznosti, u strpljivosti, u boguodanosti, u samozataji, u savršenoj ljubavi Boga i t. d.

Gore srca, k Ocu nebeskomu, k vječnoj domovini našoj, kamo je mila naša i ljubljena osoba otišla prije nas, da nas ondje dočeka! Gore srca, k Bogu, koji jedini zaslužuje, da mu srce svoje sasvim poklonimo, da ga ljubimo više nego i oca i sina i brata i svaki drugi stvor; jer tko to ne čini ne može biti učenik Isusov, nije i ne može biti pravi kršćanin.

Ne gledaj dakle, teško iskušavana dušo, samo na zemlju već vini svoj pogled prema nebu, ne kloni duhom nego se pouzdaj u neizmjernu dobrotu Božju, koja svojih nikad ne ostavlja.

Neka se ne nađe među nama nitko tako nepametan, koji bi u teškoj kušnji i velikoj boli duše svoje rekao: „Eto, služio sam Bogu, kako sam najbolje znao; molio sam, postio sam, činio sam zavjete: pa što mi sve to koristi? Ipak me Bog nije poštedio! Ne ću se dakle više ni moliti ni u crkvu ići, ništa! Sve ću pobacati od sebe, kad me eto i Bog ostavio". Lud je, velim, i nepametan taj govor. Ta tko si ti, kukavni čovječe, da se usuđuješ ovako govoriti s Bogom? Zar si se s njime pogodio za plaću, da ćeš mu naime tako dugo služiti, dok ti daje što ti hoćeš, a kad prestane, da ćeš mu onda i ti otkazati svoju službu? Zar nije Bog Gospodar svih stvorova pa i tebe i tvojih milih i dragih? Zar ne može on po volji svakom čovjeku život produljiti ili mu ga skrajiti? Tko će njega zvati na odgovornost, zašto radi ovako, a ne onako, kako bismo to mi htjeli? Ne budimo kao djeca, koja slušaju svoje starije, dok ih miluju i dragaju te ih mite svakojakim poslasticama i igračkama, a kad to prestane, onda su jogunasta i neobuzdana.

Gore srca i ne klonimo duhom, ne mrmljajmo proti Bogu, ne tužimo se ni na koga; već u svetoj vjeri našoj, u presvetom Srcu Isusovu tražimo utjehu i pomoć u teškim časovima; pa ćemo vidjeti, kako je dobar Gospodin i onda, kad nas za čas pohodi kojim križem. Nastojmo i druge žalosne utješiti podižući klonule duhove. Evo prilike i za duhovna i za tjelovna djela milosrđa! *S. B. D. I.*

Betlehem u Svetištu Srca Isusova u Zagrebu.

Na Božić.

K nama dođi, Diete sveto,
Mnoga li Te suza moli;
K nama dođi, ah ranjena
Tebe mnoga duša voli. — —

Onda davno, kad plakalo
Mnogo Tvoje sitno čedo;
Kada pâla sjekla gordih
I kad biednik viekom predo

A Ti onda došo k nama —
Željela Te zemlja krvi;
Miran sinu, Ti nam Kriste,
„Mir vam Božji!" nazva prvi.

Kad na polju davnog svieta
Igrala se davor-sreća
I ginuli milijuni
Ljudi, bijeda, i još veća;

Kad vladala svijetom miso,
Što ju zače srca zloba:
Druga duša resi cara;
Druga duša resi roba:

A Ti onda došo k nama,
Dovele Te suze gladi
I uzdasi zaostali
Jadne Tvoje siročadi.

I došo si onda k nama;
Primiše Te sirotani
Izmoreni, izmučeni,
Ropstvom biede oglodani.

I daše Ti srca svoja
I krv svoju Tebi dali,
A poneli miso Tvoju
Bosonogi, odrpani! — —

Ah, tko drugi da i nosi?
Viši nema srca za Te.
Mišlju Tvojom hrle biedni,
Da umiru i da pate.

Gle i mi smo izvarani,
Izmučeni sirotani —
K nama dođi, Diete sveto,
U srcu nam, Sunce, svani!

I mi ćemo s Tobom poći
Za Tobom nam srca gore;
K nama dođi, Diete sveto,
Da nas biede ne umore!

S. Cvitanović.

Milim našim pretplatnicima i povjerenicima.

Vrijeme je, da se konačno urede svi računi: Zaostali dugovi da se plate, a za buduću godinu da se pretplata obnovi. Umoljavaju se stoga najljepše svi dužnici, da ne dočekaju s dugom Božića. Čisti računi — čista savjest! A samo čovjek čiste savjesti može se naužiti prave i nepomućene božićne radosti.

Obnovite pretplatu *čim vam stigne u ruke ovaj broj; a tko ga možda ne kani više držati, neka to odmah prijavi svom povjereniku ili Upravi Glasnika. Gdje nema povjerenika ili se ovaj možda kamo odselio ili mu se ne će biti i nadalje povjerenikom, molimo, da se mjesto njega nađe tko drugi i da se odmah prijavi Upravi Glasnika. Najbolje bi bilo, kad bi svako selo imalo svoga povjerenika. Tako bi otprema bila brža i sigurnija.*

Vrijedne naše povjerenike *molimo, da odmah s ovim brojem Glasnika pitaju svakoga pretplatnika, hoće li Glasnik i nadalje držati i neka odmah uberu svu pretplatu za buduću godinu, gdje je to ikako moguće. Ne propustite priliku, da ponudite Glasnik i takvim osobama, koje ga dosada nijesu držale. Osokolite one, koji se nećkaja i boje, da ne će smoći pretplatu. Ali takve, za koje ste unaprijed sigurni, da vam ne će nikad platiti, takve, kažemo, niti upisujte niti za njih Glasnik naručujte, da ne budete primorani sami platiti mjesto njih.*

Prvi će broj izaći već prije Božića pa ćemo ga poslati svim dosadašnjim pretplatnicima. Tko ga ne kani držati, neka nam ga odmah vrati; jer svatko, tko prvi broj zadrži, smatra se pretplatnikom te ga mora platiti. Povjerenici će najbolje učiniti, ako novim pretplatnicima pokažu svoj Glasnik te ako ne naručuju nove primjerke već samo toliko, koliko su do onoga časa našli pretplatnika. Ako poslije nađu još koga, neka za njih napose naruče. Nastojte samo svi, da **najkasnije do nove godine** *doznadete barem od prilike koliko ćete odsele trebati primjeraka, da vam se barem od drugoga broja može Glasnik uredno slati.*

Svim cijenjenim povjerenicima i pretplatnicima kao i svim vrlim piscima želimo od sveg srca sretne božićne blagdane!

Uredništvo i Uprava Glasnika Srca Isusova.

Vrijedno da se uvaži.

Piše nam jedan pretplatnik, seoski starješina: „Braćo Hrvati i sestre Hrvatice! Čitamo, da ima 40 000 pretplatnika na Glasnik Presv. Srca Isusova. Što je to za nas? Svaka biga kuća na selu, svaka palača u gradu morala imati! Ne bi smjelo biti u svoj Hrvatskoj nijedne obitelji, u kojoj se ne bi Glasnik držao i čitao. A tko je kriv, što nije tako? Mi sami, mi pretplatnici njegovi. Kad ga pročitamo, stavimo ga na stranu, da ga nikad više ni mi ni tko drugi ne uzme u ruke. Ne valja nam taj posao! Dajmo Glasnik kad smo ga sami pročitali, svojim rođacima, svojim prijateljima, znancima; kud ga vide, zavoljet će gajoni, kao toliki drugi, što su ga zavoljeli, čim su ga vidjeli. Na taj bi način svaki pretplatnik mogao bez po muke pribaviti Glasniku barem dva nova pretplatnika, to bi već bilo nešto! Tada bi Glasnik brojio preko 100.000 pretplatnika. I još to ne bi bilo dosta za nas... Rat nas ne smije odvratiti od Glasnika, već još više privući!..“

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše **Stjepan Babunović D. I.**

(Nastavlja se.)

Ljubila sam tu sestričnu iskreno, a ona me skrivala za ujaka, komu se nijesam smjela oprijeti, jer mi bijaše skrbnik. I on mi govorio, da me ljubi kao svoje rođeno dijete i zato me želi imati uza se. On ne će nikada, reče, dopustiti bratu, da me odvede kući, jer da on preuzima glede mene svu brigu na se. A moj brat, koji još ne htjede pristati, da pođem u samostan, veoma se rasrdio na me misleći, da ja na sve to pristajem i da ću proti volji njegovoj i svekolike rodbine postati uršulinkom. Meni pak nije to bilo ni na kraj pameti; pače, što su me više u taj red silili, to mi mrži bivao. Dă i neki potajni glas mi govorio: „Ne ću, da mi služiš u ovom samostanu, nego u samostanu „svete Marije".

Ali u taj samostan, u kom je bilo više mojih rođakinja, nijesu mi dali ni zaviriti. O tom samostanu pripovijedali su mi štošta, što me moglo samo odvratiti od njega. Ali što su više nastojali, da me u istinu od njega odvrate, to sam ga više ljubila i osjećala, kako mi raste želja, da stupim u nj. Već samo ime „svete Marije" kazivalo mi, da je to mjesto, što ga tražim. Kad sam jednoć promatrala sliku velikog Sveca, sv. Franje Saleškog, pričinilo mi se, da me tako milo i očinski pogledao i nazvao svojom kćerju, te sam ga odonda doista smatrala svojim ocem. O svem tom nijesam se usudila ni riječi prosloviti. Isto tako nijesam znala, kako da se vladam prema svojoj sestrični i prema cijeloj redovničkoj družbi njezinoj. Svi su naime bili spram mene tako ljubezni, te se već ne mogoh braniti.

Margareta bijaše doista u veoma teškim prilikama. Brat ne će o samostanu ni da čuje, ujak hoće, da živi kod njega; a ako već hoće u samostan, neka stupi u uršulinke, kamo ju vukla i njegova kći. Majka vidi, da će je svakako izgubiti, pa samo plače i nariče. Sestrična joj ponudila, da će s njome dijeliti baštinu, koju joj je rodbina morala isplatiti; osim toga, da će od poglavarica ishoditi, te joj četvrtinu miraza, što bi ga morala po običaju sobom u samostan donijeti, oproste — samo da stupi u njezin red.

Ali Margaretu srce vuklo u samostan „svete Marije". Ovako je narod zvao samostane sestara od „Pohoda Marijina" ili „Vizitantice". Da joj tu redovničku družbu omraze, pripovijedali joj upravo nevjerojatne stvari o njemu, te bi svaka druga na njezinome mjestu prije na tu družbu zamrzila, nego u svojoj odluci nepomična ostala. Ali Margareta znala, da su to samo zadnji trzaji duha paklenoga, koji silom hoće, da je na krivu stazu života navrne.

Kad već nije znala, što da im sirota na svakidanja njihova nagovaranja odgovori, pustila bi ih mirno, neka govore što hoće; ali je ujedno odlučila, da će se opirati, koliko samo može. Ujak i sestrična smatrahu njezinu šutnju tihom privolom; pa već ugovoriše s poglavaricom sve, i glede miraza i glede baštine i svega drugoga u nadi, da će Margareta doista stupiti u red uršulinaka. Time je Margareta stjerana u škripac; ona si već nije znala pomoći. Ali sada, kad je nužda bila najveća, pomože joj Bog sam na način, koji bi ljudi možda pukim slučajem nazvali.

Neka nam sama o tom pripovijeda.

Već mi se samostanska vrata regbi otvarala, kad čujem, da mi je brat teško obolio, a i majka da se bori sa smrću. I tako otputovah smjesta, samo da odem što prije i da me ne zadrže, premda sam i sama bolovala. Moja bolest međutim dolazila više odatle, što sam vidjela, da me sile u samostan, u koji, znam, da me Bog ne

zove. Putovala sam deset sati, svu noć. Tako sam se, eto, oslobodila jednog križa, da nađem — drugi, još teži!

Ne ću se više kod toga zadržavati, jer sam i onako već dosta o tom govorila; dosta je, ako reknem, da su mi se muke podvostručile. I opet me uvjeravahu, da majka ne može bez mene živjeti. Za to malo vremena, što sam je ostavila, da je radi mene oboljela, i ja da ću Bogu odgovarati za njezinu smrt. To mi poručiše i po nekim duhovnim osobama; a to me još više uplašilo, jer sam je tako nježno ljubila. I đavo mi govorio, da ću radi toga biti prokleta. S druge opet strane neodoljivo me silio božanski moj Učitelj, da ostavim sve i slijedim njega; pa mi dade tako veliku želju, da po njegovu primjeru što više trpim, te su mi se sve moje patnje pričinjale neznatnim. Stoga podvostručih svoje pokore.

Žarka ljubav prema bož. Spasitelju.

Margareta je morala ostati dulje vremena kod majke, da je u bolesti njeguje. Bog je to upotrijebio, da joj novu milost udijeli. U to naime vrijeme došao na svom apostolskom putu biskup Ivan Meaupou (čit. Mopú) i u župu Verour, i tako Margareta u svojoj već poodrasloj dobi primi sveti sakramenat potvrde. Na krizmi uze ime Marija, a time, po njenom mišljenju, i novu obvezu, da stupi u družbu „svete Marije". Duh je Sveti našao u njoj pripravljen stan, te joj još više uspalio revnost u dobru i želju, da se sasvim posveti Bogu.

Odsele se ona doista smatrala Bogu posvećenom osobom; i odatle njezin žar u molitvi, njezina želja za samostanom i podvostručena revnost njezina u dobrim djelima. Malo zatim nadošle poklade, a ona da se razapne u svojoj revnosti i želji, da zadovolji Bogu za silne uvrede, koje mu se tih dana nanašaju. Time je živa želja njezina, da što sličnija postane svome prosetome Učitelju, rasla u njoj sve više. O tom piše ovako:

Kadikad bacila bih se na koljena pred svojim križem i rekla: „O mili Spasitelju moj! kako bih sretna bila, kad bi mi svoju patničku sliku utisnuo u dušu!" — A on bi mi odvratio: „To je baš ono, što hoću! Samo da se ti ne opireš i ne smetaš mi u tome!"

Da mu barem kojugod kapljicu krvi žrtvujem, stisla bih si prste i bola ih iglom; a onda bih se bičevala svaki dan, koliko sam samo mogla. U koriz ni sam to činila na čast okrutnog bičevanja njegova. Ali ma kako se dugo tako mučila, nikad nijesam toliko krvi prolila, da bih je mogla predobrome Učitelju svome prikazati kao žrtvu za onu krv, što ju je on prolio meni za ljubav. Udarala sam se po plećima, pa sam mnogo vremena trebala za to. Zadnja tri pokladna dana rastrgala bih se na komade, da zadovoljim za uvrede, što ih grješnici nanašahu Božjemu Veličanstvu. Ta sam tri dana postila, koliko sam mogla, o kruhu i vodi, razdijelivši sve što bi mi dali za jelo među siromahe.

Misao, da ću se u družbi moći često pričešćivati, najviše me oduševljavala, da svijet ostavim. Tada su mi naime samo rijetko dopuštali svetu pričest; a ja mišljah, da bih bila najsretnije čeljade na svijetu, kad bih se mogla često pričestiti i kad bih smjela cijele noći sprovesti pred presvetim Otajstvom. Tu, pred Presvetim, bijah najsigurnija; te premda sam inače veoma plašljiva, kad sam bila na tom mjestu slasti, izgubila bih svaki strah.

Prije svete pričesti bijah u duši neobično sabrana. Samo bih s mukom mogla govoriti o veličanstvenom činu, što mi ga valjalo obaviti. A poslije sv. pričesti ne bih ni pila ni jela, ni gledala ni

Juda, zar poljupcem izdaješ Sina čovječjega? (Luka 22, 48.)

govorila: takvu sam utjehu i mir osjećala u sebi. Nastojala sam, koliko sam više mogla, da ljubim ovo jedino Dobro moje, što me nukalo, da mu ljubav uzvratim ljubavlju. Ali ma koliko se trsila, da ga ljubim, mišljah, da ga nikad dosta ne mogu ljubiti, dok ne naučim razmatrati. O toj naime molitvi znala sam samo toliko, koliko me on sam naučio. On me pak naučio, da poslušam svako sveto nadahnuće njegovo, što bih ga primijetila, kad bih se u kakav kutić s njime zatvorila. Na žalost malo su mi samo za to vremena dali. Dok je dana, valjalo mi raditi sa služinčadi, a kad došla noć, nikad oni, s kojima sam stanovala, ne lijegahu zadovoljni. Dotle bi mi prigovarali, dok mi ne bi večera prisjela; a onda bih se povukla na samo, da barem za koji čas opočinem, jer mi počinak bio i te kako potreban.

Neprestano sam se tužila svome božanskome Učitelju, da mu možda nije drago što činim; jer sam se mrtvila po svojoj volji, a cijenila sam samo ono, što se čini iz poslušnosti. „Daj, Gospodaru moj neograničeni", govorah mu, „daj pošalji mi koga, koji će me privesti k tebi!" A on će mi na to: „Zar si sa mnom nezadovoljna? Što se bojiš? Zar može u rukama svemožnoga Oca propasti tako ljubljeno dijete, kao što ja tebe ljubim?"

(Nastavit će se.)

Što može dobra riječ i dobra knjiga.

Jedan povjerenik iz Hrvatske ovako nam se u pismu predstavlja:

Bilo to godine 1908. Služio sam kao aktivni desetnik kod c. i k. 5. ulanske pukovnije u V. Tad je jedne večeri držao naš g. „Vahtmajster" školu u kojoj su prisustvovali svi podčasnici i bolji momci; kad najednom izvadi naš učitelj između vojničkih knjiga jednu malu knjižicu: „O Škapularu blažene Djevice Marije", i pita: „Tko ju hoće?" Pružili smo ruke dvojica, ali dobio sam ju ja. Nakon svršene obuke ja sam stao ovu knjižicu marljivo čitati i priznajem, da sam donekle bio pobijeđen.

Kada sam pošao u vojništvo god. 1906. bile su u mojem selu od 270 duša samo dvije stare žene, koje su nosile škapular bl. Dj. Marije; kada sam pak došao kući god. 1908. bilo ih sedam, a među njima i moja žena. Čim sam kući došao odmah me je žena počela nagovarati, da i ja pristupim k ovoj pobožnosti. Isprva sam se otimao; ali žena dobila pomoćnike, naime u proljeću god. 1909. svete misije u Lepoglavi. One krasne vatrene propovijedi umekšale moje tvrdo srce, te sam naskoro i ja obukao halju bl. Gospe; a naskoro sam upisan i u bratovštinu Presvetog Srca Isusova u vašoj crkvi u Zagrebu.

Od onda nije mi bilo dosta, što sam se sâm okrenuo na pravi put, nego sam išao k svojim prijateljima, pa ih nagovarao, da i oni pristupe k ovoj bra-

„Kad može on, zašto ne bih i ja mogao?" Tako danas imade u našem selu u svemu 32 člana u bratovštini, a među njima i šest članova III. reda sv. Franje. Među ovima sam i ja. Kad je toliki broj članova narasao bilo je pitanje: „Gdje ćemo se sakupljati i pobožnost vršiti? Jer do naše župne crkve u B. imade preko jedne ure pješke. Ja i moj jedan drug sazvali smo seosku skupštinu u kojoj predložismo našu želju, da bi si u selu na zgodnom mjestu podigli kapelicu. I podigosmo ju i posvetismo Presvetom Srcu Isusovu.

Kada sam pako stupio u bratovštinu, trebalo je da nešto i čitam. A što ću čitati, ako ne Glasnik Srca Isusova? I brzo se upoznam sa povjerenikom u Lonjici, koji mi uruči dobrih knjiga i pretplatim se na naš mili Glasnik. Ali meni nije bilo pravo, da samo ja čitam, nego sam želio, da ga i drugi čitaju. Stoga slijedeće godine (1911.) preuzmem povjereništvo, koje i sada držim i držat ću ga dok mi budu sile dopuštale, a da od uprave ne ištem nikakova dara ni u čem; jer mislim, da će me Presveto Srce Isusovo obilno nagraditi na drugome svijetu.

Ovu prošlu godinu imao sam 14 pretplatnika. Uz najbolju volju nijesam ih mogao više imati. Ove ću godine drukčije učiniti. Tri moja pretplatnika, koji su od mene prilično udaljeni, nagovorio sam, da preuzmu povjereništvo. Mislim,

Što je s pokretom za sjedinjenje u Bugarskoj?

U broju 1. Glasnika pisali smo, s kolikim oduševljenjem pristaju Bugari učeni i neuki, svećenici i svjetovni ljudi uz pokret za sjedinjenje. Što je sad s tim pokretom? Evo, što o njem sude tamošnji misijonari!

Ruski rublji odvratiše mnoge, navlastito od vodâ, kojima je bilo manje stalo do vjere negoli do narodnosti i do svog džepa. I službena kola bugarska udaljila se od pokreta. Biskupi, i sâm eksarha (vrhovna glava bugarske crkve), koji su još prije nekoliko mjeseci pokret veoma promicali i branili, obratiše se najednom proti njemu perom i riječju. Predobilo je, čini se, i njih rusko zlato. K tomu su i saborski izbori i političke borbe odvraćali pozornost od ovog pokreta. Tako je nastao nekakav zastoj, premda pokret nije nipošto sasvim prestao; što više već je urodio lijepim plodovima.

„Možemo potvrditi", piše iz Plovdiva o. Ivan Pistić, da je naša sv. vjera nemalo time porasla, što se je lijep broj nesjedinjenih općina obratio."

Lijep napredak Crkve katoličke.

Nekoliko primjera! O. Ciprijan Delianin piše u svibnju ove godine: „U Jeni-Mahale sâm se je knez općine, premda nesjedinjeni, najviše brinuo, da dobije katoličkog svećenika. Ljudi ne će više da čuju za svog nesjedinjenog popa. U ime svojih podložnika reče mi, da je to zato, što su uvidjeli, kako se njihovo svećenstvo malo brine za njih. U ovom selu bijaše jedva 20 katoličkih obitelji, a sada imamo već 150! Namah prvi dan prisustvovalo je cijelo pučanstvo katoličkoj sv. misi, pače i vojnici bugarskih pograničnih stražâ pridružiše se radošću i pjevahu pod misom. Prostrana zgrada, što je Turcima služila za školu, a sad je preudešena u katoličku crkvu, jedva je mogla primiti sav puk što je došao na misu. Sad me moli knez i za katoličkog učitelja . . . Vjerujte mi, danas kuca za katoličku stvar u ovom kraju odlučni čas . . . U našoj najbližoj okolini vidim, kako naš bugarski puk sve više i više pristaje uz katoličku vjeru. Neizrecive muke svake vrsti zasijaše dobro sjeme u ranjena srca." — Onda se tuži, da je malo radnikâ, a i ovi da trpe skrajnju bijedu, jer nema ni kaležâ ni misnog ruha za sv. misu. To su svećenici, što spasiše bijegom jedino jadni život od krvoločnih Grka u Macedoniji.

A evo što piše o. Hristovo obraćenjima: „Sva sela okolice akbunarske u Turskoj — čiji su stanovnici, Bugari, protjerani — dolaze k nama (u katolička sela Nove Bugarske) i hoće da postanu katolici. Tako ćemo imati ako Bog da skupinu od pet sela . . . Dva bugarska sela u okolici Gadžilova, Konstantinovo i Valuf, koje je pokret zahvatio, žele također da prijeđu na katoličku vjeru. Njihovog prijašnjeg popa nestalo je kod turske provale; a ne će se nikad ni vratiti u selo, jer je odviše bijedno, da bi mu davalo njegove prijašnje dohotke. Nažalost crkva je izgorjela, a tako i škola. Da ih primimo, morali bismo im poslati ne samo svećenika, nego i obećati crkvicu i školu. Znate li za kakvu zlatnu žilu?

„Puno svećenikâ tvrdi, da je nesreća umekšala ovdašnje nesjedinjeno pučanstvo. Onomadne se opet nekoliko obratilo. Tako je prešla jedna žena, kojoj je sin pao u ratu. Da se utješi, savjetovao sam joj, da pođe češće na sv. pričest. Ona odgovori: „Naš prijašnji pop pričešćivao me je također, istina; ali ne znam zašto je njihova pričest tako hladna, da nikad ne očutjeh kod toga utjehe. A onda, pričešćivao je bez ispovijedi; a ja sam dobro osjećala, da bih se morala prije ispovjediti. To je lijep primjer naravnog katoličkog čuvstva u iskrenim dušama."

Nova naselja.

Naši misijonari nijesu mirovali, nego su se svojski zauzeli za katoličke bjegunce, da im nađu nova obitavališta. U tu svrhu učinili su shodne korake kod bugarske vlade. S njenom privolom nastojali su bjegunce naseliti tako, da katolički Bugari budu na okupu, pa da tvore župe. U brizi za bjegunce istakli su se uz drinopoljskog biskupa Msgr. Mihajla Petkova ovi misijonari: o. Ivan Bonev iz Ak-Bunara, o. Metodije Ustičkov iz Jambolija, o. Herman Giesler iz Plovdiva i o. Pavao Hristov, generalni vikar drinopoljske biskupije.

Najviše zasluga za naseljivanje bjegunaca imade o. Hristov. On cijelo vrijeme iza rata bez prestanka putuje obilazeći bjegunce. On ih tješi, on im dijeli prispjelu milostinju, on ih sakuplja, on im traži nova naselja, on ih vodi u nova sela. Njega je svagdje vidjeti: sad je u Sofiji kod ministarstva, sad u Plovdivu usred braće Asumpcionista, sad u Staroj Zagori, Šumli, Varni, Jambolu, Slivnu, Hadžilovu, Pokrovanu, Sudžaku, Krumovu, Kajadžiku, Sufliju, Aterenu, Dedeagaču, Gilmindžini, Šahinlaru. Katolike iz Elagene i druge neke naseli u novoj Bugarskoj, selu Šahinlaru kod Dedeagača. Tako imade nade, da će se naše katoličke misije u Traciji opet uskrisiti. Umjesto nekih prijašnjih sela doći će druga. Broj se duša dakako u velike smanjio, ali zato su preostali sjedinjeni Bugari to jači i čvršći u vjeri te više na okupu. Za vrijeme bijega pridružila su se mnoga nesjedinjena sela katolicima i priznala katoličkoga misijonara za svoga pastira. Tako će ti pridošli donekle nadomjestiti broj ubijenih i umrlih.

Od nekoliko mjeseci marljivo rade u Bugarskoj i razni katolički redovi, napose među bjeguncima u novoj Bugarskoj. U Sufliu kod Drinopolja osniva se župa sa školom i crkvom. U Dedeagaču (luka na egejskom moru) gradi se velika škola Augustinaca, s kojom će biti spojen i konvikt. Sijelo sjedinjene biskupije bilo je dosada u Drinopolju, a sad su ga prenijeli u Dedeagač u novoj Bugarskoj. — U gradu Gimildžini i u Ksantu, gdje ima više katoličkih obitelji sagraditi će se zasada samo kapelice, koje će se moći poslije, kada broj katolika ponaraste, proširiti u crkve.

Uopće valja priznati, da su Bugari prema katolicima ne samo snošljivi, nego pače susretljivi što više mogu u crkvenim i školskim stvarima, pa je opravdana nada, da će katolička Crkva u Bugarskoj procvasti kao nikad prije, osobito iza krvavih ovih ratova, kad Rusija [illegible]

Do 150.000 Bugara moralo je pred Grcima i Turcima ostaviti svoju rodenu grudu te potražiše utočište u staroj Bugarskoj. Bugarska je u balkanskim ratovima gospodarski i novčano gotovo iscrpljena; k tomu stoji ove godine evo po treći put sva pod oružjem, da obrani svoju neovisnost i slobodu. Tako su ovi katolički bjegunci kao i sav pokret za sjedinjenje upućeni jedino na Apostolat sv. Ćirila i Metoda u Hrvatskoj i Slavoniji. Zagrebačke kongregacije gospoda i gospojica (sekcija Apostolata) poslale su im prošle zime dva velika sunduka rublja i odijela. Time je bila istina mnoga suza otrta; ali što je to na tolike! Ovdje na slici vidimo o. Kondova pokraj tih zagrebačkih sanduka.

O. Kristofor Kondov, među bjeguncima sa sanducima iz Zagreba.

Ne zanemarimo „Apostolata sv. Ćirila i Metoda" ma da je nevolja pokucala i na naša vrata. Dajte i dat će vam se; blaženi milosrdni, jer će milosrđe zadobiti!

Skora kazna Božja.

Poslovica veli, da je „Bog spor, ali dostižan". Ali na Balkanu kao da ni njegova pravda nije mogla dulje trpjeti u nebo vapijuća zločinstva, što ih Srbi i Grci počiniše na Turcima, a osobito na Bugarima. Nije prošlo ni godinu dana, kadno dođe dan odmazde za Grčku, a onda u još većoj mjeri za Srbe.

Grci su u osvojenim krajevima nastojali na sve moguće načine da istrijebe svaku drugu vjeru i narodnost osim grčke. Palili su, robili su, klali su, sa zemljom su sravnjivali, da je grozota. Pa što bi? Oni isti muhamedanci, koji su morali ispred tih zvjerskih nasilja ostaviti svoje ognjište i pobjeći u Tursku, kad su došli u Malu Aziju, gdje su se smatrali kao kod kuće, uništili su jednostavno u grčke kuće i

trgovine, pa vratili Grcima milo za drago: stjerali ih s njihovog posjeda, bacili ih iz njihovih kuća; a tko nije htio milom, otišao je silom, ako je uopće iznio živu glavu. Nasta velika strava i bijeg Grka. Preko 150.000 pobježe ih u Grčku, golih i bosih. — A kako je prošla Srbija radi svojih zuluma, to znademo dobro svi i gledamo na svoje oči. — Kako su nedokučivi putevi tvoji Gospode!

Slike iz života Isusova.

Izdaja se vazda smatrala jednim od najvećih i najcrnijih zločina. Kako je negdje ljuto morala zaboljeti Srce Isusovo izdaja Judina! Isus mu namijenio tako veliku čast i slavu na ovom i na onom svijetu; a on, nezahvalnik, što učini? On za kukavnih trideset srebrnjaka izdaje Učitelja svoga, izdaje Boga, Spasitelja i budućega Suca svoga! Što učini lakomost od čovjeka!

Pa kako se još podlo ponije! Ne usudi se kukavica javno doći preda nj i reći: „Ovo je onaj pravi; držte ga!“ već dade glavarima svećeničkima i starješinama puka znak govoreći: „Koga ja poljubim, onaj je, držte ga!“ I pristupi licumjerac i izdajnik, i poljubi ga rekavši: „Zdravo, Učitelju!“ Pozdravlja ga tobož prijateljski... Juda, nesretniče, zar si zaboravio na ono što se dogodilo na posljednjoj večeri? Zar ti nije onda u lice rekao, da si ti izdajnik? I ti sada imaš obraza, da se pred njim pretvaraš, kao da te ne zna skroz u dušu?

Dušo kršćanska, čuvaj se, da ne bi i tebe išao ovaj opravdani prigovor! Ako i ti u crkvi tobože moliš, jednu ili drugu dužnost kršćansku još nekako vršiš, ali ne sve, nego na primjer režiš na brata svoga, ne ćeš da mu od srca oprostiš; ako ne ćeš da se ostaviš one najveće mane svoje, koja će te prije ili kasnije strovaliti u vječnu propast; ako zanemaruješ staleške dužnosti svoje pa uslijed toga stradavaš ljuto i ti i drugi radi tebe; ako šutiš i dopuštaš, da se neprijatelj svakojako nabacuje na Crkvu i na svećenstvo, a ti bi mogao i morao po svom zvanju i položaju, da tome staneš na put pa ne ćeš, ako tvojom krivnjom i nemarnošću ukućani tvoji, osobito djeca tvoja i služinčad zanemaruju kršćanske dužnosti svoje, reci po duši: zar ne radiš i ti poput Jude izdajice, zar ne ljubiš i ti u jedan obraz Isusa, a po drugom ga biješ i sramotno izdaješ? Na dva se stolca ne da sjediti ni dvojici gospodara u isto vrijeme služiti. Uzalud se čovjek pretvara pred Bogom. Slika, što ju donosimo na strani 361., neka ti se duboko usiječe u pamet i usadi u srce, te nikada ne zaboraviš, da si i ti svaki put ovako uradio, kad si god smrtno sagriješio.

Isus stupi pred oružanu rulju te ju zapita: „Koga tražite?“ A oni mu odgovoriše: „Isusa Nazarejina.“ Tad će im Isus: „Ja sam!“ I na tu jednu jedinu riječ Isusovu popadaše vojnici kao gromom ošinuti. (Vidi sliku na strani 367.). Što će biti istom na sudnjemu danu, kadno ne bude Isus pitao onako blago i milo, već kad budu

Koga tražite? (Ivan 18, 4.)

drhtali svi grješnici pred njim? Tko će tada opstati i podnijeti strahoviti pogled njegov? O da bi grješnici na taj strahoviti čas mislili dok je još vremena! Uzalud bezbožnicima sva vika i sve pogrde: doći će dan odmazde, i prije nego mu se nadaju. *S. B. D. I.*

Sarajevski mučenici.

(Svršava se.)

Uzor-supruzi i uzor-roditelji.

Običaj je u kraljevskim porodicama, da se žene i udaju samo međusobno; i zato, ako tko odabere druga, koji mu po dostojanstvu nije ravan, odriče se obično svoga dostojanstva. Bilo je dosta takvih slučajeva u našoj kraljevskoj kući. Kod nadvojvode Franje Ferdinanda učinila se neka iznimka: on je zadržao svoje dostojanstvo i pravo na prijestolje; ali se morao odreći u ime svoje djeca, kad je oženio češku groficu Sofiju Chotek, da ona ne će nikad doći na prijestolje niti si ikad prisvajati takvo pravo. Nadvojvoda je to rado učinio držeći se one naše: „Nije blago ni srebro ni zlato, već je blago što je srcu drago".

Plemenita njegova supruga bila je vrijedna ovolike žrtve. Brzo je osvojila srca sviju, pa joj kralj podijeli odmah dostojanstvo kneginje, a nekoliko godina kasnije čak i dostojanstvo „vojvotkinje" promijenivši joj tom prilikom i prezime „Chotek" u „Hohenberg".

Brak im bio sretan i blagoslovan. Nadvojvoda se baš malo prije svoga puta u Bosnu, iza 14 godina sretnoga života, izrazio pred nadbiskupom primasom ugarskim, da je najsretniji čovjek, kad se iza dnevnih svojih briga i posala nađe u krugu svoje obitelji. „Ima na svijetu stvari — pridoda — koje bi čovjek drugi put drugačije učinio; ali kad bih se ja morao po drugi put ženiti, ja bih uradio upravo tako kao sada" — znak, da se za taj korak nikad nije pokajao.

Za ovo 14 godina bračnog života njihova malo je bilo dana, kad nijesu bili zajedno. Radilo se o službenom pohodu ili o lovu ili o vojnim vježbama, vjerna druga prati svoga vojna na svakom koraku. Pa ako su već bile takve prilike, da ga za dan dva ne bi mogla pratiti, tad ih je barem brzojav i telefon spajao, da su se mogli iz daljine porazgovoriti. Kad je valjalo poći u Bosnu, odgovarali su nju, da barem ona ostane kod kuće s djecom, ako se već njemu što dogodi na putu; ali ona ne htjede o tom ni čuti već reče: „Ako mu se što zla dogodi, baš onda moram biti uz njega!" A kad ju je sam nadvojvoda iza prvog promašenog atentata u gradskoj vijećnici sarajevskoj molio, da se barem ona vrati natrag u konak zemaljskog poglavice, odgovori mu čestita žena: „Franjo, ja ostajem uza te; ja te ne ostavljam. Gdje si ti, tu ću bit i ja!"

Vojvotkinja kao da je živjela samo za svoga muža i za djecu. Ugađala mu u svem i svačem, gdje je samo slutila, da će ga moći razveseliti. Tako se soba uredila, kako je on želio, tako se stol

prostro i ručak priredio, kako je on volio, i tomu slično, a da nikad nije trebao reći: Ovako ili onako neka se uradi. Na isti način i on kao da je pogađao njezine misli i želje, pa ih ispunjavao do u tančine. Kako je plemenita gospođa bila vrlo dobro uzgojena i naobražena, nije se nadvojvoda žacao s njom i o najvećim državničkim poslovima porazgovoriti; i nitko sretniji od njega, kad je mogao učiniti onako, kako i ona želi.

Je li pak kadgod došlo do različitog mišljenja, on se znao brzo svladati, a ona brzo ušutjeti; i što bi se čovjek okrenuo, već je bilo sve zaboravljeno i sukob se nikad više nije ni izdaleka spomenuo. Živa vjera davala im ovoliku snagu i ovakovu ljubav i slogu. Nadvojvoda se nije ustručavao priznati: „Moja žena naučila me pravo kršćanski živjeti.“ Milina je bilo gledati, kako kadikad pod misom visoka supruga pruža svome drugu molitvenik pokazujući mu na mjesto, što je nju osobito dirnulo u srce; a on bi ga uzeo iz njezine ruke i najvećom pobožnošću tu molitvu izmolio.

Za djecu svoju živjeli su obadvoje. Imali su ih troje: najstarija je bila princesa Sofija, mlađi sin Maksimilijan i najmlađi Ernest. Jedva su djeca ustala, obukla se i svoju jutarnju molitvu pobožno izmolila: eno ih, kako kleče pred pobožnim svojim roditeljima, moleći ih za njihov blagoslov. I otac i majka napravili bi svakom znak sv. križa na čelu na ustima i na prsima. To je bivalo svaki dan.

Poslije ručka i večere djeca su se obično u salonu nedužno igrala, dok bi se roditelji s gostima ili s dvorjanicima razgovarali. Jedan pogled ili jedan mig bio je djeci dovoljan, da pohite k njima te čedno saslušaju njihovu želju.

Djecu su učili, da budu svakom zahvalna za svaku i najmanju uslugu, da svaki pozdrav čedno i uljudno uzvrate. Da, i istim slugama morala su se kneževska djeca za svaku malenkost zahvaliti.

Usrdna pobožnost roditelja prešla je i na djecu. U crkvi su klečala zajedno u istoj klupi poput tri anđela. Nema tu okretanja ili brbljanja nikakvog. Kad su polazili u Bosnu, reče najstarija kćerka: „Dok se vi sretno ne povratite, ja ću se svaki dan pričestiti i Božanskom Spasitelju moliti za vas.“

Prvu pričest primala su djeca osobito svečano. Iza temeljite poduke ispovjedilo se dotično sretno dijete, a s njime i presretni roditelji. Povrh toga molio je prvopričesnik dvorjanike i sluge, da se i oni s njime pričeste. Tad bi pošli svi u procesiji u kapelu: naprijed svećenik s ministrantima, onda drugo dvoje kneževske djece, od kojih je svako nosilo po jedan jastučić, a na njemu molitvenik, dotično krunicu prvopričesnika. Iza njih ide prvopričesnik s gorućom svijećom u ruci, a onda roditelji i rodbina. Toga dana bilo dijete gospodar u kući: za stolom sjedjelo na prvom mjestu, desno otac, a lijevo majka. Biranim darovima i uspomena obasuli bi ga sa svih strana, kako bi mu taj dan ostao u trajnoj miloj uspomeni.

A kako su istom strogo pazili vrli roditelji na nedužnost i sramežljivost svoje djece! „Moja kuća mora biti čista!“ reče jednom Njezina Visost vojvotkinja. Djeca su se morala zarana priučiti na svagdanji život i marljivo učiti. Tu se nije znalo za dangubu i ljenčarenje. Često bi ih nadvojvoda poveo u vrt pa im tumačio cvijeće,

trave i drveće; i koje bi mu dijete znalo pogoditi pravo ime od 20 različitih biljka, tome bi dao i posebnu nagradu. Slično ih je što sâm što preko posebnih učitelja podučavao i u drugim granama znanja i umijenja, pa su djeca premda još vrlo mlada — najstarijoj Sofiji istom je 13 godina — vrlo dobro upućena ne samo u kućanstvo, gospodarstvo, šumarstvo, lov, već i u vojničke poslove i mornarstvo itd.

U Sarajevu su brižni roditelji puno toga nakupovali, čim će djecu razveseliti, kad se kući povrate. Tako ih vidimo, kako uvijek misle na svoju djecu, i kako se pravom kršćanskom roditeljskom ljubavlju vazda brinu za nju.

„Pazite mi na djecu!" glasila je zadnja opomena očeva prije odlaska u Sarajevo. „Sofijo, ti živi za djecu!" bijaše mu zadnja riječ kad je zrnom pogođen klonuo bez svijesti u automobilu.

Ta nježna ljubav prema vlastitoj djeci ulila im ljubav i prema tuđoj djeci. Nadvojvoda je bio pokrovitelj kršćanskog školskog društva u Austriji, radi česa su ga najviše mrzili i napadali neprijatelji vjere i Crkve; vojvotkinja pak, da ne spominjemo drugo, preuzela je pokroviteljstvo nad svom sarajevskom mladeži, pa se majčinskom upravo skrbi skrbila, da im što prije podigne u Sarajevu vlastiti dom. Dva dana prije smrti pohodila je — nadvojvoda bio međutim na vojnim vježbama — njihov sadanji privremeni dom u nadbiskupskom sjemeništu, gdje ju je mladež dočekala neopisivim veseljem. Tu je visoka pokroviteljica prvi put čula zbor lijepe naše tamburice.

Tog je dana plemenita gospođa pohodila i sve druge sarajevske uzgojne zavode jednih i drugih i trećih sestara, što ondje spasonosno djeluju. Svuda je među mladež dijelila lijepe spomen-slike svoje obitelji, a punom šakom što dala što obećala iz džepa.

* * *

I nad ovako naglom smrću ovako plemenitih duša da ne plače svako čestito i pošteno srce! Je li čudo, da je žalosna vijest u crno zavila sve austro-ugarske narode, napose nas Hrvate, koji smo u njima gledali zoru boljih dana!...

Jednodušno je uvjerenje svih, koji su ih izbliže poznavali, da su umrli doduše naglo, ali nipošto nepripravno; što više: da su umrli kao pravi mučenici, jer ih neprijatelji Crkve i vjere katoličke baš zato, što su bili ovakvi uzor-katolici nijesu mogli žive gledati. „Katoličku Austriju treba uništiti!" glasila je lozinka bezbožnika; ali dok je na životu ovakav nasljednik prijestola, nema o tom ni govora; zato nema druge: on mora pasti!

I pao je; ali nije pala Austrija s njime! Bog ga je pozvao k sebi, da mu zajedno s vrijednom suprogom njegovom dade vijenac mučeništva, jer su oboje pali kao žrtve mržnje na Boga i na Crkvu njegovu. Ali Bog je i to znao upotrebiti na dobro, kako to iza ovih krvavih ratova gledamo svi na svoje oči. — —

Sl. Babunović D. I.

Kako da se ožive đačke kongregacije?

„Velečastni, naše su đačke kongregacije s veće strane, čini mi se, mrtve, i kao da ne postizavaju željene svrhe."

„Kako to mislite?"

„Evo, iz prvog i drugog razreda upravo mi se djeca narivavaju u kongregaciju, a poslije ih sve rijeđe i rijeđe vidim na redovitim sastancima, dok ih, kad dođu u više razrede moramo gotovo redovito brisati iz albuma, da ih badava ne vodimo, kad i onako već odavna nijesu više u kongregaciji. Sedmoškolce i osmoškolce možete izbrojiti na prste jedne ruke! A baš bi oni najviše trebali kongregaciju! A nije tomu tako možda samo kod mene; čujem iste jadikovke i od druge braće upravitelja. A što je još najgore: kad ostave gimnaziju, ostavljaju i kongregaciju . . ."

„Zalosna istina, kojoj treba pošto poto stati na kraj."

„Ali kako?"

„Ponajprije temeljitim i expresnim pročišćenjem, i to ne samo članova nego do potrebe i samoga poglavarstva."

„Ali će nastati cijela graja; to bi moglo dovesti do potpunog rasula."

„Pa što zato? Što je veće zlo: Ne imati nikakve kongregacije, ili imati takvu, koja se diči samo s imenom kongregacije, a inače nije joj ni slika te samo ozloglašuje kongregacije?"

„Imate pravo; ali kako da se to izvede, a da ipak ne bude odviše vike?"

„Usvojite u vijeću zaključak: Svaki, koji tri puta neispričan izostane od redovitog sastanka, sam istupa iz kongregacije." Proglasite taj zaključak, provodite ga željeznom doslijednošću pa ćete vidjeti, koliko je zrna, a koliko pljeve u kongregaciji."

„A što onda?"

„Onda budite strogi i neumoljivi kod primanja; a i poslije, da vam zborници budu u svakom pogledu izabrani đaci. Tko dobije drugu, a pogotovo treću notu iz vladanja ili ma samo 2—3 treće note iz školskih predmeta: ne primajte ga i ne trpite ga u kongregaciji! Pače, tko bude 2 puta uzasepce opomenut, neka bude do slijedeće klasifikacije privremeno isključen, ne bi li se popravio. U kongregaciji nema mjesta za fukaru!"

„Čujete, to je radikalno; ali i opravdano! Što još?"

„Sad nastojte, da ulijete u kongregaciju nov život, kao da iznova počimljete. Vaši govori neka su krepki i praktični; vijećanja neka su stvarna i savremena; sastanci neka se posjećuju uredno. Dajte zbornicima kakav posao bilo u sekcijama bilo i bez sekcija, ako ih je malo; dajte im priliku i za odmor i zabavu u samoj kongregaciji, da se ne druže previše s kojekakvim badavadžijama i ne trču cijeli dan po igralištu. Ne zaboravite osobito na apostolsku stranu rada kongregacije! A imat će ti vaši mali apostoli i te koliko posla u prvom redu među svojim raspuštenim drugovima!

Neka kongregacija nadalje priredi svake godine koju javnu i svečanu akademiju, na koju pozovite svu gimnaziju zajedno s cijelim profesorskim zborom. — Priređujte više puta u godini generalne pričesti s osobitim vanjskim sjajem, kojoj bi se mogla i ostala školska mladež, tko hoće, pridružiti. Te generalne pričesti neka bude u javnoj crkvi, pred vjernicima, ne kriomice, u kapelici. Ne zaboravite i na zajednička hodočašća i izlete. Ali ovi se ne smiju pretvoriti u puku zabavu, već spojite dulce cum utili, pa neka bude tom prilikom i crkvenih pobožnosti i kakva improvizirana akademija ili svečana, izvanredna skupština. — A kad koji zbornik ostavi zavod bilo da prijeđe na drugi bilo da pođe na sveučilište, ne propustite uručiti mu preporuku za tamošnjeg upravitelja (literas patentes), a njega uputiti, da stupi u tamošnju kongregaciju."

„Baš Vam hvala! Pokušat ću odmah. Sad je najpovoljnije za to vrijeme: početak školske godine."

Kako Rusi brane katolike u Perziji.

U 17. vijeku lijepo su cvale katoličke misije u Perziji; ali za ljutih progonstva istrijebiše katolike sasvim. God. 1840. dođoše opet u Perziju katolički misijonari, francuski Lazaristi. Obratiše 15.000 krivovjernih nestorijanaca. To raspali Ruse, koji su već prije sve pokušali, da protjeraju misijonare.

Nedavno im dobro dođoše stara trvenja između staroperzijanaca i mladoperzijanaca, koji bi htjeli više slobode. Ove su podupirali Turci i njihovi plaćenici Kurdi. Kad su Turci morali povući svoje čete na obranu svoga evropskoga posjeda, stadoše divlji Kurdi nemilo harati po Perziji. To dade povod Rusima, da se umiješaju i da rastjeraju Kurde. Sad osvanuše katolicima još crnji dani.

Rusi ne poznaju, piše o. Salemon, predstojnik misije, nikakve pravde. Spram katolika, misle, da im je sve slobodno. Najobičnija je kazna bičevanje. Čovjeka povale, kako je dug; petorica Rusa drže ga za noge, za ruke i za glavu, a dvojica ili četvorica udaraju ga nemilim bičevima do krvi i do kosti. Tako su nedavno išibali 11 katolika, a da je zašto! Bio među Rusima poznati u svoj okolici tat i varalica, koji se onih dana vratio kući, da ga — zarede za svećenika! Katolici rekoše njegovoj ženi: „Kako mogu Rusi takvog čovjeka zapopiti?" To bijaše sva njihova krivnja!

U tom istom selu, što je usrećeno s takvim popom, nalazi se knez, nimalo bolji od svoga popa: Ubio je rođenoga oca svoga. Premda u selu žive dvije trećine katolika, ipak ova dva nečovjeka pašuju u selu po miloj volji i sile katolike, da prijeđu na rusku vjeru. Na sve tužbe dobivaju katolici samo ovaj odgovor: „Tako hoće ruski konzul i arhimandrit!" Na zapovijed jednoga časnika ubiše tri čovjeka. Sud dosudi rodbini otštetu od 300 rubalja (762 kruna). Rodbina dvojice poginulih Rusa dobila je otštetu odmah; a rodbini onoga trećega, katolika, rekoše: „Ako ćete se porusiti, dobit ćete!"

Danas većina nestorijanaca kaže, da su Rusi, samo da ih puste na miru. Ali neka danas odu Rusi iz Perzije, ne će više nijedan nestorijanac htjeti ni čuti za Ruse. Turci nijesu za pet godina toliko nepravda nanijeli katolicima, koliko Rusi za dva mjeseca. Ali kao da se i njihovu gospodstvu primiče kraj. Strahoviti porazi, što ih pretrpješe od strane Njemačke i Austro-Ugarske, prisiliše ih, da odazovu svoje čete; a tad se i Perzijanci pobuniše proti Rusima. Tako je otpočeo rat i u Perziji. Bog bi dao, da se dobro svrši po katoličku Crkvu.

I. K.

Zbornik konviktorac.

Josip Binder

(* 1897. † 1913.)

Cvijet, bijel poput ljiljana, rumen kao ružica, šireći miomiris čednosti poput ljubice, a slika zahvalnosti poput potočnice — bio je nezaboravni travnički đak, gojenac i zbornik Josip Binder. Rodio se u carskome Beču dne 9. ožujka 1897. Pobožni mu je otac željeznički vlakovođa u Bosni. U 13. godini života dade ga otac na svoj trošak u konvikat travničke nadbiskupske gimnazije. Tu je doskora bio među prvim đacima. Skoro u svakoj klasifikaciji imao je iz svih predmeta „vrlo dobro". Zadnje godine, u 4. razredu, bio je upravo prvi među svojim drugovima.

U kongregaciju Marijinu primljen bi već u 1. razredu gimnazije dne 4. travnja 1910. Na početku 4. razreda izabraše ga zbornici za prvog pobočnika. Da je bio seminarac, izabrali bi ga možda i prefektom kongregacije. Ta po sudu vlč. generalnoga prefekta u cijelom zavodu nije bilo uzornijega gojenca i plemenitije duše od našega Josipa. Nada sve odlikovao se je izvanrednom pobožnošću, kao u crkvi tako i preko dana. Svaki bi se dan pričešćivao, a teško je reći, koliko se je puta na dan pomolio.

Svaki muzej, dvorana za učenje izvan školskih sati u travničkom zavodu, naliči na kakovu kapelicu. Sprijeda uza zid stoji oltarić s kipom Srca Isusova ili Majke Božje. Učenje se počinje i svršava zajedničkom molitvom. To našemu Josipu ne bi dosta. Evo što pripovijeda jedan njegov drug: „Iza molitve izvadio bi Josip školske knjige, a s knjigama i svetu sličicu, ponajviše Majke Božje. S njom

bi se neko vrijeme pobožno zabavljao, uzeo bi je u ruke, naklonio bi joj se, promatrao je, pa je srdačno poljubio. Nije se pri tom ni najmanje obazirao na nas drugove. Pa i za učenja opazio sam, gdje on po više puta pobožno gleda na naš oltarić Srca Isusova, te se prama njemu naklanja.

„U spavaonici pak uvijek bi se zadnji spremao na počinak. Kad smo mi svi već polijegali, kad su mnogi već i usnuli, kad je naš vlč. nadstojnik već utrnuo električnu svjetiljku, onda bi Josip zaogrnut kabanicom kleknuo na postelju licem prema slici bl. Gospe na diplomi kongregacije, što mu je visjela na zidu, te bi se dugo, dugo molio. To ne bi propustio ni poslije najveće šetnje, pa bio ma kako umoran. Ja sam uvijek prije zaspao, nego je on svršio molitvu." Ovako njegov drug.

U „maloj" kongregaciji (za interniste dônje gimnazije) opstoji lijep običaj, da zbornici kojih osam puta na godinu napišu „duhovno cvijeće", te ga polože Gospi na oltar. Ponajljepše cvijeće upisuje se u spomen-knjigu te javno čita na sastanku. Tako je naš Josip za mjeseca lipnja 1912. Presvetomu Srcu Isusovu prikazao ovo cvijeće: „Pod svetom misom bilo mi je teško klečati, i ja htjedoh da kleknem samo na jedno koljeno; ali iz ljubavi prema Presvetomu Srcu Isusovu nijesam toga učinio. Jednom htjedoh da prekršim red na hodniku (kad gojenci u redu i šutnji idu), ali iz ljubavi prema Božanskom Srcu svladah se."

Poslije duhovnih vježba, što su ih gimnazijalci obavili prije blagdana Sviju Svetih 1912. položi Josip na oltar kongregacije ovaj listić: „Kad smo bili na igralištu, umorio sam se šetajući, te se htjedoh nasloniti na ogradu; ali iz ljubavi prema Majci Božjoj ne učinih toga. Jednom mi nije bilo drago slušati propovijedi, ali se svladah iz ljubavi prema dragoj Gospi. Jednom sam bio žedan i htio sam piti vode, ali za ljubav k Mariji, Kraljici naše kongregacije, nijesam je pio. Isto tako uzeo sam jedamput gori komad kruha, premda mi je bilo teško svladati se."

O njegovoj revnoj pripravi na blagdan Bezgrješnog Začeća svjedoči nam ovo „cvijeće": „Prikazao sam 8 svetih misa, 5 svetih pričesti i 3 svete krunice, da naša kongregacija što ljepše cvate, i da svi, koji su sada zbornici, ne budu samo za đačkoga života zbornici, nego da takovi ostanu kroz sav svoj život. Jednom htjedoh nešto učiniti, što nije spadalo na školski sat, no iz ljubavi prema bezgrješnoj Djevici ne učinih toga."

U božićno doba, godinu dana prije svoje smrti, prikazao je preko ruku blažene Djevice Malom Isusu ovo cvijeće: „Malom Isusu za ljubav svladao sam nekoliko puta napasti. Drug moj ljutio se na me, i meni to bijaše teško gledati ali sam se ipak za nj molio. Jednom htjedoh reći neku manje plemenitu dosjetku, kojoj bi se moji drugovi smijali; ali iz ljubavi prema Bož. Djetešcu nijesam rekao. Moj sudrug učini mi nešto, što mi ne bijaše po volji, te mi je došla misao, da mu se osvetim; ali iz ljubavi prema Spasitelju svijeta ne učinih toga."

U pokladno doba, gdje svijet toliko griješi, prikaza „svojemu dragomu Isusu" u ime zadovoljštine ovo cvijeće: „Više sam

puta bio žedan; ali iz ljubavi prama svom dragom Isusu nijesam pio vode. Češće sam na hodniku opazio po koji papirić, a ja sam ga milom Isusu za ljubav digao. Nekoliko mi je puta bilo teško sabrano moliti; no ja iz ljubavi k svom Isusu i u zadovoljštinu za mnoge grijehe nezahvalnika, a osobito u ovo pokladno vrijeme, odlučih, da ću se sabrano moliti, te sam svoju odluku i izvršio. Iz ljubavi k dragomu Isusu uskratio sam si po koji put štogod od jela. Jednom mi je bilo mučno misliti na Isusa, ali ja sam Njemu za ljubav ipak na nj mislio. Učio sam iz ljubavi k dragomu Spasitelju i ujedno s nakanom, da mu dadem bar neku zadovoljštinu za mnoge uvrede nezahvalnih ljudi."

† Josip Binder.

To mu je bilo zadnje „cvijeće", što ga je napisao.

Uz pobožnost prema Bogu bila je zahvalnost prema roditeljima i poglavarima — tako rijetka kod mladeži — jedna od najznačajnijih crta plemenitog srca Josipova. Drugovi mu napose hvale njegovu miroljubivost i čednost. „Premda je bio prvi u razredu", piše jedan, „to se ipak nije na njem moglo opaziti nikakav znak oholosti ili objesti radi toga." Pače tako bi čedno odgovarao u školi, te se onaj, koji ga ne bi poznavao, ne bi dosjetio, da je to glavom „rimski imperator" (prvak u razredu).

Marljivost je njegova bila tolika, da je do u kasnu noć s dopuštenjem svoga nadstojnika nauka učio, jer mu se spavati nije dalo, dok lekcije nije naučio. Uza sve to našao je vremena, da revno sudjeljuje kod literarne sekcije, kojoj je bio i tajnikom. Josip je puno doprineo, da su se u toj sekciji u prvom redu gojili uzvišeni ideali zbornika Marijina. Krasnoslovile bi se pobožne pjesme, pripovijedale lijepe pripovijesti o Srcu Isusovu, o Majci Božjoj, o svećeničkom zvanju i slično; pače je koji put mlad pregalac svojim drugovima rekao i pobudno slovo. Zatim bi znala slijediti koja poučna raspravica ili pripovijest o čem god bilo; a rijetko da nije na koncu bila i koja šaljiva crtica, nek bude i smijeha. Tako su se u lijepom skladu gojile pobožnost, znanost i šala, ne bi li ozvanjala svaka žica u srcu: zbornika — đaka — veseljaka!

I tako se je naš Josip u svem odlikovao, samo ne — u junačkom zdravlju. Već je zadnjih godina više puta poboljevao, no u veljači 1913. baš ga izdadoše sile. Morao se preseliti u zavodsku bolnicu. Bio je tu s njim i jedan saučenik, pa evo što nam pripovijeda: „U bolesti nije se nikad ni na što potužio. Svaku je večer prije počinka izmolio krunicu, a svaki se dan pričestio. Prije i poslije jela svaki bi se put pomolio; a ako bi koji drugi bolesnik na to zaboravio, on bi ga bez oklijevanja na to sjetio.“ Dobio je sušicu te ode k roditeljima u Usoru.

Oko blagdana bezgrješnog Začeća bio je opremljen svetotajstvima umirućih. Ipak se još nekako vukao do Božića. Na sam Božić osta u krevetu, da se više ne digne. Sutradan, na Stjepanje, preminu blago i mirno, pri svijesti do zadnjeg trenutka.

K. Z. D. I.

Što pišu kongreganisti s ratišta?

V. S. poručnik piše svom upravitelju u Zagreb 10. X.: „Rado se sjećam ovdje onih, koji na me nijesu zaboravili u ovom jadnom i tužnom ratnom položaju. To me vrlo veseli, miri i puni nadom u pomoć Božju. Uzdati se u Boga i u njegovu pomoć, to je sada, kad čovjek svaki čas nosi glavu u torbi, jedina nada i štit zdravlja i života. Vojništvo je pobožno, kao nikad prije. Vidio sam cijele odjele, kako navečer kleče i mole zajednički. To su nažalost rijetki slučajevi kod vojske, ali zato vrlo dirljivi. Preporučam se Vašoj Velečasnosti kod molitve i sv. mise“.

Đ. Ž. 29. IX.: „Pozdravljam, Velečasni, Vas i svu braću zbornike. Molite se puno Bogu i Majci našoj Mariji za nas, koji smo na bojnom polju, da junački izdržimo sve napore i pobijedimo. Kad biste mi mogli poslati koju lijepu sličicu i molitvicu, bila bi to velika utjeha za me.“

F. P. 8. X.: „Dnevno mislim na Vas, Velečasni i na našu milu kongregaciju. Kako mi je bilo teško, kad sam nedavno prvoga petka skoro sâm pristupio k Stolu Gospodnjemu. Bilo to u Novom, gdje sam se zadržao dva dana. Pohodio sam iste večeri i Senj i obje crkve njegove. I tu sam bio kod blagoslova sâm, premda ima puno vojnika . . . Radi toga bio sam kao bijela vrana i postao predmetom razgovora. Ovo spominjem, da javite braći zbornicima, da nikad ne propuštaju svojih zborničkih dužnosti, gdje bili.

Jučer i jutros išli su vojnici ovdje na ispovijed po zapovijedi. Znao sam, da im nije nitko ništa rekao o ispovijedi; pa kako su bili svi moji, ja sam jučer stao pred njih, te ih upozorio na svetost svetih sakramenata. Dozvao sam im u pamet Božju dobrotu i milosrđe i ponukao ih, da se iskreno pokaju. Slušalo me do stotinu momaka; a kad su neki zakasnili, ponuka me poručnik, da i njima reknem koju. Jutros došao jedan vojnik pa moli: „Dajte, gospodine Feldwebel, recite i njima kao što ste juče rekli nama!“ I tako sam morao i danas propovijedati. Na koncu mi ljubezno zahvalio i poručnik, premda nije katolik već nekaki „Gregorijaner“. Nadam se, da nije bilo uzalud. Znam za jednoga, koji se nije ispovijedao već 30 godina, pa je sad išao i on i ispovjedio se. A bilo i drugih takvih. Prošle nedjelje povukao sam sa sobom njih desetak na Trsat, da se tamo ispovjede. To je učinio i jedan šestgodišnjak, koji je odonda sav sretan pa se i danas s drugima opet ispovjedio i pričestio.“

J. C. 11. X.: „Duboko smo u neprijateljskom zemljištu, gdje se on čvrsto ušančuje; ali ga mi ljuto progonimo, makar se on i nadalje služio svojom starom lukavošću, lopovštinom, laskanjem i zavaravanjem naših redova te nekakvim „hrvatsko-srpskim bratstvom“. Uzalud nas nagovara na vjerolomstvo proti Hrvatskoj i njezinoj vladalačkoj kući. Ne samo da nijedan Hrvat ne ide tima bezvjercima na Ijepak — dosta imamo iskustva o nebratskom postupku njihovu nego ćemo se još većom silom i oduševljenjem zauzeti, da satremo glavu toj

zmiji i svjetskoj varalici. Pravi Hrvati nijesu nikad bili izdajice svoje vjere ni domovine kao ni zakonite dinastije njezine, pa ne će ni ovaj put; nego će satrt glavu tome vajnome zagovaratelju bratstva, a uistinu našemu najopasnijemu krvniku i smutljivcu. Pomozite nam vi, braćo zbornici, svojim molitvama! . . . To je oružje jače od svakog drugog."

M. K. IX. X.: „Mogu Vam javiti, Velečasni, da sam bio svaki dan, otkako sam došao ovamo, kod sv. pričesti, osim onih dana, kad sam bio službeno zaprijen, a to se ovog mjeseca češće događa. Sad sam se osvjedočio, kako je sve lako zborniku, koji savjesno vrši sve svoje zborničke dužnosti. Imao sam svakojakih neprilika; ali sam se svakiput sjetio Gospodina Isusa i njegovih muka, pa mi je bilo sve lako. Izručite moj pozdrav svoj braći kongreganistima!"

Mjesečni zaštitnik.

Sv. Ivan evanđelista 27. prosinca.

Sv. Ivan evanđelista bijaše jedan od prvih učenika Isusovih, koji je ostavio sve, i oca i zanimanje svoje i pošao za Isusom. Po godinama bio je Ivan najmlađi među svima apostolima. Odlikovao se iskrenom i nježnom ljubavlju i privrženošću prema Gospodinu; zato je i Gospodin više puta odlikovao njega i dao mu, da bude svjedok njegova preobraženja na gori Taboru i smrtne stiske njegove na maslinskoj gori. Na posljednjoj večeri bio je Ivan tako sretan, te se mogao nasloniti na prsa Isusova i tako biti u neposrednoj blizini Božanskoga Srca njegova.

Sv. Ivan evanđelista.

Kad su se svi učenici bili razbježali i ostavili Gospodina, Ivan ne ostavlja ni njega ni žalosne Majke njegove. On ide u dvorište velikog svećenika, da vidi svršetak istrage te može sve što prije dojaviti Majci Isusovoj; on ju prati i na Kalvariju te ustraja s njom podno križa sve do smrti Isusove. A zato ga Gospodin i nagradi davši mu milu Majku svoju za majku, a njoj opet isporučivši njega mjesto sebe za sina. Sretnoga li Ivana, koji otpočinu na Srcu Isusovu, koji Majku Božju mogaše kao nitko drugi zvati majkom svojom!

Poslije uzašašća Gospodinova marljivo je i Ivan poput drugih apostola propovijedao sveto Evanđelje u raznim stranama, dok se nije napokon kao biskup stalno nastanio u Efezu, u Maloj Aziji. Za vri-

jeme ljutog progonstva ispio je i on gorku čašu te bio u Rimu živ bačen u kotao kipućega ulja; ali s milošću Božjom izađe iz njega svježiji i mladi nego što je u nj unišao. Zatim je bio prognan na otok Patmos, gdje je napisao jedinu proročku knjigu novoga zavjeta: „Otkrivenje". Sv. Evanđelje napisao je pod konac svoga života. Ivan preživje sve apostole i umre on jedini od svih apostola naravskom smrću u velikoj dobi od sto po prilici godina.

Sveti Ivan služi kao uzor i djevicama i apostolskim muževima i svim štovateljima Presv. Srca Isusova; a napose svim kongreganistima, kako da nježno štuju i ljube nebesku Majku svoju. Vjernost do groba, borba do smrti, neumoran rad do zadnjega daha, a nada sve žarka ljubav prema Bogu — to su osobite značajke velikoga apostola i ljubimca Isusova. Evo, kako možemo i mi postati ljubimci Gospodinovi i Marijini!

Vijesti iz raznih kongregacija.

Travnik, kongregacija vanjskih gimnazijalaca marljivo pohađa ranjenike u ovdašnjoj središnjoj pričuvnoj bolnici, što je smještena u zgradi nadbiskupske vel. gimnazije. Tu pod nadzorom jednog oca profesora-bolničara — 20 isusovaca profesora dvori tu ranjenike — dijele 2—3 puta na tjedan knjige, pisaći materijal i nabožne predmete ranjenicima. Do sada su razdijelili do 300 medaljica, 350 krunica, preko 150 molitvenika i do 700 knjiga. Sve su to što isprosili što sami svojim troškom nabavili.

Zagreb. — Obadvije ovdašnje kongregacije gospoda i gospojica posvetile su se svim žarom i marom njezi bolesnika. Tako pet kongreganistica kongregacije „Bezgrješnog Začeća" njeguju bolesnike kao bolničarke, druge šiju potrebito rublje, treće kupuju materijal za rublje i daju ga šiti siromašnim obiteljima, koje su ostale u ovo vrijeme bez posla i zarade; opet druge pohađaju nedjeljno dva do tri puta bolnice i obdaruju 20—30 bolesnika dobrim zalogajem. Do sada su razdijelile nebrojene medalje, slike, krunice, molitvenike, dobre knjige i časopise među zdrave i ranjene vojnike. Pače i u druge bolnice, navlastito izvan Hrvatske, poslale su svu silu dobroga štiva za hrvatske ranjenike. A i inače idu rukom o ruku s drugim ovdašnjim kongregacijama.

Kongregacija „Navještenja Gospina" darivala je što zdrave što ranjene vojnike nabavivši o svom trošku te s veće strane vlastoručno sašivši i napletavši ove predmete: 88 košulja, 124 gaće, 14 jastučnica, 6 plahta, 12 ručnika, 36 džepnih rubaca, 26 pari čarapa, 50 zimskih kapa, 25 zim. košulja, 6 zim. gaća, 23 para obrukvica, 12 pari koljenica, 5 prsnjaka i 19 trbušnjaka. I još rade na sličnim predmetima. Jedna kongreganistica, sašila je sama 40 košulja i 80 gaća.

U posadnoj bolnici na Kaptolu dvore i nadalje ranjenike i marljivo rade u kuhinji takvim uzornim redom, te je ta bolnica došla na glas kao jedna od najboljih i najčišćih od svih. Pošto ta bolnica nema svog posebnog duhovnika, to su se gospođe pobrinule, da ranjenicima svake nedjelje služi sv. misu koji svećenik. Koji put i same uzveličavaju te mise svojim pjevanjem. Mnogo put su pogostile bolesnike jelom i pilom; a na blagdan Svih Svetih kupile su im i priredile sedam purana, donijele kolača i vina i priredile im tombolu.

Obadvije pomenute kongregacije zajedno s kongregacijom učiteljica dadoše dne 3. studenog odslužiti u prvostolnoj crkvi svečane zadušnice za pale vojnike u ratu. Tima je zadušnicama prisustvovalo u velikom broju svećenstvo vlada, činovništvo, generali s časništvom, ranjenici i građanstvo s načelnikom.

Vrijeme rata vrijeme je molitve i dobrih kršćanskih djela. Tako pomažemo i naše ratnike i njihovu siročad, tješimo sebe i jačamo se za sve kušnje, što nas mogu snaći na zemlji. Evo lijepe prilike, da živa i djelovotvorna vjera vaša zasja poput sunca; evo zgode, da se silom osvoji kraljevstvo nebesko!

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može ni na koji način uvrstiti. Svomu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa.

Vrelo milosti za župnika i župljane.

Hrvatska. — Prije više godina prijetila mi je jednog dana znatna gospodarska pogibelj. Začuvši za nju, utečem se Presv. Srcu Isusovu i odslužim njemu na čast jednu sv. misu. Jošte istoga dana uslišilo me Presv. Srce Isusovo, da nijesam imao nesreće u staji.

Jednako sam očutio pomoć Presv. Srca Isusova, kad sam prije nekoliko godina želio ukrasiti i obnoviti svoju župnu crkvu, a bio sam malne bez sredstva. K tomu se pojaviše od svih strana razne zapreke. Ipak mi uspjelo djelo i proti očekivanju na opće zadovoljstvo župljana.

I moji župljani — otkako opstoji ovdje bratovština (od g. 1897.) — imadu uvjerenje, da Presv. Srce Isusovo pomaže i u vremenitim našim nevoljama. Nije tomu mnogo godina, što je jedan dječak u selu K., koji je do dvije godine na obim nogama bio hrom, posvema ozdravio, kad su ga njegovi roditelji zagovorili Srcu Isusovu i po naredbi sv. matere Crkve naknadno uredili svoj ženidbeni vez. Ovako i jedan drugi dječak u selu C., koga je konj udario u čelo, da liječnici nijesu imali nade, da bi mogao živjeti, ozdravi po milosti Srca Isusova, kad su mu ga roditelji zaufano preporučili. U ovim i u mnogim drugim sličnim slučajevima iskusio sam: gdje je ljudska pomoć najdalja, ondje je pomoć Presv. Srca Isusova najbliža. Stoga vjeran svome zavjetu objelodanjujem to ovdje na slavu Presv. Srcu Isusovu, a na duševnu pobuću pobožnim čitateljima.

Ozdravila služavka.

Hrvatska. — Zaboljele me noge, da sam samo s velikom mukom vršila svoje dužnosti. Bila sam kod dvaju liječnika, uzimala razne ljekove; ali sve uzalud. Svaki dan bivalo je gore. Eto već je bolest trajala sedam mjeseci; i ja sam mislila, da moram ostaviti službu. No od česa da živim? U skrajnoj nuždi obratim se na Onoga, koji je najbolji otac i liječnik: na Božansko Srce Isusovo. Platila sam sv. misu i prisustvovala kod nje velikim pouzdanjem. Kad iz crkve, zaboljelo me u nogama neobično jako i mislila sam, da ću se srušiti od bola. Čim sam došla iz crkve na ulicu prestane bol i od onog dana osjećala sam svaki dan manje boli, a za tri tjedna ozdravila sam potpuno, kao da nikad nijesam ni bolovala. — Kad sam se izrazila pred ljudima, da ću moliti Presv. Srce Isusovo za zdravlje, narugali mi se: „Ta nijesu ti pomogli liječnici i ljekovi, ne će te ozdraviti ni molitva!“ — Tko si mora zasluživati kruh sluša danomice slično podrugivanje. Pa eto: molitva i živa vjera ipak je pomogla! Hvala i slava zato Bož. Srcu Isusovu!

Ostala bez stana.

Dalmacija. — Već su tri mjeseca na izmaku, kako su mi gospodari kuće otkazali stan. Cijelo to vrijeme tražila sam uzalud drugi stan blizu crkve, da lagljе mogu ići svaki dan na pričest. Još samo 9 dana, pa mi valja seliti, a kamo? Počnem devetnicu Presv. Srcu Isusovu, da mi ili nađe drugi stan blizu crkve ili ostavi u ovom. Obećanu zahvalu i 2 K za Svetište S. I. u Zagrebu. Još obećam, ako budem uslišana, da ću kroz mjesec dana moliti svaki dan zlatnu krunicu Srca Isusova s litanijama, 3 dana postiti sve to u korist duša u čistilištu. I eto zadnji dan devetnice, kad sam morala seliti, stiže mi pismo od jednoga gospodina, koji mi uredi stan u najvećoj blizini crkve; a isti gospodari staroga stana popustiše i dopustiše mi, da slobodno ostanem, ako hoću, kod njih i nadalje.

Tko tu ne vidi očitu pomoć Presv. Srcu i uvažen zagovor sv. duša u čistilištu? Hvala po tisuću puta Presv. Srcu i sv. dušama!

Neopisiva glavobolja.

Slavonija. — Već su dvije godine prošle, kako trpim od strašne glavobolje. Tako me već i strah spopadao: kako će se to svršiti? Liječniku mi se nije dalo da idem; znala sam, da mi pomoći ne može. Najprije uzmem obavljati pobožnost k Pompejskoj Djevici Ružarija, t. j. 15 subota. Svaku sam subotu primila svetu pričest i izmolila propisane molitve. Kad sam tako već neke subote molila, osjetila sam manju bol u glavi. Svršila sam tu pobožnost,

ali mi je ostala još muka u glavi. Uzmem onda moliti devetnicu Presv. Srcu Isusovu i obećah, da ću držati Glasnik, dok sam živa, svakog petka da ću ići u crkvu, da ću poslati 3 K za Svetište Presv. Srca Isusova i zahvaliti se u Glasniku. I kad sam sve to izvršila prestala je moja strašna glavobolja. Hvala dakle tisuću puta Pompejskoj Djevici i Presv. Srcu Isusovu.

Ozdravila od krvotoka.

Bila sam bolesna od krvotoka tako, da sam izgubila svu krv. Bolovala sam tri godine dana, da nije bilo ni smrti ni življenja. Svi su govorili, da imadem sušicu; a i liječnik isto izjavio, neka ne trošimo više uzalud. Prijatelji i znanci odsudiše me, da mi nema spasa. Sad se zavjetujem ja i moja obitelj božanskomu Srcu Isusovu i Marijinu, da ćemo moliti litanije presvetog Srca Isusova svaki dan, dok budemo živi.

Imali smo i krčmu, i dobro nam je posao išao. Obećasmo pustiti krčmu na čast Božanskoga Srca Isusova i Marijina i da ću se javno zahvaliti, ako mi Božansko Srce i malo pomogne. I gle čuda, nakon tri godine moje bolesti porodila sam sinčića tako zdrava, kao da ga je rodila najzdravija majka; i ja sam od onda zdrava. Zato kličem od svega srca i duše svoje: Budi Božanskomu Srcu Isusovu i Marijinu čast, slava i hvala na sve vijeke vijekova!

Prst Božji!

Hrvatska. — Ja sam bio već sasvim zaboravio na molitvu. Prigovarao sam svećenstvu, nijesam mario za misu ni sakramente, premda nijesam u duši baš sasvim zaboravio na dragoga Boga. Bog htio, da me pokara i ukori za taj moj grijeh. Dogodilo se to ovako:

Bio ja u birtiji u mom selu. Tu sam se sastao s jednim bezvjercem, koji je bio socijaldemokrat. Posvadili smo se, i ja ga na koncu izbacim iz birtije. On time uvrijeđen otišao pred moju kuću i tu me čekao. Kad ja kući, a on skoči na me te me sjekirom udario po glavi tako jako, da mi je lubanju rasjekao i zatjerao do u mozak. Ne mogu opisati zdvojnost moje žene i sinčića od 12 godina. Otpremili me u bolnicu, gdje su mi operirali glavu. Po izjavi liječnika bilo mi odredjeno, da ću samo dva tri dana živjeti. Za dan dva dođe žena sa sinom da me posjeti. Bijaše neizrecivo slomljena. A i ja sam već uvidio, da je to prst Božji i da je tako htio Isus i blažena Djevica Marija. Dogovorimo se dakle, da ćemo preporučiti život moj presvetom Srcu Isusovu i Majci Božjoj, da ćemo hodočastiti na Bistricu, da ćemo držati Glasnik Srca Isusova dok smo živi i da ćemo se javno u njemu zahvaliti. Moja supruga učini devetnicu, i ja sam mu se uticao onako nemoćan koliko sam mogao. Obećao sam Srcu Isusovu, da ću služiti samo Bogu dok sam živ i da ću se skroz popraviti.

I gle čuda! Na mjesto da umrem, liječnik mi izjavi iza nekoliko dana, da nema više opasnosti, neka se ništa ne bojim. Za pet tjedana bijah opet zdrav, tek brazgotina ostala od nemile rane. Ova će me uvijek sjećati na Božju moć, da ostenem do groba vjeran svome obećanju. Zato kličem sa svojom obitelju: Budi čast i slava neizmjerno puta Božanskom Srcu Isusovu i slatkom Srcu Marijinu!

Daleko od svojih.

Amerika. — Sa srcem punim boli ostavila sam svoju domovinu, majku sestre i sve što mi je milo i drago bilo, te sam došla evo u Ameriku. Na svoju nesreću obolila sam tako, da nijesam mogla ni rukom ni nogom ganuti; dapače bilo je časove, gdje me je i muž posve ostavio. Tako sam se mučila 7 tjedana. Nu čitajući „Glasnik Presv. Srca" odlučih, da ću svaki dan njemu u slavu krunicu njegovu i druge manje vršiti pobožnosti da mi bude Presv. Srce milostivo, I evo uslišana sam! Ozdravila sam! I mogu, hvalu mu i slava, sve svoje poslove staleške obavljati!

Umoljavaju se svi p. n. dužnici, da što prije podmire svoje račune za Glasnik, Kalendar, knjige i ostalo, što već tko ima.
Uprava Glasnika Srca Isusova, Zagreb I.

SADRŽAJ: Kršćanski nauk 353. — Gore Srca! 355. — Na Božić (pjesma) 357. — Milim platnicima i poverenicima 358. — Život bl. Margarete Alakok 359. — Što može dobra riječ i dobra knjiga 362 Što je s pokretom za sjedinjenje u Bugarskoj? 368. — Slike iz života Isusova 366. — Sarajevski mučenici 368. — Kako da se ožive dućke kongregacije? 371. — Kako Rusi brane katolike u Perziji? 372. — Zbornik — konviktorac: Josip Binder 373. — Što pišu kongreganisti s ratišta? 376. — Sv. Ivan evanđ. 377. — Vijesti iz raznih kongregacija 378. — Zahvalnice 379.

Urednik: **Stjepan Babunović, svećenik D. I.** Tisak C. Albrechta, Zagreb.

KALENDAR SRCA ISUSOVA I MARIJINA ZA G. 1915.

„Novine“, (dnevnik, Zagreb, Kaptol 27. Cijena za pô godine 13 kruna): Spominje pšce, donosi gotovo sve sadržaj, iskice pojedine osobine Kalendara, navlastito gospodarske članke i obilježiva organizovanih Hrvata katolika, te zaključuje: **„Kalendar je suviše lijep i privlačiv, a da ga nebi svaki Hrvat rado uzeo u ruke, čitao i preporučio među svojim znancima“.** (Br. 93. od 3. listopada o. g.

„Kršćanska obitelj“ (br. 10. str. 339.): „Poznat već otprije za svoje izvanosti, izlazi i ove godine u jer sveobimnijem ruhu. Pun je poučnih i zabavnih štiva, pjesama i slika. Ne znaš, što je zanimivije. Najtoplije preporučujemo!“

I Glasniku i Kalendaru — piše nam jedan bogoslov iz Insbruka u Tirolu — svaka čast! Moram reći po duši, da ljepšeg časopisa i ljepšeg kalendara nijesam vidio, premda sam ih vidio dosta kod raznih naroda. Glasnik natkriljuje svojom vele ukusnom opremom sve domaće i sve inostrane časopise. Stranci, kojima ga pokažeh, a tih je ovdje ne samo iz sve Europe već i iz Amerike, ne mogu se dosta načuditi ukusu i ljepoti. Mnogi se upravo snebivaju i ne vjeruju, da ga možete dati za tako nisku cijenu. Ta sam papir, kažu, mora do stoji toliko, koliko mu iznosi pretplata. Mislim, da ga niśko ne može vidjeti, pa ga odmah ne pretplatiti.

Brezovac, Hrvatska. „Molim slavnu upravu, da mi pošalje odmah „Kalendar Srca Isusova i Marijina“, jer jedva očekujem taj niser duhovnoga života.

KRATKE ZAHVALNICE.

Mjesta odakle su zahvalnice stigle: Cerje, Bregi, Đakovar, Drava, Egyhaz, Gradac, Ivanićgrad, Jušići, Kneginec; Komarnica, Otočac, Slavigrad, Sunja; Št. Barbara, Valpovo; Varaždin, Zadar; Zagreb (4).

Primljene milosti: Pomoć u odsudnom času za budućnost. Povratio se usljed vanjskih kleveta i poškapanja narušeni obiteljski mir. Gospodaru spašen imetak. Ozdravio sušičavi, komu liječnik rekao, da mu nema pomoći. Iz četiri okrsaka između života glava, tek je ranjen na nogu, pa i ta rana već zacijelila. Oslobodili nas kolere, kuge i svih zaraza. Ozdravila supruga iza poroda teško bolesna. Ostala na životu majka teško bolesna na srcu i na žilama kucavicama, premda su već izgubili nade, da će ozdraviti. Ozdravila iza 4 godine teškog bolovanja. Sretan porod: ostala iza bolesti, po zadu liječnika neizliječive; ozdravila majka. Pomoć u bolesti u mnogim brigama; primljene razne milosti. Ozdravio od liječnika ostavljen, da je primljen u vojsku; i on rani Srce Isusovo mu pokazalo, pa obećaje, da će biti i dobar vojnik Kristov. Ozdravila od sušice, sva oslobođena i na smrt odsudena. Još jedna od sušice ozdravila po devetnici; obećale svake godine jednu misu na čast Srca Isusova. Prestale svakojake zloudšćane boli. Ozdravila od slaboće. Opet jedna ozdravila. Ozdravio brat. Uslišane molitve (3). Primljene milosti.

Zaključak Uredništva 6. listopada.

Na uvaženje! *Nijedna zahvalnica, koja nema potpisa i točne adrese ne može biti u Glasniku objelodanjena ni ukratko ni opširno. Ne iznosimo nikad ničije ime ni adrese, makar nas za to i zamolili. Tko ne može svoje zahvalnice među kratkima — najbolje je potražiti mjesto, odakle je zahvalnica poslana — neka se strpi, izaći će opširnije, ali jedva prije pô godine, pošto ih zahvalnica dobivamo veoma mnogo. Upravo radi toga neka nam nitko ne zamjeri, što i druge zahvalnice donosimo često tek u nekoliko riječi. Svoja obećanja, ma bio to i zavjet, udovoljio je svatko, kad zahvalnicu potpisanu pošalje uredništvu, makar ju ono zbog ma kakvoje razloga nikad ne uvrstilo.* — **Za ogles zahvalnica ništa se ne plaća.**

MILODARI.

Za Svetište Srca Isusova u Zagrebu: Ivanec: A. S. K 2·—, Bickovar: N. N. K 1·—; Bošetina: B. K. K 4·—, Cerje: Ž. N. K 1·40, Drašković: P. G. K 1·40, Hoh: A. Š. 1·80; Ivanec: S. N. K 2·—, Kostrena: O. St. K 1·—, Lasinja: Ž. M. K 5·—, Marijevac: I. J. K 5·—, Obodišće: Š. M. K 2·01; Osijek: Č. I. K 2·—, Petrinja: D. K. K 2·—; Prijedor: A. R. K 5·—; Prezid: Ž. G. K 1·—, Sarajevo: V. A. K 6·—, Tiborjanci: D. D. K 2·—, Zadar: K. P. K 2·—; Zagreb: L. Z. K 10·—, F. T. K 6·—, I. P. K 5·, D. N. K 2·—.

Za svete mise: Đurđevac: O. M. K 4·—, Hrženice: S. Gj. K 6·—, Orehovica: K. L. K 4·—; Otočac: A. D. K 2·—, Sarajevo: V. M. K 2·—; Sunja: H. K. K 5·—, Zagreb: B. P. K 3·—, N. N. K 3·—.

Za raširenje Glasnika: Belina: B. T. K 2·—, Crnica: I. D. K 1·—, Mostanodol: D. B. M. K 1·—. **Za kruh sv. Antuna:** Novska: K. L. K. K 2·—, Požega: B. F. K 2·—.

Zaključak Uprave 6. listopada.

Vjenčić molitava u ratno vrijeme. Izdala Kuća dobre štampe (str. Kapucini) na Rijeci. Najtoplije preporučujemo! Krasne su to pouke i lijepe molitve za vojnike, za rodbinu, za ožalošćene, za ranjene, za djecu — za sve! Stoji samo 20 lil.

Mjesečna nakana u siječnju 1914.:

Apostolstvo molitve u školama, uzgojilištima i sjemeništima.

Posebne nakane za svaki dan:

1. Čet.	**Obrezovanje Kristova** (Novo ljeto). Blagoslov Božji u novoj godini. Odanost u volju Božju. Kršć. samozataja.
2. Pet.	(Prvi petak). Makalije op. Djelotv. ljubav bližnjega. Raširenje pobožnosti Presv. Srca Isusova i njegova Glasnika.
3. Sub.	Genoveva dj. Očuvanje djevičanstva. Ženska mladež naše.
4. Ned. ☽	Tito b. Katolički biskupi, svećenici; njihovi kaptoli i sjemeništa.
5. Pon.	Telesfor b. Pretplatnici Glasnika i sve njihove potrebe.
6. Ut.	**Bogojavljenje** (Sv. 3 kralja). Obraćenje nevjernika i krivovjernika. Katoličke misije i misijonari.
7. Srd.	Lucijan m. Apostolat sv. Ćirila i Metodija. Obraćenje Bugara.
8. Čet.	Marcelin b. Više preporučenih duša. Bolesni i umirući.
9. Pet.	Severin op. Crkveni redovi u Hrvatskoj i njihovi novicijati.
10. Sub.	Pavao pust. Dar molitve, pokore i milost konačne ustrajnosti.
11. Ned.	Higin papa. Sv. Otac papa i njegovi savjetnici. Zapušteni.
12. Pon. ○	Ernest op. Obraćenje zalutale mladeži. Služinčad.
13. Ut.	Glafira dj. hrv. Katol. Savez i katoličke organizacije naše.
14. Srd.	Felika m. Ustrajnost u dobru. Javno ispovijedanje vjere.
15. Čet.	Mavro op. Uspjeh pučkih misija. Ostvarenje zaključaka na ljubljanskom kongresu. Sloga Hrvata katolika.
16. Pet.	Marcelin p. Ljubav i sloga među narodima. Teško napastovani.
17. Sub.	Antun op. Naše svećenstvo svjetovno i redovno.
18. Ned.	**Ime Isusovo.** Hrv. pokrajina Družbe Isusove. Vojska Srca Isusova proti psovki i kletvi. Obraćenje psovača.
19. Pon. ☾	Kanut kralj. Kršćanski vladari. Povjerenici Glasn. i njih. potrebe.
20. Ut.	Fabijan i Sebastijan m. Vojnici i oružnici. Obraćenje pijanaca.
21. Srd.	Agneta dj. m. Marijine kongregacije i Društvo Kćeri Marijinih.
22. Čet.	Vinko i Anastazij m. Katolički pisci i katol. novinstvo.
23. Pet.	Zaruci bl. D. M. Nježna ljubav spram bl. Gospe. Zaručnici. Ženska mladež u službi i u tudini.
24. Sub.	Timotej b. Poštivanje crkvenog auktoriteta. Crkvena stega.
25. Ned.	Obrać. sv. Pavla ap. Obraćenje okorjelih grješnika.
26. Pon. ●	Polikarpo b. Apostolski duh i rad u našim katol. društvima.
27. Ut.	Ivan Zlat. b. Propovjednici, vjeroučitelji i ispovjednici.
28. Srd.	Ildefons b. Obrana Crkve. Radništvo. Katolički pokret.
29. Čet.	FRANJO SALEŠKI b. (mjesečni zaštitnik). Kršćanska blagost.
30. Pet.	Martina dj. m. Kršćanska čednost i bogoljubnost. Strote.
31. Sub.	Petar Nolasko pr. Preminuli štovatelji P. S. I. Pokojni pretplatnici Glasnika. Progonjeni i zapušteni.

Svagdanje prikazanje. Božansko Srce Isusovo! Ja ti prikazujem po bezgrješnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i trpljenja ovoga dana u naknadu za naše uvrede i na sve one nakane, na koje se ti [illegible] prikazuješ na oltaru. Osobito ti ih prikazujem za sv. Crkvu, za sv. Oca papu i za sve potrebe članovima Apostolstva molitve ovoga mjeseca i dana preporučene. Amen.

Oprosti za članove Apostolstva molitve: Potpuni oprost jednoga petka po volji i još jednoga dana po volji odabranog. Na dan pomirovne pričesti. Na blagdan mjesečnog zaštitnika.

Oprosti za članove bratovštine Presv. Srca Isusova: Potpuni oprost prvoga petka ili prve nedjelje i još 1 po volji odabrani dan.

Mjesečna nakana za veljaču: **Sjedinjenje Crkava.**